

ספר

אֲשֶׁר בַּנְחַל

חֶלֶק קב"א

וְהוּא קֶבֶץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנְחַל הַנּוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה
יְסֻדְתָּם, עֲנִינִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים, מַעֲצוֹת יְקָרוֹת, הַתְּחִזְקוֹת
וְהַתְּעוּרוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל ה' יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְרָגָה וְדְרָגָה מִכָּל מְקוֹם
שֶׁהוּא, יִהְיֶה מִי שִׁיְהֶיּהּ.

בְּגוֹי וּמְיֻשָׁד עַל פִּי דְבָרֵי

רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹרֵחַ הַגְּנוּז וְהַצִּפּוֹן

בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עֵילָאָה, אֲדוֹנָנָה, מוֹרְגוֹ וְרַבְּנֵי

רַבֵּי נַחְמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ

וְעַל פִּי תַלְמִידוֹ מוֹרְגוֹ הַגְּאוּן הַקְּדוֹשׁ, אֹרֵחַ נִפְלְאָה, אֲשֶׁר כָּל רוֹץ לֹא אָנִים

לִיָּהּ

רַבֵּי נֵתָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ

וּמִשְׁלֵב בְּפִסְקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים

מִנְּמָרָא מִדְּרָשִׁים וְזֶהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדַפּוּס עַל יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלֵב

עִיר הַקְּדֵשׁ יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכְבֵּ"א

שְׁנַת תַּשְׁע"ד לַפ"ק.

הכתבת להשיג את הספר הקדוש הזה
וכל ספרי אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי תלמידיו הקדושים:

בארץ ישראל
יבנאל עיר ברסלב
גליל

בארצות הברית
מתיבתא היכל הקדש
Mesifta Heichal Hakodesh
1129-42hd street
Brooklin N.Y. 11219

מוסדות היכל הקדש חסידי ברסלב בארץ ובחו"ל
שעל ידי עמותת "שמח צדיק" - קהלת ברסלב בגליל
בנשיאות ב"ק מוהרא"ש שליט"א - הצדיק מיבנאל
רחוב רבי נחמן מברסלב 1 ת.ד. 42 יבנאל 15225
טלפון רב קוי 04-6708356 פקס 04-6708359

"והנה ההפך רבי נתן
זכרנו לצהרה הפליח
לעשות צוה כל ימיו לקרב
בני אדם לעבודת השם
יחברך ולהודיע להם
מנוחאות נשגבות מעלת
קדשת רבנו זכר לדיק
לצהרה ומעלת קדשת
פורתו ושיחומיו וכו' וכל
עניני הקדושים והרצה
לכבוד ספרים קדושים צוה
ולתפיסם בכלי לקים
יפיו מעיוותין חולה"

(הקדמתו ימי מוהר"ן)

פֶּתַח דְּבָר

הַגְּהָה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֲל", נִדְפְּסוּ כְּכֹּהֵן בְּכַמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמֵחִים וּמְחֻזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֵלֶּה, וְכָל חַיּוֹתָם וְהַתְּמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וּמֵה גַם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לִזְקָחִים מִסְּפָרִים אֵלֶּה, כִּי הַסְּפָרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדִבְרַי אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרֵב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהַגְּהָה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שְׁלֹא כְּסֵדֶר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְךָ מְעַרְבִים מִכְּתָבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסָרִים הַרְבֵּה מִכְּתָבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמָנוּ לְסֵדֶר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֲל", מִהַמְּכַתָּב הָרִאשׁוֹן שְׁנִדְפָּס עַד עַתָּה, דְּבַר הַמְּסַתְּפָם בִּיּוֹתֵר מִשְּׁבָעִים אֶלְף מִכְּתָבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים עַל-פִּי סֵדֶר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מִכְּתָבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲרֵי-כֵן מִכְּתָב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינַי הַדְּפוּס, וְכִמוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהַיָּפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מְרָאֵי הַמְּקוּמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמֵדְבַר עֲלֵיהֶם
בַּמִּכְתָּב.

וְלֹאֲחֵר עָמַל וַיִּגְיַעַה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּיִסִים עֵתָה אֶת כָּרְךָ קַב"א,
וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַפְּרָכִים כְּפִי סֵדֶר
הַשָּׁנִים, כָּרְךָ אַחֲרֵי כָרְךָ, וּבְלִבְנוֹ תִקְוָה, שְׁכַל מִי שִׁיקְרָא בְּזֵה,
יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מָאד, כִּי מִכְתָּבִים אֱלוֹהִים אוֹצֵר כְּלֵי
חֻמְדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרָךְ חֻדְשָׁה בְּפִרוּשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי
תנ"ך וְעַל מֵאֲרֵי חַו"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר
הַקְּדוּשׁ וְכו', וְגִלּוּיִם חֻדְשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים
בְּכֻמָּה לְבוּשִׁים מְלַבְּוֹשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוֹ הִירוּד
וְהַנְּמֹךְ בִּיּוֹתֵר, יוּכַל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּאִפְסָן נִפְלֵא וְנִעְלָה מָאד, מִשְׁכַּל עֲלִיּוֹן לְשִׁכַּל
תַּחְתּוֹן, מַעֲלֵא לְעֻלּוֹל, כַּאֲשֶׁר יוֹדֵה מִי שְׂרָגִיל בְּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם
יִתְבַּרְךָ, אֵיךְ לְהַחְזִיק מִעֲמֵד עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהַתְמוּדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבֵרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְמִיד בְּהֶם, וְאִזּוֹ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אִמְתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִבְּלִים נִפְלוֹ לְנוֹ
בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינַי לְאֵל רִאֲתָהּ
אֱלֻקִּים זִוְלַתִּיךָ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁלִמְיָה', אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבוא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איה להתנהג — הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרפנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר כהוא זה — דבר קטן ודבר גדול, ולכלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לך על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשארו אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל

הַצְדִּיק וְהָרַב הָאֵמֶת, אִזּוּ יָכוֹל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ עֲצוֹת עַל כָּל דְּבָר, הֵן לוֹ וְהֵן לְאַחֵרִים — הַחֲפָצִים לְשִׁמְעַת בְּקוֹלוֹ (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהֲרִין, חֶלֶק א', סִימָן קכג), וְגַם יִזְכֶּה לְצֵאת מִשְׁגֵּעוֹנוֹ וּמִשְׁטִיּוֹתָיו, שְׂנֵד בְּקוֹ בּוֹ עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתָיו (עֵינִי שִׁיחֻת-הֲרִין, סִימָן סז), כִּי הַצְדִּיק הוּא מְלֵא עֲצוֹת וְחֲדוּשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְגֹדוֹל וְעַד קָטָן, דְּרִי מֵעֵלָה וְדְרִי מִטָּה, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ רַק לְהַעֲתִיק דְּבָרֵי הַצְדִּיק בְּפִשׁוּטָם וּלְהַלְבִּישָׁם בְּכָלִים מְכֻלָּים שׁוֹנִים לְכָל הַשּׂוֹאֲלִים אוֹתָנוּ דְּבַר הַשֵּׁם, וְלִבְלִי לֹאמַר וּלְהַמְצִיא סִבְרוֹת כְּרִסְיוֹת וְכוּ', כִּי כָּל אֵלּוֹ הַחֹלְקִים עַל הַצְדִּיק, לְמוֹדָם הוּא מְמוֹתְרוֹת, אֲשֶׁר מִשָּׁם יוֹצֵא מִשְׁפָּט מְעַקֵּל, וְלֹא דֵי שְׂאִינָם יְכוּלִים אֶפְלוֹ לְהַנְהִיג אֶת עֲצָמָן, מִכָּל שָׂכָן שְׂאִינָם יְכוּלִים לְהַנְהִיג אֶת אַחֵרִים וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְשׁוֹב עַל פְּגָם אֲמוּנַת חֲכָמִים, וּכְשֶׁאֶחָד שׁוֹאֵל אֵיזָה דְּבָר אוֹ אֵיזוֹ עֲצָה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, הָעֵקֶר לְהַשִּׁיב דְּבָרֵי הַצְדִּיק הָאֵמֶת, וְעַל-יְדֵי שְׁזָה מְקַשָּׁה וְשׁוֹאֵל, וְזֶה מְשִׁיב וּמְתַרֵץ אֶת הַשְּׂאֵלָה, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה סֵפֶר שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְחַדְּשׁוּ הַרְבֵּה סֵפָרִים לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הָרַב הָאֵמֶת, שֶׁהוּא שְׂכָל הַכּוֹלָל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכָל הַדְּרָגוֹת וְכוּ'.

וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: יֵשׁ בְּמָה סֵפָרִים עֲכָשׁוּ וְגַם עֲתִידִים לְהִיּוֹת עוֹד בְּמָה סֵפָרִים, וְכָלֶם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְאֶסוּר לְלַעַג עֲלֵיהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם (עֵינִי לְקוּטִי-הַלְכוֹת, קְדוּשִׁין, הַלְכָה ג), כִּי רַק הַסֵּפָרִים הַמְדַבְּרִים מִחֲקִירוֹת צְרִיכִין לְהִרְחִיקָם מִמִּטְחֵי קִשְׁת, וּלְבַעֲרָם מִבֵּיתוֹ בְּבַעוֹר חֲמֵץ וּשְׂאֹר וְיֹתֵר וְיֹתֵר וְכוּ', וְכוּ', וְרֵאוי לְגֹזֵר שְׂלֵא לְהַדְפִּיסָם עוֹד, כִּי שׁוֹרְפִים נִשְׁמוֹת הַקּוֹרְאִים בָּהֶם וְכוּ', אֲבָל כָּל הַסֵּפָרִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּדַרְכֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּדַרְכֵי הָאֵמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, בְּיֹדָאֵי מִצְוָה גְּדוּלָה לְהַדְפִּיסָם לְהַרְבּוֹת סֵפָרִים כְּחוֹל הַיָּם, כִּי כָּל סֵפֶר שֶׁמְדַבֵּר מִעֲנִינֵי תּוֹרָה הֵן בְּדַרְכֵי פֶשֶׁט, אוֹ דְרוֹשׁ, אוֹ רְמֵז, אוֹ סוּד, אוֹ פְרוּשׁ, אוֹ בְּאוּר, אוֹ סֵפֶרֵי הַפּוֹסְקִים וּשְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, אוֹ

ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובדאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה בשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם כאלו מצטערים על הראשונים, שכבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמוד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמוד זה הספר החדש, רק יבלו ימיהם בספרים שיש מבבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה כראוי פי לכה נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעין ולהביט בספרים הרבה מאד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאד, ולמה לא נלמד קל וחסר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הבל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארץ ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארץ וטוב לעולמי עד ולנצח

נצחים?! והלא כִּמָּה תחבולות עושים וכִּמָּה ספרים לאלפים ולרבבות מחברים בשביל עסקי העולם הזה, קל וחומר בן בנו של קל וחומר כִּמָּה אלפי אלפים ורב רבי רבבות רבבות וכו' ספרים עד אין קץ, אנו צריכים לחבר ולהדפיס בשביל התכלית האחרונה לעולם הבא, פי אנו צריכים להכין לעצמנו צידה לדרבנו הרחוקה מאד מאד, וכבר נלכדו רבים מאד מאד בתאוות העולם הזה ובהבליו ובטעיותיו וכו', וכִּמָּה ספרים ותחבולות אין מספר אנו צריכים לחדש בכל יום, בדי למצא עצה ותחבולה להציל את נפשותינו ונפש בנינו ובנותינו והתלויים בנו להציל כלם מני שחת, ולהחיותם על פני האדמה בחיים נצחיים, לקרבם אל התורה ואל העבודה, וגם פי העולם אומרים בשם הבעל-שם-טוב הקדוש, פי תורת ה' תמימה, פי לא נגעו בה עדין.

נמצא, שכל הספרים הקדושים והנוראים שכבר נמצאים בעולם, עדין לא נגעו בעצם התורה, ועתה ראה והבן כִּמָּה ספרים צריכים עוד, עד שנתחיל לגע בתורה, מכל שכן וכל שכן לבוא לחדריה ולירד לעמקה, על-כן כל הספרים הקדושים שחברו עד הנה, עדין אינם חלק אחד מאלף מעמק רבוי הספרים שיתגלו עוד, בעת שיתגלו סתרי ורזי התורה האמתיים, על-כן צריכים להזהר לא ללעג ולבזות שום ספר החולף על-פי דרך התורה הקדושה, על-פי הגמרא והמדרשים וספרי הזהר הקדוש והאריו"ל, פי כלם צריכים לעולם, וגם פי יש כִּמָּה וכִּמָּה מדינות ועירות של ישראל, ובמקומות אלו מתפשטים אלו הספרים והם מחיין את עצמן בהם, ובמקומות אחרים מחיין את עצמן בספרים אחרים דיקא וכו'.

וְהִנֵּה תְּמִצִּית הַסֵּפֶר הַזֶּה הִיא מִכְתָּבִים, אֲשֶׁר נִכְתְּבוּ לְמִקְרָבִים חֲדָשִׁים, אֲשֶׁר, תְּהִלָּה לְאֵל, בָּאִים וּמִתְקַרְבִּים אֶל הָאוֹר הַגָּנוּז וְהַנֶּעְלָם, אוֹרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וּמְרִיצִים מִכְתָּבֵיהֶם לְהוֹרוֹתָם הַדְּרָה, לְרֵאוֹת אוֹר וְלִצְאֹת מִהַחֹשֶׁךְ וְהָרַע שֶׁנִּלְכְּדוּ בוֹ וְכוּ' וְכוּ', וְהַמְּכַתְּבִים הָאֵלּוּ נִכְתְּבוּ תְּשׁוּבוֹת עַל מִכְתָּבֵיהֶם.

וּבְאֵמֶת לא נִתְחַדַּשׁ בוֹ שׁוּם דְּבָר, כְּאֲשֶׁר יִרְאֶה הַרוֹאֶה, רַק נִלְקַט מִכָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּכֻלָּם מִכָּלִים מִכָּלִים שׁוֹנִים, וּבְדֶרֶךְ הַרוּפָא אֲשֶׁר מְעַרֵב כְּמָה סָמִים יַחַד (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נו), כִּי כָּל הַרְפּוּאוֹת הֵן הַרְפָּבוֹת, דִּהְיִינוּ שְׁלוֹקָחִים סָם פְּלוּנִי וְעָשָׂב פְּלוּנִי בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקַל כָּף וְכוּ', וְכֵן עָשָׂב אַחַר, שְׁמִשְׁקָלוֹ כָּף וְכוּ', וְכֵן שׁוֹקְלִים מִכְּמָה מֵיָנִים, וְכָל עָשָׂב וְעָשָׂב יֵשׁ לוֹ כַּח אַחַר, וּמְעַרְבִין אֵלָיו הַמֵּיָנִים בְּיַחַד, וְעוֹשִׂין מֵהֶם הַהַרְפָּבָה, וְזֹאת הַהַרְפָּבָה יֵשׁ לָהּ כַּח לְרַפָּא הַחוֹלְאָת, כִּי עָקֵר הַרְפּוּאָה הוּא עַל-יְדֵי הַרְפָּבָה דִּיקָא, שֶׁנַּעֲשֶׂה לָהּ כַּח אַחַר חֲדָשׁ, עַל-יְדֵי הַכַּח שֶׁקֶבְלָהּ מִכָּל אֵלּוּ הַעֲשָׂבִים שֶׁנִּתְעַרְבוּ, וּבְזֶה הַכַּח הַחֲדָשׁ שֶׁל הַהַרְפָּבָה דִּיקָא מְרַפָּאִין כָּל מֵינֵי חוֹלְאוֹת וְכוּ', עֵינִי שָׁם; וְדַבֵּר זֶה יְכוּל כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּמְחֻיָּב לַעֲשׂוֹתוֹ — לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הַצְּדִיק הָאֵמֶת בְּעוֹלָם, וּלְהַצִּיל נַפְשׁוֹת מֵרֶדֶת שַׁחַת, וּבִפְרָט אִם בָּא אֶחָד וְשׁוֹאֵל אוֹתוֹ, מִטָּל עָלָיו חַיִּיב לַעֲנוֹת לוֹ, כִּי הַרְבֵּה דוֹרוֹת תְּלוּיִים בְּנַפְשׁ זֶה, וְאִם תִּרְחַקְהוּ בַּעֲנִיָּה שֶׁל שֶׁקֶר, אַתָּה הוֹרֵג אוֹתוֹ וְכָל הַתְּלוּיִים בוֹ וְכוּ', וְזֶהוּ הַחֶסֶד הַגָּדוֹל בְּיֹתֵר בְּעוֹלָם, וְאֵין עוֹד חֶסֶד גָּדוֹל מִזֶּה — כְּשׁוֹזְכִין לְהַכְנִיס אֶת הַדַּעַת הָאֵמֶת בְּחִבְרִיו, וּבִפְרָט בְּעַתִּים הַלְלוּ אֲשֶׁר הַחֹשֶׁךְ וְהָאֲפֵלָה נִתְפַּשְׁטוּ בְּעוֹלָם, וְנִתְקַיְּמוּ בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים (אִיכָּה ד, א): "תִּשְׁתַּפְּכֶנָּה אֲבֵנֵי קֹדֶשׁ בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת", דִּהְיִינוּ יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים מִתְּגַלְגָּלִים, רַחֲמָנָא לְצַלְן, בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת נַעֲרֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר עוֹבְרִים

עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבבות, אשר רבים נתפסו בזה בידועים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, באשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, פי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשך, פי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, פי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשבריה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיוחדי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנת כל בית ישראל, ותקות כל הדורות ותקות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, פי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחיו, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה ויזכה לגאלה שלמה, אמן בן יהי רצון!

ספר

אשר בנחל פרך קכא

כח תרכד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא, כ"ח טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה אף ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין ברכת 'העושה לי כל צרכי', זו נסתת מוהרנ"ת ז"ל, ואנו אין לנו אלא דברי רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, ואם הוא נהג ככה, גם אנחנו נוהגים ככה.

העקר ראה לשמח עם אשת נעורייך, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתזכה להיות תמיד בשמחה, ותכבדו אחד את השני, ועל-ידי-זה תצליחו בחיים.

נא ונא תתפלל את השלש תפלות במנין דיקא, כי אין ערך לתפלת הצבור לעמת תפלת היחיד.

מאד מאד אני שמח בסדר-דון-הלמוד שלך, וכך צריכין ללמד — בסדרן דיקא, ועל-ידי-זה תזכה לעבור על כל התורה כלה.

אין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִימָה שֵׁישׁ לִי, שְׂאֵשֶׁתְּךָ הוֹרִידָה אֶת הַשְּׂעֵרוֹת וְכוּ', כִּי זֶה, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, עוֹן חֲמוּר מְאֹד לְאִשָּׁה שִׁירָאוּ אֶת שְׂעֵרוֹתֶיהָ, וּבְנֵי-אָדָם אֵינָם יוֹדְעִים אִיךָ זֶה מְעַכֵּב אֶת הַגְּאֻלָּה, וְהִרְבֵּה צַדִּיקִים בְּדוֹרוֹת שְׁלֹפְנֵינוּ צָעֲקוּ וּבָכוּ עַל זֶה, וְהוֹעִילוּ לְקַהֲלָתָם.

וְשִׁלוּם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתָּנִי בְּשׁוֹרָה הַמְּשַׁמַּחַת, שֶׁהוֹרְדָתְּ שְׂעֵרוֹת רֵאשִׁי, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וּבִזְכוּת זֶה יִהְיוּ לָכֶם בָּנִים קְדוֹשִׁים וְטַהוֹרִים, וְתִהְיֶה בְּבִיתְכֶם פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעַ. הָעֵקֶר לְכַבֵּד אֶת בְּעֻלְךָ, כִּי כָּךְ אוֹמְרִים חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תָּנָא דְּבִי אֱלִיהוּ רַבָּה, פְּרָק י', סִימָן ה'): אִיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? הַעוֹשָׂה אֶת רְצוֹן בְּעֻלָּהּ. וְרָאִי לְכַתֵּב לִי, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִנִי.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרכה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאָרָא, כ"ח טַבַּת ה'תש"ס.

שִׁלוּם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שֹׂמֵחַ, שֶׁהַכֵּל מְסַתְּדֵר בְּבֵית-סֵפֶר.

עֲלִיךָ לְדַעַת, שְׂמִנְהֵלֶת צְרִיכָה לְהִיּוֹת מְאֹד מְאֹד חֲזָקָה מִבְּחִינָה גּוֹפְנִית וּמִבְּחִינָה גַּפְשִׁית, וְלָכֵן רָאִי לְשַׁמֵּר אֶת בְּרִיאוֹת גּוֹפֶךָ, שְׂתֵאכְלִי טוֹב וְתִישְׁנִי טוֹב, וְהָעֵקֶר שִׁיְהִיָּה לָךְ קוֹ אֶחָד — אִיךָ לְחַנּוּךְ אֶת הַבְּנוֹת שְׁלֵנוּ בְּאַמוּנָה וּבְדַרְךָ אֲרִץ, וְהַשְׂאִיפָה שְׁלֵהֵן תִּהְיֶה שְׂאִיפָה רוּחָנִית וְלֹא שְׂאִיפָה חֲמָרִית שֶׁהוֹרְסַת אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי.

מְנַהֲלֵת צְרִיכָה לְהִיּוֹת תַּקִּיפָה בְּדַעְתָּהּ, עִם כָּל צְרִיכָה לְדַעַת אִיךָ לְכַבֵּד אֶת הַמּוֹרוֹת, כִּי אִף אַחַת לֹא אוֹהֶבֶת שְׂמִשְׁתַּלְטִים עָלֶיהָ,

וְלִכְּנֵן כְּרָאִי לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה בְּצוּרָה שֶׁל הַסְּבֵרָה, וְזֶה הֵקוּ שְׂאֵת צְרִיכָה לְלַכֵּת בּוֹ, אֲבָל בְּמָה שֶׁנִּסְפַּם שְׂכָף צְרִיף לְהִיּוֹת, צְרִיכִין לַעֲמֹד עַל זֶה חֲזַק מְאֹד עִם כָּל הַתְּקָף, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים, וְכַפִּי הַנְּרָאָה שֶׁעֲכָשׁוּ הַיְלָדִים צְרִיכִין לְחַנּוּף אֶת הַהוֹרִים, כִּי הַהוֹרִים מְסַפְּנִים, לֹא חֲנֹכוּ וּבִפְרֻט בְּיַהֲדוּת וְכוּ', וְלִכְּנֵן צְרִיכִין כָּל-כָּף לְהַחֲדִיר בְּבִנּוֹת יִרְאַת שָׁמַיִם וְדַרְךְ אֲרָץ, עַד שֶׁהַהוֹרִים יִתְבַּיְשׁוּ מֵהֶם.

מָה שֶׁכָּתַב וְכוּ' שְׂאֵת מְדַבֵּרֶת וּמְדַבֵּרֶת וְכוּ', אֵינְ עֲצָה אַחֲרֵת רַק לְדַבֵּר וּלְדַבֵּר וּלְדַבֵּר וְכוּ', וְדִי לְמַבִּין.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרכו.

בְּעִזְרַת הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאֲרָא, כ"ח טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֲנִי מְאֹד רוֹצֶה, שֶׁמֵּהֵיּוֹם וְהַלְּאָה, תִּכְףּ-וּמִיד כְּשֶׁאֲתָה רוֹצֶה אֵיזָה בְּחוֹר מוֹזֵר וְכוּ', אוֹ שְׂאִינּוּ שׁוֹמֵר עַל הַסְּדָרִים בְּיִשְׁבֵּה וְכוּ', אוֹ שֶׁהוּא עִז פָּנִים וְכוּ', תִּכְףּ-וּמִיד לְהוֹצִיא אוֹתוֹ מִן הַיִּשְׁבֵּה, וּמִמִּילָא אֵינְ לוֹ מָה לַעֲשׂוֹת בְּיַבְנָאֵל, וְעַלִּיף לְזַכֵּר מָה שֶׁאֲנִי תָּמִיד חוֹזֵר: יַבְנָאֵל זֶה לֹא עִיר מְקַלֵּט, וּמְכַל שְׂפֵן לֹא יִשְׁיבְתֵנוּ, אֲנִי רוֹצֶה רַק בְּחוֹרִים רְצִינִיִּים, שְׂרוֹצִים לְלַמֵּד וּלְהַתְּפַלֵּל. וְלִכְּנֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתַּעֲמֹד עַל זֶה חֲזַק מְאֹד בְּתַקְּףָ וְעַז, כִּי אֲנִי רוֹצֶה לְנַקוֹת אֶת הַמְּקוֹם שֶׁלְּנוּ שְׁלֵא יִמְצְאוּ בְּחוֹרִים מְפָרְעִים.

אוֹדוֹת ... גֵּרוּ יְאִיר, אֲנִי צְרִיף אוֹתוֹ לְכַתֵּת בֶּר-מְצוּהָ שֶׁאֲנִי עוֹמֵד לְפָתַח בְּיוֹם רֵאשׁוֹן הַבָּא עֲלֵינוּ לְטוֹבָה, וְלִכְּנֵן לֹא שִׁיף.

נָא וְנָא לְחֲזַק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם לְכֻלָּם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּתְדַבֵּר לְכֻלָּם פְּתוּחַ

מהקדוש-ברוך-הוא, כי עלינו נפל חובת היום, ולא צריכין להתבייש מאף אחד. וכבר אמר רבנו ז"ל, שקדם ביאת משיח, לא צדיק אחד יצעק על אמונה עד שיהיה צרוד, ולכן אל תסתפל על שום ברך שבעולם, רק לדבר אמונה ועוד פעם אמונה, ועל-ידי-זה תצליח ברכך תמיד.

תכניס בתלמידי הישיבה, שיתפללו בקול רם ובקולות, כי בימי הנעורים צריכין הרבה הרבה לצעק אל הקדוש-ברוך-הוא, ולא להניח את הרצון ואת החשק כרגע.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תרכז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא, כ"ח טבת ה'תש"ס.

שלום רב ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד אני שמח לשמע הטוב ממך.

אודות בנך ... גרו יאיר, בצורה כזו שהולך עם ידידנו ... גרו יאיר, שיצליח מאד, הלואי שיהזיק אותו פכה, אז הוא יציל נפש מישׂראל (אני אכתב לו עכשו מכתב, מגדל המצודה והזכות שיש לו). באמת יש לבנך ... גרו יאיר, לב טוב מאד, אבל בנראה מרב השפלות הוא נעשה פרא, ותאמיני לי, כשהיה אצלי, תמיד תבקתי אותו מרב אהבה, כי הוא ילד מלא חן, אבל מה לעשות? שלא רצה לצית, ועוד שבר תלמידים אחרים, ולא היתה לי עצה אחרת — רק לשלח אותו חזרה, לא, חס וחלילה, שיש לי שנאה עליו, תהלה לאל, איני שונא אף בר ישׂראל בעולם, ומכל שפן לא את התלמידים שלי, ולכן ראי לחזק אותו ולעודדו.

אודות בעלך וכו', בודאי אשתדל לכתב לו, אבל כפי שבנך ...

הִזָּה אֶצְלִי, אֲנִי רוֹאָה שֶׁהֵילֵד הַזֶּה יְכוּל לְהוֹצִיא הַעֲצָבִים, כִּי לִי הָיוּ
מִמֶּנּוּ צָרוֹת צָרוֹת מִמֶּשׁ — תִּשְׁעָה חֲדָשֵׁי עֶבֶר בְּלִי שׁוּם גְּזֵמָא,
וְלִכְּנֵן אֵין לָךְ לְהֵאֲשִׁים אֶת בַּעֲלָךְ, כִּי הֵילֵד יְכוּל לְהוֹצִיא מִהַעֲצָבִים
לְגַמְרִי, וְלִכְּנֵן רָאִי לְדוֹן אֶת בַּעֲלָךְ לְכַף זְכוּת, וּמְכַל שְׁכַן שְׁלֵא תַתְּנַפְּלִי
עָלָיו, חֶסֶם וְשְׁלוֹם. צְרִיכִין עֲצָה בַּעֲבוּר בְּנֵךְ ... גְּרוּ יֵאִיר, וְאֲנִי מְאֵד
מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִסְתַּדֵּר.

מֵעַנִּין הַמְּלַמֵּד הַחֲדָשׁ, אֲנִי מִבִּין הֵיטֵב הֵיטֵב מֵה שְׂאֵת אוֹמְרֵת,
וְאֲנִי עוֹמֵד עַל הַמִּשְׁמֵר, וּמְאֵד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת יוֹתֵר
בְּקִשְׁר עִם הַמְּלַמְּדִים בְּכֻלְיֵיהֶם וְגַם עִם הַתְּלַמִּידִים, כִּי תַהֲלֵה לְאֵל,
אֵלוֹ הַתְּלַמִּידִים שֶׁנִּשְׁאַרוּ אֶצְלִי, הַתְּהַפְּכוּ מֵהַפֶּךְ אֶל הַפֶּךְ, לְרַבּוֹת בְּנֵךְ
... גְּרוּ יֵאִיר, וְרוֹאִים אֶצְלָם הַשְּׁנוּי מִיּוֹם אֶל יוֹם.

בְּעַנִּין הַמַּעוֹן וְכוּ', תֵּאֱמִינִי לִי, שְׁכּוֹאֵב לִי מְאֵד מְאֵד שְׂאֵנְחֵנוּ
עֲדִין בְּגִלוֹת כּוֹז, אֵלוֹ הַרְשָׁעִים וְקָלִי עוֹלָם יֵשׁ לָהֶם מִבְּנִים רִיקִים,
שֶׁיְכוּלִים לְהַכְּנִים שְׂמָה מְאֵתִים יְלָדִים בְּקִלוֹת, וְאֵנְחֵנוּ צְרִיכִין לְהִיּוֹת
כָּל-כָּף צְפוּפִים, עַד שְׂאֵין לָנוּ מְקוֹם, וְזֶה הַכֹּל מֵהַסְּתַת הַסֵּמ"ך-מ"ם
הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, שְׁזוֹהֵי הַטְּמֵאָה שֶׁהַעֲמִיד נִגְדִי בְּלְבוֹשׁ הַזֶּה,
אֵף מֵה לַעֲשׂוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵב הַרְחֵמֵן, יַעֲזֹר, שְׂאֵזְכָּה לַעֲבוֹר
עַל זֶה.

אוֹדוֹת שְׂאֵת רוֹאָה עַל תִּינַקַּת מִשְׁהוּ חֲרִיג, תְּכַף-וּמִיד פְּדָאֵי
לְהוֹדִיעַ לְהוֹרִים שְׁיִקְחוּ אוֹתָהּ אֶל רוֹפֵא, כִּי זוֹ אַחֲרִיוֹת מְאֵד מְאֵד
גְּדוּלָה.

נָא וְנָא רָאִי לְהַתְחַזֵּק, כִּי סוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה,
וּבּוֹדָאֵי כָּל אֶחָד סוּבֵל סוּבֵל כִּפִּי מֵה שְׁקִלְקֵל בְּזֵה הָעוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׁנִזְכָּה לְתַקֵּן אֶת כָּל מֵה שְׁפָגְמֵנוּ וְשַׁחַתְנוּ בְּזֵה
הָעוֹלָם, וְהַעֲצֵר הַזֶּה שְׂאֵנְחֵנוּ סוּבְלִים, יִהְיֶה לְכַפֶּרֶת עוֹנוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּרַכָּה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וָאָרָא, כ"ח טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לֹא תִפְסְתִּי אוֹתוֹ עַל הַטְּלָפוֹן וְכוּ', רַק דְּבַרְתִּי עִם כַּמָּה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְסִפְרוּ לִי כְּמִשִׁיחַ לְפִי תָמוּ, שְׁוֵה דְבַר יִשָּׁן וְכוּ' שֶׁהוּא מְסֻתָּבֵב כְּבָר זְמַן רַב עִם מַחְשָׁבָה כְּזוֹ וְכוּ'.

לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּכְתֹּף-וּמְיָד תַּעֲשֶׂה אֲסַפֵּת חֲרוּם עִם הַמְּלַמְּדִים, עֲדִיף שֶׁיִּהְיֶה אַחַר הַלְמוּדִים, כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶדֶם לֹא יִסְתַּכְּבוּ בַּהֲפָקָר.

אַחֲר־כֵּן תְּדַוּחַ לִי, אִם לֹא תִסְפִּיק לְפָנַי שְׁבֵת, תְּדַוּחַ לִי בְּמוֹצָאֵי שְׁבֵת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַעֲלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּרְכַּט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שְׁבֵת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וָאָרָא, כ"ט טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

פֹּה תִקְבַּל כַּמָּה מְכַתְּבִים נְחוּצִים לְמִסַּר אוֹתָם מֵיָד, כִּי הֵם מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבִים, אֲנִי מְאֹד מְקוּוֹה, שֶׁתִּקְדוּשׁ-בְּרוּךְ־הוּא שְׁאֵמֵר לְעוֹלָמוֹ דִּי — יֵאמֵר לְצִרוֹתֵי דִי, וְהַפֵּל תְּהַפֵּךְ לְטוֹבָה, כִּי כֵּן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ לוֹ): יֵשׁ עֲנָנִן שְׁנֵתֶהֱפֹךְ הַכֹּל לְטוֹבָה, צְרִיכִים רַק סְבָלָנוֹת שֶׁל בְּרוּזָל, וּלְבַסּוֹף מְצַלִּיחִים. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיִּשְׁאַר אֲצִלִּי, כִּי מִי שֶׁיִּבְרַח

בְּאֲמֵצֵעַ הַדְרֵךְ — זֶה הַהֶפְסֵד שְׁלוֹ, וְעוֹד יָבוֹא יוֹם שִׁיתְחַרְטוּ מְאֹד, אָבֵל אִזּוֹ זֶה יִהְיֶה כְּבָר מְאֹחֵר.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּרְל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְאֶרָא, כ"ט טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הִנֵּה אֲנִי שְׁלַחְתִּי מִכְתָּב אֶרֶץ אֶרֶץ אֵל יְדִידֵנּוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר, אֲשֶׁר בְּנֻדְאֵי נַחֲלֵשׁ מְאִיזוֹ סִבָּה, אוֹלֵי עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת וְכוּ', אוֹלֵי הַהֶסְתָּה וְכוּ', אֵינִי יוֹדֵעַ, אָבֵל אֲנִי מְקַנָּה מְאֹד לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שִׁיקָח אֶת דְּבָרֵי בְרִצִּינּוֹת, וְהֵיךְ טוֹב שֶׁתִּקַּח מִמֶּנּוּ הָעֵתָק, כִּי אֲנִי לֹא זוֹכֵר מִתִּי כְּתַבְתִּי מִכְתָּב כָּל־כַּף גְּלוּי מִמָּה שֶׁעֲבַר עָלַי כִּמּוֹ שֶׁכְּתַבְתִּי אֵלָיו, וְיָמִים יְדַבְּרוּ עוֹד מֵאוֹת וְאַלְפֵי אֲנָשִׁים יַחֲיוּ אֶת עֲצָמָם עִם הַמִּכְתָּב הַזֶּה, וְיִשְׁמַשׁ לָהֶם דְּגָמָא חַיָּה לְכָל הַחַיִּים, אִיךְ לֹא לְהַרְתַּע מִשׁוּם קִשִׁי, וּבִפְרָט מִי שֶׁנִּכְנָס בְּעִבּוּדַת הַכָּלָל, הוּא צָרִיךְ חֲזוּקָה עַל כָּל שֶׁעַל וְשֶׁעַל, אֵינִי יוֹדֵעַ אִם הוּא יִתֵּן לְךָ הָעֵתָק, אָבֵל תִּבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ, כִּי הַדְּבָרִים נֶאֱמָרוּ גַם לְךָ, כִּי מִי שֶׁרַק נִכְנָס בְּצָרְכֵי צְבוּר, מִכְרָח לְדַעַת אֶת זֶה, וְעָקֵר הַקּוֹ הוּא לֹא לְעֻזָּב אֶת הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֶּן, וְאַפְלוֹ שֶׁכֵּלָם יִירוּ בְּךָ חֲצִים, כָּל זְמַן שֶׁהָאָדָם אֵינּוּ מְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ — "אֲנִי אֶת שְׁלִי לֹא אֲנִיחַ, אֲנִי לֹא אֲבָרַח מֵהַצְדִּיק", אִזּוֹ תִּהְיֶה לוֹ רַק הַצְלָחָה, אָבֵל בְּרָגַע שֶׁמִּתְחִילִים לְהַכְנִס בּוֹ סִפְקוֹת, רַחֲמֵנוֹת גְּדוּלָה עָלָיו.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

תִּכְתֹּב לִי בְּמוֹצָאֵי־שַׁבַּת כָּל מָה שֶׁנִּסְפַּמְּ.

כח תרלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְאֵרָא, כ"ט טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל אֶהוּבִי, יְדִידִי,
יְקִירִי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַקָּצֵר, וּמִמֶּשׁ הַחֲיִיתָנִי.

אֲנִי רוֹצֶה לְהִבְהִיר לְךָ בְּמָה נִקְדוּת מְאֹד חֲשׁוּבוֹת.

קִדְּם עָלַי לְהַגִּיד לְךָ מַה שְּׁאֲנִי רוֹאֶה, וּמַה שְּׁאֲנִי רוֹצֶה, וּמַה
שִׂיחָהּ.

אֲנִי רוֹאֶה פֹּה בְּיַבְנָאֵל עִיר גְּדוֹלָה מְאֹד, וְרַב רַבָּם שֶׁל הַתּוֹשְׁבִים
יִהְיוּ חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, וַיְהִיו לָנוּ מוֹסְדוֹת מְפָאָרִים, בְּנִינִים לְהַפְּלִיא,
וְלֹא יִחְסַר לָנוּ שׁוֹם דָּבָר, וְאֵף שֶׁהַדָּבָר נִרְאֶה כְּמוֹ חֵלוֹם, אָבֵל מִי
שֶׁבָּא לְגוֹר פֹּה מֵהַתְּחִלָּה בְּיַבְנָאֵל, לֹא חָלַם עַל הַהַשְׁגִּים שֶׁהִשְׁגִּנוּ עַד
הַיּוֹם, כְּפִי רַבּוּי הַצְּרוּת וְהַמְּנִיעוֹת וְהַעֲכוּבִים שֶׁעָמַד עָלַי הַסֵּמ"ךְ־
מ"ם בְּעֶצְמוֹ בְּאַכְזָרִיוֹת נוֹרָאָה, וְאֵף־עַל־פִּי־כֵן אֲנִי מַחְזִיק מְעַמֵּד,
תַּחַת כָּל מִינֵי אֵיּוֹמִים וּמִשְׁפָּטִים וְהַפְּסָדִים שֶׁל רַבּוֹת אֲלֵפֵי דוֹלָרִים,
בְּלִי שׁוֹם גְּזֻמָּא כָּלֵל, עִם כָּל זֹאת אֲנִי רוֹאֶה בְּחוּשׁ מַה יִּהְיֶה, וְדָבָר
זֶה אֲצִלִּי בְּרוּר בְּלִי שׁוֹם סֶפֶק סְפִיקָא, וְאֲנִי רוֹאֶה אֶת זֶה כְּמוֹ שֶׁאֲתָה
עֲכָשׁוּ מִסְתַּכֵּל עַל הַשָּׁמַיִם, וְתִרְאֶה אֵיךְ שֶׁבָּרָא הַקֹּדֶשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֶת
הַשָּׁמַשׁ וְהַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים, שֶׁזֶה בּוֹדְאֵי בְּלִי שׁוֹם סֶפֶק, מְצִיאוֹת! אָבֵל
בְּפִרְטִיוֹת אֵיךְ? וּמַה? וְאֵיפֹה? וְאֵימָתִי? זֶה הַזְּמַן יַעֲשֶׂה אֶת שְׁלוֹ.

מַה שְּׁאֲנִי רוֹצֶה הוּא לְרְאוֹת כְּכֹר אֶת הָעוֹלָם מְתַקֵּן בְּמַלְכוּת
שְׂדֵי, וְשָׁפֵל עִם יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ צְדִיקִים, וְשִׂיאֲהֵבוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי,
וְשָׁפֵלִם יְטוּ שְׁכָם אֶחָד לְעַבְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִתְגַּלֶּה מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְעֵינַי
כָּל, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֵאמֵר חֲזוּק, וְלֹא תִשְׁרֶה שׁוֹם קִנְאָה וְשִׁנְאָה בֵּין
בְּנֵי־אָדָם, וְיִתְמִידוֹ בַּתּוֹרָה וּבַתְּפִלָּה, וְכֻלָּם יִהְיוּ מְשֻׁלְּמִים בַּתְּכֵלִית

השְׁלֵמוֹת, אֲבָל זֶה רַק בְּגֵדֵר רְצוֹן חֲזָק, וּבִשְׁלֵמוֹת יִתְקַיֵּם כְּשֶׁבֵּא יָבוֹא רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ לְשַׁלַּח אֶת גּוֹאֲלָנוּ, אֲבָל עַד אִזּוֹ אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אִפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, הַרְצוֹן שְׁלֵי הוּא רַק לְגִלּוֹת וּלְפָרְסָם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִהְיֶה דִיר אֶת אֲמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֹרֵב עָלַי רַק בְּשִׁבִיל דְּבַר זֶה, כִּי בְּכָל־יִיּוֹת הָעוֹלָם עֲדִין רְחוּקִים מִזֶּה בְּתַכְלִית הַרְחוּק מִכָּל מִינֵי סְבוּת שׁוֹנוֹת, וּבִפְרָט מִסְבַּת הַגְּלוּת הַמְּרָה שֶׁמִּסְבַּבֶּת אוֹתָנוּ מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, מִבֵּית — מִהָעֶרְב־רַב שֶׁנִּתְעַרְבוּ בָּנוּ, וּמִבְּחוּץ — הַגּוֹיִים, עִם כָּל זֹאת אֲנִי לֹא עוֹזֵב אֶת הַרְצוֹן שְׁלֵי, כִּי סוּף כָּל סוּף אֲנַחְנוּ לֹא נִשְׁאַר פֹּה, יִגִּיעַ הַיּוֹם וְהַשְּׁעָה וְהַרְגַע שֶׁנִּצָּא מִזֶּה הָעוֹלָם, וְזֶה בְּרוּר! כִּי אִי אֶפְשֶׁר לְהַנְצִל מִזֶּה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית ד, יט): "כִּי עָפַר אֶתָּה וְאֵל עָפַר תָּשׁוּב", מִמִּילָא צְרִיכִים לְחֹזֵר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אִם בֵּן רוֹצִים אוֹ לֹא רוֹצִים, וְלִכֵּן לָמָּה לָנוּ לְחַכּוֹת עַד הַרְגַע הָאֲחֵרוֹן, שֶׁנִּסְבַּל יְסוּרִים קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲחֵר-כֵּן צְרִיכִים לְסַבֵּל זְכוּכִים עַל גְּבֵי זְכוּכִים, עַד שִׁישְׁאָר מִשְׁהוּ מִהַנְּשִׁמָּה כְּפִי הַנִּקְדוּת שֶׁתִּפְסָה וְלִקְטָה בְּזֶה הָעוֹלָם. וְלִכֵּן עֲדִיף כְּבָר לְחֹזֵר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִהְיֶה מְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְרְצוֹת שׁוּם רְצוֹן אַחֵר מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְרַק זֶה נִקְדַּחְתִּי, וְרַק זֶה אֲנִי רוֹצֶה לְגִלּוֹת וּלְפָרְסָם לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וּבִפְרָט לְעַם יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָטֵי פְּרִטִיּוֹת אֶל אֵלוֹ אֲשֶׁר זָכוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, כִּי זֶה הַלְמוּד הָעֵמֶק מִרַבְּנוּ ו"ל, וְאִם לּוֹקְחִים לְעַצְמָם אֶת הַקוֹ הַזֶּה אִזּוֹ הַכֵּל בְּרוּר, רוֹאִים אֵיךְ שֶׁכָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל חָשׁוּב בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֲסוּר לְבַטֵּל אֶת שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֶפְלוּ עִם כָּל הַחֲסְרוֹנוֹת שִׁישׁ בְּבִנֵי אָדָם, עֲדִין יְכוּלִים לְתַקֵּן וְאֶפְשֶׁר לְתַקֵּן, וּלְבַסּוֹף הַכֵּל יִתְקַן, רַק צְרִיכִים סְבָלְנוּת. כִּי אִין עוֹד עֲבוּדָה קְדוּשָׁה וּגְדוּלָה כְּמוֹ חֲנוּף הַיְלָדִים, וּבִפְרָט בְּדוֹר הַזֶּה, וְלֹא כָּל אֶחָד רְאוּי לְהִיּוֹת מְחַנֵּף, וְלֹא כָּל אֶחָד יְכוּל לְהִיּוֹת מְחַנֵּף, וְאֲנִי יוֹדֵעַ אֶת זֶה, וְזֶה בְּרוּר אֲצֵלִי, אֲבָל אֶתָּה יוֹדֵעַ אֶת הַכָּלֵל שֶׁרַבְּנוּ ו"ל אָמַר לְמוֹהַרְנ"ת ו"ל: "מַעַט גַּם-בֵּן טוֹב", זֹאת אוֹמְרַת אִם לֹא יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת הַכֵּל, צְרִיכִים לְתַקֵּן קֶצֶת, אִי אֶפְשֶׁר לְהַגִּיד: מֵאֲחֵר שֶׁאֲנִי לֹא יְכוּל אֶת הַכֵּל, אֶפְלוּ קֶצֶת לֹא אַעֲשֶׂה, כִּי כְּשֶׁאָדָם רָעַב וְאִין לוֹ מֵה לֶאֱכֹל, הוּא יֹאכֵל אֶפְלוּ קֶצֶת, הוּא לֹא יִגִּיד — מֵאֲחֵר שִׁישׁ

לי רק קצת, אני לא אכל כלום, וזה דבר המובן ממילא, אבל לא כל אחד רוצה להבין את זה.

והנה בקהלה שלנו אנחנו עובדים על החנוך מאד קשה במסירות נפש הכי גדולה, כמו שאתה בעצמך רואה, כמה אתה משקיע ויגע ובלי שום אגורה, מה שאין במקומות אחרים, אבל אתה צריך לדעת כמה נקדות שקשה להסביר על הכתב, ואנסה כמה שאוכל לצמצם, ובפרט עכשו ערב-שבת-קדש, ועוד מעט השבת נכנסת.

אנחנו למדנו דרך התם הקדוש, שתמיד היה שמח עם מה שהיה לו, ואף פעם לא הסתפל על אחרים, ואמר: "זה מעשה שלו וזה מעשה שלי", ואת הכלל הזה צריכים לקחת תמיד בכל הענינים ובכל המובנים. מה אתה מסתפל על מוסדות אחרים, קדם כל, יש להם הון תועפות, ואין להם התנגדות אחת מני אלה אלפי אלפים מה שיש עלינו, וזו עבדה! מציאות! והעקר זה לא קבוץ גלויות אצלם וכו', שזה לדעתי, אף אחד עדין לא עשה ולא הצליח, ואני כן עושה וכן מצליח, זה בא קשה, אבל אני כן מצליח, עם כל זאת בכל מוסד יש טובים ויש חלשים, ויש פשוטים, ויש לגמרי שאין מה לעשות עמם וכו', וזה אף אחד אינו אומר לה, ואף אחד אינו מספר לה, אבל מי שיש לו דעת ושכל מבין שזה קורה, עם כל זאת צריכים לעבד עם מה שיש, אצלנו אי אפשר להשחיר את הכל כאלו הכל שחר, והכל מיאש, כי תהלה לאל, יש בין כל הילדים ילדים מפלאים, שהיו יכולים להיות חדושים בישיבות ובתלמודי תורה אחרים, עם מדות טובות והתמדה, וזה אני רואה בחוש אצלי, שיש לי עכשו קבוצת תלמידים, כמעט כלם התהפכו מהקצה אל הקצה, וגם השנים שלשה במשך הזמן גם-כן יתהפכו, והתלמידים הללו לשים אותם נגד תלמידים בישיבות אחרות באותו גיל שלהם, הם ממש הפרש בין חשף לאור, בלי שום גזמא כלל, ואף שיכולים למצא בהם חסרונות, עם כל זאת אני גאה בהם, הם ילדים ממשמעים, בעלי מדות, כי הכל תלוי כפי המחנה, וזה ברור! לקחת על עצמך את הנהול, מנהל של תלמוד-תורה צריך להיות כמו

מִפֶּקֶד בַּמְלַחְמָה, לְהִסְתַּעַר בְּתוֹךְ הָאוֹיֵב, וּכְשֶׁחֲתִילִים רוֹאִים שֶׁהַמִּפְקֵד רָץ קְדִימָה בְּתוֹךְ הָאֵשׁ, וְאִינוּ נִרְתַּע מִשׁוּם דְּבַר שֶׁבַעוֹלָם, כֹּלֵם מְקַבְּלִים אִמָּץ וּמִמְשִׁיכִים. כְּשֶׁהִתְחַלְתָּ כָּל הַמְּלַמְדִים נִתְּנוּ לְךָ אֶת הַגֵּב.

וְעַל כָּלֵם — נִתְּתִי לְךָ גֵּב הַכִּי חֲזָק, הֵיוּ הַרְבֵּה טְעֻנוֹת מִהַהוֹרִים, עַד שִׁישׁ הוֹרִים שֶׁהִתְמַרְדּוּ לְגַמְרֵי נֶגֶד הַנְּהַגְתְּךָ, אָבֵל הֵם רָאוּ שֶׁזוֹ חוֹמַת בְּרוֹזֵל, פֶּה עֲכָשׁוּ הוֹלְכִים לַעֲשׂוֹת שְׁנוּי דְרָסְטִי, כֹּלֵם קִבְּלוּ אֶת זֶה, לְמָה? כִּי הֵבִינוּ שְׂרוּצִים רַק אֶת טוֹבַת יְלִדֵיהֶם, וְזֶה צְרִיף לְהִיּוֹת הַקּוֹ שֶׁלְךָ — לֹא לְפָחַד וְלֹא לְהִרְתַּע, בְּיֹדָאֵי שִׁיְהִיו לְךָ אֲכֻזָּבוֹת וְכִשְׁלוֹנוֹת וְכוּ' וְכוּ', אָבֵל צְרִיכִים לְקוֹם וּלְלַכֵּת קְדִימָה צַעַד אַחֵר צַעַד, וְאִם אַתָּה תִּרְאֶה דְגָמָא לְמַלְמִדִים, וְתַחֲדִיר בְּהֵם שְׁעוֹד יִהְיֶה טוֹב, וְיִהְיֶה שְׁנוּי דְרָסְטִי בֵּין הַתְּלַמִּידִים, תִּרְאֶה שְׁעוֹד נְצַלִּיחַ, וְאֵל תֹּאמֶר יֵאוּשׁ, הַכֹּל אָבוֹד וְכוּ' וְכוּ', אֵין מְלִים כְּאֵלוֹ.

חֲסִדֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂזָה לִי אַרְבָּעִים וְאַרְבַּע שָׁנִים, שְׂאֲנִי לוֹמֵד סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל, וְעִבְרוּ עָלַי כָּל מֵינֵי מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, וּמֵאֵז שֶׁנִּתְקַרְבְּתִי, כְּבָר נִכְנָסָה בִּי תְּשׁוּקָה לְמַלֵּא אֶת הָעוֹלָם כְּלוּ עִם דְּבַר רַבְּנֵי ז"ל, וְעִבְרוּ עָלַי מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, שְׂאֵי אֶפְשָׁר וְקִשָּׁה לְהַסְבִּיר לְאַחֲרִים מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת וְכוּ', הֵן בְּבַחֲרוּתִי מִהֲרֹאשׁ יִשְׁבִּיחַ וְהַבְּחוּרִים שֶׁהִתְלוּצְצוּ וְכוּ' וְכוּ', וְאֲנִי הֵייתִי חֲזָק, וְהִתְמַדְתִּי בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל, שְׂלֹא אֶתְפָּאֵר בְּעֲצָמֵי וְכוּ', אָבֵל אֵין לְךָ מִשְׁגַּח מַה נִּקְרָאת הַתְּמִדָּה — שְׂמוֹנֶה-עֶשְׂרֵה וְלַפְעָמַיִם עֶשְׂרִים שְׁעוֹת בְּלֵי שׁוּם הַפְּסָקָה, וְזוֹ לֹא גִזְמָא! אִם תַּחֲתֶיךָ אֶת שְׁעֵרוֹת רֵאשֶׁךָ, וְתִסְפֹּר אֶת הַשְּׁעֵרוֹת כַּמָּה יֵשׁ לְךָ, כֶּף כָּל-כֶּף הַרְבֵּה פְעָמַיִם חֲזַרְתִּי עַל הַ"לְּקוּטִי-מִוְהַר"ן, וְאֲנִי גֵּאָה עִם זֶה, וְאֲנִי לֹא מִתְּפַעֵל מֵאַף אֶחָד לְהַגִּיד אֶת זֹאת. וְכֵן הַ"לְּקוּטִי-הַלְּכוֹת" בְּזֶה הַתְּמִדָּתִי כַּמְעַט כַּחֲמִשִּׁים פַּעַם, כִּי הֵייתָ תִּקְוֶפָה שֶׁל שְׁנַתִּים וְחֻצֵי רְצוּפִים, שֶׁגַּמְרְתִּי אֶת כָּל הַ"לְּקוּטִי-הַלְּכוֹת" בְּכָל חֹדֶשׁ שְׁלֹשִׁים פַּעַם בְּרְצִיפוֹת, וְזֶה לֹא יֵאָמֵן כִּי יִסְפֹּר, וְהַכֹּל לִפְנֵי הַחֲתָנָה, וְזֶה דְּבַר שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר לְךָ, כִּי בֶּן אָדָם לֹא יְכוּל לְהֵאָמֵן שֶׁיְכוּל לְהִיּוֹת דְּבַר כְּזֶה, וְזֶה נוֹתֵן לִי אֶת הַכֹּחַ וְהַדְּחִיפָה עַל כָּל הַחַיִּים, וּמִי אוֹמֵר אַחֵר שֶׁהִתְחַתְּנָתִי,

והתחילו לבוא אלי בחורים, שְׁזָה הָיָה נֶגֶד רְצוֹנִי וְנֶגֶד טְבְעִי, פִּי הֵייתִי סָגוּר וּמְסֻגָּר שָׁנִים עַל גְּבֵי שָׁנִים, וְלִמְדָתִי בְּהִתְמַדָּה רַבָּה מְאֹד, וְנִצַּלְתִּי אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר שְׁלִי, שֶׁהֲלוֹאִי שְׂאֲחָרִים יַעֲשׂוּ כְּמוֹנִי, אֲבָל זֶה נִתַּן לִי אֶת הַכַּחַח עַל כָּל הַחַיִּים, וּמֵאֲזוּ שָׁבָאוּ אֵלַי בַּחֲוָרִים וְאַבְרָכִים, וְהִתְחַלְתִּי לְהָאִיר אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְאַחֲר־כֵּן כְּשֶׁקִּפְצָתִי לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כְּשֶׁלֹּא הָיָה לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, וְעֲשִׂיתִי דְבָר שְׁלֹמֵעֵלָה מִשְׁכָּל הָאָנוּשִׁי, אֶ וְוִילְדֵעַ וְאֵף, כְּמוֹ הַבְּעֵרְגִיר שְׁקַפֵּץ לְהוֹצִיא אֶת אִשְׁתְּ הָעֲנִי, וְהַדְפַּסְתִּי בְּשָׁנָה אַחַת שְׁמוֹנִים וַחֲמֵשֶׁה אֶלֶף סְפָרִים: אֶת הַ"לְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן", "סְפּוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת", "סְפָר-הַמְּדוּת", "שִׁיחֹת-הֲר"ן", "חַיֵּי-מוֹהֲר"ן" וְכוּ' וְכוּ', וּמְכַרְתִּים בְּזוֹל גְּדוֹל בְּכַמָּה פְּרוּטוֹת, וְזֶה הָיָה בְּשָׁנַת תַּשְׁכ"ה, וְזֶה מְפָרְסֵם לְכָל מִי שֶׁרַק זוֹכֵר אֶת זֶה, וְהַפִּיצוֹתִי אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וּמֵאֲזוּ הִתְחִילָה עָלַי שְׁנֵאָה וְקִנְיָה וְרִשְׁעוֹת שְׂאִין דְּגַמְתָּה, וְקִבַּלְתִּי מִכּוֹת עַל יְמִין וְעַל שְׂמָאל כְּמוֹ בְּמַלְחָמָה, אֲבָל עֲשִׂיתִי לְעֲצָמֵי קוֹ לְהַפִּיץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם יְהִיָּה מֵה שִׁיְהִיָּה, וְכֵן הִמְשַׁכְתִּי פְּסִיעָה אַחַר פְּסִיעָה, עַד שֶׁהִקְבּוּץ שְׁלֵנוּ הִתְחִיל לְהִתְרַבּוֹת, וְהִתְחִילוּ לִפְתַּח בְּתֵי כְּנִסְיוֹת עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וּמֵאֲזוּ שֶׁהִתְחַלְתִּי לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי הִתְחִילָה לְאֹט לְאֹט הַמַּחְלֶקֶת, וּבְקֶאֱמַת הַסֵּפֶר הָרִאשׁוֹן הָיָה שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחַל", אֲשֶׁר חָלַק גְּדוֹל מִהַפְּרָךְ הָרִאשׁוֹן נִכְתַּב לְשִׁלְשָׁה אַחִיד (כִּי גַם ... כְּתַבְתִּי מִכְּתָבִים), וְהַסֵּפֶר הַזֶּה לֹא נִדְפַס בִּידִיעָתִי, אֲלֹא שְׁלֹא בִידִיעָתִי, כִּי אֲנִי נִתְתִּי לוֹ לְתַקְתָּךְ, וְהוּא לְקַח תְּשׁוּעִים מִכְּתָבִים, וְהַדְפִּיס אֶת זֶה פְּרָךְ הָרִאשׁוֹן, אֲזִי כָּבֵר הִתְחִילָה קִנְיָה וְכוּ', אֲבָל מֵאֲזוּ שֶׁהַדְפַּסְתִּי אֶת סֵפֶר "אֶרֶץ אִפִּים", יֵצְאוּ כְּנֶגְדִי בְּרִצִּיחָה כְּזֹאת, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כְּלָל, אֲבָל הַסֵּפֶר הַזֶּה נִדְפַס בִּיּוֹתֵר מִמֵּאֲתַיִם אֶלֶף עֲתָקִים, כִּי זֶה יֵצֵא יוֹתֵר מִחֲמִשִּׁים מִהַדּוּרוֹת, וְעוֹד לֹא הָיָה דְבָר כְּזֶה, וּפֹה אֲנִי לֹא מְגֹזִים לָךְ, כִּי אֲנִי יָכוֹל לְכַתֵּב לָךְ בְּפִרְטִיּוֹת כָּל הַדְפָּסָה וְהַדְפָּסָה מִי הַדְפִּיס אוֹתָהּ וְאִידֵךְ הַדְפִּיס אוֹתָהּ, בְּגְדוֹל, בְּקֶטֶן, בְּכַרְיָכָה עֲבָה, בְּכַרְיָכָה דְקָה, אֲבָל כֵּן זֶה הָיָה, וְעַל-כֵּן לֹא בַחֲנוּם, שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם הוֹצִיא אֶת כָּל חֲצִיו עָלַי דִּיקָא בְּסֵפֶר הַזֶּה, כִּי זֶה הַסֵּפֶר שֶׁמְדַבֵּר הַרְבֵּה מִסְבְּלָנוּת, וְזֶה הָיָה הַגְּרָעִין הָרִאשׁוֹן שֶׁחֲסִידוֹת בְּרַסְלָב הִתְפַּשְׁטָה

כַּל-כֶּף בְּעוֹלָם, עַד שֶׁהַיּוֹם חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב מְפָרְסְמֵת בְּעוֹלָם כְּמוֹ
שָׂאָר חֲסִידוֹת, וְאִם לֹא הִרְבֵּה יוֹתֵר, כִּי אֵין מְקוֹם בְּעוֹלָם שְׁלֵא יִדְעוּ
מִחֲסִידוֹת בְּרִסְלָב, וְלִכֵּן לֹא בְּחַנֵּם שֶׁהִתְקַבְּצוּ עָלַי וְחָתְמוּ עָלַי וְכוּ',
וְלִהְיִיד לָךְ שְׁלֵא נִשְׁבַּרְתִּי וְכוּ', מָה אִמַּר לָךְ — כֵּן נִשְׁבַּרְתִּי וְכוּ',
אַבֵּל בְּכָל זֶה כְּשֶׁרְאִיתִי הִכִּי שָׁחַר, אִמַּרְתִּי לַעֲצָמִי — וִיְהִי מָה, אֲנִי
נִכְנָס בְּתוֹךְ הַחֶשֶׁךְ, בְּתוֹךְ הָאֵשׁ, בְּתוֹךְ הַקּוֹצִים, בְּתוֹךְ הַמַּיִם,
וּמִמְשִׁיךְ, וְלֹא יִדְעָתִי אִיךָ וּמָה, וְכֵךְ אֲנִי מִמְשִׁיךְ כָּל הַשָּׁנִים. וְתִהְיֶה
לְאֵל, עֲכָשׁוּ רוּאִים בְּחוּשׁ אֶת הַפְּרוֹת, אִם בָּאוּ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל
עֲשֵׂרֵת אֲלָפִים אִישׁ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּמִי הֵבִיאֵם? בּוֹדָאֵי מָה שֶׁשָּׂרַח
וַיַּגַּע הַחֲקִלָּאִי, שֶׁחָרַשׁ וְזָרַע וְחָפָה עַד שֶׁגָּדַל וְקָצַר וְטָחַן וְאָפָה, עַד
שֶׁיֵּשׁ לֶחֶם טָעִים, זֶה אָף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ, כִּי הוּא בָּא אֶל לֶחֶם טָעִים
מוֹכֵן, וְאָף אֶחָד אֵינוֹ חוֹלֵם אִיךָ מִגְרָעִין שֶׁהַכְּנִיסוֹ בְּאֲדָמָה, לְבִסּוֹף
יוֹצֵא לֶחֶם טָעִים, וַיֵּשׁ כָּכֵר הַיּוֹם קְבוּצוֹת קְבוּצוֹת בְּבְרִסְלָב, וְאִיךָ זֶה
הִתְחִיל? אָף אֶחָד לֹא חוֹלֵם, וְלֹא יַחְלֵם! כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְהֶאֱמִין אֶת
זֹאת! אַבֵּל מִי שֶׁמִּסְתַּתֵּר תַּחַת זֶה, אָף בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם אֵינָה יוֹדַעַת.

וְהִנֵּה הָאֲרֻכָּתִי לָךְ קָצַת טָפָה מִן הַיָּם כָּל מָה שֶׁעָבַר עָלַי בְּפָרְסוּם
דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, כֵּן הוּא בְּיַבְנָאֵל גְּדֹל הַטְּרַחֲוֹת וְהַיְגִיעוֹת שֶׁיֵּשׁ פֹּה עַל
כָּל גְּרָגֵר עֶפֶר, לֹא רַק עַל כָּל אֶבֶן, וְעוֹמְדִים נִגְדֵי חוֹמוֹת בְּרִזָּל לְמַנַּע
וּלְעַכֵּב, וְאֲנִי בְּטוֹחַ בְּמִלְיוֹן אַחוֹז, שֶׁלְּבִסּוֹף אֲנִיצַח, וְשׁוּם דְּבָר
שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יִרְתִּיעַ אוֹתִי, וְהִלְוִאֵי שֶׁתִּקַּח מִמֶּנִּי רַק אַחוֹז אֶחָד
הַתְּחִזְקוֹת לְהִמְשִׁיךְ וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל שָׁחַר, אֲדַרְבֵּה תִּסְתַּכֵּל רַק לְבֵן,
שֶׁהִכַּל טוֹב, וְיִהְיֶה עוֹד יוֹתֵר טוֹב, וְעוֹד יוֹתֵר טוֹב, וְעוֹד יוֹתֵר טוֹב,
כִּי אֵין סוֹף לְטוֹב, כִּי כְּמוֹ שֶׁאֵין לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא סוֹף, כֵּךְ אֵין
סוֹף לְטוֹבוֹ יִתְבָּרֵךְ.

מְפַקֵּד אֲמִיץ אֲסוּר לוֹ בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן לְהַשְׁכֵּר, וְאֶפְלוֹ שֶׁלְקַחוּ
אֶת כָּל הַחִילִים שְׁלוֹ לְשִׁבּוּיִים, אוֹ חֶלֶק גְּדוֹל נִפְצָעוּ, אוֹ חֶלֶק גְּדוֹל
נִהְרָגוּ, וְהוּא נִשְׂאָר לְבַד אוֹ עִם חֵיל אֶחָד, הוּא צָרִיךְ לְהִמְשִׁיךְ
לְהִלָּחֵם, וְלֹא לְהָרִים יָדַיִם בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן, וְאִם תִּלָּךְ בְּקוֹ הַזֶּה,
אִתָּה לֹא יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַהֲצִלָּחָה שֶׁתִּהְיֶה לָךְ, וְזֶה
רְצוֹנִי. אַבֵּל אִם אִתָּה מְרָגִישׁ שֶׁזֶה קִשָּׁה לָךְ אֵל תִּתְבַּיֵּשׁ לְהַגִּיד:

"כַּשֶׁם שֶׁקִּבַּלְתִּי שְׂכָר עַל הַדְּרִישָׁה, כִּף אָנִי מִקִּבֵּל שְׂכָר עַל הַפְּרִישָׁה", זוֹ לֹא בּוֹשָׁה, אָנִי בְּעֲצָמֵי אִמְרָתִי אֵת זֶה, אִם אָנִי הֵייתִי יוֹדֵעַ שְׂיִגִיעַ לִי כָּל-כִּף קָשָׁה כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה בְּכָל־לַיִת הַעֲנָן לְפָרֶסֶם אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וּבְפָרְטִיּוֹת יִבְנְאֵל, לֹא הֵייתִי נִכְנָס בְּזֶה, וְאָנִי עוֹד פֶּעַם חוֹזֵר עַל עֲצָמֵי, אָנִי לֹא מִתְבַּיֵּשׁ לַהֲוֹדוֹת, אֲבָל בְּכָל פֶּעַם שֶׁאָנִי נִשְׁבֵּר, שֶׁדָּבָר זֶה קוֹרָה לְעֵתִים תְּכוּפּוֹת, וְזֶה לֹא נִרְאָה בְּעֵינַי בְּנֵי אָדָם בַּחוּץ, וּמָה גַם שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁעָשִׂיתִי לָהֶם טוֹבוֹת, וּמִסְרָתִי אֵת נַפְשִׁי בְּשִׁבְלֵם וּלְבִסוּף וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אָנִי מִמְשִׁיךְ לְהֵיטִיב לָהֶם, אֵף שֶׁאָנִי לֹא אֲשַׁפַּח מָה שֶׁעָשׂוּ לִי, וְהִרְבֵּה פְּעָמִים אָנִי נִשְׁבֵּר לְגַמְרִי, אֲבָל תִּכְף-וּמִיד כְּאוֹתוֹ גְּבוּר שֶׁקִּבֵּל מִכּוֹת רִצָּח, וְהִפִּילוּ אוֹתוֹ בְּתוֹךְ הַרְפֶּשׁ וְהִטִּיט, וְהוּא מְלֹא עֶפֶר, וְקָם וּמִנְעַר מֵעֲצָמוֹ אֵת הַרְפֶּשׁ וְאֵת הָעֶפֶר וּמִמֶּשֶׁיךְ קְדִימָה, כִּי אִם לוֹקְחִים יַעֲוֹד אֶחָד בַּחַיִּים — תְּמִיד מְנַצְּחִים.

וְלִכֵּן רָאָה מָה לְפָנַי, אִם אֵתָּה מוֹכֵן לְהַכְנִס בְּזֶה, אֵתָּה לֹא יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֵת גְּדֹל הַהֲצַלְחָה שֶׁתְּהִיָּה לָנוּ, כִּי אָנִי רוֹאֶה שְׁעַד חֲמֵשׁ שָׁנִים הַקְּרוּבוֹת, יֵשׁ לָנוּ בְּלִי שׁוּם גְּזֻמָּא אֶלְף תְּלַמִּידִים בְּמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחַם עָלֵינוּ, שְׂיִהְיוּ לָנוּ מְבָנִים שֶׁל קִבְעָה, אֲשֶׁר בְּוַדַּאי יִהְיֶה לָנוּ, אֲבָל מִתִּי? אָנִי לֹא יָכוֹל לְהַבְטִיחַ, אֲבָל אִם יִהְיֶה לָנוּ כַּמֶּסֶפֶר הַזֶּה — כֵּן יִהְיֶה לָנוּ, וְזֶה אָנִי בְּטוֹחַ. מִהַתְּלַמּוּד תוֹרָה עַד הַשְׁכוּנָה שֶׁאֵתָּה גֵר, יִהְיֶה מְלֹא דִירוֹת, כָּל הַיְלֻלוֹת שְׁבוּנִים מִמוּל בֵּיתִי, הַכֹּל יִהְיֶה שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כָּל הַרְחוּב שְׁמוּלֵיךְ לְמִטָּה מִבֵּית הָעַם עַד הַיְצִיאָה שֶׁל יִבְנְאֵל, יִהְיֶה שֶׁיְךָ לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כָּל הַשְׁכוּן כְּבָר מִתְחִיל לְהִתְרוֹקֵן, וּלְאֵט לְאֵט אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כּוֹבְשִׁים אֵת הַבָּתִּים, וְלִכֵּן רָאָה מָה לְפָנַי.

אָנִי צְפִיתִי וְעַדִּין אָנִי מִצְפָּה מִמֶּךָ גְּדוּלוֹת, אֵלָּא כָּל אָדָם נִשְׁבֵּר, וְזָכוּתוֹ וְכוּ' וְכוּ', זֶה מַחֲמַת עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, שֶׁהַעֲנִיּוֹת מַעְבָּרָת עַל דַּעְתוֹ וְעַל דַּעַת קוֹנוֹ, וְזֶה מַחֲמַת חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת שֶׁמְצִיָּקִים לוֹ אֲנָשִׁים, כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ אֵת הַמְרִיבוֹת וְהַדְּאָגוֹת שְׁלוֹ, עִם כָּל זֹאת הַכַּח שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהַכְנִיס — אֲסוּר לְעֹזֵב כְּרָגַע.

מאד אָני רוצָה, שְׁתַּעֲנֶה לי על מִכְתָּבֵי זֶה, וְאִם עָשָׂה לְךָ רֶשֶׁם לטוֹבָה עָלַי.

תֵּאֱמִין לי, שְׂאִין בְּלִבִּי עָלֶיךָ כְּלוּם, וְאֲנִי אוֹהֵב אוֹתְךָ בְּתַכְלִית הַאֲהָבָה, כְּמוֹ שְׂאֲנִי אוֹהֵב אֶת כָּלִם, אֲלֵא לִפְעָמִים צְרִיכִים לְתַת זְרִיקָה לְאָדָם שֶׁהִתְעַלֵּף כְּדִי שִׁיתְעוֹרֵר, וְזֶה הִנֵּה הַמִּכְתָּב שֶׁשְּׁלַחְתִּי לְךָ בְּיוֹם רַבִּיעִי, אָבֵל אֵין כּוֹנֵנְתִי לְהַצִּיק לְךָ, אֲלֵא לְעוֹרְרֶךָ, כִּי תִהְלֶה לְאֵל, אֲצֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חֲשׁוּבוֹת כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְתֵאֱמִין לי, שְׂאֲנִי עוֹד אֶעֱשֶׂה מִכָּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַגֵּרִים בְּיַבְנָאֵל חֲדוּשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד, וְאִף שְׁנוֹרָאָה כְּדִמְיוֹן אָבֵל תִּרְאֶה אִיךָ שְׁפָל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי עֲנִינוּ לֹא יִפְסִיד.

לֹא אֶחָד מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁהִנֵּה בְּתַכְלִית הַרְחוֹק וּבְתַכְלִית הַשְּׁפִלוּת כָּתַב לי, לֹא פֶעַם וְלֹא פְעָמִים וְלֹא עֶשֶׂר פְּעָמִים — תּוֹדָה! שְׂמֵאֲשֵׁפוֹת יָרִים אֲבִיוֹן, שְׁקִמְתִי אוֹתָם וְהִתְחַתְּנוּ, וּבְנוּ בְּתִים, וַיֵּשׁ לָהֶם יְלָדִים, וְחַתְּנָתִי לָהֶם אֶת הַיְלָדִים בְּגִיל צְעִיר, שְׁלוּלֵי יַבְנָאֵל, הֵם לֹא הָיוּ מְגִיעִים לָזֶה, וְהַמְּפָרְסְמוֹת אֵין צְרִיךְ לְהַגִּיד.

הַכָּפַל הַדָּבָר, רְאֵה לְכַתֵּב לי תְּכַף בְּמוֹצָאֵי-שַׁבָּת.

הַמֵּאֲחַל לְךָ שַׁבָּת שְׁלוֹם...

כח תרלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרׁ וְאֵרָא, כ"ט טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שִׁיחִיו נֶצַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם וְכֵן אֶת הַקּוּוֹנְטֵרַס "יֵשׁ לי מִזֵּל", וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מִתְפַּעֵל מְכָם, אִיךָ אַתֶּם זוֹכִים כָּל-כָּף מֵהַר לְתַקְתֶּק אֶת זֶה, הָרִי כְּשֶׁגִּמְרָתִי אֶת הַשְּׁעוֹר הִנֵּה שְׁתִּים-עָשָׂרָה וְרַבֵּעַ, וְעַל הַבְּקָר הִנֵּה מִתְקַתֶּק וְכו' וְכו', וְלִכֵּן אֵין זֶה פְּלֵא, שֶׁהַסְּמ"ך-מ"ם אוֹרֵב עֲלֵיכֶם כָּל-כָּף מְאֹד, אָבֵל אַתֶּם צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִתְחַזֵּק, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, וְסוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב,

ובְּרֹדְאֵי כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ עֲכָשׁוּ, זֶה רַק לְהַפְחִיד אוֹתְךָ אוּלַי תִּחְלַשׁ, עִם כָּל זֹאת עֲדִין אֲנִי לֹא מִבִּין מַה קָרָה עֲכָשׁוּ יוֹתֵר מִמָּה שְׁהִיָּה עַד עֲכָשׁוּ, וְלָכֵן רָאֵה לְהִסְבִּיר לִי, וְאֲנִי מְאֹד מְקוּוֹה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהִכַּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

אִוֹדוֹת לְתַת לְעוֹרְךָ-דִּין כָּל-כֶּף הַרְבֵּה כֶּסֶף — צְרִיכִים לְהִתְיַעֵץ, כִּי גַם אֲנִי נִפְלְתִי בַּפֶּחַח, לֹא פַעַם אַחַת, שְׁעוֹרְכֵי דִינִים עֲבָדוּ עָלַי, וְאֲנִי צְרִיךְ רַחֲמִים רַבִּים, שְׁאֲרָאֵה אֶת הַכֶּסֶף חֲזָרָה, אוּ עַל-כָּל-פָּנִים מְעוֹט הַכֶּסֶף, וְלָכֵן כְּדֹאֵי לְהִתְיַעֵץ.

עִם כָּל זֹאת אֲנִי מִתְפַּלֵּל עָלֶיךָ, שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְתִּיק מְעָלֶיךָ כָּל הַדִּינִים, וְיִפְסִיקוּ לְהַצִּיק לָךְ.

אַתֶּם צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד עַל גְּדֻלַּת הַזְּכוּת שֵׁשׁ לָכֶם לְהַדְפִּיס סְפָרִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר מְחַזְּקִים וּמְעוֹדְדִים וּמְשִׂמְחִים אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זֶה הַזְּכוּת הַכִּי גְדוֹלָה שָׁרַק יֵשׁ, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכַף תּוֹכְלוּ לְהַמְשִׁיךְ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

גַּא וְנָא רְאוּ רַק לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לְהִשְׁבֵּר, וְאִז תִּרְאוּ נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שְׁבַת שְׁלוֹם...

כח תרג.

בַּעֲזַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַ בֵּא ב' בְּשַׁבַּט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגְּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַזֵּנוּ"ה עֲלֵיהֶן יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵן וְיַצִּילֵן מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶן, אָמֵן.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁעוֹד שְׁבוּעַ עוֹבֵר, וּמְדַבְּרִים מַעֲצוֹת רַבְּנוּ

ו"ל, שזו זכות מאד גדולה. ואמר רבנו ו"ל פעם: אני מתפלא עליכם, למה אינכם הופכים את נשותיכם לחסידות. בעולם החסידות מקבל, שרק הגברים חסידים, והאשה אין זה שיף אליה וכו', אבל הדבור של רבנו ו"ל הוא דבור: רציתי שתעשו את נשותיכם חסידות. למדים מפאן, עד כמה היה חשוב אצל רבנו ו"ל הענין הזה, שהנשים, ובפרט נשות אנשי שלומנו, תהיינה גם-כן חזקות באמונת חכמים, ומקרבות אל רבנו ו"ל.

זכורתי לפני עשרים וחמש שנה, באחת מהנסיעות שנסענו לציון רבנו ו"ל, לא נתנו אז אפשרות לנסע מארץ ישראל, אלא מארצות-הברית בלבד, ולכן מי שהיה לו דרכון ישראל, לא יכול היה לנסע. והיתה קבוצת נשים ובנות שרצו גם-כן לנסע לציון רבנו ו"ל. והיו שצעקו: מה פתאם וכו' וכו'. אבל הן היו נשים חכמניות, ולא שאלו ונסעו וקבוצה לאומן. ובתוך הקבוצה היו כמה ירושלמיות, אשר בדרך לא דרך השיגו דרכון אמריקאי, וגם-כן הצטרפו לנסיעה. ואף שהיו שצעקו: מדוע נוסעים וכו', אני לא התערבתי. חסדי השם יתברך, עשיתי את שלי, כי פשאני בא אל ציון רבנו ו"ל, אני שוכח שיש מציאות של עולם, אני יודע שבד' אמות האלו יכולים לפעל הכל אצל רבנו ו"ל. בכך, עמדתי כף שלש וחצי שעות רצופות, תחת שמש קופחת על הציון. ובפתע חשתי עלפון, כי גרוני נחר מרב התבודדות, עד שהתיבשתי לגמרי, ואמרתי לעצמי: פה אשב כי אויטיה, אני מוכרח לפעל ישועה ויהי מה, אבל היה זה מסירות נפש ממש, כי חשתי ברע מאד. ולפתע נגש אלי מישהו, ובידו פוס מים, ותכף-ומיד ברכתי ושתיתי. ושאל אם רצוני עוד, ושתיתי עוד ועוד, והיה זה מחיה נפשות ממש. והמשכתי בהתבודדות. אחר-כך שמעתי רעש גדול שמתקוטטים וכו' וכו', ולא הסתפלתי כלל, ולא ענין אותי, כי אם אני בציון רבנו ו"ל, חבל על כל דקה לבלותה לריק, מי יודע אם לא יבואו מהמשטרה לגרשנו וכו', ולהשיבנו על עקבותינו. וכך המשכתי להתבודד, וכלם סימו מזמן את ה'תקון הפללי', וההתבודדות, והתפללו במנין מנחה, ואף לא שמתתי לב לזה, כי הייתי כל-כך

שְׁקוּעַ בְּהִתְבוֹדְדוּת (רק לְאַחַר מִפְּנֵי נִתְוַדַּע לִי). וְעָלוּ כְּכֹר כְּלָם עַל
הָאוֹטוֹבוֹס. וְעָרִין אֲנִי עוֹמֵד וּפְנֵי אֶל הַקִּיר וּמִתְבוֹדֵד וְכוּ'. עַד
שְׁפִימָתִי וְהִלְכָתִי. וְלִפְתַּע נִכְנסוּ כָּל הַנָּשִׁים שֶׁנִּסְעוּ אֶז אֶל הַצִּיּוֹן
וְהִתְבוֹדְדוּ סְבִיבוֹ, וְאֵז נוֹכַחְתִּי מֵה זֶה חֲסִידוֹת, מֵה זֶה נָשִׁים כָּל-כָּף
מְסוּרוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל. וְהִנֵּה נִתְקַיֵּם הַדְּבָר שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁנַּעֲשֶׂה
מִנְשׂוֹתֵינוּ חֲסִידוֹת.

וּבְאֵמַת לְאִשָּׁה לֹא קָשָׁה לְהִתְקַרֵּב לְדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, כִּי רַבְּנוּ ז"ל
רוֹצֵה מֵאֲתָנוּ הִתְבוֹדְדוֹת, לְהִתְחַזֵּק בְּכָל הַמַּצְצִיבִים, וּמִי צָרִיךְ יוֹתֵר
הִתְחַזְּקוֹת מֵאִשָּׁה? ! וְכִמְאֲמָרֵם ז"ל (רֵאשׁ הַשָּׁנָה ו'): אִשָּׁה — בַּעֲלָהּ
מִשְׁמָחָה. אָבֵל לֹא כָּל אִשָּׁה זוֹכָה שֶׁבַּעֲלָהּ יִחְזַקָה, לְהַפְּךָ, יִשְׁנֵן נָשִׁים
רְבוֹת, אֲשֶׁר הַבַּעַל תִּמְהוֹנֵי, אוֹ אֲכֹרֵי, מִשְׁפִּילֵן מְלוּלִית אוֹ פִּיזִית,
רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וּמֵה תַּעֲשֶׂה אִשָּׁה כְּזוֹ? ! הִיא צָרִיכָה גַם-כֵּן הִתְחַזְּקוֹת.
וְאֵת זֹאת יְכוּלִים לְקַבֵּל גַּם-כֵּן אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל.

וְהִנֵּה עֲזוּרָי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּנִיתִי גִרְעִין בְּיַבְנָאֵל,
וּמֵהגִרְעִין הַזֶּה יִשְׁנֵן, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, יוֹתֵר מִמָּאָה מִשְׁפָּחוֹת, שֶׁזֶהוּ גַם
רַק גִּרְעִין אָבֵל גְּדוֹל מִנְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁכֵּלֵן מְסוּרוֹת לְדַבֵּר
רַבְּנוּ ז"ל. וְזֶה חֲדוּשׁ שֶׁבְּחֲדוּשִׁים. וְאֵינֶנִּי מְדַבֵּר מֵהַבְּנוֹת, וּבְפָרֵט
בְּנוֹת הַתִּיכּוֹן, שֶׁאֲצַלֵּן חָשׁוּב מְאֹד מֵה רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר, וַיֵּשׁ לְהֵן
אֲמוּנַת חֲכָמִים, אֲמוּנַת צְדִיקִים, אֲשֶׁר אֵין לָנוּ מֵה לְהִתְבַּיֵּשׁ מִשׁוּם
תִּיכּוֹן בַּעֲוֹלָם, בְּתַנְאִים כְּאֵלוּ בָּהֶם אָנוּ מְצוּיִים. אָבֵל אֲנִי מְכַרְח לְחֻזַּק
וְלַעֲוֹדֵד אֶתְכּוֹן, שֶׁזֶה רַק הִתְחַלָּה, פֹּה תִהְיֶה עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל,
אֵיךְ וּמֵה וְאֵימַת? ! אֵל תִּשְׁאַלְנָה שְׁאֵלוֹת! הַנָּשִׁים שֶׁהִיוּ הָרֵאשׁוֹנוֹת,
יָדְעוּ שֶׁכָּף יִהְיֶה, אָבֵל הִזָּה זֶה בְּגֵדֵר חֲלוּם, הִיוּ עָשָׂר מִשְׁפָּחוֹת
רֵאשׁוֹנוֹת בְּלָבֵד, וּמֵה גַם שֶׁהִסְמִ"ךְ-מֵם בָּא לְמִשְׁפָּחָה אַחַת, וְאָמַר
לָהֶם: מֵה לָכֶם לְקַנּוֹת פֹּה בֵּית, בְּאֵיזוֹ מוֹשְׁבָה נִדְחַת, הָרִי הָאֲדָמוּר
לֹא יוּכַל לְהִבִּיא אֶלָּא עָשָׂר אוֹ חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה מִשְׁפָּחוֹת, מֵה יִהְיֶה עִם
הַחֲנוּךְ, מֵה תַּעֲשׂוּ פֹה? ! בֵּין חִילוּנִים? ! וְכוּ' וְכוּ'. וְהֵן הִתְרַחֲקוּ
מִהִסְמִ"ךְ-מֵם, שְׁלֵא יִכְנַס בָּהֵן אֲרִסוֹ, כִּי הַדְּבָר יֵשׁ לוֹ כַּח גְּדוֹל —
לְטוֹב אוֹ לְרַע, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל, וְלָכֵן אֲשֶׁרִי הָאֲדָם הַשׁוֹמֵר עַל
הַשְּׂמִיעָה שְׁלוֹ, וְלֹא מְעַנֵּן אוֹתוֹ אֶלָּא מֵה שֶׁהַצְּדִיק אוֹמֵר, מֵה

שְׂאֵחָרִים אוֹמְרִים, וּבִפְרֹט מֵה שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם הִרְשַׁע אוֹמֵר — לֹא אֶכְפֹּת לוֹ!

אם נַעֲשֶׂה חֶשְׁבֹן פְּשוּט, נִנְכַח שֶׁאֵלֹו הַגְּרִים פֹּה בִּיבְנָאֵל, מֵה הַפְּסִידוֹ? יִשְׁנֶן הַמּוֹן מִשְׁפָּחוֹת, שְׁבָרוּךְ הַשֵּׁם, זָכוּ לְהִתְחַתֵּן פֹּה בִּיבְנָאֵל, יִשְׁנֶן הַמּוֹן מִשְׁפָּחוֹת, שְׂיִישׁ לָהֶן דִּירוֹת וּבָתִּים פֹּה בִּיבְנָאֵל, שְׁלֹא תֵאָרוּ וְלֹא שְׁעָרוּ שִׁיְהִיָּה לָהֶם פֶּעַם דִּירָה, וְעַל כָּל־ם — הַיְלָדִים שְׁלָהֶם גָּדְלוּ, וְחַתְנֹו אוֹתָם בְּקִדְשָׁה וּבְטָהָרָה, יֵשׁ שְׁחַתְנֹו כְּבָר שְׁלֹשָׁה יְלָדִים, יֵשׁ שְׁחַתְנֹו שְׁנַיִם, וְיֵשׁ אֶחָד, וּבָרוּךְ הַשֵּׁם, רוֹאִים כְּבָר נְכָדִים, אֲשֶׁר בְּמִקּוֹמוֹת אַחֲרִים לֹא הָיוּ רוֹאִים דְּבָר זֶה, וּבַל נְטָעָה אֶת עֲצָמֹו. כִּי אִם נְטָעָה מִיִּשְׁהוֹ, זֶה רַק אֶת עֲצָמֹו וְלֹא אֶת הַזּוּלָּת. אֶת הַזּוּלָּת נִדְמָה שִׁיכּוּלִים לְהִטְעוֹת, אֲבָל בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן נִתְגַּלָּה שְׁמִטְעִים אֶת עֲצָמֹם.

וְלָכֵן עָלִינוּ לְהִתְחַזֵּק מְאֹד בְּאִמוּנַת חֻכְמַיִם. וּרְבֵנוּ ו"ל רָצָה מְאֹד מְאֹד שֶׁהַנְּשִׂים תִּהְיֶינָה חֲסִידוֹת, לְהִתְבּוֹדֵד וְלִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, לְחַזֵּק, לְעוֹדֵד וּלְשִׂמַח אֶת אַחֲרִים, וּמֵה שֶׁתִּבְעֵה מֵהַגְּבָרִים — תִּבְעֵה מֵהַנְּשִׂים. וְלָכֵן אוֹמְרִים חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְבָמוֹת כ.): מִצְוָה לְשִׁמְעַ דְּבָרֵי חֻכְמַיִם. אֲבָל צְרִיכִים מְאֹד לְהִשְׁמַר, לֹא לְשִׁמְעַ דְּבוּרִים רָעִים. וְכָתוּב (דְּבָרִים כג. יד): "וַיִּתֵּד תִּהְיֶה לָּךְ עַל אֲזַנֶּיךָ", אוֹמְרִים חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּתוּבוֹת ה.): אַל תִּקְרִי 'אֲזַנֶּיךָ', אֲלֵא עַל 'אֲזַנֶּיךָ', שְׂאֵם יִשְׁמַע אָדָם דְּבָר שְׂאִינוּ הַגּוֹן, יִנִּיחַ אֶצְבְּעוֹ בְּאֲזַנֵּיו. אִם בָּאִים לְדַבֵּר עַל הַצְּדִיק, עַל הַקְּהָלָה, תִּכְנֹסְנָה אֶצְבְּעוֹת יָדְכֶן בְּאֲזַנֵּיכֶן לְבַלְתִּי תִשְׁמַעְנָה. כִּי כִּף דִּרְכוֹ שֶׁל הַיָּצָר הִרְעָה, הַיּוֹם שׁוֹמְעִים כִּף וּלְמַחֵר כִּף, עַד שֶׁמִּחְלַח הָאָרֶס בְּתוֹךְ הַדָּם, וְאִין כְּבָר תִּקְנָה, אָדָם אֶכּוֹל לְגַמְרֵי. וְאוֹמְרִים חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סִנְהֵדְרִין עח.): אָרֶס נִחַשׁ בֵּין שְׁנָיו; מֵה כַח הַנְּחַשׁ? רַק נוֹגַע בְּלִשׁוֹנוֹ הַחֲדָה, וְלֹא יוֹתֵר, וּפּוֹצֵעַ אֶת עוּרוֹ שֶׁל אָדָם, וְדָרָךְ הַפֶּתַח מִחֲדִיר אֶת אָרְסוֹ. שְׁאֵלוֹ לְנַחֵשׁ (עֵין תְּעִינֵת ח.): מֵה הַנָּאָה יֵשׁ לוֹ בְּהַכִּישׁוֹ? הֲלֹא שְׁלֹא כְּשֶׂאֵר הַחַיּוֹת, אֲשֶׁר טוֹרְפוֹת טוֹרְפֵן מִפְּאֵת רַעְבוֹן, וְאֵלוֹ הַנְּחַשׁ בְּנִגְיָעָה בְּעֵלְמָא כְּבָר מִזִּיק לְאָדָם, וְאִין לוֹ מִזָּה שׁוֹם טוֹבֵת הַנָּאָה? עֲנֵה וְאָמַר: וְלִי אַתֶּם שׁוֹאֲלִים? לָכוּ וְשְׂאֵלוֹ לְבַעַל הַלְּשׁוֹן. מִדּוּעַ צְרִיךְ אָדָם לְדַבֵּר לְשׁוֹן-הִרְעָה עַל

זולתו? ! אם אינך רוצה כף, או אין זה מוצא חן בעיניך, נא ונא שוב לאחוריה, ולמה לך לדבר רע על אחרים? ! לכן צריכים להתפלל הרבה על אֲזַנִּים נְקִיּוֹת. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא), שְׂאֵמוּנַת חַכְמִים תְּלוּיָה בְּאֲזַנִּים, 'שְׁמַע לְדַבְרֵי חַכְמִים', וְכֵן אוֹמְרִים (כתבות ה:): אַל יִשְׁמַע אָדָם לְאֲזַנָּיו דְּבָרִים בְּטָלִים, כִּי מִזֶּה בָּאוֹת אַחֲרֶיךָ צָרוֹת רַבּוֹת, וְיִסּוּרִים וְעַגְמַת נָפֶשׁ. כִּי בַתְּחִלָּה מְדַבֵּר דְּבוּרֵי רִיק, אַחֲרֶיךָ מַגִּיעַ לְרַכִּילוֹת, לְשׁוֹן-הָרַע וְלִיצְנוּת, עַד שֶׁהַשֵּׁם יִשְׁמַר, עֲלוּלִים לְהִגִּיעַ לְרַעוֹת רַבּוֹת.

לזאת אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, הַתְּחַזְקֵנָה בְּאֵמוּנַת חַכְמִים, וְאִם רַבְּנוּ ז"ל רָצָה שְׁנִשׁוֹת תְּלַמְּדוּ תְּהִיְיָנָה חֲסִידוֹת, אֲזִי, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, וְכִיתָן וְאַתָּן גְּרוֹת בִּיבְנָאֵל. אֲנִי מִבְּטִיחְכֵן שֶׁפֶה תִּהְיֶה עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, עַד חֲמֵשׁ שָׁנִים יִהְיוּ בְּמוֹסְדוֹתֵינוּ אֶלֶף תְּלַמְּדִים וְתְּלַמְּדוֹת בְּלִי שׁוּם סֶפֶק, וְאַצְלֵי זֶה בְּרוּר. כָּל הַיְלּוֹת שְׁבוּנִים מוֹל בֵּיתִי, הַכֹּל יִהְיֶה שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, כָּל הָרְחוֹב מִבֵּית הָעַם עַד הַיְצִיאָה שֶׁל יִבְנָאֵל, הַכֹּל יִהְיֶה בְּתֵים שְׁלָנוּ. הַשְּׁכוּן, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, בֵּית אַחַר בֵּית וְכִנְסִים אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וּמֵהַתְּלַמּוּד-תּוֹרָה עַד שְׁכוּן יִפְרַח, יִהְיוּ בְּתֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ. תִּתְאַרְנָה לְעֶצְמְכֵן, אִיזָה קְבוּץ יִהְיֶה כָּאֵן! מְשַׁפְּחָה אַחַת גְּדוֹלָה!

אֲבָל תָּמִיד יִשְׁנֵם אֲנָשִׁים מְמַרְמְרִים, שֵׁשׁ לָהֶם קִשְׁיוֹת וּטְעָנוֹת, אֲשֶׁר זֶה מִסּוּד הַבְּחִירָה. כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם נִתְּנָת בְּחִירָה לְאָדָם. וְלִכֵּן אוֹמְרִים חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, אֲזַנִּיךָ שְׁלֵא שְׁמַעְתָּ בְּהֵן דְּבָרִים בְּטָלִים, הֵם יִשְׁיבוּ לְךָ שְׁלוֹם בְּעוֹלָם; אִם תִּשְׁמַרְנָה הַנְּשִׁים לֹא לְדַבֵּר דְּבוּרִים בְּטָלִים, אֲלֵא רַק לְטַפְס עֲצָה מֵה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת בְּשִׁבִיל הַתְּנוּף הַכָּשֵׁר, בְּשִׁבִיל הַגְּדֻלַּת הַקְּהֵלָה, בְּשִׁבִיל אַחוּד וְחֻזוֹק אֲנָשֵׁי הַקְּהֵלָה, מֵה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת שִׁיְהִיָּה לַיִל שְׁמַחָה אֲצֵל הַנְּשִׁים, מֵה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת כְּדֵי לְהַרְבּוֹת שְׁמַחוֹת וְכֵן לְצַאת לְהַפְּצָה וּלְהַפִּיץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים וְהַחוֹבְרוֹת, אֲשֶׁר זֶהוּ דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד. וּבַפְּרָט עֲתָה, שְׁבַעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, הַמְּסִיוֹן עֲמַל חֲזַק, וְגַם הַעֲרַבְרַב מְכַנְּסִים גּוֹיִים וְגוֹיּוֹת, וְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל צְמֵאוֹת לְדַבֵּר ה', לִכֵּן אֵין דְּבַר יוֹתֵר חָשׁוֹב מֵאֲשֶׁר לִילְךָ וּלְהַפִּיץ יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וְאִף הַנְּשִׁים יְכוּלוֹת לַעֲזֹר

בְּזֶה — אֲשֶׁרֵיהֶן וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקֵן! ויכולות לפעול יותר מהגברים. וביין כִּף ראינה להתחזק יחד באמונת חכמים, ותקשבה אל דברי רבנו ו"ל, הקשבה לשעורי תורה, שרציתי מאד מאד שיהיה שעור תורה בין הנשים פעם בשבוע, ואומרים חכמינו הקדושים (ברכות ו): אם זכית לשמע דברי תורה שנתנה בקולי קולות, תזפה לשמע קול ששון וקול שמחה. שזו השמחה הגדולה ביותר — שזוכים לשמע קול תורה. וכן אומרים חכמינו הקדושים: אם שמעת לקול רבך — סופך שאחרים שומעים לך; אם אדם שומע לקול הצדיק והרבי, לבסוף שומעים אותו.

אני מאד מאד מבקש אתכן, שתחזקנה עצמכן ביחד ותזהרנה מאד מאד לא להשמיע לאזניכן דבורים של התנגדות ושל מה בכך. לפעמים אחד נחלש, אזי מחליש גם את אחרים, ולכן אשרי מי שמחזיק מעמד!

רציתי להודות לכל אלו הנשים שצייתו אותי על מה שעוררתי, שעדיף לגלח את השערות. הן אמת, שאצל עדות המזרח אין זה כל-כך מקבל, אבל זה הפתרון הטוב ביותר. ורציתי לעורר שוב ושוב, שאין שום הטר שיראו את השער בחוץ, אדרבה צריכים לראות בכל מיני אפנים שבעולם, לשמר על הפסוי ראש, כי חכמינו הקדושים מספרים (יומא מז.) על קמחית; שזכתה לבנים פהנים גדולים, רק מחמת שממיה לא ראו קורות ביתה שערות ראשה. ואין זו חמרה, אלא הלכה. והזהר הקדוש מקלל מאד (עין חלק ג' קכה.) את מי שנתגלות שערותיה, ושמונה על כף מאד, כי זה מסגל לפרנסה, לבריאות, ולילדים טובים.

ועל כלם — אל תשכחנה, שלאשה יש שלשה זמני רצון, שאז יכולה לפעול אצלו יתברך כל אשר רוצה: בעת הדלקת הגרות, אז הוא עת רצון בשמים, ואז הוא הזמן לבקש על הילדים, על הצלחתם, ועל-כן אל תבזבזנה את הזמן הקר הזה, וכן בעת טבילה, וכן בעת הפרשת חלה. אשר זה דבר גדול מאד אם אשה יכולה לאפות בעצמה חלה ולקיים מצות הפרשת חלה.

ועל כלם — מדת החסד, אשר זה הדבר החשוב ביותר בשמים, אם אשה יכולה לאפות עגה ולתתה למשפחה אחרת, אף שזה נראה כדבר פעוט, אבל יכולים פשוט לעזור למשפחה מרבית ילדים, וזה החסד הכי גדול, ולמה יש לנו מצות מתנות לאביונים? כי אי אפשר להכניע את המן-עמלק רק על-ידי שנותנים מתנה לזולתו. אפלו דבר פעוט, מבשלים פשטידה, או עגה ומחלקים בין השכנים; כי המן רצה רק לפלג, ואסתר המלכה אמרה (אסתר ד, טז): "לך פנס את כל היהודים", וכיצד יכולים להחזיק ביחד את המשפחות? רק על-ידי אהבה וחסד. הקדוש-ברוך-הוא יעזור שתהיה ביניכן אהבה ושמחה גדולה, ותעזרנה זו לזו, ובזכות זה שתהיה ביניכן אהבה — נזכה לגאולה.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים...

כח תרלד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בא ב' בשבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

אין מלים בפני להודות לך על כל החסד שעשית עמדי, שיצאת להפצה מרפזת להוציא אותי מכל החובות, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שבזכות זה שהצלת אותי מהחובות, לא תצטרך להגיע לשום חובות אף פעם בתיים, ויהיה לך שפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידך.

נא ונא ראה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כי אין בזה העולם יותר טוב מזה, אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

אני מאד מאד מבקש אותך, שתראה להיות בשמחה, כי השמחה היא הגאולה, וכן תראה לשמח את אחרים, אשר אין לך עוד מצוה גדולה מזו — מלשמח את אחרים, כי בעוונותינו

הַרְבִּים, עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד צְרוּת וְיִסּוּרִים, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁמִשְׁמַח
 אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת אַחֲרִים, אֲשֶׁרִי מִי שְׁחֹזֵק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.
 הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּרַלָּה.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בֵּא ב' בְּשָׁבָט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
 מְאֹד ... נִרוֹ יְאִיר.

בְּעָרֵב שַׁבַּת כְּתַבְתִּי לָךְ מִכְּתָב אָרוֹךְ, וּמְחַמַּת טְרוֹדוֹת הַשַּׁבָּת
 שְׁנֹכְנֵסָה לֹא הָיָה זְמַן לְהַגִּיחַ, וְלִכֵּן יֵצֵא עִם הַמּוֹן טְעִיּוֹת, כִּי אַתָּה
 יוֹדֵעַ שְׂאֵנִי נוֹתֵן לְבַחֲוֹר לְתַקְתָּק, וְצָרִיכִים לְהַגִּיחַ. וְלִכֵּן הִגַּחְתִּי אֶת
 הַמְּכַתֵּב, וְאֵנִי שׁוֹלַח לָךְ עוֹד פֶּעַם, אֲבָל אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וְלִשְׁעַר
 כַּמָּה שֵׁישׁ לִי עוֹד לְהַאַרִיךְ אֶפְלוֹ אֶלְךָ עַמּוּדִים בְּלִי שׁוּם גְּזֵמָא.

מִפְקֵד חֲזֹק צְרִיף לְדַעַת לֹא לְפַחֵד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וּבִפְרִט
 מִי שְׁנֹכְנֵס בְּעַבּוּדַת הַחֲנוּפָה, הוּא צְרִיף לְהַפְקִיר אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרִי, וּמִי
 שְׂאֵינֹ מוּכָן לְזֶה, אֲסוּר לוֹ לְהַכְנֵס בְּזֶה, חֲנוּפָה זֶה לֹא צְחוּק, חֲנוּפָה זֶה
 לֹא כֶּסֶף, חֲנוּפָה זֶה לֹא בִיזְנֵס, חֲנוּפָה זֶה לֹא נְגִיעוֹת, חֲנוּפָה צְרִיף לְחַנּוּף
 אֶת הַיְלָדִים בְּאִמּוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְזוֹ עַבּוּדַת הַצְּדִיקִים בְּכָל
 הַדּוֹרוֹת, וּבִפְרִט בְּדוֹר הַזֶּה, אֲשֶׁר הִנְאוּף וְהַכְפִּירוֹת וְהַאֲפִיקוֹרְסוֹת
 פְּתוּחַ לְעֵינֵי כָל, וּמֵה יַעֲשֶׂה הַבֵּן וְלֹא יִחְטֵא, אֲשֶׁר בְּגִיל צְעִיר יְלָדִים
 נְכַשְׁלִים, וְזֶה קוֹרָה בְּכָל מְקוֹם בְּעוֹלָם, וְאִי אֶפְשֶׁר לְהַנְצִל מִזֶּה בְּשׁוּם
 פְּנִים וְאֶפֶן, וְלִכֵּן אֵל תַּחֲשֹׁב שְׂאֲצִלְךָ הַכִּי גְרוּעַ, תַּאֲמִין לִי שֵׁישׁ
 מְקוּמוֹת יוֹתֵר גְּרוּעִים, אֲבָל אַתָּה רוֹאֶה כַּמָּה יְלָדִים טוֹבִים מִבְּחוּץ,
 וְנִרְאֶה לָךְ שְׁבָכָל מְקוֹם זֶה יוֹתֵר טוֹב. עֲלֶיךָ לְדַעַת, לֹא כָּל אֶחָד זוֹכֵה
 לְיְלָדִים טוֹבִים, וְאֵנִי רְגִיל לוֹמֵר: לְהוֹלִיד יְלָדִים זֹו זְכוּת אַחַת, כִּי
 לֹא כָּל אֶחָד זוֹכֵה לְהוֹלִיד יְלָדִים, וְלִרְאוֹת נַחַת מֵהַיְלָדִים — זֹו זְכוּת
 שְׁנִיָּה, כִּי לֹא כָּל אֶחָד זוֹכֵה לְרְאוֹת נַחַת מֵהַיְלָדִים שְׁלוֹ. וְלִכֵּן זֶה
 בְּכָל לֹא תְלוּי בִּיבְנָאֵל.

העקר אם אתה לוקח על עצמך נהול, זה צריך להיות עד הסוף, במסירות נפש הכי גדולה, ולהראות דגמא למלמדים, ולחזק ולעודד אותם ולשמח אותם, ובודאי כשיתרחב נחליך את המלמדים, פי עכשו אין לנו את מי לשים על הילדים, בין כלל אנשי שלומנו, לא שיקך דבר כזה, עם כל זאת צריכים להתחזק אפלו מה שאין וכו', יש ימים שאני מסתובב עם כאב ראש, שאיני יודע מאין יבוא עזרי, אין פרוטה לפרטה, מלא חובות, עם כל זאת אני לא מתיאש, ותראה אל אילו השגים הגעתי. ולכן אם אתה רוצה לקחת את הנהול בידך, תפנס בזה ביתר שאת וביתר עז, ואנשי שלומנו אוהבים איש חזק, וזה טבע בריא שיש אצל כל העולם, כשרואים איש עם מעמסה וחזק לב, כלם נוהגים לו את הגב וכו', ואף שיש לו הרבה מתנגדים, עם כל זאת אם יש לו יעוד בחיים, שום דבר לא ירתיע אותו. ולכן ראה גם ראה להיות חזק ואמיץ בעבודתך, אבל אם אתה מרגיש שזה קשה לך, תגיד שקשה לך, זו לא בוששה, וזה אתה צריך להחזיר בעצמך, שאין בוששה להגיד את האמת, ואם אני בעצמי נשבר לא פעם אחת ואומר: חבל לי שנכנסתי בעסק הפלל וכו', אבל תכף-ומיד אני קם ואומר: אם התחלתי, אני מכרח לגמר, כי דבר רבנו ז"ל הוא "נצחתי ואנצח", "גמרתי ואגמר", פי עוד מעט אני יוצא מזה העולם, אבל כל זמן שאני חי, לא אנוח עד שאמלא את כל העולם פלו עם אורו ותברך, ולא רק את עם ישראל אקרב אל הקדוש-ברוך-הוא, אלא אפלו את אמות העולם וכו' וכו', אבל אין לי את האמצעים, לא כסף וכו', ולא מתרגמים וכו' וכו', אף שיש לי כפר קונטרסים מתרגמים בארבע-עשרה שפות, אבל זה לא מספיק, אני רוצה שיהיו מתרגמים בשבעים שפות, להפיץ את זה בכל העולם פלו — זה הרצון שלי, ואני יודע שזה חלום, אבל לכל הפחות זה חלום טוב... אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא שאצליח. נא ונא שלא תשבר, כל מי שעוסק בצרכי צבור, עליו מתפשטות המגיעות מאד מאד — הקנאה והשנאה וכו' וכו', וכל אחד חושב שהוא מתעשר, ואף שזה שעוסק בצרכי צבור, הרבה פעמים הוא צריך ללוות כסף וכו', ואף אחד אינו מבין דבר זה, וכל אחד רק חושב ומדמה, שהשני

עוֹשֶׂה הוֹן תּוֹעֵפוֹת, וּבּוֹדֵאי יֵשׁ כֶּסֶף תַּחַת הַשְּׁלֶחֶן, אֲבָל מִי שֶׁנִּכְנָס
 בְּצִרְכֵי צְבוּר, צָרִיף לְהִיּוֹת חֹזֵק בְּאַמוּנָה עַד הַסּוֹף. לְכֵן אֲנִי עוֹד פֶּעַם
 וְעוֹד פֶּעַם וְעוֹד פֶּעַם מְבַקֵּשׁ וּמְתַחַן אֵלַיְךָ, אִם אַתָּה יָכוֹל, וַיֵּשׁ לְךָ
 רְצוֹן לַעֲזֹר לִי לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל אֶת רְצוֹנֵי וַיַּעוּדֵי, אֲשֶׁרִיךְ
 וְאֲשֶׁרִי חִלְקֶךָ, אֲבָל אִם אַתָּה מְרַגֵּשׁ שֶׁהַמַּעֲמָסָה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה
 עֲלֶיךָ, אֵל תִּתְּבִישׁ לְהַגִּיד אֶת זֶה, אֲבָל זֹאת אֲנִי אוֹמֵר לְךָ, וְחוֹזֵר
 וְאוֹמֵר לְךָ, שֶׁעַד חֲמֵשׁ שָׁנִים יֵשׁ לָנוּ בְּלִי גִזְמָא אֶלְךָ תְּלַמִּידִים אִם
 לֹא יוֹתֵר, וּמְבַנִּים שֶׁל קָבַע, וּפֶה תִּהְיֶה עִיר עַל שֵׁם רַבֵּנוּ ו'ל, זֶה
 יִהְיֶה דָבָר לְהַפְלִיא, שְׂמֵאוֹת וְאַחֲר־כֶּף אֵלֶפֶי מִשְׁפָּחוֹת שֶׁל חֲסִידֵי
 בְּרֶסֶלָב יְגוּרוּ בְּיַחַד בְּיַבְנָאֵל, מִי מִסְתַּכֵּל עַל אַחֲרִים, מִי צָרִיף אֶת
 אַחֲרִים, אִין לָנוּ עֶסֶק עִם אֶף אֶחָד, אֲנַחְנוּ נִבְנֶה פֶה מִשֶּׁהוּ נִפְלָא
 מְאֹד, אֲבָל צָרִיכִים לְדַעַת בְּאַמְצַע הַבְּנִיָּה מְאַבְדִים, לְבָנִים וְכוּ',
 בְּלוֹקִים וְכוּ', מְלֻט וְכוּ', בְּרֻזֵל וְכוּ', פּוֹעֲלִים וְכוּ', אֲבָל בְּנֵאי חֹזֵק
 מִמֶּשִׁיף וְאִינוּ נִרְתַּע מִשׁוּם דָּבָר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי שֶׁתִּכְתְּבוּ לִי אֶפְלוּ שְׂתֵי שׁוּרוֹת מֵה כּוֹנֵתְךָ
 לְהֵלֵן.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שְׁבוּעַ טוֹב...

כַּח תְּרַלּוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בֵּא ב' בְּשַׁבָּט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
 מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

אִיךְ שֶׁפְתַבְתִּי לְךָ מִכְתָּב עֲכָשׁוּ בֵּא עוֹד מִכְתָּב מִמֶּךָ.

תֵּאֱמִין לִי שֶׁלֹּא חֲסֵרוֹת לִי טְרָדוֹת וְדֹאגוֹת וְצָרוֹת וְכוּ' וְכוּ', עִם
 כָּל זֹאת יֵשׁ לִי פְנֵאי לְכֹלָם, וְאֲנִי לֹא בְּלַחֵץ מֵאַף אֶחָד, כִּי יֵשׁ לִי קוּ,
 וְעַל הַקוּ הַזֶּה אֲנִי אֵלֶיךָ, וְאֲנִי מְקוּהָ לְהַצְלִיחַ.

אֲסַפֵּת חֲרוּם הָיָה פֶּשׁוּט בְּשִׁבִיל שֶׁר' ... גְּרוּ יְאִיר, הוּא נִשְׁפָּר,

וְרָצִיתִי שְׂיִתְחַזְקוּ בְּעֵינַי הַכֹּסְפִים, כִּי כְּפִי הַנִּרְאָה עוֹד מְעַט יִשְׁחָרְרוּ לְנוּ כֶּסֶף, אָבָל בֵּין כֶּף הַמִּצָּב קִשָּׁה מְאֹד מְאֹד, וְגַם מִזֶּה הַמְּלַמְּדִים שְׂבוּרִים, וְזוֹ הֵיטָה הָאֶסְפֶּת חֲרוּם, אָבָל זֶה בְּכָלֵל לֹא קָשׁוּר אֵלָיךְ.

אִתָּה צָרִיךְ לְהִבִּין, כִּי אֶפְלוּ כֶּתָה אַחַת זֹו אַחֲרֵיּוֹת גְּדוּלָה מְאֹד, אֲנִי הֵייתִי מְאֹד מְאֹד רוּצָה לְנַסֵּעַ לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה לְשָׁבוֹעַ שְׂבוּעִים עוֹד בְּט"ו בְּשַׁבָּט, אָבָל מִצַּד הָאַחֲרֵיּוֹת שְׂאֲנִי לֹא יְכוּל לְהִשְׁאִיר פֶּה אֶת הַבְּחוּרִים לְבַד, וְאֵין לִי מִי שְׂיִשְׁמַר עֲלֵיהֶם, בְּשָׁבִיל זֶה הַהֶכְרַח לִי לְדַחוֹת אֶת הַנְּסִיעָה, וְגַם אֲז לַעֲשׂוֹת נְסִיעָה כְּזוֹ, שְׁעוֹד לֹא עֲשִׂיתִי מִיָּמַי, לְעֻזָּב בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, כְּדֵי שְׂבִיוֹם רֵאשׁוֹן בְּבִקְרָר כְּבָר אַחֲזֹר, כִּי אַחֲרֵיּוֹת זֹו אַחֲרֵיּוֹת, וְאִם לוֹקָחִים עַל עֲצָמוֹ מִשְׁהוּ, צְרִיכִים בְּכָל מַחִיר לְהִחְזִיק מִמֶּעַד.

אֲנִי מְקַנְהָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֵלוֹ הַשְּׁלִשָּׁה מִכְּתָבִים שְׂתִקְבַּל עִכְשָׁו, וּבְכִפְרֵט הַמְּכָתָב הָאֶרְוֶה שְׂהַגְהֵתִי אֶת זֶה הַלִּילָה, בְּוִדְאֵי תַתְחַזְקוּ, וְתִבִּין אֶת הַקּוֹ שְׁלִי, צְרִיכִים לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וּמְכָרְחִים לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וְאֶנְחָנוּ נְבֻנָה עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וְזֶה יִהְיֶה.

אֲנִי מְקַנְהָה שְׂתִקְנֵנוּ אֶת הַטְּעִיּוֹת, פְּשוּט אֵין לִי זְמַן לְעֹבֵר עַל זֶה עוֹד פַּעַם.

הַמֵּאחַל לְךָ שְׂבוּעַ טוֹב...

כח תרלו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרָא בֵּא, ב' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַחֲיָה.

אֵין מְלִים בְּכִפִּי לְהוֹדוֹת לְךָ עַל הַחֶסֶד שְׂעֲשִׂית עִמָּדִי שְׂיִצְאָת לְהַפְצָה מְרַפְּזוֹת, כְּדֵי לְעוֹר לִי לְשֵׁלֵם אֶת הַחֻבּוֹת, וּבִזְכוּת זֶה גַם לְךָ לֹא יִהְיֶה חוֹבוֹת.

נָא וְנָא רְאִי לְחִזְק וְלַעֲוֹדֵד וְלִשְׂמַח אֶת נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ,
אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוּל יוֹתֵר מִזֶּה, וְזוֹ הַמְצָוָה הִכִּי גְדוּלָה, פִּי
כְּשֵׁרוּאִים אִיזוּ אִשָּׁה שְׂבוּרָה וְרָצוּצָה וְכוּ', וּמְדַבְּרִים עַל לְבָה, זֶה
מָאד מָאד חָשׁוּב בְּשָׂמַיִם, וְזוֹ הַצְּדָקָה הִכִּי גְדוּלָה שְׂרָק יְכוּלִים
לַעֲשׂוֹת עִם נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחֵי דְרַכְךָ תְּמִיד.

הַמֵּאחֲלֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּרַלַּח.

בַּעֲזַרַת הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בֵּא, ג' שְׁבֻט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מָאד ... נְרוּ יֵאִיר.

שְׁמַעֲתִי שְׁעִבְרוּ עָלַיךְ בְּזִיוֹנוֹת וְכוּ'. מָה אִמַּר לָךְ, יְדֵי הַיְקָר!
בְּיָמַי אֵלוּ עוֹבְרִים עָלַי בְּזִיוֹנוֹת, חֲרוּפִים וְגְדוּפִים כְּאֵלוּ, שְׂאִין
לְתָאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, כְּפִי שְׁתַּבִּין וְתִשְׁפִּיל מִרְחוּק מֵהַמְּכַתְּבִים
הָאֲרָפִים שְׂאֲנִי שׁוֹלַח, וְדִי לְמַבִּין.

אָדָם הַמְתַּיְמָר לְהִיּוֹת יָד יְמִינִי וְכוּ' וְכוּ', שִׁיְהִי לִי עֲלֻבוֹנוֹת
כְּאֵלוּ, שְׂאֲנִי צָרִיךְ לְהַתְחַנֵּן וּלְבַקֵּשׁ וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר קָשָׁה לְפָרֵט עַל
הַכְּתָב, וְדִי לְמַבִּין.

מָה אִמַּר לָךְ! הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, אֲבָל אֲשֶׁרִי
מִי שְׁנִתְפָּס עַל דְּבָרֵי תוֹרָה, שֶׁהָעֲלֻבוֹנוֹת וְהַבְּזִיוֹנוֹת וְהַשְּׁפִיכוֹת דְּמַיִם
שְׁלוּ הֵם עַל דְּבָרִים שֶׁל רוּחַנִיּוֹת, וְלִכֵּן גַּם אַתָּה תִתְחַזֵּק, כִּי סוּף כָּל
סוּף לְמִי אַתָּה עוֹשֶׂה אֶת כָּל זֹאת? לְמִי אַתָּה מְתַיַּגֵּעַ? וְכוּ' וְכוּ', אִם
לֹא בְּשִׁבִיל רַבְּנוּ ז"ל, וְכָל דְּבַר קִטָּן שְׂאֲנָחֵנוּ עוֹשִׂים, זֶה הַכֹּל בְּשִׁבִיל
רַבְּנוּ ז"ל, לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת הַצְּדִיק, וּבּוֹדָאֵי רַבְּנוּ ז"ל יִקְרִים
הַבְּטָחָתוֹ — "מִמֵּי שְׂאֲנִי מִקְּבֵל אֲנִי נוֹתֵן", וְתִהְיֶה לְאֵל, הַקְּדוּשׁ-

ברוך-הוא עוזר לנו בזכות הצדיק, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות צדיק, סימן לג): בזכות הצדיק תלמידיו מתפרנסים.

רק חזק ואמץ, פי גדול אדוננו ורב להושיע, ותאמין לי, שפדאי כל היגיעה והטרחה וכל העלבונות והבזיונות, העקר שאשתף תלד בקלות, ושהכל יעבור בשלום, בשמחה ובששון.

ראה לדונם מה קורה בענין המקווה?! לדעתי, אתה צריך איש אחראי וכו' ולא שבכל פעם ידחה אותך בשה"י ופה"י.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

תהלה לאל, בנה ... גרו יאיר, משתנה בכל יום ויום לטובה, הוא יושב ולומד בהתמדה ממש כמו ... גרו יאיר, אינו מתערב עם אף אחד, ממש רואים שנוי אצלו מיום ליום, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתרוו ממנו רב נחת דקדשה, רק אתם תמשיכו לעודד אותו, כי אני רואה שכששמחזקים ומעודדים אותו — פועלים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תרלט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא, ג' שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה ... שיהיה נצח.

מאד מאד שמחתי לקבל את הבשורה המשמחת, שבתכם ... תחיה, ילדה בת ל"מזל טוב", יעזר לכם השם יתברך, שיהיה לכם תמיד נחת מכל יוצאי חלציקם.

זכרו נפלאותיו יתברך, ואל תשכחו את זה אף פעם אילו נסים נעשו לבת הזאת עד שאתם רואים ממנה בת, זה ממש חסד ממנו יתברך, ואל יקטן בעיניכם החסד הזה, כי בדרך כלל כשהקדוש-

ברוך-הוא עושה חסד עם אדם, הוא שוכח לגמרי את הצער שעבר עליו והעגמת נפש והנדודי שנה וכו', ולכן דיקא עכשו זכרו את נפלאותיו יתברך על גדל החסד חנם שעשה עמכם, והקדוש-ברוך הוא בודאי יעזר לכם, שיתרחב לכם גם בפרנסה, ותזכו לראות דורות ישרים מברכים.

בנכם ... גרו יאיר, ממש יהלום, אתם לא יכולים לתאר ולשער איך הילד הזה בעל דרך ארץ, ומצליח בלמודים להפליא. הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שיהיה לכם נחת מכל יוצאי חלציתם. המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כח תרמ.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא, ג' שבט ה'תש"ס.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, תלמידי ... שיחיו נצח.

אין לתאר ואין לשער את גדל השמחה שיש לי, שזכיתם שנוצרה לכם בת ל"מזל טוב", והנה חכמינו הקדושים אמרו (בבא בתרא קמא): בת תחלה סימן יפה לבנים; יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שהבת הזו תביא לכם נחת ואור ושמחה בתוך הבית.

אהובי, תלמידי ... גרו יאיר, תשתדל מאד שהבת הזו תהיה בת תלמיד חכם... תשתדל מאד לקבוע עתים לתורה, אשר אין טוב מזה, ואני מאד מאד שמח, שזרזת את ידינו האברך ... גרו יאיר, לעשות שעור במסכת ביצה, אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הזכות הזו בפרט תלמוד-תורה דרבים, עד שאמרו חכמינו הקדושים (מגלה טו): שפטור מבנין בית-המקדש — מי שעוסק בתלמוד תורה דרבים, כל-כף חשוב בעיניו יתברך כשיושבים קבוץ יהודים ולומדים, ובפרט פה ביבנאל, מדבר שממה, והסמ"ד-מ"ם חורק שנים עלינו, זה דבר גדול מה שאתה עושה.

תמשיך לעורר ולעודד ולחזק את אנשי שלומנו, ובפרט את

האברכים, ותאמין לי, שגיה עקר הנחת שלי, שכל אלו האברכים שלמדו אצלי מתאחדים יחד, ומתפללים יחד, ושרים את הזמירות ששרו פה וכו', וידועה השיחה ממוהרנ"ת ז"ל: "ביי אונזער טיש אונזער זמירות און אונזער נגונים" (בשלחן שלנו את הזמירות שלנו ואת הנגינות שלנו), וזה מכניס אחדות ואהבה, ונזכרים בעבר בעת שישבתם אצלי.

בענין התלמוד-תורה, אני מאד מאד מבקש אותך, שתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תסתכל על שום בריה שאומרת אחרת, תהלה לאל, הם ילדים חמודים, מלאי חן, פי השכינה שורה על פניהם, ההורים שלהם הם בעלי תשובה אמתיים, מוסרים את נפשם וכו' (אין פה המקום לפרט לך, אנשים שמדברים עליהם מה שמדברים, ובשמים הם מאד מאד חשובים, ויש הרבה שהייתי עוד על החתנה שלהם, ואני זוכר את העבר שלהם, והנה עכשו יש להם ילדים, ילדי חן, עם צורה יהודית, צלם אלקים, עם פאות תלתלים, מי האמין לדבר כזה וכו', הם לא באים ממאה שערים ומברוקלין אלא מקבוץ השומר הצעיר, רחמנא לצלן, ותראה אילו ילדים יש להם), ולכן אל תשמע ואל תאבה למי ששובר אותך כאלו אבד מנוס ותקנה, אדרבה התלמוד תורה שלנו במשך כמה שנים יגדל עד אלה תלמידים ותלמידות בלי שום גזמא כלל, ותראה מה יהיה פה, ולכן אני מאד מבקש אותך להתחזק ולחזק את כל התלמידים, כי בודאי גדול אדוננו רוב להושיע.

כתיב (שמות טו, כג): "ויבאו מרתה ולא יכלו לשתת מים ממרה כי מרים הם, על-כן קרא שמה מרה"; וידוע הפרוש שפרשו צדיקים, כי אדם מחמת חטאיו, נחשכו עיניו, ונעשה לו מר, ועל-כן הוא זורק את המרירות על כל אחד, ולא עוד אלא "וילנו העם על משה לאמר, מה נשטה", עוד צועקים על הצדיק כאלו הפל אבוד, זה כל-כף מר שאי אפשר לשתות, ובאמת לא-כן הצדיק, דן את כל אחד לכף זכות, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), והוא מוצא נקודות טובות אפלו ברשעים, ומכל שכן אנשי שלומנו היקרים הגרים ביבנאל, כל אחד ואחד בא לפה במסירות

נֶפֶשׁ, וּלְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ סִפּוּר שֶׁהוּא בָּא לָפֶה, וְלִכְּנֵן אָסוּר לְדוּן אֶת אֵף אֶחָד לְכַף חוּב, וְאַפְלוּ שֶׁנִּדְמָה מֵה שֶׁנִּדְמָה וְכוּ' צְרִיכִים לְדַעַת שֶׁעֵבֶר עָלָיו אֵיזָה מִשְׁבֵּר, וּכְמוֹ שֶׁאֵנִי לֹא רוֹצֶה שֶׁיִּדְוֶנוּ אוֹתִי לְכַף חוּב, כִּי גַם אָסוּר לְדוּן אֶת הַשְּׂנִי לְכַף חוּב, וְדִיְקָא עַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ.

אודות קריאת השם, תעשה את זה כבר עכשו בשבת הבאה עלינו לטובה, וכפי הנראה אני דוחה את הנסיעה שלי לעוד שבועים או שלשה, ולכן תתן את השם תכף-ומיד, ובפרט שאסור להניח בת בלי שם.

ובענין הזמן, יש צדיקים שנוהגים תכף-ומיד בקריאה הראשונה לתת שם, כי מדוע לחכות, אבל יש שנוהגים לתת בשבת הראשונה ברוב עם הדרת מלך, ומה שאומרים בשם רבנו ז"ל, שצריכים לחכות שמונה ימים, זה סתם שקר ועמי הארציות, ותולים בוקי סריקי ברבנו ז"ל, כי אין לזה שום מקור לדחות את השם יותר משבת אחת, רק צדיקים בעלי רוח-הקדש מסבות הידועות להם היו דוחים, אבל אנחנו צריכים להתנהג כך — או בקריאה הראשונה או בשבת, ברוב עם הדרת מלך, וזה פשוט.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תרמא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא, ג' שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיחיו.

לנכון קבלתי את מכתבכם, אם אתם יכולים לקנות איזו דירה — מה טוב ומה נעים, כי אין טוב יותר מלגור בדירה של עצמו, כמאמרם ז"ל (ירושלמי מועד קטן ט:): שמחה לאיש כשדר בשלו.

העקר ראו לשמח בחלקכם, ואז יהיה לכם טוב בחיים, אךם צריך להיות שמח בחלקו, ואז לא חסר לו כלום, ואי אפשר להגיע

לְזֶה אֵלָא עַל-יַדֵּי אַמוֹנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, לִידַע שֶׁהוּא יִתְבַּרְךָ
מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיָּאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חִי, מְדַבֵּר,
הַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרמב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרָא בֵּא, ג' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבְּחוּר ... גְּרוֹ זְאִיר, תְּלָמִיד יְשִׁיבַת "דְּמֶשֶׁק
אֱלִיעֶזֶר".

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֲתָה צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר.

בְּכָל יוֹם חַק וְלֹא יַעֲבֹר תְּלָמִד 'שְׁנַיִם מְקַרְא וְאַחַד תְּרַגּוּם' עִם
פְּרוּשׁ רַש"י, שֶׁזֶּה תְּקוּן הַבְּרִית. וְחֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרִכוֹת ח.):
לְעוֹלָם יִשְׁלִים אָדָם פְּרִשְׁיוֹתָיו עִם הַצְּבוּר, שֶׁכָּל הַמְּשָׁלִים פְּרִשְׁיוֹתָיו
עִם הַצְּבוּר, מְשָׁלִימִים לוֹ יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו.

רְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת כְּסֻדְרָן, וְאַפְלוּ בְּגִרְסָא,
שֶׁהַגְרָסָא בְּמִשְׁנֵיּוֹת מְזַכֶּכֶת אֶת הַנֶּפֶשׁ וְהַנְּשָׁמָה מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה,
בְּפֶרֶט מִי שֶׁפָּגַם בְּפִגְמֵי הַבְּרִית, שֶׁיְהִיָּה חֻזַּק בְּלִמּוּד ח"י פְּרָקִים
מִשְׁנֵיּוֹת בְּכָל יוֹם, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

תְּתַפְּלֵל אֶת הַשֵּׁלֶשׁ תְּפִלוֹת בְּחַיּוֹת וּבְדַבְּקוֹת מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא,
וְאֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעְעוֹלָם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תּרמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי בֵּא, ג' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם כָּל הַחֲמֹר וְכוּ', טוֹב עָשִׂיתָ שֶׁבְּעֶרְתָּ אֶת זֶה, אֲנַחְנוּ לֹא צְרִיכִים לָתֵת בְּמָה לְכָל מְשַׁעַע וּמְטַרְף וְכוּ', אֶפְלוּ שְׂאוּמֵר דְּבָרִים טוֹבִים וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֵין אֲנַחְנוּ מִתְעַרְבִים בְּשׁוֹם פּוֹלִיטִיקָה שֶׁל הַכָּל, וְאֵין לָנוּ שׁוֹם עֵסֶק עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כָּל הַעֲנִין שֶׁלָּנוּ הוּא רַק לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלָכֵן טוֹב מְאֹד מֵה שֶׁעָשִׂיתָ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תּרמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי בֵּא, ג' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֹדוֹת הַבְּרַמְצוֹה שֶׁל בְּנֵךְ ... גְּרוֹ יְאִיר, בְּח"י שְׁבַט, הַהֲכָרַח לומר לָךְ, שֶׁהַפַּעַם אֲנִי בֵּא רַק לְשִׁלְשָׁה יָמִים, אֲנִי מַגִּיעַ בַּיּוֹם חֲמִישִׁי, וַיּוֹצֵא בַחֲזָרָה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, וּבַיּוֹם חֲמִישִׁי בְּלִילָה יֵשׁ לִי חֲתָנָה שֶׁל ... גְּרוֹ יְאִיר, זֶה שֵׁשׁ לוֹ דִּירָה עַל יַד מְשַׁפַּחַת ... שְׂיַחֲיוֹ, וְלָכֵן אֲנִי לֹא רוֹאֶה מְתִי אֶת יְכוּלָה לַעֲשׂוֹת אֶת הַבְּרַמְצוֹה בְּנוֹכַחֹתִי, אֶף שְׂמָאֵד מְאֹד הֵייתִי שְׂמַח לְהַשְׁתַּתֵּף.

נָא וְנָא רְאֵי לְהַתְחַזֵּק לְהַמְשִׁיךְ לְהַתְפַּלֵּל, כִּי הַתְּפִלוֹת פּוֹעֵלוֹת לְמַעַלָּה בַשָּׁמַיִם, וְתֵאמִינִי לִי לֹוִלִי הַתְּפִלוֹת שֶׁאֵת מִתְפַּלֵּלֶת עַל בְּנֵךְ ... גְּרוֹ יְאִיר, מִי יוֹדֵעַ מֵה הִיָּה לוֹ, וְלָכֵן תִּמְשִׁיכִי לְהַתְפַּלֵּל, וַיְהִיָּה לָךְ הַרְבֵּה נַחַת מִמֶּנּוּ, בְּיֻדָּאֵי לֹא חָסֵר עֲגָמַת נֶפֶשׁ, אֲבָל צְרִיכִים לְרְאוֹת רַק אֶת הַטוֹב, וּבְכַפְרָט אֲצַל הַיְלָדִים.

נא וְנָא תְדוּנֵי אֶת בְּעֵלְךָ לְכַף זְכוּת, יְהִיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה וְיִהְיֶה מֵה שְׂיִהְיֶה, בְּעַל נִשְׁאָר בְּעַל, וְהוּא הָאָבָא שֶׁל הַיְלָדִים, וְצָרִיכִים גַּם לְהִבִּין אוֹתוֹ, אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁזֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, עִם כָּל זֹאת צָרִיכִים לְחַיּוֹת עִם הַמְּצִיאוֹת, אִף שְׁזֶה לְפַעֲמִים מֵר וְכוּ', אֶת זֶה הָעוֹלָם יְכוּלִים לְהַפְּךָ לְגִן־עֵדֶן, אוֹ חֵס וְשְׁלוֹם לְגִיּהֲנוּם, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קִיט), אֲשֶׁר אֵין מְצִיאוֹת שֶׁל עוֹלָם הַזֶּה, אֲלֵא אוֹ גִן־עֵדֶן אוֹ גִיּהֲנוּם, עֵינֵי שָׁם.

בְּעֵינֵי הַמַּעוֹן שְׂיִישׁ שָׁם צְפִיפּוֹת, אִם יְהִיֶה הַהֲכָרַח לְשֹׁכֵר עוֹד דִּינָה, לֹא תִהְיֶה לָנוּ בְּרָרָה וְנִשְׁכַּר דִּינָה, אִף שְׁכּוֹאֵב שְׂהַחִילוּנִים אֲצֵלָם הֵרֵב רִיק וְכוּ', אִף מִי יוֹדֵעַ דְּרַכֵּי הַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, וּבּוֹדֵאי הַכֹּל לְטוֹבָה.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדוּךָ שְׂתַצְלִיחִי, וְהַיְלָד יִגְדֵל לְאֵילָן גְּדוֹל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרמה.

בְּעֵזֶרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בֵּא, ג' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, תְּלַמִּידֵי ... גֵרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הַכּוֹלֵל, אֲכַתֵּב מִכְתָּב לְר' ... גֵרוֹ יְאִיר, וְאֶתְּוֹדַע מֵה קוֹרָה עִם הַמַּצֵּב הַכֹּסֶפִי.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבַעֵוֹלָם, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַרְבֵּה הַרְבֵּה הַתְּחִזּוֹקוֹת, וּבְכֹפֶרֶט אֲבָרָךְ צָעִיר אַחַר הַחֲתָנָה, הוּא צָרִיךְ הַתְּחִזּוֹקוֹת יוֹתֵר מִכָּלֵם, וְיִדְוֵעַ פְּתָגָם מוֹהַר"ן ת"ו"ל שְׂאֲמֵר,

שְׁהוּא הִיָּה צָרִיף לְכַתֵּב עוֹד סְדֵרֵת "לְקוּטֵי־הַלְכוֹת" רַק בְּשִׁבִיל אֲבָרָף אַחַר הַחֲתָנָה, כִּי אִזּוּ יֵשׁ נִסְיוֹן גָּדוֹל לְכָל אֲבָרָף אִם לְהִשָּׂאֵר בְּעֵבֹדֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תּוֹרָה וְתַפְלָה, אוֹ חֵס וְחִלְלִיָּה, לְצֵאת אֶל הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה. וְלָכֵן אַתָּה צָרִיף לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, וְעַקֵּר הַהִתְחַזְּקוֹת הַיָּא שְׂמֵחָה — לְשִׂמְחָה עַל הַטּוֹב שֶׁנִּתֵּן לָךְ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שֶׁהִתְחַתְּנָתָּ, וְאַף שְׂאֵנִי סְבִלְתִּי מִזֶּה עֲלֵבוֹנוֹת, בּוֹשׁוֹת וְחִרְפוֹת וְכוּ', מְסִירוֹת נֶפֶשׁ עַד שְׂחַתְּנָתִי אוֹתָךְ, עִם כָּל זֹאת זְכִיתָ, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, לְהִתְחַתֵּן בְּגִיל צְעִיר, יַעֲזוֹר לָךְ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁתְּהִיָּה נָקִי לְבֵיתְךָ כָּל הַיָּמִים, וַיְהִיָּה בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ מִשְׁכַּן הַשְּׂכִינָה.

נָא וְנָא הַרְגֵל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה עֲקֻשׁן גָּדוֹל בְּזֶה, וְאֵל תִּתְבַּלְּבַל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וּבּוֹדָאֵי אַתָּה נִזְהָר לְהִתְפַּלֵּל אֶת הַשֵּׁלֶשׁ תְּפִלוֹת בְּמִנְיַן דִּיקָא, כִּי אֵין עוֹד לְמַעְלָה מִזֶּה.

וְכֵן רְאֵה לְהִתְמִיד בְּכָל יוֹם בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּתִשׁוּקָה עֲצוּמָה, כִּי מֵה שְׂיִכּוּלִים לְלַמֵּד בְּשָׁנָה רֵאשׁוּנָה, זֶה אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, אִם רַק מְנַצְּלִים אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר, תְּגַמֵּר בְּכָל יוֹם שְׁנַיִם מְקָרָא וְאַחַד תְּרַגּוּם עִם פְּרוּשׁ רַש"י ז"ל, וְכֵן לְסִיִּים אֶת הַמְּדַרְשׁ רַבָּה וְהַמְּדַרְשׁ תְּנַחוּמָא עַל פְּרִשְׁתַּת הַשְּׁבוּעַ. כְּמוֹ־כֵן תַּעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ שְׁעוֹר בְּטוֹר בֵּית יוֹסֵף וְשִׁלְחַן עֲרוּף כְּסִדְרֵן, וּמְלַבֵּד זֹאת רְאֵה לְעִשׂוֹת לְעֲצָמְךָ שְׁעוֹר כְּסִדְרֵן בְּש"ס בְּבִקְיָאוֹת, וְכֵן 'לְגַנְב' בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, אֲשֶׁר זֶה מְזוּבָּף אֶת הַנֶּפֶשׁ, וּמְלַבֵּד זֹאת תְּלַמֵּד אֶת הַשְּׁעוֹרִים בְּכוֹלֵל שְׂאֵתָם לּוֹמְדִים בְּעִיּוֹן רַב, וְיִתְבָּרַר לְעֲצָמְךָ אֶת הַהֲלָכָה, וּכְדָאֵי שֶׁתְּסַפֵּם לְעֲצָמְךָ בְּכַתֵּב כָּל מֵה שְׂאֵתָה לּוֹמֵד, כְּדִי שְׂיִהְיֶה לָךְ בְּרוּר הַלְכָה, וַיַּעֲמֵד אֶצְלָךְ יָמִים רַבִּים, כִּי אֵינוּ דוּמָה מִי שְׁלוּמֵד וְכוּתֵב, שְׂזֵה נִשָּׂאֵר לוֹ תְּמִיד בְּזַפְרוּן.

הַעֲקֵר אֶל תְּבַלְּבַל אֶת עֲצָמְךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי גָדוֹל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּרְאֶה נְסִיִּים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, רַק זְכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו, תְּמִיד צְרִיכִים לְזַכֵּר בְּנִפְלְאוֹת

הַבּוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ שְׁעֲשֵׂה עִמָּךְ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא לְרֹאוֹת אֶצְלֶךָ דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּרַמּוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי בֵּא, ג' שְׁבֻט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, אֶת צְרִיכָה לְהַבִּין, אֲשֶׁר אֶצְלִי זֶה רַק
שְׁלוֹם, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֵה שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּין ... לְ... שְׁיִחִיו, וְלֹא
יִתְגַּרְשׁוּ, וְאֶפְלוּ אִם זֶה עוֹלָה שְׁהִיא צְרִיכָה לְעֹזֵב אֶת יְבֻנְאֵל — מֵה
בְּכֶךָ, הַעֲקָר שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם-בֵּית בִּינִיָּהֶם, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַנִּקְרָא
שְׁלוֹם, יְבָרְךָ אוֹתָם בְּשְׁלוֹם. וְצְרִיכִים לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
שְׁבַעֲוֹלָם שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּין הַזּוּג הַזֶּה, אִף שְׁלֹדְעָתִי הוּא רָשָׁע מְרָשָׁע,
וְהוּא רוֹצֵה אֶת הַשְּׁלוֹם, רַק כְּדִי שְׁהִיא לֹא תִתְבַּע מִמֶּנּוּ כֶסֶף (כְּמוֹכֵן
אֶת זֶה אֶת לֹא צְרִיכָה לְהַגִּיד לָהּ, כִּי הִיא מְסַכְּנָה יְתוּמָה וְאִין לָהּ
אִף אֶחָד, עִם כָּל זֹאת כָּל זְמַן שְׁאִין גַּט, צְרִיכִים לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי
פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם).

רְאֵי לְהַתְחַזֵּק וּלְחַזֵּק אֶת אַחֵרִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְצַלִּיחַ אֶת
דְּרָכֶךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּרַמּוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי בֵּא, ג' שְׁבֻט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

בְּוֹדָאֵי תִצָּא מֵה שְׂיֹתֵר מֵהַר לְכוּן גְּתִיבוֹת לְהַפִּיץ שָׁם, הִיֹּת שְׂבָאִים אֲלֵפֵי אֲלֵפִים אַנְשִׁים אֶל הַהַלּוּלָא שֶׁל הַצְּדִיק הַקְּדוֹשׁ בְּבֹא סְאֵלֵי זִי"ע, וְאַשְׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהַפִּיץ בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְוֹדָאֵי לֹא תַפְסִידוּ גַם בְּגַשְׁמִיּוֹת, וְתַקַּח גַּם אֶת הַגִּיּוֹסִים שֶׁלְּךָ עִמָּךְ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ, וּמִי יִתֵּן, שֶׁעוֹד כַּמָּה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו יֵלְכוּ אִתְּכֶם.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּרַמַּח.

בַּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בֹּא, ג' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מֵה מֵאֵד גְּדֹלָה שֶׁמִּחְתִּי שִׁחֲזַרְתָּ לְלַמֵּד אֶת הַתִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, שֶׁבְּזֶה הִיִּיתָ מְמַחֶה, מַשְׁהוּ מִיְחֻד, וְחָבַל שֶׁהוֹצִיאוּ אוֹתָךְ מִשָּׁם, כִּי רַבּוֹת הַצְּטַעְרָתִי, כִּי זוֹכֵר אֲנִי אֶת גְּדֹל הַשַּׁעֲשׂוּעִים וְהַתַּעֲנוּגִים שֶׁהָיוּ לִי כְּשֶׁבִקְרָתִי בַּפֶּתַח שֶׁלְּךָ, וְלִכֵּן בְּזֶה שִׁחֲזַרְתָּ, שְׂיִהְיֶה בְּסִמָּן טוֹב וּבְמִזֵּל טוֹב, וְתַצְלִיחַ מֵאֵד.

הַעֲקָר הַדְּבֵק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִדַּע שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצִדְקָה וּבְמִשְׁפָּט, וְהַפֶּל בְּהַשְׁגָּחַה פְּרָטִית, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, אֲלֹא בְּהַשְׁגָּחַת הַמְּאַצִּיל הַעֲלִיּוֹן, וּכְשֶׁאָדָם מַחְדִּיר בְּעֲצָמוֹ יְדִיעוֹת אֵלוֹ, הוּא אֵינוֹ מְפַחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, אֲדַרְבָּה הוּא מְסַתְּפֵל רַק עַל רוּחַנִיּוֹת אֲלֵקוֹת שְׁבַעֲוֹלָם, וְהוּא מַשְׁגָּח מִמֵּנו יִתְבָּרַךְ, וְאֵין לוֹ שׁוּם פֶּחַד מֵאֵף אֶחָד.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בֵּא, ג' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֻמוֹנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵל תִּשְׁבֹּר
מִשׁוֹם דְּבָר, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאִתָּה צָרִיף לְדַעַת, כִּי
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצִדִּיק
וּבְמִשְׁפָּט, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְהַשְׁגַּחַת
הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁחִזֵּק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים, כִּי
בְּאֻמַּת בְּלִי אֻמוֹנָה אָדָם אַבּוּד, וְעַם אֻמוֹנָה אָדָם מְבָרָךְ, כָּמוֹ שְׁאָמַר
הַחֶכֶם מִכָּל הָאָדָם (מְשָׁלִי כח, כ): "אִישׁ אֻמוֹנוֹת רַב בְּרָכוֹת"; וְלִכְּן
רְאֵה לְהִיּוֹת חִזּוֹק וְאֻמִּיץ בְּאֻמוֹנָה פְּשׁוּטָה, וְתַחֲדִיר בִּילְדִים אֻמוֹנָה בּוֹ
יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא תִפְחַד מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע-עוֹלָם.

אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׁכַשְׁאֲתֶם יוֹצְאִים לְהַפְּצָה מְרֻכָּזָה,
אֲחֵר-כֶּף תִּשְׁלַח לִי אֶת הַרְשִׁימָה שֶׁל הָאֲנָשִׁים שֶׁיֵּצְאוּ לְהַפְּצָה מְרֻכָּזָה,
כְּדֵי שְׁאֲכַתֵּב לָהֶם מִכְּתָב תּוֹדָה.

הַמֵּאֲחִל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בֵּא, ג' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, תִּלְמִידִי
... גֵּרוּ יְאִיר.

אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֻחָה שֶׁיֵּשׁ לִי, שְׂאִתָּה מְלַמֵּד
בְּתִלְמוּד תּוֹרָה שְׁלִי, וּמִמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים אִתָּה מִפִּיחַ בִּי שְׁחִזְרָת

אָשֶׁר כַּח תְּרַנֵּא — כַּח תְּרַנֵּב בְּנַחֵל מַט

לְלַמּוּדִים, וְכֵן אַתָּה מְצַטְרֵף לְלַמּוּד גְּמָרָא בְּלִילָהּ, יַעֲזוּר הַקְדוּשָׁה-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּצְלִיחַ בְּמַעֲשֵׂיךָ.

הַעֲקֵר תַּתְחִיזַק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּתְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ,
אֲשֶׁר הַדְּבוּר שְׁמַדְבָּרִים אֶל הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית,
הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתָאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלָל.

הַמַּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּרַנֵּא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרָא בֵּא, ג' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, תְּלַמִּידֵי
... גְּרוּ יְאִיר.

אִין אַתָּה יְכוֹל לְתָאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִימָה שֵׁישׁ לִי, שְׂאֵתָה
מְלַמֵּד לְהוֹעִיל בְּתַלְמוּד תּוֹרָה שְׁלִי.

הַעֲקֵר תַּתְחִיזִיר בִּיְלָדִים אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתַתְחִיזַק בְּכֹל
מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי שְׁתַּתְּפִּלֵּל בְּכֹל יוֹם בְּמַגְנָן, כִּי אִין דְּבַר גְּדוֹל
מְלַהֲתַפְּלֵל בְּמַגְנָן, וּבְכַפְרֵט שְׁזָה עוֹשָׂה רַשָּׁם טוֹב לְתַלְמִידִים.

רַק חִזּוּק וְאַמֶּץ, וְאֵל תַּפְּחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם.

הַמַּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּרַנֵּב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרָא בֵּא, ג' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי, אֱהוֹבֵי,
תְּלַמִּידֵי ... גְּרוּ יְאִיר.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שהיתה לי כשדברתי אתך, ואני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שנצלית בגדול בתלמוד תורה, והכי גרוע מה שיכול להיות — תהיה סגן, ותהיה ממנה על המשמעת.

דברתי עם המלמד ר' ... גרו יאיר, והוא הסביר לי, שאתה רוצה להתחלף עם שני ילדים, וזה מאד נראה לי, כי באמת אני לא רוצה שיעלו לכתה שלו רק אלו שנעשים בר מצוה עד סוף תש"ס, כי אחרת כל אחד ירצה להכנס לכתה הזו, ותתחיל מחלקת. ולכן כשהוא ספר לי, שהוא רוצה לעשות את החליפין — הבנתי, וזה טוב אבל לא יותר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תרנג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא, ג' שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך כבר פמה פעמים, אבל עליך להבין, שטרדוטי רבות למעלה ראש.

העקר בזה העולם לדבק את עצמו באין סוף ברוך הוא, אשר הדבקות היא מצות עשה תמידית, וככל שאדם רק חושב ממנו יתברך, בזה נכלל באין סוף ברוך הוא, ואי אפשר להגיע אל הדבקות, אלא על-ידי תפלה, שאדם צריך לדבר הרבה אל הקדוש-ברוך-הוא, לשיח ולספר את כל אשר עם לבבו אליו יתברך, כי כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך, הוא כלי להמשיך על עצמו ערבות, נעימות, ידידות, זיו, חיות אלקותו יתברך.

עליך לדעת, שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג את עולמו בהשגחה

פְּרָטִית, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְלִכֵּן אֵין מֵה לַפְּחָד מְכֻלִּים.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׂבָעוּלָם, תַּחֲדִיר בְּכֹל אֶחָד רַק אֲמוּנָה, כִּי בַדוֹר הַזֶּה הָעָקָר זֶה אֲמוּנָה, וְרַבֵּנוּ ו"ל אָמַר, שְׂקוּדָם שְׂתַהֲיָה הַנְּאֻלָּה לֹא צַדִּיק אֶחָד שִׁיִּצְעַק מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ — רַק אֲמוּנָה, רַק אֲמוּנָה, כִּי הָאֲמוּנָה הִיא הָעָקָר, וְעָקָר הָאֲמוּנָה הִיא בְּלִי שׁוּם חֻכְמוֹת וְהַשְׂכָּלוֹת כָּלֵל, כִּי עָקָר הַיִּהְיוּת הִיא תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִימוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן יב).

נָא וְנָא רְאֵה לְכַבֵּד אֶת אֲשֶׁתְּךָ, כִּי כִּף אֲמַרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּבֹא מְצִיעָא נט:): אֹקִירוּ לְנִשְׁיֵכּוּ כִּי הִיכִי דִתְתַעְתְּרוּ; וְעָקָר הָעֵשֶׁר הוּא עֵשֶׁר רוּחָנִי — לְלַמֵּד תּוֹרָה, כִּי כְּשֶׁאָדָם מְכַבֵּד אֶת אֲשֶׁתּוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְרַחֵב לוֹ לְבוֹ וְנִדְעָתּוֹ, וְזוֹכֵה לְלַמֵּד תּוֹרָה בְּהַתְמַדָּה רַבָּה מְאֹד.

נָא וְנָא תְּדַבֵּר אֲמוּנָה עִם כָּל הַתְּלַמִּידִים שְׁלָךְ, וּכְשֶׁתַּהֲיָה לָהֶם אֲמוּנָה, כְּכֹר יִדְעוּ עֲצָה אֵיךְ לְהַתְנַהֵג, כִּי בְּנֵה הָעוֹלָם מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְתַת לְאָדָם עֲצָה, וְלִכֵּן רְאֵה לְהַחֲדִיר בְּהֶם אֲמוּנָה, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרנד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדָּר בֹּא, ג' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיַחֲיוּ נְצַח.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׁתִּשְׁתַּפּוּ פְּעֻלָּה עִם הַחַנוּף שֶׁל יְלָדֵיכֶם, רְצִיתִי מְאֹד שְׂבַנְכֶם ... גְּרוֹ יְאִיר, יִשְׂאָר עַד סוּף הַשָּׁנָה אֲצֵל הַמְּלַמֵּד ר' ... גְּרוֹ יְאִיר, כִּי רַק הוּא יְכוֹל לְהַחְזִיק אוֹתוֹ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב,

וְחָבַל מְאֹד שֶׁהֵיִלֵּד יִלְךָ לָכֶם לְאִבּוֹד, כִּי הוּא מִתְחַבֵּר עִם הַבֶּן שֶׁל ... וּמַחֲקָה מֵעֲשׂוֹי, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְעַל-כֵּן תַּעֲשׂוּ כָּל מִיָּנִי מֵאַמְצִים, שִׁישָׂאֵר אֶצֶל ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר.

שְׁלוֹם אֵל ... תַּחֲיָה, אֲנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֶה לְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתְּשַׁתְּפֵי פְעֻלָּה עִם בְּעִלְךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר, בְּעֵנִין הַחֲנוּכָה, כִּי בְּעִלְךָ הוּא תַקִּיף, וְיִוָּדַע אִיךָ לְהַתְנַהֵג עִם הַיְלָדִים, כִּי עָלִיו הָרְאִיָּה, שֶׁהִיָּה חֲזַק עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְהַיּוֹם הוּא מְצַלִּיחַ מְאֹד, וּבְשׂוֹרָה אֲבִשֶׁר לָכֶם, שְׂבֻנְכֶם ... גֵּרוֹ יְאִיר, מִמָּשׁ עִם לֵב זָהָב, וְעֵדִיו לְחַכְּם גְּדוֹל, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיְהִיָּה לָכֶם הַרְבֵּה נַחַת דְּקַדְשָׁה מְמֹנָה.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרִכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרנה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בֵּא, ג' שְׁבֹט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אוֹדוֹת שֶׁמְצִיעִים לָכֶם לְקִנּוֹת חֲנוּת וְכוּ', אִם אַתָּה חֲזַק בְּזֶה תִּפְגַּס בְּזֶה, אֵף שֶׁהוּא נוֹתֵן לְךָ מִסְפָּרִים גְּדוֹלִים, לֹא כִּדְאִי לְהַאֲמִין לוֹ, כִּי דָבָר טוֹב לֹא מוֹכְרִים, וְאִם מוֹכְרִים — יֵשׁ מִשְׁהוּ בָּגוֹ, עִם כָּל זֹאת אִם אַתָּה חֲזַק מְאֹד תִּפְגַּס בְּזֶה, רַק אִם אַתָּה חֲזַק בְּזֶה.

רְאֵה לְהַתְּבַדֵּד הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלָכֵן חֲזַק וְאַמֵּץ, וְאֵל תִּפְחַד מִשׁוֹם דְּבָר, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב הַהוֹשִׁיעַ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרנו.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בֵּא, ג' שָׁבֵט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲתֶיהָ.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, עֲדִינְךָ רָאִי לְנוּחַ, כִּי הַמְצָב הַכִּסְפִּי מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִקְרוּב מְאֹד הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

בֵּין כֶּף רָאִי לְמִסֵּר שְׁעוּרִים בְּעִנְיַן טְהֻרַת הַמְשַׁפָּחָה לְנִשְׂוֹאוֹת הַצְּעִירוֹת, וְכֵן לְנִשֵּׁי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כְּדֹאֵי לָךְ לְעֵלוֹת בְּעָרֵב שְׁמִמָּה, וּלְדַבֵּר קִצֵּת וּלְחַזֵּק אוֹתָן וּלְעוֹדְדֵנָן, כִּי הַדְּבוּר עוֹשֶׂה רֶשֶׁם מְאֹד.

הַעֲקֹר תַּתְּחִזְקִי בְּאִמּוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי עֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר כָּל מָה שְׁקוּרָה בְּזַה הָעוֹלָם — דְּבַר גְּדוֹל וְדְבַר קָטָן, אֵינּוּ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֶלָּא בְּהַשְׁגַּחַת הַמְּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, וְצָרִיכִים לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ הַיָּטִב הַיָּטִב בְּזַה, וּמְאֹד מְצָלִיחִים בְּחַיִּים.

נָא וְנָא רָאִי לְהִיּוֹת שְׁמִמָּה וְעֲלִיזָה, וּתְשַׁמְחִי אֶת בְּעֵלְךָ. חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (תְּנָא דְבִי אֵלֵיהּ וּבֵה, פֶּרֶק י', סִימָן ה'): אֵין אִשָּׁה כְּשֶׁרָה אֶלָּא הָעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעֵלָהּ; וְהַעֲקֹר שְׁתַּהֲיֶה שְׁמִמָּה בְּבֵיתְכֶם, וְעַל-יַד־זֶה תְּצָלִיחוּ מְאֹד מְאֹד.

הַמְּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרנו.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בֵּא, ג' שָׁבֵט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִיעַ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי אָהוּבֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

בְּאִתִּי לְבָרַךְ אוֹתָךְ בְּבְרָכַת "מִזֵּל טוֹב" עַל יוֹם הַהִלָּדָת שְׁלָךְ,

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שְׁתַּאֲרֶיךָ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת, וְתוֹכָה לְהִיּוֹת לִי לְעֶזֶר לְהַדְפִּים אֶת כָּל הַסְּפָרִים אֲשֶׁר הֵם תַּחַת יָדֵי: "שִׁפְת הַנְּחַל" — פְּרוֹשׁ עַל כָּל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", "נְהַרֵי אַפְרָסְמוֹן" — פְּרוֹשׁ עַל הַ"סְּפָרֵי מַעֲשֵׂיּוֹת", "בְּאוּרֵי הַמַּדּוֹת" — עַל כָּל "סְפָרֵי-הַמַּדּוֹת", וְעוֹד סְפָרִים רַבִּים וְנִחְמָדִים עַל הַתּוֹרָה, וְעַל הַמּוֹעֲדִים, וְעַל אַגְדוֹת חֻכְמֵינוּ, זְכוּרֹנָם לְבִרְכָה, וְתַרְיָ"ג מַצּוּוֹת, וְעַל אָבוֹת, וְעַל תְּהִלִּים, וְעַל הַהִפְטָרוֹת, וּבִפְרָט שׁו"ת "אֲשֶׁר בַּנְּחַל", אֲשֶׁר הוֹלֵךְ לִי בַחַיִּים לְגַמֵּר כָּרֶךְ אַחַר כָּרֶךְ, עַד שְׁנַגִּיעַ כְּבוֹר לְכָרֶךְ שֶׁל הַשָּׁנָה, כִּי בְּאַמֶּת חָבַל לִי שְׂיֵאבֵד אֶפְלוּ מִכְּתָב אֶחָד, כִּי לְצַעְרֵי הָרַב, אֶבְדּוּ לִי לְפָנַי כְּמָה שָׁנִים עָרֶךְ שֶׁל כְּמָה אֶלְפֵי מִכְּתָבִים, וְזֶה חָבַל מְאֹד מְאֹד, חָבַל עַל דְּאֶבְדִּין, כִּי זֶה נִמְחַק מִהַמְחָשֵׁב כְּאֲשֶׁר כָּתַבְתִּי לָךְ.

הַעֲקָר רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתַהֲיֶה רְגִיל לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵל תַּפְחֵד מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְצָרִיכִים לְהַחֲדִיר בְּעֲצָמוֹ תָּמִיד רַק אֲמוּנָה, וְלִידַע אֲשֶׁר דָּבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינּוּ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ אֶלֶּא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, וְאִם תַּהֲיֶה חֲזָק בְּאֲמוּנָה, אַף אֶחָד לֹא יוּכַל לְעַשׂוֹת לָךְ שׁוּם דָּבָר.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמַּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדָּר בֵּא, ג' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר, תְּלַמֵּיד יְשִׁיבַת "דְּמֶשֶׁק אֶלִיעֶזֶר".

לְנִכּוֹן קִבְלְתִּי אֶת מִכְּתָבְךָ.

רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִיּוֹנֵי אֶפְנִים שְׁבַעוֹלָם בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאִתָּה צָרִיךְ לְדַעַת, אֲשֶׁר דָּבָר

גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הַעֲלִיּוֹן, וְאֲשֶׁר מִי שְׁחֹזֵק בְּאַמוּנָה, שָׂאזְ שׁוֹם דָּבָר לֹא יִשְׁבֵּר אוֹתוֹ.

בְּעֵינַי זְרוּג וְכוּ', טוֹב שֶׁתֵּאמֶר בְּכָל יוֹם אֶת הַתְּפִלוֹת בְּקוֹנְטְרָס "מְצִיאַת-הַזְּרוּג", וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַעֲקֵר אֶל תִּפְחָד כָּלֵל, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אִתָּךְ, עִמָּךְ וְאֶצְלֶךְ, אִתָּה תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבְזֶה שֶׁתִּדְבֹר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, תִּמְשִׁיךְ עַל עֲצָמָךְ עֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו, חֵיוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרנט.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בֵּא, ג' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיַחֲיוּ נִצַּח.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּגְוֹרוּ בַּיַּחַד בְּאַהֲבָה, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֵאמֶר חֲזוּק, וְתִשְׁמְרוּ מְאֹד מְאֹד שְׁלֹא יִהְיֶה בֵּינֵיכֶם מְרִיבוֹת וְאִי הַבְּנוֹת, אֲלֵא תִכְבְּדוּ וְתִיַקְרוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, כִּי בְּבֵית שֵׁישׁ שְׁלוֹם — הַשְּׂכִינָה שְׁמָה, וְאִם הַשְּׂכִינָה בְּבֵית, אִז לֹא חֹסֵר פְּרֻנְסָה. וְלִכֵּן תֵּאָהֱבוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וְתִתְחַזְּקוּ אֶחָד עִם הַשְּׁנִי, וְאִז תִּרְאוּ נְסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הַעֲקֵר לֹא לִפְחָד מִשׁוֹם דָּבָר שֶׁפְּעוֹלֵם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט, וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַק לְדַבֵּר אֵלָיו, וְזוֹ הַמִּתְנָה שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרְבָּנוּ וְ"ל, וְכָל דָּבָר שֶׁצְּרִיכִים, עֲלֵינוּ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּחַיִּים.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תֵּרַס.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בֵּא, ד' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁחַלְקֶתָ אֶת הַמְּכַתְּבִים, וּבִפְרָט לְמַלְמָדִים, שֶׁהֵם מְאֹד מְאֹד נְחוּצִים לִי.

רַק חֲזוּק וְאַמֶץ, וְרֵאָה שְׁשׂוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵר אוֹתָךְ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

רֵאָה 'לְגַנְב' בְּכֹל יוֹם קִצַּת חֲמֵשׁ וְרִש"י, בְּאִפְּן שְׁתַּסִּים בְּכֹל שְׁבוּעַ פְּרִשַׁת הַשְּׁבוּעַ, וְכֵן פָּרַק מְשׁוּנוֹת בְּגִרְסָא וְדָף גְּמָרָא וְשִׁלְחָן עָרוּף, וְכָךְ יִהְיוּ לָךְ הַרְבֵּה נִקְדוּת טוֹבוֹת, וְעַל כָּלֵם — תִּהְיֶה בְּשִׁמְחָה, וְאֵל תִּסְתַּכַּל עַל שׂוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, כִּי מֵה שְׁלֹא תַעֲשֶׂה, מִמִּילָא יִדְבְּרוּ, וְאַתָּה לֹא צָרִיךְ לְשִׁים לֵב לְכָל הַדְּבוּרִים.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּצְלִיחַ לְשַׁפֵּץ אֶת הַמְּקוּוֹה.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרָכָה וְהִצְלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תֵּרַסָּא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בֵּא, ד' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שְׂמֵחַ, שְׁלַקְחָתָ עַל עֲצָמָךְ בַּחֲזָרָה אֶת הַגְּנִים, וְאֲנִי מְאֹד רוֹצֶה שְׂאֵתָה וְדִיקָא אֵתָה תִּהְיֶה מְנַהֵל עַל הַגְּנִים, כִּי רְצוֹנִי לְהַפִּיךְ אֶת הַסֵּדֶר, שְׂיִהְיֶה חֲנוּף בְּרִיא וְנִהוּל בְּרִיא, וְלִכֵּן אֲנִי מוֹסֵר אֶת הַנִּהוּל שֶׁל הַגְּנִים רַק לָךְ, וְתִלְמַד אֵתָם קְרִיאָה וְאַמוּנָה, וְתִשְׂרֵי

אתם את השירה שלך, ועד עכשו מצלצלים לי השירים ששרת עם הילדים, איזה נחת רוח גרמת לאבינו שבשמים, וזו היתה טעות להוציא אותך משם.

תתחזק ביתר שאת וביתר עז, ותראה בזכות התינוקות של בית רבן, שסוף כל סוף הכל יתהפך לטובה.

העקר צריכים סבלנות עם ילדים קטנים, ולא לצעק עליהם, ומכל שכן לא להכות אותם, ורבנו ו"ל הקפיד על זה, העקר הוא עם דרכי נעם וספריות, כי הם ילדים קטנטנים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תרסב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בא, ד' שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל היקר לי מאד, ר' ... גרו יאיר.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי, שלקחת את הילדים הגדולים, ותכתב לי דו"ח על כל תלמיד ותלמיד, כי אני רוצה לראות הצלחה גדולה אצל התלמידים האלו, ותכין אותם נפשית וגם רוחנית, כדי שיוכלו לבוא לפה.

גא ונא אל תפל בדעתך כלל, אלא תתנהג אתם כמו שמתנהגים עם גדולים, כי ברגע שהילד נעשה בר-מצוה, אני מאד רוצה שילך למקוה לפני שמניח תפלין, כי זה מסגל ליראת שמים ולטהרת המחשבה.

אני מקוה להקדוש-ברוך-הוא, שמאד תצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תרסג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בא, ד' שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי הקור לי מאד, אהובי, תלמידי, צמוד בפנימיות לבבי ... גרו יאיר.

מאד מאד אבקש אותך, שתכתב לי דו"ח ורשימת כל הילדים שנכנסו לפתח שלך, ותחזיק אותם היטב פדרפקך, ואני מאד רוצה שתהיה מנהל המשמעת, כדי שלא תהיה יותר הפקרות, שמלמדים יצאו וינדברו, ויעזבו את הילדים להסתובב, זה לא יכול להיות כף! רבנו ז"ל הקפיד לא להיות מלמד, אך ורק מפני טעם זה, ואמר, שבמשא ומתן אם אדם לוקח ממישהו כסף, הוא יכול לשלם את זה, אבל אם לוקחים מהילדים את הזמן, אי אפשר לשלם את זה, ולכן מלמדים בעת שהם בשטח, הם צריכים לשים עין, כל מלמד ומלמד על הפתח שלו, כי זו לא הפקרות! ואני רוצה שאתה תהיה מנהל המשמעת.

הקדוש ברוך הוא יעזר, שנשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תרסד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בא, ד' שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי הקור לי מאד ... גרו יאיר.

אין מלים בפי להודות לך על כל החסד שעשית עמדי, שיצאת להפצה מרכזת, כדי לעזור למוסדותינו שעומדים לקרס וכו', וידידנו ר' ... גרו יאיר, מתרוצץ, בפרט שעכשו נפל עלינו חוב גדול ממס הכנסה ובטוח לאמי, שחייבים להם יותר ממאה ועשר אלף שקל,

וְהַפִּיס רִיק וְאֵין בּוֹ, וּמֵהַכֶּסֶף הַזֶּה שְׁאַתֶּם עֲשִׂיתֶם הַלִּילָה כָּבָר מְחָר
מְחַלְקִים פְּרוּרִים פְּרוּרִים לְמַלְמָדִים, וְלִכֵּן זְכוּתְכֶם גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּאֻמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּרְאֵה לְגִלוֹת
לְעַם סִגְלָה אֶת הַסִּגְלָה, כְּמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשְׁטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
א', סִימָן כא), שְׁמִי שְׂיִוְדַע מְסִגְלָה, צָרִיף לְגִלוֹת אֶת זֶה לְעַם סִגְלָה,
וּתְהִלָּה לְאֵל, אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מֵרַבְּנוּ ז"ל, וְלִכֵּן מְצוּהָ עֲלֵינוּ לְפָרְסָם
אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל שְׁכָבוֹת הָעַם בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי גְדוּלָה, וּבְזָכוֹת
זֶה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחַם עֲלֵינוּ, שְׁגַם אֲנַחְנוּ נִהְיֶה מְקַרְבִּים אֶל
רַבְּנוּ ז"ל.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְבַּוֵּד בְּכָל יוֹם אֱלִיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי כָל דְּבוּר וְדְבוּר
שְׂמַדְבְּרִים אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ,
שְׂאִין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כְּלָל, וְאֵם הֵייתָ יוֹדַע מַה זֶה דְּבוּר לְמַעְלָה
בְּשָׁמַיִם, הֵייתָ מְדַבֵּר עוֹד דְּבוּר וְעוֹד דְּבוּר, וְכָל הַיּוֹם הֵייתָ זוֹרֵק
מַלִּים לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַדְּבוּרִים עוֹשִׂים רָשָׁם בְּכָל
הַעוֹלָמוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁחָזַק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בּא, ד' שְׁבֻט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעָה, שְׂיִצְאָת לְהַפְצָה מְרֻכָּזָה, יַעֲזֹר
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּזָכוֹת הַצְּדָקָה שְׁעֲשִׂיתָ עִם מוֹסְדוֹתֵינוּ, שְׂיִהְיֶה
לָךְ רַק טוֹב בְּחַיִּים, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר אֶצְלָכֶם בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת
תָּמִיד.

הַעֲקֹר לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תָּמִיד, וְלִשְׁיחַ לְפָנָיו אֶת כָּל
הַעוֹבֵר עֲלֵיךָ, אִף תְּחַלֵּה לְהוֹדוֹת לְפָנָיו עַל כָּל הַטּוֹבוֹת וְהַחֲסָדִים

שְׁעֵשֶׂה עִמָּכֶם, וְהִנָּסִים וְהִנְפְּלֹאוֹת שְׁגִמְלָכֶם, וְאִזּוּ לְבַקֵּשׁ עַל הָעֵתִיד
כָּל מִבְּקָשְׁכֶם, וְאִזּוּ טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרסו.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֻדְר בֵּא, ד' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לְדַעֲתִי, תֹּאמֶר וְכוּ', שְׁאַתָּה לֹא יָכוֹל לְשַׁלֵּם יוֹתֵר מִמְּלֶמֶד, וְדִי
לְמַבִּין.

רַק חֲזוּק מְאֹד, שְׁשׂוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, אֲנִי
מַבִּין הֵיטֵב הֵיטֵב אֶת הַמִּצָּב שָׁבוּ נִקְלַעְתָּ, אֲנִי פָּשׁוּט פֹּה תְּקוּעַ עוֹד
שְׁבוּעִים, כְּדִי לְלוֹוֹת מָזָה וּלְשַׁלֵּם לָזָה, לְשַׁלֵּם לָזָה וּלְלוֹוֹת מָזָה, כִּי
אֲנִי מְגַלְגֵּל, יַעֲזוּר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּזְכָּה לְצִאֵת מִהַקְּטָנוּת
שְׁאֵלֶיךָ נִקְלַעְתָּ.

הַעֲקָר הוּא הָאֱמוּנָה, לְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ מִחִיָּה
וּמִהוּיָה וּמִקִּיָּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חִי, מְדַבֵּר, הֵם
עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת מְאֹד מְאֹד
חֲזָקִים לֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוֹלָם, כִּי הַכֹּל נִסְיוֹנוֹת שְׁמֻנְסִים
אוֹתָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם, לְרֹאוֹת אֵל מִי נִפְנָה בְּעֵת צָרָה, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ
לְפָנוֹת רַק אֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַעֲקָר תִּקַּח אֶת הָעֲנִינִים בְּיָדִים, וְתִחַזַּק וְתַעֲזוֹד וְתִשְׂמַח אֶת
הַמְּלַמְדִים, צֵא מֵעֲצָמְךָ, וְתִחַזֵּר לְקִדְמוּתְךָ, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִמְשִׁיךְ!
הַרְפַּכֶּת צְרִיכָה לְנִסְעָ! וְכוּ', וְאִי אֶפְשָׁר לְעַצֵּר בְּשׂוּם פְּנִים וְאִפֹּן,

וְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם לֹא תוּכַל לְעַצֹּר אוֹתָנוּ, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַק לְהִתְקַדֵּם.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁבוּנִים דִּירוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂיִכְנְסוּ מֵאוֹת וְאֶלְפֵי מִשְׁפָּחוֹת, שֶׁתְּהִיָּה פֹה "עִיר בְּרֶסֶלֶב" בְּמֵלֶא מוּבָן הַמְּלָה, וְאֵף שְׁזֶה נִרְאָה כְּחֵלוֹם, אַבְל תִּרְאָה אִיךָ הַחֵלוֹם שְׁלִי יִתְגַּשֵּׁם.

הַעֲקֹר רֹאֵה לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמִדְבָרִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — זֶה הַצְּלָחָה רַבָּה, הַצְּלָחָה נְצִיחִית, שְׁאִין לְתַאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁחֲזַק בָּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרסז.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר בֵּא, ד' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, יְדִידֵי, תְּלִמִּידֵי הַיֵּקָר לִי מְאֹד ... גִּרוּ יְאִיר.

בְּאֵתִי לְעוֹרְרֵךְ וְלַחֲזֹקֵךְ וְלַעֲוֹדְדֵךְ וְלַנְּרֹזֵךְ, שֶׁתִּתְקַח אֶת נְהוּל הַמְּשֻׁמַּעַת שֶׁל הַתְּלִמּוּד תּוֹרָה, וְתַחֲזֹק אוֹתָם בְּיַד חֲזָקָה, וְדַקָּא עַל-יְדֵי-זֶה נְצִלִית, אֲסוּר לָנוּ לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן, וְאֶפְלוּ זֶה נִפְצָע וְכוּ', וְזֶה נוֹפֵל וְכוּ', עֲלִינוּ לְהִתְקַדֵּם וְלְהַסְתַּעַר קְדִימָה, כִּי רַק כִּף נְצִלִית. וְתִהְיֶה לְאֵל, הַיְלָדִים הֵם יְלָדִים חֲמוּדִים מְאֹד, וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהַזְדַּרֵּז לְהַכְנִים בְּיְלָדִים אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלַחֲזֹק וְלַעֲוֹדֵד וְלִשְׁמַח אוֹתָם, וְאִז תִּרְאָה אֶת הַנְּסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אִם תִּהְיֶה אַחֲדוּת וְאַהֲבָה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, אִז לֹא יִחְסֹר לָנוּ שׁוּם דְּבַר, כִּי הַעֲקֹר תְּלוּי בְּאַחֲדוּת. וְכֵן תִּדְבֹּר עִם הַתְּלִמִּידִים הַרְבֵּה עֲדוּד וְשִׁמְחָה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרסה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בא, ד' שבט ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, אודות המורה וכו', אל תפחד להגיד לה ולהעיר לה, זה התפקיד שלך! ולכן תתחזקי מאוד מאוד, ולא להרתע משום בריה שבעולם, כי סוף כל סוף אנחנו צריכים לראות מה שטוב לבנות, ולא מה שטוב לפלוני או לאלמוני.

רק חזקי ואמצי באמונה פשוטה בו יתברך, ואז תראי איך ששום דבר לא יוכל לשבר אותך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך ובעד כל המשפחה, שתרגישו טוב, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תרסט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בא, ד' שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור הנקר לי מאוד ... גרו יאיר, תלמיד ישיבת "דמשק אליעזר".

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! מאוד החייתני בזה שכתבת לי את סדר דרך הלמוד שלך, ראה להמשיך כף, ואז תראה שתקנה לעצמך שם טוב.

העקר תצית למגיד שעור ולראש ישיבה, והחכם מכל האדם אמר (קהלת ו'): "טוב שם משמן טוב", ואמרו חכמינו הקדושים

קָהֳלֵת רַבָּה, פְּרָשָׁה ג', סִימָן א'): שָׁמֵן טוֹב מְהֵלֵךְ מְקִיטוֹן לְטָרְקְלִין, וְשֵׁם טוֹב הוֹלֵךְ מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ; וְלִכְּנֵן רָאָה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לְהִתְמִיד בַּתּוֹרָה וּבְמִדּוֹת, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִהְיֶה לָךְ שֵׁם טוֹב, וְלֹא אֶצְטָרֵךְ לְחִכּוֹת עַד שְׁאַחַתָּן אוֹתָךְ, כִּי שָׁמֵךְ הַטּוֹב יֵלֵךְ לְפָנֶיךָ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרע.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בֵּא, ה' שָׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדּוּפוּ אֶל כָּל־לֵיבוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּיַחַד, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֶר חֲזֹק, וְצָרִיךְ שְׁתַּזְכְּרוּ, אֲשֶׁר כָּל עֲנִין רַבֵּנוּ ו"ל זֶה רַק אֶהְבֶּה וְאַחֲרָה וְרַעוּת לְהִתְחַזֵּק יַחַד, וְדִיָּקָא עַל־יְדֵי־זֶה יְכוּלִים לְהַצְלִיחַ בְּכָל הַמּוֹבְנִים, וּבְרַגְעֵ שַׁיִשׁ, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵילוּ פְּרוּדִים — זֶה נּוֹתֵן כַּח לְהַסְמֵ"ךְ־מ"ם הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ, וְלִכְּנֵן רְאוּ לְהִתְאַחַד יַחַד, וְכֹל אֶחָד יְדוֹן אֶת הַשְּׁנִי לְכַף זְכוּת, וְיִשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְחַפֵּשׂ רַק אֶת הַטּוֹב שַׁיִשׁ בְּכָל אֶחָד, וְזֶה הִנֵּה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל, וְזֶה הַלְמוּד הָעֵמֶק שֶׁלְמֹד אֲתָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי־מּוֹתֵרֵן, חֶלֶק א', סִימָן רפכ), וְגִלְגָּה לָנוּ מוֹהֲרַנֵּי"ת ו"ל (לְקוּטֵי־הַלְכוּת, הַשְּׂפָמַת הַבְּקָר, הַלְכָה א'), שֶׁזוֹ תִּהְיֶה עֲבוֹדַת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ — לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא רַק אֶת הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שַׁיִשׁ בְּכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים! יַעַן שֶׁהַסְמֵ"ךְ־מ"ם לְקַח אוֹתִי לְמִשְׁפָּט בְּיוֹם שְׁלִישִׁי, וְהִיְתָה וְנַעֲדַת עֲרָר, כִּי עֲדִין הֵם חוֹרְקִים שְׁנִיָּהֶם עַל הַקּוּמָה הַשְּׁלִישִׁית, וְנִסְכְּכֵם

ביניהם שפיום ראשון אחר הצהרים תבא בקרת עם כמה עורכי דינים, ולכן אני מאד מבקש את אנשי שלומנו, שאף אחד לא יחנה את רכבו לפני בנן "היכל-הקדש", אלא במקום התננה, כדי לא לתן פתחון פה לרשעים להרע לנו.

וכן אני מאד מבקש את אנשי שלומנו היקרים, שאף אחד לא ידבר אתם בשום פנים ואפן ולא יכנס בכוותים, ונהכי פריא ונהכי טוב היה אם רב רבם של אנשי שלומנו לא יהיו בכלל בשטח, רק אלו שבאים להתפלל מנחה וערבית.

והקדוש-ברוך-הוא שאמר לעולמו די — יאמר לצרותינו די, וימשיך עלינו ברכה והצלחה בכל מעשה דינו.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כח תרעא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בא, ה' שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי מאד ... נרו זאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

בנדאי בענין השדוכים מה שייכולים לעשות שדוכים, צריכים לגמר ולעשות שדוכים, כי אין עוד דבר גדול מזה.

מאד מאד אבקש אותך, אם אתה יכול לסדר את הקוים שבמקום התננה לפני האולם שמחות, וכן הקוים בתננה ליד "היכל-הקדש", ומאד מאד אודה לך, ובנדאי נשלם לך באשר מגיע לך, ואהיה לך אסיר תודה, שתעשה את זה תכף-ומיד.

העקר ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, כי גדול אדוננו

וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְזָכַר אֶת הַנִּפְלְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁהִתְחַנְּנָה, וְעוֹד מְעַט כָּבֵר תִּהְיֶה אֲבָא, וְיִהְיֶה לָךְ רַק טוֹב בְּחַיִּים.

רְאֵה לְהִתְפַּלֵּל עָרֵב וּבֹקֵר וְצַהֲרַיִם בְּמַנְיֵן דִּיקָא.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֵר בֵּא, ה' שָׁבֵט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גְּרוּ יְאִיר.

רְאֵה מָאד לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאַל תִּירָא וְאַל
תַּחַת, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבֹא הַטוֹב.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתִּגִּיד לִי ... גְּרוּ יְאִיר, שֶׁיַּעֲשֶׂה אֶת
הַקּוּיִם בְּחֻנְיָה לִיד "הֵיכַל-הַקְדוֹשׁ", וְכֵן בְּחֻנְיָה מִמּוֹל אוֹלָם הַשְּׁמַחֻת,
וְאִף שֵׁשׁ קוּיִם, אֲבָל צְרִיכִים לַעֲבֹד עַל זֶה עוֹד פְּעַם, וְזֶה צְרִיף
לְהִתְבַּצֵּעַ עוֹד הַיּוֹם, כִּי זֶה יִהְיֶה מָאד מוֹרָה, אִם יֵרְאוּ אֶת זֶה בַּיּוֹם
רֵאשׁוֹן טְרִי, וְלָכֵן שֶׁיַּעֲשֶׂה אֶת זֶה כָּבֵר הַיּוֹם.

וְכֵן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתִּגִּיד לִי ... גְּרוּ יְאִיר וְלִי ... גְּרוּ יְאִיר,
שֶׁבַּיּוֹם רֵאשׁוֹן יֵצְאוּ אֶל קַבְרֵי הַצְּדִיקִים לְלַמֵּד שָׁם, וְשֵׁלֵא יִמְצְאוּ
בְּכָלֵל בְּשֵׁטַח, וְשֶׁמַּעֲתִי שֵׁשׁ לָהֶם מִיכַל גּוֹ בְּתוֹךְ הַבְּנִיָּן, וְזֶה פְּשוֹט
מְסַבֵּן אֲפִלּוּ כָּל הַשָּׁנָה, וּמִכָּל שָׁכָן עֲכָשׁוּ, צְרִיכִים תַּכְף-וּמִיד לְסַלֵּק
אֶת זֶה, וְלִהְשַׁתְּדֵל שֶׁיִּנְקוּ אֶת הַמְּקוֹם. גַּם כְּתַבְתִּי לָהֶם מִכְּתָב, אֲבָל
אֲנִי רוֹצֵה שֶׁתַּעֲמֵד עֲלֵיהֶם, כִּי זֶה לֹא צְחוּק, כִּי אֵלּוּ הָרְשָׁעִים כִּיִּם
נִגְרָשׁ הַשֶּׁקֶט לֹא יוֹכְלוּ, וְאֲנִי צְרִיכִים לְהִיּוֹת מוֹכְנִים לָזֶה, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (מְשָׁלִי כֹא, לֹא): "סוֹס מוֹכֵן לְמַלְחָמָה וְלֹא הַתְּשׁוּעָה"; וְאֲנִי
מָאד מָאד מְקוּוֶה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיִּתְהַפֵּךְ הַכָּל לְטוֹבָה.

בְּזַמְנֵים הַקָּשִׁים הָאֵלּוּ אֲנַחְנוּ נִצְטָרֵךְ לְהִתְחַזֵּק בִּיתָר שְׂאֵת וּבִיתָר

עז, פי בְּנֹדָאֵי אִם יֵשׁ לָנוּ צָרוֹת אַחַר צָרוֹת, בְּנֹדָאֵי יְהִי לָנוּ אַחֲר־כֶּף יִשׁוּעוֹת אַחַר יִשׁוּעוֹת, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תַּנְחוּמָא מִקֶּץ, פְּרָשָׁה ג'): מִתּוֹךְ צָרָה רְחוּתָהּ; יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיַרְוַח לָנוּ בְּכָל הַמּוֹכְנִים, וְלִכְל שׁוֹנְאֵינוּ וּמִתְנַגְדֵינוּ תִּהְיֶה מִפְּלֵה אַחַר מִפְּלֵה, וְיִתְגַּלֶּה קְלוֹנָם בְּרַבִּים.

הַכֶּפֶל הַדָּבָר, רְאֵה שְׁתַּכְּף-וּמִיד ... גִּירוּ יְאִיר, יַעֲזֹב אֶת כָּל הַעֲבוּדוֹת, וְיִלְךְ לְצַבֵּעַ אֶת הַקְּוִיִּם, שְׁנֵיהֶם מְאֹד מְאֹד נַחוּץ לָנוּ, וְכֵן רְאֵה לְעוֹרֵר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּשַׁבָּת, שֶׁלֹּא יַחֲנוּ אֶת רַכְבָּם שָׁמָּה, וְכֵן תִּסְבִּיר לָהֶם מַה פְּרוּשָׁה שֶׁל בִּקְרַת וְכוּ', שֶׁהֵם רַק מְחַפְּשִׁים לְהַפִּילָנוּ בַּפֶּח, אֲבָל אֲנִי מַקְנֶה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִקְוִים הַפַּעַם (תְּהִלִּים ו, טז): "בּוֹר כְּרָה וַיַּחֲפְּרֵהוּ וַיִּפֹּל בְּשַׁחַת יַפְּעַל".

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בֵּא, ו' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ ... שְׂיַחֲיוּ נִצְחָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבָכֶם, וְלִפִּי הַהֲלָכָה אֲסוּר לָכֶם לְלַכֵּת יוֹתֵר אֶל הַהוֹרִים, כִּי אִם זֶה גּוֹבֵל כְּבָר בְּהַסְתָּה נִגְדַת הַדַּת, אֲסוּר בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפְּן לְלַכֵּת לְשֵׁם, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (וַיִּקְרָא יט, ג'): "אִישׁ אָמוּ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֶת שַׁבְּתוֹתֵי תִשְׁמְרוּ, אֲנִי הַנְּיָ"ה אֱלֹהֵיכֶם"; וּפְרַשׁ רַש"י: סִמְךָ שַׁבָּת לְמוֹרָא אָב, לומר אֶף-עַל-פִּי שֶׁהַזְּהִרְתִּיךָ עַל מוֹרָא אָב, אִם יֵאמֵר לָךְ: חֲלַל אֶת הַשַּׁבָּת — אַל תִּשְׁמַע לוֹ; וְכֵן בְּכָל שְׁאָר כָּל הַמְצוּוֹת, אֲנִי הַנְּיָ"ה אֱלֹהֵיכֶם, אִתָּהּ וְאָבִיךָ חַיִּים בְּכַבּוּדִי, לִפְיֶךָ לֹא תִשְׁמַע לוֹ לְבַטֵּל אֶת דְּבָרִי, עַיִן שָׁם. הֲרִי שְׁאֲסוּר לְצִיַּת אוֹתָם אִם זֶה בֵּא עַל חֲשִׁבוֹן הַדַּת, כִּי אֲנַחְנוּ בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוּ מֵאֲמִינִים בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲנַחְנוּ מוֹכְנִים לְמִסַּר אֶת נַפְשֵׁנוּ בְּשִׁבְלֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפְּן אֲסוּר לָכֶם לְלַכֵּת.

אודות שאלתך — מה עושים עם האמא והאחות וכו', לדעתתי, תמלא להם את הבית עם קלטות של ר' ... גרו יאיר, כי הוא ממחה עם אנשים כאלו, שהם אנטי אנטי הדת, ולכן רק זו העצה, אבל אתה ומכל שכך אשתך אסור לכם ללכת לשם בשום פנים ואפן.

העקר בבית צריכים הרבה סבלנות, ובפרט שאשתך מאד צעירה, ויש עוד הרבה דברים ללמד ולא יכולים ללמד, הכל על רגל אחת, לאט לאט והכל יסתדר, העקר תחיו ביחד באהבה ואחדות. אל תסתכל מה שקורה סביב, תסתכל רק מה שקורה בביתך, ואז תצליח דרכך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תרעד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר בא, ז' שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי ה'קדש לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וכן את הפרוטוקול מהרע-בנים וכו' וכו'.

באמת זה געל נפש, אבל לצערנו הרב, חכמינו הקדושים כבר הקדימו, שכל הצרות והיסורים שעוברים על עם ישראל, זה רק בגלל דיני ישראל, ומה לעשות? אין לנו שום עצה רק לבקש את הקדוש-ברוך-הוא, עד עת בא דברו.

וזה שאתה כותב שהם יעצרו את ההדפסה וההפצה וכו', זה בשום פנים ואפן הסמ"ך-מ"ם לא יצליח, אפילו שיעלה במה שיעלה וכו', כל זמן שאני אחיה, אני אכתוב ואני אדפיס ואני אפיץ, ואשרי מי שישאר אתי ביחד.

בענין הגנבה בתלמוד תורה וכו', בודאי צריכים להודיע

למשטרה ולבטוח, פי סוף כל סוף אתה משלם בטוח ולמה נסבל
בחנם, וצריכים להתישב אם כדאי לעשות תאורה או לא, פי אז
נותנים אור לגנב וכו'.

העקר תודיע במוצאי שבת בשמי, שאף אחד לא יחנה את
רכבו אלא בחניה, פי מה אנחנו צריכים צרות, וזה הנסים שמנסים
אותנו, וצריכים רק להתחזק לא לפחד משום דבר שבעולם, פי גדול
אדוננו ורב להושיע, הצרות הן מבית ומבחוץ וכו' וכו', עם כל
זאת צריכים להמשיך להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, והעקר
למצא נקודות טובות אצל כל אחד ואחד, פי אם לא תהיה אחדות
בין אנשי שלומנו, אז אין לנו כלום.

פה תקבל רצוף את ... ואסור להתפעל, מזה פי גדול אדוננו
ורב להושיע.

היה בדעתי שפדאי לדבר עם ... אבל כפי שעינתי בפרוטוקול
מה שדבר, אני רואה שהוא סתם צבוע, לי אומר דבר אחד, ולהם
דבר אחר, לי הוא דבר על הסמ"ך-מ"ם, ושם דבר עלי... אוי לדור
שאלו הם הרבנים מנהיגי ישראל...

המאחל לך שבת שלום...

כח תערה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר בא, ז' שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל אהובי, ידידי
היקר לי מאד ... גרו יאיר.

קבלתי היום ... אבל זה אסור להתחזק ביד, פי פשוט מי ששלח
את זה, יכול לאבד את הפרנסה שלו, וזה מלא ארס נגדי ונגד
הקהלה שלי, שהסמ"ך-מ"ם, ימח שמו וזכרו, דבר עם הרבנים
הראשיים וכו', לדעתי היה כדאי שתפגש עם .. וכן עם ... ולשאל
— איך הם שמעו צד אחד, הרי חכמינו הקדושים אמרו (סנהדרין

ז: שְׁמוֹעַ בֵּין אַחֲיֵכֶם — אֲזַהְרֶה לְבֵית דִּין שְׁלֵא יִשְׁמַע דְּבָרֵי
 בְּעַל־דִּין קֹדֶם שְׂיִבּוֹא בְּעַל דִּין חֲבֵרוֹ, וְאֲזַהְרֶה לְבְּעַל־דִּין שְׁלֵא יִטְעִים
 דְּבָרָיו לְדַעַן, קֹדֶם שְׂיִבּוֹא בְּעַל דִּין חֲבֵרוֹ. וְנִסְפָּר לָהֶם אֶת הַסְּפּוֹר
 שְׁלֵנוּ, וְאֵיךְ אָמַר הַחֶכֶם: "הִהְכַּרְתָּ אִם לֹא יִשְׁבַּח לֹא יִגְנֹה", מַה כָּבֹד
 יָכוֹל לְהִיּוֹת פֹּה, אָבָל אָסוּר לְהַגִּיד לָהֶם שְׂיִישׁ לָנוּ אֶת הַפְּרוֹטוֹקוּל,
 כִּי אֲזֶּ ... יָכוֹל לְאַבֵּד אֶת הַפְּרָנְסָה שְׁלוֹ, וְלֹא כְּדֹא, כִּי הוּא מוֹסֵר
 אֶת נַפְשׁוֹ עֲבוּרָנוּ.

פּה תִּקְבַּל מַה שְׁכָּתַב עָלַי הַסֵּמ"ךְ־מ"ם עוֹד פַּעַם דְּרָךְ הַבֵּן־דּוֹד
 שְׁלוֹ, וְהָיָה כְּדֹא לְהִרְאוֹת אֶת זֶה לְבֵית־דִּין שֶׁל "בֵּית יוֹסֵף".

רְצִיתִי מְאֹד, שְׁתִּבְרַר לִי אֶת מַסְפֵּר הַטְּלָפוֹן שֶׁל ... כִּי אֲנִי רוֹצֶה
 לְצַלְצֵל אֵלָיו, וְכֵן אֶת מַסְפֵּר הַפֶּקֶס שְׁלוֹ, כִּי זֶה סֵתֵם צְבוּעַ, וְהוֹלֵךְ
 עַל הַצַּד שֶׁל הַסֵּמ"ךְ־מ"ם אַחַר שְׁדַבְּרָתִי אִתּוֹ כְּמַה שְׁעוֹת, עִם כָּל
 זֹאת הַכֹּל צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת עִם חֲכָמָה, לֹא לְהִתְקִיף! כִּי סוּף כָּל סוּף
 אֵלּוֹ הִרְשָׁעִים הַשִּׁיגוּ חֵיל, וְאֵף שֶׁהֵם עֲכָשׂוּ עַל הַגְּבִיחַ, כְּדֹא יָבּוֹא
 גַּם הַסוּף שְׁלָהֶם, כְּמוֹ שְׂבֵא הַסוּף שֶׁל כָּל צוּרְרֵי יִשְׂרָאֵל.

בְּעֵינַי שְׁדַבְּרָנוּ וְכוּ', אֲנִי לֹא רוֹצֶה לְהַפְּךָ מְהוּמוֹת, יֵשׁ לִי כָּבֹד
 מַסְפִּיק צְרוּת וְיִסוּרִים, אֲשֶׁר אֵינִי לִי אֶפְלוֹ מִחַ וְכַח לַחֲשֹׁב מִזֶּה.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּרְעוּ.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֻדֵּר בֹּא, ז' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַתְּקַר לִי
 מְאֹד, הֵרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מַה אָמַר לָךְ! אֵינִי מְלִים בְּפִי לְהַסְבִּיר לָךְ אֶת הַצַּעַר וְהַכָּאֵב שְׂיִישׁ
 לִי, אֵיךְ יָכוֹלִים לְשַׁבֵּת רַבָּנִים רְאִשִׁיִּים וְלִשְׁמַע רָשָׁע מְרָשָׁע שְׁלֵא
 בְּפָנָי בְּעַל דִּינּוֹ, הָרִי הִיא גְּמֵרָא מְפָרְשֶׁת (סְנֵה־דִרִּין ז:): כְּתִיב (דְּבָרִים א,
 טז): "שְׁמוֹעַ בֵּן אַחֲיֵכֶם וּשְׁפִטָתָם", אָמַר רַבִּי חֲנִינָא: אֲזַהְרֶה

לְבֵית-דִּין שְׁלֵא יִשְׁמַע דְּבָרֵי בַעַל דִּין קִדְּם שְׂיִבּוּא בַעַל דִּין חֲבָרוּ, וְאַזְהָרָה לְבַעַל דִּין שְׁלֵא יִטְעִים דְּבָרָיו לְדִין קִדְּם שְׂיִבּוּא בַעַל דִּין חֲבָרוּ, עֵינֵן שָׁם. וְאִיךְ מִתָּר לְרַבָּנִים לְשִׁמְעַ צַד אֶחָד לְפָנַי שְׂשׂוּמָעִים אוֹתִי, וְעוֹד יִגְמְרוּ עִם פְּרוֹטוֹקוּל וְלַעֲשׂוֹת רֶשֶׁם כְּאֵלוֹ מִי יוֹדַע מָה אֲנִי עוֹשֶׂה לְרַשָּׁע הַזֶּה.

וְתֹאמִין לִי, שְׁפָרְשֵׁתִי אֶת הַפְּסוּק (תהלים א, ה): "עַל-כֵּן לֹא יִקּוּמוּ רַשָּׁעִים בְּמִשְׁפָּט וְחֻטָּאִים בְּעֵדַת צְדִיקִים", הֵינּוּ לֹא יְדוּנוּ אֶת הַרַשָּׁעִים בְּמִשְׁפָּט, לָמָּה? כִּי "וְחֻטָּאִים בְּעֵדַת צְדִיקִים", אִם רַבָּנִים יְכוּלִים לְדוֹן אֶת בַּעַל הַדִּין שְׁלֵא בְּפָנָיו, וְעוֹשִׂים עוֹלוֹת כְּאֵלוֹ, אֶפְלוֹ לֹא לְהַתְיַחֵס לָמָּה שְׂיִישׁ לִי לְהַגִּיד, וְעַל-כֵּן אֵין זֶה פְּלֵא שְׂהַחִילוּנִים מְסִיתִים נֶגְדַּ הַדְּתִיִּים.

הַעֲקָר רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמָה, וְאֵל תַּחֲלֵשׁ מִשׁוּם דְּבָר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הָאוֹמֵר לְעוֹלָמוֹ דִּי, יֹאמֵר לְצַרוּתֵי דִי, וַיִּקְיָם (קַהֲלַת ג, טז): "וְהָאֱלֹקִים יִבְקֹשׁ אֶת נִרְדָּף", אֶפְלוֹ צְדִיק רוֹדֵף אֶת הַרַשָּׁע, וּמִכָּל שְׂכָן שְׂפָה הוּא בְּדִיוֹק הַהֶפֶךְ.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַתְיַחֵס אֶל דְּבָרֵי הַמוֹעֲטִים הָאֵלוֹ, וּבִכְפָּרֵט שְׂעֲשֵׂה עוֹלוֹת גְּדוּלוֹת, אֵין לְתָאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שְׂבַת שְׁלוֹם...

כח תרעז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְּשׁ לְסִדְרַ בֹּא, ז' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ שְׂזַכִּיתָ לְצֵאת לְהַפְצָה מְרַכְזוֹת, וּבְזֶה אֲתָה עוֹזֵר לִי לְשִׁלֵּם אֶת הַחֹבוֹת, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאָף

פַּעַם לֹא יִהְיוּ לָךְ חֻבּוֹת, שְׂתִרְחַב לָךְ בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיַּי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי בָּזָה הָעוֹלָם צְרִיכִים הִרְבֵּה הִתְחַזְּקוֹת, וּבִפְרָט עֲלֶשׁוּ שְׁהַסְמִי"ךְ-מ"ם מְסִית וּמְדִיחַ נִגְדֵי מָאד, אַתָּם צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר לְהִיּוֹת בְּיַחַד, וְלֹא לְתַת שְׁהַרְשַׁע הַזֶּה יַעֲשֶׂה פְרוּדִים בְּיַנְנוּ, כִּי זֶה כָּל הַפֶּחַ שְׁלוֹ רַק לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים, וְלִכֵּן אֲשַׁרֵּי מִי שִׁיעֶסֶק בְּאַחַדוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה גְדוֹל מְאֹד מְאֹד בְּעֵינָיו יִתְבָּרֵךְ. וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת אִם נַחְזִיק אֶת עֲצָמֵנוּ בְּיַחַד.

הַעֲקֹר לְהִיּוֹת חֻזַּק בְּשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, שְׁתִּדְבַר הִרְבֵּה עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתַאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּרַעַח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי בֹא, ז' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע שְׁהִלְכְּתֶם לְהַפְצֶה מְרֻכָּזַת כְּדֵי לַעֲזֹר לִי לְשִׁלֵּם אֶת הַחֻבּוֹת שְׁלִי, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֵף פַּעַם לֹא יִהְיוּ לָכֶם חֻבּוֹת בְּזָכוֹת זֶה, וְיִתְרַחַב לָכֶם בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת גַּם יַחַד.

הַמֵּאחַל לָכֶם שְׁפַת שְׁלוֹם...

כח תרעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֶר בֵּא, ח' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֲהוּבֵי, יְדִידֵי, יַקִּירֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

בְּאֵתִי לְבָרֵךְ אוֹתְךָ בְּבִרְכַּת "מִזֶּל־טוֹב" חֲמָה וּלְכַבִּית עַל הַלְדָּת בַּתְּךָ תַּחֲיָה, וְהַכֵּל יַעֲבֹר בְּקַלּוֹת.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר! עֲכָשׁוּ תְּבִין מַה גָּרְמוּ לְךָ הַבְּזִיוּנוֹת וְכוּ', מִי יוֹדֵעַ מָה הָיָה הֵן עִם אֲשֶׁתְּךָ וְהֵן עִם הַתִּינוּקָת וְכוּ', וְלִכֵּן מוּבָא בְּשֵׁם הַגֵּר"א, שְׂאֵם אָדָם הָיָה יוֹדֵעַ אִיךָ מִתַּחֲשָׁבִים לְמַעַלָּה עִם כָּל צַעַר וְעִגְמַת נַפְשׁ, וְעַם חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, עֲלִבּוֹנוֹת, בּוֹשׁוֹת וְחֲרָפוֹת, שְׂאָדָם סוֹבֵל בְּזֵה הָעוֹלָם, הָיָה רוֹקֵד מְרַב שְׂמֻחָה, פִּי מִהֲרַבָּה צְרוֹת אָדָם נִצַּל עַל־יְדֵי בְּזִיוּנוֹת וּשְׂפִיכוֹת דָּמִים, וְתִהְיֶה לְאֵל, הַכֵּל עֲבֹר אֲצִלְכֶם בְּשָׁלוֹם, וְאַתֶּם צְרִיכִים לְתֵת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה.

מְרַב בְּלְבוּלֵי מַמָּה שְׂקוּרָה, הַהֲכָרַח לִי לְקַצֵּר, וְעוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד לְדַבֵּר אֶתְךָ וּלְסַפֵּר לְךָ דְּבָרִים מְעַנִּיגִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שְׁבוּעַ טוֹב...

כח תרפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֶר בֵּא, ח' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְהַשְׁתַּתֵּף בְּשֻׁמְחָה שְׁלָכֶם, אֲבָל אֶת צְרִיכָה לְהַבִּין, שְׂאֲפֵלוּ אִם הִיְתָה הַחֲתָנָה בְּאוֹתוֹ לִילָה, אֲנִי מִכְרַח לְהַפְגֵּשׁ אֲזוֹ עִם הַרַב ... שְׁלִיט"א, וְלִכֵּן לֹא יִהְיֶה שִׁיף שְׁבַכְלָל אֲהִיָּה בְּיַבְנָאֵל בְּזִמָּן, הַחֲתָנָה הִיְתָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת

בְּמַרְפוֹ, אָז הֵייתִי בָּא בְּסוֹף הַחֲתָנָה, לְדַעֲתִי, תַּעֲשׂוּ אֶת הַבֵּר-מִצְוֵה
בַּתְּאָרִיךְ הַנִּכּוֹן, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂבָאֲמַת אֶהְיֶה בְּשִׁמְחוֹת
שְׁלָכֶם.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְצֻטָּעַר, אֲכַל עוֹבֵר עָלַי עֲכָשׂוּ הַרְבֵּה עֲלִבוֹנוֹת
וּבְזִיווֹנוֹת, וְהַהֲכָרַח לִי לְהַפְגִּישׁ עִם הָרַב ... שְׁלִיט"א, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאִפְעַל מֵה שְׂאֲנִי צְרִיךְ לַפְעַל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שְׁבוּעַ טוֹב...

כח תרפא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַ בְּשִׁלַּח, ט' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי
הַיֶּקֶר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ הָאָרוּךְ.

אֲדַרְבֶּה מְאֹד מְאֹד שִׁמְחָתֵנִי שְׂאֲתָה עוֹמֵד חֹזֵק בְּדַעֲתָךְ, יַעֲזֹר
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂכַף יִהְיֶה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, כִּי בְּאֲמַת גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ
ז"ל, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם אָדָם מְאֹד מְאֹד מְסֻכָּן, הֵנָּה הוּא בּוֹעֵר
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהֵנָּה מִתְקַרֵּר וְכוּ', בְּנוֹדָאֵי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, אֲכַל אֲשֶׁרֵי מִי שְׂמַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְעוֹבֵר
אֶת כָּל הַנְּסִיווֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים.

רְאֵה לְהַתְחַזֵּק לְהַתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן בְּכָל יוֹם, וְתַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי
מֵאֲמָצִים שְׂבַעֲוֹלָם לְהַתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם בְּמִנְיָן, וּבִפְרָט בְּשִׁבְת-קִדְשׁ, כִּי
זֶה יְסוֹד גְּדוֹל בְּחִנוּף, שְׂיִלְדִים רוֹאִים שְׂהֵאָבֵא הוֹלֵךְ לְהַתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן,
זֶה תוֹרַם לָהֶם הַרְבֵּה.

רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְךָ שְׁעוּרִים בְּכָל יוֹם בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא,
מְדֻרָשׁ, חֻק לֹא יַעֲבֹר, אֲפֹלוּ קִצַּת דְּקִצַּת, וְאֵל תְּסַתְּכַל עַל הַיּוֹם שְׂעֵבֵר
וְלֹא עַל הַיּוֹם שְׂלִמְחָרַת, כִּי כָּף גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשִׁי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק

א', סימן ערב); אֲשֶׁר מִי שְׁלוֹמֵד בְּכָל יוֹם סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

וְעַל כָּל־שׁ — רָאָה לְהַתְּבוּדָה אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְּבַרְךָ כָּל מָה שְׁאַתָּה צָרִיךָ, כִּי בְּאַמַּת רַק הוּא יִתְּבַרְךָ יְכוּל לַתֵּת לָנוּ, וְאַנְחֵנוּ נִמְצָאִים רַק בְּיָדוֹ יִתְּבַרְךָ, וְהַכֵּל מְשַׁנֵּחַ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינּוּ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ אֶל בְּהַשְׁגָּחַת הַמְּאֻצִּיל הָעֲלִיוֹן, וְזֶה בְּרוּר.

גַּא וְנָא תַהֲיֶה וַתֵּרֶן לְגַבֵּי אֲשֶׁתְּךָ, וְאֵל תַּהֲיֶה כָּל-כֶּף קְשׁוּיָה וְכוּ', יֵשׁ לָךְ אִשָּׁה צְדֻקָּת וַיִּקְרָה עִד מְאֹד בְּכָל הַמַּעֲלוֹת שֶׁבַעוּלָם.

הַמְּאֻחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרפב.

בְּעִזְזַת הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת בְּשִׁלְחָה, ט' שִׁבְט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, יַעַן שְׁבִיּוֹם שְׁלִישִׁי תַהֲיֶה בְּקִרְתָּ מִ"נְעֻדַת עֶרְר", שְׁיִכּוּאוֹ עִם הַשׁוֹפֵט וְכוּ', לְזֹאת מָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם תִּגְמַר אֶת הַכּוֹלָל בְּשַׁעַת שְׁתִּים וְכוּ', מָה לַעֲשׂוֹת? כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אוֹרֵב עֲלֵינוּ מְאֹד, וְאֵין לָנוּ עֲצָה רַק לְסַקֵּל אֶת עֲצָתוֹ.

אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל זְכוּתְךָ בְּשָׁמַיִם, שְׁאַתָּה לוֹמֵד בְּרַבִּים, כִּי אֶפְלוּ שְׁלֵא יִהְיֶה לָךְ רַק מִגֵּן אַחַד, זֶה דְּבָר גְּדוֹל מְאֹד, כִּי אֶצְלוֹ יִתְּבַרְךָ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב שְׁמִנֵּן יְהוּדִים יוֹשְׁבִים וְלוֹמְדִים בְּצוֹתָא, אֲשֶׁר מִי שֵׁישׁ לוֹ חֶלֶק בָּזֶה.

גַּא וְנָא רָאָה לְהַתְּחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אִפְנִים שֶׁבַעוּלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוּגְנוֹ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְצָרִיכִים לְרֵאוֹת לְהַתְּדִיר הַלְּכָה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְרַבְּנוּ ז"ל הַקְּפִיד מְאֹד מְאֹד עַל לְמוּד הַלְּכָה, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי ז"ל

(שיחות-הַר"ן, סימן כט), שְׁעַל לַמוֹד פּוֹסְקִים הַזְהִיר יוֹתֵר מִכָּל הַלְמוּדִים, וְלִכֵּן אֲשַׁרִי מִי שְׁלוּמֵד בְּכָל יוֹם פּוֹסְקִים, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּרַפֵּג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר בְּשִׁלְחַת, ט' שִׁבְט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

בְּיָדַי סֵפֶר לָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׁבַקוֹר הַנּוֹעֵדָה נְדַחָה לַיוֹם שְׁלִישִׁי, וְלִכֵּן אִם אֶפְשֶׁר לְחַכּוֹת עִם בְּנֵית הַמִּקְנָה עַד יוֹם רְבִיעִי — מַה טוֹב וְיִמָּה גְּעִים.

נָא וְנָא אֵל תִּתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרָיָה שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּתְיַחַס לְמִי שְׁהִיְתָה עֵינֹו צָרָה בְּמָה שְׁשַׁפְּצָתָ אֶת הַדִּירָה, וְהַתְרִיס בְּפָנַי כָּלָם — מַה פִּתְאֹם מְשַׁפְּצִים אֶת הַבֵּית וְכוּ', כְּשֵׁאִין לְמַלְמָדִים כֶּסֶף וְכוּ', כְּאֵלֹו לְקַחוּ אֶת זֶה מִמֶּנּוּ, וּמִזְמַן הַרְגֵּשְׁתִּי שֶׁהַתּוֹלַעַת אוֹכֶלֶת בּוֹ וְכוּ'.

תֵּאמֵר לִי, שְׁכָל הַחֲרָפוֹת וְהַבְּיוֹנוֹת וְהַשְּׁפִיכוֹת דָּמִים שְׁעָבְרוּ עָלֶיךָ בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנָה — הֵיוּ כְּדֹאִיִּים, כְּדִי לְהַצִּיל אֶת אֲשֶׁתְךָ וְאֶת בֵּתְךָ, כִּי בְּיָדַי הָיָה לָהֶם גֵּס גְּדוֹל מְאֹד, וְחִכְמִינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (נְדָה ל.): אֵין בַּעַל הַגֵּס מְכִיר בְּנֶסוּ; וְצָרִיכִים לְזַכֵּר אֶת נִפְלְאוֹתָיו יִתְבַּרַךְ שְׁעָשָׂה אִתְּכֶם, וְהַכֵּל בְּזָכוֹת הַעֲלֻבוֹנוֹת וְהַשְּׁפִיכוֹת דָּמִים שְׁסִבְלָתָם.

מַה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיָּקָר! נִסְכֶּם בְּדַעַתִּי, שְׁכָל אֵלֹו הַבַּחּוּרִים שְׁרוּצִים לְחֹזֵר מֵרֵאש־חֹדֶשׁ נִיסָן עַד רֵאש־חֹדֶשׁ אִיר, שְׁיִסְעוּ בִּיחַד בְּצוֹתָא, וְכֵן מְשַׁבּוּעִים לְפָנַי רֵאשׁ הַשָּׁנָה עַד אֶסְרוּ חַג סְכוּת, וְכָךְ אֲנִי אֲתַנְהֵג עִם כָּל הַתְּלָמִידִים, שְׁפַעֲמִים בְּשָׁנָה כָּל מִי שְׁרוּצָה לְנִסְעַת הַבֵּיתָה שְׁיִסְעַת, וְזֶה יִתֵּן לְיָלְדִים לְכָל תְּלָמִיד עַדוּד וּמְרִץ לְלַמֵּד בֵּיתָר

התמדה, כִּף הוא לא יהיה מנתק ממהורים, שפּעמים בשנה הוא יכול לחזור הביתה כדרך שעושים בכל הישיבות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תרפד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלח, ט' שבט ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נסכם בדעתי שכל הילדים יחזרו בראש-חודש ניסן, ויהיו בבית עד ראש-חודש איר, וכן שבועים לפני ראש השנה עד אסרו חג סכות, וכך תהיה הזדמנות לילדים להיות בכל חצי שנה בבית, וזה יתן להם מרץ להמשיך בלמודים, וכן אתם תצאו מהפח שגולפתם בו בענין הבטוח לאמי, ואני אסכל את מזימת הסמ"ך-מ"ם, שטווה עלינו, ימח שמו וזכרו, פי הכל בא ממנו מהמסירות שלו, חסדי השם יתברך, שני הילדים מתנהגים טוב מאד והם בעלי דרך ארץ, ומישבים בדעתם, ויודעים מה הם רוצים, ויהיה לכם הרבה נחת מהם.

מה אמר לך! מאד מאד צר לי שהמשפחה עזבו, אבל זה כלו הפסד שלהם, מזה רואים איך שצריכים מאד לשמר, שלא יהיה לנו שום מגע ומתן עם הסמ"ך-מ"ם ועם זרש אשתו, פי הם לקחו לעצמם את המגמה שהם יכניסו ארס בנשות אנשי שלומנו, ולכן את צריכה לעמד על המשמר, ולעורר את נשות אנשי שלומנו, שפשוטאות אותו, בכלל לא להתחסס אליו, ורשעים כאלו נולדים רק פעם בכמה דורות, ולא בחננם שעם ישראל סובלים מ'רע-בנים' כאלו טמאים מטמאים.

אודות בְּנֵיךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר, אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׁסוּף כָּל סוּף הוּא גַם יוּכַל לְעֵלוֹת אֶל הַפֶּתַח שֶׁל ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר,
הַעֲקֹר רְאֵי לְכַבֵּד אֶת בְּעֵלְךָ, שְׁחַכְמִינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (תָּנָא דְּבִי אֵלֵיהּ
רַבָּה, פֶּרֶק ט'): אִיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? הַעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעֵלָהּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׁאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתַּפְלֵל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרפה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁמַיִם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת בְּשִׁלְחָה, ט' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמִמֶּשׁ הַחֲיִיתָנִי, כִּי רַבּוֹת אֲנִי
וְכוֹ', כְּשֶׁאֲנִי רוֹאָה שְׁכָל יִגִּיעַתִּי הוֹלֶכֶת לְרִיק, אִם אֶחָד יְכוּל לְקַטְרֵג
עַל קַהֲלָה קְדוּשָׁה כְּזוֹ, עַל יְלָדִים קְדוּשִׁים וְטַהוּרִים וְכוֹ', כַּנִּרְאָה
שֶׁקַּבֵּל נְשִׁיכָה מֵהַנְּחָשׁ הַסְּמִיךְ-מ"ם, כִּי אָרִס נֶחֱשׁ בֵּין שְׁנָיו, וְיִוָּתֵר
טוֹב כִּכָּה שֶׁהוּא עֹזֵב, מִשִּׁיכְנִיס מְרָה שְׁחוּרָה וְעַצְבוֹת בְּאֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי לְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ הַצָּרוֹת וְהַבְּעִיּוֹת וְהַדְּאָגוֹת שֶׁלוֹ, לֹא
צְרִיכִים עוֹד.

חֲסֵדֵי ה' יִתְבַּרְךָ, אֲנִי גָּאָה עִם הַיְלָדִים שְׁלֵנוּ, בְּיָדָי יֵשׁ עוֹד מֵה
לְתַקֵּן אֲבָל לֹא צְרִיכִים לְהַסְתַּפֵּל תָּמִיד שְׁחוּר, אֲדַרְבֶּה צְרִיכִים
לְהַתְחַזֵּק בְּיָתֵר שְׁאֵת וּבְיָתֵר עוֹ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיָדָי לֹא יַעֲזֹב
אוֹתָנוּ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּרְפוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת בְּשִׁלְחָה, ט' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחִּיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אָנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתַּחֲזִיקִי וּתְעוּדִי אֶת נְשֵׁי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁבְּכָלֵל לֹא יִסְתַּכְּלוּ לְכוּוֹן שֶׁל זָרֵשׁ אֲשֶׁתּוֹ שֶׁל הַסֵּמ"ך-מ"ם, כִּי הִיא לְקַחָה עַל עֲצָמָה עֲכָשׁוּ יַעוּד שֶׁהִיא תִּסִּית אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְלִכְּנֹן כְּשֶׁרַק רוֹאִים אוֹתָהּ, צְרִיכִים לְסוֹכֵב אֶת הַפְּנִים, טְמָאִים לְנִפְשׁ כְּאֵלוֹ יוֹרְדִים לְעוֹלָם רַק בֵּין כַּמָּה דוֹרוֹת, רְשָׁעִים אַרְוִיָּם.

נָא וְנָא תַּחֲזִיקִי מֵעַמֵּד, וּתַחֲזִיקִי וּתְעוּדִי אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּמָה שֶׁאֵת יְכוּלָהּ, וּבְכַפְרֵט אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבְמִיָּחָד בְּאֻמוֹנֵת חַכְמַיִם, וְאָנִי מְאֹד מְאֹד מוֹדָה לָךְ בְּזֵה שֶׁעָשִׂית כְּתַב הַתְּקַשְׁרוֹת, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעוּר שֶׁתַּצְּלִיחִי בְּמִשְׁמַתְךָ.

נָא וְנָא הִרְגִּילִי אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁאֵין לָנוּ דְבָר יוֹתֵר טוֹב מִזֶּה, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁחֲזַק בְּזֵה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּרְפוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת בְּשִׁלְחָה, ט' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי, שאתה מוסר את נפשך בעבור ילדי ישראל לחנכם על-פי התורה המסורה לנו ממשה רבנו, וזה מאד מאד חשוב בשמים, כמאמרם ו"ל (בבא בתרא ח:) על הפסוק (דניאל יב, ג): "ומצדיקי הרבים פפוכבים לעולם ועד" — אלו מלמדי תינוקות, כי אצלו יתברך מאד מאד חשוב שמפיחים רוח אמונה בילדי ישראל, ואתה צריך לזכר שאלו הם נשמות קדושות, ואסור לזלזל בשום נשמה, כי יש ילד שהוא חלש אפי, ויש ילד שהוא חזק אפי, וזה ילד בישן וזה ילד תקיף וכו', וצריכים לדעת איך ללכת עם כל אחד ואחד, אין זו עצה לשבר ילד וכו', או להתלוצץ מילד וכו' כשהוא מגמגם וכו', או הוא בישן וכו', אדרבה, מלמד טוב צריך להיות רחמן, ולהבין את כל אחד ואחד, כי סוף כל סוף אלו הם נשמות קדושות וטהורות, ואם המלמד יטפל בהם כמו שצריך, הם יכולים להעשות צדיקים קדושים, צריכים רק סבלנות! לא ללכת אתם בתקיפות אלא באהבה, ועדיף ללמד קצת פחות, העקר שילמדו דרך ארץ, ולא להלחיץ אותם, אנחנו לא מעונינים לחקות את שום תלמוד תורה בעולם! אנחנו תלמוד תורה יחודי! אנחנו רוצים שילדינו יהיו קדושים בקדשת הברית, ויוכלו להתחתן בגיל צעיר! ולכן אנחנו צריכים לשמר על ילדינו, שלא ינבלו את הפה, וצריכים לדבר אתם הרבה דבורי אמונה בתמימות ובפשיטות, שהקדוש-ברוך-הוא פה, וצריכים להרגיל אותם כבר מגיל צעיר, שידברו אל הקדוש-ברוך-הוא, ולכן מה טוב ומה נעים, אם בכל יום ויום יגידו את ה'תקון הפללי' בפתה, וכן ללמדם "ספר-המדות" כי המדות הן עקר האדם, ולספר להם ספורי צדיקים, כי אמונת חכמים זה היסוד ביהדות, ואל תתבלבל מכל מה שנעשה עכשו, כי זה הפל לטובה, צריכים תמיד להסתפל על החיים רק בצבע ורד וכו', וכך מצליחים, ולא להסתפל על צבע שחר וכו', שאז נעשה שחר.

נא ונא ראו להתחזק ביתר עז וביתר בטחון, כי הקדוש-ברוך-הוא אתנו, עמנו ואצלנו, והוא לא יעזב אותנו, רק תהיו פל המלמדים חזקים מאד, ואיש את רעהו יאמר חזק, ולא כדאי יותר

לְדַבֵּר בְּכָל־ל בַּפֶּתַח מִהֶעֱנִין וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה הַכֹּל יִשְׁכַּח, כִּי מִמָּה
שֶׁלֹּא מְדַבְּרִים נִשְׁפָּח, וְזֶה בְּדוּק וּמְנֹסָה.

נָא וְנָא רְאֵה גַם אֶתָּה לִהְיוֹת סִבְלָן, וְקַח אֶת הַכֹּל בְּקִלּוֹת,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְדַבֵּר אֶתָּה אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּל
דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית,
הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שֶׁאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִם תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ
לְדַבֵּר בְּיַחַד עִם הַיְלָדִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֶתָּה לֹא יָכוֹל לְתֹאֵר
וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַנְּחַת-רוּחַ שֶׁגּוֹרְמִים לְמַעְלָה בַּשָּׁמַיִם, כִּי הָעֶקֶר
אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, וְהַיְלָדִים הֵם נְשֻׁמוֹת כְּשֵׁרוֹת
וּמְאֹד תְּמִימִים, וְאִם אוֹמְרִים בְּיַחַד תְּפִלוֹת בְּכָל יוֹם, זֶה עוֹשֶׂה רֶשֶׁם
לְמַעְלָה, כִּי הֵם תִּינּוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן שֶׁלֹּא חֲטָאוּ, וְהִנֵּה רְאוּי מְאֹד,
שֶׁכָּל מְלַמֵּד יַעֲשֶׂה לְעֲצָמוֹ תְּפִלָּה וְלוֹמַר אוֹתָהּ עִם הַיְלָדִים, וּבְתוֹךְ
הַתְּפִלָּה שִׁיְהִי מְשֻׁלָּב: "שֶׁלֹּא אֲדַבֵּר לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת עַל שׁוֹם
בֶּר יִשְׂרָאֵל, וְשִׂאֵהִיָּה תְּמִיד שֶׁשׁ וְשִׁמַּח עַל נַעַם חֻלְקִי, שֶׁנִּבְרָאתִי
מִזְרַע יִשְׂרָאֵל, וְאֲזֹכֶה לְהֶאֱמִין בְּךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֶהֱבֶה אוֹתָךְ
מְאֹד, וְאֲזֹכֶה לִהְיוֹת מְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת שֶׁבְּדוֹר הַזֶּה" וְכוּ' וְכוּ',
וְלִהְרַבּוֹת בַּתְּפִלָּה, וְזֶה יִכְנִיס בְּיְלָדִים בְּשָׁחוֹן עֲצָמִי, וְיִקַּל עַל הַמְּלַמֵּד.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְר בְּשִׁלַּח, ט' שֶׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אִמַּר לְךָ! אֵין אֶת יְכוּלָּה לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַצַּעַר
וְהַעֲגָמַת נֶפֶשׁ שֵׁישׁ לִי, מִמָּה שֶׁנִּגְרַם עֲכָשׁוֹ, שֶׁחֲסִרוֹת שְׁתֵּי מוֹרוֹת
בְּבֵית-סֵפֶר וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֲנִי מִבְּקָשׁ אוֹתָךְ, תַּחֲזִיקִי מֵעַמֵּד, וְאֵל

תִּשְׁבְּרֵי מְשׁוּם דְּבַר, אֶלֶּא תִרְאֵי עוֹד בְּפֹה יָמִים לְמַצָּא אֵיזוֹ מְמִלָּא תּוֹמָה, כְּדִי לְמַלֵּא אֶת הַחֹסֶר, עַד שְׁנַמְצָא מוֹרוֹת מִתְּאִימוֹת.

הַעֲקֹר רְאֵי לְהַתְחַזֵּק בְּאַמוּנַת חֲכָמִים וְאַל תִּדְאָגִי, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבֹוא הַטּוֹב, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת, וְאַסוּר לְהַשְׁבֵּר מְשׁוּם דְּבַר, כִּי כְּשֶׁהוֹלְכִים לְמַלְחָמָה רוֹאִים עַל יָמִין וְעַל שְׂמָאל שְׁנוֹפְלִים חֲזִילִים, בַּר מִיָּנָן, וְצָרִיכִים לְהַמְשִׁיף לְהִלָּחֵם, כְּמוֹ-כֵן אָנוּ פֹּה בְּיַבְנָאֵל, נִמְשִׁיף לְכַנּוֹת עִיר שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאַסוּר לְהַחֲלֵשׁ כְּשִׁרְוֹאִים שְׂזָה נוֹפֵל וְכוּ' וְזֶה נִתְרַחֵק וְכוּ', צָרִיכִים רַק לְהַחֲזִיק מִצְּמֵד וְלֹא לְהַתְבַּלְּבֵל מְשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי דְרַבְּךָ תְּמִיד.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרפט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת בְּשִׁלְחָה, ט' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יֵאִיר.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְךָ עַל הַחֹסֶד שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה עִמִּי, וְכֵן עִם מְשֻׁפַּחַת ... תְּחִיָּה, שֶׁאַתָּה מַחֲזִיק אֶת בָּנָם ... גְּרוֹ יֵאִיר, אֲשֶׁרִיד וְאֲשֶׁרִי חֲלָקָה, שֶׁאַתָּה מַצִּיל יֶלֶד מִרְדַּת שַׁחַת, רַק תְּחַזֵּק וְתַעֲזוּד אוֹתוֹ, שֶׁהוּא מְכַרְח לְלֶכֶת עִם פְּאוֹת בַּחוּץ, וְכֵן מְכַרְח לְהַתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם אֶת הַתְּפִלוֹת בְּמִנְיָן, וְאַנִּי מְאֹד מְקוּוֶה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהֵילֵד הַזֶּה יִגְדֵל יֵרֵא שְׁמַיִם; כִּי בְּאַמַּת הוּא מְסַבֵּן, וְעוֹבְרִים עָלָיו מְשֻׁבְּרִים וְגִלִּים בַּחַיִּים, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁמַחֲזִקוּ, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁמַצִּיל נֶפֶשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל, כִּי כָּל הַמְּקַיִם נֶפֶשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל, כְּאֵלוּ קַיִם עוֹלָם מְלֵא.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר בְּשִׁלְחָה, ט' בְּשַׁבָּט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת נְשׁוֹת
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר
בְּרֶסֶלֶב", הַיְזִי"ה עֲלֵיהֶן יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵן וְיִצִילֵן מִכָּל
צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה
יְדֵיהֶן, אָמֵן.

חֲסִידֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂאֵתֵן זִכּוֹת עוֹד לִילָה בְּזֶה הָעוֹלָם
לְהַתְחַזֵּק יַחַד וּלְדַבֵּר מִרְבֵּנוּ ז"ל. הַזְכוֹת הַזֹּאת הִיא נִפְלְאוֹת מְאִין כְּמוֹתָ.
וּמִדּוּעַ? כִּי אִם עֲדִין אֲנַחְנוּ מַחְזִיקִים עֲצָמֵנוּ בְּיַחַד, וַיֵּשׁ לָנוּ אֲמוּנָת
חֲכָמִים, וְשׁוֹם רוּחַ רָעָה אֵינָה יְכוּלָה לְשַׁבֵּר אוֹתָנוּ, זֶה בְּעֲצָמוֹ גַם
אֶחָד גָּדוֹל.

יְדוּעַ, שְׂרַבְנוּ ז"ל אָמַר פֶּעַם לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: תְּפַסְתִּי אֶתְכֶם כְּבָר
בְּשֵׁק, עָנָה וְאָמַר עַל זֶה מוֹהַרְנִי ת"ז"ל, רַבִּי, תִּקְשְׁרוּ אֶת הַשֵּׁק,
כְּאוֹמֵר: יְכוּלִים לְהִיּוֹת בְּתוֹךְ הַשֵּׁק, אֲבָל יְכוּלִים גַּם לְבָרַח מֵהַשֵּׁק.

עַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ בְּמִצְרַיִם, וְסָבְלוּ שָׁם סָבָל קָשָׁה מְאֹד, הָיָה זֶה
כְּמַחֲנֶה הַסֵּגֶר, וְעָבְרוּ שָׁם שׂוֹאָה רוּחַנִית וְגִשְׁמִית. רוּחַנִית — כִּי
כְּשֶׁגָּרִים יַחַד עִם הַמִּצְרַיִם — לוֹמְדִים מִמַּעֲשֵׂיהֶם. וְגִשְׁמִית —
אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תַּנְחוּמָא בְּשִׁלְחָה א'), שְׂרִק אֶחָד מִחֲמִשָּׁה עָלוּ
וַיִּצְאוּ מִמִּצְרַיִם, וְרַבָּם לֹא רָצוּ לְצֵאתָ, אֲלָא לְהַשְׁאֵר בֵּין הַמִּצְרַיִם.
וְהִנֵּה סוּף כָּל סוּף מָשָׁה רַבְּנוּ מִגְלָה לְעַם יִשְׂרָאֵל אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא: "אֵתָה הִרְאָתָ לְדַעַת כִּי הַיְזִי"ה הוּא אֱלֹקִים, אֵינִן עוֹד מְלַבְּדוּ
(דְּבָרִים ד, לה), וּמַחְדִּיר בְּהֶם אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, מַחְזִיק וּמַעוֹדֵד אוֹתָם,
פְּרָעָה גְּזוֹר לֹא לְהוֹלִיד יְלָדִים, וְהִנֵּה שְׂפָרָה וּפּוּעָה שֶׁהֵן מְרִים וַיּוֹכְבֵד,
עוֹדְדוּ אֶת הַיְלִידָה, וְנַעֲשִׂים הַנְּסִים וְהַנִּפְלְאוֹת, פְּרָעָה מְקַבֵּל עֶשֶׂר
מִכּוֹת, עַד שְׂמִשְׁתַּכְנַע שְׁעַם יִשְׂרָאֵל יְכוּלִים לְצֵאתָ מִמִּצְרַיִם. אֲשֶׁר כָּל
זֶה דְרָךְ פְּלֵא נוֹרָא מְאֹד, מִדּוּעַ הָיָה צְרִיף הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת כָּל

הסבובים הללו, לסבב ולשחק עם פֿרעה, שִׁיתחַצֵף נגַד מֹשֶׁה רַבְּנוּ: לָךְ וּבֵא, בֵּא וְלָךְ, עַד שְׁאֵמַר לוֹ לְבִסּוֹף, שְׁאִינוּ רוֹצֵה לְרֹאוֹתוֹ יוֹתֵר, הֲלֹא הִיָּה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְכוּל תוֹךְ פְּחוֹת מִשְׁנֵיהּ לְכֹלוֹת אֶת פֿרעה וְאִינְנוּ, וְעַם יִשְׂרָאֵל יֵצְאוּ בְּיַד רָמָה וּבְנִקְל מְאֹד, מְדוּעַ הֵצְרָכּוּ לְעַבֵּר אֶת כָּל הַשֵּׁלֶב הַזֶּה, שֶׁהִיָּה נִרְאָה טְבַע גָּמוּר? אֲלֹא כִּף מְנַהֵיג הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הָעוֹלָם!

עֲלִינוּ לְזִכֹּר, שֶׁכָּל הַבְּרִיאָה כְּלֵה שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא יִתְבָּרַךְ מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, דְּבַר גְּדוֹל וְדְבַר קָטָן אִינוּ נִעֲשֶׂה מִעֲצָמוֹ, אֲלֹא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, וְלֹא זָמֵן כִּי יִסְפֵּר, שְׁאִינְנוּ מְסֻגְלִים לְהַבִּין, אִיךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג אֶת הָעוֹלָם, עַד פְּדֵי כִּף, שְׁאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (חֲלִין ז'): אִין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְמַטָּה, אֲלֹא אִם-כֵּן מַכְרִיזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה; כָּל-כִּף גְּדֹלָה יִתְבָּרַךְ הַשְׁגָּחָתוֹ הַפְּרָטִית.

הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע גְּלַה לָנוּ, שְׁלֹא רַק אָדָם מַשְׁגָּח מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲלֹא כָּל חַיָּה וְחַיָּה, וְלֹא רַק בְּעֲלֵי-חַיִּים, אֲלֹא כָּל אֵילָן וְאֵילָן וְעֵשֶׂב וְעֵשֶׂב, וְלֹא זוֹ בַלְבָּד, אֲלֹא אָפְלוֹ גִלְגַּל שֶׁל בְּהֵמָה אִינוּ נוֹפֵל בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא הַכְּרִיזוּ עַל כִּף מִלְמַעְלָה. וּפְעַם דְּבַר עִם תְּלַמִּידָיו, וְאָמַר לָהֶם: כְּשֶׁבַהמָה מַטִּילָה גִלְגָּלִים, זֶה מַשְׁגָּח הֵיכָן בְּדִיוֹק הֵם צְרִיכִים לְהִיּוֹת. וְאַחַד הַתְּלַמִּידִים חִיָּף, כָּאֵלוֹ — הִיִּתְכַּן עַד פְּדֵי כִּף, שְׁגָם בְּזֶה יֵשׁ הַשְׁגָּחָה?! וְהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע הַתְּבוּנָן עָלָיו הֵיטֵב, וְקָלַט אֶת הַנִּעֲשֶׂה בְּמַחְשַׁבְתּוֹ, שְׁאִינְנוּ חֲזַק בְּאֵמוּנַת חֲכָמִים, וְאָמַר לוֹ: הִנֵּה אַתָּה מְחַיָּף, עוֹד יְבוֹא הַיּוֹם, שְׁתַּצְטַרֵף לְגִלְגַּל שֶׁל בְּהֵמָה לְהַנְצִיל עַל יָדוֹ, וְתוֹכַח בְּצַדִּיקוֹתָי.

וּבֵין כִּף עָבְרוּ חֲלָפוֹ יָמִים וְשָׁנִים, וְנִשְׁכַּח הָעִנְיָן לְגַמְרֵי, וְהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע נִסְתַּלַּק, וְהַתְּלַמִּיד גָּר בְּאִיזוֹ עִירָה, וְנִעֲשֶׂה בְּעֲצָמוֹ צַדִּיק וּמְפָרָסֵם. וְהַמְקָנָה דָּשֵׁם הִיָּה עַל רֹאשׁ הַהָר. פְּעַם אַחַת בַּחֲרָף, כְּשֶׁהֲצַרָף הַתְּלַמִּיד הַזֶּה לֵילָךְ לַמְקָנָה, הִיָּה כָּל הַהָר קַפּוּא, וּבִקְשֵׁי טַפֵּס עַל הַהָר לְהַגִּיעַ לַמְקָנָה, וְאִף עַל הַמְדַרְגּוֹת הִיָּתָה שְׁכַבַת קַרְח, וְתַכָּף כְּשֶׁהַגִּיעַ לְרֹאשׁ הַהָר הַחַל לְהַחֲלִיק מִטָּה מִטָּה

במהירות כזו, אבל הקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, ותוף כְּרִי החלֵקָה, חפֵּשׂ בְּמָה לְהִתְפַּסֵּס, כְּשֶׁרָאָה שֶׁכִּלְתָּה אֵלָיו הִרְעָה, וְהִנֵּה תִפְסֵס בְּאֵיזָה גּוֹשׁ קְפוּא וְנֶאֱחָזוּ בּוֹ, וְהִתְבּוֹנֵן מִתְחַתֵּיו, וְרָאָה שֶׁתְּהוּם פְּעוּרָה לְפָנָיו וְנִצּוֹל עַל-יְדֵי אוֹתוֹ גּוֹשׁ. וּמָה זֶה הִזָּה? גָּלָל שֶׁל בְּהֵמָה שֶׁקָּפָא וְנִעְשָׂה כְּאֶבֶן, זֶה אֲשֶׁר הִצִּילוּ.

וְהָיֹת שֶׁהִיָּה תִלְמִיד הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע, הַחֵל לְפִשְׁשׁ בְּמַעֲשָׂיו, עַל מָה וְלָמָּה מַגִּיעַ לוֹ דְּבַר כְּזֶה, וְתִכְרַף נִזְכָּר בְּמָה שֶׁלְמַד עִמּוֹ רַבּוֹ, שֶׁאֶפְלוּ גָּלָל שֶׁל בְּהֵמָה אֵינוֹ נוֹפֵל, אֶלָּא בְּמָקוֹם מְסִים וּבִכְוֹנָה מְסִימָת, וְהוּא צָחֵק אֲזוֹ, וְהִנֵּה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הִרְאָהוּ שֶׁהַכֵּל מְשֻׁגָּח, כִּי אִם לֹא הִיָּה כְּאֵן הַגָּלָל — הִיָּה נוֹפֵל לְמַרְגְּלוֹת הַהַר, וְנִעְשָׂה אֵיבָרִים אֵיבָרִים וְכוּ'. וְתִכְרַף הַחֵל לְכַפּוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְלְהִתְנוּדוֹת לְפָנָיו בְּמַחִילָה וּבְכַפְרָה עַל פְּגָם אַמוּנַת חֲכָמִים, וְקִבֵּל עַל עֲצָמוֹ חֲרָטָה גְמוּרָה, כִּי כְּבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סִנְהֵדְרִין קי'): כָּל הַמְהַרְהֵר אַחַר רַבּוֹ, כְּמִהַרְהֵר אַחַר הַשְּׂכִינָה, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה שְׁנֵאֲמִין בּוֹ, וְהַצְדִּיק רוֹצֵה שְׁנֵאֲמִין בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי (חֲבִיקוֹ ב, ד): "וְצַדִּיק בְּאֵמוּנָתוֹ יִחְיֶה", הַצְדִּיק כָּל חַיָּיו מְגַלֵּה אַמוּנָה, וְאִם-כֵּן מִי שֶׁפּוֹגֵם בְּאֵמוּנַת חֲכָמִים, פּוֹגֵם בְּאֵמוּנָה בְּבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

וְיִשְׁנוּ סְפוּר נוֹסֵף עַל נִפְלְאוֹת הַהִשְׁגָּחָה הַפְּרִטִית. הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע בְּמוֹצָאֵי-שֶׁבֶת-קִדְשׁ אָחָד אָמַר לְתִלְמִידָיו: בְּאוֹ עֲמִי אֵל הַיַּעַר. וְצוּהָ אֶת הָעִגְלוֹן לְרַתֵּם אֶת הָעִגְלָה עִם הַסּוּסִים, וְנִכְנְסוּ כָּלֵם לְעִגְלָה וְנִסְעוּ, וְהַחֲלוּ לְהַכְנִס לְעֵבֵי הַיַּעַר, וְהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע אֵינוֹ מְדַבֵּר כְּלוּם, רַק מְרַמֵּז לְעִגְלוֹן לְנִסְעַ הִלָּאָה וְהִלָּאָה, וְנִכְנְסוּ בְּתוֹךְ עֵמֶק הַיַּעַר, בְּאֲמִצַּע לִילָה חֲשׂוּף וְעַב מְאֹד, וְנִבְהָלוּ הַתִּלְמִידִים מְאֹד מֵאִימַת הַחֲשֵׁכָה וְכוּ', וְהִנֵּה הוֹרָה הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע לְעִגְלוֹן לְעֲצֹר אֶת הָעִגְלָה וְיִרְדּוּ. וְכָל הַתִּלְמִידִים אַחֲרָיו. כִּכֵּן, הֵלֶךְ הַצְדִּיק כְּשֶׁהוּא דְּבוּק בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכָל מַחְשְׁבוֹתָיו רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהֵלֶךְ וְהֵלֶךְ וְהֵלֶךְ, וְכָל הַתִּלְמִידִים הוֹלְכִים אַחֲרָיו בְּפַחַד גְּדוֹל, לְהִיכֵן הַרְבֵּי הוֹלֵךְ? ! וְלִהְיֶכֶן מוֹלִיכֵם? ! וְלִפְתַּע נִעְצֵר סְמוּךְ לְאֵיזָה אֵילָן, וְהִתְבּוֹנֵן עָלָיו לְאוֹר

הַלְבָּנָה. וּבִזְמַן שֶׁעָמְדוּ כָּף, חָשׂוּ בְּמִשְׁבּוֹ רוּחַ קָלִיל, וְנִשְׁרַע עָלֶיהָ מִן הָאֵילָן, וְעָף עִם הַרוּחַ הַלְּאָה וְהַלְּאָה. וְהַבְּעַל-שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע הוֹלֵךְ אַחַר הָעֵלָה, כַּמָּה וְכַמָּה מְטָרִים רְחוֹק מֵהָאֵילָן. וּלְפִתְעוֹת הַחַל הָעֵלָה לְרֹדֶת מִטָּה, וְתַכְּף כְּשֶׁהִגִּיעַ לְאַרְץ, הַתְּבוּנָה הַבְּעַל-שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ עַל הָעֵלָה, וְכָל הַתְּלַמִּידִים אַחֲרָיו וְסָבִיבוֹ מִתְּבוּנָנִים בְּאִימָה וּפְחַד, בְּרִתּוֹת וּבִזְעוֹ. וְהִנֵּה נוֹכְחוֹ שְׂמֵתוֹף הָאֲדָמָה יִצְאָה תּוֹלְעַת, וְנִכְנָסָה בְּתוֹף הָעֵלָה, וְהַחֲלָה לְלַעַס אוֹתוֹ. אָמַר הַבְּעַל-שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע, הַתְּבוּנָנִי הֵיטֵב מַה קָרָה כָּאֵן? תּוֹלְעַת בְּאֲמָצֵעַ הַיַּעַר, מִי יוֹדֵעַ שִׁישְׁנָה? רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! הוּא בְּרָאָהּ, וְהִיא צוֹנֶתֶת לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁרַעְבָה הִיא, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹלֵחַ רוּחַ לְתִלְשׁ עָלֶיהָ, וְהוֹלִיכּוֹ עַד הַתּוֹלְעַת. וְאִם יִשְׁנָה הַשְּׂגָחָה פְּרֻטִית כְּזוֹ אֲצֵל בְּעַלֵי חַיִּים, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה אֲצֵל בֶּן אָדָם, מַה גְּדֻלָּה הַשְּׂגָחָתוֹ יִתְבָּרַךְ הַפְּרֻטִי פְּרֻטִית. וְלִמְדָם עוֹד פָּרַק בְּהַשְּׂגָחָה פְּרֻטִית.

וְאִם-כֵּן, לָמָּה בְּמִצְרַיִם הִיָּתָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת הַגְּאֻלָּה מְלַבֶּשֶׁת בְּטַבֵּעַ, שֶׁמֶשֶׁה רַבְּנוֹ הַתַּחֲנוּן לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאִינוֹ רוֹצֵה לְהִיּוֹת מְנַהִיג, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹמֵר לוֹ, שֶׁהוּא יִהְיֶה הַשְּׁלִיחַ, וּמִשָּׁה רַבְּנוֹ אוֹמֵר: שְׁלַח נָא בְּיַד תְּשַׁלַּח. וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹמֵר לוֹ: אַתָּה תִּלְךְ; וְאָמַר מֹשֶׁה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ: וְהֵן אִם לֹא יֵאֱמִינוּ לִי, וְלֹא יִשְׁמְעוּ לְקוֹלִי? עָנָה לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: מַה זֶה בְּיָדְךָ? וְעָנָה: מִטָּה. הַשְּׁלִיכְהוּ אַרְצָה, וַיִּהְפֹּךְ לְנַחֲשׁ. וְנִפְחַד מֹשֶׁה רַבְּנוֹ מְאֹד. וּמְדוּעַ פָּחַד? אֵלָּא רָמַז לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מְדוּעַ אַתָּה מְדַבֵּר רַע עַל יִשְׂרָאֵל, הֲלֹא הֵם יְהוּדִים טוֹבִים, וְלָמָּה תֹאמַר שְׁלֹא יֵאֱמִינוּ וְכוּ', וְכִי תַפְסֹת אַמְנוּתוֹ שֶׁל נָחֶשׁ, אֲשֶׁר טַבְּעוֹ לְדַבֵּר לְשׁוֹן הָרַע?! וְאָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַכְנִיס יָדוֹ בְּחִיקוֹ וְהוֹצִיאָהּ, וְהִנֵּה הִיא מְצַרְעַת כְּשֶׁלֶג. וְאָמַר לוֹ: מִי שֶׁמְדַבֵּר לְשׁוֹן-הָרַע — נַעֲשֶׂה מְצַרַע. וְאִם-כֵּן רָמַז לוֹ פְּעַמִּים, שְׁלֹא יְדַבֵּר עַל עַם יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הֵם יְהוּדִים יְקָרִים וּבְנוֹדָאֵי יֵאֱמִינוּ לוֹ. וְאֵז לְמַד מֹשֶׁה רַבְּנוֹ, שְׂאִסוּר לְדַבֵּר עַל שׁוֹם יְהוּדִי, וַיְהוּדִים הֵם מְאֱמִינִים בְּנֵי מְאֱמִינִים. בְּכֵן נִכְנָס בְּתוֹף הָעַל הַזֶּה, וְקָבַל עַל עֲצָמוֹ לְהַנְהִיג אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וְלְהַחֲדִיר בָּהֶם אֱמוּנָה. אֲבָל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִסָּה אוֹתוֹ בְּנִסְיָנוֹת קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד,

פָּרְעָה מָרַר אֶת חַיָּיו, וּמָשָׁה בָּא בְּכָל מָכָה וּמְכָה אֶל פָּרְעָה, וּפָרְעָה עוֹשֶׂה צְחֹק מִמֶּנּוּ: לֵךְ וּבֵא, בֵּא וְלֵךְ. אָבֵל מָשָׁה רַבְּנוּ אֵינוֹ מִתְפַּעֵל, וּבְכָה לִפְנֵינוּ יִתְבַּרֵךְ: "לָמָּה הִרְעוֹתָ לָעַם הַזֶּה?" מֵדוּעַ סוֹבְלִים עִם יִשְׂרָאֵל סָבֵל כֹּה גָדוֹל? ! עַד שֶׁרָאָה שְׁנֵי אַנְשִׁים רַבִּים בֵּינֵיהֶם, וְאָמַר: "אֲכֵן נוֹדַע הַדְּבָר". אִם יֵשׁ מְרִיבוֹת בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲזַי אֲנִי יוֹדֵעַ לָמָּה הֵם סוֹבְלִים אֶת הַסָּבֵל, לָמָּה אֵין גְּאֻלָּה. וְהִנֵּה עָבַר מֵה שֶׁעָבַר, פָּרְעָה רָצָה לְהַרְגוֹ, וּמָשָׁה רַבְּנוּ בָּרַח וְכוּ'.

וּלְמַעֲשֵׂה, הִבֵּה גְבִין, מָשָׁה רַבְּנוּ נִקְרָא 'רַעְיָא מְהִימְנָא', וְעָלָה לְשָׁמַיִם לְקַבֵּל תּוֹרָה, וְאִף פַּעַם לֹא זָז מִשְׁכִּינְתָּהּ, אִף פַּעַם לֹא עָזַב אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתַמִּיד הָיָה מִח־מַח־שִׁבְתּוֹ דְּבוּק בְּבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ. וְהִנֵּה הוּא צָרִיךְ לְסָבֵל סָבֵל כְּזֶה, עַד שֶׁמִּכְרַח לְבָרוּחַ מִפָּרְעָה, וְלִהְיוֹת בְּמִדְיָן אֶצֶל יִתְרוֹ, וְהִתְרַגְּמִים יוֹנְתָן אוֹמַר, שִׁיתְרוֹ הָיָה מִשְׁרֵי פָּרְעָה, וְתַכְף-וּמִיד כְּשֶׁנִּתְּוֹדַע שֶׁמָּשָׁה רַבְּנוּ בָּרַח, אֲזַי הִכְנִיסוּ בְּבוֹר, וְחָשַׁב, שֶׁבִּיּוֹם מִן הַיָּמִים יִחְזִירָנוּ לְפָרְעָה, וּבֵין כֵּךְ עָבְרוּ עֶשֶׂר שָׁנִים, וְשָׁכַח מִמֶּנּוּ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שָׁלַח אֶת צְפוּרָה בֵּת יִתְרוֹ, וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם הִבִּיאָה לוֹ אֶכָּל וּשְׂתִיָּה וּמִלְבוּשִׁים, וְהַחֲיִיתָה אוֹתוֹ, וְזָכַתָּה לְבִסּוּף לְהִתְחַתֵּן עִם מָשָׁה רַבְּנוּ. וְאַחֲר־כֵּךְ נִזְכַּר יִתְרוֹ בְּמָשָׁה, וְחָשַׁב, שֶׁבוֹדָאי מַת, אָבֵל גְּלָה שֶׁמָּשָׁה רַבְּנוּ חַי וְקַיִם. לְמִדֵּים מִכָּאן, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵינוֹ עוֹזֵב אֶת הַצְּדִיק.

וְהִנֵּה פָּרְעָה כָּבַר שָׁלַח אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, וּמַה כְּתוּב? "וַיְהִי בְּשִׁלַּח פָּרְעָה אֶת הָעָם, וְלֹא נָחַם אֱלֹקִים דְּרֹךְ אֲרָץ פְּלִישְׁתִּים, כִּי קָרוֹב הוּא, פֶּן יִנָּחַם הָעָם" וְגו'. אַחֲר כָּל הַנְּסִיִּים וְהַנְּפִלְאוֹת עַד שֶׁיִּצְאוּ מִמִּצְרַיִם, אוֹמַר לָהֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינְכֶם עוֹבְרִים דְּרֹךְ אֲרָץ פְּלִישְׁתִּים כִּי קָרוֹב הוּא. רַש"י אוֹמַר: וְנָח לְשׁוֹב דְּרָכְכֶם לְמִצְרַיִם. וְאוֹמַר הַמְּדַרְשׁ, מִי הָיוּ הַפְּלִישְׁתִּים? לִיצְנִים גְּדוֹלִים מְאֹד. וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא רָצָה שֶׁעִם יִשְׂרָאֵל יַעֲבְרוּ דְרֹךְ הַפְּלִישְׁתִּים, כִּי הֵם הָיוּ עוֹשִׂים לִיצְנוּת, וּכְבָר עִם יִשְׂרָאֵל הָיוּ נִחְלָשִׁים וְחִזְזוּרִים חֲזָרָה. לְמִדֵּים מִכָּאן, מַהִי קְלַפַּת הַלִּיצְנוּת וְסִפְנָתָהּ, אֲשֶׁר הוֹרֶסֶת אֶת הָאָדָם, עַד כִּדֵּי כֵּךְ, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא סָבַב עִם עִם יִשְׂרָאֵל, שִׁיְהִיו בְּמִדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה, הַעֲקָר שְׁלֹא יַעֲבְרוּ דְרֹךְ אֲרָץ פְּלִישְׁתִּים, שֶׁהֵם לִיצְנִים.

ושואל המדרש, למה הצרכו להיות במדבר? אלא שם לא היה אף אחד, אלא המן, הבאר והעננים, וכך למדו תורה בקדושה ובטהרה, וגדלו את ילדיהם, וכך זכו להכנס אל הקדושה.

אם תתבוננו היטב, לצערי הרב, גם אני עובר את השלב הזה, למה? אינני יודע, ואינני שואל למה! אצלי הקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, אני אוהב את הקדוש-ברוך-הוא, ואני מוכן בכל יום ובכל רגע למסור נפשי בשבילו יתברך. אין לי שום אינטרסים אישיים. ורק בזיונות, חרופים, גדופים ועלבונות הם מנת חלקי, שלא יאמן כי יספר. ובודאי חטאתי, עשיתי הרבה עוונות, והנה אני מקבל בחזרה, הקימו עלי סמ"ך-מ"ם, שמוסר ומלשין, ומכפיש ומוציא שם רע, שיהיה זה לכפרת עוונות, והקדוש-ברוך-הוא יכפר לי וירחם עלי. ואם אין די בזה, אזי הסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו, הלך אל ... ודבר דברי לכלוף ונאצה, שקר וכזב, והם שמעו את אשר יש לו לומר, וזה פלא על גבי פלא, שהגמרא אומרת בסנהדרין ז': "שמוע בין אחיכם" — אזתרה לבית-דין שלא ישמעו את דברי צד אחד מבצלי הדין, שלא בפני הצד השני, ובספר החנוף — מצוה ע"ד, אומר, שזהו לאו, שלא ישמע הדין טענה אחת שלא בפני בעל דינו, שנאמר: "לא תשא שם ה' לשוא", ואם שומע — זהו לשון הרע, ומי שמקבל את זאת, זו עדות שקר, והוא מקלל. ואיך אפשר לשמע צד אחד?! ולצערנו הרב, שמעו רק צד אחד, באשר בכל דין ישנם שני בצדדים, וצריכים לשמע את שניהם.

אך מה לעשות, זו הגלות, וההסתרה שבתוך הסתרה, ואני מכרח לומר לכן, שהוא לא יצליח, כי אותי לא יכבש, אני לא אכנע בשום פנים ואופן, אינני צריך את אף אחד! כל הענין שלי רק לגלות את הקדוש-ברוך-הוא! ואינני תלוי בשום אדם בעולם. זה לי ככר ארבעים וארבע שנים, שאני יודע מרבנו ו"ל, זה לי שלשים ושש שנים, שאני מפרסם את רבנו ו"ל בכל העולם, ועד הנשימה האחרונה אמשיך לעשות את זאת, ושום ברעה שבעולם לא תוכל למנע אותי. נסו אותי בכל מיני פחות הטמאה לעצור אותי, ולא

הצליחו, ואני אומר לכם שלא יצליחו! הרחמנות איננה עלי, כי מעיד אני שמים וארץ, שאני כבר יותר למעלה מאשר פה למטה, וממילא אין יכולים לעשות לי שום דבר, שום ברירה שבעולם. אני לא צריך את אף אחד! כל עניני רק — לגלות ולפרסם את הקדוש-ברוך-הוא, ומה שאני יכול לעשות טובה ליהודי — אעשה במסירות נפש הכי גדולה. ובפרט כשאני רואה מאות ואלפי אלפים ורבי רבבות נשמות ישראל, שיורקים עליהם וצוחקים עליהם, שזו הגזענות הארוכה כלפי עדות המזרח, אזי לקחתי על עצמי ימים ושנים, שאני אדאג במה שאני רק יכול לקרובם אל רבנו ז"ל. ורבנו ז"ל יעשה עמם את התקון שלהם. רבנו ז"ל יכניס בהם דעת, שלא צריכים להרגיש עצמם כל-כך נחיתים ומשפלים. אדרבה, כל אלו מעדות המזרח, יש להם אמונה חזקה וברורה ותמימה, וזה מאד מאד יקר בעיניו יתברך. אף שאני משלם על כך מחיר כבד מאד, ועולה לי בבריאות, בחיים, בשם וכו', אף-על-פי-כן שום דבר לא ימנע ולא יעצר בעדי.

אני חוזר קצת על הרקע שהיה בעבר, כדי שתראינה איזו מצודה פורשים לכן, איזו מלפדת רוצים לטמן לכן, ותסקנה מסקנות, ותפקנה לקחים. אף שכואב לספר, אבל ההכרח אף שלא ישבח אף לא יגנה; כי אני רואה, שמי שישאר אצלי, זה יהיה נס גדול מאד. והכפל הדבר — אינני מתפעל, אף שאשא לכו, לא אפסיק לגלות ולפרסם את הקדוש-ברוך-הוא בעולם, וכן את הלמוד של רבנו ז"ל. ולמי שאני יכול לעשות טובה — אעשה טובה, ובפרט לבני הנעורים, לחתנם בגיל צעיר, ואף שאני משלם על כך מחיר כבד, ואילו בזיונות וחרופים היו מנת חלקי, ואילו מסירות הסמ"ך-מ"ם מסרני על כך, אינני צריך לספר לכן.

אף זאת עליכן לדעת, אשר ארס הסמ"ך-מ"ם מחלחל ומפעפע, וצריך להזהר לא לבוא במגע אתו כלל וכלל. כי יכול להיות אדם מקרב מאד אל הצדיק, ולקבל ממנו הרבה טובות, לזכות להתחתן, ותהיה לו דירה וילדים, ולזפות לראות דברים נפלאים, ולבסוף לעזב. הגה עברו עלינו הרבה משברים וגלים,

ואחד מהם, שלא היה לנו ערוב, אֲשֶׁר חֲצִי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הָיוּ
בבית-סֹהַר מִמֶּשׁ, סְגוּרִים בַּבַּיִת, כִּי לֹא הָיוּ יְכוּלִים לְטַלְטֵל, וְחֲצִי
אֲחֵר מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁלֹּא יָדְעוּ חֹמֶר הָאֶסוּר, כִּי שָׁבוּ בַתְּשׁוּבָה לֹא
מִכָּבֶד, אֶף שֶׁהִזְהִרְתִּים עַל חִלּוּל שַׁבָּת, אֲךָ מִחֲמַת שֶׁלֹּא הִרְגְּלוּ בְּזָה,
רַחֲמָנָא לְצַלָּן, בָּאוּ לִידֵי חִלּוּל שַׁבָּת, וְנִמְשָׁךְ הַדְּבָר יוֹתֵר מִשָּׁנָה, וְלֹא
יִכְלְנוּ לְתַקֵּן אֶת הָעֲרוּב, כִּי הִזָּה מִשְׁטָרָה וְכוּ' וְכוּ'.

שִׁמּוֹ שָׁמַיִם!!! מִמָּה מְדַבְּרִים פֹּה?! רַב בְּיִשְׂרָאֵל! שְׁצַרִיף
לְהִיּוֹת מִמֶּנָּה עַל עֲרוּב, וְהוּא קָרַע אֶת הָעֲרוּב, וְלֹא נָתַן שְׂתִיקָנוּ
אוֹתוֹ, כְּדֵי לְהִתְנַבֵּל לָנוּ וְכוּ'. וְלָמִי אָנוּ יְכוּלִים לְצַעֵק? רַק
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! כִּי בְּשֵׁר וְדָם לֹא יְכוּל לְהֵאֱמִין לָזֶה. וּבְלִית
בְּרִירָה, זֶה מְדִינַת הַחֶק, הַלְכָתִי עַל-פִּי הַחֶק, וְלִקְחָתִי אֶת ... כִּמְעַמֵּד
לְרֹאשׁ מוֹעֵצָה דְתִית, וְהַפְעַלְתִּי לַחֵץ גְּדוֹל אֶצֶל ... וְנַעֲשֶׂה רֹאשׁ
מוֹעֵצָה דְתִית, וְתוֹף יוֹמִים הִזָּה לָנוּ עֲרוּב, לְשִׁמְחָתְנוּ. וְשֶׁלֹּא לְדַבֵּר
עַל הַמְקוּוֹה טְהֵרָה שְׁלָנוּ, שְׂאִין לָנוּ שׁוֹם תְּמִיכָה, כִּי הַמוֹעֵצָה הַדְּתִית
לֹא רוֹצֶה לְשַׁתֵּף פְּעֻלָּה, כִּי הַסְּמ"ךְ-מ"ם שָׁם רְגֵלִים שָׁם, וְקָשַׁר אֶת
יָדָיו וְרַגְלָיו שֶׁל ... שֶׁלֹּא יַפְעַל בְּעִבּוּרָנוּ, וְלֹא אָרַךְ זְמַן רַב, וּפְתָה
אוֹתוֹ וְגָרַר אוֹתוֹ לְצִדּוֹ. [אֲנִי רוֹצֶה שְׁתִּזְכְּרְנָה הַיֵּטֵב אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהִים,
כִּי תִצְטַרְכְּנָה אוֹתָם לְיָמִים הַבָּאִים, וְתִסְפְּרֶנָּה גַם לְמִי שְׂאִינָה פֹה] כִּי
הַסְּמ"ךְ-מ"ם הוּא נֶחֱשׂ כְּזָה, בְּעַל שְׂבָעָה רֵאשִׁים, הִנֵּה הוּא צוּחֵק,
הִנֵּה הוּא צוֹעֵק, הִנֵּה הוּא בּוֹכָה, הִנֵּה הוּא מֵאִים וְכוּ', וְדָבַשׁ וּמְרוֹר
נוֹטְפִים מִפִּי בְּעַרְבוּבִיָּה. וּבִינִי לְבִינִי תוֹפֵס לְשִׁיחָה אֶת פְּלוּנִי
וְאֶלְמוּנִי, וּמְצַלִּיחַ לְהַחֲדִיר אָרֶס: "לְמָה לָךְ לְהִיּוֹת פֹּה?! לְמָה לָךְ
לָרִיב אִתִּי?! לָךְ לְמָקוֹם אֲחֵר, וְתִהְיֶה לָךְ פְּרֻנְסָה בְּשַׁפְעַ! לְמָה לָךְ
לִילָךְ אֲחֵרֵיהֶם?! וְכוּ', וְאֶף שְׁמֻנְסִים לְהַתְפַּחֵשׁ לְדַבְּרָיו וּלְסִתְרוֹ,
אֲבָל רַבְנוּ וְ"ל כָּבֶד אָמַר: לְדַבּוֹר יֵשׁ כַּח גְּדוֹל...

אֲנִי, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, דֵּן אֶת כָּלֶם לְכַף זְכוּת, וְאִינְנִי חוֹקֵר עַל אֶף
אֶחָד, אֲבָל רְצִיתִי רַק לְהַעֲמִידְכֶן עַל גְּדֹל הַסְּכָנָה, וְלְהַפִּיר בַּפְּגִיכֶן אֶת
הָאוֹיֵב. וּכְשֶׁהַחֲלוּ הַבְּעִיּוֹת בַּתְּלֻמוֹד תוֹרָה, לֹא תִפְסְתִּי מֵה קוֹרָה כְּאֵן,
כִּי אֲנִי מְכִיר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, אֲנָשִׁים תְּמִימִים וַיִּשְׂרִים, רוֹצִים
לְחַיּוֹת בְּשִׁקֵּט וּבְאֵהָבָה, לְחַיּוֹת לְעֶצְמָם וְתֵן לְחַיּוֹת לְאַחֲרִים, עוֹשִׂים

ותומכים ועוזרים זה לזה, אני גאה בקהלתי, אם תתבוננו בקהלות אחרות, היכן נשמע כדבר הזה, עזרה הדדית, סיוע וכו', אשה צריכה ללדת, וכלן רצות לשמר על ילדיה וכו', אפלו בין אחיות לא נשמע כדבר הזה, ופה אצל אנשי שלומנו עוזרים בשמחה עצומה, וכלן בצותא מסייעות ביעת השמחה, ומטות שכם, מושיטות יד וכתף, שמחים בשמחת הזולת וכו' וכו'. ולכן לא הנה ברור לי מה קורה בתלמוד תורה, שנעשתה שם מהומה וכו', עד שבאו כמה מאנשי שלומנו, ואמרו שבהכרח שיהיה מנהל, אחרת יתפרק התלמוד תורה, ובאו מכל מיני פונונים על ענין זה, ואמרתי אם נחונן הדבר — אמנה מנהל וכו' וכו', והלך ביד קשה, והיה פלא בעיני, כי הדרך שלי שלא לבטל אף תלמיד ותלמידה, ולא לסלק אף אחד, אלא לכל לקבל ביד רפה וכו'. וכמו שאיני רוצה שיעשו 'איקס' על ילדי, כך איני רוצה שיעשו 'איקס' על אחרים, ולא ארף זמן, והחלה גזענות וכו' וכו', ואם-כן, כפי הנראה שלא היתה הפנונה עם אמת וכו' וכו'. כי אני מכרח לומר לכם, שיש שלש משפחות, שהן העין שלי, וכשאני מתבונן על ילדיהם, השכינה נסוכה עליהם, כי אני זוכר לפני שבאו אלי, כשהיו בקבוצ, וברוף השם התחתנו, וזכו לילדים עם חן יהודי ופאות תלמלים, נחת גדול להתבונן בהם, נחת הכי גדול שלי, ולא אגזים אם אמר, שאני שמח עמם יותר מאשר עם נכדי, והקדוש-ברוך-הוא יעיד על כך, ואיך, אם-כן, אפשר לומר, שמהם לא יצא כלום, חס ושלום! ותכף נכנסתי יותר בעבי הקורה, להתודע מה קורה פה, ונתודע לי, שהסמ"ך-מ"ם תפס אותו לשיחה, ולכל אדם יש נקדת תרפה והחליש דעתו.

לכן אני מכרח לומר לכן, זרש אשת הסמ"ך-מ"ם נכנסה לגור פה, והיא מוכנה לתפס לשיחה את כל אחת מכן, חס ושלום, וכשתפגש אחת מכן דבש ינטף מפיה וכו' וכו'... מה אמר לכן? אינני צריך אף אחד, אני רק רוצה את הקדוש-ברוך-הוא! ובאתי ליבנאל לגלות את הקדוש-ברוך-הוא, ופה תהיה עיר ברסלב על אפם וחקמתם של מתנגדי, ולא יועיל לאף אחד לעצר אותי, ואף שיש עלי משפטים וכו' וכו', רוצים לעצר אותי; הנה עלה לי

אֲלֵפִים חֲמֵשׁ-מֵאוֹת דּוֹלָר, לְקַחַת עוֹרֶךְ-דֵּינן בְּעֵבֹר הַקּוֹמָה הַשְּׁלִישִׁית, וְהַעוֹרֶךְ-דֵּינן בְּעֵצְמוֹ אָמַר, שֶׁפְּלֵא הַדְּבָר שֶׁכָּל הַפְּמִלְיָה שֶׁל בֵּית-הַמִּשְׁפָּט יֵלְכוּ לְהַתְּבוּנָן עַל הַקּוֹמָה הַשְּׁלִישִׁית לְרֵאוֹת מֵה קוֹרָה פֹּה, וְאֵין לָהֶם שׁוּם דְּאִגוּת אַחֲרוֹת אֲלֵא זֶה. אָבֵל אֲנִי זְקוּק לְרַחֲמֵי שָׁמַיִם וְכוּ' וְכוּ'. וְלִכֵּן בְּוֹדָאֵי זְרַשׁ אֲשֶׁתּוֹ תְּדַבֵּר אִתְּכֶם, וְאֵין לִי סִפְק בְּזֶה, וְתַתְּעַנֶּינן בְּשִׁלּוּמֵכֶן, וְאֵט אֵט תִּנְסֶה לְהַכְנִיֵס אֶת אֶרְסָה, וְרֵאוּ מֵה אָרְס גּוֹרֵם. וְלִכֵּן הִנְנִי מְזַהֵיֶרְכֶן, פִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים: אָרְס נֶחֱשׁ בֵּין שְׁנָיו, וּבְתוֹךְ דְּבָרֵי הַדְּבָשׁ נוֹטֵף אָרְס. עַל-פֶּן אֲנִי מְזַהֵיֶרְכֶן, אָבֵל אֵינִי נוֹטֵל אֶת בְּחִירַתְכֶן. בְּוֹדָאֵי מִי שֶׁיַּעֲזוֹר לִי — אֵין מַלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לוֹ, וְאֶפֶר לוֹ טוֹבָה, אָבֵל מִי שֶׁחֹשֵׁב שֶׁבְּלַעֲדָיו אֵינִי יָכוֹל לְהַתְּקִים, אֲנִי מִכְרַח לֹאמַר לְכֵן, שֶׁיַּתְּעוֹרֵר! פִּי אֲנִי, תְּהִלָּה לְאֵל, יָכוֹל לְהַסְתֵּדֵר בְּלִי אֶף אֶחָד, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּוֹדָאֵי יַעֲזוֹר לִי! רַק זְכַרְנָה הֵיטֵב בְּאִיזָה מַעֲמָד וּמַצָּב הֵייתֶן, וּבְאִיזָה מַעֲמָד וּמַצָּב אִתְּן עִתָּה. זְכַרְנָה הֵיטֵב שֶׁחַתְּנַתִּי יִלְדִיכֶם, וְאִיזוֹ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ הֵייתָה לִי, וּבְאִילוֹ מְסִירוֹת עַמְדַּתִּי! פִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֵינוֹ שׁוֹקֵט כְּרַגַע, וְעַל זֶה אָנוּ מִתְּפַלְּלִים: "וְלַמְלַשְׁיָנִים אֵל תְּהִי תִקְוָה", שֶׁלֹּא יִצְלִיחַ בְּהַלְשָׁנָה שְׁלוֹ. וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, הַתְּבוּנָנוּ כְּמָה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ זְכוּ לְהַתְּחַתֵּן.

לְזֹאת, אֲבַקֵּשׁ מְאֹד מְאֹד אֶת כָּלְכֶן, הַתְּאַחַדְנָה יַחַד, וְהֵייתִי מְצִיעַ, שֶׁהִיָּה טוֹב מְאֹד, שֶׁיְהִיוּ שְׁעוּרִים בֵּין נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, לְקַחַת אֶת הָרֵב ... גְּרוֹ יְאִיר, וְאֶת הָרֵב ... גְּרוֹ יְאִיר, וְאֶת הָרֵב ... גְּרוֹ יְאִיר, שֶׁיִּמְסְרוּ כְּמָה פְּעָמִים בְּשָׁבוּעַ שְׁעוּרִים, וְעוֹד כְּמָה נְשִׁים שֶׁתְּתַנְדְּבְנָה לֹאמַר שְׁעוּרִים בְּהִלְכוֹת שַׁבָּת, בְּטְהֵרַת הַמִּשְׁפָּחָה, בְּלִשׁוֹן הָרַע וּרְכִילוֹת, אֲשֶׁר זֶה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֵיִם וְנוֹרָא, וְהַלִּיצָנוּת נוֹרָאָה, עַד כְּדֵי כֶּף, שֶׁלֹּא רָצָה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁיַּעֲבְרוּ עִם יִשְׂרָאֵל דְּרוּךְ אֶרֶץ פְּלִישְׁתִּים, פִּי קְרוֹב הוּא לְחֹזֵר. וְכִיצַד אָנוּ יָכוֹלִים לַעֲמֹד מִנְּגִיד? ! סוּף כָּל סוּף אִם טָמֵא מְטָמֵא הַסֵּמ"ךְ-מ"ם יָכוֹל לְהַצְלִיחַ רַק עַל-יְדֵי שִׁיחָה אַחַת, וְכָל שָׁכֵן עִם כְּמָה שִׁיחוֹת, אִז כְּמָה צְרִיךְ לְהִזְהַר מִמֶּנּוּ.

הַכָּפַל הַדְּבָר, אֲנִי, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֵינְנִי צְרִיךְ אֶף אֶחָד, וְאֲנִי יָכוֹל

להתקיים בלי אף אחד, אני רוצה רק את הקדוש-ברוך-הוא! ושוב את הקדוש-ברוך-הוא! ושוב את הקדוש-ברוך-הוא! וזאת אכניס בכני-אדם, ואותי אף אחד אינו יכול 'לסדר'. מוהרנ"ת ז"ל אמר פעם: דבר רבנו ז"ל יכול לצאת מהכח אל הפעל בלעדיכם, אבל יותר יפה שיצא דרככם. קבלתי כתב התקשרות של ששים נשים, שמחזיקות עצמן ביחד, ואני מכיר לכן טובה, בודאי היה טוב אם היו כל נשות אנשי שלומנו נכללות בזה, אבל אני מכרח לומר לכן, שבעולם הזה כלם בסכנה, ההסתות הפרועות שישנן וכו', אני מקבל הפל לכפרת עוונות, שיעשו מה שרוצים, אני את נפשי הצלתי, לא אפסיק לגלות את הקדוש-ברוך-הוא, לא אהדל לקרב יהודים להקדוש-ברוך-הוא, לא אפסיק לעשות טובות לנשמות ישראל, היכן שאמצא בן או בת ישראל — אחתן אותם, ואמשיך בשלי! אותי אף אחד אינו יכול לעצר, אבל עליכן אני מרחם מאד, שמי יודע אם לא יבוא היום, שתפגשנה לפתע את זרש אשת הסמ"ד-מ"ם, והיא 'תעבד' עליכן היטב.

אינני רוצה לסיים בדבר רע, אלא שבזה העולם צריכים הרבה רחמים, ולבקש הרבה את הקדוש-ברוך-הוא שלא נלכד במלכדת הסמ"ד-מ"ם, כי פלנו בסכנה גדולה מאד, סכנה עצומה ונוראת, הנה אנחנו רוצים רק קבלות טובות לקבל על עצמנו לעשות רצונו יתברך. אנו מקבלים על עצמנו לקרב יהודים בשביל הקדוש-ברוך-הוא, והנה פתאם הפל יכול להתהפך, ולכן אנו צריכים תפלה מיחדת בכל יום ויום שנשאר אצלו יתברך, והקדוש-ברוך-הוא ירחם עלינו ושנשמע בשורות משמחות, והעקר — תשתדלנה מאד שתהיה בינינו אהבה ואחדות, שדבר זה מאד מאד יקר בעיני הקדוש-ברוך-הוא, ואין עוד דבר חשוב בעיניו יתברך כאחדות ואהבה. ולכן אני מאד מאד מבקש אתכן, אל תתנו שישיתו אתכן, והכפל הדבר — זו הבחירה, יותר מלבקש ולעורר אתכן — אינני יכול; יש בחירה לכל אדם בזה העולם! אבל זה מה שיש לי לומר לכן.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁאָמַר לְעוֹלָמוֹ דִּי, יֵאמַר לְצְרוּתֵי דִי. אָנִי
מְקַנְהָ מְאֹד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הַמֵּאחַל לְכֵן בְּרָכָה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרצא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּשִׁלְחַ, י' שָׁבֹט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי, הָרַב ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

זֶה לִי שְׁלֹשָׁה יָמִים שְׁאֲנִי שׁוֹקֵל בְּדַעְתִּי בְּהֵן וְלֹאוּ, לְכַתֵּב לָךְ אוֹ
לֹא, אֲבָל כִּדְּי לְקַיִם מְצוֹת עֲשֵׂה שֶׁל (וַיִּקְרָא יט, יז): "הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת
עַמְתְּךָ וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא", אֲמַרְתִּי וַיְהִי מָה, אַרְוֶצָה שׁוֹרוּתִים אֵלּוֹ
אֵלַיְךָ, כִּי אִם לֹא אוֹכִיחַ אוֹתְךָ, הָרִי אֶעְבֵּר עַל לֹאוֹ שֶׁל (שם): "לֹא
תִשָּׂנֵא אֶת אַחִיךָ בְּלִבְכֶךָ", שֶׁהוּא עוֹן חֲמוּר מְאֹד, אֲבָל בְּזֶה
שֶׁמְקַיִמִים "הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת עַמְתְּךָ", אֲזִי "וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא",
אִם הֵהוּא מְקַבֵּל אֶת הָאֲמַת מִמִּי שְׁאֲמַרְהָ, וּמוּבָא בְּדַבְרֵי הַחֲנוּךְ
(מְצוּה רלט): כִּי כְּשִׁיחֲטָא אִישׁ לְאִישׁ וַיּוֹכִיחֵנּוּ בַּמִּסְתָּרִים, יִתְנַצֵּל לְפָנָיו
וַיִּקְבֵּל הַתְּנַצְלוּתוֹ וַיִּשְׁלִים עִמּוֹ, וְאִם לֹא יוֹכִיחֵנּוּ יִשְׁטַמְנוּ בְּלִבּוֹ וְכוּ',
עֵינֵי שָׁם. וְאֲנִי לֹא רוֹצֶה לְבוֹא לְזֶה, וּבְשִׁבִיל זֶה אֲמַרְתִּי וַיְהִי מָה
אַרְוֶצָה דְּבַרֵי אֵלּוֹ לְפָנֶיךָ.

הִנֵּה בַּהֵיוֹתֵנוּ בְּיַחַד עַל הָאֲוִירוֹן, כְּשֶׁנִּסְעֵנוּ לְאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה
וְרַבּוֹת דְּבַרְנוּ, אֲזִי עֲשִׂיתָ עָלַי רִשְׁם כְּאֵלּוֹ אֲתָה לּוֹקַח פַּה עֲמֻדָה שֶׁל
נְטְרָלִיוֹת, וְלִכֵּן הִסְפַּמְתִּי לְדַבֵּר אֲתָךְ, אֲבָל עַכְשָׁו כְּפִי שֶׁתִּקְבֵּל פַּה אֶת
מָה שֶׁכָּתַב עָלַי הָרִשְׁעָה הַסֵּמ"ך-מ"ם, אָנִי רוֹאֶה שֶׁלִּקְחַתָּ עֲמֻדָה אַחֲרַת
לְגַמְרִי, כְּמוֹ שֶׁתִּרְאֶה בְּפָרוּטוֹקוֹל, שֶׁהוּא מְסַר לְעֵתוֹן שְׁמוּבָאִים
דְּבַרְיָךְ, כְּאֲשֶׁר תִּמְצָא פַּה וְכוּ', שְׁאֵלְתִי הִיא — אֵיךְ הִיָּה מִתָּר
לְקַבּוּצַת רַבָּנִים לְשִׁבְתָּ וְלְדוֹן כְּשֶׁאֲנִי לֹא נִמְצָא שָׁם אוֹ בָּא כַּחַי, הָרִי
כְּתִיב (דְּבָרִים א'): "שְׁמוּעַ בֵּין אַחֲיֵכֶם וּשְׁפִטָתָם", וְאוֹמְרִים עַל זֶה
חֲכַמֵּינוּ הַקְדוּשִׁים (סִנְהֶדְרִין ז'): אֲזַהְרָה לְבֵית-דִּין שֶׁלֹּא יִשְׁמַע דְּבַרֵי
בְּעַל-דִּין קָדָם שְׁיִבּוֹא בְּעַל דִּין חֲבֵרוֹ, וְאֲזַהְרָה לְבַעַל-דִּין, שֶׁלֹּא

יטעים דבריו לדין קדם שיכוא בעל דין חברו. והחנוף במצוה ע"ד מונה את זה ללאו, ורחמנא לישזבן, איך יכולים קבוצת רבנים לקחת על עצמם לעבר על גמרא מפרשת ולפי דברי החנוף זה לאו. וכותב שם בהמשך דבריו: "ונצטנה הדין על זה שלא יכניס בנפשו כזבים של אחד מהם וכו', ועל זה נאמר (שמות כג, ז): מדבר שקר תרחק וכו', וזה הלאו של קבלת לשון הרע וקבלת עדות שקר, עין שם.

ולכן מאד מאד אני מתפלא עליך, איך אתה יכול לדבר אחד בפה ואחד בלב, הרי הקדוש ברוך הוא שונא את זה (פסחים קיג:). ובפרט בהמשך דבריו הסמ"ך-מ"ם מודה לך על שאתה עוזר לו, ואולי זה בכלל מה שאמרו חכמינו הקדושים (מדרש בראשית כ"ה, סימן ג'): לא הלך העורב אצל הזרזיר אלא שהוא מינו.

אתה חושב שיש לי פה איזה עסק ודין ודברים עם האדם הזה בשביל כסף, הרי הוא הפסיד לי יותר ממאה אלף דולר מזמנים שהלכו לטמיון רק בשביל הרשע הזה, ועל זה אני לא מדבר עכשו, אלא בעניני יראת שמים, הרשע מרשע הזה הכשיל את כל קהלתי בכריתות החמורה, אשר הוא התעלל בנשים, וזה לא יאמן פי יספר, בכל שני וחמישי סגר את המקוה, ובכל מיני תחבולות הוא עבד עלינו, לבסוף התברר שבאוצר במקוה לא היו מים, ויש על זה עדות, ואת המעללים שעשה, על זה יכולות לבוא פלן ולהעיד לפניכם, וזה גצל נפש איך שהוא ענה את נשות ישראל, והשפיל אותן בבזיונות הכי גרועים, אשר אין כאן המקום להאריך, ועוד יבוא הזמן וזה יתפרסם בעולם. ומה עם העורב שלא נתן לתקן את העורב, והכשיל את חצי קהלתי בחלול שבת שהוא בסקילה, פי חצי קהלתי שמעו בקולי, שאסור להוציא לרשות הרבים כשאין ערוב, והם היו פלואים בבית, רשעות לשם רשעות, וחצי הם בעלי תשובה חדשים שחשבו שזו סתם חמרה, וזה רק מקצת דמקצת של הרשעות והאכזריות וההתעללות שהרשע מרשע הזה מתעלל בנו, ואני כבר לא מדבר מהגנבות והשחיתות שלו, שזה כבר המשטרה תטפל בו, תהלה לאל, אגחנו לא מוסרים, ובין כך הוא מוסר אותנו על ימין ועל שמאל, אין שבוע שלא נהיה תחת ועדה וכו', והפל

במסירות שלו שהוא מוסר, והוא ערמומי כזה שעושה מעשיו במחשכים, גנב שאינו מניח עקבות אחריו.

תאמין לי, שאני יכול למלא אֶלְךָ עמודים, ולרשם לך את מזמותיו של הרשע מרשע הזה, אֲבָל לא באתי עִכְשָׁו בְּשִׁבִיל זֶה, אלא רק כְּדֵי לְקַיֵּם מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל (ויקרא יט, יז): "הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת עַמְתְּךָ, וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא", כִּי אִם יִהְיֶה בְּלִבִּי עָלֶיךָ לְפָנַי שֶׁהוֹכַחְתִּי אוֹתְךָ, הֲרִי אֲנִי עוֹבֵר עַל הַלְּאוֹ שֶׁל (שם): "לֹא תִשָּׂא אֶת אַחֶיךָ בְּלִבְבְּךָ", וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד רְצִיתִי, שְׁעַל-כָּל-פָּנִים תִּכְתֹּב לִי שוֹרוֹתִים לֹא יוֹתֵר, מֵה זֶה הִנֵּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת?! הֲרִי יֵשׁ פֶּסֶק דִּין שֶׁל הַבַּד"צ, שְׁאַנְחֵנוּ קִהְלָה נִפְרָדֶת, וְאִין לָנוּ שְׂיִכוֹת עִמּוֹ, וְאִין לוֹ שְׂיִכוֹת עִמָּנוּ, וְזֶה פֶּסֶק דִּין פְּתוּב וְחֲתוּם, וְרַק אַחֲר־כֵּן אַחַר לְחֻצִים הֵם הַסְּפִימוּ שְׁאַתָּה תִּפְגַּס, בְּתַקְוָה שְׁאוּלִי אַתָּה יְכוּל לְגַשֵּׁר וְלַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם וְכוּ', וּפְתָאם אֲנִי רוֹאֶה אֶת שְׁמֶךָ מִתְנוֹסֵס עַל גְּבִי הַעֲתוּן, וְאִיפֹה הָעֲלִבּוֹנוֹת וְהַבְּזִיוֹנוֹת שְׁלִי! לֹא שְׁאַנִּי מִפְּחָד! תִּהְלֶה לְאֵל, אֲנִי חֹזֵק בְּאַמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֲנִי חַי רַק עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאַף בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם אֵינָה יְכוּלָה לַעֲשׂוֹת לִי שׁוּם דְּבָר, וְכָל אֵלּוֹ שְׁנוֹגְעִים בִּי, כְּאֵלּוֹ נוֹגְעִים בְּבִבַת עֵינָיו יִתְבָּרֵךְ, עִם כָּל זֹאת אֲנִי חֲנוּ יְהוּדִים מְאַמִּינִים בְּנֵי מְאַמִּינִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהִתְכַרַח לָנוּ לְקַיֵּם אֶת מִצְוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ כְּמוֹ שְׁצוּוּנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים כְּלִי שׁוּם טְעָנוֹת וּמַעֲנוֹת, אִם יֵשׁ דִּין בֵּין אָדָם לְחֻבְרוֹ הֲרִי יֵשׁ בְּתֵי דִינִים, וְהִנֵּה הֵינּוּ בְּבֵית-דִין וְהִתְדִינּוּ, וְזֶה הִנֵּה הַפֶּסֶק, וּבְשִׁבִיל שֶׁהֲרִשַׁע הִזָּה לֹא נִרְאֶה לוֹ הַפֶּסֶק, הוֹלֵךְ לְלַכְלֵךְ בְּעֲתוּן, וְלֵךְ יֵשׁ חֵלֶק בָּזֶה, הִיִּתְכֵן?! אֲנִי מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּעֲנֶה לִי עַל-כָּל-פָּנִים שוֹרוֹתִים — אִם לְטוֹב אוֹ לְהַפֵּךְ וְכוּ', אֲנִי אֵינִי מִתְפַּעֵל! אֲנִי רַק רוֹצֶה לְשִׁמַּע אֶת נִקְדָּתְךָ.

מה טוב ומה נעים, אם היית מראה את המכתב הזה לאביך הגאון שליט"א, שהוא יהודי תלמיד חכם ויודע הלכה, כְּאֶשֶׁר נִמְצָאִים אֲצִלִּי סִפְרָיו הַיְקָרִים.

הִיִּתְכֵן שְׂרַבָּנִים יִשְׁמְעוּ צַד אֶחָד לְפָנַי שְׁשׁוֹמְעִים אֶת הַצַּד הַשֵּׁנִי?! אַתָּה לֹא תוֹפֵס אֵיזָה עֲרַמוּמֵי הַרְשָׁע מְרַשָּׁע הִזָּה, אוֹי וְאָבוֹי

אם אֲנַחְנוּ נִפְתַּח אֶת הַפֶּה וְכוּ', וְאֵי וְאֲבוֹי אִם אֲנַחְנוּ נִמְסֹר אֶת הַמִּידַע שְׁיֵשׁ בְּיָדֵינוּ עָלֵינוּ וְכוּ', אַבְל תְּהִלָּה לְאֵל, אֲנַחְנוּ לֹא מוֹסְרִים! אֲנַחְנוּ יְהוּדִים שְׂמֵאֲמִינִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּרְאִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְשׁוֹקֵדִים בַּתּוֹרָה וּבִירְאֵת שָׁמַיִם.

וְלִכֵּן שׁוֹב פַּעַם אָנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, אִם אַתָּה יָכוֹל לַעֲנוֹת לִי עַל-כָּל-פְּנִיִם שׁוֹרוֹתִים לְמַעַן שְׁלֹא יִכְנַס בְּלִבִּי עָלֶיךָ עֲגִזָּן שֶׁל "וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא".

אָנִי מְקוּהָ שְׁתַּתְיַחֵס לְדַבְרֵי הַקְּצָרִים הָאֵלֶּה, כִּי יֵשׁ לִי הַרְבֵּה מֵה לְכַתֵּב לָךְ.

הַמְצַפֶּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ...

כח תרצב.

בַּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּשֵׁלַח, י' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, הָעֵקֶר אֵל תַּעֲשֵׂי שׁוֹם עֵסֶק מִהַמְשַׁפָּחָה שְׁיִצְאָה לְבֵית-שֶׁמֶשׁ וְכוּ', כָּלֵל גְּדוֹל כְּשֵׁלֹא מְדַבְּרִים מִמִּישָׁהוּ — הַכֵּל נִשְׁכַּח, וּכְשֶׁמְדַבְּרִים מִמִּישָׁהוּ — הַכֵּל חוֹזֵר וְנִעוֹר, וְלִכֵּן הָעֵקֶר לֹא לְדַבֵּר יוֹתֵר מִזֶּה, וּבִפְרָט עִם הַתְּלַמִּידוֹת, וְאָנִי מְקוּהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִשְׁתַּכַּח הַדְּבָר.

בְּזֶה שֶׁהֵם מְצַלְצְלוֹת וְכוּ' וּמְסִיתוֹת וְכוּ', אֵי אֶפְשָׁר לְסַתֵּם פִּיּוֹת, אָנִי רַק מְקוּהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכָּל אֵלֹה שְׁמֹרְחָמִים עָלַי וְחֲסִים עַל דְּמֵי הַנִּשְׁפָּף, שְׁלֹא תִהְיֶה לָהֶם שְׂיִכוֹת עִמָּהֶם.

הָעֵקֶר רַק לְהַשְׁתַּדֵּל, שְׁתַּהֲיֶה אֲהַבָּה וְשְׁלוֹם בֵּין אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי עַל זֶה אוֹרֵב הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְאֹד מְאֹד, שְׁלֹא תִהְיֶה אַחֲדוֹת בֵּינֵינוּ.

נָא וְנָא אֵל תַּתְּפַּעְעֵלִי מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, אַבְל מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה לְפָנָי שְׁאֵת לּוֹקַחַת מוֹרָה וְכוּ', אֶת צְרִיכָה לְבֹדֵק אוֹתָהּ טוֹב — הֵן

בְּקָרִי וְהֵן בְּכַתִּיב וְכוּ', פִּי לֹא יְכוּלָה לְהִיּוֹת מוֹרָה, שְׁבַעֲצָמָה אֵינָה יְכוּלָה לְכַתֵּב וְכוּ', וְאִיךָ הִיא יְכוּלָה לְלַמֵּד אֶת אַחֲרָיִם.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתוּף בְּמָה יָמִים, יִהְיֶה לָנוּ כְּבֹר מוֹרוֹת מְסֻדְרוֹת, הַעֲקָר אֶל תַּפְחָדִי, תַּמְשִׁיכִי בְּעִבּוּדַת הַקֹּדֶשׁ, פִּי בָזָה אֶת עֲזוּרַת לִי, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחֵם עָלֵינוּ וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרצג.

בְּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדָּר בְּשֵׁלַח, י' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ, רְאִי לְשִׂמְחָה מְאֹד שְׁחַתְּמָתָ חוֹזָה, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִהְיֶה לָךְ שְׁפַע לְשֵׁלֶם אֶת כָּל הַחֻבוֹת, הַעֲקָר רַק לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוֹם דָּבָר, וְאֵל תִּלְחִיצֵי אֶת בְּעַלְךָ, אֲדַרְבֶּה, שְׁיִצֵּא לְהַפְצָה וְיִהְיֶה לוֹ שְׁפַע.

נָא וְנָא רְאִי לְשִׂמְחָה עַל נַעֵם חֶלְקֶךָ, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָר לָךְ שֶׁהִתְחַתְּנָתָ, וַיֵּשׁ לָךְ יְלָדִים, בֵּן יִמְשִׁיךְ וַיַּעֲזֹר הַלְּאָה, וַיִּתֵּן לָךְ נַחַת וּבְרִיאוֹת, וְשִׁנְשָׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרצד.

בְּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדָּר בְּשֵׁלַח, י' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ בְּמָה פְּעָמִים, אַךְ מְרַב טְרֻדוֹתִי לֹא הִיָּה לִי הַפְּנָאִי לְהִשִּׁיבֶךָ.

עקר התקון שֶׁלָךְ וְכוּ' הוא רק לְשִׁמַּח אֶת נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְכוּ', כִּי שְׂמִיחָהּ הוא דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד, וְצָרִיכִים לְשִׁמַּח יְהוּדִים, אֵל תִּפְחָדִי מִשׁוּם דְּבַר, אֵף בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם לֹא יְכוּלָה לְנַגֵּעַ בִּי לְרָעָה, כִּי אֲנִי מִסְתַּתֵּר בְּצִלוֹ יְתָבְרָךְ, וְלִכֵּן אַתָּם צָרִיכִים רַק לְשִׁמַּח יַחַד וּלְשִׁמַּח אַחַת אֶת הַשְּׂנֵיָהּ, וּבְזֶה יִהְיֶה הַתְּקוּן שֶׁלָךְ, כִּי אֵין עוֹד תְּקוּן יוֹתֵר גְּדוֹל מִשְׂמִיחָהּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחֵי דְרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּשִׁלַּח, י' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָהּ.

לְנִכּוֹן קְבִלָּתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אֲנִי מִקְנֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַזֵּק אֶת בְּעִלְךָ, וְהַעֲקֵר אֵל תִּפְחָדִי, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וַיֵּשׁ עֲנָן שִׁיתְּהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה, עֲכָשׁוּ מְנַסִּים אוֹתָנוּ בְּנִסְיוֹנוֹת קָשִׁים מְאֹד, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂמַחְזִיק מֵעַמְד וְאֵינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר.

רְאֵי לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מֵינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וּתְחַזְּקֵי אֶת נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מִצְוָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֹּו — מִלְחִזֵּק אֶת אַחֲרִים, זֶה מְאֹד מְאֹד יָקָר בְּעֵינָיו יְתָבְרָךְ, כִּי כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל הוּא בֵּן שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂחִזֵּק בְּזֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחֵי דְרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּרַצוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרַת בְּשִׁלְחַ, י' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֹהֲבָיו, תְּלַמִּידֵי ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ כְּכֹר כְּמָה פְּעָמִים, אִף מְרַב טְרִדוֹתֵי בְּעֵתִים הַלָּלוּ, לֹא יִכְלָתִי לְהַשִּׁיבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְיִזְכֹּר אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהִתְחַתְּנָה בְּגִיל צָעִיר, וְזָכָה אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עִם בֵּית חַמּוּדָה, וְעוֹד מְעַט אֲשַׁתָּךְ תֵּלֵד, וְתִהְיֶה אָבָא כְּכֹר לְשְׁנֵי יְלָדִים.

הַעֲקֹר רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְךָ עֵתִים בְּתוֹרָה, וְלֹא יִחַסֵּר לָךְ יוֹם אֶחָד מִבְּלֵי לְמוֹד מְקַרָּא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מְדָרָשׁ, וְשִׁלְחַן עֲרוּךְ, וְאַפְלוּ קִצַּת דְּקִצַּת מְאֵלוּ הַשְּׁעוּרִים, כִּי הֵם מְאֹד מְאֹד חִיוּנִיִּים.

וְעַל כָּלֵם — תִּתְפַּלֵּל בְּכֹל יוֹם בְּמִנְיַן דִּיקָא, וְאַפְלוּ שְׁיִגִיעַ לָךְ דְּבַר זֶה בְּמִסְרֵינֵי נַפְשׁ, צְרִיכִים לְכוּא לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיַן.

נָא וְנָא הִרְגַּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׁאִין לְתַאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִנִּי מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּרַצוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרַת בְּשִׁלְחַ, י' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַדְּוִי"ח וְהַחֹבֹת שֵׁישׁ לַתְּלִמוֹד
תּוֹרָה וְכוּ'.

עֲכָשׁוּ אֲנַחְנוּ בְּמַצֵּב כְּזֶה שְׂמִיכָרְחִים לְהִתְחַזֵּק, וְאָסוּר לְהַשְׁבֵּר
בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, כִּי אֵין זֶה חֻכְמָה לְהַשְׁבֵּר, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק
מֵעַמֵּד בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְאִם תְּהִי חֻזְקָה, תִּרְאֵי נְסִים נְגָלִים
שֵׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתְּחַזְּקֵי וְתַעֲוֹדְדֵי וְתִשְׁמְחֵי אֶת
בְּעַלְךָ, וְאִז תִּרְאֵי נְסִים נְגָלִים שֵׁיעֲשֶׂה עִמָּנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְחֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (תָּנָא דְבֵי אֱלִיהוּ רַבָּה, פֶּרֶק י', סִימָן ה'): אֵיזוּהִי
אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? הַעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעַלָּהּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי דְרַכְךָ תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרחצ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר בְּשִׁלַּח, י' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָהּ.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אֶת לֹא צְרִיכָה לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר,
כִּי זֶה רַק נְסִיוֹן מִהַשְׁמִים שְׂמִנְסִים אוֹתָנוּ, וְאִשְׁרֵי מִי שֶׁעוֹמֵד בְּנְסִיוֹן,
וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם אֵינּוּ יָכוֹל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ.

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק יַחַד עִם נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, וְתִדְבְּרוּ בְּיַחַד רַק
דְּבוּרֵי אָמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְתִשְׁמְרוּ לֹא לְדַבֵּר לְשׁוֹן-הָרַע
וְרַכִּילוּת וְלִיצְנוּת, אֲשֶׁר זֶה עוֹן חָמוּר מְאֹד מְאֹד.

הַעֲקֵר תְּבֻטָּחִי רַק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי יֵשׁ עֲנִין שִׁיתְּהַפֵּךְ
הַכֹּל לְטוֹבָה, וְהֵם עוֹד יִחְזְרוּ לְכָאן, אֵל תְּדַאֲגֵי כָּלֵל.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּרַצֵּט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי בְּשִׁלְחָה, י' שִׁבְט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיִיהָ.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ שְׂחַתְמֹתֶם
חֲזוּזָה עִם הַקְּבָלָן לְקִנִּית דִּירָה, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה לְכֶם
שְׁפַע לְשִׁלֵּם אֶת הַכֵּל, וְיִהְיֶה לְכֶם כָּבֵד יָשׁוּב טוֹב, וְלֹא תִצְטָרְכוּ
לְלַכֵּת גַּע וְנָד.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ שְׂתַצְלִיחֵי תְּמִיד.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תֵּשׁ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי בְּשִׁלְחָה, י' שִׁבְט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... שְׂיִחְיוּ.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ שְׂחֻזֹּתֶם
לְגוֹר פֶּה.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתְּמִיד יִהְיֶה לְכֶם יָשׁוּב הַדַּעַת אֲמִתִּי,
וְעֵקֶר הַיָּשׁוּב הַדַּעַת לְבָרַח בַּק אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא לְבָרַח
מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי בְּאֵמֶת לְהִיכֵן יֵשׁ לְאָדָם לְבָרַח — אִם לֹא
בַּק אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? ! לְכֵן רְאוּ לְהִתְחַזֵּק, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

הַמְּאַחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח, י' שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי ידידי היקר לי מאד, מחמד עיני ... גרו יאיר.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי, שחזרת לבוא להתפלל בבית-הכנסת, ואתה אינך מתפעל משום ברירה שבעולם, כי באמת מה לך להתפעל ממישוהו, אתה בא לבית-הכנסת להתפלל רק אל הקדוש-ברוך-הוא, ואין לתאר ואין לשער את גדל הזכות הזו, שהאדם בא ונכנס אל בית-הכנסת, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות, פרק ג'): כל מי שאינו נכנס לבית-הכנסת בעולם הזה, אינו נכנס לבית-הכנסת בעולם הבא; ואמרו חכמינו הקדושים (ילקוט בלק, רמז תשעא): מה נחלים הללו בני-אדם יורדין לתוכם כשהם טמאים, וטובלים ועולים כשהם טהורים, כך בתי כנסיות ובתי מדרשות, בני-אדם נכנסים לתוכם כשהם טמאים, ויוצאים כשהם מלאים מצוות. ולכן ראה להתחזק להפגס בכל יום לבית-הכנסת ערב ובקר וצהריים, ובזכות זה תמשיך עליך יראת שמים. כי הקדוש-ברוך-הוא נמצא בתוך בית-הכנסת, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (שיר השירים רבה, פרשה ה'): "אני ישנה" — לבית-המקדש, "ולבי ער" — לבתי כנסיות ולבתי מדרשות; כי הקדוש-ברוך-הוא נמצא עכשו בבתי כנסיות ובבתי מדרשות.

גא ונא ראה להתחזק ביראת שמים, ותקבע לעצמך שעורים ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, באופן שתסיים בכל שבוע את פרשת השבוע, וכן תגרוס בכל יום כמה פרקים משניות, אשר מזכך את הנפש מפל מיני חלדה. ועל כלם — ראה לעשות לעצמך שעור בגמרא, שעור אחד בגרסא לגרוס לעצמך את כל הש"ס בבקיאיות, בלי רש"י ובלי תוספות, ושעור אחד תלמוד עם חבר

טוב, כַּאֲשֶׁר לְמַדַּת בְּצוּתָא חֶלֶק גָּדוֹל מִמַּסְכַּת בְּרֻכּוֹת, וְתַמְשִׁיף, כִּי, תִּהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לָךְ רֹאשׁ טוֹב.

וְעַל כָּלֵם רְאֵה לְלַמַּד שְׁלַחַן עֲרוּף, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד מְכַרְחַח כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל לְלַמַּד בְּכֹל יוֹם שְׁלַחַן עֲרוּף, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כט), אֲשֶׁר עַל לַמּוֹד פּוֹסְקִים הַזֵּהִירָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל יוֹתֵר מִכָּל הַלְמוּדִים.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂבֻזָּוֹת הַשְּׂמִיחָה יִתְרַחֵב לָךְ לִבָּךְ, שְׂתוּכַל לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמֵדְבָרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלִיחָה נְצַחִית, הַצְּלִיחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתַאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְגַדֵּל אֶת זְקֻנְךָ וְהַפְּאוֹת, אֲשֶׁר זֶה הַחֵן שֶׁל בַּר יִשְׂרָאֵל.

אִין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הָאֱהָבָה שֶׁיֵּשׁ לִי אֵלֶיךָ, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂנַזְכֶּה וְנִתְרַאֶה תְּמִיד בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּשָּׁב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרַי בְּשִׁלְחַי, י' שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גִּירוּ יְאִיר.

אִין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּדִי, שִׂיִּצְאָתָּ בְּיוֹם חֲמִישִׁי לְהַפְצָה מְרֻכָּזָה בְּעִבּוּר לְשִׁלְמֵי אֶת הַחֻבּוֹת שֶׁל בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלַחָךְ לֹא יִהְיֶה אֵף פְּעַם חֻבּוֹת, וְתִצָּא מִכָּל הַחֻבּוֹת וְהַצְּרוֹת שְׁלַחָךְ, וְיִהְיֶה לָךְ רַק טוֹב בְּחַיִּים.

גַּא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׂבַעְעוֹלָם, וְעַקֵּר

ההתחזקות הוא שמחה, לשמח מאד על נעם חלקנו, על אשר בנחל שם גורלנו, ונאנחנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, ומה היינו עושים בלי רבנו ו"ל, ולכן צריכים להודות ולהלל ולשבח את הבורא יתברך שמו בכל יום.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אשר כל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך, זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תשג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח, י' שבט ה'תש"ס.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל פלליות אנשי
שלומנו היקרים "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב",
הזיה עליהם ישרה שכנתו תמיד, אמן.

מאד מאד אבקש את פלכם, שהיות שהיום באים הועדה, שאף
אחד לא יהיה בשטח, ואני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שמעז
יצא מתקן, וכל אויבנו ושונאי נפשנו יפלו תחתנו, אנחנו צריכים
רק להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, כי גדול אדוננו ורב
להושיע, ואסור לבטח בשום בן אדם.

נא ונא תתחזקו להיות ביחד, ואל תתקררו משום דבר
שבעולם, כי גדול אדוננו ונורא שמו, ועוד תראו נסים נגלים
שיעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא.

אנחנו צריכים מאד מאד לשמח על נעם חלקנו, על אשר בנחל
שם גורלנו וחלקנו, ויש לנו, תהלה לאל, קהלה יפה מאד, איפה
עוד רואים ילדים שמתחנכים באמונה פשוטה בו יתברך?! ולכן

אָשֶׁר כַּח תְּשׁוּדָה בְּנַחֲלֵךְ קָה

אֵל תִּתְּבַלְבְּלוּ מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע־עוֹלָם, וְאֵל יִחַלֵּשׁ לְבַבְכֶם וְדַעַתְכֶם
מִשׁוֹם דְּבָר, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, רְאוּ לֹא לְהִיּוֹת כְּאֵן בְּעֵת שְׁהוֹעֵדָה יָבוֹאוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּשׁוּדָה.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁמַיִם יִתְפַּרֵּץ, יוֹם שְׁנֵי לִסְדֵּר בְּשֵׁלַח, י' שֶׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נִרְוֵנוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵין מָה לַעֲשׂוֹת, זֶה טֵבַע הָעוֹלָם, כִּי יִלְדִים עוֹד מִגִּיל קִטְנוּת
גְּדֻלִים עִם מֵדַת הַקְּנָאָה, וְצָרִיכִים לַעֲקֹר אֶת זֶה, לְכֵן אִם תִּינּוֹק מְקַנָּא
בְּאַחֵיו אוֹ בְּאַחֹתוֹ, זֶה נוֹרָמָלִי, אֲבָל אִם מְבַגֵּר מְקַנָּא בְּשֵׁנִי, זֶה גֵעַל
נַפְשׁ, לְכֵן אֲנִחְנֵנוּ צָרִיכִים לְרְאוֹת אֵיךְ שְׂזָה מִתְחִיל מִגִּיל קִטְנוּת,
שְׂאָחַד מְקַנָּא בְּשֵׁנִי, וְעֲלִינוּ לַעֲקֹר אֶת הַקְּנָאָה וְהַצָּרוֹת עֵינַי, וְלַצְּעָרְנוּ
הַרְבֵּ, אֲתָה רוֹאָה מָה שְׂיִכּוֹל לְקָרוֹת וְכוּ'.

אֵל תִּפְחָדוּ גַם זֶה יַעֲבֹר וְכוּ', מָה הָיָה עִם כָּל הַיְלָדִים וְכוּ', זֶה
דְּבָר טֵבַעִי שְׁהַתִּינּוֹק מְקַנָּא שְׁהַבִּיאוּ לוֹ לְבֵית תִּינַקֵּת וְכוּ'.

פֹּה תִקְבַּל מִכְתָּב כְּלָלִי, כְּדֹאֵי כְּבָר לְתִלּוֹת אֶת זֶה עֲכָשׁוּ,
וְאַחֲר־כֵּן בְּשַׁעֲה אַחַת לְהוֹרִיד אֶת זֶה.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנַעֲבֹר כְּבָר אֶת
הַצָּרָה הַזֹּאת שֶׁל הוֹעֵדָה, וְהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹב, כְּמוֹ שְׂאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל:
"יֵשׁ עֵינַיִן שְׁנֵתְהַפֵּף הַכֹּל לְטוֹבָה."

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח, י' שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

ראה לא לפחד משום דבר, כי גדול אדוננו ורב להושיע, והכל
משגח ממנו יתברך, אנחנו נמצאים רק בידו יתברך, ולכן אין לנו
מה להתפחד כלל, אל תחלש כרגע, כי דיקא פשמגיעים למטה
למטה, אז הקדוש-ברוך-הוא מעלה מעלה מעלה, וכן אמרו חכמינו
הקדושים (שחר טוב תהלים כ'): כֵּן אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל,
אם ראיתם שהצרות מכסות אתכם, באותה שעה אתם נגאלים, ולכן
אסור לך להשבר בשום פנים ואפן, כי גם עלי עוברים הרבה
משברים וגלים, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שיקים אצלי מה
שאמרו (שם כא): "מתוך צרה רוחה", שנגמר (יממהו לא, ז): "ועת
צרה היא ליִעֲקֹב וּמִמֶּנָּה יִוָּשַׁע".

ראה לעודד את תלמידי הישיבה, שלא ימצאו מהצהרים בבגזן,
וכן שינקו קדם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תשו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח, י' שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר וְ...
גֵּרוּ יְאִיר.

באתי לבקש אתכם מאד, שתראו שבשעה שתיים-עשרה
הישיבה תצא לתפצה מרכזת, או לקברי הצדיקים, או שניהם יחד,
כי היום באים הועדה, ותשתדלו מאד לנקות את המקום, שלא נתן

לָהֶם פְּתוּחַן פֶּה, כִּי בְנִפְשָׁנוּ הוּא, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שָׁאֵמַר לְעוֹלָמוֹ
דַּי — יֹאמַר לְצְרוּתֵינוּ דַּי, וְהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְתִהְיֶה לְכֹל
מִתְנַגְּדֵינוּ וְשׁוֹנְאֵינוּ מִפְּלֵה גְדוֹלָה מְאֹד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר בְּשֵׁלַח, י"א שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... שְׁיִחִיו.

פֶּה תִקְבְּלוּ עוֹד קוֹנֵטְרַס מְגִה, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מִתְפַּלֵּא עֲלֵיכֶם,
אִיךָ אַתֶּם זֹכִים לְהַכִּין קוֹנֵטְרַס אַחֵר קוֹנֵטְרַס, וּכְשֶׁאֲנִי מְגִיה אֶת זֶה,
אֲנִי לֹא יָכוֹל לְתַאֵר, אִם זֶה בְּאֵמֶת אֲנִי אֹמְרָתִי.

מָה אֹמַר לָכֶם! הַבְּזִיוֹנוֹת, הַחֲרוּפִין וְהַגְדוּפִין שֶׁהֵם מְנַת חֲלָקִי,
זֶה לֹא יֵאֱמָן כִּי יִשְׁעַר, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְחוּס וַיִּחַמַּל עָלַי, וַיּוֹצִיא
אוֹתִי מִהַפֶּח הַזֶּה וְכו'.

שְׁלַחְתִּי עִם בְּנֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר, אֶת כָּל הַמְּכַתְּבִים מֵרֵאשׁ הַשָּׁנָה
תש"ס עַד אֶתְמוֹל י' שְׁבַט, וְאַתֶּם כָּבֵר תִּשְׁבְּצוּ בְּתוֹךְ הַמְּכַתְּבִים גַּם
אֶת כָּל הַמְּכַתְּבִים כְּלָלִיִּים.

נָא לְמַסֵּר לְ... גֵּרוֹ יְאִיר, אֶת הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים שָׂאֵךְ יֵצְאוּ לְאוֹר
עוֹלָם, וְהֵם: "זְכוֹת אָבוֹת", "אֲשֶׁר בַּנְחַל" חֲלֵק כ' כ"א, ו"ט"ו
בְּשֶׁבֶט" וְכו', הוּא יְבוֹא אֲלֵיכֶם בְּעֶרְב.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר בְּשֵׁלַח, י"א שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הנה עֵתָה מְנַחַת עָלֶיךָ מַצּוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "לא תַעֲמֹד עַל דַּם רֵעֶךָ", וְתַעֲשֵׂה כָּל מָה שְׁבִיכְלָתְךָ לְהַפִּיר אֶת מְזִימוֹת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ.

הַיּוֹם עָבַר עָלַי יוֹם קָשָׁה וְכָבֵד מְאֹד מְאֹד, צִעַר וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וְעִגְמַת נַפְשׁ גְּדוּלָּה, עַד מְתִי אֲצַטְרֵךְ לְסִבַּל מִמְסִירוֹת וְכוּ', מִהַשְׁפָּלוֹת וְכוּ', מִבֵּית וּמִבְחוּץ, אֵין לִי כִּבֵּר כַּח.

הָיָו לָנוּ הַיּוֹם נְסִים גְּדוּלִים שְׁבָאוּ כָּל הַחֲמוּלָה, הַשׁוֹפָטֹת וְהַעוֹרְכֵי דִין וְכָל אֲנָשֵׁי הַנוֹעֲדָה וְכוּ', כְּאֵלוּ מָה וּמִי וְאֵימַת וְכוּ', סֵךְ הַכֹּל מָה אָנוּ עוֹשִׂים וְכוּ', רוֹצִים לְבָנוֹת בֵּית-הַפְּנִסֹת לְהַגְדִּיל שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ וּלְהַאֲדִירוֹ, וְאִם זֶה לֹא מִסְפִּיק אֲנִי צְרִיךְ לְסִבַּל עֲלֻבוֹנוֹת מִבְּפָנַי, אֲשֶׁר מִי הָאָמִין וְכוּ', אֲקַנְהָ לְדַבֵּר אֶתְךָ יוֹתֵר מֵאַחֵר (אַחַר הַצְּהָרִים).

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

הַעֲקֹר מָה שְׁאַתָּה עוֹשֶׂה, שִׁיחֶיָה בְּהַצְּלָחָה וּבְחֻשְׁבוֹן, לֹא בְּפוֹזִזוֹת, אֲלֹא לְךָ וּתְקִים (שְׁמוּאֵל-ב' כג, כא): "וַיִּגְדַּל אֶת הַחֲנִיַּת מִיַּד הַמְּצָרִי" וְגו'.

כח תשט.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר בְּשִׁלְחַ, י"א שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ וְאֵיר.

זֶה זְמַן שְׁאֵנִי רוֹצֵה לְדַבֵּר עִמָּךְ אוֹ לְכַתֵּב לְךָ, אִךְ רַבּוֹ הַמְּנִיעוֹת וְהַטְּרָדוֹת, הַצִּעַר וְהַעֲגַמַת נַפְשׁ וְכוּ', אָדָם בָּא לְמַצְבִּים שְׁנוֹשְׁבֵר לְגַמְרֵי, סֵךְ הַכֹּל מָה אֲנִי רוֹצֵה? לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים בְּגִיל צְעִיר, שֶׁלֹּא יִדְעוּ הַנַּעַר שֶׁלָּנוּ מָה זֶה חֲטָא וְעוֹן, שִׁיחִיו בְּקַדְשָׁה וּבְטְהָרָה, וְהִנֵּה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הֶרְשַׁע, יִמַּח שְׁמוֹ, מִשְׁחִיר אוֹתִי בְּעֵינֵי הָרַע-בָּנִים, וּמִדְּפִיס עָלַי כְּתָבוֹת כּוֹזְבִיּוֹת, וְאִם זֶה לֹא מִסְפִּיק, הַיּוֹם הָיָו חֲמוּלָה

שְׁלֵמָה לְבָדֵק אֶת הַמְּבִנָּה שְׁלֵנוּ, הַשׁוֹפֵטֶת בְּעֶצְמָה עִם עוֹרְכֵי דִינִים וְאֲנָשֵׁי הַיּוֹעֵדָה וְכוּ' וְכוּ', כַּאֲשֶׁר יִסְפֵּר לָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, כְּאֵלוֹ מִי יוֹדֵעַ מַה יֵּשׁ בְּבִנְיָן הַזֶּה, וְאֲנִי צָרִיךְ רַחֲמִים רַבִּים, שְׂאוּכַל לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד וְכוּ'.

סוֹף כָּל סוֹף רְאֵה וְגַם רְאֵה, זָכָה אוֹתָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם שְׁכָל וְצִיָּת אוֹתִי, וְחַתְּנָת שְׁלֵשָׁה יְלָדֶיךָ בְּלִי עֵינַי הָרַע, וְחַיִּים מְאֹשְׁרִים, וְהַלְוֵאֵי שְׁכֵלָם הֵיוּ מְצִיָּתִים אוֹתִי כְּמוֹךְ, אַךְ מַה לַעֲשׂוֹת? הַבְּחִירָה גְּדוּלָה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּשִׁי

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר בְּשֵׁלַח, י"א שְׁבֹט הַתְּשִׁ"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, אֵל תְּבַלְבְּלִי עֶצְמָךְ כָּלֵל, אֵינִי לִי עֶסֶק עִם אַף אֶחָד, אֲנִי רַק מְגַלֶּה אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינִי לִי שׁוֹם עֶסְקִים אַחֲרִים בְּעוֹלָם, וְעַל-כֵּן אֵל יִסְפְּרוּ לָךְ שׁוֹם סְפוּרִים כְּאֵלוֹ יֵשׁ לְמִישָׁהוּ אֵינָה מְסֹר יוֹתֵר מִהַשְּׁנִיָּה, אֵינִי אֶצְלִי דְבַר כְּזָה, אֶצְלִי כָּלֵךְ חֲשׁוּבוֹת, הַעֲקָר לְדַבֵּק אֶת הַמַּחְשָׁבָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוֹ לֹא תִצְטָרְכִי לְחֲשַׁב מִשׁוֹם אֲשֶׁה, וְאַף אַחַת לֹא תוּכַל לְבַלְבֵּל אוֹתָךְ.

אֶת רְאִי לְדַבֵּר רַק עִם כָּלֵם דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַתְּחַזְּקוֹת בְּלִי שׁוֹם חֲכָמוֹת, וְאִזּוֹ תִרְאִי שְׁלֵא יִקַּח הַרְבֵּה זְמַן, וְיִהְיֶה לָךְ הַמּוֹן חֲבֵרוֹת, כִּי טוֹב הַכֹּל חֲפָצִים לְשִׁמְעַ — אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן כט); וְעַל-כֵּן אֶת תְּדַבְּרֵי רַק דְּבוּרִים טוֹבִים, וְאִזּוֹ יִשְׁמְעוּ כָּלֵךְ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּשִׂיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּשִׁלַּח, י"ב שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָרֶב ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֵין לִי מַלְיָם לְהוֹדוֹת לָךְ עַל זֶה שִׁיִּצְאָתָּ לְהַפְצֶה מְרֻכָּזוֹת בְּעִבּוֹר מוֹסְדוֹתֵינוּ שְׁעוֹמְדִים בְּמַצֵּב קְרִיטִי, כָּל הַמוֹסְדוֹת בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל תּוֹמְכִים פֶּה וְשֵׁם וְכוּ' וְכוּ', אָבֵל אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּמַצֵּב כְּזֶה, שְׂמֵאֵד מֵאֵד מֵר לָנוּ, וְאֵין לָנוּ אֶל מִי לְפָנוֹת, לְכֵן בְּזֶה שִׁיִּצְאָתָּ בְּעִבּוֹר מוֹסְדוֹתֵינוּ תִּתְבָּרֵךְ מִפִּי אֵל עֲלִיּוֹן.

נָא וְנָא הִרְגַּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמֵדְבָרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, זֶה הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כּוֹזֵה, שְׂאִין לְתֵאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֵם הָיוּ בְּגִי-אָדָם יוֹדְעִים מֵה יִכּוֹלִים לַפְּעַל אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי הָיוּ מִתְמַיְדִים וְשׁוֹקְדִים עַל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, אֲלֵא בּוֹרַח תְּמִיד אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא רְאֵה לְעוֹדֵד וּלְחֹזֵק וּלְשִׂמְחָה אֶת גְּשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְפִרְט אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וְזוֹ הַמְּצוּהָ הַכִּי גְדוּלָּה לְשִׂמְחָה אֶת הַזּוּלָּת, וּבְזֶה שְׁעוֹזְרִים לְשִׂמְחָה אֶת הַזּוּלָּת, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁפֵּיעַ שְׂמֵחָה גַּם לְעֲצָמוֹ, וּבְזָכוֹת הַשְּׂמֵחָה זֹכִים לְרְפוּאָה שְׁלֵמָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּשִׁיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּשִׁלַּח, י"ב שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

אֵין אֶת יְכוּלָּה לְתֵאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַשְּׂמֵחָה שֵׁישׁ לִי, שְׂזָכִית

לְצֵאת לַהֲפֵצָה מְרֻכָּזת בְּעֵבוֹר מוֹסְדוֹתֵינוּ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂבֻכוֹת זֶה שְׂיֻצָּאת, שְׂתֵרְאֵי בְרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדִיךָ.

נָא וְנָא רְאֵי לְחֻזַּק אֶת נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂתֵהִינָה שְׂמֵחוֹת וְעֲלִיזוֹת, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר יָפֵה מִלְּגוֹר בִּיבְנֵאֵל, עִיר רַבְּנוּ ז"ל, וְאִם תַּחֲזִיקוּ אֶת עַצְמְכֶם בְּיַחַד, אֲזַ תֵּרְאוּ דְבָרִים נִפְלְאִים שְׂיִקְרוּ בּוֹ, צְרִיכִים רַק לְהִתְחַזֵּק, וּבֻכּוֹת זֶה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יִמְשִׁיךְ עֲלֵיכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדִיכֶם.

רְאֵי לְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם אֲלֵיו יתְבַרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדַבּוּר שְׂמִדְבָרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה הַצְלָחָה נְצַחִית, הַצְלָחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשיג.

בַּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יתְבַרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר בְּשַׁלַּח, י"ב שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלִּיּוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בִּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרֶה שְׂכִינְתוֹ תָּמִיד, אָמֵן.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי מֵאֲמָצִים שְׂיִהְיֶה בִּינֵיכֶם אֶהְבָּה וְאַחֲדוּת, וְתֵרְאוּ לְחַדֵּשׁ אֶת הַעֲנָנִין שֶׁל "עֲנַג שְׁבַת", שְׂתִתְקַבְּצוּ יַחַד בְּלֵיל שְׁבַת, וְתִשְׁרִיּוּ אֶת זְמִירוֹת הַשְּׁבַת, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה — מִלְּהִתְקַבֵּץ יַחַד בְּלֵיל שְׁבַת, וְלִשְׁרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלְדַבֵּר דְּבָרֵי תוֹרָה, וְצְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשֹׁמֵר, שְׂתִקְבּוּץ יְהִיָּה קְבוּץ קְדוֹשׁ, כִּי בְּפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר בְּלֵיל שְׁבַת אָדָם יְכוּל לְהִתְלַהֵב בְּהִתְלַהֲבוֹת כְּזוֹ, עַד שֶׁלֹּא יַדַע אֵיפֹה פָּרַח כָּל הַלַּיְלָה, כִּי אֲזַ מֵאִיר אֹר גְּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד, אֹר הַשְּׁבַת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהִתְעַנֵּג בְּזִיו שְׁבַת-קְדוֹשׁ, וּמוֹהַרְנֵת ז"ל אָמַר, אֲשֶׁר בְּלֵיל שְׁבַת אֲפָשֶׁר לְפַעַל כְּמוֹ בְּלֵיל כָּל

גְּדֵרִי, וְלִכֵּן הוּא דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד לְהִתְקַבֵּץ יַחַד בְּצוּמָא, וּלְדַבֵּר דְּבוּרֵי
אָמוּנָה וּלְהִתְחַזֵּק יַחַד.

גַּא וְנָא אַל תְּתַבְּלְבְּלוּ מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעְעוֹלָם, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנֵנוּ
וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּרְאוּ פִּה בִּיבְנָאֵל נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַעֲקֹר צְרִיכִים סְבָלְנוּת, וּמִי שְׂסַבְלָן יוֹתֵר — מְצָלִיחַ יוֹתֵר,
וּמְסַבֵּן מִי שְׂפַקְעָה סְבָלְנוּתוֹ, וְהוּא נִכְנָס בְּעַצְבִּים, אוֹ שְׂקִבֵּל כְּבָר
שְׂבָר עַצְבִּים, אוֹ הוּא עַל סֵף לְקִבֵּל שְׂבָר עַצְבִּים, וְנִתְבְּלָבֵל לְגַמְרֵי
וְכוֹ, וְאִזּוּ הוּא בּוֹרַח וְנִתְרַחֵק, וְלִכֵּן רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּמַדַּת הַסְבָּלְנוּת,
כִּי מִי שֶׁהוּא סְבָלָן בְּיוֹתֵר — הוּא מְצָלִיחַ בְּיוֹתֵר, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ
מְטַעָה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל.

גַּא וְנָא רְאוּ לְהִתְקַבֵּץ בְּכָל לִילָה, וּלְלַמֵּד בְּצוּמָא דָּף גְּמָרָא
בִּיצָה, שְׁנַלְמַד עַל-יְדֵי הָאֲבָרָה הַיְקָר לִי מְאֹד, ר' ... גְּרוּ יְאִיר, וּמַעֲלַת
הַלּוּמַד דָּף גְּמָרָא רַש"י וְתוֹסְפוֹת — אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל,
וְזֶה מְזַבְּחָ אֶת הַנֶּפֶשׁ, וּמְאִיר עֲלֶיהָ אוֹר וְזִיו וְחַיּוּת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

גַּא וְנָא רְאוּ לְהִתְפַּלֵּל בְּמַנְיָן דִּיקָא, כִּי כֶּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ח.): אֵימְתִי עֵת רְצוֹן? בְּשַׁעָה שְׁהַצְּבוּר מִתְפַּלְלִין.

וְעַל כָּלֵם — רְאוּ לְהִתְבּוֹדֵד אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל
דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמַדְרָבְרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶו הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ
שְׂאִין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַמְּאֵחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תש"ד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר בְּשַׁלַּח, י"ב שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... שְׂיַחֲיוּ נְצַח.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

חֶסֶד וְשָׁלוֹם, שְׁלֵא תִהְיֶה לָכֶם מִחֲשָׁבָה לְהִתְגַּרֵּשׁ, כִּי הַמִּזְבֵּחַ מוֹרִיד דְּמָעוֹת כְּשִׁמְתִּגְרָשִׁים, וְלִכֵּן אַתֶּם צְרִיכִים מְאֹד לְשָׁמֵר לֹא לְעֹלוֹת מִחֲשָׁבָה כְּזֹאת לְהִתְגַּרֵּשׁ, שְׂזֵה עֵוֹן חָמוּר מְאֹד.

רְאוּ לַחֲיוֹת בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁתַּצְלִיחוּ בַחַיִּים, הָעֶקֶר תִּרְאוּ לְכַבֵּד אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, וְזֶה הִיָּה הַרְצוֹן שֶׁל רַבְּנוּ וי"ל.

תִּצְאוּ לְהַפְצָה, וְאִזּוּ טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּח תּשׁטוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּשַׁלַּח, י"ב שֶׁבֶט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵין אַתָּה יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֻלַּת הַשְּׂמֵחָה שֶׁיֵּשׁ לִי שְׂנַעֲשִׂית מוֹרָה, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִהְיֶה בְּהַצְלָחָה מְרַבָּה מְאֹד, כִּי סוּף כָּל סוּף אֲנִיחֶנוּ צְרִיכִים מוֹרוֹת יִרְאֵי ה' וְחוֹשְׁבֵי שָׁמוֹ, לְהַחֲדִיר בְּבִנּוֹת אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִבְּקָשׁ אוֹתְךָ, תִּרְאִי לְחֻזַּק אֶת נְשֵׁי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁלֵא תִהְיֶינָה שְׁבוּרוֹת, שְׂנֹכְנִס בְּמִישָׁהִי אִיזוֹ רוּחַ שְׁטוֹת וְעֻזָּבָה, בְּנֻדְאֵי הֵם עוֹד יַחֲזִרוּ וְכוּ', הָעֶקֶר רַק לְחֻזַּק אֶת נְשֵׁי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁיִהְיוּ תְּמִיד שְׂמֵחוֹת וְעֵלְיוֹת, וְתִשְׁמְרוּ מְאֹד מִזְרָשׁ, שְׁלֵא תִסִּית אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי זֶה כָּל הַכַּח שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם: 'הַפְּרֵד וּמְשַׁל', רוּצָה לְהַפְרִיד אֶת קְהֵלֵתֵנוּ, וְהוּא לֹא יַצְלִיחַ, הוּא יִפֹּל מִפְּלֶת אַחַר מִפְּלֶת, וְלֹא יַצְלִיחַ לְהַפְרִיד בֵּינֵינוּ.

הַעֲקֹר רְאִי לְכַבֵּד אֶת בְּעֵלְךָ, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשטז.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּשִׁלְחַת, י"ב שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... שְׁיַחֲיוּ נֹצֵחַ.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם.

רְאוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם, שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם, כִּי כָּל הַבְּעִיּוֹת בְּפִרְנֶסָה בְּאוֹת רַק כְּשֶׁהִבְעֵל וְאֲשֵׁתוֹ רְבִים, וְלִכְּן לֹא בַחֲנָם שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּבֹא מְצִיעָא נט:): אוֹקִירוּ לְנִשְׁכּוֹ כִּי הֵיכִי דְתַתְּעִתְרוּ [תְּכַבְּדוּ וְתִיקְרוּ אֶת גְּשׁוּתֵיכֶם כְּדִי שְׁתַּתְּעִשְׂרוּ], כָּל הַעֲנִיּוֹת בְּבֵית בָּאָה רַק מִפְּנֵי שְׂאֵתָם רְבִים בֵּינֵיכֶם, מֵאֲז שֶׁהִתְחַתְּנָתֶם אֵין לָכֶם שְׁלוֹם־בֵּית, וְזֶה בָּא מִהַפְּעֵס וְהַרְצִיחָה שְׁנִטְבְּעוּ בְּשִׁגְיֵיכֶם, כָּל דְּבַר קָטָן מְעַצְבֵּן אֶתְכֶם, וּכְבָר מִתְחִילִים לְרִיב, וְיָדוּעַ, שְׂרַבְנוּ וְ"ל הַקְּפִיד עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, כְּמוֹבָא (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָנִים: רסג, רסד), שֶׁהִזְהִירְנוּ מְאֹד מְאֹד, שֶׁהִבְעֵל־דְּבַר עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְשַׁבֵּר אֶת הַשְּׁלוֹם־בֵּית שֶׁל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, כִּי רוּצָה לְהַכְשִׁיל אוֹתָם בְּעִבְרוֹת חֲמוּרוֹת, וְלִכְּן תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם־בֵּית, וְאֲז תֵּרְאוּ אֵיךְ שֶׁתְּהִיָּה לָכֶם פִּרְנֶסָה בְּשִׁפְעַ.

נָא וְנָא אֶל תְּבַלְבְּלוּ אֶת עֲצָמְכֶם, וְאֲז תֵּרְאוּ גְסִים נְגָלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמְכֶם הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשיז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בשלח, י"ב שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי ...
גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי, שאתה עדין עומד חזק, כי בעתים הללו צריכים הרבה רחמים להשאיר ב"היכל הקדוש", כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עא): מה שפרש רבנו ז"ל את הפסוק: "ואשר פח לעמד בהיכל המלך", צריכים כחות עצומים להשאיר בהיכלא דמלכא, כי הסמ"ך-מ"ם אורב על כל אחד ואחד שמקבל מנעם העליון, ולכן צריכים להתחזק מאד מאד, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתהיה חזק כל ימי חייה.

שני בניה, גרם יאיר, מצליחים פה מאד — הן בתורה והן במדות, והן בדרך ארץ, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתרוה רב נחת דקדשה מהם. ואני מאד מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שגם בתכם תתחתן, ותרוו רב נחת מכל יוצאי חלצכם.

נא ונא ראה לחזק ולעודד ולאמץ את אנשי שלומנו היקרים, כי זה העקר, כי עובר על כל אחד צרות ויסורים, ולכן אשרי מי שמחזק את הזולת, ועל-ידי-זה גם לו תהיה התחזקות, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קו): עצה לבוא להתחזקות — להשפיל את אחרים, עין שם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כח תשיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר בְּשִׁלַּח, י"ב שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי יְדֵי הַיָּקָר
לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְקִרְאָת דְּבָרֶיךָ.

אֵל תִּתְפַּלֵּא מֵהֵיכָן אָנִי זוֹכֵה לְסִפְרִים כְּאַלְהָה! דִּיקָא עַל-יְדֵי
חֲרוּפִים וְגִדּוּפִים שְׂאֲנִי סוֹבֵל מְאִינְשֵׁי דְלֹא מַעְלִי, וְכֵן מִתְלַמְּיָדִים
שְׁשִׁתּוּ מִיָּם וְכוּ' וּבּוֹרְחִים וְכוּ', וּמְהַרְהֵרִים אַחַר רַבָּם וְכוּ', וּמְדַבְּרִים
כָּל דְּבַר אֲסוּר וְכוּ', דִּיקָא עַל יָדָם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁלֵּם לִי חֲזָרָה
סִפְרִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים כְּאַלוֹ.

וְהִנֵּה אַתָּה מִתְפַּלֵּא, שְׂפָכְרָא יֵצֵא מֵהַדְּפוּס סֵפֶר "זְכוּת אָבוֹת",
הִנֵּה בְּיוֹם י' שְׁבַט גְּמַרְתִּי עוֹד סֵפֶר "מִגֵּן אָבוֹת", וְהוּא כְּבָר פְּרוּשׁ
שְׁלִישִׁי, יַעֲזוּר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֲזַכֶּה לְהַדְפִּיס פְּרוּשִׁים עַל כָּל
סֵדֶר הָא"ב, שְׁיִהְיוּ עֲשָׂרִים וּשְׁנַיִם פְּרוּשִׁים, מְלַבֵּד שְׂאָר הַסִּפְרִים
שְׂאֲנִי רוֹצֵה מְאֹד מְאֹד לְהוֹצִיא הַשָּׁנָה, וּבִפְרָט אֶת הַסְּדוּר.

רַק אַתָּה רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבַר, כִּי בְּזַה הָעוֹלָם
אָדָם נִמְצָא בְּסַכְנָה גְּדוֹלָה מְאֹד, הִנֵּה הוּא יָכוֹל לְהִתְלַהֵב וּלְהִחְזֹק
מִהֶרֶב וְהִצְדִּיק וְכוּ', וְהִנֵּה יִפֹּל בְּנִפְלֵיָה שְׂאִין לָהּ תְּקוּמָה, רַחֲמָנָא
לִישׁזְבֹּן, וְלָכֵן צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׁלֵא יִתְרַחַק
מִהֶרֶב וְהִצְדִּיק שְׂקַבֵּל מִמֶּנּוּ.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִנִי.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשיט.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּשִׁלְחַת, י"ב שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֶלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

בַּעֲנֵן הַשְּׂדוּף וְכוּ', בְּיָדַי אִם בְּיָדְךָ תִּחְיֶה גַּמְשֶׁכֶת אַחֲרָיו וְכוּ', וְאַתָּה בְּדַקָּתְךָ אֶת הַבְּחוּר וְכוּ' וְהַכֹּל מִסְתַּדֵּר, שְׂיִהְיֶה בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזְל טוֹב, וְאַתָּם לֹא צְרִיכִים לְדַאֵג.

זְכְרוּ גַּפְּלֹאוֹתַי, תָּמִיד תִּזְכֹּר אֶת הַנִּפְלְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי בְּיָדַי הָיָה לְךָ גַּם גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְחִכְמִינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (נְדָה ל.): אֵין בַּעַל הַגַּם מְכִיר בְּנֶסוֹ; וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהוֹדוֹת וּלְהִלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסֵד תָּנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ.

עַל-יְדֵי שְׁתַּמִּיד תִּתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יִתְרַחֵב לְךָ לְבָבְךָ לְבַקֵּשׁ עַל לְהַבֵּא.

עֲשׂוּ הוּא הַבְּרוּר וְהַזְכוּף וְכוּ' וְכוּ', וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּק מִעֲמֶד וְאֵינוֹ גֹּשֶׁר, וְלִכֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּרְאֶה לְחִזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׁמַּח אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, תִּדְבֹר עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִמֶּעֶלֶת יְבִנְאֵל, כִּי פֹה בֹא יְבוֹא נוֹרְאוֹת גַּפְּלֹאוֹת.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשכ.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּשִׁלְחַת, י"ג שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֶלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

הנה שמעתי היום, שאחד צלצל אליך לומר לשון-הרע על שני ילדיך וכו', שהם מציקים לו, וכאלו הם מציקים לי וכו', עלי לומר לך, שהאברך הזה אינו שפוי בדעתו, ודי למבין. ולכן אל תקבל שום לשון-הרע על ילדיך, הלוואי שיהיו לי עוד אלה תלמידים כמותם, הם בעלי דרך ארץ, עוזרים, וכל הבחורים אוהבים אותם, וזה סתם לשון-הרע, ולכן אל תצטער, כי הכל הכל הבלים.

העקר ראה לחזק ולעודד ולשמח את אנשי שלומנו היקרים, כי בזה העולם צריכים הרבה התחזקות, הנה אדם בוער אל הקדוש-ברוך-הוא, והנה נופל, ולכן כל אחד ואחד מאתנו צריך התחזקות חדשה, לא להתפעל משום דבר שבעולם, אני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, ששום דבר לא יוכל לשבר אותך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תשכא.

בצורת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר בשלח, י"ד שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדבר עם ... חד משמעית, אם הוא לא רוצה להיות מלמד, שיצא תכף-ומיד, אין יותר חכמות כמו שהיה עד עכשו, כי מי שרואה רק שחור, שילך לאן שהעינים שלו מוליכות אותו, ואנחנו לא יכולים לחנך את הילדים בצורה כזאת שישחירו אותם, מעלת המלמדים היא רק כשרואים טוב אצל הילדים, כי בשביל זה אתה מלמד — לחנך את הילדים, אבל לא להשחיר אותם, ולכן זה צריך להיות חד משמעית.

אָשֶׁר כַּח תִּשְׁכַּב בְּנַחֵל קִיט

אָנִי פּוֹתֵב עֲכָשׁוּ מִכְתָּב לְכָל הַמְלַמְּדִים, וְרָצִיתִי מְאֹד, שְׂיַעֲשׂוּ
מִזֶּה הַעֲתָק, וְתִמְסַר לָהֶם אֶת זֶה.

הַמֵּאַחַל לָךְ שָׁבַת שְׁלוֹם...

כַּח תִּשְׁכַּב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּשִׁלַּח, י"ד שְׁבַט ה'תש"ס.
שְׁלוֹם וּבִרְבָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אָהוּבֵי, יְדִידֵי,
יְקִירֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׂבָעוּלָם, וְזֶה עָקֵר מַעֲלַת בֵּר
יִשְׂרָאֵל, שְׂיִוָּדַע לְהִתְחַזֵּק בְּעַת מְצוּקָתוֹ, וּבְעַת צָרָתוֹ, וְרַק בְּזֶה נִמְדָּדַת
גְּדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְאָף שְׂעוּבָרִים עָלָיו מְשַׁבְּרִים וְגִלִּים וְכוּ', וְכוּ', אֵינּוּ
נִשְׁבָּר, אֲלֵא מִחֻזִּיק מַעֲמֵד, וְלִכֵּן רְאֵה לְחֻזֵּק אֶת עֲצָמְךָ. וְאֵיךְ זֹכִים
לְהִתְחַזֵּק? עַל־יְדֵי שְׂמֻחָזִיקִים אֲחֵרִים, כְּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
(לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קו): עֲצָה לְבֹא לְגִדְלוֹת הַמַּחֲזִין —
לְהַשְׁפִּיל אֲחֵרִים; וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מַאֲמָצִים שְׂבָעוּלָם לְחֻזֵּק
וּלְעוֹדֵד וּלְשִׂמַח אֲחֵרִים, וְעַל־יְדֵי־זֶה גַם לָךְ יִהְיֶה חֻזִּיק. וְכֵן אָמַר
רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קפד): כְּשִׁמְדַּבְּרִים עִם הַזּוֹלָת,
נַעֲשֶׂה אוֹר יִשָּׁר וְאוֹר חוֹזֵר, קֹדֶם כָּל מִחְזָקִים אֶת הַשְּׂנִי, וְאַחֲרֵי־כֵן
קוֹפְצִים הַדְּבוּרִים חֲזָרָה אֵלָיו, וְלִכֵּן הוּא דָּבָר גְּדוֹל מְאֹד, שְׂתַדְבֵּר
בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, לְחֻזְקוֹ וּלְעוֹדְדוֹ וּלְשִׂמְחוֹ.

אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְסַפְּרִים, שְׂמוֹהֲרֵנִת ז"ל, תְּמִיד יֹשֵׁב בְּחִדְרוֹ
וּלְמַד, וְהַדְּלַת הֵיטָה פְּתוּחָה, וְכָל מִי שָׂרַק עָבַר עָלָיו אֵיזָה מְשַׁבֵּר
וְכוּ', אוֹ קָשָׁה רִיחַ וְכוּ', בָּא אֶל מוֹהֲרֵנִת ז"ל וְדַבֵּר עִמוֹ, וְהָיָה לוֹ
חֶק קְבוּעַ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם וְיוֹם עִם אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאִם לֹא
בָּאוּ אֵלָיו, הָיָה יוֹצֵא בַחוּץ לְחַפֵּשׂ אֶת מִישָׁהוּ לְדַבֵּר עִמוֹ, כִּי אֲצַל

רבנו ו"ל היתה נקודת החבר דבר גדול מאד, פמוכא בדבריו ו"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן לד); ולכן ראה להיות חזק בזה.

העקר תמסר את נפשך להיות תמיד בשמחה, פי השמחה היא רפואה לכל — בין בגשמי ובין ברוחני, ואם תהיה חזק בזה, אז תראה ששום דבר בעולם לא יוכל להפיל אותך.

פתיב (דברים כ, יט): "פי האדם עץ השדה", האדם דומה לעץ השדה, ולכן כמו שעל עץ השדה עובר רוחות גשמים ושלגים וכו' ורוצים רק לשבר אותו, עם כל זאת הוא עומד חזק ומוציא פרות יקרים, כן צריך האדם להיות חזק באמונה פשוטה בו יתברך, ולא להתבלבל משום דבר שבעולם, אשרי מי שמחזק את עצמו בזה העולם, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך שבת שלום...

כח תשכג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר בשלח, י"ד שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל המלמדים היקרים לי מאד, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

באתי לחזק ולאמץ ולעודד ולעורר אתכם, על המלאכה הקדושה שאתם עוסקים. אתם צריכים להבין שלא כמלאכה גשמית באמניות של הכלי העולם הזה, היא עבודה ואמנות המלמדים. פי באמת אנחנו רואים שגם באמנות גשמית, בעבודה פשוטה כמו נגר, צבע, פחח, אף פעם לא יגידו שזה לא שנה כבר לכלום, צבע אפלו שכל הקירות יהיו מלכלכים ושחורים, הוא לא ידבר בגנאי הקירות, אלא יגיד: איזה יפי, אני אצבע לכם את הקירות, והוא באמת משתדל שתצא מתחת ידו דירה צבועה בתכלית היפי, אותו דבר נגר, לא יגיד: העץ הזה לא טוב, וכבר לא שנה לשום דבר, אדרבה הוא יעשה מזה כלים נפלאים, ואותו דבר פחח וכו', וכל

בַּעַל אֲמָנוֹת יִרְאֶה מַה שֶּׁהוּא יְכוּל לַעֲשׂוֹת, דִּיקָא מִדְּבַר שְׂכָלָם הִתְיַאֲשׂוּ מִזֶּה, כְּמוֹ-כֵן וְיוֹתֵר מִזֶּה מְלַמֵּד בְּאֵין עֲרֹךְ כָּלֵל, אָסוּר אַף פַּעַם לְהַגִּיד שְׂמֵהֵיִלֵּד הַזֶּה לֹא יֵצֵא כָּבֵר שׁוֹם דְּבַר, לוֹמֵר עַל תְּלַמִּיד שֶׁהוּא אֵינוֹ שׁוֹה לְכַלּוֹם, זֶה אָסוּר בְּהַחֲלֵט, וּמְכַל שְׂכַן שְׂאָסוּר לְהַגִּיד עַל הַרְבֵּה תְּלַמִּידִים, שְׂאֵין מַה לַעֲשׂוֹת וְזֶה אָבוּד, וּדְבָרִים כְּאַלֶּה הֵם כְּפִירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת, כִּי סוּף כָּל סוּף מְדַבְּרִים פֹּה מִנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאִיךְ יְכוּלִים לְפַסֵּל גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲלֵא מְכַרַח לְהִיּוֹת שְׂאֲנִי לֹא מְלַמֵּד טוֹב, אִם אֲנִי מְבַטֵּל אֶת כָּלֵל הַיְלָדִים וְאוֹמֵר שֶׁהֵם לֹא טוֹבִים, סִימֵן שְׂאֲנִי לֹא טוֹב, וְזֶה פְּשׁוּט.

כְּמוֹ שְׂבַגְשָׁמִיּוֹת אֲמֵן שׁוֹנֵא בְּנֵי אֲמָנוֹתוֹ, וְהוּא תְּמִיד יִרְאֶה שֶׁהוּא יְכוּל לַעֲשׂוֹת כְּלֵי יוֹתֵר יְפֵה מִחֻבְרוֹ, כְּמוֹ-כֵן וְיוֹתֵר מִזֶּה צְרִיךְ לְהִיּוֹת מְלַמֵּד, שִׁישְׁקִיעַ בְּתְּלַמִּידִים, וְיִרְאֶה שֶׁהוּא יִצְלִיחַ עִם הַיְלָדִים הַכִּי קָשִׁים.

וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת כְּלַכְּם, רְאוּ, הַפְּקִידוֹ לְכֶם נְשָׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת, אִם תִּחְדִּירוּ בָהֶם אֲמוּנָה, וְאֲמוּנַת חֲכָמִים, תִּסְפְּרוּ לָהֶם סְפוּרֵי צְדִיקִים, עַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחוּ עִמָּהֶם מְאֹד מְאֹד, כִּי עִם מִדַּת הַכַּעַס וְהַקְּפָדוֹת לֹא מְצַלִּיחִים עִם תְּלַמִּידִים, אֲדַרְבֵּה הֵם מִתְּפָרְעִים יוֹתֵר, וְאַחַר-כֵּן הֵם לֹא לוֹמְדִים כְּלוֹם, וְסוֹבְלִים מַה שְּׁסוֹבְלִים וְכוּ', עַד שֶׁהַנְּשָׁמוֹת הָאֵלוֹ הוֹלְכוֹת לְאָבוּד. וְלָכֵן רְאוּ לְקַחַת אֶת דְּבָרֵי אֶלֶּה בְּתוֹךְ לְבַכְּם, וְאִזּוֹ תִּרְאוּ אֶל אֵיזוֹ מַעֲלָה אַתֶּם תַּעֲלוּ, כִּי אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב מִי שֶׁמְלַמֵּד תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, כִּי בְּזֶה הוּא מַחַנְךָ אוֹתָם לְהִיּוֹת עוֹבְדֵי ה'.

תִּשְׁתַּדְּלוּ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבַעוּלָם לְחַזֵּק אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וְתְּמִיד תִּטְפְּסוּ עֲצוֹת בֵּינֵיכֶם אִיךְ לְקַדֵּם אֶת הַחֲנוּפָה, אַךְ בְּרַגַע שֶׁאֶחָד יָבוֹא וַיִּגִּיד, אֵין מַה לַעֲשׂוֹת וְכוּ', הַכֵּל אָבוּד וְכוּ', תִּדְעוּ לְכֶם שֶׁזֶה לֹא מַחַנְךָ, וְזֶה לֹא מְלַמֵּד, וְזֶה לֹא בַּעַל אֲמָנוֹת, זֶה סֵתֵם עוֹבֵר בְּטֵל, וְסוֹבֵל מִמַּחֲלַת עֲצָבִים, שְׂרוּאָה רַק שָׁחַר.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתּוֹצִיאוּ פִּירוֹת יְקָרִים וְנִפְלְאִים, שֶׁהֵם יִהְיוּ הַדוֹר הָעָתִיד שְׁלָנוּ.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי
שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד.
המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כח תשכד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר בשלח, י"ד שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין את יכולה לתאר ולשער את גדל הצער והעגמת נפש שיש לי, כמה אני משקיע באנשי שלומנו ובילדים, ולבסוף בועטים וכו', ולכן מה ששאלת וכו', תאמיני לי, שעל ... תחיה רחמנות גדולה מאד, כי בעלה קבל שבר עצבים, לא עלינו, ולכן כל זמן שהיא לא מדברת נגד, חס ושלום, מצוה עליך לחזקה ולעודדה ולשמחה, כי אני מקנה שבעלה יבריא מהשבר וכו', ועוד יחזור. אבל עם ... היא סתם מסיתה ומדיחה את נשות אנשי שלומנו, ולכן כל מי שתלך על החתונה של בתה, היא פשוט שופכת לי את הדם, כי האשה הזאת ממרידה נשים נגד הקהלה שלנו, ולכן רצוני שאף אחת לא תשתתף בחתונת בתה, שלא יהיה הרצחת וגם ירשת? כמה השקעתי בילדים שלהם, כמה מסירות נפש היתה לי בעבורם, ולבסוף יטרקו את הדלת ויברחו, ויחלישו גם את אחרים! ?

העקר ראי לחזק את נשות אנשי שלומנו, ולבסוף הכל ישתנה לטובה, ופה תהיה "עיר ברסלב" במלא מובן המלה, על אפם וחקמתם של כל מתנגדינו.

וכן תעוררי את נשות אנשי שלומנו, אם רק יראו את זרש וכו', שיתחמקו ויברחו ממנה כמו שבורחים מאש, כי הם טמאים ומטמאים, וכבר שמעתי שתפסה אחת מהנשים הצעירות וטפחה לה על שכמה, מה שלומך? ... איך את מרגישה? ... ורצתה להפנס

אֲשֶׁר כַּח תִּשְׁכַּח בְּנַחֵל קַבֵּג
עֲמָה בְּדַבּוּרִים, כִּי זֶה הַתְּכַסִּים שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם לְדַבֵּר מֵתַק פְּדַבֵּשׁ
וְכוּ', וְהוּא מְלֵא אָרֶס, יִמַח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שָׁאֵמַר לְעוֹלָמוֹ דֵּי, יֵאמַר לְצָרוֹתַי דֵּי, וְאִזְכָּה
כְּכֹר לְקִצַּת שְׁלוֹת הַנֶּפֶשׁ וְנַחַת מִקְהֻלָּתָנוּ.

הַמֵּאחֵל לָךְ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כַּח תִּשְׁכַּח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֶׁשִׁי לְסֹדֵר בְּשֵׁלַח, י"ד שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲנִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֵין אַתָּה יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַשְּׂמִיחָה שֶׁיֵּשׁ לִי,
שְׂנַעֲשִׂית מוֹרָה, יַעֲזוֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה בְּהַצְלָחָה מְרֻבָּה
מְאֹד, כִּי סוּף כָּל סוּף אֲנַחְנוּ צְרִיכִים מוֹרוֹת יִרְאֵי ה' וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ,
לְהַחֲדִיר בְּבִנּוֹת אֲמוֹנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, תִּרְאֵי לְחַזֵּק אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁלֹּא יִהְיוּ שְׁבוּרוֹת, שְׁנִכְנַס בְּמִישֵׁהי אִיזוֹ רוּחַ שְׁטוּת וְעִזְבָּה,
בְּיָדָי הֵם עוֹד יַחֲזִרוּ וְכוּ', הַעֲקֹר רַק לְחַזֵּק אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
שְׂיִהְיוּ תְּמִיד שְׂמִיחוֹת וְעֲלִיזוֹת, וְתִשְׁמְרוּ מְאֹד מִכַּח הַטְּמָאָה, כִּי זֶה
כָּל הַכַּח שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם 'הַפְּרֵד וּמְשַׁל', רוֹצֵה לְהַפְרִיד אֶת קְהֻלָּתָנוּ,
וְהוּא לֹא יַצְלִיחַ, הוּא יִפֹּל מִפְּלַת אַחַר מִפְּלַת, וְלֹא יַצְלִיחַ לְהַפְרִיד
בֵּינָנוּ.

הַעֲקֹר רְאֵי לְכַבֵּד אֶת בְּעֵלְךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזוֹר, שְׁנִשְׁמַע
וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תְּמִיד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּשְׁכּוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַת בְּשִׁלְחַת, י"ד שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ נֹצֵחַ.

בְּאֵתִי לְבָרוּךְ אֲתַכֶּם בְּכִרְפַת "מִזֹּל טוֹב" חֲמָה וּלְכַבִּית, עַל גְּדֹלַת הַשְּׂמִימָה שְׁמִתּוֹסְפֹת בְּבֵיתְכֶם בֵּת חֲמוּדָה, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתִּזְכּוּ לְגִדְלָה וּלְחֻנְכָה עִם שְׂאֵר הַיְלָדִים, וְיִהְיֶה תָמִיד הַבְּרָכָה וְהַשְּׂמִימָה שְׂרוּיָה בְּבֵיתְכֶם, וְתָמִיד תִּשְׁמְרוּ שְׁלֵא יִהְיוּ בֵּינֵיכֶם וּכְפוּחִים, וְאִז תִּרְאוּ אֵיךְ שְׂתַצְלִיחוּ בְּחֻנּוֹף יְלִדֵיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כַּח תִּשְׁכּוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַת בְּשִׁלְחַת, י"ד שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

תָּמִיד צְרִיכִים לְהַקְרִיא עַל הַשֵּׁם שֶׁקָּרְאוּ בְּעַת הַהוֹלָדָה, וְאִם נִתְּנוּ לָךְ שֵׁם בְּעַת שְׁנוּלְדוֹת: מְלָכָה, אֲסוּר לָךְ לְשַׁנּוֹת אֶת הַשֵּׁם בְּכֹל חֲדָשׁ וְכוּ', וּבְכֹל שָׁנָה וְכוּ', כִּי עִם שְׁמוֹת לֹא מִשְׁחָקִים, וְזֶה דְּבַר מְאֹד חֲמוּר.

אוֹדוֹת הַדִּינָה, אֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂתַהַיָּה לָכֶם דִּינָה בְּשִׁבִיל עֲצַמְכֶם, וְלֹא תַצְטָרְכוּ לְגוֹר בְּשִׁכְנוֹת.

הַעֲקָר רְאִי לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂהַפֵּל יִתְהַפֵּף

לְטוֹבָה, וְעוֹד תִּרְאֵי הַרְבֵּה נְסִים וּנְגִלִים שִׁיעֶשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחֵל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כח תשכח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שֶׁבֶת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּשִׁלְת, ט"ו בְּשִׁבְט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שִׁיחִיו נִצַּח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם.

בְּעֵינַי הָאֵבָא, אַתֶּם לֹא צְרִיכִים לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבַר, אַתֶּם צְרִיכִים רַק לְקַיֵּם מִצְוֹת כְּבוֹד אָב, שֶׁהִיא מִצְוָה מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבָה, וְיִוְתֵר מִזֶּה אֵל תְּבַלְבְּלוּ אֶת עֲצֻמְכֶם וְכו', מִמָּה נִפְשָׁךְ, אִם מְסִיתִים וּנְגַדְכֶם וְכו', אַתֶּם לֹא יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבַר וְכו', וְאִם זֶה לֹא כָף וְכו', אֲזוּ זֶה סֵתֶם דְּמִיּוֹן וְכו', וְלָמָּה צְרִיכִים לְהִצְטַעַר מִדְּמִיּוֹן וְכו', וְאִם זֶה כֵּן אַמֵּת, אַתֶּם מְמִילָא לֹא יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבַר, וְלִכְּן מָה וְלָמָּה לָכֶם לְהִתְבַּלְבֵּל בְּלְבוּלֵי חֲנָם, אַתֶּם תִּמְשִׁיכוּ לְכַבֵּד אֶת הָאֵבָא, וְאֲבִינוּ שְׂבִשְׂמִים בְּיַדָּי לֹא יִקְפַח אֶת שְׂכָרְכֶם שְׂמֵקִבְלִים עַל כְּבוֹד אָב וְאִם.

תֵּאמְרִינוּ לִי, שְׂאִין כְּבוֹד אָב וְאִם יִוְתֵר מִזֶּה שְׂעוּסָקִים לְגִלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אַמְתַּת מְצִיאוֹת יִתְבָּרַךְ לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, שְׂזוּ הַזְכוֹת הַכִּי גְדוֹלָה שְׂרַק יְכוּלִים לְזַכּוֹת אֵלֶיהָ, וְלִכְּן רְאוּ לְהַמְשִׁיךְ, וְשׁוּם דְּבַר שְׂבַעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אֶתְכֶם.

לְדַעֲתִי, תִּתְחִילוּ כְּבָר לְתַקְתֵּק אֶת סֵפֶר "מִגֵּן אֲבוֹת", וְאֶת הַשְּׁעוּרִים, וְסִפְקֵי שְׂאִם בְּאַמֵּת יִהְיֶה, וּבְרִי וְשְׂמָא בְּרִי עֲדִיף, וְלִכְּן כְּדָאי שְׂתַכְף וּמִיד תִּתְחִילוּ כְּבָר עִם הַסֵּפֶר "מִגֵּן אֲבוֹת", וְאִם יִהְיֶה שְׁעוּרִים אֲנִי אֶקְלִיט אֶת זֶה בְּקִלְטָת, וְאֶשְׁלַח לָכֶם אֶת זֶה בְּדָאָר אֶלְקֵטְרוֹנִי.

הַעֲקָר רְאוּ לְהִתְחַזֵּק יַחַד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׂתַחֲוּוּ תָּמִיד בְּשָׁלוֹם וּבְאַהֲבָה וּבְהִבְנָה הַדְּדִית, וְתִזְכּוּ לְחַתֵּן אֶת יְלֵדֵיכֶם בְּגִיל צָעִיר, וְתָרוּ מֵהֶם רֹב גַּחַת דְּקִדְשָׁה, וַיְהִיו לָכֶם בְּנִים תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים, וְחַתָּנִים תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים. אַתֶּם לֹא צָרִיכִים לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי מֵה שְׂאֲתָם עוֹשִׂים, אִף אֶחָד בְּעוּלָם אֵינּוּ יָכוֹל לְהִרְאוֹת, בְּזִרְיוֹת כְּזֹאת סְפָרִים נִפְלְאִים כְּאֵלוֹ, פְּלֵאֵי פְּלֵאִים מִמֶּשׁ, מִמֶּשׁ מְרַהֵב עֵינַי, אֲשֶׁרֵי עֵינַי רָאֲתָה אֱלֹהִים, וְלָכֵן אַתֶּם צָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק יַחַד וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוֹד יְהִיו לָכֶם הִרְבֵּה שְׂמֵחוֹת, וְגִנְפָה וְנִתְבַּשֵּׁר תָּמִיד בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

גַּא וְנָא לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם, תְּכַנְיִסוּ אֶת עֲצֻמְכֶם רַק בְּהַדְפַּסַּת סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וּבְיַדֵּי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחַל לָכֶם שְׁבוּעַ טוֹב...

כח תשכט.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבַת-קִדְשׁ לְסָדֵר בְּשִׁלְחָה, ט"ו בְּשַׁבָּט ה'תש"ס.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲוּוּ גַּחַת.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מְכַתְּבְּכֶם, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמֵחָתִי שֶׁהִיָּה קְדוּשָׁה מְאֹד מְאֹד יְפָה, וּזְכִיחֵם לְתַת שֵׁם לְתִינְקָת, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַשֵּׁם הַזֶּה יִתְקַיֵּם תָּמִיד, וְתִרְאוּ בְּנִים לְבָנֵיכֶם, וְתָרוּ רֹב גַּחַת מְכָל יוֹצְאֵי חֲלָצֵיכֶם.

אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גִּדְּלֵי הַשְּׂמֵחָה שְׂיֵשׁ לִי, שְׂיֵשׁ שָׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּינֵיכֶם, כִּי סוּף כָּל סוּף מֵה יִשְׂאָר מֵהַאֲדָם, רַק שְׂזוּכִים לְגִדְּלֵי אֶת הַיְלָדִים בְּקִדְשָׁה וּבְטִהָרָה, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂבִזְכוֹת זֶה שְׂאֲתָם עוֹזְרִים לִי בְּכָל דְּבָר, יַעֲזֹר לָכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

פֹּה תִקְבַּל אֶת הַמִּכְתָּבִים לְכֹל אֱלוֹ שֵׁיִצְאוּ בְּעִבּוּר אֹלָם
הַשְּׁמָחוֹת.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד תּוּכְלוּ לַעֲזֹר לִי.

אוֹדוֹת הַחֲשָׁמַל בְּגִנָּה, מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, שְׁתַּרְכִּיבוּ אֶת זֶה כְּדִי
שֵׁיִאִיר, לְהַכְעִיס שׁוֹנְאֵינוּ וּמְתַנַּגְדֵינוּ שְׂרוּצִים רַק לְהִרְס. אֲנִי מְאֹד
מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּשַׁל.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּשִׁלַּח, ט"ו בְּשַׁבַּט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד הֵרֵב ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אִין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׁמִימָה שֵׁישׁ לִי, שְׁאֵתָה
עוֹזֵר לִי לְשִׁלֵּם אֶת הַחֻבוֹת, בְּזֶה שְׁאֵתָה יוֹצֵא לְהַפְצָה מְרַכָּזָה, יַעֲזֹר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּזָכוֹת זֶה, שְׁלֶךְ אֵף פַּעַם לֹא יִהְיוּ חוֹבוֹת, כִּי
בְּאֵמֶת אֲנִי נִמְצָא בְּמִצָּב מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, אֲנִי חַיֵּב חוֹבוֹת עַל יְמִין
וְעַל שְׂמֹאל וְכוּ', וְכֹל זֶה מִחֲמַת עוֹנוֹתֵי הַמְרַבִּים, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאֲזַפֶּה לְחֹזֶר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאֲנַצֵּל מֵהַחוֹבוֹת שְׁאֲנִי
חַיֵּב.

נָא וְנָא הִדְבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִדַּע אֲשֶׁר הוּא
יִתְבַּרַךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח,
חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ, וְאָדָם צָרִיף
לְהַכְנִיס בְּעֲצָמוֹ יְדִיעוֹת אֱלוֹ, וְאֵז יֵלֶךְ לוֹ הַכֹּל כְּסִדְרָן, כִּי מֵה שְׁעוֹבֵר
לְאָדָם שְׁלֵא כְּסִדְרָן, הוּא רַק מִחֲמַת שְׁאִינוּ רוּצָה לְהַחֲדִיר בְּדַעְתּוֹ,
אֲשֶׁר הוּא יִתְבַּרַךְ מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, וְלִכֵּן רָאָה
לְהַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ יְדִיעוֹת אֱלוֹ, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

נא וְנא הַרְגַל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמַדְבָּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה הַצְּלָתָה נְצַחִית, הַצְּלָתָה כְּזוֹ, שְׁאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְתִשְׁתַּדֵּל לְחִזּוֹק וְלַעֲוֹדָד וּלְשִׁמְחַת אֶת אַחֲיָנוּ, אֲשֶׁר אִין עוֹד מְצִינָה יוֹתֵר גְּדוּלָה מְזוֹ, מְלִחְזֵק וּמְלַעֲוֹדָד וּמְלִשְׁמַח אֶת אַחֲרִים, וּבְזִכּוּת זֶה שְׁמִחְזֵקִים וּמְעוֹדְדִים וּמְשִׁמְחִים אֶת אַחֲרִים, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָךְ שְׂמִיחָה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קו): יַעֲזֶה לָבוֹא לְגַדְלוֹת הַמַּחִין — לְהַשְׁכִּיל אֶת אַחֲרִים; וְלִכֵּן רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת אַחֲרִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

מֵה טוֹב וּמֵה נָעִים, אִם תִּקְבַּע לְעֲצָמָךְ שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּכָל יוֹם: קִצַּת מְקַרָּא, קִצַּת מְשִׁנָּה, קִצַּת גְּמָרָא, קִצַּת שְׁלִחַן עָרוּף, אֲשֶׁר מִהַקִּצַּת הָאֵלוּ יְכוּלִים אַחֲרֵי-כֵן לְסַיֵּם אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, כַּמְאֲמָרם ז"ל (בַּמְדָּבָר רַבָּה, פָּרָשָׁה יב, סִימָן יא): לְמָה נִמְשְׁלָה תּוֹרָה בַּתְּאֵנָה? שֶׁהַתְּאֵנָה נִלְקָטָת מְעֵט מְעֵט, וְכֵן הַתּוֹרָה — הַיּוֹם לּוֹמֵד מְעֵט וְלִמְחֵר הַרְבֵּה, לְפִי שְׂאִינָה מִתְלַמְּדָת לֹא בְּשָׁנָה וְלֹא בְּשָׁפְתִים, עֵינֵי שָׁם.

וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שִׁזְזוּכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם קִצַּת וְעוֹד קִצַּת, וְכִכָּה יִזְכֶּה לַעֲבֹר וְלִהְיוֹת בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם בְּמַגִּין, אֲשֶׁר אִין עוֹד מַעֲלָה גְּדוּלָה יוֹתֵר מְזוֹ, וּמִי שְׁמִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם עִם הַצְּבוּר, מוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל עוֹזְנוּתָיו.

הַמְּאֲחֵל לָךְ שְׁבוּעַ טוֹב...

כח תשלא

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קָדֵשׁ לְסִדְרַת בְּשִׁלַּת, ט"ו בְּשַׁבַּט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אִין אֶת יְכוּלָה לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַשְּׂמִיחָה שְׂיֵשׁ לִי, שְׂיַצְאָת לְהַפְצָה מְרַכְזֵת לַעֲזוֹר לִי לְשִׁלָּם אֶת חוֹבוֹתַי הַמְּרַבִּים, יַעֲזוֹר הַקְדוּשׁ-

בְּרוּךְ-הוּא בְּזָכוֹת זֶה, שְׁלָכֶם אַף פַּעַם לֹא יִהְיוּ חוֹבוֹת, וַיִּהְיֶה לָכֶם שְׁפַע בְּרָכָה וְהִצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, וַיִּתְרַחֵב לָכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵי-נִיּוֹת גַּם יַחַד.

נָא וְנָא רְאֵי לַחֲזֹק וְלַעֲוֹדָד וְלַשְׂמִיחַ אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר זֹו מְצֻוָּה מְאֹד מְאֹד גְּדוֹלָה, וּבְעֵתִים הִלְלוּ צְרִיכִים לַחֲזֹק אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֵׁישׁ לוֹ חֶלֶק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שְׁתִּשְׁתַּדְּלִי לַעֲוֹרֵר אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁתַּבְּאֵנָה יַחַד לֹוֹמֵר תְּהִלִּים בְּצוֹתָא, כִּי מַעֲלַת אַמִּירַת תְּהִלִּים עוֹלָה עַל הַכֹּל, וּמִמְשִׁיכָה יְשׁוּעוֹת.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ שְׁתַּצְּלִיחֵי, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר אֲצַלְכֶם בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שְׁבוּעַ טוֹב...

כַּח תִּשְׁלַב

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבַת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּשִׁלַּח, ט"ו בְּשַׁבָּט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי תִלְמִידֵי ... גֵּרוֹ וְאִיר.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַע-עוֹלָם, וְתִשְׁתַּדְּלֵי שְׁשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, כִּי זֹו מַעֲלַת בֵּר יִשְׂרָאֵל, שְׁשׁוּם דְּבָר שְׁבַע-עוֹלָם אֵינּוּ יָכוֹל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ, וְזֶה מֵה שְׂאֲנִיחֵנוּ לֹוֹמְדִים מֵאִלְגֵּי הַשְּׂדָה, כִּי כְּתוּב (דְּבָרִים כ, יט): "כִּי הָאָדָם עֵץ הַשְּׂדָה" וְגו', אָדָם נִדְמָה כְּמוֹ עֵץ, אֵף שְׁעוֹבְרִים עָלָיו רוּחוֹת גְּשָׁמִים שְׁלֵגִים וְכו', וְרוֹצִים לַעֲקֹר אוֹתוֹ מִשְׁרָשׁוֹ, אֵף-עַל-פִּי-כֵן הוּא מְחֻזָּק מִמְּעַמְד וְאֵינּוּ נִשְׁבֵּר, כְּמוֹ-כֵן אָדָם צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק מִמְּעַמְד וְלֹא לְהִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַע-עוֹלָם, וְאִם תִּהְיֶה תִּזְק בְּזֶה, אִז תִּרְאֶה אֵיךְ שְׁשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן.

אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים מְסַפְּרִים, שְׁלֹמֹהֲרֵנִי וְי"ל הָיָה תְּלִמִּיד בְּשֵׁם ר' מֵאִיר לֵיב בְּלֻעֲכֶעֶר וְי"ל, הוּא נְתִיתָם בְּגִיל צַעִיר, וְנִתְגַּדַּל בְּבֵיתוֹ שֶׁל ר' נִפְתָּלִי תְּלִמִּיד רַבֵּנוּ וְי"ל, וְהוּא הָיָה גַם רַבּוֹ בַּנְּגִלָה שֶׁל ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחְמָן, כִּי הָיָה לְמַדָּן גָּדוֹל מְאֹד. וְדָרְכוֹ הָיְתָה תְּמִיד לְחֻזַּק אֶת אֱלוֹי שֶׁהִתְקַרְבוּ אֵל רַבֵּנוּ וְי"ל, שֶׁבְּדַרְךָ כָּלֵל עוֹבֵר עַל מְקַרְב חֲדָשׁ מֵהַ שְׁעוֹבֵר, וְלָכֵן הָיָה מְדַבֵּר אֵל לַבּוֹ, מְעוֹדְדוֹ וּמְחַזְקוֹ, וְהָיָה מְלֵא סְפוּרִים מִמּוֹהֲרֵנִי וְי"ל, כִּי הוּא הָיָה רַגִּיל מְאֹד לְהִיּוֹת אֶצֶל מוֹהֲרֵנִי וְי"ל, וְאוֹמְרִים אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁקָּבַל הַרְבֵּה מְאֹד הַתְּחֻזָּקוֹת מִמּוֹהֲרֵנִי וְי"ל, וְזֶה נִתֵּן לוֹ אֶת הַכֹּחַ וְאֶת הַדְּחִיפָה לְחֻזַּק אֶת אַחֲרִים.

וְלָכֵן רָאָה גַם אֶתָּה לְהַתְּחַזֵּק בְּכָל מֵינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְעוֹד תּוֹכֵל לְחַזֵּק אֶת אַחֲרִים.

הַעֲקָר מֵהַ שְׂאֵתָה צְרִיךְ — לֹא לְהַתְּפַעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה כָּלֵל, אֵל תִּתֵּן דִּין וְחֻשְׁבוֹן לְשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, אֶתָּה לֹא חֵי בְּעוֹלָמוֹ שֶׁל אֶף אֶחָד, רַק בְּעוֹלָמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלָכֵן אֶתָּה לֹא מְחַיֵּב לְתַת דִּין וְחֻשְׁבוֹן לְאֶף אֶחָד.

וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּקְבַּע לְעֲצָמָךְ קְבִיעוֹת עֲתִים לַתּוֹרָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלֹתֵי שְׂאֵנֵי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֻדָּר יְתָרוֹ, ט"ז בְּשֶׁבֶט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל כָּלֵלִיוֹת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַזֵּה עֲלֵיהֶן יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תְּמִיד, וְיִשְׁמְרֵן וְיַצִּילֵן מִכָּל

צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וַיַּחְצֵלְתָּהּ בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִיהֶן, אָמֵן.

מה אמר לכן! צָרִיכִים זְכוּת גְּדוּלָה מְאֹד לְגוֹר בְּיַבְנָאֵל. יבְנָאֵל — מִפֶּה יִתְגַּלֶּה הָאוֹר לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּלְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ; זֶה נִרְאָה כְּגֹזְמָא, אָבֵל מִי שֶׁמִּתְחִיל לְהִתְבּוֹנֵן בְּאִיזָה מַעֲמַד וּמִצָּב הוּא הִיָּה עַד עַכְשָׁו, וּמֵה הַרְוִיחַ, וְזָכָה דִּיקָא פֶּה בְּיַבְנָאֵל, צָרִיף לְהוֹדוֹת בְּזָה, שֶׁמִּשָּׂהוּ חֲרִיג קוֹרָה פֶּה.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יֵשׁ לָנוּ קְהֵלָה נִפְלְאָה מְאֹד, קְהֵלָה יְחֻדִית שְׂאִין דְּגֻמְתָּא. וְעֲלִינוּ לְהִזְהַר שְׂלֵא יִתְעַרְבוּ בִּיגִינוּ תְּפוּחִים רְקוּבִים, אֲשֶׁר עֲלוּלִים לְקַלְקֵל כָּל חֻלְקָה טוֹבָה.

הִנֵּה כָּלֵם מְצַפִּים וּמְבַקְשִׁים בְּכָל יוֹם, שְׁנִזְפָּה לְגֵאֲלָה הָאֲמִתִּית וְהַשְׁלָמָה, שְׂבּוּא יָבּוּא מִלֶּף הַמְּשִׁיחַ וַיִּגְאֲלוּנוּ. הֲבֵה נִזְפָּה לְרַגַע לִישׁוּב הַדַּעַת, לְחֹשֶׁב — מַה זֶה מְשִׁיחַ?! מַה מְשִׁיחַ יַעֲשֶׂה? מַה יִּתְדַשׁ בְּעוֹלָם? אֵף אֶחָד מֵאֲתָנוּ אֵינוּ חוֹשֵׁב, אֲלֵא חוֹשְׁבִים: כְּשִׂיבּוּא מְשִׁיחַ, כְּבָר נִרְאָה וְנִדְעָ. אֵף לֹא-כֵן הוּא. יִשְׁנֶה שִׁיחָה מְרַבְּנוּ ו"ל, שְׂפָל מַה שֶׁמְּשִׁיחַ יַעֲשֶׂה לְעַם יִשְׂרָאֵל, אֲנִי כְּבָר עוֹשֶׂה, אֲלֵא הַהִפְרָשׁ יִהְיֶה, שְׂאֲצֵל מְשִׁיחַ לֹא תִהְיֶה בְּחִירָה, וְאֲצֵלִי עֲדִין יֵשׁ בְּחִירָה. נִמְצָא, שְׂפָל הַהִתְגַּלּוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל זֶה גְלוּי הַמְּשִׁיחַ, גְלוּי הַגְּאֲלָה. רַבְּנוּ ו"ל אֶהֱבֵ אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים, אֲצֵל רַבְּנוּ ו"ל הִיָּתָה חֲשִׁיבוֹת יְהוּדִים תְּמִימִים, כִּי אָמַר: מִי יָכוֹל לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? רַק יְהוּדֵי פְּשׁוּט, שְׂאֵינוּ מִתְנַשֵּׂא עַל הַזִּוּלָת, שְׂאֵינוּ מְסֻתּוֹכְב עִם יְשׁוּת וְגֵאֲוָה, יְהוּדֵי פְּשׁוּט, נִגְר, סְנִדְלָר, צַבָּע, פְּחָח, אוֹתָם רַבְּנוּ ו"ל אֶהֱבֵ מְאֹד. וְאָמַר, שְׂאֲצֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְאֹד חֲשׁוּב יְהוּדִים פְּשׁוּטִים וְתְּמִימִים.

בְּעִיר בְּרֶסֶלֶב הִיָּה יְהוּדֵי, שְׂדַבֵּר הַרְבֵּה עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאָמַר הַמּוֹן תְּפִלוֹת, וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר: אֲנִי מְקַנָּא בִּיהוּדֵי זֶה, הוּא כָּל-כֶּף תְּמִים וּפְשׁוּט, וְזֶה רַבְּנוּ ו"ל אֶהֱבֵ. וְאִם נִחְזֹר אֶל שֶׁרֶשׁ נִשְׁמַת מְשִׁיחַ, שְׂזֶה דוֹד הַמְּלֶךְ. נִתְבּוֹנֵן הֵיטֵב מִי הִיָּה דוֹד הַמְּלֶךְ? (שְׂמוּאֵל-א' כב, ב): "וַיִּתְקַבְּצוּ אֵלָיו כָּל אִישׁ מִצּוֹק וְכָל אִישׁ אֲשֶׁר לוֹ נִשְׂאָה, וְכָל

איש מִרַגְלֵי נַפְשׁוֹ, וַיְהִי עֲלֵיהֶם לְשׂוֹר, וַיְהִי עִמּוֹ כְּאַרְבַּע-מֵאוֹת אִישׁ". מִי הִסְתּוֹכֵב עִם דְּוֹד הַמֶּלֶךְ? חֲכָמוֹלוֹגִים, אֲשֶׁכְּנִיזִים, סְפָרְדִים, פּוֹלְנִים, הוֹנְגָרִים?! לֹא! כָּל אִישׁ מִצּוֹק, וְכָל אִישׁ אֲשֶׁר לוֹ נוֹשָׁה, אָדָם שְׂבוּר, הַחֵיב חוֹבוֹת, שְׁעוֹבְרִים עָלָיו צְרוֹת, אֵלֹו הֵיוּ הַתְּלַמִּידִים שֶׁל דְּוֹד הַמֶּלֶךְ, מֵהֶם קָמָה מְלָכוּת דְּוֹד, וּמֵהֶם יָבֹא מְשִׁיחַ צְדָקְנוֹ.

אִם זָכִינוּ בְּיַבְנָאֵל לְקַבֵּץ יְהוּדִים מְכַל הַעֲדוּת, וְלֹא אֲכַפֵּת מֵהַרְקַע וְהַמוֹצָא, אֲלֹא בָּאוּ יַחַד בְּכֹנֶנָה אַחַת — כְּדֵי לְהַתְחַזֵּק יַחַד, לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה יַחַד, לְהַפִּיר אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַחַד, לְשִׁמַּח יַחַד, לְאַהֵב אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי יַחַד, אֵלֹו הֵם הָאֲנָשִׁים שֶׁעַל יָדָם תָּבוֹא הַגְּאֻלָּה.

רַבְּנוּ ז"ל סִפֵּר לָנוּ סִפּוּר: מַעֲשֵׂה עִם מֶלֶךְ, שֶׁיֵּצֵא לְצוּר חַיִּוֹת. לְמֶלֶךְ הַזֶּה יֵשׁ תַּחֲבִיב, בְּזַמְנוֹ הַפְּנוּי יוֹצֵא לְשֶׁאֵף אֲוִיר צַח, הַיּוֹת שֶׁתִּמִּיד עֲסוּק עִם אֲנָשֵׁי הַמְּדִינָה, כָּאֵן יֵשׁ מְלַחְמוֹת, כָּאֵן יֵשׁ כְּלָפְלָה, פֹּה יֵשׁ עֲסָקִים בֵּינְלְאֻמִּיִּים, אֲזִי נוֹטֵל חִפְשָׁה, וְיוֹצֵא לִיעַר, לְצוּר צִיד. וְהִלְכוּ עִמּוֹ שָׂרֵי הַמְּלוּכָה, וְהִנֵּה לְמִרְאָה עֵינָיו צָבִי מְרַהֵב בְּיַפְיֹו, וְהַחַל הַמֶּלֶךְ לְרַדֵּף אַחַר הַצָּבִי, וְנִמְשָׁף אַחֲרָיו, עַד שֶׁנִּכְנַס בְּעֵבִי הַיַּעַר. וְשָׂרֵי הַמְּלוּכָה אָמְרוּ לְמֶלֶךְ, שֶׁאֲזוּל כַּחַם וַיֵּשׁ בְּרִצּוֹנָם לְחַזֵּר. וְאָמַר לָהֶם: אֲנִי פֹה, מִי שְׂרוּצָה לְחַזֵּר — יַחַזֵּר. וְהַמְשִׁיכוֹ, וְהִנֵּה הַחַל לְרַדֵּת גֶּשֶׁם שׁוֹטֵף, וְכָל הַשָּׂרִים נָסוּ עַל נַפְשָׁם. וְהַמֶּלֶךְ לֹא הִנִּיחַ הַמַּעֲרָכָה, וְהַמְשִׁיף לְרַדֵּף אַחַר הַצָּבִי, נַעֲשֵׂה רֵטֵב עַד לְשֹׁד עֲצֻמוֹתָיו, וְלֹא חָדַל. וְהִנֵּה לְפִתְעָה רָאָה בַּקֶּתֶה קִטְנָה, וַיֵּצֵא כְּנַגְדּוֹ אֶפֶר בְּבִגְדֵי אֶפְרַיִם וּבְכּוֹבַע קֶשׁ, וְהַפִּיר שָׁנָה הַמֶּלֶךְ, וְאָמַר: אֲדוּנִי הַמֶּלֶךְ, אֲנִי מַפְנֶה אֶת כָּל הַדִּירָה שְׁלִי בַּעֲבוּרֶךָ, בֵּא הַכֶּנֶס. הַמֶּלֶךְ שֶׁקָּפָא מְקוּר, נִכְנַס לְבֵית הָאֶפֶר. הָאֶפֶר נָתַן לְמֶלֶךְ לְאָכַל וּלְשִׁתּוֹת, וְהִנִּיחוֹ לִישׁוֹן, וְכִסְהוּ בְּכָל מִינֵי סְחָבוֹת שֶׁהָיוּ לוֹ, כְּדֵי לְחַמֵּם אֶת הַמֶּלֶךְ, וְהַמֶּלֶךְ קָבַל חַיִּוֹת חֲדָשָׁה וְהַתְחַזֵּק.

מִשְׁפָּסֵק הַגֶּשֶׁם, הִלְכוּ כָּל שָׂרֵי הַמְּלוּכָה לְחִפְשׁ וּלְבַקֵּשׁ אַחַר מְלָכָם, וְחִפְשׁוּ בְּעַמְקֵי הַיַּעַר וְלֹא מְצָאוּהוּ כָּלֵל. עַד שֶׁהִגִּיעוּ אֶל הַבַּקֶּתֶה, וְנִקְשׁוּ עַל הַדְּלֵת, וְהִנֵּה לְפָנֵיהֶם אֶפֶר פְּשׁוּט, בִּקְשׁוּ לְהַכְנִיס,

וְרָאוּ אֶת הַמֶּלֶךְ לְבוּשׁ בְּמַלְבוּשֵׁי אֶפֶר, הוֹאִיל וּבִגְדָיו הָיוּ רֻטְבִּים. וְאָמְרוּ לוֹ: אֲדוֹנֵי הַמֶּלֶךְ! חֲזֹר נָא אֶל עִיר הַמְּלוּכָה, לֹא מִתְאִים לָךְ לְהִיּוֹת עִם אֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ. עֲנֵה וְאָמַר הַמֶּלֶךְ: לֹא וְלֹא, אֲנִי חוֹזֵר רַק עִם הָאֶפֶר הַזֶּה וְלֹא אֶתְכֶם. אַתֶּם עֲזַבְתֶּם אוֹתִי, לָכוּ וּתְחַפְּשׁוּ לָכֶם מֶלֶךְ אַחֵר. הוּא הָיָה אִתִּי בַעֲת צָרָה, הוּא הִחְזִיק מֵעַמָּד וְהִחְיָה נַשְׁמָתִי, רַק אִתּוֹ אֲנִי חוֹזֵר. סִיִּם רַבְּנוּ ו'ל וְאָמַר: הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, מֵאֲז שֶׁנִּתְגַּלָּה בַעֲת מִתֵּן תּוֹרָה לְעַם יִשְׂרָאֵל, כָּל עַם יִשְׂרָאֵל קִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, בְּאִימָה וּבִירְאָה, בְּרֵתֶת וּבְזִיעַ, וַיְהִי קוֹלוֹת וּבְרָקִים וְעָנָן כְּבֹד, וְקוֹל הַשּׁוֹפָר חֲזַק מְאֹד, וַיִּחַרַד כָּל הָעָם אֲשֶׁר בְּמַחֲנֶה, אִיזוֹ יִרְאָה וַפְּחַד הָיָה וְקִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה, אֲבָל מֵאֲז שֶׁקִּבְּלוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שִׁיְרְדָה שְׁנֵאָה מֵאֲמוֹת הָעוֹלָם עַל עַם יִשְׂרָאֵל, גּוֹיִים שׁוֹנְאִים יְהוּדִים, וְלֹא יוֹעִיל כְּלוּם, הַגּוֹיִים מְרַגְּשִׁים שְׁעַם יִשְׂרָאֵל עִם מִיָּחָד, עִם שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה וְלָהֶם אֵין, וּמִדּוּעַ? כִּי לֹא תִפְצוּ לְקַבְּלָהּ, בְּתַחֲלָה הִלֵּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֲלֵיהֶם, וְכָל אֶחָד מֵצֵא בַתּוֹרָה נֶגֶד אִפְיוֹ וְלֹא רָצוּ לְקַבְּלָהּ. הִלֵּךְ לִישְׁמַעְאֵל, וּשְׂאֵלוֹ: מַה כְּתוּב בָּהּ? וְעָנָה: לֹא תִנְאַף, וְסָרְב. הִלֵּךְ אֶל עֶשׂוֹ, וּשְׁמַעוֹ: לֹא תִרְצַח, אֲזִי סָרְבוּ. וְכֵן לְכָל אָמָה וְאָמָה, עַד שֶׁבָּא לְעַם יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ: נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע'. אֲבָל מֵאֲז קִבְּלַת הַתּוֹרָה — שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַחֲמִש־מֵאוֹת שָׁנָה, אֲמוֹת הָעוֹלָם שׁוֹנְאִים אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וְעוֹבְרֵי עֲלֵיהֶם מַה שֶׁעוֹבְרֵי, חוֹנְקִים, הוֹרְגִים, שׁוֹחֲטִים אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵין מְקוֹם בְּעוֹלָם שֶׁלֹּא נִשְׁפָּף שָׁם דַּם יְהוּדִי, בַּפֶּרֶט בְּאִירוּפָּה, הָאֲדַמָּה רוֹוִיַת דַּם יְהוּדִי. וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן עִם יִשְׂרָאֵל מַחְזִיקִים מֵעַמָּד, לְדַאֲבוּנָנוּ, מִשֶּׁף כָּל הַדּוֹרוֹת הַמּוֹן זְנִחוּ אֶת הַיְהוּדִיּוֹת, וּמִי נוֹתְרוּ? אֵלוֹ הַיְהוּדִים הַתְּמִימִים, שְׂאֵין אֲצֵלָם שׁוּם חֲכָמוֹת, אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים, סִיִּם רַבְּנוּ ו'ל: כִּשְׁשָׁרֵי הַמֶּלֶךְ אָמְרוּ לְמֶלֶךְ: חֲזֹר עִמָּנוּ לְעִיר הַמְּלוּכָה, עֲנֵה וְאָמַר: לֹא וְלֹא! אֲנִי חוֹזֵר עִם הָאֶפֶר הַפְּשׁוּט הַזֶּה, כִּי הוּא הִחְיָה אוֹתִי. מִסְבִּיר רַבְּנוּ ו'ל: כֶּף הָיָה בַעֲת הַגְּאֻלָּה, מִי יָבוֹא עִם הַגּוֹאֵל צֶדֶק? דִּיקָא אֵלוֹ הָאֲנָשִׁים הַתְּמִימִים, שֶׁמִּתְקַבְּצִים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְאוֹמְרִים תְּהִלִּים בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת, אֵלוֹ שֶׁמִּתְקַבְּצִים יַחַד וּמְדַבְּרִים אֵלָיו וְתַבְּרוּךְ, זֶה חֲשׁוֹב אֲצֵלוֹ יִתְבָּרַךְ.

אָחד מטעמי הגלות שאָנו סובלים עד היום הזה נקרא בלשון הגמרא: שְׁנֵאת חָנָם, שֶׁהַגְּמָרָא אוֹמְרַת (יומא ט): מִקְדָּשׁ רִאשׁוֹן לְמָה נִחָרַב? פִּי עֲבָדוֹ עֲבוּדָה זָרָה, וְהָיָה גְלוּי עֲרִיזוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, מִקְדָּשׁ שְׁנֵי נִחָרַב, וְלָמָּה? הֲלֹא לְמַדּוֹ הִרְבָּה תוֹרָה וְקִיְמוֹ אֶת הַמִּצְוֹת, וּמָסְרוּ נַפְשָׁם בְּשִׁבִיל הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּמִדּוּעַ נִחָרַב? מִפְּנֵי שְׁנֵאת חָנָם, וְעַדִּין מְרַקֵּד בֵּינָן, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים, כָּבָר אֲלֵפִים שָׁנָה שְׁאָנו סוֹבְלִים מִהַשְׁנֵאת חָנָם. לְתַרְגָּם אֶת הַשְׁנֵאת חָנָם בְּלִשׁוֹן עַם: גְּזֻעָנוֹת. אִם אָדָם יָכוֹל לומר: אֵינִי יָכוֹל לְסַבֵּל סִפְרֵידִים, הֲאֵין זֶה שְׁנֵאת חָנָם?! וְאֵל תֹּאמְרוּ זֶה גְזֻעָנוֹת, עֲדָה אַחֲרַת וְכוּ', לֹא וְלֹא! זֹהִי שְׁנֵאת חָנָם בְּשִׂיא הַתְּגַלְמוּתָהּ, לְלֹא שׁוֹם לְבוּשִׁים. אֵיךְ יִתְכַּן לומר אֲנִי בְרָמָה גְבוּהָה מֵעֲדָה זֶה אוֹ אַחֲרַת?! וְאִם־כֵּן, אֵיךְ רוֹצִים לְהִבִּיא אֶת הַגְּאֻלָּה. אוֹ פְלוּנִי מְדַבֵּר מִחֲנוּפָה, מֵעֲבוּדַת חֲנוּפָה, וְנִקְרָא אִישׁ חֲנוּפָה, וַיְדַבֵּר עַל עֲדָה שְׁלָמָה תוֹרְנִית?!

אחי ורעי היקרים! בְּזֶה הָעוֹלָם הָעוֹבֵר, אָסוּר לָנוּ לְשָׂאל קִשְׁיוֹת, אֲלֹא לִידַע, אֲשֶׁר כֶּף רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְכֶף כְּתִיב: "אִתָּה יוֹדַע רְזִי עוֹלָם". הַבַּעַל הַתְּנַיָּא זי"ע סִפֵּר לָנוּ סִפּוֹר מְעַנֵּן בְּמֵאֵד מְאֵד, שֶׁהָיָה יְהוּדֵי גִבּוֹר בַּעַל כַּח, שָׁרְכַב עַל סוּס, וְטָיִל בַּיַּעַר, וְהָיָה שָׁמַע קוֹל בְּכִיָּה, וְנִבְהַל מְאֵד. וְכוּן אֶת סוּסוֹ וְרָץ לְכוּוֹן הַקּוֹל, וְכִשְׁהִגִּיעַ רָאָה פְּרִיץ יוֹשֵׁב עַל כַּרְפָּרָה רְתוּמָה לְאַרְבָּעָה סוּסִים, וּמִשְׁפָּחָה יְהוּדִית אָב וְאִם וּשְׁבָעָה יְלָדִים קְשׁוּרִים לְכַרְפָּרָה וּבוֹכִים, עֲצַר אֶת הַפְּרִיץ וּשְׁאָלוֹ: מַה זֶה וְעַל מַה זֶה? וְעָנָה: וּמָה אַעֲשֶׂה? ! הֵם חִיבִים לִי דְמֵי שְׁכִירוֹת עַל בֵּית מְרוֹזַת, וּמִחֲמַת שְׁלֹא שְׁלָמוֹ אֲנִי מוֹלִיכֶם לְבֵית־הַסֵּהַר, אִם יֵשׁ לָךְ כֶּסֶף לְפָדוּתָם — אֲנִי מוֹכֵן. וְהִבִּין הַיְהוּדִי שְׁאֵינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת דְּבַר נֶגֶד הַחֵק, וְהִגְבִּיַה יָדָיו לְשָׁמַיִם וְאָמַר: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, כַּח יֵשׁ לִי, אֲנִי גִבּוֹר עֲצוּם, אֲבָל כֶּסֶף אֵין לִי לְהַצִּיל אֶת הַיְהוּדִים. אֲזִי תִמְחַל לִי, רְצִיתִי לְהַצִּיל יְהוּדִים אֵלוֹ, אֲבָל אֵין לִי כֶּסֶף.

וְהַמְשִׁיךְ 'בַּעַל הַתְּנַיָּא', בְּאוֹתוֹ רָגַע בְּחֵלֶק אַחַר בְּעוֹלָם הָיָה גַם־כֵּן יְהוּדֵי רוֹכֵב עַל סוּס, וְהָיָה עֲשִׂיר גְּדוֹל, וְחִלּוּשׁ כַּח. בְּכִיסוֹ הָיָה כֶּסֶף רַב. וְהָיָה נִכְנָס לַיַּעַר וְשׁוֹמֵעַ קוֹל בּוֹכִים, וְרָץ לְכוּוֹן הַקּוֹל,

וְרָאָה עֲגֻלָּה הַפּוֹכָה בְּצַדֵי הַדְרֵךְ, וְכָל יוֹשְׁבֵיהָ בּוֹכִים, פִּי אֵין בְּכַחֵם לְהַשִּׁיב אֶת הָעֲגֻלָּה לְאֵם הַדְרֵךְ, וְאָמַר: מָה אַעֲשֶׂה? כִּסֶּף יֵשׁ לִי רַב, אָבָל כַּח אֵין לִי. וְהַגְּבִיחַ יָדִיו הַשְּׂמִימָה וְאָמַר: רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁיֵּשׁ לִי הַרְבֵּה כֶּסֶף, וְאֲנִי רוֹצֵה לְעַזְרֶם, אָבָל כַּח אֵין לִי. סִיִּים 'בַּעַל הַתְּנַיָּא' וְאָמַר: אַתָּה יוֹדֵעַ רְזִי עוֹלָם, רַק אַתָּה, רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, יוֹדֵעַ הַנִּפְלְאוֹת שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה בְּעוֹלָם, רְזִי דְרִזִּין סַתְרֵי נִסְתָּרוֹת, שְׂאִין יְכוּלִים לְהַבִּינֵם. וְהֵלֵא הָיָה צְרִיף לְקִרוֹת לְהַפֶּךְ, שֶׁהַרוֹכֵב הָעֲשִׂיר הָיָה צְרִיף לְהִמָּצֵא הֵיכָן שֶׁהוּבָלָה מִשְׁפָּחָה לְבֵית-הַסֵּהר וּלְהַצִּילֵם בְּכִסְפוֹ, וְהַרוֹכֵב הַגְּבוּר הָיָה צְרִיף לְהִמָּצֵא בְּמִקּוֹם הָעֲגֻלָּה הַהַפּוֹכָה. אָבָל רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ רְזִין וְסַתְרֵי נִסְתָּרוֹת.

וּמָה הַפֶּשֶׁט בָּזָה? פִּי בָזָה הָעוֹלָם אֲסוּר לְשָׂאֵל מָה וּלְמָה, אֲלֵא כִּף הוּא רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה כָּל דְּבוּרֵינוּ, רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂנַמְצָא אֶתְנוּ, עִמָּנוּ וְאַצְלָנוּ, וְאֵין בְּלַעֲדֵינוּ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְדוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, הַכֵּל לְכָל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. אֲנִי בּוֹנֵה קַהֲלָה כְּזוֹ, שֶׁיְהִיָּה בְּעֵת בִּיאַת הַמָּשִׁיחַ, שְׂיִגְוְרוּ יַחַד כָּל שְׂבִיטֵי יִשְׂרָאֵל — אֲשֶׁכְּנֻזִים וְסַפְרֵדִים, לִיטָאִים וְחַסִּידִים, מְכַל הָעַדוֹת: הַוּנְגָרִים, פּוֹלְגִים וְרוֹסִים, מְרוֹקָאִים וְתִימָנִים, פְּרָסִים וְתוּנִיסָאִים וְכוּ', וְאֵין מִשְׁגַּ שְׁעַדָּה זֹו אֵינָה סוֹכֶלֶת עַדָּה אַחֲרָת. אֲנִי יוֹדֵעַ דְּבָר אַחַד (דְּבָרִים יד, א): "בָּנִים אַתֶּם לְהַנְיָ"ה אֱלֹקֵיכֶם", כִּלְכֶם בָּנִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְצְרִיף לְקַרֵּב אֶת כָּלֵל יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה הַלְמוּד שְׁלִי, אֵין לִי לְמוּד אַחַר, וְעַל זֶה בְּנִיתִי אֶת הַחַנוּךְ שְׁלִי, וְאֲנִי מוֹסֵר נַפְשִׁי עַל הַחַנוּךְ הַטְּהוֹר, תְּהִלָּה לְאֵל, הַצְּלַחְתִּי וְנִצְלִית עוֹד יוֹתֵר וְעוֹד יוֹתֵר, בְּרוּךְ הַשֵּׁם חַתֻּמְתִּי זוּגוֹת צְעִירִים, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם חַיִּים בְּיַחַד בְּאַהֲבָה וּבְהַבְנָה הַדְּדִית, אֵינָה שְׁלוֹם-בֵּית גִּפְלֵא יֵשׁ בֵּינֵיהֶם! שְׂיַעֲמְדוּ עִתָּה וַיֹּאמְרוּ אִם לֹא הַצְּלַחְתִּי. אֲזִי אֲנִי שׁוֹתֵק.

וְאֲנִי מְכַרְח לומר לְכָלכֶם, אֲנִי אֲמַשִּׁיף בְּשְׁלִי, וְאֶקְרַב גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אוֹצִיאֵם לְמַדְבָּר, אַחַנּוּךְ אֶת יְלַדְנֵנוּ לְאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל אֲמַתִּית, יֵשׁ לָנוּ בִּישִׁיבָה בְּרוּךְ הַשֵּׁם, בַּחֲוָרִים אֲשֶׁכְּנֻזִים וְסַפְרֵדִים, וְאַתֶּם צְרִיכִים לְרְאוֹת בִּיצֵד אוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה וְגָרִים בְּצוֹתָא וְשָׂרִים בְּצוֹתָא. זֹו דְּגָמָא לְמוֹפֵת, וְכִךְ אֲנִי רוֹצֵה אֶת הַקַּהֲלָה שְׁלָנוּ, זֶה

החדוש שִׁיְהִיָּה רק בַּעַת בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ, שְׁנוֹרָאָה דְגַמָּא, שְׁהִנָּה תּוֹכַחַו. וְזֶה מַה שְּׂאָמַר רַבְּנוּ ו"ל: כָּל מַה שְּׂיַעֲשֶׂה מְשִׁיחַ — אֲנִי עוֹשֶׂה, אֶף הַהֶפְרָשׁ, שְׂאֲצַל מְשִׁיחַ כְּבָר לֹא תִהְיֶה בְּחִירָה, וְאֲצַל רַבְּנוּ ו"ל עֲדִין יֵשׁ בְּחִירָה. כְּשִׁיבּוֹא מְשִׁיחַ כָּלֵם יִתְבַּיְשׁוּ וַיֹּאמְרוּ: אֲנִי דְבַרְתִּי עַל יְהוּדֵי אַחֵר? ! וַיִּתְחַב רֵאשׁוּ בְּקַרְקַע מִחֲמַת בִּישָׁה וְכוּ', וְזֶה אֲשֶׁר קוֹרָה בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּבְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, כַּמָּה בְּנֵי הַנְּעוּרִים סוּבְלִים, מַה שְּׂעוֹבֵר עֲלֵיהֶם — רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְהַצְּדִיק יוֹדְעִים, אוֹמַר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מִזְהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'): מִי יָכוֹל לִהְיוֹת מְנַהִיג? מִי שֶׁהוּא רַחֲמָן, כְּמוֹ שְׂפֹתוֹב (יִשְׁעִיָּה מַט, י'): "כִּי מְרַחֲמֵם הוּא יִנְהַגֵּם", וּמַהִי הַרַחֲמָנוּת? לְהַכְנִיס הַדַּעַת בְּעוֹלָם, וְאִיזוֹ דַּעַת? "אַתָּה הָרֵאֵת לְדַעַת, כִּי ה' הוּא אֱלֹקִים, אֵין עוֹד מְלַבְּדוּ"; לְהַכְנִיס דַּעַת בְּנַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, לְדַעַת שְׂאִין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. לְצַעֲרָנוּ הָרַב, עֲבָרָה עַל עַם יִשְׂרָאֵל שׂוֹאָה, שְׂרָפוֹ, חֲנֻקוֹ בְּתֵאֵי הַגִּזְיִים שְׂשֶׁה מְלִיּוֹן יְהוּדִים: גְּבָרִים, נְשִׁים וַיְלָדִים חֲפִים מִפְּשַׁע, שְׂלֹא עָשׂוּ דְבָר, בְּעַנּוּיִים קָשִׁים מְאֹד, וְנִתְּנוּ לָהֶם לְעַבֵּד עֲבוּדַת פְּרָךְ, עַד שְׂנִשְׂרָפוּ בְּתֵאֵי הַגִּזְיִים, וְחִשְׁבוּ הַנוֹתְרִים, שְׂמַעְתָּה לֹא תִהְיֶה שְׂנֵאָה בֵּין נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי רֵאוּ מַה הַגִּזְיִים הַמְטַמְּאִים מְסַגְּלִים, וְלְצַעֲרָנוּ הָרַב, בָּאוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְהַחֲלָה שׂוֹאָה רוֹחֲנִית, חֲמָשִׁים שְׁנָה מְעַבִּירִים עַל הַדַּת, וְאִם לֹא דִי בְּזֶה, הַפְּעַר שְׂיֵשׁ בֵּין נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל זֶה אִים וְנוֹרָא, סְפָרְדִים וְאַשְׁכְּנַזִים, לִיטָאִים וְחַסִּידִים, פְּלָגִים פְּלָגִים, פְּלָג פְּלָג, הֵן אֲמַת אָמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע, שְׂבִשְׂבִיל הָאֲמַת זוֹרְקִים אֵת הָאָדָם מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, כִּי אֶף אֶחָד אֵינוֹ רוֹצֶה לְשַׁמַּע אֵת הָאֲמַת, כַּמָּה בְּזִיוּנוֹת וְגִדּוּפִים וְשְׂפִיכוֹת דָּמִים אֲנִי סוּבֵל רַק מִחֲמַת שֶׁהַבֵּאתִי סְפָרְדִים לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וְהִנֵּה אָנוּ רוֹאִים, שְׂבִרֵאשׁ הַשְּׁנָה הָאֶחָרוֹן הָיוּ קְרוֹב לְעִשְׂרַת אֲלָפִים אִישׁ שְׂבָאוֹ לְצִיּוֹן, וּמִבְּיַנְיָהֶם הָיוּ שְׂמוֹנַת אֲלָפִים סְפָרְדִים, וְאֲלָפִים אֲשְׁכְּנַזִים, וּמִי הִבִּיאֵם? אֲנִי מְשִׂאִיר לָכֶם לְהַבִּין... אָדָם אֵינוֹ שֵׁם עַל לֵב, שֶׁהִנָּה הוּא כָּאוֹן, וְהִנָּה מְחַר הַלְוִיָּה שְׂלוֹ.

הִנָּה יְהוּדֵי אֶחָד, אֲשֶׁר בָּנָה אֵת הַשְּׂכוּנָה הַחֲדָשָׁה פֹּה בִּיבְנֵאֵל, עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע יְחִידוֹת דִּיּוֹר, שֶׁהִרְבֵּה מֵאֲנָשֵׁי שְׂלוֹמְנוֹ גָּרִים שָׁם, הוּא

יהודי ספרדי עשיר גדול יש לו מלון בצפפת, שכוונה בכרמיאל, אולם שמחות. בקשתי הרבה את הקדוש-ברוך-הוא: רבוננו של עולם, תרחם על אנשי שלומנו, רוצים לבוא לגור ביבנאל, אז תזמין לי קבלן שיבנה דירות, פי אנשי שלומנו חוששים. והנה חמל הקדוש-ברוך-הוא והביא יהודי בשם ... ובנה את היחידות דיור. ראש המועצה היה ... ונתן לו צו — אם תמכר לברסלובאים, אני מבטל לך הכל. ובכל זאת היו שלש משפחות ששלמו יותר מכלם על דירה, ובשביל תאות פספ — מכר להם אף שהיו חסידי ברסלוב. ומלבדם אף אחד לא רצה לקנות, ועבר חדש אחר חדש וכו' וכו', ובינתיים נהיה חייב על הדירות וכו' וכו', ושלם רבית בבנקים, וערך חשבון, למה לי לשמע לראש המועצה, והלך ומכר את מרבית הדירות לאנשי שלומנו. אל תשאלו אילו צרות היו מנת חלקו. אף שהיה עשיר גדול מאד, והרבה קנאו בו מאד, והנה הלך לישן ושבק חיים לכל חי.

ולגבי מה אני מספר, אדם חושב שיחיה לנצח — "אני בודאי אחיה פה מאה או מאתים שנה", אף אין לו רגע אחד, אנו תלויים בידי של הקדוש-ברוך-הוא, אנו צריכים את הקדוש-ברוך-הוא כל רגע ודקה ושניה, על כל נשימה ונשימה תהלל קה. הנה אדם בריא, ילדים בריאים, וחס ושלום, מה שקורה לתינוק ולתינוקת, ורצים לבית-חולים והרופאים מיאשים. הלא לפני שעה קלה שחק הילד וכו' וכו', אלו החיים, אנו צריכים רק את הקדוש-ברוך-הוא, ורק אליו לבקש ואליו להתחנן. אבל מי שהוא בעל גאות וישות אינו מקבל את הדברים. מה אמר לכם! רצוני לחזק ולעודד ולשמח אתכם ולפקח לכם את העינים. מתי תתחילו כבר לחזר בתשובה שלמה אמיתית, להגיע לאהבת ישראל אמיתית, לאהב זה את זה, בלי שום חשבון. וזו תהיה הגאולה! ולכן אני מאד מאד מבקש את כלכם, שלא תקבלו השפעה שלילית מן הסביבה.

הכפל הדבר, כל הלמוד שלי זה רק לגלות את הקדוש-ברוך-הוא, ואינני תלוי באף אחד, אני חי רק עם הקדוש-ברוך-הוא, כל רגע ודקה ושניה אני מוכן להוציא את נשמתו להקדוש-ברוך-הוא.

וְאֲנִי מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לָזֶה, וְכִּי אֲנִי חַי כְּכֹר אַרְבָּעִים שָׁנָה, עַל־פֶּן אֲיַנְי צָרִיךְ מֵאֵף אֶחָד מֵאוֹמָה! וְאֵף אֶחָד אֵינוֹ עוֹשֶׂה לִּי טוֹבָה! וּמִי שְׁחֹשֵׁב שְׁעוֹשֶׂה לִּי טוֹבָה, שְׂיִהְיֶה בְּרִיא! אַמֵּת, מִי שְׂיַעֲזֹר לִי, הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לוֹ בְּכָפֶל כְּפָלִים, נִקְלָעֲתִי בְּחֹבוֹת וּבְצָרוֹת, וְרִצִּיתִי לְבָנוֹת אוֹלָם שְׁמֵחוֹת, וּבְנִיתִי, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אַחַר אִיוֹמִים וְהִסְתּוֹת, שְׂיֵשׁ לָנוּ פֶה בִּיבְנָאֵל סִמְ"ךְ־מ"ם כְּזֶה, שְׂאִין בְּכָל הָעוֹלָם, וְזֶה נֹתֵן לִי הַחַזוּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר לְדַעַת שְׁפֵה בִּיבְנָאֵל זֶה מְשֵׁהוּ מִיַּחַד, הַמְתִּינִי כְּשִׁילְדִיכֶם יִהְיוּ בְּנֵי מִצְוָה וְאַחֲר־כֵּן יִתְחַנְּנוּ, אִם תּוֹכְלוּ לְהוֹדוֹת לִי עַל מֵה שְׁעַשִּׂיתִי בְּשִׁבְלֵכֶם. אַבֵּל אֲנִי הַכִּנְתִּי לַעֲצָמֵי שְׁקִית גְּדוֹלָה עִם עֵלְבוֹנוֹת וּבְזִיוֹנוֹת, חֲרוּפִים וְגִדּוּפִים, שְׁתָּשִׁיבוּ לִי עַל הַטּוֹבוֹת שְׁעַשִּׂיתִי בְּעִבּוּרְכֶם.

אֲמַרְתִּי שְׁבוּעַ שְׁעֵבֵר, שְׂאֲנִי מְאֹד מִבִּין אֶת מְשֵׁה רַבְּנוּ, הוּא מְסַר נַפְשׁוֹ בְּעִבּוּר עִם יִשְׂרָאֵל, רָאָה מִצְרֵי מִכָּה יְהוּדִי, אַזִּי הִרְגֹוּ. רָאָה שְׂנֵי יְהוּדִים נֹצִים, וְרָצָה לְהַשְׁלִים בֵּינֵיהֶם, הוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, הִבִּיא לָהֶם מֶזֶן, בָּאֵר, עֲנָנִים, כִּי אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּעֲנִית ט.), שְׁהַכֵּל חֲזוֹר בְּזָכוֹת מְשֵׁה, וּלְבַסּוֹף הִצִּיקוּ לוֹ, וְיִלְנֹו וְיִלְנֹו וְיִלְנֹו, רַק רַבִּים וּמְצִיקִים לוֹ כָּל הַיָּמִים, וּמְדַבְּרִים רַע עָלָיו, וְאִם לֹא דִי בְּזֶה, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סִנְהֶדְרִין קי.): מְלַמֵּד שְׁחֻשְׁדוּהוּ בְּאֶשֶׁת אִישׁ. תְּשַׁעְרוּ בְּנַפְשְׁכֶם, וְכִי עַד הֵיכֵן מַגַּעַת שְׁפִיּוֹת דַּעְתָּם שֶׁל הַבְּרִיּוֹת? מְשֵׁה רַבְּנוּ שְׁהוֹרִיד לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, מְשֵׁה רַבְּנוּ שְׁמַרְחָם עָלֵינוּ וְעַל יְלָדֵינוּ, לַחֲשׂוֹד אוֹתוֹ בְּדַבָּר כְּזֶה?! אַבֵּל זֶה הַמְצִיאֹת הַעֲגוּמָה. מָה עֲשֵׂה מְשֵׁה? וְנַחֲנוּ מָה, לֹא עָלִי תְלוֹנְתִיכֶם אֲלֵא עַל ה' (שְׁמוֹת טז, ח), גַּם אֲנִי אוֹמֵר כֵּן, אַתֶּם חוֹלְקִים עַל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא וְלֹא עָלִי, לִי אֵין בְּזֶה הָעוֹלָם כְּלוּם, כְּלוּם שְׁבַפְלוּם, רַק הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְלִקְחֲתִי עֲצָמֵי לַעֲזוֹר לָכֶם, הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם לְמַדְבָּר שָׁמַם, שְׂיִהְיֶה לָכֶם טוֹב, וְתִזְכּוּ לְחַנּוּף אֶת יְלָדֵיכֶם, שְׁתַּזְכּוּ לִילְדִים קְדוֹשִׁים וְטְהוֹרִים, וּמָה עֲשֵׂה הַסִּמְ"ךְ־מ"ם? מוֹסֵר אוֹתִי, מְכַנֵּס אֶת שְׁמִי לְשִׁמְצָה בְּעַתּוֹן, שׁוֹפְכִים דָּמִים וְכוּ' וְכוּ'. וְאֲיַנְי מִתְפַּעֵל, עוֹלָה לִי הוֹן רַב רַק בְּעִבּוּר הָעוֹרֵף־דִּין, שְׁבוּעַ שְׁעֵבֵר כָּל הַוַּעֲדָה הַמְקוֹמִית וְהַמְחֹזֶזֶת עִם כָּל פְּמִלִּית בֵּית־מִשְׁפָּט בָּאוּ לְרֵאוֹת מָה קוֹרָה פֶה

בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת, כָּאלוֹ מְדַבֵּר בְּסוּחֵי סָמִים, בְּשׁוֹדְדִים וְכוּ', וְהַכֵּל
מַחֲמַת מְסִירוֹת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְעֵלָה לִי הוֹן רַב מְאֹד וְכוּ' וְלִכְן
כָּל מִי שְׁעוֹזֵר לִי, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי יַעֲזֹר לוֹ, וְאֲנִי אֲסִיר
תּוֹדָה בְּמֵאֵד מְאֹד לְכָל אֱלוֹ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׂיוֹצְאִים בְּיוֹם חַמִּישִׁי
לְהַפְּצָה מְרֻפּוֹת, כְּדֵי לְשַׁלֵּם אֶת הַחֻבּוֹת שְׁאֲנִי חַיֵּב, מֵאֵז שֶׁפָּרַח
הָעֶרְבִי שְׁחִיק טַמְיָא, עִם קְרוֹב לְמַלְיוֹן שְׁקָלִים שֶׁגָּנַב מִמֶּנִּי, מֵה
לַעֲשׂוֹת?! זֶה הִיָּה רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֶקְוֶה שְׁאֲחֲזִיק מֵעַמְד. בְּיוֹם שְׁנֵי
יּוֹצְאִים כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְנִשְׁוֹתֵיהֶם בְּעִבּוֹר הַמוֹסְדוֹת, לְדַאֲבֹנֵנוּ,
רוֹצִים לְחַסֵּל עֵתָה אֶת כָּל הַתְּלֻמוֹדֵי תוֹרָה וְהַבְּתֵי סֵפֶר, זֹו עֲבָדָה
עֲגוּמָה. הַיּוֹם בָּאוּ הַמַּנְכַּ"ל וְכוּ' לְהַתְּבַוֵּן בְּמוֹסְדוֹתֵינוּ, וְהַתְּפַעֵלוֹ אֵיךְ
אֲנוּ מַחֲזִיקִים מֵעַמְד, וְאוֹמְרִים: הַמוֹן תְּלֻמוֹדֵי תוֹרָה וּבְתֵי סֵפֶר קָרְסוּ
וְכוּ'. וְאֵיךְ אַתֶּם מַחֲזִיקִים מֵעַמְד?! אַתֶּם יוֹדְעִים כִּיצַד? אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, הַגְּבָרִים וְהַנְּשִׁים יוֹצְאִים בְּכָל יוֹם שְׁנֵי בְּעִבּוֹר
הַתְּרָמָה לְמַעַן הַצֵּלֵת מוֹסְדוֹתֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, כִּי אִם אַתֶּם לֹא תִצְאוּ
— לֹא יִהְיוּ לָנוּ מוֹסְדוֹת, הַכֵּל רַק בְּזֻכוֹת הָאֲחֻדוֹת שֵׁשׁ בֵּינֵינוּ,
לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אֶת כְּלַכֶּם מִחֵר בְּיוֹם שְׁנֵי, שְׂיוֹצְאִים לְמַעַן הַמוֹסְדוֹת
שְׁלוֹמֵדִים שָׁם יִלְדֵיכֶם, הִיֹּת שֵׁשׁ בְּרֵ-מִצְוָה, אֲנִי גִדַּחְתָּה הַהַפְּצָה
לְיוֹם שְׁלִישִׁי. אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל הַגְּבָרִים וְכָל הַנְּשִׁים, אֲנִי רַחֲמוּ עַל
מוֹסְדוֹתֵינוּ שְׁעוֹמְדִים לְקָרֶס, חֵס וְשָׁלוֹם, אֲנוּ נִמְצְאִים בְּמִצָּב גְּרוּעַ
מְאֹד, אֵין לָנוּ לְשַׁלֵּם לְמַלְמְדִים וְלַמּוֹרוֹת, וְאֲנִי גָּאָה עִם הַחַנוּךְ שְׁלָנוּ,
הַיְלָדִים הֵם יְהֻלּוּמִים, זָכְרוּ הַיֵּטֵב, הַיְלָדִים הַלְלוּ יִהְיוּ יְהֻלּוּמִים
מְלֻטְשִׁים וְתִרְאוּ נַחַת מֵהֶם, אֲבָל הִבֵּה עֲזָרוֹ לִי לְהַמְשִׁיךְ לְהַחֲזִיק אֶת
הַמוֹסְדוֹת שֶׁלֹּא יִקְרְסוּ, לֹא מְקַבְּלִים שׁוּם מְמוֹן וְכוּ'. אֲבָל אֲנוּ לֹא
נִתְיָאֵשׁ, הַרְפַּכֶּת מְכַרְחָה לְנִסְע, הַפְּלָבִים נוֹכַחִים וְהַרְפַּכֶּת מִמְשִׁיכָה
בְּדַרְכָּה, וְאֵיךְ אֶחָד לֹא יוֹכֵל לַעֲצֹר אוֹתָהּ.

וְאֲנִי מִבְּטִיחַ לְכָלְכֶם — פֹּה בֵּיבְנָאֵל תִּהְיֶה "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
בְּמֵלֵא מוֹבֵן הַמְּלָה! תִּפְנֹסְנָה פֹּה אֶלְפֵי מִשְׁפָּחוֹת לְגוּר. אָדָם לֹא
יַעֲשֶׂה עֲצָמוֹ שׁוֹטָה, אִם אֲנִי חוֹזֵר עַל דְּבָרֵי כָּל-כָּף הַרְבֵּה פְּעָמִים,
שֶׁפֹּה תִהְיֶה "עִיר בְּרֶסֶלֶב", וְיִגּוּרוּ אֶלְפֵי מִשְׁפָּחוֹת שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
לֹא אֲשֻׁטָה אֶת עֲצָמֵי, וְאִם אֲנִי אוֹמֵר כֵּן, אֲנִי מִבְּטִיחַ שֶׁיְהִיָּה כֵּן.

אם אֲזַכֶּה לְרֹאוֹת אֶת זֹאת — אֵינִי יוֹדֵעַ, כִּי אֲנִי מִכְרַח לֹאמֹר צַעֲרֵי בְּרִבִּים, כַּחֲתִי אוֹזְלִים, יֵשׁ לִי הֶמוֹן עֲגָמַת נַפֶּשׁ וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, אֲזִי אֲנִי רוֹאֶה שְׁכַלְכֶם בְּסִפְנֵה, הִבֵּה תִרְאוּ לִי הַגָּמָא, שְׂאֲתַכֶּם לֹא יְכוּלִים לְהַחֲלִישׁ, וַיֵּשׁ בְּכֶם אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל.

לְזֹאת אֲנִי רוֹצֶה שְׁתַּעֲשׂוּ פַעַם בְּשָׁבוּעַ לֵיל שְׂמֻחָה, וְהַשְׁבוּעַ יִהְיֶה מִחֹר הַלַּיִל שְׂמֻחָה בַּעַת הַבֶּרֶךְ-מְצוּהָ, כִּי אֶת לַיִל שְׁלִישִׁי אֲנִי רוֹצֶה שְׁתַּקְדִּישׁוּ בְּעִבּוֹר הַתְּרֻמָּה לְמַעַן הַמוֹסְדוֹת, הִבֵּה נִתְחַזַּק, וּבְזוֹה שְׂתַחֲזִיקוּ עֲצֻמְכֶם בַּיַּחַד, וְהַפַּעַם אֲנִי מִכְרַח לֹאמֹר לְכֶם הָאָמַת הַכִּנְיָה, שְׂאֲנִי צָרִיךְ חֲזוּק. לֹא חֲזוּק בְּאֲמוּנָה, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲנִי חֲזַק בְּאֲמוּנָה, וְאוֹתִי אַף אֶחָד לֹא יִפְרִיד מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שׁוּם דָּבָר לֹא יִפְרִידֵנִי מֵהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, כָּל רֶגַע וְרֶגַע אֲנִי מוֹכֵן לְהוֹצִיא נְשֻׁמָּתִי בְּשִׁבְלֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אֲכַל אֲנִי רוֹאֶה מֵה שְׂבִנִיתִי בִּיגַע בִּיזַע וּבְדַמַּע שָׁנִים רַבּוֹת, מִשְׁפַּחֹת שְׁהִיוּ הֶרוּסוֹת, בַּחֲוָרִים בַּחֲוָרוֹת שִׁישְׁבוּ בְּדָד, וְחַתְנָתִי אוֹתָם, וְשִׁקְמָתִי אוֹתָם וּבְנוֹ בָּתִּים, וַיֵּשׁ לָהֶם דִּירוֹת, בְּשַׁעַה שְׁלֹא תִאָּרוּ זֹאת, וְזָכוּ לִילָדִים חִינְיָיִם, וְזוֹ רַק הַתְּחִלָּה, אֵיזָה נַחַת יִהְיֶה לְכֶם כְּשִׁיתְחַתְּנוּ, וְתִרְאוּ בָנִים לְבָנֵיכֶם. אֲנִי צָרִיךְ הַתְּחִזְקוֹת עֲצוּמָה, וּמִחֹר שְׁלֹא תִבְעֻטוּ בִּי, וּבּוֹדָאֵי לֹא בִּי תִבְעֻטוּ אֲלֵא בְּקִיר, אֲכַל גַּם כְּשִׁבוּעֵטִים בְּקִיר — מְקַבְּלִים מִכָּה, כִּי מִי שְׁבוּעֵט — לְבוֹ שׁוֹתֵת דָּם, וְלִכֵּן אֲנִי מִכְרַח לֹאמֹר לְכֶם, אֲנִי צָרִיךְ הַתְּחִזְקוֹת שְׁגַם אַתֶּם תִּשְׂאָרוּ, שְׁלֹא יוּכְלוּ לְמַלֵּא לְכֶם אֶת הָרֹאשׁ, וּלְהַסִּיתְכֶם וּלְפַתּוֹתְכֶם, חַס וְשְׁלוֹם, אוֹי לְמִי שְׂאֲמַר אֶת זֹאת, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַתְּאָחְדוּ יַחַד בְּאַהֲבָה וּבְשְׁלוֹם, וְשְׁלֹא יִהְיֶה לְכֶם מַגָּע וּמִשָּׂא וּמִתָּן עִם רִיקִים וּפּוֹחֲזִים, אֲנָשִׁי שְׁלוּמְנוּ הֵם תְּמִימִים, וְאֵינָם מְבִינִים חֻכְמוֹת, אַתֶּם יוֹדְעִים לְמָה אֲנִי אוֹהֵב אֶת אֲנָשִׁי שְׁלוּמְנוּ, כִּי הֵם תְּמִימִים וְאֵינָם הוֹלְכִים בְּתַחְבּוּלוֹת, וְרוֹצִים בְּכַשִּׁיטוֹת לְהַפִּיר אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, בּוֹעֲרֵת בַּחוּץ אֲשֶׁר, מְכַנְיָסִים גּוֹיִים וְגוֹיּוֹת, וְעֵלִינוּ לְעַמֵּד עַל הַמִּשְׁמֵר, וּלְמַלֵּא אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עִם הַקּוּנְטְרָסִים וְקַלְטוֹת, וּלְגַלוֹת לְכֻלָּם אֶת הַלְמוּד הַזֶּה, שְׂאֵינן לָנוּ אֲלֵא אֲבִינוּ שְׁבַשְׂמִים, אֵיךְ יֵשׁ לָנוּ זְמַן לְרַגַע לְדַבֵּר עַל הַשָּׁנִי, אֲזִי אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל נְשׁוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוּמְנוּ שְׁשׁוּמְעוֹת אוֹתִי עִתָּה,

או יִשְׁמְעוּ מֵהַקְּלָטָה, תַּעֲקֹרְנָה מֵעֲצָמָךְ הַשְּׁנֵאת חָנָם וְהַחֲזִקְנָה עֲצָמָךְ בְּיַחַד, הִבֵּה נִרְאָה דְגָמָא לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיֵשׁ לוֹ בִּי כְּנִישְׁתָּא חָדָא, בֵּית-הַפְּנֹסֶת אַחַד, שְׁשָׁם יְכוּלִים לְהַתְּפַלֵּל בְּיַחַד אֲשַׁכְּנֻזִים וּסְפָרְדִים, מְרוֹקָאִים וְתוּנִיסָאִים, תִּימָנִים וְהוּנְגָרִים עִם פּוֹלְנִים, אֵין אֲצִלְנוּ הַפְּרֵשׁ, וְזוֹ הַשְּׂאִיפָה שְׁלִי. וְאִם אֲזַכֵּה לְהִרְאוֹת אֵת זֹאת בְּבֵית-דִין שֶׁל מַעְלָה — זוֹ תִּהְיֶה זְכוּתִי, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂאָמַר לְעוֹלָמוֹ דִּי, יֵאמַר לְצְרוֹתֵי דִי, וְאַבְקֵשׁ מְאֹד מִכֶּלְכֶם תַּתְּיָשְׁבוּ כַּמָּה דְקוֹת לְהַתְּבוּנָן עַל אֲשֶׁר דִּבְרַתִי, וְתַחֲדִירוּ אֵת דְּבָרֵי עֶמֶק עֶמֶק בְּלַבְכֶם.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּשַׁלַּד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר יִתְרוֹ, י"ז שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי ... שְׂיַחֲיָה נְצַח.

בְּאֵתִי לְבָרוּךְ אֲתַכֶּם בְּכַרְפַּת "מְזֹל-טוֹב" חֲמָה וּלְבָבִית לְרַגְלֵי שְׂהַכְנִסְתֶּם אֵת בְּנֹכֶם ... גְּרוֹ יֵאִיר, לְעַל הַמְצוּוֹת, יַעֲזוֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִגְדֵּל תַּלְמִיד חַכֵּם וְצַדִּיק אֲמֵתִי, וְשִׂיחֶיָה לָכֶם רַב נַחַת מִמֶּנּוּ וּמִכֹּל יוֹצְאֵי חַלְצִיכֶם.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ הוּא, שְׂבִנְכֶם ... גְּרוֹ יֵאִיר, גַּם-כֵּן יִתְיָשֵׁב, וּבְמִשְׁךְ הַזְּמַן יִתְחַתֵּן, וְהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, רַק צְרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ לְהַתְּפַלֵּל, כִּי כָּל תְּפִלָּה וְתַפְלָה שְׂמַתְּפַלְלִים עַל הַיְלָדִים — זֶה מוֹעִיל מְאֹד.

תִּהְיֶה לְאֵל, בְּנֹכֶם ... גְּרוֹ יֵאִיר, מִתְּנַהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ וְלוֹמֵד, וְהוּא בַּחוּר טוֹב, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִשְׁמְעוּ בְּשׁוֹרוֹת מִשְׂמַחוֹת תְּמִיד מִיְלָדִיכֶם.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשלה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר יתרו, י"ז שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי
שלומנו היקרים "חסיד ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב",
הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, אמן.

באתי לשפוך את שיחי לפניכם, ולהתחלק עמכם בצערי
הקשה: עוברים עלי עכשו משברים וגלים, שמעולם לא עברו עלי
דברים כאלו וכו', אף שאני מלמד מלחמה מימי נעורי, שזה לי
כמעט ארבעים שנה שאני מפיץ את ספרי רבנו ז"ל בכל העולם
כלו, כידוע לכם, מגלה ומפרסם את שם רבנו ז"ל לכל העולם כלו,
והמחלקת והמניעות והדחקות וכו' וכו' מתפשטים לארצה ולרחבה
עלי וכו' וכו', והיו שנים שהיתה עלי מחלקת ברציחה כזו, שאין
מלים להסביר לכם, ותהלה לאל, עברתי על הכל, וכשהגעתי
ליבנאל אמרתי: פה אשב כי אייתה, הנה סוף כל סוף מצאתי
לעצמי מקום מנוחה חוץ לישוב, שפה אקים קהלה קדושה של
אנשי שלומנו, ואזכה להחזיר אמונה ברוחה ומזככת בתוך
השומעים דברי, ונזכה ללמד תורה בהתמדה רבה, ולחנך את ילדינו
בחנוך הפשוט באמונה פשוטה, שגם הילדים יוכלו לדבר פתוח
מהקדוש-ברוך-הוא, ויצביעו באצבע על השמים: "הנה השם
יתברך, הנה הקדוש-ברוך-הוא" וכו' וכו', ואזכה לחתן אותם בגיל
צעיר, שלא ידעו מה זה חטא, ותהלה לאל, קצת נתקיים רצוני
וכסופי וכו', אבל על זה דאבה נפשי, שקם עלי הסמ"ך-מ"ם, ימח
שמו וזכרו, ברציחה כזו, שזה שלש-עשרה שנה שרודף אותנו,
ובפרט אותי, בכל מיני תחבולות שבועולם, בכל מיני מסירות,
ועשרות אלפי דולרים אבדתי מהתכניות של בית-הכנסת שהוא
הפיל וכו', וכן על הוצאות של עורכי דינים על המבנה הקיים,
והמבין יבין, ומה שהוא רק יכול להזיק לנו על ימין ועל שמאל
— הוא עושה, ואינו בוחל בשום דבר, והנה גם בזה התרגלנו, וזה

יותר חזק אותנו ועודד אותנו ואחד אותנו, אבל דא עקא, שהסמ"ך-מ"ם ראה שהוא אינו יכול לשבר אותי ואת אנשי שלומנו מבחוץ, אז התחיל מבפנים וכו', אני לא נכנס פה לפרטים, אבל זאת אבקש מכל אנשי שלומנו בלי יוצא מן הכלל, זכרו היטב את הטובות שקבלתם אצלי! ובפרט אלו שילדיהם למדו אצלי ולומדים אצלי, ותהלה לאל, חתנתי את ילדיהם, וזכו כבר לראות נכדים וכו', וכל אלו מאנשי שלומנו שגרים פה כבר מזמן, שלכלם יש כבר דירות, אשר זה הנה מעל הטבע, גם גלוי, ועוד טובות רבות שקבלתם ממני וכו' וכו', נא ונא חמלו עלי! וחמלו על דמי שנשפך פמים! כמה השקעה אני משקיע, שיהיה לנו חנוף טוב לילדינו, ותהלה לאל, אני מודיע, שאין לנו מה להתבייש עם החנוף של ילדינו — משום תלמוד-תורה ובית-ספר בעולם, בלי שום גזמא! בודאי יש הרבה לתקן, וכל החיים יש מה לתקן, אבל להשחיר את התלמוד-תורה ואת הבית-ספר שלנו, את זה אני לא אפתן, כי מי שרק רואה שחר, הוא מספן גדול וכו', ואצלי בטוח, שזה שבר עצבים וכו', כי זה מהסימנים — פשאחד רואה רק שחור, ואינו רואה טפת אור, סימן שמשהו אינו בסדר אצלו, כמו שכתוב (שמות טו, כג): "כי מרים הם, על-כן קרא שמה מרה", מי שהוא איש ממרמר, ונכנס בדפאון פנימי, הוא רואה מרירות סביב, ודי לחכימא.

ולכן אני מאד מאד מבקש את אנשי שלומנו היקרים, חמלו על נפשי! ואני מתחנן אליכם, אל תלכו באלימות עם אף אחד! לא מניתי את שום ברירה שבועולם שתלך עם אלימות לא פיזית ולא מולולית! זה הפך הלמוד שלי, שאני מלמד תמיד רק אמונה בו יתברך, רק תפלה. אנא חמלו עלי! אל תדברו יותר מזה ונגמר הספור! בואו ונתחיל לדבר רק מהקדוש-ברוך-הוא.

ואני מאד מאד מבקש את כל אנשי שלומנו בלי יוצא מן הכלל, שאחר כל תפלה תלכו ברקוד, ולשמע פלי זמר, כי כל הצרות שבאות לאדם הן רק מחמת עצבות ועצלות, והגיע הזמן שתתחילו לרקד אחר כל תפלה ותפלה, וזה יכניס אוירה של

שְׁמַחָה, כִּי מֵה שְׂאָדָם סוֹבֵל, זֶה רַק מִחֲמַת הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוֹת
שְׁסָפְבוּ אוֹתוֹ, וְלִכְן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ וּמִתְחַנֵּן מִכָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, תִּתְחִילוּ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְשַׂמְחוּ אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, וְאִז
מִמִּילָא תִשְׁכְּחוּ מֵהַזִּילַת.

אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזָכְרוּ אֶת זֶה
טוֹב מְאֹד.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂאֵמֵר לְעוֹלָמֵי דֵי, יֵאמֵר לְצָרוֹתַי דֵי.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ לֹא לְדַבֵּר יוֹתֵר כְּלוּם מִמֶּה שְׁקָרָה וְכוּ',
רַק לְהַחֲדִיר שִׂמְחָה וְשִׁשׁוֹן, כִּי אֲנִי רוֹאֶה שֶׁהַסְּמ"ךְ-מ"ם רוֹצֵה לְשַׁבֵּר
אוֹתָנוּ מִבְּפָנִים, אֲבָל אֲנִי מִבְּטִיחַ לָכֶם, שֶׁהוּא לֹא יִצְלִיחַ, הָעֶקֶר רַק
לְהַכְנִיס אוֹיְרָה שֶׁל שִׂמְחָה בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם אַחַר
הַתְּפִלָּה, וְתִרְאוּ אֶת הַיְשׁוּעוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, י"ז שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שִׁיחִיו נִצַּח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם, וּמְאֹד מְאֹד שִׂמְחָתִי לְקִרְאָת
הַדְּבוּרִים הַמְּחַזְקִים שְׂאֵתֶם מְחַזְקִים אוֹתִי.

מֵה אֵמֵר לָכֶם! דְּבַרְתִּי הַיּוֹם עִם ר' ... גֵּרוֹ יֵאִיר, וְהוּא סִפֵּר לִי
אֶת גְּדֹל הַשָּׁנוּי שֶׁיֵּשׁ בְּיַלְדֵיכֶם בַּתְּלִמּוֹד תּוֹרָה, חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, גַּם
שְׁנֵי יַלְדֵיכֶם: ... גֵּרוֹ יֵאִיר עִם ... גֵּרוֹ יֵאִיר, מִצְּלִיחִים מְאֹד בְּלִמּוּדִים,
וְלוֹמְדִים בְּהַתְּמָדָה, וּמִתְנַהֲגִים בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, וְאַתֶּם יְכוֹלִים מְאֹד
לְשַׂמַּח עִמָּהֶם, וְאֵין לָכֶם מֵה לְדַאֵג, הֵם יְלָדִים טוֹבִים מְאֹד, וְאֲנִי
מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיִּסְעוּ הַבֵּיתָה בְּחֻדֵשׁ גִּיסוֹן, וְכִּי
תִפְתָּרוּ אֶת הַבְּעִיָּה שֶׁיֵּשׁ לָכֶם וְכוּ' וְכוּ', וּבְחֻדֵשׁ אִיר יִחְזְרוּ.

אָשֶׁר כַּח תִּשְׁלוּ בְּנַחֵל קִמָּה

נָא וְנָא תִתְחַזְקוּ מְאֹד בְּאַמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין לָנוּ
בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַלֵּיכֶם מְאֹד מְאֹד לְשַׁמַּח
עַל נַעַם חֻלְקְכֶם, שְׂאֵתֶם גְּרִים בִּיבְנֵאֵל, כִּי מָה הָיִיתֶם עוֹשִׂים אִם לֹא
הָיִיתֶם גְּרִים בִּיבְנֵאֵל? ! אֵיךְ הִילְדִים שְׁלָכֶם הָיוּ גְרָאִים? ! וְהִנֵּה אֵיזָה
נַחַת לְרְאוּת אֶת ... גְרוּ יְאִיר, וְאֶת ... גְרוּ יְאִיר, עִם פְּאוֹת מְסֻלְסְלוֹת,
עִם חֵן יְהוּדִי, אֲשֶׁרֵיכֶם וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקְכֶם!

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ דְרַכְכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּשְׁלוּ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר יִתְרוֹ, י"ז שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה גִּיעֵנוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיִחֵיו נִצַּח.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק יַחַד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׁנִשְׁמַע
וְנִתְבַּשֵּׂר אֲצֵלְכֶם תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

יֵשׁ מִכְּתָב שְׂרַבְנוּ וְ"ל כּוֹתֵב לְכַתּוּ וְלַחֲתֵנוּ: "בְּקִשְׁתִּי מֵאַהוּבֵי
חַתְנִי, שְׂיִשְׁמַר עַל בְּרִיאוֹת בְּתִי, וְשִׂתְּאֵכֵל דִּיקָא", וְלִכֵּן עַלֵּיכֶם
לְהִתְחַזֵּק וְלֵאכֹל בְּכֹל יוֹם, כִּי צְרִיכִים לְשַׁמֵּר עַל הַבְּרִיאוֹת.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר הוּא
יִתְבָּרַךְ מִחַיָּה וּמִתְּהוּה וּמִקְיָם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָת,
חֵי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוּשׁ לְגַבֵּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵל תְּפַחְדוּ מִשׁוּם
בְּרִיָּה שְׁבַעֵוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשלח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, י"ז שֶׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי,
יְקִירֵי ... וְאֹתוֹ עִמּוֹ ... שְׁיִחִיו נִצַּח.

זֶה הַיּוֹם קָוִינוּ לוֹ, וְזֶה הַיּוֹם חִכִּינוּ לוֹ, שְׁתַּהַלֵּה לְאֵל, קִבְּלֵתִי
אֶת הַסֵּפֶר "זְכוּת אָבוֹת", וַיֵּצֵא כָּל-כֶּף יָפֵה, פְּלֵאֵי פְּלֵאִים, וְאֲנִי מְאֹד
מְאֹד מְקַנָּא בְכֶם, שְׁזִכִּיתֶם לְזְכוּת כָּל-כֶּף גְּדוּלָה, וּבִפְרֹט שְׁזִכּוֹת
הַסֵּפֶר הַיֵּא לְעֵלוֹי נִשְׁמַת הָאָמָא, עַלֶּיהָ הַשְּׁלוֹם, שֶׁבּוֹדֵאֵי הַזְכוּת הַזֶּה
תִּגַּן עַלֶּיהָ, וּבְגַן-עֶדֶן תִּהְיֶה מְנוּחָתָהּ, כִּי סוּף כָּל סוּף הַסֵּפֶר הַזֶּה יִדְפֹס
וַיִּחְזֹר וַיִּדְפֹס פְּעָמִים אֵין מְסֻפָּר עַד סוּף כָּל הַדּוֹרוֹת, וְהוּא סֵפֶר נִפְלָא
פְּלֵאֵי פְּלֵאִים, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם, שֶׁכֶּבֶר תִּתְחִילוּ לְהַדְפִּיס
וּלְסַדֵּר לְדְפוּס אֶת סֵפְרֵי הַחֲדָשׁ "מְגַן אָבוֹת", וְלֹא לְחִכּוֹת עַד הַרְגַע
הָאֲחֵרוֹן, שְׁאֵז תִּצְטַבֵּר לְכֶם עֲבוּדָה קָשָׁה, אֲלֵא כֶּבֶר לְתַקְתֵּק וּלְהַגִּיעַ
וּלְסַדֵּר אֶת זֶה סְבִיב הַמִּשְׁנָה, וְכֶף תִּחְסְכוּ זְמַן.

מֵה אִמַּר לְכֶם! שְׁנֵי חֻלְקֵי "אֲשֶׁר בְּנַחַל" שְׁשִׁלְחֶתֶם לִי — זֶה
פָּאָר וַיְפִי, וְזֶה הַיּוֹם שְׁאֲנִי מַחְכֵּה כֶּבֶר לְרֵאוֹת אֵיךְ מִדְּפִיסִים חֻלֵּק
אֲחֵר חֻלֵּק, וְזוֹ זְכוּת מְאֹד מְאֹד גְּדוּלָה, כִּי סוּף כָּל סוּף הַמְּכַתְּבִים
נִכְתְּבוּ רַק עַל-יְדֵי תְּשׁוּקַת הַבְּחוּרִים וְהָאֲבָרְכִים, וּמִי יִתֵּן, שֶׁכֶּבֶר
נִחְזִיק בְּכֶרֶךְ שֶׁל תש"ס, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וַיִּשְׁמַח לְבַנּוֹ וְתִגַּל בְּפִשְׁנוּ
בִישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

גַּם הַקּוֹנְטְרָסִים כָּל-כֶּף יָפִים, פָּאָר.

לֹא יִכְלֵתִי לְכַתֵּב לְכֶם תִּכְּף-וּמִיָּד, כִּי עָבַר עָלֵי הַיּוֹם יוֹם קָשָׁה
מְאֹד מְאֹד, יְדַעְתִּי וְגַם יְדַעְתִּי שֶׁהַסֵּמ"ף-מ"ם לֹא יִנוּחַ וְלֹא יִשְׁקֹט,
אֲבָל לְקַבֵּל מִכָּה כּוֹז מִבְּפָנַיִם, עַל זֶה לֹא חִפְּיֵתִי וְלֹא צְפִיתִי וְכוּ',
מֵה לַעֲשׂוֹת? אֵין עֲצָה — רַק לְהִתְחַזֵּק יוֹתֵר וַיּוֹתֵר, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנָּה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף אֲחֵר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב, וְנִשְׁמַע
וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

אָפּר כח תשלט — כח תשמ בנחל קמז

כָּל הָעֲנִיָּן שְׁלִי זֶה גַם אֶחָד גְּדוֹל, וְלֹא כָּל אֶחָד זוֹכֵה שְׁיֵהִיָּה לוֹ
חֵלֶק בְּנֶס הַזֶּה, עוֹד יָבוֹא הַיּוֹם וַיִּתְחַרְטוּ מְאֹד מְאֹד.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאָמַר לְעוֹלָמוֹ דַּי, יֹאמֵר לְצָרוֹתַי דַּי.

הַמֵּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשלט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר יִתְרוֹ, י"ז שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁאֵל תִּלְךָ בְּאֵלִימוֹת עִם ... כִּי שְׁמַעְתִּי
שְׁאֵתָה מִתְכוּוֹנֵן לְהִתְנַקֵּם בּוֹ, אֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְזַהֵר אוֹתְךָ, שְׁלֹא יִהְיֶה
לְךָ שׁוֹם עֶסֶק עִמוֹ, תִּנְיִחַ אוֹתוֹ לְדַרְכוֹ, וְאֵל תִּתְעַרֵּב. אֲנִי יָכוֹל
לְהִסְתַּדֵּר בְּלִעְדֶּיךָ, אֲנִי לֹא צָרִיךְ שׁוֹם עוֹזְרִים, רַק תִּבְקֵשׁ רַחֲמֵי
שָׁמַיִם, שְׁמַחֵר אֶתָּה לֹא תַעֲשֶׂה כְּמוֹהוּ, כְּבָר הִיָּה לְעוֹלָמִים חַכְמִים
כְּמוֹךָ.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, תַּעֲזֹב אוֹתוֹ לְדַרְכוֹ.

הַמְצַפָּה שְׁתַּעֲשֶׂה רְצוֹנֵי...

כח תשמ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר יִתְרוֹ, י"ז שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיֶּקֶר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הִנֵּה זֶה כְּמָה יָמִים שְׁאֲנִי הוֹלֵךְ עִם מַחְשָׁבָה, הִיֹּת שְׁאֵתָה בְּכִית
וְכוֹ, וְחָבַל מְאֹד מְאֹד שְׁתִּשְׁבֵּר, יוֹתֵר טוֹב לִי שְׁתֵּהִיָּה מְלַמֵּד, וְתִחְזֹר
אֶל הַכֶּתֶה שְׁלֶךָ, כִּי מְאֹז שְׁעוֹזֵבְתָּ, נַעֲשֶׂה בְּכֶתֶה תֵּהוּ וְבֵהוּ, וְלָכֵן אֲנִי
מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, מִמְּחֵר תִּחְזֹר לְכֶתֶה שְׁלֶךָ.

קמח אֲשֶׁר כַּח תִּשְׁמַא — כַּח תִּשְׁמַב בְּנַחֵל

וּמִלְבַד זֶה תַעֲשֶׂה לְעֲצֻמְךָ סֵדֵר הַלְמוּד בְּכָל יוֹם מְעַט מְקַרְא, מְעַט מְשֻׁנָּה, מְעַט גְּמַרְא, מְעַט שְׁלַחַן עֲרוּךְ, תְּפִלָּה בְּצַבּוּר וְהַתְּבוּדוֹת, וְתַהֲיֶה הַכִּי מֵאֲשֶׁר בְּהַחַיִּים.

אֲנִי מְקַנְהָ עוֹד לְדַבֵּר אִתְּךָ פְּנִים אֶל פְּנִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ הַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּשְׁמַא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר יְתָרוֹ, י"ז שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֱהוֹכִי, תְּלַמִּידִי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי שֶׁתְּחֻזֵר לְהִיּוֹת מְלַמֵּד אַחַר הַצְּהָרִים, כִּי יוֹתֵר טוֹב שֶׁתַּהֲיֶה לְךָ מְסַגֵּרֵת. וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ עִם הַיְלָדִים, הַצְּלָחָתָ עַד עַכְשָׁו, תְּצַלִּיחַ בְּיֵתֵר שְׂאת וּבְיֵתֵר עוֹ.

הַעֲקֹר תַהֲיֶה חֲזָק, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּשְׁמַב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר יְתָרוֹ, י"ח שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַחֲיֶה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אֶת לֹא צְרִיכָה לְהַתְּפַעֵל מִסֵּתֶם אֵיזָה בְּרִיזוֹן שֶׁהַתְּנַפֵּל עַל בְּעַלְךָ וְהַשְּׁפִיל אֶתְכֶם, רַק תִּרְאִי לְהַתְּחַזֵּק, וְתַקְחִי אֶת זֶה לְכַפֵּרֵת עֲוֹנוֹת, כִּי תֵאֱמִינִי לִי מַה שְּׂאָדָם סוֹבֵל בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲמַר הַגֵּר"א וְצ"ל, שְׂאָם בְּנֵי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מַה מְשֻׁלְמִים לְמַעַלָּה בְּשָׂבִיל עֲלֻבוֹנוֹת, חֲרוּפִים וְגִדּוּפִים, הָיוּ עוֹשִׂים כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעֲוֹלָם לְקַבֵּל אֶת זֶה וְכוּ', וְלִצְעָרְנוּ הָרַב, אֲנַחְנוּ לֹא צְרִיכִים לְעֲשׂוֹת שׁוּם פְּעֻלוֹת, אֲלֹא מְקַבְּלִים אֶת זֶה בְּקֻלוֹת מְדִי פְעַם בְּפְעַם, וְלִכְן

אָנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אֵל תִּקְחֵי לְלִבִּי, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה, שְׁעוֹד תִּרְאֶי נַחַת מֵהַבְּנוֹת שְׁלָכֶם.

אוֹדוֹת הַלְמוּדִים, אָנִי אֲבַקֵּשׁ מִגְּבֻרַת ... תַּחֲיָה, וְהַכֵּל יָבוֹא בְּשִׁלוֹם, רַק אֵל תִּדְאַגֵּי, תִּחְזְקִי וּתְעוֹדְדִי אֶת בְּתָךְ, וְתִרְאִי מִמֶּנָּה הַרְבֵּה נַחַת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּשְׁמַג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, י"ח שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתְּבֶךָ, הַמְּלֵא צֶעַר וּמְכַאוּבִים, וְלִבִּי נִקְרַע מְאֹד מְאֹד עַל כָּל מַה שְּׁקוֹרָה אֶתְךָ מִבֵּית וּמִבְּחוּץ וְכו'. עִם כָּל זֹאת בְּאִתִּי לְחִזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמַּח אוֹתְךָ, סוּף כָּל סוּף תִּרְאִי כְּבָר נַחַת, תִּדְעֵי לָךְ שְׁמַנְסִים אֶת כָּל אֶחָד בְּכָל מֵינֵי נַסִּיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים.

וְאָמַר הַגֵּר"א זצ"ל: אִם אָדָם הֵיךָ יוֹדֵעַ מַה מְשַׁלְמִים לְמַעַלָּה בְּשִׁבִיל עֲלֻבוֹנוֹת, חֲרוּפִים וְגִדּוּפִים, הֵיךָ שׁוֹכֵר אָדָם שְׂיִתֵּן לָנוּ עֲלֻבוֹנוֹת, חֲרוּפִים וְגִדּוּפִים, אֲבָל לְצַעֲרֵנוּ הַרֵב, אֲנַחְנוּ לֹא צְרִיכִים לְשֹׁכֵר אָדָם, אֲלֵא זֶה בָּא אֵל תוֹךְ הַבַּיִת וְכו', עִם כָּל זֹאת רְאֵי לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מֵינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְתִבְיֵנִי אֶת בְּעַלְךָ, וְתִדּוּנֵי אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, מִסִּכָּן, הוּא לֹא חָיֵב שׁוֹם דְּבָר, בָּא אָדָם וּמְקַנִּיט אוֹתוֹ, זֶה לֹא יָאָה מַה שֶּׁהוּא עוֹשֶׂה, וְאֶת הָאָדָם הַזֶּה אָנִי אֶעְמִיד עַל הַמְּקוֹם, אֵין לוֹ שׁוֹם רְשׁוּת לְהַשְׁפִּיל לֹא אֶת בְּעַלְךָ וְלֹא אֶת בְּנֶךָ.

תִּמְשִׁיכִי לְהִתְפַּלֵּל אֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק אֶת הַתְּפִלָּה וְהַבְּקָשָׁה שְׁאָנוּ מִתְּפַלְלִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְרַק זֶה מַה שְּׂיַעֲזֹר לָנוּ, אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם אֶת אֵף אֶחָד רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְפִרְט אָנִי הָעֵנִי מִמַּעַשׁ, שְׁעַבְרוּ עָלַי בְּשִׁבּוּעוֹת הָאֲחֵרוֹנִים מְשֻׁבְּרִים וְגִלִּים, עֲלֻבוֹנוֹת חֲרוּפִים וְגִדּוּפִים, שְׂאִינִי זוֹכֵר

כָּבֵר זְמַן רַב שֶׁעָבְרוּ עָלַי דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, עִם כָּל זֹאת רַק בְּאַלְקִים
בְּטַחְתִּי, וְאֲנִי מְקַבֵּל אֶת זֶה בְּאַהֲבָה לְכַפֵּרַת עֲוֹנוֹת.

נָא וְנֵא חֲזָקִי וְאִמְצִי מְאֹד, וְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיָדָי לֹא יַעֲזֹב
אוֹתָךְ.

הַמְאֻחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשדמ.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֻדְרֵי יְתָרוֹ, י"ח שֶׁבֶט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

שְׁמַעְתִּי מֵה שִׁקְרָה לָךְ הַיּוֹם, שְׂבָא אֶחָד וּבִזָּה אוֹתָךְ בְּרַבִּים וְכוּ'.
מָה אִמַר לָךְ! מְבֻזִים אוֹתִי בְּרַבִּים זֶה יָמִים וְשָׁנִים, וְאֲנִי סוֹפֵג
עַלבוֹנוֹת, וּמָה אַעֲשֶׂה? רַק אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֲנִי בּוֹרֵחַ.

וְלִכֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, כִּי כִשְׁמֵר לְאָדָם, שֶׁעוֹבֵר
עָלָיו חֲשָׁף, וְטוֹעֵם אֶלְף טַעֲמֵי מִיתָה, אֹז דִּיקָא אִם יִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה
פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּדָּם וַיִּשְׁתַּק, אֹז דִּיקָא יִהְיֶה נִכְלָל בְּכַתֵּר עֲלִיוֹן,
וַיֵּאִיר עָלָיו אוֹר וַיִּזוּ וַחֲמִיוֹת וַדְּבָקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׂמוֹ, וְאַתָּה צְרִיף
לְדַעַת, שֶׁכָּל מֵה שֶׁמְשַׁפִּילִים יוֹתֵר אֶת הָאָדָם, הוּא צוֹמֵחַ יוֹתֵר וַיּוֹתֵר,
כְּמוֹ שֶׁאִמַר רַבֵּנוּ ז"ל לְאַחִיו ר' יַחֲיָאֵל ז"ל בְּשַׁעַר שְׁבוּזוֹ אוֹתוֹ
רְשָׁעִים, אִמַר לוֹ: כֶּף דְּרַכּוֹ שֶׁל אֵילָן לְצִמְחָה — מְכַסִּים גְּרָעִין
בְּאֲדָמָה וְהוּא נִרְקָב, וְשׁוֹפְכִים עָלָיו מִיָּם, דִּיקָא אֹז עוֹשֶׂה שְׂרָשִׁים
וְגִדְלֵי אֵילָן גְּדוֹל, כְּמוֹ-כֵן כִּשְׂמֵבֻזִים וּמְחַרְפִּים אֶת הָאָדָם וְהוּא שׁוֹתֵק,
אֹז דִּיקָא יָכוֹל לְהִגִּיעַ לְמִדְרָגוֹת רַמּוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

רְאֵה לֹא לְהִתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, אַתָּה תִּמְשָׁךְ לְדַבֵּר
עִם בְּנֵי-אָדָם בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה
שֶׁבְּעוֹלָם, וְאַתָּה צְרִיף לְדוֹן אֶת כָּלֵם לְכַף זְכוּת, כִּי כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ
הַיּוֹם מַחְלַת עֲצָבִים וְכוּ' וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּק אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל

אָשֶׁר כַּח תִּשְׁמָה בְּנַחַל קִנָּא
וּמִרְפָּא אוֹתָם, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנוֹזֶפֶה תָּמִיד שְׂיִהְיֶה לָנוּ
חֶלֶק לְעוֹדֵד וּלְשֹׂמֵחַ אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

נָא וְנָא רַחֵם עַל בְּנֵךְ ... גֵּרוּ יֵאִיר, וְתִרְאֶה שְׂיִישֵׁן בְּבֵית, כִּי הַיּוֹם
זֶה מְאֹד מְסֻכָּן, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִקְבֵּל אֶת
דְּבָרֵי אֱלוֹ, כִּי בְּאַמֶּת יֵשׁ לִי עוֹד הַרְבֵּה לְהֶאֱרִיךְ לָךְ, אָבֵל גְּדֹל הַצַּעַר
וְהַעֲגַמַת נֶפֶשׁ שְׂאֲנִי עוֹבֵר עֲכָשׁוּ, זֶה רַק הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ,
וְאֲנִי מְכָרַח לְקַצֵּר.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּשְׁמָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר יְתָרוֹ, י"ח שֶׁבֶט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל פְּלִלְיוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיִבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, אָמֵן.

בְּאִתִּי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל מִי שֶׁרַק יוֹכֵל לַעֲזֹר לְהַעֲלוֹת מֵהַמְּשָׁאִית
אֶת הַסְּפָרִים שְׂעַכְשׁוּ הִבִּיאוּ — תְּבֹא עֲלָיו בְּרֻכָּה, וְהַעֲקֹר לְהַפִּיץ
אֶת זֶה בְּעוֹלָם, הֵן סֹפֵר הַנּוֹפֵלָא "זְכוֹת אָבוֹת", שְׂאָף יֵצֵא לְאוֹר,
שֶׁהוּא סֹפֵר פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת פְּאָשֶׁר תַּעֲיִנוּ בּוֹ, וְהֵן חֶלְקֵי "אָשֶׁר בְּנַחַל"
הַחֲדָשִׁים, וְהֵן כָּל הַסְּפָרִים שֶׁהִבִּיאוּ, וּבְפֶרֶט הַקּוֹנְטְרָסִים, וְאֶהְיֶה לָכֶם
אָסִיר תּוֹדָה, שְׂתַעֲזְרוּ לָ... גֵּרוּ יֵאִיר, לְהַעֲלוֹת אֶת כָּל הַסְּפָרִים שֶׁהִבִּיאוּ
בְּמִשְׁאִית, כְּדֵי שְׁנוּכַל לְהַפִּיץ אוֹתָם, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂיִהְיֶה לוֹ חֶלֶק
בְּהַפְּצַת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

נָא וְנָא רְאוּ לְדוֹן אֶחָד אֶת הַשְּׁנֵי לְכַף זְכוֹת, וְתַעֲזְרוּ אֶחָד
לְהַשְּׁנֵי, כִּי בְּפֶרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפכ),
שְׂצָרִיכִים לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְכַף זְכוֹת.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשמו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר יתרו, י"ח שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אֵל תלמידי ישיבת
 "דמשק אליעזר", הונ"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, אמן.

באתי לבקש אתכם, יען שהביאו משאית עם חמשה משטחים
 של ספרים, ספרי רבנו ז"ל, שתעלו את זה מהמשאית של ... גרו
 יאיר, אל חדר "קרן הדפסה", וזכות מצוה זו תגן עליכם, ותתברכו
 מפי אל עליון.

גא ונא התמידו בכל יום בלמוד ח"י פרקים משניות, אשר
 הלמוד הזה הורג את היצר הרע, וכן תתבודדו בכל יום אליו
 יתברך, פי עקר גדול הוא לדבר אֵל הקדוש־ברוך־הוא בכל יום.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כח תשמו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר יתרו, י"ח שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אֵל ... גרו יאיר.

מאד מאד אני בצער גדול, שיש לי כמה תלונות עליך, הן
 ממשפחת ... שיחיו, ואני לא מבין מה לך להתערב בענינם, ומדוע
 אתה צריך להכניס את אפך איפה שאתה לא צריך. וכמו־כן יש
 עליך תלונות ממשפחת ... שיחיו, שאתה רודף את ... גרו יאיר,
 מסכן הילד הזה, אין לו אבא, מקבל מכות בבית, אין לו כָּבֵר איפה
 לישן, סוף כל סוף מצאתי את ידידנו ... גרו יאיר, יהודי חם שלקח
 אותו בידיים, ואתה גם־כן צריך לשפך את דמו וכן את דם אמו,
 מה אתה, אין לך מה לעשות?! האם גמרת עם עצמך?! זכור תזכר
 כמה ימים לא הנחת תפלין וכו', אשר על כל יום ויום שלא מניחים

תְּפִלִּין, נְקָרָאִים קְרַקְפֶּתָא דְלֹא מִנַּח תְּפִלִּין, אַבְרָךְ כְּמוֹךְ הִיָּה צְרִיף
 לְשֶׁבֶת בְּד' אַמּוֹת שְׁלוֹ, וְלִהְתְּבוֹדֵד אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִשְׁפֹּף
 דְּמַעוֹת כַּמִּים, אֵל תִּשְׁכַּח אֶת הַטּוֹבוֹת שֶׁקִּבַּלְתָּ אֶצְלִי, שְׁחַתַּנְתִּי אוֹתָךְ,
 וְאֲנִי מִכְרַח לְהִגִּיד לְךָ לֹא פֶעַם אַחַת, אֲנִי מִתְחַרֵּט עַל זֶה וְכוּ', כִּי
 צְפִיתִי שֶׁתִּלְמַד וְתִתְנַהֵג כְּמוֹ שְׁמֵתָאִים לְאַבְרָךְ שֶׁלְמַד אֶצְלִי, וְלִבְסוּף
 לֹא רַק שֶׁהִתְקַרְרָתָ, אֲלֹא אֶתָּה מְקַרֵּר אֶת אַחֵרִים, מֵה זֶה צְרִיף
 לְהִיּוֹת?! לְדַעְתִּי, תְּבַקֵּשׁ סְלִיחָה הֵן מִמְשַׁפְּחַת ... שְׁיַחֲיוּ, וּבְכַרְט
 מִמְשַׁפְּחַת ... שְׁיַחֲיוּ, לֹא יִתְכַן שֶׁתִּרְדֶּף אוֹתָם! וּבְכַרְט הָאִשָּׁה הַצְּדִיקָת
 הַזֹּה, שֶׁמָּאֵד סוּבַלְתָּ, אֵינן לָהּ מְנוּחָה לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה, אֵינן לָהּ בֵּית,
 אֵינן לָהּ כְּלוּם.

אֲנִי מָאֵד מְקַנָּה, שֶׁתְּחוּס וְתִרְחַם עֲלֵיהֶם, אוֹ עַל-כָּל-פְּנִים תִּרְחַם
 עָלַי, מִסְפִּיק בְּזִיוּנוֹת וְעַלְבוּנוֹת סְבִלְתִּי בְּשָׁבוּעִים הָאֵלוּ, מֵה אֲנִי צְרִיף
 עוֹד?! וְלִכֵּן אֲנִי מָאֵד מָאֵד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ וּמְזַהֵרְךָ, שֶׁבִּפְנֵה
 וְתִתְבוֹדֵד וְתִלְמַד.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר יְתָרוֹ, י"ח שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

הִנֵּה יִדְרִנּוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר, צִלְצַל אֵלַי, וְאָמַר שְׁבִיוֹם רְבִיעִי
 כְּשֶׁאֶתָּה נוֹסֵעַ לִירוּשָׁלַיִם תִּתְקַשֵּׁר אֵלָיו, כִּי יֵשׁ אַבְרָךְ שְׁעוֹבֵד בְּמִשְׁרַד
 הַדְּתוֹת וְשָׁמוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר, וְהוּא מוֹכֵן לְעֹזֵר לְקַהֲלָה שְׁלֵנוּ, וְעַל-פֶּן
 תִּהְיֶה בְּקִשְׁרֵךְ אֶתּוֹ, וְתִבְרַר יוֹתֵר פְּרָטִים, הוּא מִתְכַּה עֲלֶיךָ שֶׁתִּתְפַּנֵּה
 אֵלָיו, הוּא רוֹצֵה לְעֹזֵר לְךָ. וְאֲנִי מָאֵד מְקַנָּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 שֶׁכָּבֵר לֹא גִדַּע מִכָּל-כֶּף הַרְבֵּה צְרוּת, כִּי מֵה שֶׁעֲבַר עָלַי הַשְּׁבוּעִים

קנד אשר כח תשמט — כח תשנ בנחל

האלו, אני לא יכול להסביר לך, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שימתקו ממני כל הדינים, ואזכה כבר לידע רק טוב.

מרב צרותי וטרדותי ההכרח לקצר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תשמט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר יתרו, י"ח שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אלו ... שיחיו נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם, והנני מברך אתכם בברכת "מזל-טוב" חמה ולבבית על פלולות בתכם תחיה בסימן-טוב ובמזל-טוב, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיהיה בנך עדי עד, ויצאו מהם דורות ישרים מברך, ויתרו רוב נחת מפל יוצאי חלציתם, ואני מאד מתפלל עליכם, ומאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, לראות אצלכם רק ישועות ונחת תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כח תשנ.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר יתרו, י"ח שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אלו ... שיחיו נצח.

אין אתם יכולים לתאר ולשער את גדל השמחה ששמחתם אותי בכמה שורות, פי העלבונות והשפיות דמים שאני סופג עכשו, זה אים ונורא, ולכן אני נותן לכם תודה רבה מאד, כשם ששמחתם אותי, כך ישמח אתכם הקדוש-ברוך-הוא תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כח תשנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, י"ט שְׁבַט ה'תשס"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֵחָה שֶׁשִּׂמְחַתָּנִי בְּזֶה שִׁיָּצֵאתָ לְהַפְצָה מְרֻכָּזת בְּשִׁבִיל מוֹסְדוֹתֵינוּ שֶׁלֹּא יִקְרְסוּ, וּבִזְכוּת זֶה יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיְהִיָּה לָךְ שִׁפְעַ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִידָךְ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: "מִמֵּי שֶׁאֲנִי מְקַבֵּל לוֹ אֲנִי נוֹתֵן", וּבִאֲמַת כָּל הַתְּלַמוּד-תּוֹרָה שֶׁלָּנוּ וְהַמוֹסְדוֹת הֵם עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וְלוֹמְדִים עִם הַיְלָדִים אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁעוֹשֶׂה חֶסֶד עִם רַבְּנוּ ז"ל, וְחֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אֲמָרוּ (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ב'): כָּל מִי שֶׁעָשָׂה חֶסֶד עִם אֶחָד מִגְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל, מַעֲלָה עָלָיו הַכֶּתוּב כְּאֵלוֹ עָשָׂה חֶסֶד עִם כָּל יִשְׂרָאֵל, וּמִי עוֹד יוֹתֵר גְּדוֹל מִרַבְּנוּ ז"ל, וְלָכֵן בְּזֶה שֶׁפּוֹעֲלִים בְּשִׁבִיל הַמוֹסְדוֹת, בְּזֶה פּוֹעֲלִים לְמַעַן רַבְּנוּ ז"ל.

גַּא וְנָא רָאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי הַנְּסִיווֹת הַקָּשִׁים וְהַמְּרִים שֶׁעוֹבְרִים בְּנֵי אָדָם בְּעַתִּים הַלְלוּ זֶה אִים וְנוֹרָא, נוֹפֵל פְּתָאֵם עַל הָאָדָם דְּכַאוֹן פְּנִימִי, וְהוּא אֵינוֹ יוֹדַע מִמָּה זֶה בָּא, וּבִאֲמַת זֶה בָּא מַעֲוֹנוֹת, שֶׁכְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא הוּא בּוֹרָא מִשְׁחִיתִים וְקַלְפוֹת, שֶׁזֶה קָטַב מְרִירִי, שֶׁמְמַרֵּר חַיּוֹ שֶׁל אָדָם, וְלָכֵן הַזְּהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל מְאֹד עַל עֲנָן שֶׁל שְׂמֵחָה, וְלָכֵן אַתָּה צְרִיךְ לְרְאוֹת לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וּתְשִׂמַּח אֶת עַצְמָךְ בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי גְּדוּלָה, כִּי שְׂמֵחָה בָּאָה לְאָדָם מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, וְצְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׁמַע כְּלֵי זְמֵר, וְזֶה יִרְחִיב לָךְ אֶת הַדַּעַת.

גַּא וְנָא רָאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמָךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אַתָּה לֹא יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֵיזֶה רִשְׁם זֶה עוֹשֶׂה לְמַעֲלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל זוֹכֶה לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

ובפּרטיִות כְּשִׁמוּרִיד כַּמָּה דְּמַעוֹת, זֶה מוֹרִיד אֶת כָּל הַמַּסְפִּים
הַמְבַדִּילִים בֵּין הַנְּשֻׁמָּה לְבִינוּ יִתְבַּרַךְ, וְלִכֵּן אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, 'תַּגְנֹב'
בְּכָל יוֹם זְמַן לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא תְּהִיָּה חֲזוּק לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתַּרְגוּם חֶק
וְלֹא יַעֲבֹר, בְּאִפְנֵי שְׁתַּזְכָּה לְסִים בְּכָל שְׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגוּם
עִם פִּרוּשׁ רִשְׁ"י, וְהוּא מְסַגֵּל לִירֵאת שָׁמַיִם וְלְאַרְיִכוֹת יָמִים וְשָׁנִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, י"ט שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֵין אַתָּה יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׁמַחָה שֵׁישׁ לִי, שִׁיִּצְאָת
לְהַפְצָה מְרֻכָּזָת בְּשִׁבִיל הַצְּלַת מוֹסְדוֹתֵינוּ, יַעֲזוֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׁבֻזְכוֹת זֶה יְהִיָּה לָכֶם שִׁפְעַ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם.

נָא וְנָא רְאִי לְשִׁמְחָה שֵׁישׁ לָךְ חֶלֶק בְּמוֹסְדוֹת שְׁלֵנוּ, שֶׁהֵם
הַמוֹסְדוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל, וְאֶת גְּדֹל הַחֶסֶד שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה עִם רַבֵּנוּ ו"ל,
בְּיָדַי תִּקְבְּלִי בַּחֲזָרָה מִמֵּנוּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי כָּף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה, פָּרָשָׁה ב'): כָּל מִי שֶׁעָשָׂה חֶסֶד עִם אֶחָד
מִגְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל, מַעֲלָה עָלָיו הַכְּתוּב כְּאֵלוֹ עָשָׂה חֶסֶד עִם כָּל יִשְׂרָאֵל,
וּמִי עוֹד גְּדוֹל הַדּוֹר כְּמוֹ רַבֵּנוּ ו"ל, וְלִכֵּן בְּזֶה שֶׁאַתָּה יוֹצֵאת בְּעֵבֹר
הַצְּלַת הַמוֹסְדוֹת, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבֻזְכוֹת זֶה תִּתְבַּרְכִּי מִפִּי
אֶל עֲלִיוֹן.

נָא וְנָא רְאִי לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד וְלִהְתַּחַזֵּק וּלְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ וְאֶת
נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אֲמָרוּ (תְּנָא רַבֵּי אֱלִיהוּ רַבָּה,
פָּרָק ט'): אִיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? הַעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעִלְיָה; וְלִכֵּן רְאִי לְעוֹדֵד
וּלְחַזֵּק אֶת בְּעִלְיָךְ, וְזֶה יְבִיא בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה בְּתוֹךְ הַבֵּית שְׁלָךְ; כִּי
בְּאֻמַּת רַבֵּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ט), שֶׁכָּל הַבְּרַכָּה

וְהַכֶּסֶף בָּאִים לְאָדָם בְּזִכּוֹת אִשְׁתּוֹ, וְלִכֵּן רָאִי לַחֲזֹק וּלְעוֹדֵד אֶת
 בְּעַלְיָו. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (קִהְלֵת רַבָּה, פְּרָשָׁה ד'): "טוֹבִים
 הַשָּׁנִים" — אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ, "מִן הָאֶחָד" — זֶה לְעֲצָמוֹ וְזֶה לְעֲצָמוֹ;
 וְלִכֵּן הֶעֱקָר לֵהִיּוֹת תָּמִיד בְּיַחַד, וְלַחֲזֹק וּלְעוֹדֵד וּלְשִׂמְחָה אֶחָד אֶת
 הַשָּׁנִי, שְׂוֵה הַרְצוֹן שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
 (ירושלמי ברכות, פֶּרֶק ט'): אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה, וְאִי אֶפְשָׁר
 לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, וְאִי אֶפְשָׁר לְשָׁנִיָּהֶם בְּלֹא שְׂכִינָה; וְלִכֵּן אִם תַּעֲבֹדוּ
 שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם-בַּיִת אֲצִלְכֶם, אֲזִי הַשְּׂכִינָה תִהְיֶה בֵּינֵיכֶם.

אֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה שְׂמֻדְבַּרְתָּ בְּכָל יוֹם אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 וּמִבְקָשֶׁת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מָה שֶׁהִיא צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁל הָאִשָּׁה
 מְאֹד מִתְקַבֵּלַת בַּשָּׁמַיִם. וְלִכֵּן רָאִי לְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם עַל עֲצָמְךָ וְעַל
 בְּעַלְיָו, וְכָל מָה שֶׁאַתָּה צְרִיכָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵי-חַיִּים תִּבְקָשִׁי רַק אֶת
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ
 שְׂמוֹ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּשְׁנֶג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, י"ט שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל תְּלֻמִּידֵי יְשִׁיבַת
 "בַּיִת שְׁלֵמָה", שְׁלוֹמֵדִים אֲצִל ר' ... נְרוֹ יֵאִיר, הַיּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה
 שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, אָמֵן.

אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹלַת הַשְּׂמֻחָה שֶׁיֵּשׁ לִי, שְׂאֲנִי
 שׁוֹמֵעַ מִהַמְּגִיד שַׁעוֹר שְׁלֹכֶם, שְׂאֵתֶם לוֹמְדִים בְּהַתְּמַדָּה, וּמְתַנַּהֲגִים
 בְּדַרְךְ אֶרֶץ גְּדוּלָה, זֶה נוֹתֵן לִי שְׂמֻחַת הַנֶּפֶשׁ גְּדוּלָה מְאֹד.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקָשׁ אֶת כְּלַכֶּם, שֶׁתִּלְכוּ לְמִקְנֵה בִּבְקָר קָדָם
 הַתְּפִלָּה, חֹק וְלֹא יַעֲבֹר, וּבִפְרֹט הַיְלָדִים שֶׁנֶּעֱשׂוּ בְּרַ מְצוּהָ, צְרִיכִים

לדעת חק ולא יעבר ללכת בכל יום למקוה לפני שמניחים תפלין,
כי צריכים גוף נקי וטהור למען הנחת תפלין.

ואני מאד רוצה, שתתפללו את השלש תפלות: שחרית, מנחה,
ערבית, במגן דיקא, וכן תתמידו ב"ספר-המדות", כי המדות הן
עקר האדם, ורובנו ז"ל חבר את הספר כשהוא היה בגיל שנים
עשרה, ואמר: "הספר הזה עשה אותי יהודי". ולכן הוא רצה מאד
מאד, שאנחנו נחזר הרבה על הספר הזה, ואני מאד מבקש את
כלכם, שכל אחד ואחד מכם ילמד "ח"י פרקים משניות" בכל יום,
ותתמידו לסיים את כל הש"ס, כי כך קבלנו מרבנו ז"ל, שמי שסיים
את הש"ס, ממשיך על עצמו צלם אלקים. ועל כלם — תראו לכבוד
את ההורים שלכם, כי מצות כבוד אב ואם היא מצוה חמורה
שבתחורות, וצריכים מאד מאד לכבוד וליקר את ההורים, ובזה
תגמרו לי נחת מאד גדול.

אם אתם רוצים לבוא אצלי, תראו לציית את המלמד והמגיד
שעור שלכם, ועל-ידי-זה תצליחו.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כח תשנד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תרו, י"ט שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי
היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הצער
והעגמת נפש, שאני עובר בעתים הללו, אך אני מתחזק, שתהלה
לאל, חתנתי את בנה, ויש לך פבר נכד ממנו, ואם הוא לא היה
לומד אצלי, ואם לא הייתי מחתן אותו, מי יודע מה היה אתו וכו',
איזה צער ועגמת נפש היית סובל, רחמנא לישזבן, היה לוקח לו

עד עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם וְכוּ', וּבֵינֵן כָּךְ רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ מַה שְׁהִיָּה עוֹבֵר עָלָיו, וְכָךְ, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הִצַּלְתִּי אוֹתוֹ, וְכֹל שָׁפֵן אֵיךְ שְׁנַתִּי לָךְ חֲתָן עֲדִין וְנִפְלֵא, רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ.

וְאֲנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָךְ, שֶׁהֵבֵן שְׁלֹךְ ... גֵּרוּ יְאִיר, יְהִיָּה חֲדוּשׁ, אִם רַק תְּחֻזְקוּ וּתְעוֹדְדוּ אוֹתוֹ, כִּי הוּא לוֹמֵד טוֹב, צְרִיכִים רַק לְזַרְזוּ אוֹתוֹ עַל מִדַּת הַזְרִיזוֹת, שְׁיִלֹךְ לִישׁוֹן בְּזִמְנֵן וְיִקוּם בְּזִמְנֵן.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵהַיּוֹם לְקַחַת אֶת הַתְּלַמוּד-תּוֹרָה וְהַבֵּית-סֵפֶר בְּיָדִים, וְלֹא אֲנִיחַ שְׂיִקְרָה עוֹד מַה שְׂקָרָה, כִּי בְּאַמַּת אֵיךְ נַעֲשֶׂה תּוֹלַעַת בַּפָּרִי, רוֹאִים בְּהַתְחַלָּה רַק נִקְדָּה שְׁחוֹרָה, וּמֵהַנִּקְדָּה הַשְּׁחוֹרָה הַזֶּה לְאֵט לְאֵט מִתְפַּשֵּׁט עַד שְׁנַתְהוּהָ תּוֹלַעַת, וְלִכֵּן מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה כְּשֶׁרַק אָרְאָה נִקְדָּה שְׁחוֹרָה, שְׁמַלְמֵד אֶחָד יִגִּיד אִיזוֹ בְּקֶרֶת שְׁלֹא בְּמָקוֹם עַל הַתְּלַמוּד-תּוֹרָה שְׁלֵנוּ, אֲנִי כְּבָר מוֹצִיא אוֹתוֹ, כִּי אֲנִי לֹא יְכוֹל עוֹד פַּעַם לַעֲבֹר אֶת הַשְּׁלֵב שְׁעַבְרָתִי.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהִיָּה לָנוּ חֲנוּכָּה עַל טְהַרַת הַקְדָּשׁ, שְׂאִין בְּשׁוּם מָקוֹם בְּעוּלָם.

מַה טוֹב וּמַה נְעִים, בְּאִם תְּזַרְזוּ אֶת בְּנֵךְ, שְׂיָבֵא בְּזִמְנֵן לְתַלְמוּד-תּוֹרָה, כִּי חֻבֵּל שְׂיָבֹא מְאַחַר וְיִפְסִיד אֶת הַלְמוּדִים.

פֹּה תִקְבַּל כַּמָּה מִכְתָּבִים נְחוּצִים לְמִסְרָם לִיעֲדָם, וְתוֹדָה מְרֹאשׁ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהִצַּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשנה.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, י"ט שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֲהוּבֵי, תְּלַמִּידֵי ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֵחָה שֵׁישׁ לִי, שְׁלַקְחָתָּךְ אֶת הַעֲנִינִים בְּיָדִים, וְאָנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנוּכַל לְחַנֵּף אוֹתָם בְּדֶרֶךְ אַבּוֹתֵינוּ וְאַבּוֹת אַבּוֹתֵינוּ, בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְיִהְיֶה לָּךְ קֵל מְאֹד לְחַנֵּף אוֹתָם, הָעֶקֶר מֵה שְׂאֲנֵי רוּצָה, שְׁלֹא יִלְכוּ הַיְלָדִים כְּאַפְנָה שֶׁל יְשִׁיבוֹת אַחֲרוֹת, לְשֵׁים סְפָרִי בְּשַׁעֲרוֹת וְכוּ', וְאָנִי מְאֹד מְקַפִּיד שְׁלֹא יִלְכוּ עִם הַפְּאוֹת אַחַר הָאֲזֻנִים בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֵּן.

אודות הַדִּירָה, לְעֵת עֵתָה תִּשְׁאַר אֵיפֹה שְׂאֵתָה, וְאָנִי כּוֹתֵב מִכְּתָב לְאַבִּיךָ שְׂיַעֲזֹב אוֹתָךְ, וְאָנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר לְבִסּוּף.

רק חֲזוּק וְאַמֵּץ, וְזֶה הַנְּסִיּוֹן שְׂמַנְסִים אֶת כָּל אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם, הָעֶקֶר רַק לְשִׂמְחָה וְלִהְתַּחַזֵּק, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

הַמֵּאחַל לָּךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשנו.

בַּעֲזֻרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר יְתָרוֹ, י"ט שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

מֵה אִמַּר לָּךְ! כָּל חֲפָצֵי וּרְצוֹנֵי לְעַקֵּר אֶת הַשְּׂנֵאת חֲנָם וְאֶת הַגּוֹזְעֵנוֹת שֵׁישׁ בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, וְאִם אָנִי לֹא פּוֹעֵל אֶת זֶה אֲצַל כָּל־לִיּוֹת עַם יִשְׂרָאֵל, לְכָל הַפְּחוֹת אָנִי רוּצָה לְפַעֵל אֶת זֶה אֲצַל קְהַלְתֵּנוּ, שְׁלֹא תִהְיֶה שְׂנֵאת חֲנָם, וְאַשְׁכְּנִיזִים וְסִפְרָדִים יַחֲיוּ בִּיחַד בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת.

הִנֵּה יֵשׁ לָּךְ יְלָד שְׂנֵקְרָא ... גֵּרוֹ יְאִיר, וּבּוֹדֵאֵי שֵׁם זֶה הוּא עַל שֵׁם ה'חֲפֵץ חַיִּים' ו"ל, וְאִיךָ ה'חֲפֵץ חַיִּים' הַזֶּהִיר אוֹתֵנוּ עַל לְשׁוֹן הָרַע וְשְׂנֵאת חֲנָם, וְהֵאָרִיךְ בְּזֶה בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים.

את זה אני רוצה לעקר מקהלתנו, אין קהלה בעולם שיכולים להתפלל יחד אשפנזים וספרדים, וכן מכל העדות, ותהלה לאל, אצלי זה פן יכול להיות, ואיזה גמת רוח זה להקדוש-ברוך-הוא, וכך זה יהיה בעת ביאת המשיח, ועד אז אנחנו בגלות גדולה, ולכן אני רוצה שלכל הפחות בדי אמות שלנו, שלא תהיה הגזענות הארוכה הזו, שרבות אנו סובלים מזה עד היום, ולא צריכים להיות חכם גדול לראות את גדל השנאה שיש על עדות המזרח, ואני לא יודע למה, כי לדעתי, בשמים הם מאד מאד חשובים, כי אצלם אין חכמות, תכף-ומיד לוקחים את התהלים ושופכים דמעות פנים לפניו יתברך, ולכן אל יחר אפך עלי, כי אין לי פה שום כונה להשפיל את אף אחד, אדרבה אני מוסר את נפשי בשביל נשמות ישראל, וראי גם החתן שלך ... גרו יאיר, הוא ספרדי, והוא אברך נפלא, תהלה לאל. ראי שיהיה השלום בתוך הבית, וצריכים לראות שיהיה השלום בין נשמות ישראל.

וזכרי היטב את הנפלאות שעשה לכם הקדוש-ברוך-הוא, תהלה לאל, חתנתם כבר שלשה בנים שכלם למדו אצלי, ושתי בנות, וחכמינו הקדושים אמרו (נדה ל): לעולם אפלו בעל הנס אין מפיר בנסו, ואת צריכה לזכר שהיו לכם נסי נסים.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתביני את נקדתי, אין לי פה שום כונה להשפיל את אף אחד, אדרבה אני רוצה לשרש את השנאה בין נשמות ישראל, ואני רוצה לראות אהבה בין כלם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תשנז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר יתרו, כ"א שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אברכי אנשי שלומנו הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", השוכים אל "התאחדות האברכים" שלנו, הווי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, אמן.

באתי לבקש אתכם מאד, שתתפללו יחד דיִקא, ובפֿרט בעתים הללו, אָשׁר רוח שטות נכנסה בְּאַחֲדִים וכו', וצְרִיכִים חזוק מאד, שְׁהַחֲדִיק הַזֶּה שֶׁל רוח שטות לא ידבֿק אֶחָד בְּשָׁנִי, וְלִכֵּן מְאֹד נְחוּץ שְׁתַּאֲגְדוּ יחד, וְתִאָחֲזוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֹז לְהִתְפַּלֵּל יחד, וְלָשִׁיר אֶת הַזְּמִירוֹת שֶׁלָּנוּ, וְתַחֲיֵי אֶת עֲצָמְכֶם, כִּי בְּאֵמֶת בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַרְבֵּה הַתְּחַזְּקוֹת, כִּי הַרְבֵּה הַרְבֵּה עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וּבִפְרָט עַל אַבְרָהָם צַעִיר, וּמִכָּל שָׁפָן וְכָל שָׁפָן שְׁמִסְרָתִי אֶת נַפְשִׁי לַחֲתָן אֶתְכֶם בְּגִיל צַעִיר, בְּוֹדָאִי אַתֶּם צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים, שְׁלֹא יבּוֹא אֵיזָה שׁוֹטָה וְכו' וַיַּעֲבֹד עֲלֵיכֶם, כִּי מֵה זֶה שְׁהִיָּה אֲצִלִּי שָׁנִים עַל גְּבֵי שָׁנִים, נִכְנָסָה בּוֹ רוח שטות, מִכָּל שָׁפָן אַבְרָהָם צַעִיר שְׁבִקְשִׁי הִיָּה אֲצִלִּי כַּמָּה שָׁנִים, וּמִכָּל שָׁפָן שְׁזָכִיתִי לַחֲתָן אוֹתוֹ בְּגִיל צַעִיר, בְּוֹדָאִי צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים, שְׁלֹא יִכְנָס אֵיזָה רוח שטות וַיִּדְחָה אֶתְכֶם לַחוּץ.

זכרו היטב את גדל המסירות נפש שהיתה לי בעבורכם לחתן אתכם צעיר מאד, וספנתי את עצמי, פשוטו כמשמעו, ולכן ראו להתאחד יחד, ואיש את רעהו יאמר חזק, ובזכות זה שתתאחדו יחד, יעזור לכם הקדוש־ברוך־הוא, שעוד תראו דברים נפלאים בחייכם, שלא תארתם ושערתם כלל.

המאחל לכם שבת שלום...

כח תשנח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדוש לסדר יתרו, כ"א שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל אהובי, תלמידי ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי, שאתה מתעסק בקדושים בעסק הדפסה והפצה, ואתה גבאי של הספרים,

אין לתאר ולשער את גדל הזכות הזו, כי זה משמש את רבנו ז"ל בגופו, לכן ראה להמשיך, והקדוש-ברוך-הוא בודאי יעזר לך בזכות זה, שישפע עליך דעת גדול בהשגת אלקות, כי מי שמשמש את רבנו ז"ל, רבנו ז"ל משלם לו חזרה בין ברוחני ובין בגשמי.

רציתי מאד, שתארו לי ארבע קפסאות מהקונטרס "דמעת העשוקים", כי זה מאד מאד נצרך לי לקחת חזרה במוצאי שבת.

העקר ראה ללמד תורה הקדושה בהתמדה רבה מאד, ובודאי לא יעזב אותך הקדוש-ברוך-הוא.

ועל כלם — ראה להתפלל בכל יום במנין דיקא, ואל תחסיר יום אחד להתפלל במנין, וכן תדבר בכל יום אליו יתברך אפלו כמה דבורים, כי הדבור שהאדם מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא — זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תשנט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר יתרו, כ"א שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל אהובי, ידידי ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מה שתוכל, כי העקר בזה העולם זה התחזקות, ואסור להשבר משום דבר, וצריך להיות חשוב בעיניך כל למוד ולמוד שאתה לומד, ואפלו מעט דמעט, ואפלו יתברך מאד מאד חשוב למוד התורה הקדושה, ואפלו אדם לומד מעט דמעט גם-כן חשוב. וידוע, אשר רבנו ז"ל אמר למוהרנ"ת ז"ל: "מעט גם כן טוב", ועם המעט יכולים ללמוד במשך הזמן הרבה מאד. ולכן בכל יום תלמד קצת מקרא, קצת משנה, קצת

גְּמָרָא, קִצָּת מְדַרְשׁ, קִצָּת רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עָרוּף, קִצָּת זֵהר וְתַקוּנִים, קִצָּת סַפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְכֹךְ בְּמִשְׁפַּח פְּמָה שְׁנַיִם תַּזְכָּה לְסַיִם אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה.

הַעֲקֹר רְאָה לְהַחְיֹת אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה שֵׁשׁ בָּךְ, וְאֵל תִּשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבַר, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שֵׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאָה לְהַתְבוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֵדְבָרִים אֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שֶׁאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כְּלָל.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שֵׁשִׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרֵי יְתָרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמֵאֵד שְׂמַחַתִּי לְקִרְאָתְךָ אֶת הַדְּבָרִים שֶׁכָּתַבְתָּ.

מֵאֵד מֵאֵד רְצִיתִי, שֶׁהַנְּשִׁים יִתְאַרְגְּנוּ לַעֲשׂוֹת שְׁעוּרִים, כְּדֵי שֶׁכָּל אֵלֹהֵי שְׁלֵא עוֹבְדוֹת, שְׁלֵא תִלְכְּנָה בְּטַל, כִּי הַבְּטָלָה מְבִיאָה לִידֵי שְׁעָמוּם וְכוּ', וְצָרִיכִים לְאַחַד אֶת נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאֲנִי מֵאֵד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּצַלִּיחוּ לְאַחַד וּלְשִׁמְחָתְךָ אֶת כָּלֶךָ.

הַעֲקֹר לְדַבֵּר אֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֵדְבָרִים אֵלָיו יִתְבַּרְךָ — זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שֶׁאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כְּלָל.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשסא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר יתרו, כ"א שבט ה'תש"ס.

שלום רב אל ... שיחיו נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד שמחתי לשמע הטוב מכם.

ראו להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ועל אף שעובר עליכם מה שעובר, בזה העולם צריכים הרבה התחזקות, כפי הנסיגות הקשים והמרים שעובר על כל אחד ואחד, לולי העצות של רבנו ז"ל, מיד היינו נאבדים.

מה לעשות?! בכל קהלה יש אדם וכו' רמאי וצבוע וכו', גנב ומלסטם את הבריות וכו', מה לעשות? צריכים רק לשמר, וכמה שאני מזהיר את אנשי שלומנו שישמרו, אני מדבר אל הקיר, ולכן אני מבקש אתכם, ראו להתחזק ולחזק את אחריים, העקר לשמר מלשון־הרע, רכילות וליצנות, אשר זה פתח הטמאה לפל על ידו לשאול תחתית ומתחתיו.

המאחל לכם שבת שלום...

כח תשסב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר יתרו, כ"א שבט ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לקראת החזוק שכתבת, יעזר הקדוש־ברוך־הוא, שתמיד תתחזקו, וכל הקהלה שלנו תתחזק.

מאד מאד רציתי, שנעשה בין נשי אנשי שלומנו אלו שאינן

עובדות, שעור לפני הצהריים, כף שלא ישעמם להן, והקדוש-ברוך-
הוא יעזר, שנוזקה ונתבשר בשורות משמחות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי
שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתלדי בקלות, והכל יעבר בקלות,
ונוזקה ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך שבת שלום...

כח תשסג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר יתרו, כ"א שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, בודאי הנסח שכתבת חמור מאד,
ואני מתפלא עליך, מה הלשון הזו?! האם לא מספיק כל הצרות
שאני סובל בשבועים האלו, אתה עוד צריך לזרות לי מלח על
הפצע הטרי?! אני צריך עכשו לנסע לארץ ישראל, ואני חושב
מאה פעמים אם לנסע או לא, כי איך אשאיר פה את בנה עם שאר
ילדים, ואני צריך תכף-ומיד לשוב חזרה במוצאי שבת, כי השארתי
אותם בלי פקוח, ואני מתחיל לחשב אם בכלל כדאי לי להחזיק
פה בחורים, שלבסוף יתהפכו וכו', למה אני צריך להכניס כל-כף
הרבה מסירות נפש בתלמידים, שלא תהיה לי מנוחה ושלות
הנפש?!

עד שלא הודעת לי לא ידעתי בכלל את התכניות שלו,
תכף-ומיד כשקבלתי את מכתבך שאלתי את בני, גרו יאיר, ואמר
כן, הוא ממליץ שישע, כי פשוט הוא רוצה להציל אותו מבחינת
היגיונות, ואחר-כך הלכתי וצלצלתי אליו, והתחלתי לשכנע אותו,
שזה לא כדאי לו, כי מה הוא יעשה פה וכו', ולהדרדר הוא יכול

פּה יוֹתֵר בְּקִלּוֹת, כִּי שָׁם לְכָל הַפְּחוֹת יֵשׁ לוֹ אָבָא וְאִמָּא, חֲמִי וְחֲמוֹתוֹ וְכוּ', וְזֶה הָיָה כָּל הַסְּפוּר, וְלָכֵן אָנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, יַעַן שְׂאֵנִי עֲכָשׁוּ בְּמִצְבַּב מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, לִפְנֵי שְׂאֵתָה שׁוֹלַח לִי מְלִים חֲרִיפּוֹת כְּאֵלוֹ — תַּחֲשַׁב פְּעַמִּים.

הֵן אָמַת אָנִי מְאֹד מְאֹד מְעֲרִיף אוֹתָךְ עַל מַה שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה בְּשָׂבִילִי, אֵתָה מְמַשׁ מוֹסֵר אֶת נַפְשִׁי בְּשָׂבִילִי, אֲשֶׁר אֵין דְּגַמְתּוֹ, אָבֵל עֲלֶיךָ לְהַבִּין אוֹתִי, שְׁגַם אָנִי לֹא נַעֲשִׂיתִי מִפְּלִדָּה, וְהַעֲלִבּוֹנוֹת וְהַבְּזִיוּנוֹת וְשִׁפְיכוֹת דָּמִים, חֲרוּפִים וְגִדּוּפִים הֵם מְנַת חֲלָקִי כְּכָר אַרְבָּעִים שָׁנָה, וְאִם זֶה כְּכָר מִתְחִיל לְהִיּוֹת מִבְּפָנִים, זֶה נוֹתֵן לִי לְחַשֵּׁב פְּעַמִּים.

עוֹד פְּעַם — אֵין לִי מְלִים לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מַה שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה לִי, וּבּוֹדָאֵי יַעֲזוֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתּוּכַל לְהַמְשִׁיף בְּעַבּוֹדָתְךָ עַבּוֹדַת הַקְּדָשׁ, וְזָכוֹר תִּזְכֹּר אֶת הַנְּסִים וְהַנִּפְלְאוֹת שְׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי מְמַשׁ הָיָה לְאִשְׁתָּךְ גַּם בְּתוֹךְ גַּם עִם הַלְּדָה, מִי יוֹדֵעַ אִם זֶה לֹא הִזְכוּת הַגְּדוּלָּה שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּצָרְכֵי צְבוּר בְּאַמוּנָה, וְתַדַּע, שְׁכָל זְמַן שְׂאֵדָם חֵי בְּזֵה הָעוֹלָם, הוּא צָרִיךְ גַּסִּי גַסִּים, שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם מַה שְׁעוֹבֵר — צָרוֹת וְיִסּוּרִים, קִטְנוֹת וּמְכַאוּבִים, וְלָכֵן אָנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, תַּמְשִׁיף בְּעַבּוֹדַת הַקְּדָשׁ, וּבּוֹדָאֵי הַכָּל יָבוֹא עַל נְכוֹן בְּשָׁלוֹם.

שׁוּב פְּעַם אֵין מְלִים לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַמְּסִירוֹת נִפְשׁ שְׂאֵתָה מוֹסֵר אֶת נַפְשִׁי בְּעַבּוֹרִי.

הַמְּאַחַל לָךְ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כּח תּשסד

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קְדָשׁ לְסִדְרֵי יְתָרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לנכון קבלתי את מכתבוּך כְּכֹר כְּמָה פְּעָמִים, אֲךָ לֹא הָיָה לִי
הפנאי להשיבוּך מֵרַב טְרוּדוֹתֵי בְּעֵתִים הַלְלוּ.

לדעתי, היות שיש לך עכשו חפְּשָׁה, כְּדַאי לך עוד לנוח כְּמָה
חֲדָשִׁים מֵהַבֵּית-סֵפֶר, אָבֵל רְצִיתִי מְאֹד מְאֹד, אִם אַתְּ יְכוּלָה לְאַרְגֵּן
נָשִׁים לִפְנֵי הַצְּהָרִים לַעֲשׂוֹת שְׁעוֹר בְּשִׁבִיל כָּל אֵלּוּ הַנָּשִׁים שְׂאִינָן
עוֹבְדוֹת, וַיְהִיָּה כַּעֵין מִדְרָשָׁה שֶׁל שְׁלֹשׁ שְׁעוֹת, וְאַתְּ תִתְּנֵי שְׁעוֹר
בְּהִלְכָה, בְּפִרְשַׁת הַשְּׂבוּעַ, בְּנִבְיָא, וְכֵן תְּבַקְּשִׁי אֶת הַגְּבֻרָת ... תַּחֲיָה,
וְאַתְּ הַגְּבֻרָת ... תַּחֲיָה, וְעוֹד כְּמָה נָשִׁים, שְׁגַם-כֵּן יַעֲבִירוּ אִיזוֹ
הַרְצָאָה, וְזֶה יִתְרַם מְאֹד מְאֹד לְקַהֲלֵתְנוּ, כִּי אֲנִי רוֹאָה, שְׁכָל הַצְּרוֹת
בְּאוֹת רַק מֵהַבְּטָלָה, כְּמֵאַמְרָם ו'ל' (כְּתוּבוֹת נט:): הַבְּטָלָה מְבִיאָה לִיְדֵי
שְׁעָמוּם; וְכֵךְ הָאֲמֵהוֹת תּוֹכְלָנָה לְצֵאת אֶפְלוּ עִם הַתִּינוּקוֹת,
כְּשֶׁתִּדְעָנָה שְׂיֵשׁ שְׁעוֹר קְבוּעַ. וְלִכֵּן הִיֹּת שְׂאֵת כּוֹתֶבֶת תְּמִיד, שְׂאֵת
רוֹצָה לְעֹזֵר לִי, בְּזֶה אֶת תַּעֲזָרִי לִי מְאֹד מְאֹד, בְּפִרְט הַמְשֻׁפָּחוֹת
הַחֲדָשׁוֹת שְׂאֲךָ לֹא מְכַבֵּר חֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה, זּוּגוֹת צְעִירִים, הֵם לֹא
יודעים בין ימינם ובין שְׂמֵאלֵם, וּמְאֹד מְאֹד נְחוּץ לְדַבֵּר אִתָּם דְּבוּרֵי
אֲמוּנָה, וְלִלְמַד אִתָּם הִלְכָה וַיְהִדוּת בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו'ל', וְזֶה יִתְרַם מְאֹד
מְאֹד לְקַהֲלֵתְנוּ, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂתַקְּחִי אֶת זֶה
לְתִשׁוּמַת לְבָבְךָ, וְאִם אַתְּ יְכוּלָה לְעֹזֵר לִי בְּזֶה, מִמֶּשׁ תַּחֲיִי אֶת כָּל
הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ, כִּי הַנָּשִׁים שְׁלֹא עוֹבְדוֹת מְשַׁעֲמִם לָהֶן, וּמִזֶּה בָּא שֶׁהֵן
חוֹשְׁבוֹת וְכו', וּרְבִנוּ ו'ל' הִזְהִירָנוּ, שְׂהַעֲקֹר לֹא לְחֹשֵׁב הַרְבֵּה, צְרִיכִים
לַעֲשׂוֹת לַעֲשׂוֹת וְלַעֲשׂוֹת (טְהוּן טְהוּן און טְהוּן), כִּי הַעֲקֹר הוּא
הַעֲשִׂיָה.

אֲנִי מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַעֲשִׂי אֶת רְצוֹנִי, וְכֵךְ
תַּתְרַמִּי הַמוֹן לְקַהֲלֵתְנוּ, וּמָה גַם אִם אַתְּ יְכוּלָה לְצַרֵּךְ עוֹד כְּמָה נָשִׁים
שְׂאֵת יודעת שֶׁהֵן טוֹבוֹת בִּיחֻסֵי צְבוּר לְדַבֵּר, כְּמוֹ הַגְּבֻרָת ... תַּחֲיָה,
וּשְׂאֵר נָשִׁים, וְזֶה יַעֲזֹר לָנוּ מְאֹד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שְׁבֵת שְׁלוֹם...

כח תשסה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר יתרו, כ"א שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הצער והעגמת נפש שיש
לי בעתים הללו, ובתוך כל הצער והעגמת נפש גם בנג ... גרו יאיר,
נמצא באמצע, ואם אני רואה שאלו שמסרתי את נפשי בעבורם,
האכלתי, השקיתי, טפחתי ורבתי אותם, והעקר מסרתי את נפשי
לחתנם, יכולים להתקומם, מה אני צריך את הכל?! האם הוא עדין
לא קולט, שאם לא היה לומד אצלי היה כבר מדרדר לתהום וכו'?!
ומכל שכן אם היה לומד בישיבה אחרת, היה מחכה לכל הפחות
עד גיל עשרים ושתיים עם זקן ארוך, ועדין לא היה לו מראה מקום
איזה שדוף וכו', ולכן אני לא יודע מה הוא כל-כך קופץ ועורף
בקרת וכו', אני רואה מה שקורה במוסדות אחרים, שמו שמים,
אתם לא תאמינו וכו', ופה לכל הפחות אנהנו מחסנים, ששהורים
יודעים איפה הילדים הולכים פחות או יותר, מה שאין בן בעירות
הגדולות שמו שמים, ולכן יש לי צער ועגמת נפש גדולה מאד,
ואני לא יודע מה להגיד לך.

העקר בזה העולם רק להתחזק ולא להתיאש, וצריכים לברוח
אל הקדוש-ברוך-הוא, ואחר כל החרופים והגדופים צריכים
להחזיק מעמד, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שסוף כל סוף הכל
יתהפך לטובה.

נא ונא ראה 'לגנב' בכל יום זמן ללמוד התורה הקדושה, כי
אין לנו אלא התורה הקדושה, וזה רק מה שישאר מאתנו, כמאמר
התנא הקדוש (אבות פ"ק ו'): אין מלווין לו לאדם לא כסף ולא זהב

וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֲלֵא תוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִבָּד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כח תשסו.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קָדָשׁ לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

שְׁמַעְתִּי מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּעֵנֵן הַחֲנוּת וְכוּ'.

תֵּאֱמִין לִי, אַתָּה צָרִיךְ לִהְיוֹת חֲזָק בְּאַמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא ל.ח.): בְּשִׁמְךָ יִקְרְאוּךָ וּבְמִקוּמְךָ יוֹשִׁיבוּךָ, אִין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שְׁמוּכָן לְחַבְרוֹ, וְאִין מַלְכוּת נוֹגֵעַת בְּמַלְכוּת חִבְרֵתָהּ אֶפְלוּ כְּמֵלֵא נִימָא, לֹא יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לָךְ שׁוּם דְּבָר, אַתָּה לֹא צָרִיךְ לְפַחַד מִמִּתְחַרָּה שְׁפוֹתַח חֲנוּת עַל יָדְךָ. תְּמִיד אַתָּה יְכוּל לִהְיוֹת תְּקִיף וְלִשְׁבֹּר אוֹתוֹ, וְלֹא שֶׁהוּא יִשְׁבֹּר אוֹתְךָ וְכוּ', וְאֲנִי לֹא צָרִיךְ לְלַמֵּד אוֹתְךָ, אַתָּה יְכוּל לְהוֹרִיד מַחִירִים כְּאֵלוֹ, שֶׁהוּא לֹא יוּכַל לַעֲמֹד בְּזָה, אֲזוּ הוּא יִשְׁבֹּר וְכוּ'. רַבְּנֵנוּ וַיֵּל אָמַר (לְקוּשְׁתֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מג): עַל־יְדֵי חֲלִישׁוֹת הַלֵּב, נוֹפְלִים פְּחָדִים עָלָיו, כִּי הַגְּבוּר אִין לוֹ שׁוּם פְּחָד, וְעַקֵּר הַגְּבוּרָה הִיא בַּלֵּב, הֵינּוּ מִי שֶׁלְבוֹ חֲזָק, אִינּוּ מִתְיָרָא מִשׁוּם דְּבָר, וְרַץ לְתוֹךְ קִשְׁרֵי הַמַּלְחָמָה, וּמִתְגַּבֵּר עַל־יְדֵי חֲזָק וְאֵמֶץ לְבוֹ. וְכֵן לְהִפְּךָ, רַפִּי לִבָּב הֵם מִתְפַּחְדִּים. וְלִכֵּן רָאָה לְחֹזֵר בְּחִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאֵל תְּפַחַד מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם.

אוֹדוֹת לְהַכְנִס עִם אָדָם אֶחָד שְׁרוּצָה לְהַלְוֹת לָךְ כֶּסֶף וְלִפְתָּח בְּמִקוּם אַחֵר וְכוּ', אֲנִי לֹא מִחֲזִיק מֵעֶסֶק עִם שְׁתֵּי, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל כָּל מִי שֶׁנִּכְנָס בְּשִׁתְפוּת, יֵשׁ לְבַסּוֹף מְרִיבוֹת וְהֶפְסָדִים וְעֲגָמַת נַפְשׁ, יוֹתֵר טוֹב לְבַד, לְקַחַת שְׁתְפוּת, כְּבִיכּוֹל, עִם הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, לַעֲשׂוֹר

צְדָקָה, וְלִכֵּן אַתָּה תִּשְׂאָר פֹּה, אֲבָל כָּל מֵה שְׂרַק יִקְרָה, תָּמִיד אַתָּה יְכוּל לִפְתּוֹחַ חַנוּת בְּמָקוֹם אַחַר, אֵל תִּפְחָד!

גַּא וְנָא תְּנִיחַ תְּפִלִּין בְּכֹל יוֹם, וְהִיזָה טוֹב מְאֹד אִם תִּבְדִּיק אֶת הַתְּפִלִּין שְׁלֶךְ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת אוֹ לֹא, וְכֵן תִּשְׁמֹר מְאֹד עַל שַׁבַּת, כִּי הַשַּׁבַּת הִיא מְעֻשְׂרֶת, כְּמֵאמָרָם ו"ל (בְּרֵאשִׁית וּבֵה, פִּרְשָׁה יֵא, סִימָן א'): "בְּרֵכַת הַגּוֹי" הִיא תִּעֲשִׂיר" — זֹו בְּרֵכַת שַׁבַּת.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעֵדָךְ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דִּרְכָךְ מְאֹד.

שַׁבַּת הַבָּאָה פְּרֻשֶׁת מְשֻׁפְּטִים אֲשֻׁבוֹת, בְּעִזְרָתוֹ יִתְּבַרְךָ שְׁמוֹ, בְּיִבְנָאֵל, וְרַצִּיתִי מְאֹד, שֶׁתְּבוֹא לְשַׁבוֹת עִמִּי בְּשַׁבַּת-קִדְשׁ.

הַמְּאַחֵל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כַּח תִּשְׂזוּ

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְר יִתְרוֹ, כ"א שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרֵכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַצִּיתִי מְאֹד, אִם אַתֶּם יְכוּלִים לְסִדֵּר אֶת הַתְּפִלָּה בְּקִנְטָרַס "מְשֻׁתָּה וְשִׁמְחָה", וְלִהְפֹּךְ אֶת זֶה לְלִשׁוֹן יְחִיד, כַּאֲשֶׁר צִינָתִי, וְלִשְׁלַח לִי אֶת זֶה, כְּדֵי שְׁאוּכַל לְהַגִּיחַ.

רְאוּ לְהַתְחַזֵּק מְאֹד, כִּי אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדַל הַזְּכוֹת שֵׁישׁ לָכֶם, שֶׁבְּעִזְרוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹבֵר עֲכָשׁוּ עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים צְרוֹת וְיִסוּרִים, קִטְנוֹת וּמְכַאוֹבִים, וּמִמֶּשׁ אֲנָשִׁים שְׁבוּרִים וְרַצּוּצִים, וּבְפִרְט בַּחוּרִים צְעִירִים, וְהַסְפָּרִים הָאֵלוּ הֵם כְּמִים קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵיפָה, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנָּא בְּכֶם עַל גְּדַל הַזְּכוֹת שֶׁנִּפְלָה בְּחֻלְקֶכֶם, רְאוּ לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מִינֵי אֲפָגִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְתִרְאוּ אֶת הַנְּחַת־רוּחַ שִׁיְהִיָּה לָכֶם בְּזְכוֹת זֶה מִיְלֻדֵיכֶם.

הקדוש־ברוך־הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתתי
שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כח תשסח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר יתרו, כ"א שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

את ההצעה שהצעת זו הצעה מאד טובה, ואני מקווה
להקדוש־ברוך־הוא, שנוכל לבצע את זה בשלמות.

העקר ראה להדביק את עצמך באין סוף ברוך הוא, ואל
תסתפל על שום ברִיה שבעולם, ובאמת אני סובל עכשו חרופים
וגדופים, ויש לי צער גדול מאד, אם דבר פִּזָּה היה יכול לקרות,
שתלמיד צעיר שהתחיל ללמד אצלי בגיל חמש־עשרה, ואצלי
נתגדל והתחתן, וצריך להיות יד ימיני, ויכול לקרות דבר פִּזָּה, אז
אני מתחיל לחשב פעמים — למה אני צריך להכניס מסירות נפש
פה בעשרים ושנים בחורים, שמי יודע אם מחר הם לא יתהפכו לי
למתנגדים גדולים מאד! ?

אם אני לא יכול לנסע לארץ ישראל אלא לשלשה ימים, פי
אין לי אצל מי להשאיר אותם, ואני צריך לחזר תכף במוצאי־שבת
אחר מלִוּה מלָפָה, ולקרע את עצמי לשנים־עשר גזרים וכו', וכו',
ולבסוף יתהפכו עלי, מה אני צריך את זה לגמרי, זה הספקות שיש
לי, כי לא האמנתי שיכול להיות דבר פִּזָּה, ועכשו אני כבר מתחיל
לחשב פעמים.

זאת אני יכול לומר לך, אני לא חוזר בי, אני אבנה פה, בעזרתו

יִתְבָּרַךְ, עִיר גְּדוֹלָה, עִיר חֲרָדִית, עַל אַפֶּם וַחֲמַתֶּם שֶׁל מִתְנַגְּדֵי, וְעוֹד יֵצְאוּ מִפֶּה מִיבְנֵי אֵל דּוֹרוֹת יִשְׂרָאֵל מִבְּרַכִּים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁיַּעֲזוֹר לִי, וְאוֹי לֹא לְמִי שֶׁיִּפְרִיעַ לִי.

הַהֲכָרַח לְקֶצֶר מִפְּנֵי טְרָדוֹת הַשָּׁבֶת.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ שָׁבֶת שְׁלוֹם...

כח תשסט.

בְּצִוְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ"ב שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיִחִיו נֹצֵחַ.

אֲנִי כוֹתֵב לְכֶם בְּלֵב כְּבֹד וּבְצַעַר עֲמֻק מְאֹד מְאֹד, אֲנִי אִישִׁית לֹא אוֹחֵז מִזֶּה שׁ... וְ... בְּתַכְסֵּם שְׁיִחִיו, יְבֹאוּ לְפִי לְחוּץ לְאַרְץ, כִּי פֶה יְכוּלִים לְהִדְרֹדֵר פִּי אֶלְף מֵאַשְׁר בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, כִּי שֵׁם לְכָל הַפְּחוֹת יֵשׁ לוֹ אֵת הַהוֹרִים שְׁלוֹ, וְגַם לֵה יֵשׁ אֵת הַהוֹרִים שְׁלָה, אֲבָל פֶּה זֶה הַפֶּקֶר, הוּא מְסַפֵּר סִפּוֹר שֶׁהוּא בָּא אֵלַי, וּבְאֵמַת פֶּה זֶה כְּרֹךְ גְּדוֹל, וּבְרִגְעַ שְׁיִכְנַס, מִי יוֹדֵעַ אִיפֹה הוּא יֵלֵךְ, וְהוּא יְכוּל לְהִדְרֹדֵר מִבְּחִינַת יְהוּדוּת אִים וְנוֹרָא, רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְלִכְן לֹא הֵייתִי מֵיַעַץ שֶׁהוּא יְבֹא לְפִי, וְאִם הוּא בָּא, זֶה לֹא בְּאַחֲרִיּוּתִי, כִּי אֲצִלִּי הוּא לֹא יְכוּל לְהִיּוֹת.

אַתֶּם צְרִיכִים לְהִבִּין, שֶׁפֶה מְשַׁלְמִים שְׂכָר דִּינָה מְאֹד מְאֹד גְּבִהָה, בְּסִבִּיבוֹת אֶלְף דוֹלָר וּמַעֲלָה לְחֹדֶשׁ, מֵאִין יִהְיֶה לָהֶם לְשַׁלֵּם אֵת הַכֶּסֶף הַזֶּה, הֲרֵי הֵם יִטְבְּעוּ בְּחוּבוֹת, וְלִכְן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, אִם אַתֶּם יְכוּלִים לְהִשְׁפִּיעַ לְעֶצֶר אוֹתָם — מֵה טוֹב וּמֵה נָעִים.

אֲנִי מִבִּין מְרַחוֹק אֵת צַעֲרְכֶם הַקָּשָׁה, עִם כָּל זֹאת הַהֲכָרַח לִי לְכַתֵּב לְכֶם אֵת כָּל זֹאת, וְאֲנִי מְאֹד מְקוּהָ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁאֲפַעֵל אֲצִלוּ שְׁלֵא יִסַּע וְיִשְׁאַר.

אַנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה,
וְסוּף כָּל סוּף נִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

נָא וְנָא רְאוּ לְעֶזְרָ לֹו בְּמָה שְׂאַתֶּם רַק יְכוּלִים, כִּי סוּף כָּל סוּף
הוֹרִים צְרִיכִים לְעֶזְרָ לְיִלְדִים, וְגַם אֲנִי עוֹזֵר לְיִלְדִים שְׁלִי כְּמָה שְׂאַנִי
רַק יְכוּל, כִּי הִיא הַצְּדָקָה הַכִּי גְדוּלָה לְעֶזְרָ לְיִלְדִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי
שְׂאַנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם שָׁבוּעַ טוֹב...

בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ, בְּיוֹם חֲמִישִׁי אֲגִיעַ לְאַרְצָנוּ הַקְדוּשָׁה
לְשָׁבוֹת אֶתְכֶם בְּשַׁבָּת.

כח תשע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר יִתְרוֹ, כ"ב שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיִחִיו נְצַח.

כָּל הַשַּׁבָּת חֲשַׁבְתִּי מִכֶּם וּבֵאתִי לְהַחֲלִטָה, חָבַל לָכֶם לְהַטְלִיל
בְּטִלְטוּל הַקִּשָּׁה לְבּוֹא לְפָה, הַשֶּׁכֶר דִּיכָּה פָּה זֶה אִים וְנוֹרָא בְּסִבּוֹת
אַלְף דּוּלָר וְמַעְלָה וְכוּ', וְלִהְיוֹת נְהַג מוֹנִית וְכוּ' זֹו עֲבוּדָה מְאֹד
מְגַשְׂמֵת, וְיְכוּלִים לְהַדְרִיחַ עַד הַתְּהוֹם, וְלִכֵּן הָיִיתִי מְצִיעַ לָכֶם לֹא
לְבּוֹא לְחוּץ לְאַרְץ, חָבַל לָכֶם מְאֹד, יוֹתֵר טוֹב לְמַצֵּא עֲבוּדָה בְּאַרְצָנוּ
הַקְדוּשָׁה, וְשֵׁם יִהְיֶה לָכֶם מְשַׁכְּנָתָא לְקִנּוּת דִּיכָּה, וְהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל
הַצֵּד הַכִּי טוֹב.

אַתֶּם שְׂנִיכֶם חֲקוּקִים בְּתוֹךְ לְבִי, וְאַנִי אוֹהֵב אֶתְכֶם כְּמוֹ הַיִּלְדִים
שְׁלִי וְכוּ' וְכוּ', לִכֵּן הָיִיתִי מְצִיעַ לָכֶם, תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
שְׁבַעוּלָם לְהַשְׂאֵר שֵׁם.

אַנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְהִיוֹת בְּיוֹם חֲמִישִׁי

אֶשֶׁר כַּח תְּשַׁע בְּנַחֵל קָעָה
בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְאֵז נִדְבַר יַחַד, עַד אֵז אֵל תַּעֲשׂוּ שׁוּם פְּעֻלָּה בְּעֵינַי
הַנְּסִיעָה שְׁלָכֶם לָפֶה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שְׁבוּעַ טוֹב...

כַּח תְּשַׁע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"ג שְׁבֻט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׂמְעַ הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

לְדַעְתִּי, כְּדַאי לָךְ לִבְנוֹת חֶדֶר בַּשְּׁבִיל הָאֵמָּא, כִּי מִסְפָּנָה אֵין לָהּ
אֵף אֶחָד רַק אוֹתָךְ, וּבְזֶה תִּקְיָמִי מִצְּוֹת כַּבּוּד אָב וְאֵם, כִּי גַם הָאֵבָא
בְּשָׂמִים דּוֹאֵג לְמִי שִׁישְׁמֹר עַל אִשְׁתּוֹ, וְלִכֵּן מִצְּוֹת עֲשֵׂה מְדַאֲרִיתָא
לֹא לְהַפְקִיר אֵמָּא, חַס וְשְׁלוֹם.

עַם הַכֶּסֶף אֶת יְכוּלָּה לְהַשְׁתַּמֵּשׁ לְשֵׁלֵם אֶת כָּל חוֹבוֹתֶיךָ, כִּי זֶה
יְרָשָׁה.

בְּעֵינַי מַה שְּׂאֵת שׁוֹאֵלֶת לְמַה לְתַרַם, מִי יִתֵּן, שְׁתִּזְכְּי לְהַדְפִּיס
כֶּרֶךְ אֶחָד מִשׁוּ"ת "אֶשֶׁר בְּנַחֵל", אֶשֶׁר זֶה זְכוּת הַרְבִּים לְדוֹרוֹת עוֹלָם,
וְעוֹד צְדָקוֹת מַה שְּׂאֵת יְכוּלָּה בְּזְכוּת הַרְבִּים.

הַעֲקֹר לַעֲשׂוֹת מִצְּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְתַמִּיד לְהִזְכִּיר אֶת עֲצֻמְךָ
וְלֹמַר: "אֲנִי פְּלוֹנִית בֵּת וְכוּ", עוֹשֶׂה אֶת הַמִּצְוָה הַזֹּאת לְשִׁמּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְשִׁיחִיָּה לְזְכוּת אָבִי מוֹרִי", וְזֶה תִּזְכְּרִי תַמִּיד, וּבְזֶה אֶת עוֹשֶׂה טוֹבָה
לְאֵבָא, וְכַתּוּב בְּזֶה, שְׁכַשְׁנָשְׁמָה בְּעוֹלָם הַזֶּה עוֹשֶׂה אֵיזָה דְּכָר טוֹב
לְזְכוּת נַפְטָר, הוּא נִהְיָה מְזָה מֵאֵד.

הַעֲקֹר רְאִי לְהַתְחַזֵּק וּלְחַזֵּק אֶת בְּעֻלְךָ, כִּי סוּף כָּל סוּף אֵין לָךְ
בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת בְּעֻלְךָ, וְהוּא צְרִיף לְהִיּוֹת יָקָר בְּעֵינַיִךְ כְּמוֹ כָּל

החיים, וכן לשמר מאד מאד על האמא, ולכבד אותה, ובזכות זה הקדוש-ברוך-הוא ישמח את ביתך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

דרישת שלום חמה לבעלך ... גרו יאיר, הצמוד בפנימיות לכבי לטוב כל הימים.

כח תשעב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר משפטים, כ"ג שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

עליך להבין, שאת השליחה שלי עכשו בבית-ספר, ואת עוזרת לי, ולכן כל מה שאת עושה בשבילי, אני מכיר לך טובה, ואני יודע כמה קשה לך וכו' וכו', עם כל זאת ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם.

אודות הבית וכו', אני מבין היטב היטב את צערך הקשה והמר וכו' וכו', אף את יודעת, שבזה העולם אי אפשר לעבור, כי אם על-ידי מדת הסבלנות, ולא כדאי בשלב זה להכנס בנפוחים, כדאי להכניס מערכת מוסיקה, ותמיד פשוט משהו מתוח בבית וכו' או עצוב בבית וכו', תפתחו את המוסיקה, שהילדים ישמעו קול ששון וקול שמחה וכו', די לדקירות ולמריבות ולצערות והקללות וכו' בבית, שישמעו הילדים מוסיקה וישמחו, וזה ירחיב להם את הדעת.

ראי להתחזק בעצבים של ברזל, ואף שאני יודע ומבין, שזה

מֵאֵד קָשָׁה, עִם כָּל זֹאת מֵהִי הָעֲצָה? רַק לְפָנוֹת אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂיִהְיֶה לָכֶם רַק טוֹב בְּחַיִּים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּשַׁעַג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת מְשַׁפְּטִים, כ"ג שְׁבַט ה'תשס"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אוֹדוֹת הָאֲחוֹת וְכו', יֵשׁ בְּזֶה מַעְלָה וְיֵשׁ בְּזֶה חֶסֶד, כִּי בְּרַגְעַי שֶׁתִּכְנִסוּ אוֹתָהּ לְתוֹךְ בֵּיתְכֶם, הִיא לֹא תֵצֵא מִשָּׁם, וְזֶה בְּרוּר. וּבְעֵלְוֶךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר, צָרִיף לְהַבִּין אֶת זֹאת. וּמֵצֵד שְׁנֵי צָרִיכִים לְעוֹדֵד אוֹתָהּ וּלְשִׁמְחָה, שְׁלֹא תִהְיֶה גְלוּמִידָה. וְלִכֵּן לְפָנַי שְׂאֲתֶם מִבְּטִיחִים, אֲתֶם צָרִיכִים יָשׁוּב הַדַּעַת גְּדוֹל מְאֹד.

אוֹדוֹת הַיְלָדִים, בְּוַדַּאי אֲתֶם יְכוּלִים כְּבָר לְקַנּוֹת בְּרִטִּים לְשָׁבוּעַ שֶׁל רֵאשׁ-חֹדֶשׁ גִּיסוֹן, וְשִׁיחֲזוּרֵי תַכְף-וּמִיד אַחַר חַג הַפֶּסַח בְּשָׁבוּעַ שֶׁל חֹדֶשׁ אִיר.

תִּהְיֶה לְאֵל, הֵם יְלָדִים טוֹבִים, אֲתֶם לֹא צָרִיכִים לְדַאֵג, הֵם מְסֻתְּדָרִים הַיָּטֵב.

וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה לָכֶם הַרְבֵּה נַחַת מֵהֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּשַׁעַד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת מְשַׁפְּטִים, כ"ג שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֵין אַתְּ יְכוֹלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֵחָה שֵׁישׁ לִי, שְׁנֹכְבִּסְתָּ
בְּמַעְרַכַת הַחַנוּךְ שְׁלֹנוּ.

מָה אָמַר לָךְ! אַתְּ לֹא יְכוֹלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת שֵׁישׁ
לָךְ, לְחַנּוּךְ אֶת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל לְאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַפְּכָת, וְלִכֵּן רָאִי
לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ,
וְאֵנִי מְאֹד מְקַנְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּצְּלִיחֵי מְאֹד, רַק אֵל תִּדְאָגֵי
וְתִרְאִי אֶת הַהֲצִלָּחָה הַגְּדוֹלָה שְׁתַּהֲיֶה לָךְ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֵנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחֵי בְּמִשְׁיַמְתְּךָ הַקְדוּשָׁה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּשַׁעַה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת מְשַׁפְּטִים, כ"ג שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, תְּלַמִּידֵי
... נְרוּ יְאִיר.

שְׁמַעְתִּי שְׁחַפְּשַׁת אֹתִי, וּבְאֵמַת רְצִיתִי מְאֹד מְאֹד לְדַבֵּר אִתְּךָ
וּלְשַׁמֵּעַ מֵה קוֹרְהָ, כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ, וְלִכֵּן תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְצִלְצֵל
אֵלַי כְּשִׁיחֶיָה אֲצִלְכֶם לַפְּנוֹת עָרֹב.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין לָנוּ בְּנוֹה

אָשׁר כּח תשעו בּנחל קעט

העולם רק את הקדוש-ברוך-הוא, ותבקש ממנו יתברך כל מה שאתה צריך — בין ברוחניות ובין בגשמיות.

אני מקווה שהכל בסדר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תשעו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר משפטים, כ"ג שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ואין את יכולה לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי, שאת מבצעת את רצוני, פי באמת הנשים מסננות מאד, אין להן מסגרת, ובפרט אלו הנשים שאינן עובדות, אין להן איפה להיות, וזה מביא אותן לידי דפאון ושעמום, שגורם אחר-כך להרבה צרות, ולכן אני מאד מודה לך על החסד שאת עושה אתי, פותחת מדרשה לנשי אנשי שלומנו, וכדאי שפבר יתחיל בהצלחה מרבה, ורציתי שתדוחי לי בדיוק את הסדר, והעקר לזכר מה שדברתי אתכן היום באריכות גדולה, שלא יהיה דבר פזה מי בראש וכו', צריכים תמיד להכניס את הקדוש-ברוך-הוא באמצע העגול, אז אין התחלה ואין ראש, אלא הכל מסתובב סביב הקדוש-ברוך-הוא.

רק ראי להתחזק להיות בשמחה, ובזכות השמחה יתרחב לך בגשמיות וברוחניות גם יחד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי במשימתך הקדושה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תשעז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר משפטים, כ"ג שבט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, יְדִידֵי ...
גֵרוֹ יְאִיר.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֻחָה שְׂיֵשׁ לִי, שְׂאַתָּה
נַעֲשִׂיתָ עוֹר לְמַלְמִידִים לְתַלְמִידִים חֲדָשִׁים, בְּזָכוֹת זֶה יִמְשִׁיף עָלֶיךָ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַרְחֵבֵת הַדַּעַת, וְתוֹכַל לְהִתְחַזֵּק עַל אֶף כָּל
הַמְרִירוֹת וְכוּ' שְׂעַבְרָה עָלֶיךָ וְכוּ'.

הַעֲקֵר תִּהְיֶה חֲזוֹק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ
וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲשֶׁרֵי
מִי שְׂבוֹרַח תְּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, כִּי מֵה שְׂוִים הַחַיִּים בְּלִי
תּוֹרָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשעח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר משפטים, כ"ג שבט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, יְדִידֵי
הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֻחָה שְׂיֵשׁ לִי, שְׂאַתָּה
עוֹזֵר לְתַלְמִידִים בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, וְכֵן אַתָּה מוֹסֵר שְׂעוּרִים לְאַבְרָכֵי
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, יַעֲזֹר לְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזָכוֹת זֶה, שְׂתִתְבָּרֵךְ מִפִּי
אֶל עֲלִיּוֹן, וַיִּהְיֶה לְךָ רַק טוֹב בְּחַיִּים.

הַעֲקֵר רְאֵה לְהִיּוֹת שְׂמַח, וְתִמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ עַל מַדַּת הַשְּׂמֻחָה,

כי כל הצרות שבאות לאדם הן רק מחמת חסרון השמחה, ואשרי מי שמחזיק מעמד, ואז טוב לו כל הימים.

הרגל את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אשר כל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך — הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תשעט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר משפטים, כ"ג שבט ה'תש"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל האהבה שיש לי אליך. והנה שמעתי שעבר עליך בזיון גדול, ראה להתחזק מאד לקבל את זה לכפרת עוונות, כי גם אני סובל בעתים הללו חרופים וגדופים, עלבונות ושפיכות דמים וכו' וכו', ואני מקבל את זה לכפרת עוונות, ובאמת הקדוש-ברוך-הוא מוחל את העוונות כשיש לאדם שפיכות דמים, ובפרט על דבר שלא צפית וכו'.

העקר רק תהיה שמח עם אשתך ועם בתך שתחינה, וזכור נא את הנפלאות שעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, אתה האל עושה פלא, זכר נפלאותיו יתברך שעשה אתך, פלאי פלאות, ובזכות זה שתזכיר לעצמך את החסדים שעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, תוכל לעבור על הכל.

ראה רק לחזק לעודד ולשמח את המלמדים, וגם אתה תהיה שמח, ותשמח את אשתך, ותשמח את אנשי שלומנו, ואז תראה איך שיהיה לך רק שמח בחיים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תשפ.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר משפטים כ"ג בשבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות נשות אנשי שלומנו הקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הו"ה עליהן ישרה שכונתו תמיד, וישמרן ויצילן מפל צרה וצוקה, מפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהן, אמן.

חסדי השם יתברך, שאנחנו זוכים עוד לילה לדבר דבורי אמונה והשגחה פרטית, כפי שלמד אותנו רבנו ז"ל, אשר באמת אין עוד זכות גדולה מזו, כי אצל הקדוש-ברוך-הוא מאד מאד חשוב כשעם ישראל מתאחדים יחד, ויש אחדות בין נשמות ישראל, אין עוד חשיבות בכל העולמות כמו האחדות. ולהפך — הסמ"ך-מ"ם עושה כל מיני פעולות שבעולם רק להפריד בין נשמות ישראל, היכן שיש יכול להפריד — שם הוא נמצא, כי זו הקלפה זו הטמאה, ולהפך — היכן שיש אחדות בין נשמות ישראל — זו הקדושה, זו הטהרה, וזו האמונה. וחקמינו הקדושים אומרים (בראשית רבה, פרשה לח, סימן ו): דור ההפלגה על-ידי שיהיו אוהבים זה את זה, לפיכך נשתיר מהם פלטה. דור המבול הציף אותם הקדוש-ברוך-הוא עם מים, ולמה? שהיה ביניהם גזל, ומלבד שעברו עברות בין אדם למקום בנאוף, עוד זאת, לא הייתה ביניהם אחדות. לכן אומרים חכמינו הקדושים (סנהדרין קח): לא נחתם גזר דינם, אלא על הגזל; כי הקדוש-ברוך-הוא אינו יכול לסבל כשהיודים רבים ביניהם. ואלו דור ההפלגה שכפרו בהקדוש-ברוך-הוא, בר מינו, בנו מגדל להלחם בהקדוש-ברוך-הוא, עם כל זאת הייתה ביניהם אחדות, אזי נשארה מהם פלטה, ולא נמחקו לגמרי. אם נתחיל להתבונן בזה, תפל עלינו אימה ופחד, מה זה אחדות ואהבה בין נשמות ישראל.

כִּמָּה שְׁאֵנִי מְדַבֵּר וּמַעֲוֹרֵר בְּעֵינַי זֶה, וְהִנֵּה בָּאָה רוּחַ רָעָה, וַיִּכְבֵּר
 נִתְפָּרְדֶּת כָּל הַחֲבִילָה. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בַּמִּדְבָּר רַבָּה, פְּרָשָׁה
 טו, סִימָן יד): כִּבְיָכוֹל, כִּסְאוֹ יִתְבָּרֵךְ מִבְּסָס לְמַעְלָה, בְּזִמְנֵי שִׁישְׁרָאֵל
 אֲגִדָּה אַחַת; בְּזִמְנֵי שִׁישְׁרָאֵל מִתְאַחֲדִים, כִּסֵּא הַכְּבוֹד עוֹמֵד יַצִּיב,
 וְלִהְפֹּךְ — בְּשִׂיחֵיהוּדִים, חֵס וְשָׁלוֹם, נִתְפָּרְדִים זֶה מִזֶּה, זֶה גּוֹרֵם כָּל
 הַצְּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים וְהַעֲגַמַת נַפְשׁ. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית
 רַבָּה, פְּרָשָׁה צח): נַעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲגִדָּה אַחַת — הִתְקִינוּ עֲצָמָם
 לְגֵאֲלָה, וְהִסְמִיךְ-מִ"ם אֵינּוּ רוֹצֵה שְׁתֵּהִיָּה גֵאֲלָה, הוּא רוֹצֵה לְרֵאוֹת
 שְׁנֵהִיָּה בְּגִלוּת, אֲזִי מֵבִיא פְּלוּגִים. וְעַל-כֵּן אִם אֵינְנוּ יְכוּלִים לְתַקֵּן
 אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, אִם אֵינְנוּ יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת כָּל הַמְּדִינָה, אִם
 אֵינְנוּ יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת כָּל הָעִיר כְּלָה, אִם אֵינְנוּ יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת
 כָּל הַכֶּפֶר כְּלוּ, אוֹ אֶת כָּל הַמוֹשָׁבָה כְּלָה, לְכָל הַפְּחוֹת נִתְקַן אֶת כָּל
 הַקְּהֵלָה שְׁלֵנוּ, אֲשֶׁר אוֹתָהּ יְכוּלִים לְתַקֵּן, אִם יִהְיֶה רְצוֹן, שְׁנִקְבַּל עַל
 עֲצָמֵנוּ אַחַת וּלְתַמִּיד אֶהְיֶה וְאֶחָדוֹת, שְׁכַפְּלֵנוּ עוֹזְרִים זֶה לְזֶה
 בְּמַסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי גְדוּלָה — אֲזִי נִצְלִיחַ. רַבְּנוּ ז"ל סִפֵּר לָנוּ סִפּוּר
 מְאֹד מְאֹד מְעֻנֵּינִי.

הִיָּה פַּעַם מְלֶךְ, שְׁאֵהָב צְפוּר יָפָה מְאֹד, נוֹצוֹתֶיהָ הָיוּ בְּשֵׁלֶל
 צְבָעִים, צְפוּר מְרֵהִיבַת עֵינַי, וּבִפְרֹט כִּשְׁהַשְּׁמֵשׁ זֶרְחָה עָלֶיהָ, הִיָּתָה
 חֲדוּשׁ נִפְלָא. וְהַמְּלֶךְ הַשְּׁתוֹקֵק מְאֹד לְלַפֵּד צְפוּר זוֹ וּלְכַלְאָהּ בְּכָלוּב
 בְּחֲדָרוֹ בְּאַרְמוֹן, שְׂיִכַּל תְּמִיד לְהַתְּבוֹנֵן בָּהּ. אֲנָשֵׁי הַמְּלֶךְ רָאוּ גְדֵל
 הַכְּסוּפִים וְהַרְצוֹן שֶׁל הַמְּלֶךְ לְהַשִּׁיג אֶת הַצְּפוּר הַזֶּה, אֲזִי יֵצְאוּ כָּלֵם
 לְשׁוֹטֵט בִּיעֲרוֹת וּבִשְׁדוֹת, אוֹלֵי יִמְצְאוּהָ. וְהִנֵּה בְּהִגִּיעַם לִיעֵר, עַל
 אֵילָן בְּסִמּוֹף אֲלֵיהֶם, רָאוּ לִפְתַּע אֶת הַצְּפוּר, מְרֵהִיבַת עֵינַי בִּיפְיָהּ,
 וְשָׁמְחוּ כָּלֵם, שֶׁהִנֵּה יַעֲשׂוּ נַחַת-רוּחַ לְמֶלֶךְ, אֲבָל אֵיךְ מוֹרִידִים אֶת
 הַצְּפוּר מִהַעֵץ הַגָּבֹהַ הַזֶּה? ! נִסְכַּם בְּדַעְתָּם שִׁיעֲשׂוּ סֵלֶם אֲנָשִׁים, אֶחָד
 יַעֲלֶה עַל כַּתֵּף זוּלָתוֹ, וְהִתְאַחֲרוֹן שִׁיעֲלֶה לְמַעְלָה — תִּפְסֵם אֶת הַצְּפוּר,
 בְּכֹן, הַחֲלוּ לַעֲלוֹת זֶה עַל גַּבֵּי זֶה. וּלְפַתַּע, נַעֲשֶׂה בִּינֵיהֶם רִיב, הַשְּׂנִי
 אוֹמֵר — לָמָּה אַתָּה תַעֲמֵד עָלַי, אֲנִי אַעֲלֶה עַל כַּתְּפֶיךָ וְכוּ' וְכוּ',
 וְהַרְבִּיעֵי אוֹמֵר — לָמָּה הַחֲמִישִׁי יַעֲמֵד עָלַי, אֲנִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת
 לְמַעְלָה, וְהַחֲלוּ לְרִיב בִּינֵיהֶם, כָּל אֶחָד רָצָה לְהִיּוֹת הָעֲלִיּוֹן בְּיוֹתֵר.

ובין כֹּה עָפָה הַצִּפּוֹר וְנִעְלָמָה. סִיּם רַבְּנוּ ו"ל וְאָמַר: אֵת הַצִּפּוֹר לֹא תִפְסוּ, וְהַקִּפְדָּה מֵהַמְּלֶךְ נִשְׁאַרָה: הֵיטָה לָכֶם הַצִּפּוֹר תַּחַת הַיָּד, וְלָמָּה אֲבַדְתֶּם אוֹתָהּ? רַק בְּשִׁבִיל מְרִיבוֹת שֶׁהָיוּ בֵּינֵיכֶם — מִי בְּרֹאשׁ! וְכֹה אָמַר רַבְּנוּ ו"ל: הַצִּפּוֹר זֶה הַצִּדִּיק, הַצִּדִּיק מֵאִיר בְּכֹל מִינֵי גִּנְיִים, בְּכֹל מִינֵי צְבָעִים, וְכֹל מִי שֶׁרַק מִסְתַּכֵּל עַל הַצִּדִּיק, וּמִתְקַרֵּב לַצִּדִּיק — מִתְפַּעַל מִיַּפֵּי הַצְּבָעִים, וְהַמְּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְאֹד חִפְץ, שֶׁפְּנֵי-אָדָם יִתְקַרְבוּ אֶל הַצִּדִּיק, וַיְבִיאוּ אֵת הַצִּדִּיק אֵלָיו, וְהַצִּדִּיק יֵאִיר בְּכֹל מִינֵי גִּנְיִים עַל בְּרִיּוֹתָיו, וַיִּתְעַנְּגוּ בְּנַעַם זֵיו הַשְּׂכִינָה, אֲבָל מִתְפַּרֵץ רִיב: אֲנִי בְּרֹאשׁ! מִי בְּרֹאשׁ?! כֹּל אֶחָד רוֹצֵה לֵהָיוֹת לְמַעְלָה, וְכַשְׂרָבִים בֵּינֵיהֶם, בֵּין כֹּה מֵאֲבָדִים אֵת הַצִּדִּיק, וְנוֹתְרִים עִם כָּלוּם.

הַסִּפּוּר הַזֶּה מִתְאִים בְּשִׁבְלֵנוּ. אֵינְנוּ יְכוּלִים לְתַקֵּן אֵת כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ, אֵינְנוּ יְכוּלִים לְתַקֵּן אֵת כָּל הַמְּדִינָה, אֵינְנוּ יְכוּלִים לְתַקֵּן אֵת כָּל הָעִיר וְהַכִּפָּר, אֵינְנוּ יְכוּלִים לְתַקֵּן אֵת כָּל הַמוֹשָׁבָה, אֲבָל אֵת הַקְּהֵלָה שֶׁלָּנוּ אָנוּ יְכוּלִים לְתַקֵּן. וְאֲנִי מוֹסִיף — אִם נִתְקַן אֵת קְהֵלְתֵּנוּ, אִם אֲנַחְנוּ לֹא נַעֲשֶׂה חֲשׁבוֹן מִי בְּרֹאשׁ, וְלֹא יַעֲגִין אוֹתֵנוּ מִי בְּרֹאשׁ, אֲלֹא אֲדַרְבָּה, כָּל אֶחָד וְאֶחָד לֹא יִסְתַּכֵּל עַל הַהֶבְלִים הַלָּלוּ, וְנִתְאַחַד יַחַד, אֲזוּ נַצְלִיחַ, וְלֹא רַק לְאֶחָד אֵת הַקְּהֵלָה שֶׁלָּנוּ, אֲלֹא אֵת כָּל הַמוֹשָׁבָה, וְאֵת כָּל הָעִיר, וְאֵת כָּל הַמְּדִינָה, וְאֵת כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא פו:): יַחֲדֵי שֹׁשֶׁב מוֹחֲלִים לְכָל הָעוֹלָם כָּלוּ; אִם יֵשׁ אָדָם הַמְּרַגֵּשׁ עֲצָמוֹ שֶׁהוּא הַיַּחֲדֵי בְּעוֹלָם, וְעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל בְּזִכּוֹתוֹ לְכָל הָעוֹלָם כָּלוּ. אִם אָדָם עוֹשֶׂה חֲשׁבוֹן: לִי לֹא אֲכַפֵּת כָּלוּם, אֲנִי רוֹצֵה רַק אֵת הַבּוֹרָא, אֲנִי רוֹצֵה רַק אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, לֹא אֲכַפֵּת לִי מִי בְּרֹאשׁ, אֲפִלּוּ שֶׁלֹּא יָדְעוּ מִמֶּנִּי וְלֹא יִכִּירוּ אוֹתִי, הָעֶקֶר שֶׁיִּדְעוּ מֵהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ו"ל: אֲנִי רוֹצֵה שֶׁתְּדַבְּרוּ מִמֶּנִּי וְתוֹזְכִירוּ דְבוּרֵי, אֲבָל אַל תְּזַכִּירוּ אֲפִלּוּ אֵת שְׁמִי, מֵה אֲכַפֵּת לִי, שֶׁיְהוּדֵי יִבְרָךְ בְּרַכְת־הַמְּזוֹן בְּכֹנְנָה, וְלֹא יָדְעוּ שֶׁזֶה בֵּא מִכַּחֲדֵי.

הַגְּמָרָא אוֹמְרֶת (תַּעֲנִית ל.א.): עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לַעֲשׂוֹת מַחוּל לַצִּדִּיקִים, וְהוּא יוֹשֵׁב בֵּינֵיהֶם בְּגַן-עֵדֶן, וְכֹל אֶחָד מֵרֹאֵה

בְּאֶצְבְּעוֹ, שְׁנֹאֲמַר (ישעיה כה, ט): "וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא, הִנֵּה אֶלְקִינוּ זֶה קִינֵנוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ, זֶה ה' קִינֵנוּ לוֹ נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ". הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה עֲגוּל, וְהוּא יִהְיֶה בְּאֶמְצַע, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵרָאֶה בְּאֶצְבְּעוֹ: הִנֵּה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הִנֵּה אֶלְקִינוּ זֶה קִינֵנוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ, זֶה הַנְּי"ה קִינֵנוּ לוֹ, נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בִּישׁוּעָתוֹ. זֶה תִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה. וּמָה הַפֶּשֶׁט בָּזֶה? אֵלָּא אִם נִתְבוֹנֵן הַיֵּטֵב, נִבִּין מִהוּ מְחֹל; הִנֵּנוּ שְׁקִבּוּצַת אַנְשִׁים עוֹשֶׂה עֲגוּל, וְנוֹתְנִים יָד זֶה לְזֶה, וְרוֹקְדִים סָבִיב סָבִיב, וּמָה הַמַּעֲלָה שֶׁל עֲגוּל? אֵינן בּוֹ רֵאשׁוֹן וְאֵינן בּוֹ אַחֲרוֹן, כִּי אִם אֲנִי רוֹצֶה — אֲנִי רֵאשׁוֹן, וּמוֹשֵׁף אַחֲרֵי אֶת כָּלָם, וְאִם אֲנִי רוֹצֶה אֲנִי אַחֲרוֹן, שְׁמוֹשְׁכִים אוֹתִי אַחֲרֵיהֶם. זֶהוּ עֲגוּל: אוֹ שְׂאֲנֵי רֵאשׁוֹן, אוֹ שְׂאֲנֵי אַחֲרוֹן, וְנִמְשָׁף אַחַר כָּלָם. אֶצְלוֹ יִתְבַּרֵךְ כְּתִיב (מִלְאֲכֵי ג, ו): "אֲנִי הַנְּי"ה לֹא שְׁנִיתִי", הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹתוֹ דָּבָר אֵינן בּוֹ שְׁנוּי, הַשְּׁנוּי הוּא רַק אֶצֶל בְּנֵי-אָדָם. כִּי כְּתוּב אֶצְלוֹ יִתְבַּרֵךְ (ישעיה מד, ו): "אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדֵי אֵינן אֱלֹקִים", אִם אַתֶּם רוֹצִים אֲנִי רֵאשׁוֹן, אִם אַתֶּם רוֹצִים אֲנִי אַחֲרוֹן, כִּי הַכֹּל זֶה אֱלֹקוֹת. וּכְשֶׁעַם יִשְׂרָאֵל יִגִּיעוּ לַמְּדֻרְגָה כְּזוֹ, לִידַע שֶׁהֵם כְּעֲגוּל, אֵינָם מְסַתְּפִלִים מִי בְּרֵאשׁ, אֵלָּא מִי בְּאֶמְצַע — הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! וְכָל אֶחָד מֵרֵאֶה בְּאֶצְבְּעוֹ: "הִנֵּה אֱלֹקִים, זֶה הַנְּי"ה קִינֵנוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ" — זֶה הַתְּכֵלִית.

אִם תִּקְבְּלוּ אֶת דְּבָרֵי, וְאַתֶּת וּלְתַמִּיד תִּתְחַדְּלוּ מִהַבְּלֵי הַבָּלִים וּשְׂאָר שְׁטִיּוֹת, לוֹמְרִ: זֶה מְצֻלַח יוֹתֵר, זֶה טוֹב יוֹתֵר וְכוּ', כִּי אֵינן בְּדָבָר הַזֶּה, אֵלָּא כָּלָנוּ בְּנֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּדַכְתִּיב (דְּבָרִים יד, א): "בְּנִים אַתֶּם לַהַנְּי"ה אֱלֹקֵיכֶם", אֲזוֹ נִצְלִיחַ מְאֹד מְאֹד. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימֵן לד), שְׁלֹכַל יְהוּדֵי יִשׁ נִקְדָּה שְׂאֵינן בִּיהוּדֵי אַחֵר, וְאֵינן יְכוּלִים לְשַׁנּוֹת אֶת זֹאת, אֲזוֹ מָה שִׁיף לְהַתְּנָאוֹת עַל הַזּוּלָּת? וְצִרִיכִים אֶת כָּל הַנְּקֻדּוֹת, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד הוּא שְׁלִיחַ מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם עִם אֱלֹקוֹת, לְמַלֵּא אֶת כָּל הַמְּדִינָה עִם אֱלֹקוֹת, לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעִיר עִם אֱלֹקוֹת, לְמַלֵּא אֶת כָּל הַכֶּפֶר עִם אֱלֹקוֹת, לְמַלֵּא אֶת כָּל הַקְּהָלָה עִם אֱלֹקוֹת, כָּל אֶחָד וְאֶחָת הֵם שְׁלִיחִים שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא שִׁיף לְהַסְתַּכֵּל מִי

בראש, אשר זהו שלוחו של הסמ"ך-מ"ם שרוצה למשל, וברגע שאדם רוצה למשל, נעשה: הפרד ומשל, כי איך יכולים למשל? כשעושים פרוידים, וזו עצת הסמ"ך-מ"ם. וזאת עלינו לעקר מאנשי שלומנו, לידע שאין פרוידים, אנו רוצים להתאחד יחד.

ונסכם בדעתי כבר מהשבוע, לעשות מדרשה לנשות אנשי שלומנו, שפכל בקר משעה עשר עד אחת, תתקבצנה נשות הקהלה יחד ללמודי יהדות. אלו הנשים שעובדות — תמשכנה בעבודתן, המורות עושות מלאכתן נפלא, עוסקות בעבודת הקדש, מוסרות נפשן בעבור ילדינו, וכן המטפלות בפעון עושות עבודת-הקדש, ומוסרות נפשן בעבור התינוקות שלנו, ולכן להן אין זה שיק. אבל אלו הנשים שהן לבר בבית, הגמרא אומרת (כתובות נט:): הבטלה מביאה לידי שעמום; כשלא עושים כלום, מגיעים לבטלה, אשר היא אם כל חטאת, והורסת את האדם לגמרי, כשהולכים בטל, עומדים בפני סכנה גדולה מאד, מתחילים לדמין בדמיונות שוא, כאלו אלו מדברים נגדי, ואלו חוכרים עלי וכו', והפל בא משעמום, וכמאמרם ו"ל: אין אדם מת, אלא מתוך הבטלה. כי מי שהולך תמיד בטל, מרגיש עצמו ללא כלום, חש שאינו שונה מאומה, ואין לו ספוק מחייו, עד שמגיע לרעות גדולות ורבות.

לזאת, אבקש את כל נשות אנשי שלומנו, מחמת שישנן נשים, אשר אין להן תעסוקה, על-פן הבה נעשה מדרשה לנשים בבקרים, וילמדו בה פרשת השבוע, הלכות, השקפה, הלכות לשון-הרע, וגם הטהלים: יהיה ניקא מתוך המדרשה הזו, ולא בכתיים מסתמים, אלא בצותא יאמרו תהלים.

ואבקש מאד את כל אשה ואשה אשר מסגלת, ויש לה פחות, תכין הרצאה, בקשתי מהגברת ... תחיה שתטפל בזה, וכן הגברת ... תחיה, והגברת ... תחיה וכו', וכן כל מי שרק יכולה לתרם — תבא עליה ברכה, ואם ישנן נשים, שבטבען אינן יכולות לדבר, יש להן הזדמנות פז ללמד עצמן לדרש בפני קהל, וזה חשוב מאד, כי רבנו ו"ל רצה מאד שנדבר עם בני-אדם לחזקם ולעודדם ולשמחם,

וּבְדֶרֶךְ כָּלֵל לְנָשִׁים אֵין בְּטַחֲוֹן עֲצָמִי, אָבֵל אִם תַּתְּחַלְּנָה בַּמְדַּרְשִׁיהָ
שְׁלֵנוּ, אֲזִי יִהְיֶה לְכֵן נִסְיוֹן לְהִרְצוֹת בַּפְּנֵי אַחֲרוֹת.

אֲסַפֵּר לְכֵן סִפּוּר מְעִינִן. נִכְנָסָה אֵלַי אִשָּׁה שְׁגָרָה בַּטְּבָרְיָה,
וּשְׁפָכָה אֶת כָּל לִבָּהּ, שָׂאִין לָהּ תַּעֲסוּקָה וְכוּ', וְאָמְרָה, הֵיזֶת
שֶׁהַחוּבְרוֹת שְׁלָכֶם זֶה הַחִיּוֹת שְׁלִי, וְאֲנִי מְרַגֵּיֶשָׁה רִיקְנוֹת בְּלַעֲדִיהֶן,
וּבְכָל יוֹם שָׂאִינִנִּי לוֹמְדָת אֵיזָה קוֹנְטְרָס אֲנִי חָשָׂה עֲצָלוֹת וְרִיקְנוֹת,
אֲזִי בָּאתִי לְשִׁפּוֹף שִׁיחִי, וְתִכְרַף שֶׁהַחֲלָה לְדַבֵּר, נִתְגַּלָּה שְׁבַעֲלָה אִישׁ
יֵרָא הַשֵּׁם מְקָרֵב רְחוּקִים, וְשָׂאֵלְתִי אוֹתָהּ: הֲרִי יֵשׁ לָךְ בַּעַל מְקָרֵב
רְחוּקִים, לָמָּה לֹא תִקְחִי עֲצָמְךָ בַּעֲבוּדָה קְדוּשָׁה זֹו, לְהַתְּעַסֵּק
בַּפְּעִילוֹת צְבוּרִית וְלִצְאָת וְלוֹמַר דְּרָשׁוֹת? וְהַחֲלָה לְתַרְץ בְּתַרוּצִים
שָׂאִין זֶה מִטְבַּעָה וְכוּ', וְחִזְקֵתִי וְעוֹדְדֵתִי אוֹתָהּ: הֲלֹא הַחוּבְרוֹת
מְחִזְקוֹת אוֹתְךָ, וּמָה פְּתוּב בְּהֵן: הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין
וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבַתּוֹךְ כָּל עֲלָמִין, אֲזִי תַחֲזִקִי בְּזֶה אֶת אַחֲרִים.
וְנִתְתִּי לָהּ עוֹד הַרְבֵּה קוֹנְטְרָסִים. וְיִצְאָה מְאֹד מְחִזְקָת, וְלֹא אָרַךְ זְמַן
רַב וְהַחֲלָה לְהִרְצוֹת לְרַבִּים, וְהַהֲצִלְחָה הַאִירָה לָהּ פְּנִים, וְעַד הַיּוֹם
הַיָּא מְפָרְסֶמֶת בַּמְחִזְקָת אֶת הַבְּרִיּוֹת. אֲזִי אֲנִי רוֹאֶה שְׁלֵכָל יְהוּדִי
וְיְהוּדִי, כָּל אִשָּׁה וְאִשָּׁה יֵשׁ לָהּ כַּח לְהַפְּךָ אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, רַק
צָרִיכִים בְּטַחֲוֹן עֲצָמִי, אֲזִי הִבֵּה נִתְחִיל בַּמְדַּרְשִׁיהָ שְׂאֵנִי רוֹצֶה לְהִקִּים
כְּבָר הַשְּׁבוּעַ בֵּין הַנָּשִׁים, שְׁלֹא יִהְיֶה בְּדַבֵּר הַזֶּה שְׂאִשָּׁה מְמַרְמֶרֶת
בְּדַכָּאוֹן, בְּבִדְיוֹת, וְאֵין מְבִינִים אוֹתָהּ וְכוּ', אָלֵא מְחִזְבֶּת כָּל אַחַת
לְבֹא מַעֲשֵׂר עַד אַחַת, וְתַהַנִּיגָה מְאֹד. וְאִשָּׁה אַחַת תִּלְמַד פְּרָשַׁת
הַשְּׁבוּעַ, אִשָּׁה אַחֶרֶת תִּלְמַד הַשְּׁקָפָה, אִשָּׁה אַחֶרֶת הַלְכוֹת לְשׁוֹן הַרְעַ,
אִשָּׁה אַחֶרֶת הַלְכוֹת שְׁבֵת, אִשָּׁה אַחֶרֶת עַל שְׂמִחָה וְכוּ', וְכֵן תֵּאמְרֶנָּה
תְּהִלִּים, לְסִים פְּעַמִּים תְּהִלִּים כְּמִנְיֵן 'כַּפָּר', וְלִבְקֶשׁ כָּל אַחַת בַּעֲבוּר
בַּעֲלָה וְהִלְדִים, וְכַמוּבָן תְּבַקֶּשְׁנָה גַם עָלַי, וְהִיָּה זֶה שְׂכָרִי, כִּי אֲנִי
צָרִיךְ יְשׁוּעוֹת רַבּוֹת... וְדַבֵּר זֶה יֵאָחַד אֶת נְשׁוֹת קְהֵלְתֵנוּ.

אָבֵל אֲבַקֵּשׁ וְאֶתְחַנֵּן מִכֵּן מְאֹד, שְׁלֹא יַעֲזִי וְלֹא יִהְיֶה מִיִּשְׁהוּ
לַעֲשׂוֹת מְרִיבָה — מִי בְּרֹאשׁ, כִּי יִקְרָה בְּדִיוֹק כְּפִי שְׁקָרָה עִם הַצִּפּוּר
הַיָּפָה עִם כָּל גּוֹנֵיָה שְׁפָרְחָה לְבַסּוֹף, וְנִשְׂאָרָה עֲגַמַת נֶפֶשׁ לְמַלְךְ, מְלֶךְ
מְלָכֵי הַמְּלָכִים הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֶה לְרֹאוֹת אֶת הָאַחֲדוֹת, וְאִם

זו היתה לפני שנה או שנתיים, לא היינו מגיעים למצב שהגענו היום, אבל העבר אין, נתחיל כבר עכשו ממחר ולא לדחות, מעשר עד אחת התקבצנה יחד כל הנשים שאינן עובדות בבקר, כי אלו שעובדות — עושות עבודת הקדש, ומחזקות ומעודדות את קהלתנו, כי המורות מוסרות נפשן בעבור המוסדות שלנו, שיהיו על רמה גבוהה מאד — הן במדות והן ביראת שמים, וכן המטפלות בפעוטון ובגנים, הן עושות עבודת הקדש, אבל אותן נשים שיש להן ילדים קטנים, או שחתנו אותם, או שהן עדין צעירות, אבקש שפבר עתה תרשמנה עצמן להיות במדרשה, וזה יעזר לכן להשלים יהדותכן, וכל אשה יש לה מה לתרם ולדבר. ורציתי שתעשינה טבלה, בכל יום יום איזו אשה תדבר ועל איזה נושא תדבר, וזה יסייע לנו הרבה. באו נפסיק עם העצבות והדכאון והמרירות, ונלמד משהו, כי יש הרבה מה ללמד. והייתי מצייע שגם הרב ... גרו יאיר, יבוא פעם או פעמים בשבוע לדבר מהלכות הנחוצות, וכן הרב ... גרו יאיר, יבוא ללמד עמקן פעם או פעמים בשבוע הלכות נחוצות, כגון: טהרת המשפחה, שבת, פשרות, אשר בלי עין הרע הקהלה גדלה, ובכל פעם נכנסות משפחות חדשות, עד שלא יודעים מי אורח ומי תושב, אשר זו המציאות, וישנן פאלו שרק עתה חזרו בתשובה, שהקדוש-ברוך-הוא יקבל תשובתם, אבל מאד מאד נצרך שתתאחדנה יחד.

והכפל הדבר — אני מאד מבקש ומתחנן, שלא תהיה שום התנשאות זה על זה. ובכלל רציתי מאד לעקר את השקר שחדר לאחרונה בין כהלנו, שאחד מתפאר על זולתו: אני מבין את הצדיק יותר, אני מאמין באמונת חכמים יותר, הבה נשרש תופעה רעה זו, אין משג של 'אני' ואין משג של 'אני יותר', עלינו להתאחד יחד, ולא להב זה את זה בלב ונפש, לעזר ולסייע זה לזה, אשר אין תרומה גדולה יותר לקהלתנו ולאחדותנו. ואבקש מאד ואתחנן לא לדבר מהעבר, אלא לטפס מה נעשה להבא?! עתה נתאחד יחד, נחידל מהדבורים מן החוץ, את קהלתנו לא מענין מכלום, רק מקהלתנו — איך לסייע לזולת, ואם גלף בצורה כזו, אינכן יכולות לתאר מה

זֶה יָכוֹל לִפְעַל וּלְבָנוֹת. וְלָכֵן רְאִינָה לֹא לְהִתְפַּס בְּלִשׁוֹן־הָרַע וּבְרִכִּילוֹת וּבְלִיִּצְנוּת: פְּלוֹנִית בְּעֵלְת אַמוּנַת חֲכָמִים גְּדוּלָּה יוֹתֵר, אֶלְמוּנִית פְּחוֹת וְכוּ', אֲשֶׁר זֶה קִטְנוּנִי מְאֹד, אֵין טִבְעָם שֶׁל אַנְשִׁים מְבַגְּרִים לְמַדֵּד מִי יוֹתֵר וּמִי פְּחוֹת, תְּדַלּוּ עִם וּפּוֹחֵי סֶרֶק. עַז רְצוּנִי בְּטוֹבֶתְכֶן, וְאֲנִי מִבְּטִיחַ לָכֵן, שְׂאֵם תִּתְאַחַדְנָה בְּצוֹתָא וּתְסִיעֵנָה זֹו לְזוֹ, לֹא נִתְבַּיֵּשׁ מִשׁוּם קְהֵלָה בְּעוֹלָם, אֲדַרְבָּה לְקַהֲלָה שְׁלָנוּ יֵשׁ פַּח הַמוֹשֵׁף לְהַמְשִׁיף מֵאוֹת וְאֶלְפֵי מִשְׁפָּחוֹת, יַחְזוּ וַיִּנְכְּחוּ בְּאַחַדוֹת בֵּין נִשׁוֹת אַנְ"שׁ, וּבִשְׁעוּרִים הַמִּתְקַיְּמִים פֹּה, אֶפְלוּ אֵלָיו שִׁשְׁבוּ זֶה עֲתָה בְּתִשׁוּבָה, יְכוּלִים לְהַקְלִט בְּשְׁעוּרִים אֵלָיו, וְאֲזִי תִצְלִיחוּ.

אֲנִי מְאֹד מְקַנָּה שְׁתַּצִּיטוּ וְתַעֲשׂוּ רְצוּנִי. אֵינְכֶן יְכוּלוֹת לְתַאֵר אֶת הַבְּזִיוֹנוֹת וְהַשְּׁפִיכוֹת דָּמִים, הַחֲרוּפִים וְהַגְּדוּפִים שְׂאֲנִי עוֹבֵר בְּשָׂבוּעִים אֵלָיו, רַק הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יוֹדֵעַ. לְזֹאת אֲבַקֶּשְׁכֶן מְאֹד, הַגִּיעַ הַזְּמַן שְׁתַּעֲשִׂינָה לִי קֶצֶת נַחַת־רוּחַ, הֲלֹא אֲנִי מוֹסֵר נַפְשִׁי בְּעַבּוּר יְלַדִּיכֶן, אֲזִי תַחֲזַרְנָה לִי מְעַט נַחַת רוּחַ, שְׁתִּתְאַחַדְנָה יַחַד, וּתְסִיפְדְּנָה מִדְּרָשָׁיָה זֹו מִשְׁעָה עֲשׂוּר עַד אַחַת, אֲזִי כָּל הַנְּשִׁים תְּהִינָה עֲסוּקוֹת בְּעִנְיֵי קְדוּשָׁה וְטְהָרָה, וְכָל הַנְּשִׁים שְׂאֵינֶן עוֹבְדוֹת, יִהְיֶה עֲלֵיכֶן חוֹב לְלַמֵּד, וְתַעֲבֹרְנָה הַשְּׁלֵשׁ שָׁעוֹת עִם יַדַּע שֶׁל מְקַרָּא, הַלְכוֹת, הַשְּׁקָפָה, בְּכָל נוֹשְׂאֵי הַיְהוּדוֹת.

אָבֵל אֲנִי מְזַהֵיר וּמְבַקֵּשׁ, וְאֲשׁוּב לְהַזְהִיר וּלְבַקֵּשׁ, שְׂיִהְיֶה אִף וְרַק מְקַהֲלָתְנוּ, אֵינְנִי רוֹצֶה בְּשׁוּם פְּנִים, שְׂיִבִּיאוּ לָנוּ מְרָצִים וּמְרָצוֹת מִן הַחוּץ, לְצַעֲרֵנוּ הַרֵב הַסְּמ"ךְ־מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׂבַעֲוֹלָם לְהַשְׁחִיר אוֹתְנוּ מִן הַחוּץ וּלְהַשְׁמִיץ אוֹתְנוּ, אֲזִי לֹא אֶתֵּן לוֹ הַזְּדַמְנוּת זֹו לְהִבִּיא מְרָצָה אוּ מְרָצָה מִן הַחוּץ, שֶׁהֵם יִהְיוּ הַשּׁוֹפֵר שְׁלוֹ. אֲנַחְנוּ כְּלָנוּ מְאֻמִּינִים בְּהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, יֵשׁ לָנוּ אַמוּנַת חֲכָמִים בְּרַבְּנוּ וַ"ל, וַיֵּשׁ הַמוֹן סְפוּרִים וְדְבוּרִים מְרַבְּנוּ וַ"ל, וְאֵינְנוּ זְקוּקִים לְאַנְשִׁים מִן הַחוּץ, יֵשׁ לָנוּ מְסַפִּיק אַנְשִׁים מִתְּאִימִים מִתּוֹכְנוּ. וְהִיִּיתִי מְצִיעַ שְׁלֹא רַק שְׂתִים שְׁלֵשׁ נְשִׁים תַּעֲבֹרְנָה אֶת הַהֲרָצָאוֹת, אֶלֶּא כָּל מִי שְׂמִסְגֵּלַת, וַיִּשְׁנֶן נְשִׁים רַבּוֹת, שְׂטְמוּנִים וְחַבּוּיִים בְּתוֹכֶן כַּחוֹת, רַק עֲלִיָּהֵן לְהוֹצִיאָם אֶל הַפְּעַל. אֶקְוֶה מְאֹד לְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂתַקְבְּלָנָה דְּבָרֵי אֵלָה, וּכְבָר תִּתְחַלְּנָה לְצִיַּת.

וְרָצִיתִי עוֹד הַלֵּילָה, תִּכְּף כְּשֶׁאַסִּים אֶת הַשִּׁיחָה, תִּקּוּם הַגְּבֵרֶת ... אוֹ הַגְּבֵרֶת ... אוֹ פֶל מִי שֶׁמְסַגֵּלֶת, וְתַחֲלִינָה לְעָרֶף תִּכְנִית. וְכֵל אֲשֶׁה תִרְשֵׁם עֲצָמָה שְׁמוּכָנָה לְמִסֵּר דְרָשָׁה וְהִרְצָאָה. וְאַל תַּחֲשֹׁבֵנָה שְׁאֵינְכֵן יְכוּלוֹת, אֲלָא הָעֵקֶר הוּא רַק הַרְצוֹן, לְרָצוֹת! וְהָעֵקֶר — הָאֵהָבָה וְהָאֲחֻדוּת. וְהַכֹּפֵל הַדְּבָר — אֶת הַתְּהֵלִים תֵּאמְרָנָה בְּמִסְגֵּרֶת הַמְדַרְשִׁיָּה. וְאִם תִּרְגְּשֶׁנָּה שְׁנַחוּץ לְנִסְעַ פְּעַם לְקַבְרוֹת צַדִּיקִים — תִּסְעֶנָּה, אִךְ הַכֹּל בְּמִסְגֵּרֶת שְׁלֹשׁ שְׁעוֹת אֵלּוּ. וְדַבֵּר זֶה יְכוּל לְתַרֵּם לְכָל הָאֲנָשִׁים וּלְכָל קְהֵלְתֵנוּ. וְאִם לְקְהֵלְתֵנוּ יִהְיֶה טוֹב, יִהְיֶה לְכָל הַמוֹשְׁבָה טוֹב, וַיֵּצֵא שֵׁם טוֹב — רְאוּ אֵיךְ מַחְזִיקִים עֲצָמָם בְּיַחַד וְעוֹזְרִים זֶה לָזֶה. וְאִם יִתְוַדַּע בְּעִירוֹת הַגְּדוֹלוֹת וּבְכָל הַמְדִינָה, שֵׁישׁ ד' אַמּוֹת שְׁמַחְזִיקִים עֲצָמָם בְּיַחַד, אֲזִי יִמְשְׁכוּ לְכָאן, כִּי כָל אֶחָד צָרִיף לְהִיּוֹת בְּמִסְגֵּרֶת, וְאִנִּי חוֹשֵׁב שֶׁמִּסְגֵּרֶת זוֹ תִצְלִיל לָנוּ אֶת הַמַּצָּב, וְאֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְחַנֵּן עֲלֵיכֶם, שְׁיִהְיֶה לָכֵן רַק טוֹב בְּחַיִּים, וְיִהְיֶה לָכֵן נַחַת מִהֵילָדִים, וְתִרְוּוּ רַב נַחַת מִהַנְּכָדִים וּמִהַנִּינִים, וְתִהְיֶינָה רַק שְׁמַחוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֵן בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשפא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר מִשְׁפָּטִים, כ"ד שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיְקָר, הַרוֹצֵה לְהָאִיר אֶת נַפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת, צַח הַצַּחֲצָחוֹת, נַחַל נוֹבַע מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ תִּגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הָעֵקֶר בְּהַתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל הוּא לְלַמֵּד "לְקוּטֵי-מוֹתֵרֵן", וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹתֵרֵן, חֶלֶק א', סִימָן קצב), אֲשֶׁר פָּנְיוֹ, שְׁכָלוֹ

וּחְכָּמְתוּ וּנְמַצְאִים בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר; אָבֵל אֶתְּהָ צְרִיף לְלַמֵּד הַרְבֵּה אֶת הַתּוֹרָה בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ע"ו, וְלוֹמַר עָלֶיהָ אֶת הַתְּפִלָּה בְּ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וְזֶה יוֹעִיל לָךְ מְאֹד מְאֹד, כִּי תִבְעֶרֶת לְבָבְךָ זֶה בְּבַחֲנֵינִת צְמֵאוֹן, שְׁזֵה לֹא טוֹב, כְּמוֹבֵא שָׁם בְּאַרְיֵכוֹת, וּמִי יִתֵּן, שְׂתַעֲשֶׂה לְעֶצְמְךָ חֶק לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אֶת הַמַּאֲמָר הַזֶּה, וְלוֹמַר עָלֶיהָ אֶת הַתְּפִלָּה בְּ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וְזֶה יוֹעִיל לָךְ מְאֹד.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לד), אָשׁר לְכָל יְהוּדֵי יֵשׁ נִקְדָּה מֵה שְׂאִין בְּזוּלָתוֹ, וְכָל אֶחָד צְרִיף לְמַצֵּא אֶת הַנִּקְדָּה הַשְּׂיִכָּת לְלִבּוֹ בְּעֵת הַזֹּאת דִּיקָא; וְלִכֵּן רָאֵה לְהַחֲיוֹת אֶת עֶצְמְךָ עִם הַנִּקְדָּה שְׂיֵשׁ בָּךְ, וְאֵל תִּסְתַּפֵּל עַל אֲחֵרִים. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב), שְׁלֵכֵל אֶחָד יֵשׁ נִקְדָּה טוֹבָה, וְיֵשׁ לוֹמַר, שְׂזוֹ אוֹתָהּ נִקְדָּה הַשְּׂיִכָּת לְלִבּוֹ בְּעֵת הַזֹּאת; וְלִכֵּן אֶסוּר לְהַתְּבַלְּבֵל מֵאַחֲרִים. וְאֵתָה אִף פַּעַם אֵל תִּסְתַּפֵּל עַל אֲחֵרִים שְׂבוֹעֵרִים אַחַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵלוֹ אֵתָה עֲדִין עוֹמֵד בַּחוּץ, זוֹ סֵתָם עֲצַת הַיֵּצֵר הָרַע אָשׁר רוֹצֵה לְהַפִּיל אֶת הַזּוּלָת. וְכִבֵּר סֵפֶר לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל מֵהַתָּם הַקְּדוּשׁ (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיֹת, מַעֲשֵׂה ט', מַחֲכֵם וְתָם), שֶׁהַתָּם הָיָה רָגִיל לוֹמַר: "זֶה מַעֲשֵׂה שְׁלִי וְזֶה מַעֲשֵׂה שְׁלוֹ", וְהָאֲרִיף בְּזֵה מוֹהַרְנ"ת ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, פֶּסַח, הַלְכָה ט'), שְׁזֵה סוּד סְפִירַת הָעֹמֶר, שְׂסוּפְרִים לְעֶצְמוֹ, כְּמוֹ שְׂכַתּוֹב: "וְיִסְפְּרֶתֶם לָכֶם" — לָכֶם לְעֶצְמְכֶם, כֹּל אֶחָד צְרִיף לְסַפֵּר אֶת הַסְּפִירָה לְעֶצְמוֹ, וְלֹא לְהַתְּבַלְּבֵל מֵהַשְּׂנִי, מֵה יֵשׁ לִי עִם הַזּוּלָת?! וְאִם תִּלָּךְ בַּצּוּרָה כְּזוֹ — תִּצְלִיחַ מְאֹד.

אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! אֵלָא בְּכָל יוֹם וְיוֹם תִּצָּא לְהַתְּבוֹרֵד אֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְעֶצְמְךָ שְׂעוֹר קְבוּעַ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וָרֶשֶׁי עִם הַתְּרַגּוּם בְּאִפְן שְׂתַסִּים בְּכָל שְׂבוּעַ פְּרִשַׁת הַשְּׂבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם עִם פְּרוּשׁ רֶשֶׁי ז"ל, שְׂזוֹ סִגְלָה לִירְאֵת שְׂמִים. וְכֵן תִּתְמַיֵּד בְּלִמּוּד מְשֻׁנּוּיֹת, וְאִם תִּזְכֶּה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּיֹת — אֵין לְמַעְלָה מְזֵה. וְרַבְּנוּ ז"ל נִתֵּן תְּקוּן לְכַמָּה מֵאַנְשֵׁי שְׂלוֹמְנוֹ לוֹמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּיֹת (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קפה), וְתִקְּיָם כֹּל מֵה שְׂנֵאָמַר שָׁם. וְהַעֲקוּר תִּלְמַד הַרְבֵּה "שִׁיחוֹת-הַר"ן" וְ"חֵי-מוֹהַר"ן", שֶׁהֵן הַשִּׁיחוֹת שְׂדַבֵּר רַבְּנוּ ז"ל

הַרְבֵּה עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבִפְרֹט עִם מוֹהֲרֵינֵי ו"ל, וּמוֹהֲרֵינֵי ו"ל
אָמַר, שֶׁהוּא הַבֵּין מְרַבֵּנוּ ו"ל יוֹתֵר מִהַשְׁיָחוֹת מֵאֲשֶׁר הַתּוֹרוֹת
הַגְּדוֹלוֹת.

הַעֲקֹר אֶל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמָךְ מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם, וְאֵז תְּצַלִּיחַ
דְּרָכָךְ תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשפב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מְשֻׁפְּטִים, כ"ד שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ,
שְׁפוּף כָּל סוּף מְצֵאתָ מִחֶסֶן בְּשִׁבִיל הַסְּפָרִים, וַיַּעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבֹאֲמַת תִּזְכֶּה לְשִׁמֵּשׁ אֶת רַבֵּנוּ ו"ל, וּבִזְכוּת זֶה תִּרְאֶה
נַחַת מִיְלֻדֶיךָ, כִּי מִי שְׁזוֹכָה לְשִׁמֵּשׁ אֶת רַבֵּנוּ ו"ל, אֵינוּ מִפְסִיד —
לֹא בַּעוֹלָם הַזֶּה וּמִכָּל שָׁכֵן לֹא בַּעוֹלָם הַבָּא.

אוֹדוֹת שְׁבַת בִּיבְנֵאֵל וְכו', לְדַעְתִּי, תִּשְׁאָר בְּבֵית, כִּי אֲשֶׁתְּךָ
עֲבָרָה לְדָה מֵאֵד קֶשֶׁה, וְאַתָּה צְרִיךְ לְהִשְׁאָר בְּבֵית.

אוֹדוֹת הָאֲבָרָךְ ... גֵּרוּ יְאִיר, תִּגִּיד לִידִידֵנוּ ר' ... גֵּרוּ יְאִיר, שֶׁהוּא
יִכְנִיס אוֹתוֹ אֵלַי, כִּי אֵינִי מִפִּיר אוֹתוֹ, וְעֲלִיךָ לְהַבִּין, שְׁאֵהִיָּה בְּלַחֲץ,
יוֹמִים קָשִׁים מֵאֵד — יוֹם שְׁשֵׁי יוֹם שְׁבַת, אֵז בְּקִשִּׁי אוֹכַל אֲפֵלוּ
לְדַבֵּר עִם מִישָׁהוּ.

אוֹדוֹת קְבִיעַת הַמְּזוּזָה וְכו', יֵשׁ לִי בְרִית, אִם זֶה יִהְיֶה בְּבִנֵי
בְּרַק, אֲכַנֵּס וְאֶעֱשֶׂה רְצוֹנָךְ, אֲבָל בְּמוֹצָאֵי-שְׁבַת בְּכָלֵל לֹא שִׁיךְ, כִּי
אֲנִי צְרִיךְ לְנִסְעַ הַיָּשָׁר לְשֶׁדֶה תַּעוּפָה.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשפג.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מְשֻׁפָּטִים, כ"ד שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֵין אַתָּה יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִימָה שֶׁישׁ לִי, שְׂשֻׁמְעָתָ בְּקוֹלִי וּפְתִיחַת מְדַרְשֵׁיהָ לְנִשְׁי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַעֲשׂוּ חֵיל, וַיִּגְדִּיל תּוֹרָה וַיֵּאדִיר, וְתַצְטַרְפְּנָה עוֹד הַרְבֵּה נְשִׁים, עַד שֶׁכָּל הַנְּשִׁים מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׂאִינָן עוֹבְדוֹת תַּצְטַרְפְּנָה אֶל הַמְדַרְשֵׁיהָ, הַעֲקֵר שְׂיֵהִיָּה בְּלֵב אֶחָד וּבִפְהָ אֶחָד לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ.

קִבְּלָתִי אֶת הַטְּבֵלָה, וְזֶה מְאֹד מְאֹד נִרְאָה לִי, וְאַנִּי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂתַצְלִיחוּ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשפד.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מְשֻׁפָּטִים, כ"ד שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל אַהוּבֵי, תְּלִמִּידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַצַּעַר וְהַעֲגֻמַת נַפְשׁ שֶׁישׁ לִי מִמָּה שְׂעוֹבֵר עַל אֲשֶׁתְּךָ תַּחֲיָה. סוּף פֶּל סוּף אַתָּה צְרִיךְ לְהִבִּין, שְׂמִסְרָתִי אֶת נַפְשִׁי, פֶּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ, שְׂתַתְּחַתֵּן בְּגִיל צַעִיר, וּכְוִנַּתִּי הִיְתָה רַק כְּדֵי שְׂתַהֲיָה קְדוּשׁ וְטָהוֹר, וְהַמַּח שְׁלִיךְ יְהִיָּה נְקִי, וְשְׂתוּכַל לְלַמֵּד תּוֹרָה, אֲנִי כְּבָר לֹא מְדַבֵּר מֵה שְׂקוּרָה סְבִיב וְכוּ' וְכוּ', אָבֵל עֲכָשׁוּ כְּשֶׁאֲשֶׁתְּךָ כְּךָ מֵתְנַהֲגַת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, לְדַעֲתִי, צְרִיכִים לְפִשְׁפֹּשׁ בְּמַעֲשָׂיו, כִּי לֹא חֲשִׂיד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דַּעֲבִיד דִּינָא בְּלֹא דִּינָא (בְּרִכּוֹת ח:); וְלָכֵן צְרִיכִים לְפִשְׁפֹּשׁ בְּמַעֲשָׂיו, וּלְדַעֲתִי, זֶה רַק בָּא מִחֲמַת גְּלוּי שְׁעוֹר, כִּי כְּךָ כְּתוּב בְּזִהַר (בְּמִדְבָר קַח): תּוֹנְבָא לִיתָא עַל

האי בר נש דשבק לאנתתא דתתחזא בשעריה דרישא לבר [קללה תבא על האי ששמינח לאשתו שיראו שערוותיה בחוץ], רואים מזה איך שהזהר מקלל, רחמנא לישזבן, וזה לא צחוק! ואתם עדין ילדים צעירים, אבל הזהר מקפיד על זה מאד וגם מקלל, רחמנא לצלן, ולכן הייתי אומר לכם לקבל מהיום והלאה לשמר על דבר זה, שלא תתגלה בחוץ אפלו שערה אחת מהראש. ואצלנו נוהגות הנשים לעשות קרחת, וכך נצולים מהקללה של הזהר. וכן מובא (שם): איתתא דאפיקת משערא דרישא לבר גרים מסכנותא לביתא [אשה שרואים את שערוותיה בחוץ, גורמת עניות], וצריכים להזהר על זה מאד. וכן אומרים חכמינו הקדושים (במדבר ובה, פרשה ט', סימן יג): אומרים לסוטה, את פרשת מדרך בנות ישראל, שדרךן להיות מכסות ראשיהן, והלכת בדרךי הגויים שהן מהלכות ראשיהן פרועות; וזה לא פשוט! כי זה אסור דאורייתא, כמאמרם ז"ל (כתובות עב.): אזהרה לבנות ישראל, שלא תצאנה בפרוע ראש, עין שם. רואים מכל זה את חמור האסור של גלוי שער, שברגע שהתחתנו, תדע לה, שיש בזה אסור חמור מאד, ומתי משלמים את הענש? אומרים חכמינו הקדושים (שבת פרק ב', ו'): על שלש עברות נשים וכו', עין שם.

ולכן צריכים מאד מאד להזהר, כי זה משחק של אש! אני לא כותב לה, חס ושלום, חריף, אלא כואב לי! כי אני הייתי השדכן, ומסרתי את גפשי, ואתם שניכם עדין צעירים, וחושבים שזו חמרה בעלמא — אצבע או שתיים או ארבע אצבעות, אסור שיראו שערות של אשה נשואה בחוץ, ואם לא מקפידים, משלמים על זה מחיר כבד מאד.

ולכן אני מאד מאד מבקש אותך, תקבל על עצמך לשנות את הגישה, ואז תראה שתכף-ומיד היא תבריא, וזה בדוק ומנסה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם שתצליחו, והעקר שתציתו אותי.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

כַּח תִּשְׁפֹּה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ד שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שְׁגַם אֶת תַּעֲבִירֵי שְׁעוּרִים לְנִשּׁוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו, וְתַתְּחִילֵנִי מְאֹד מְאֹד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנִדְאֵי יַעֲזֹר לָךְ, וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, שְׁתַּמְשְׁכִי גַם אֶת ... תַּחֲיָה לְשַׁעוֹר, כִּי הִיא מְסַפְּנָה, מְסַתְּוֹבֶבֶת סֶתֶם עַל הָרְחוּב. וּבְעֵינַי שְׁדוּכִים וְכו', יֵשׁ עוֹד זְמַן וְכו'.

בְּעֵינַי לְקַחַת אֶת הַיְלָדִים, זֶה אֶת צְרִיכָה לְתֵאֵם עִם הַנְּשִׁים שֶׁל הַמְדַרְשֵׁיהַ, אִם הֵן מְסַפִּימוֹת אוֹ לֹא, הַעֲקָר צְרִיכִים לְהִתְאַחֵד יַחַד, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁזֶה יָבִיא לָכֶם קְרוֹב לְבָבוֹת, וְיִהְיֶה לָכֶם רַק טוֹב.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּשְׁפֹּה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ד שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר ...
נְרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ, וּמִמֶּשׁ שְׂמֵחַתִּי, וּבְאֵמַת מִי שָׂרָק מְסַתְּכָל עַל הָאֵמַת, וּמִתְבּוֹנֵן הֵיטֵב עַל מַה שְׁקוֹרָה הַיּוֹם בְּעוֹלָם, הוּא מְלֵא שְׂמֵחָה שְׁגוּר בִּיבְנָאֵל, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מִזֶּה, וּבִפְרֵט לְזוּגוֹת צְעִירִים, שְׁלֹא רוֹאִים כְּלוּם — רַק שָׁמַיִם וְאָרֶץ, אֵיךְ שְׂמֵחַת־חִבְרִים יַחַד, וּבְאֵמַת מִי שְׁעֵינִים לוֹ לְרֵאוֹת, רוֹאֶה רַק אֱלֻקוֹת מְכַל הַבְּרִיאָה,

וּצְרִיכִים לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְרֵאוֹת רַק אֶת הַטּוֹב אֶצֶל הַזּוֹלָת, וְלֹא אֶת הָרַע, וְאֲשֶׁרִי אֲנִישִׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַיְקָרִים, שְׁמִכְנִיסִים בְּעֲצָמָם אֶת הַלְמוּד הַזֶּה, וְאֵינָם מְתַבְּלָבְלִים מִשׁוּם דְּבַר.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבַע־עוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֵנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף פֶּל סוּף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב.

רַק חֻזַּק וְאַמֶּץ, וְאֵז תִּרְאֶה נְסִים וְנִפְלְאוֹת שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְמַסֵּר אֶת הַמְּכַתְּבִים הָאֵלֶּה, כִּי הֵם מְאֹד מְאֹד נְחוּצִים.

כח תשפז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרַת מְשַׁפְּטִים, כ"ד שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחָת אוֹתִי, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁגַם אֶת תּוֹכְלִי לְהַצְטָרֵף אֶל הַמְדַרְשֵׁיהַ, בְּיָמִים שְׂאֵינְךָ עוֹבְדָת.

הָעֵקֶר רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי סוּף פֶּל סוּף מֶה יֵשׁ לְאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם? רַק לְהִתְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ אִם הַנְּקִדּוֹת טוֹבוֹת שְׁיֵשׁ בּוֹ, וְתַהֲלֶה לְאֵל, יֵשׁ לְכֹל אֶחָד וְאֶחָד נְקִדּוֹת טוֹבוֹת רַבּוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחֵי דְרַבְּךָ, וְתַבְּשָׁרֵי לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תשפח.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מְשֻׁפָּטִים, כ"ד שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, יְדִידֵי ...
שְׁיַחֲיוּ נְצַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת כָּל מִכְתָּבֵיכֶם, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצֻטָּעַר
בְּצַעֲרֵכֶם הַקָּשָׁה מְמַה שְּׁעֵבֵר עֲלֵיכֶם בְּרוּחָנִיּוֹת וּבִגְשָׁמִיּוֹת גַּם יַחַד
וְכו'.
לְדַעֲתִי, אִם הֵייתֶם קוֹבְעִים לְעֲצָמְכֶם שְׁעוֹר בְּסִפְרֵי "אוֹצֵר-

שְׁלוֹם-בֵּית", וְהֵייתֶם מְקִימִים מַה שְּׁפָתוֹב שָׁם, לֹא הֵייתֶה לְכֶם שׁוֹם
בְּעִיָּה, כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים אָמַרְתִּי, שְׁאִסוּר לְדַבֵּר עַל הַהוֹרִים שֶׁל
שְׁנֵיהֶם, וְדִי לְחִפְיָמָא.

אוֹדוֹת עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת וְכו', כְּבָר הִכְנַתִּי אֶתְכֶם וְהִכְנַתִּי אֶת כָּל
הַזּוּגוֹת הַצְּעִירִים, שְׁצָרִיכִים לְזֹכֵר, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל
אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְּׁעוֹבֵר, וְהַהוֹרִים לֹא תִיכִים שׁוֹם דְּבָר, צָרִיכִים
לְהִסְתַּדֵּר וְכו', אִם מִתְחַתְּנִים — צָרִיכִים לְהִיּוֹת מוֹכְנִים עַל הַכָּל,
וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, רְאוּ לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזוֹב אֶתְכֶם, וְאִפְלוּ שְׁאִתֶּם נִמְצְאִים עֲכָשׁוּ
בְּעֲנִיּוֹת וּבְדַחְקוֹת גְּדוֹלָה, אִסוּר שְׁיִהְיוּ לְכֶם טְעָנוֹת עַל הַהוֹרִים, כִּי
הוֹרִים לֹא תִיכִים שׁוֹם דְּבָר, וְאִם מִתְחִילִים לְזָרֵק אֶת הָאֲשָׁמָה עַל
הַהוֹרִים, אֲזוּ אֵין לְדַבֵּר סוּף.

הַעֲקֹר צָרִיכִים לֹא לְהִיּוֹת בְּטָלָנִים, אֲלֹא לְצִאָת לְהַפְצָה, וְתַמִּיד
יְהִיָּה לְכֶם כְּסָף בְּכִיס, וְלֹא צָרִיכִים לְהַתְבַּיֵּשׁ מְאֹף אֶחָד, אֲדַרְבָּה, מִי
שְׁיֹצֵא לְהַפְצָה, הוּא אֵינוֹ מְקַבֵּל אֲלֹא מִשְׁפִּיעַ, כִּי צָרִיכִים לְקָרֵב אֶת
כָּלֵל וְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִכְפָּרֵט עֲכָשׁוּ,
כְּשֶׁהִטְמָאָה וְהִזְהָמָה כָּל-כָּף חֲזָקוֹת, צָרִיכִים לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
שְׁבַעֲוֹלָם לְקָרֵב עוֹד יְהוּדֵי וְעוֹד יְהוּדֵי אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם

לא נזכה לקרב רק יהודי אחד — כבר היה פדאי, ומפל שפן
שבמשך הזמן זוכים לקרב אלפים ורכבות נשמות ישראל, ולכן
אשרי האיש שזוכה להפיץ בכל יום ולקרב יהודים אל הקדוש-
ברוך-הוא.

נא ונא ראו לחיות ביחד באהבה ובהבנה הדדית ובשלום גדול,
ותדונו אחד את השני לכף זכות, ואז תראו ברכה והצלחה במעשה
ידיכם.

ואני מאד מקווה לדבר אתכם בשבת-קדש, אם יהיה הפנאי, כי
אהיה ביבנאל סף הפל יומים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כח תשפט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר משפטים, כ"ד שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה...
נרו יאיר.

לנכון קבלתי את הידיעה, שיצאת בעבור הפצה מרפזת למען
לשלם את חובותי.

מה אמר לי! אתה לא יכול לתאר ולשער את גדל השמחה
שיש לי, שתהלה לאל, לכל הפחות יש לי מנין אנשים שמשתתפים
בצערי הקשה, כי מה שעברתי בשבועים האלו — רק הקדוש-
ברוך-הוא יודע, ונוסף על כל צרותי, יש לי חובות כל-כף גדולים,
מפני שעוונותי הטו אלה וכו', וכל זה למען בנין בית-המדרש
הגדול, ואני לא יודע איך לשלם את זה וכו', ואתם עוזרים לי, ולכן
אין לי מלים להודות לכם.

מה אמר לכם! החיים מלאים נסיונות קשים ומרים, ואשרי מי
שמחזיק מעמד ואינו נשבר, ועקר העצה להחזיק מעמד הוא —

להיות רגיל לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, לשפוף שיחה אליו ותברך, אשר סוף כל סוף אין לנו בזה העולם רק את הקדוש-ברוך-הוא, ואת זה אנחנו צריכים לחקק היטב היטב בלבנו, פי הסמ"ף-מ"ם מקרר אותנו. וכך אומרים חכמינו הקדושים (מדרש שמואל יב): "לץ תכה" — זה עמלק, עמלק עושה ליצנות, ומקרר את האדם מיראת שמים. ולכן צריכים מאד מאד לשמר מעון ליצנות. וחכמינו הקדושים אמרו (דרך ארץ ויטא, פרק ו'): תחלת עברה — הרהור הלב, שניה לה — ליצנות; כשאדם מהרהר בעברה, אחר-כך בא לליצנות. רואים איך שעון ליצנות מאד מאד חמור, וצריכים לשמר מאד מאד שלא תהיה לנו שום שיכות אל שום לץ.

ובאמת כל הלמוד של רבנו ז"ל הוא תמימות ופשיטות, עמק עמק מי ימצאנו, פי דבר זה נמצא מאד באחינו בני ישראל מעדות המזרח, שהם תמימים, ולכן הם שיכים אל רבנו ז"ל יותר מכלם, כי אי אפשר לקנות את אור רבנו ז"ל אלא על-ידי תמימות אמתית.

עליך לזכור, אשר אי אפשר לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אלא כשזורק ומשליך את השכל לגמרי, ואין לו שום שכל כלל, ואז דיקא יצליח.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח בדרךך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כַּח תִּשְׁצַ.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר משפטים, כ"ד שבט ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

אין את יכולה לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי, שיצאת להפצה מרפזת לעזר לי לשלם את החובות הגדולים שנקלעתי

אליהם, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתמיד יתרחב לך, ולא תצטרכי לקבץ נדבות.

את צריכה לדעת, שבזה שאת יוצאת עם קונטרסים, את מזכה את נשמות ישראל לקרבם אל הקדוש-ברוך-הוא, ואת נותנת להם ולא לוקחת מהם, וזו צריכה להיות הגישה שלך — לצאת ולדבר עם נשות אחינו בני ישראל דבורי אמונה והשגחה פרטית, ובזכות זה ישפיע לך הקדוש-ברוך-הוא שפע ברכה והצלחה. העקר רק להיות בשמחה עם הזכות הכי גדולה הזו, שאתן יכולות ביחד לזפות את נשמות ישראל.

שוב פעם אני נותן לך תודה אישית, שאת עוזרת לי לשלם את כל החובות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תשצא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משפטים, כ"ה שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה גגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

באתי לבקש אותך, שאל תשפח לקחת אתך שלש קפסאות "דמעת העשויקים", כדי שאוכל לקחת תכף-ומיד בשדה התעופה בכניסה וכו'.

בענין מה שדברת אתי וכו', הלואי שתזכה לבצע את זה, ותקים מצוה של "לא תעמד על דם רעף", וכדאי שיעמיד את הרשע ... על המקום, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהרשע מרשע הזה יפל נפילה אחר נפילה, כמו שאמרה זרש להמן (אסתר

אָשֶׁר כַּח תְּשַׁבַּח — כַּח תְּשַׁצַּג בְּנִחָל רַא
ו, יג): "אם מְזַרַע הַיְהוּדִים מְרַדְּכִי, אָשֶׁר הִחִילוֹת לְנַפֵּל לְפָנָיו, לֹא
תֻּכַל לוֹ, כִּי נִפּוֹל תִּפֹּל לְפָנָיו".

אַל תִּשְׁכַּח לְסַדֵּר לִי אֶת הַפְּרָטִים חֲזָרָה.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּשַׁבַּח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסַדֵּר מִשְׁפָּטִים, כ"ה שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל אֶהוּבִי, יְדִידִי
הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְהֵייתִי אוֹמֵר לָךְ, שְׂכָדָאִי לָךְ לְחַפּוֹת
קֶצֶת עִם הַשְּׂרָטוּטִים וְכוּ', כְּדִי שְׁלֹא תִצְטָרֵף לְעֵבֵר אֶת הַפְּרָסוּמוֹת,
שְׁלֹא יִהְיֶה לָךְ מְגִיעוֹת וְכוּ'.

בְּעֵינַי מִחֲלָקֶת עַל הַצְדִּיקִים, כְּדָאִי שֶׁתִּלְמַד בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֵלֵק א', סִימָן ה', שְׁשָׁם רַבֵּנוּ וְ"ל מְזִהֵרֵנוּ, שְׁאֲנוּ צְרִיכִים לְדַעַת,
שְׁאֵם יֵשׁ מִחֲלָקֶת בֵּינָם הַצְדִּיקִים, אָסוּר לְהִתְעַרֵּב, אֲבָל אִם רָשָׁע רוֹדֵף
אֶת הַצְדִּיק, עַל זֶה נֶאֱמַר (ויקרא יט, טז): "לֹא תַעֲמֹד עַל דַּם רֵעֶךָ".

תּוֹדָה רַבָּה עַל הַחֲזוּק, כִּי בְּאֵמֶת אֲנִי נִצְרָךְ לְזֶה בְּעֵתִים הַלְלוּ
יֹתֵר מִכָּל פַּעַם.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּשַׁצַּג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסַדֵּר מִשְׁפָּטִים, כ"ה שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֶת צְרִיכָה לַעֲשׂוֹת מֵה שְׁטוֹב בְּשִׁבְלֶךָ, וְאִם אֶת מְרִגִּישָׁה שְׁקִישָׁה לָךְ — תְּגִידִי. הַעֲקֹר לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוֹם דְּבָר, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּשְׁצַד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"ה שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל תְּלִמִּידֵי יִשְׁבֵּת "דְּמִשְׁק אֱלִיעֶזֶר", הַיּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, אָמֵן.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּלְמְדוּ בְּהִתְמַדָּה, וְאֵל תִּבְלוּ אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר שֶׁלְכֶם לְהִבָּל וְלָרִיק, וְזָכְרוּ הֵיטֵב מֵה שֶׁדִּבַּרְתִּי אֵתְכֶם, וְאִתָּם צְרִיכִים לְהַכְנִיֵס אֶת זֶה הֵיטֵב הֵיטֵב בְּלִבְכֶם, כִּי חָבֵל עַל יְמֵי הַנְּעוּרִים שְׁיִלְכוּ לְאִבּוֹד.

עַכְשָׁו הוּא הַזְּמַן הַכִּי טוֹב, כְּמוֹ שֶׁאֲמַרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שְׁבַת קנב): יְנִיקוּתָא כְּלִילָא דְּוִרְדָּא.

נָא וְנָא תִרְאוּ לְצִיַּת אֶת הָרֵב ... גֵּרוּ יְאִיר, וְכֹל מֵה שֶׁהוּא אוֹמֵר זֶה בְּשְׁלִיחוּתִי, וּבִפְרָט בְּעֶנְיֵן הַהִפְצָה, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּדְבַּר בְּיַחַד בְּשִׁבְת-קִדְשׁ.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּשְׁעָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"ה שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אם אתה מוצא מי שרוצה לחתם לך, הטוב בעיניך עשה, ממני זו לא מניעה.

העקר ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, כי גדול אדוננו ורב להושיע.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תשצו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משפטים, כ"ה שבט ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותמצא בעצמך רק נקודות טובות, ותדון את עצמך לכף זכות, כמו שהזהירנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), ואין זו חכמה לשנא את עצמו, כי כמו שאסור לשנא את זולתו, ועוברים על לאו של "לא תשנא את אחיך בלבבך", כך אסור לשנא את עצמו.

ידוע, ששאלו את ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, שהיה איש קדוש ובעל רוח הקדש, הנהגה בינו לבינה וכו', ענה ואמר בזו הלשון: "ילדים, תשמרו את עצמכם מפריתות", הינו שרק את זה צריכים לשמר, ודי למבין; העקר בעת הטהרה צריכים להיות בשמחה, ולקיים את מצות הבורא יתברך שמו, ולא לבלבל את עצמו לא מקדם ולא אחרי זה, ראה רק להיות בשמחה, והקדוש ברוך הוא בודאי לא יעזב אותך.

הדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא, ותרגיל את עצמך לדבר אליו יתברך, כי הדבור שמדברים אל הקדוש ברוך הוא — זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
 שְׁאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ תְּמִיד.
 הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּשְׁצוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"ה שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
 מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִבְּקֶשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּחֲוֶה וּתְרַחֵם עָלַי אֲשֶׁתְּךָ, לְמָה
 אַתָּה צָרִיךְ כָּל-כֶּף לְהִתְפַּרֵּעַ וּלְהִשְׁתַּלֵּל, רַחֲמֵנָא לִישׁוֹבֵן, הָרִי הַצֵּעָקָה
 שֶׁל הָאִשָּׁה בְּשָׁמַיִם עוֹלָה וְשׁוֹבֶרֶת דְּלִתוֹת, וּמִמְשִׁיכִים עַל עַצְמָם
 דִּינִים, כִּי כֶּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּבֹא מְצִיעָא נט.): קִשָּׁה הוֹנָאָה
 שֶׁל אִשָּׁה, כִּי מִתּוֹךְ שְׂדֵמְעָתָה מְצוּיָה — הוֹנָאָתָה קְרוּבָה; וּצְרִיכִים
 מְאֹד מְאֹד לְשֹׁמֵר עַל זֶה, אִיךָ אַתָּה יָכוֹל לְלַכֵּת בְּדִינִים עִם אֲשֶׁתְּךָ,
 לְעֹזֵב אוֹתָהּ כְּלִי כֶּסֶף וְכוּ', אִיפֹה הֶרַחֲמָנוּת שְׁלֶךָ, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 רַחֵם עָלֶיךָ, וְנָתַן לְךָ אִשָּׁה יְקָרָה, וְאַתָּה מִתְפַּרֵץ עָלֶיךָ, חוּס וְחַמֵּל
 עָלֶיךָ, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵינוֹ מוֹחֵל עַל מִי שֶׁמְצַעֵר אֶת אֲשֶׁתּוֹ.
 אֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתִּשְׁתַּנֶּה.

אֲנִי אָבוֹא בְּשִׁבְתְּךָ, וְאֲזוּ נִדְבֶר.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּשְׁעוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"ה שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, הֵיחֵד שְׁאֵנִי מִכְרַח לְהֵיחֵד בִּירוּשָׁלַיִם

בְּיוֹם חֲמִישֵׁי בַּלִּילָה, לָכֵן אָנִי לֹא יָכוֹל בְּשׁוּם פְּנִים לְבֹא לְבְרִית
בְּיַבְנָאֵל, וְלָכֵן אִם אַתֶּם רוֹצִים שְׁאַהֲיָה עַל הַבְּרִית, מְכַרְח שְׁיִהְיֶה
בְּבִנְיָ-בְּרֵק, בְּבֵית-הַפְּנֹסֶת שֶׁל ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְאִם אַתֶּם רוֹצִים לְהַכִּין
שָׁם סַעֲדָה לְשָׁנִים אוֹ שְׁלֹשָׁה מְנַיָּנִים מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ — מֵה טוֹב
וּמֵה נְעִים.

הַעֲקֹר שְׁיִהְיֶה לָכֶם בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזְל טוֹב, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יַעֲזֹר לָכֶם, שְׁיִהְיֶה לָכֶם הַרְבֵּה נַחַת.

מָאד רְצִיתִי שְׁתַּקְנֶה תְּפִלִּין דְּרַבְּנֵנוּ תָּם לְבִנְךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר, כִּי
רַבְּנֵנוּ ז"ל הִקְפִּיד מְאֹד לְהַנִּיחַ שְׁנֵי זוגוֹת תְּפִלִּין — שֶׁל רִשְׁי וְרַבְּנֵנוּ
תָּם מֵעַת הַבְּרִ-מְצוּהָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאַנִּי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּיל לְבַעֲדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ דְרַפְּכֶם תְּמִיד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּשְׁצַט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר מִשְׁפָּטִים, כ"ה שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, תְּלַמִּידֵי
הַיִּקָּר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּרְחֵם עַל עֲצָמְךָ, זְכוֹר תְּזַכֵּר, מֵה
שְׁקָרָה עִם ... ז"ל, רַק גַּפְל וְנִשְׂאָר, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, מְשַׁתְּק, וּכְבֹר נִפְטֹר
וְכוֹ וְכוֹ, וְאַתָּה צְרִיף לְזִכְרֵךְ, שְׁזֵה יָכוֹל לְקָרוֹת אֲצִל כָּל אֶחָד וְאֶחָד,
וְלָכֵן אָנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֶשׁ אוֹתְךָ, תִּקַּח רְמוֹז מִמֶּה שְׁקָרָה לְבַתְּךָ
תַּחֲיָה, רֵאָה לְהַחֲזִיק בִּירְאֵת שָׁמַיִם, תַּחֲזֹר אֶל עֲצָמְךָ, וְאַל תִּדְרָדֵר,
וְזֵה מְאֹד מְאֹד כּוֹאֵב לִי, אָנִי אוֹהֵב אוֹתְךָ מְאֹד, וְתִשְׁמֹר עַל הַבְּרִיאוֹת
שֶׁל בְּתָךְ, וְאַל תָּרִיב עִם הַהוֹרִים שְׁלָךְ, וְאַפְלוּ שְׁהֵם יְבוּזוּ אוֹתְךָ, אֵל

תְּתַיַּחַס לָזֶה, אַתָּה תִּקְבַּל אֶת הָעֲלֻבוֹנוֹת, כִּי צְרִיכִים לְשׁוֹר מְאֹד מְאֹד
עַל כַּבוֹד אָב וְאִם, כִּי אֵין עוֹד דְּבָר כָּל-כָּף חָשׁוּב כְּמוֹ זֶה. וְלִכֵּן אֲנִי
מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, תִּקַּח אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיַדְךָ, חִבַּל עַל יְמֵי הַנְּעוּרִים,
שֶׁלֹּא יֵלְכוּ לְאִבּוֹד.

נָא וְנָא קַח אֶת הַדְּבָרִים בְּרִצְיָנוֹת, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שֶׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תת.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"ה שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד,
הַרְבֵּה ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְתִשׁוּאוֹת חֵן עַל הַדְּבוּרֵי הַתְּחֻנּוֹת.
יַעֲזוֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַחֲזִיק מֵעַמֶּד, וְאֵל תִּשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבָר, כִּי גְדוֹל
אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְיַדֵּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטוֹב.

אַתָּה צְרִיף לְדוֹן אֶת עֲצֻמָּךְ לְכַף זְכוּת, וְלֹא לְהַתְּבַלְבֵּל מִשׁוֹם
דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר
עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ו שְׁבַט ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אָהוּבֵי, יְדִידֵי, תְּלֵמִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְגִּים שְׁבַעוֹלָם, וְאַל תִּתְפַּעַל מִשׁוֹם בְּרִיָּה כָּלֵל. וְאַתָּה צְרִיף לְדַעַת, ש' ... גֵּרוֹ יְאִיר, לֹא יִקְבַּע לָךְ מַה לַעֲשׂוֹת בַּתְּלִמוּד תּוֹרָה, אַתָּה בַּעַל-הַבַּיִת, וְאֲנִי שְׂמֵתִי אוֹתְךָ לְסִגְנוֹן מְנַהֵל, וְעַל פִּיךָ יִשָּׁק כָּל דְּבָר, הוּא רַק הַבַּעַל עֲגָלָה שְׁלִי, וְאִם יֵשׁ לִי אִיזוֹ שְׁלִיחוֹת — אֲנִי שׁוֹלַח אוֹתוֹ, אֲבָל בְּעֵינֵי הַתְּלִמוּד-תּוֹרָה אֵין לוֹ מַה לְהַגִּיד, חֵד מְשַׁמְעִית! וְאַל תִּתֵּן שְׂיִתְעָרְבוּ לָךְ, אַתָּה תִּמְשִׁיף וְתַעֲשֶׂה מַה שְּׁטוֹב לְיִלְדִים, כִּי הָעֶקֶר אֲצִלִי הַחֲנוּף הַכִּי טוֹב שֶׁל הַיִּלְדִים, לֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל אֵף בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, וְאַתְּ הַמִּכְתָּב הַזֶּה אַתָּה יְכוֹל לְהִרְאוֹת לְכֻלָּם, כִּי מַה שְּׂאֲנִי כּוֹתֵב — לְבִסּוֹף יִדְפֵּס, וַיִּתְפָּרֶסם בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ, וְלִכֵּן אֲנִי עוֹמֵד תַּחַת כָּל מְלָה שְּׂאֲנִי כּוֹתֵב, וְאִינִי מִתְחַרֵּט עַל שׁוֹם דְּבָר, וְזֶה יִהְיֶה אֲצִלְךָ כָּלֵל גְּדוֹל מְאֹד, גַּם לְעִתִּיד.

הָעֶקֶר אֵל תְּבַלְּבַל אֶת עֲצָמְךָ מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, רַק תִּרְאֶה אֶת הַטוֹב שֶׁל הַיִּלְדִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאשִׁי-חֹדֶשׁ אֲדָרֵיא' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

תִּסְלַח לִי שֶׁהֶצְרַכְתִּי כָּל-כֶּף לְמַהֵר, כִּי פָּשׁוּט מִמָּשׁ הִנְעַתִּי
בְּשִׁעָה הָאַחֲרוֹנָה לְתַפְסֵ אֶת הַמָּטוֹס.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הִיָּתָה שִׁבְת מְאֹד מְאֹד נִפְלְאָה, אִף שֶׁבְּמִשְׁךָ
הָאַרְבָּעָה לֵּילוֹת שְׁלֹא הִיִּיתִי פֹה יִשְׁנֵתִי סֶךְ הַכֹּל שֵׁשׁ שָׁעוֹת בְּכָל
הַלֵּילוֹת בְּיַחַד, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גָּמַל לִי כַחוֹת לְמַעַלָּה מִדְּרָךְ
הַטָּבֵעַ, שֶׁהֶחֱזַקְתִּי מֵעַמֵּד עִם כָּל-כֶּף מֵעוּט שָׁנָה. הֵן אָמַת שִׁישְׁנֵתִי
בַּיּוֹם קִצְתָּ, אָבֵל כָּבֵד כָּבֵד יְכוּלִים לִישֹׁן.

אוֹדוֹת הַמִּקְנָה וְכוּ', לְדַעַתִּי, תִּמְסַר אֶת זֶה לְ... גֵּרוֹ יְאִיר, כִּי הוּא
בַּעַל אַחֲרִיּוֹת, וְאֶצְלוֹ אִף פַּעַם לֹא קָרָה דְבַר כְּזֶה כִּמּוֹ הַשִּׁבְתָּ, שֶׁאִף
אֶחָד לֹא יְכוּל הָיָה לְהַפְנִס לְמִקְנָה בְּגִלְל הַחֵם, וּתְהִלָּה לְאֵל,
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכָה אוֹתִי לְקַפֵּץ בְּפָנִים וְלִטְבֹּל שְׁתֵּי טְבִילוֹת,
אָבֵל הָיָה אִשׁ שׁוֹרֵף, וְזֶה גַם מִסְכֵּן, כִּי יְכוּלִים לְהִתְעַלֵּף, וְאֲנִי רוֹאֶה
שֶׁהָאֲדָם הַזֶּה הוּא לֹא בַּעַל אַחֲרִיּוֹת, וְלִכֵּן תִּכְף-וּמִיד תַּחֲלִיף אוֹתוֹ
מֵרֹאשׁ-חֲדָשׁ הַזֶּה, וְאֲנִי פּוֹתֵב לוֹ עֲכָשׁוּ מִכְתָּב, וְתִמְסְרֵנּוּ לוֹ.

מְחַר, בְּעִזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲדַע בְּדִיּוּק אֶת הַתְּפָאֵרֶךְ מְתִי אֲנִי נוֹסֵעַ,
וְהַבְּחוּרִים יִסְעוּ אִתִּי יַחַד חֲזָרָה.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מֵינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, סוּף כָּל סוּף
זוֹ עֲבוֹדַת הַקִּדְשׁ, וּבְאַרְךָ הַדְּרָךְ לֹא מִפְּסִידִים.

עוֹד יוֹם יוֹמִים אֲדַבֵּר עִם מֵר ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְאֲנִי מְאֹד מִקְנָה
לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּקְבַּל רִשְׁיוֹן לְבְנֵי בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְזֶה לֹא
כָּל-כֶּף רְחוּק לְקִבְּלַת הַרְשְׁיוֹן.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ, כִּי גְדוֹל אֲדוּגְנּוֹ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תרומה, א' דראש-חדש אדר-א' ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

הנה אני רואה, שעבודת המקנה מאד מאד קשה לך, כי בשבת
זו היו מים רותחים, שרב אנשי שלומנו לא יכלו להכנס, תהלה
לאל, זכני הקדוש-ברוך-הוא לקפץ לתוך המים חמים, וטבלתי רק
שתי טבילות, וזה היה ממש פקוח נפש, כי יכולים להתעלף גם-כן
במצב כזה. ולכן הייתי מיעץ לך למסר את זה חזרה לדינינו ... גרו
יאיר, כי זו לא בושה להגיד שלא יכולים להחזיק בזמנים.

מחר אדע בדיוק מתי התאריך שהבחורים יסעו חזרה, והם
יסעו אתי, כי אני עוד פעם אסע נסיעה כזו להגיע ביום חמישי,
ובמוצאי שבת-קדש אני חוזר.

נא ונא ראה להחזיק את היגלד ... גרו יאיר, וזו מצוה מאד מאד
גדולה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתרוה רב נחת מפל יוצאי
חלצריך.

העקר ראה לקבע לעצמך ללמד בכל יום קצת מקרא, קצת
משנה, קצת גמרא, קצת מדרש, אשר הד' למודים אלו הם כנגד
הארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשייה. אשרי מי שאינו
מטעה את עצמו בזה העולם כלל, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תתד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאשִׁי-חֹדֶשׁ אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיִיה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת לַעֲשׂוֹת סְעֵדַת רֵאשִׁי-חֹדֶשׁ, אֶת יְכוּלָה לְהַמְשִׁיךְ לַעֲשׂוֹת סְעֵדָה, אֲבָל כְּדָאֵי שְׂיֵהִיָּה אֶחָד שְׂיִגִיד שֵׁם דְּבָרֵי תוֹרָה, וְזוֹ סְעֵדַת מִצְוָה, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיֵהִיּוּ רַק שְׂמֵחוֹת בְּבֵיתְכֶם.

וְהַעֲקֹר אֵל תְּדַאֲגִי, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

וְאֶת צְרִיכָה לְהַבִּין, שְׁפָל דְּבַר קָטָן שְׂעוֹשִׂים בְּזֵה הָעוֹלָם לְזִכּוֹת הָאָבָא — זֶה עוֹשֶׂה רָשָׁם גְּדוֹל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם כָּלָל, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה א' דְּרֵאשִׁי-חֹדֶשׁ אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שְׂתַשְׁלַח לִי רְשִׁימָה מִפְּרֻטָּת שֶׁל כָּל אֱלוֹ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגְּרִים בְּיַבְנָאֵל, וְאֶפְלוּ אֱלוֹ הָאֲבָרְכִים הַחֲדָשִׁים שְׂנַכְנְסוּ לְגוֹר, שְׂאֲנִי לֹא מְכִיר אוֹתָם, תְּרַשֵׁם לִי אֶת כָּלָם.

תְּהִלָּה לְאֵל, הַקְּבוּץ שְׁלֵנוּ מִתְרַבֶּה, עַד שְׂכַבֵּר לֹא יוֹדְעִים מִי הוּא אוֹרֵחַ וּמִי הוּא תוֹשֵׁב.

אָנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִרְשְׁמוּ עוֹד מִשְׁפָּחוֹת,
שְׂבָךְ נוֹכַח לְאַכְלֵס אֶת כָּל הַדִּירוֹת.

כָּל הַנְּסִיעָה הַזֹּאת הִיְתָה פְּלִיאָה אַחַת גְּדוּלָה, וְהִיְתִי מְאֹד מְאֹד
שְׂמֵחַ לְהִיּוֹת בְּמַחְנִיכִים, אֲף שְׁאֲנִי מְאֹד מְאֹד עֵיף, כִּי סָךְ הַכֹּל מִכָּל
הָאַרְבָּעָה לֵילוֹת יִשְׁנָתִי בְּעֶרְךָ רַק שֵׁשׁ שָׁעוֹת, כִּי בְלִיל רְבִיעִי יֵצְאָתִי
מִפֶּה, וְעַל הַמָּטוֹס לֹא יְכוּלִים לִישֹׁן, וּבִיּוֹם חֲמִישִׁי בְּלִילָה הַגַּעַתִּי
בְּשָׁעָה חֲמֵשׁ בְּבִקְרָה, וְהַתְּפַלְלָתִי וְתִיקִין, וּבְלִיל שְׁבַת הִלְכָתִי לִישֹׁן,
וּכְבָר הָיָה אַרְבַּע וְחֲצִי לַפְּנוֹת בִּקְרָה, וּבְמוֹצָאֵי-שְׁבַת הִיְתִי עַר כָּל
הַלִּילָה, וּבִקְשֵׁי יִשְׁנָתִי, רַק בִּיּוֹם שֵׁשִׁי בִּיּוֹם קָצַת וּבְשַׁבַּת-קֹדֶשׁ, אָבַל,
תְּהִלָּה לְאֵל, אָנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂזָה הָיָה בְּהַצְלָחָה
גְּדוּלָה מְאֹד, וּבְעִזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ, גְּזֻכָּה לְהַתְּפַתֵּת, וְיִהְיֶה לָנוּ קְבוּצָה יְפָה
מְאֹד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתּוּ

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאשׁוֹ-חֲדָשׁ אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שְׁתַּקַּח עוֹד פַּעַם בְּיָדֶיךָ אֶת הַמְּקַנְיָה, כִּי בְּשַׁבַּת
הַיָּה מִמָּשׁ פְּקוּיַח נִפְשׁ לְהַכְנִס לַמְּקַנְיָה, וְאַצְלֶךְ לֹא קָרָה דְּבַר כְּזֶה, וְכֵן
יֵשׁ לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ טַעֲנוֹת.

וְלִכֵּן רְצִיתִי מְאֹד מְאֹד שְׁתַּקַּח בְּעֶצְמְךָ אֶת הַמְּקַנְיָה, וְתִקְבַּל
מִשְׁכָּרְתָּ עַל זֶה, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהַכֵּל
יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַיּוֹתֵר טוֹב.

תְּהִלָּה לְאֵל, יְדִידֵנוּ ... גֵּרוּ יְאִיר, מִשְׁפָּץ אֶת הַמְּקַנְיָה בְּצוּרָה
נִפְלְאָה מְאֹד, אֲשֶׁרִינוּ.

מָאד מָאד נִהְיִיתִי לְהִיּוֹת בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאֲנִי מְקוּהָ שְׁפָל
הַדְּבוּרִים שֶׁדִּבַּרְנוּ נִכְנָסוּ אֶצְלָכֶם, וּמִי יִתֵּן, שְׁנוּזָה לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה
חֲדָשָׁה, כִּי בְּאֵמֶת כְּשֶׁמְדַבְּרִים דְּבָרֵי רַבֵּנוּ וְ"ל, זֶה מָאד מָאד מְעוֹרָר
אֶת הָאָדָם.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הֵיוּ הֵרֵבָה אֹרְחִים, וְאֲנִי מָאד מְקוּהָ
לְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצֵּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לִסְדֵּר תְּרוּמָה, ב' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה,
אִישׁ חַי רַב פְּעָלִים, הֵרַב הַגָּאוֹן רַבִּי ... שְׁלִיט"א.

בְּאֵתִי לְשֹׁטַח שִׁיחִתִּי וְתַפְלָתִי וּבִקְשָׁתִי לְפָנֶיכֶם: יְדוּעַ לָכֶם,
שֶׁהַמוֹסְדוֹת שֶׁלָּנוּ נִמְצְאִים בְּמִצְבַּ קְרִיטִי וְכו', וְעוֹמְדִים כְּכֹר לְעֵקֶל
לְנוּ דְּבָרִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֲנַחְנוּ חַיִּיבִים הֵרֵבָה כֶּסֶף, וְכֵן לֹא שְׁלֵמֵנוּ
לֹא לְמַלְמָדִים וְלֹא לְמוֹרֹת וְכו', וְאֲנַחְנוּ נִמְצְאִים בְּמִצְוֵקָה גְדוּלָּה
מָאד, וְהִרְשֵׁת חַיִּבַּת לָנוּ סְכוּם גְּדוּל, וְתָמִיד שׁוֹלְחִים אוֹתָנוּ מִפֶּה
לְשֵׁם וּמִשֵּׁם לְפֶה וְכו' וְכו', וְלִזְאוֹת אֲנִי מָאד מָאד מְבַקֵּשׁ אֶת כְּבוֹדוֹ,
שֶׁיַּעֲשֶׂה מֶה שְׂרָק יְכוּל בְּאִפְּן שֶׁנִּקְבַּל אֶת הַכֶּסֶף, כִּי אֲנַחְנוּ עוֹמְדִים
תַּחַת קְרִיסָה, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, וְזֶה מֶה שֶׁהִרְשָׁעִים רוֹצִים —
לְסַגֵּר מֶה שִׁיּוֹתֵר תְּלִמוּדֵי תוֹרָה וּבְחֵי סֵפֶר הַלּוּמְדִים תוֹרָה, וְלִכֵּן עָשׂוּ
עִמָּנוּ חֲסֵד, וְתַפְּעֵלוּ שִׁישְׁלָמוּ לָנוּ מֶה שֶׁחַיִּבִים לָנוּ הִרְשֵׁת.

אֲנִי מָאד מָאד מְקוּהָ לְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכְּבוֹדוֹ יִמְלֵא אֶת
בִּקְשָׁתִי, וּבִזְכוּת זֶה יִתְבָּרַךְ מִפִּי אֶל עֲלִיוֹן בְּכָל הַבְּרָכוֹת הַכְּתוּבוֹת
בַּתּוֹרָה.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ב' דְּרָאשׁ-חֲדָשׁ אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גְּרוּ יְאִיר.

הִנֵּה פֹה תִקְבַּל מִכְתָּב לְדוֹדְךָ ... גְּרוּ יְאִיר, וְאֲנִי מָאד מְקַנְיָה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנוּכַל לְקַבֵּל אֶת הַכֶּסֶף שֶׁחַיִּבִים לָנוּ, כִּי אַחֲרַת
אֲנַחְנוּ עוֹמְדִים בְּמַצָּב קָשָׁה מָאד. וְלִכֵּן אֲנִי מָאד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם
אַתָּה יָכוֹל הַיּוֹם לְהַעֲבִיר אֶת זֶה דְּרָךְ פָּקֵס, תַּעֲשֶׂה אֶתְנוּ חֹסֵד גָּדוֹל
מָאד.

מָאד רְצִיתִי, שֶׁתִּשְׁלַח לִי רְשִׁימָה מִתְקַנְתָּ עִם כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
הַחֲדָשִׁים שְׁנִכְנְסוּ לִיבְנָאֵל, כִּי אֲנִי צָרִיךְ אֶת הַשְּׁמוֹת שֶׁל כָּל־הֵן
הַגְּבָרִים וְהֵן הַנְּשִׁים, וְאֲנִי מָאד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל
יִסְתַּדֵּר בְּתַכְלִית הַהֶסְדֵּר, וּלְבִסּוֹף כָּל הַדִּירוֹת יִמְכְּרוּ.

הַעֲקָר הוּא רַק אֲמוּנָה, לְהִיּוֹת חֲזָק וְלֹא לְפַחַד מִשׁוּם דְּבָר
שֶׁבְעוֹלָם, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲנִי מָאד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁסּוֹף כָּל סוֹף אַחַר הַרַע יָבוֹא הַטּוֹב, וְנִנְזָפָה לְרְאוּת
בִּישׁוּעַתָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ב' דְּרָאשׁ-חֲדָשׁ אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גְּרוּ יְאִיר.

בְּרַגַע שֶׁתִּשְׁמַע מִשְׁהוּ מ... גְּרוּ יְאִיר, כְּכֹר תִּמְסַר אֶת זֶה לְ...

וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדֹּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה שְׁלֵיחַ טוֹב, כִּי בָאוּ מִיָּם עַד נֶפֶשׁ, כָּל הַצֶּעֶר וְהַעֲגַמַת נֶפֶשׁ וְהַבְּזִיווּת וְהַחְרוּפִים וְהַגְדוּפִים שֶׁהֵם מִנַּת חֶלְקִי, וּמִי שֶׁאָמַר לְעוֹלְמוֹ דֵּי יֵאמַר לְצַרוּתִי דֵּי!

הִיזָה טוֹב מְאֹד, שֶׁתְּדַפֵּיס אֶת הַקוּוֹנְטֵרס "מִשְׁתָּה וְשִׁמְחָה", וְאֶת הַקוּוֹנְטֵרס "שִׁמְחַת פּוֹרִים", כִּי חָבֵל, עֲכָשׁוּ הוּא הַזְמַן שֶׁצָּרִיכִים אֶת זֶה.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל זְכוּת הַרְבִּים שֶׁיֵּשׁ לָךְ, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדֹּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתּוּכְלוּ לְעֶסֶק בְּזֶה כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם, אֲשֶׁר זֶה זְכוּת הַרְבִּים לְדוֹרֵי דוֹרוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, ב' דְּרָאשׁ-חֲדָשׁ אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְמַסֵּר אֶת הַמִּכְתָּבִים הָאֵלּוּ לְיַעֲדֵם תַּכְף-וּמִיד, כִּי הֵם מְאֹד נִצְרָכִים, וּבִפְרָט אֶת הַמִּכְתָּב שֶׁל הָרֵב ... לְמַסֵּר אֶל הָאֲחִין שְׁלוֹ ... גְּרוֹ יְאִיר, כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ לָנוּ, וְכֵן תְּמַסֵּר אֶת הַמִּכְתָּב שֶׁל ...

רְאֵה לְחֹזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִיָּנִי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְעַקֵּר הַהֲתַחַזְקוֹת הֵיא שִׁמְחָה, וְעַל-יְדֵי שִׁמְחָה, תּוּכַל לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתיא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה, ב' דראש-חדש אדר-א' ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי מאד ... נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין מה שכתבת אודות וכו', תדע לך, שרבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן נב): כמו שיש קשיות על הקדוש-ברוך-הוא, כך צריך להיות קשיות על הצדיקים, וזה בהכרח שיהיה כך, כי אם לא, לא הייתה בחירה, כי באמת הצדיק דבוק בהקדוש-ברוך-הוא, והוא בטל ומבטל בו יתברך, ואם היה כפי שבני-אדם היו חושבים, אז לא היה הפרש בין אחד לשני. ובאמת אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצא), שיכולים לשבת בזה העולם שני אנשים, זה נמצא בגן-עדן, וזה נמצא בגיהנום וכו', הצדיק יש לו עינים רוחניות, ורואה שיש דינים על בני-אדם, ואז הוא מבזה אותו, מרחק אותו, שהוא יפל בחלישות הדעת, ועל-ידי שהוא יפל בחלישות הדעת, מתקו ממנו כל הדינים. ולכן אסור להשבר משום דבר, אלא להחזיק מעמד.

לרבנו ז"ל היה מקרב בשם ר' ליפא, שהוא קרב את ר' נתן ואת ר' נפתלי, ולבסוף נתרחק, מפני שרבנו ז"ל אמר עליו איזה דבור. ופעם אחת שנים אחר ההסתלקות של רבנו ז"ל, פגש אותו ר' נתן, ושאל אותו: ר' ליפא, מה קרה איתך, למה התרחקת? הלא עמנו היית? אמר: מה אעשה, שרבנו ז"ל בזה אותי ונתבישתי וכו'. ענה ואמר לו מוהרנ"ת ז"ל: אם רבנו ז"ל היה לוקח קרש, ומרביץ לי ברבים, ומגרש אותי, לא הייתי בורח, והבן למעשה.

נא ונא הדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא, פי הנסיונות קשים ומרים, ועל כל אחד עובר בזה העולם מה שעובר. הנה אדם

בורח אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמוֹכֵן לְמִסַּר אֶת נַפְשׁוֹ בְּשִׁבְלֵי
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהִנֵּה הוּא נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ, עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ
אֶבֶד מְנוּס וְתַקְנָה, וְלִכֵּן אָסוּר לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבַר שֶׁבְעוּלָם.

רְאֵה לְהִתְבּוֹדַד עֲצָמָךְ בְּכֹל יוֹם עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וּתְחַדֵּשׁ הַרְבֵּה
בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, כִּי אֵין טוֹב מִלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְאֵין מְקוּנָה
לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכִּמוֹ שֶׁעָשָׂה אֶתְךָ נְסִי נְסִים, שֶׁחַתַּנְתָּ אֶת בְּנֶךָ,
כֵּן יַעֲשֶׂה אֶתְךָ עוֹד נְסִי נְסִים. וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (נִדָּה ל.): אֵין
בְּעַל הַנֶּס מִכִּיר בְּנִסּוֹ; וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מַה שֶׁבִּיכְלֶתְךָ, לְדוֹן אוֹתָנוּ
לְכַף זְכוּת, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְדוֹן אוֹתְךָ לְכַף זְכוּת.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרַת תְּרוּמָה, ב' דְּרָאשׁ-חֲדָשׁ אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ, אֶךְ מֵרַב טְרִדוֹתֵי לֹא הִיָּה הַפְּנֹאֵי
לְהַשִּׁיבְךָ. וּבִפְרָט שְׂרָאִית בְּאִיזָה לַחֵץ אֲנִי נִמְצָא מִכָּל הַצְּדָדִים.

וְהִנֵּה נִתְּתָ לִי סִפָּר, וְאֶמְרָתִי לְךָ, שֶׁתִּמְסַר אֶת זֶה לְמִישֶׁהוּ, כִּי
הֵייתִי מְאֹד בְּלַחֵץ, וְאֲנִי לֹא יוֹדֵעַ אֵיפֶה הַסִּפָּר נִעְלָם, וְלִכֵּן תִּרְאֶה
לְכַתֵּב לִי מַה קָרָה עִם הַסִּפָּר.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמָךְ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְעוּלָם, כִּי בְּזֶה
הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד צְרוֹת וְיִסּוּרִים וּמִכְאוּבִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי
שֶׁמְחִזֵּק מִעֲמֹד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם וְיוֹם אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר

כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֹדְבָרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצְּלָחָה נְצָחִית, הַצְּלָחָה כְּזֹאת שְׁאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, ב' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ אֲדָרָא' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְחֻזַק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ.

רְאֵה לְשִׁלַּח לִי רְשִׁימָה מִכָּל אֵלוֹ שְׁיִצְאוּ לְהַפְצָה מְרַכְּזָה בְּשִׁבִיל הַמוֹסְדוֹת שְׁלֵנוּ, כְּדֵי שְׁאוּכַל לְכַתֵּב לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִכְּתַב תּוֹדָה וְהַתְחַזְּקוֹת, וְזֶה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ.

אֵל תִּפְגַּשׁ עִם אֶף אֶחָד לְפָנַי שְׁאַתָּה מְתִיעֵץ אֹתִי, אוּ שְׁ... גְרוּ יְאִיר, יִתֵּן לָךְ הַרְאָה, כִּי בְיָמֵים הָאֵלוֹ אֶחָד צְרִיךְ לְהַתְקַשֵּׁר אֵלֶיךָ וְכו', וְדֵי לְחַפְיָמָא.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף אַחַר הַרַע יָבוֹא הַטּוֹב, וְנִזְכָּה לְהַתְרַחֵב, כִּי הַמַּצֵּב אֲצִלְנוּ מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, וְיִרְדְּנוּ כְּבָר יְרִידָה אַחַר יְרִידָה, אֲשֶׁר אִין יוֹתֵר עוֹד לְאֵן לְרַדָּת, אֲלֹא רַק לְעֵלוֹת.

בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֵּן אֵל תִּתֵּן לוֹ מְשַׁכְּרָת וְכו', כִּי עַל-פִּי דִין תּוֹדָה לֹא חֲבִיבִים לָהֶם אֲפִלוּ אֲגוּרָה אַחַת, אֲשֶׁתּוּ נַעֲלָמָה בְּאִמְצַע וְשִׁבְרָה אֶת הַחֻזָּה, וְלִכֵּן לֹא רַק שְׁלֹא צְרִיכִים לְשִׁלֵּם לָהֶם מְשַׁכְּרָת, אֲלֹא שְׁצְרִיכִים לְקַחַת מֵהֶם קֶנֶס, שְׁעַכְשׁוּ אֲנַחְנוּ שׁוֹבְרִים אֶת הַרְאֵשׁ, כִּי אִין לָנוּ מוֹרָה לְכַתָּה, וְכֵן הוּא הַכְּנִיס אוֹתָנוּ בְּהוֹצָאוֹת מִיְתָרוֹת.

רְצִיתִי לְהִגִּיד לָךְ, שְׂמֵהֵיּוֹם וְהִלָּאָה שְׁלֵא יִסְעוּ הַתְּלִמוּד-תּוֹרָה לְנִסְיָעוֹת מְסַפְּנוֹת, כְּגוֹן: עִם מְטוֹס וְכוּ', כִּי גַם כְּשֶׁנוֹסְעִים עִם אוֹטוֹבוּס, צְרִיכִים רְחֻמִּים רַבִּים, וּבְכָל פֶּעַם שֶׁהִלְדִּים נוֹסְעִים לְטִיּוֹל, אֲנִי לֹא מִפְּסִיק לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁיִשְׁמַר אוֹתָם, וְשִׁישְׁלַח מִלְּאֲכִים שְׁיִשְׁמְרוּ אוֹתָם, כִּי זוֹ אַחֲרֵיּוֹתַי עַל כָּל הִלְדִּים, וְשׁוֹמְעִים הַיּוֹם כָּל-כָּף הַרְבֵּה אֲסוּנוֹת, חֵס וְחִלְלִיָּה, חֵס וְחִלְלִיָּה, יִשְׁמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וּמְכַל שֶׁכֵּן לְנִסְעָה עִם מְטוֹס זֶה דָּבָר מֵיִתֵּר, לֹא רְצִיתִי לְהִגִּיד לָכֶם מִקֵּדָם, כִּי הִבְטַחְתֶּם לְיִלְדִים, אֲבָל מִכָּאן וְלִהְבֵּא אֶל תַּעֲשׂוּ נְסִיעוֹת מוֹזְרוֹת וּמְסַפְּנוֹת כְּאֵלוֹ, כִּי הַשֵּׁטֶן מְקַטְרֵג בְּשַׁעַת הַסַּכָּנָה, וְכָל הַדְּרָכִים בְּשַׁעַת סַכָּנָה, אִם נוֹסְעִים לְטִיּוֹל וּמְצַרְפִּים גַּם קְבָרֵי צְדִיקִים, אִזּוֹ כְּדָאֵי שֶׁהַצְּדִיקִים הַקְּדוֹשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּהָה יִגְנוּ עֲלֵיהֶם, אֲבָל סִתְּם כָּף בְּלִי לְקִשׁוֹר אֶת זֶה עִם קְבָרֵי צְדִיקִים, זֶה פְּשׁוּט מְסַכָּן.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אוֹתָנוּ מִכָּל רַע, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתיד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרַת תְּרוּמָה, ב' דְּרָא-שִׁחֲדָשׁ אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, מְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעָה שְׂאֵת מְסַתְּדֶרֶת בְּכַתְּהָ, וְהַכֵּל הוֹלֵךְ עַל הַצֵּד הַכִּי טוֹב. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַמִּיד תְּבַשְׂרֵי לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְתַצְּלִיחֵי בְּלִמוּדֵי. וְהַעֲקֹר תַּתְּחַבְּרֵי עִם חֲבֵרוֹת טוֹבוֹת, וּבְיַחַד תַּתְּחַזְּקוּ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְכֶם תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתטו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה, ב' דראש-חדש אדר-א' ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם המחירים. לדעתי, תמשיך לעשות את זה, ואל תסתפל על שום בריה שבעולם, ואל תעשה חשבון עם אף אחד, והקדוש-ברוך-הוא ירחיב לנו, ויתן לנו את הכסף הזה, כי אני רואה, אם יש עזי פנים שכם מדברים, אדרבה, אל תתיחס אליהם וכו'.

גם בענין הנגר, זה לא הרבה כסף, ואני חושב שאתה מבין בענין המטות מה לעשות, כדי להגביה את זה.

העקר ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, כי תהלה לאל, לא הפרתי את המקנה כשבאתי, ובודאי כשאבוא בפעם הבאה לא אכיר את זה עוד יותר, כי מסתם תעשה גם קרמיקה על הקירות.

נא ונא לא להתבלבל מאף אחד, כי כף אמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות, פ"ק ה', הלכה א'): העוסק בצרכי צבור — כעוסק בתורה; עם כל זאת אתה צריך לדעת, שזה לא קל, כי כף אמרו חכמינו הקדושים (דברים רבה, פ"ג א', סימן ח'): משאוי של הצבור קשה, ואין אדם יחיד יכול לישא משאוי של צבור בעצמו, עין שם.

עם כל זאת ראה לחזק את עצמך, כי בודאי זכות רבנו ז"ל תגן עליך, ולא תפסיד.

מה אמר לכם! התינוקות שנולדה לכם, בלי עין הרע היא ממש מתנה מן השמים, וחכמינו הקדושים אמרו (נדה ל'): לעולם אפלו

בעל הנס אינו מפיר בנסו, ואני בטוח שזה רק בזכות העלבונות והחרופים והגדופים שאתה סובל מאינשי דלא מעלי. אתה ראה לא להתייחס אליהם, ולהמשיך בעבודת הקדש.

ראה לכתב לי את המספר של ... ומתי אני יכול לתפס אותו.

יכול להיות מאד, שפתאם אני אבוא, אבל עדין איני בטוח מתי, מלבד שאני אבוא על שבת מברכין ראש-חדש ניסן, בעזרתו יתברך שמו.

העקר ראה להיות 'גנב', 'לגנב' בכל יום קצת חמש ורש"י עם התרגום, וקצת משניות, וקצת גמרא, וקצה תצליח דרפק.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תתטז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה, ב' דראש-חדש אדר-א' ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד כואב לי על המצב שבו נקלעתם.

לדעתי, היה פדאי מאד מאד לבקר אתה אצל רופא, כי אם היא מתבטאת בטוי פזה, צריכים לעמד במעקב מה מפריע לה, כי כל מה שמוציאים מהפה — זה מה שחושבים. ולכן זה דבר מאד מספן.

תהיי פקחית, ואל תלכי אתה ביד חזקה, כי לא פדאי, תהיי אמא מבגרת שמבינה יותר, ולא פדאי להפנס בעמות עם הבת. אדרבה, אסור לחגר את החגורה סביבה, אלא לשחררה, וטוב לקחת אותה לטיולים, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יתהפך לטובה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי
שְׁאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּלָּל עָלַיָּהּ, שְׁתִּהְיֶה בְּרִיאָהּ, וְתֵצֵא מִמְּגַה הַרוּחַ רָעָה
שְׁנֹכְנֶסָה בָּהּ, וְיִהְיֶה לָּהּ שְׁמֵחַת הַחַיִּים, וְעוֹד תִּרְאוּ מִמְּגַה הַרְבֵּה גַחַת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְר תְּרוּמָה, ב' דְּרָאשׁ-חֲדָשׁ אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָהּ.

לְנִכּוֹן קִבְּלוֹתַי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת
יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלוֹתַי שְׁאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּלָּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּעֲבִרֵי אֶת
הַכֹּל בְּקִלּוֹת, וְשִׁיְהִיָּה בְּשַׁעַה טוֹבָה וּמְצֻלַחַת, לְדָה קָלָה מְאֹד מְאֹד.

הַעֲקֵר רְאוּ לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ
וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְכּוֹדָאֵי תִהְיֶה לְכֶם דִּירָה יָפָה בִּיבְנָאֵל, רַק לְהִיּוֹת
חֻזְקִים, וְלֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר.

וְשְׁלוֹם לְבַעֲלֶךָ ... גִּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, כִּי בְּעִבּוֹדַת
הַקֹּדֶשׁ אַתָּה עוֹסֵק, וְהִילָדִים מְאֹד גִּהְנִים, וְאֵנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּצְּלִיחַ דְּרַכְךָ, הַעֲקֵר רַק תִּתְחַזֵּק לֹא לִפְחָד מִשׁוּם בְּרִיָּה
שְׁבַעוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֵנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה
שְׁתַּצְּלִיחַ אַתָּם, תִּלְמַד אַתָּם רַק גְּמָרָא רַש"י, וְגַם הַעֲקֵר לְלַמַּד אַתָּם
אֶת הַגְּמָרָא בְּלִי עֲמֻקּוֹת מְאֹד, כִּי הֵם עֲדִין יְלָדִים, שְׂאִין לָהֶם רַקֵּעַ
שֶׁל לַמּוֹד גְּמָרָא, וְלִכֵּן קֹשֶׁה לָהֶם לְקַלְטָא.

רְאֵה רַק לְהַתְחַזֵּק וְתַצְּלִיחַ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתִּיחַ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, ב' דְּרָאשׁ-חֹדֶשׁ אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֶת לֹא צְרִיכָה לְהִתְבַּלְבֵּל כָּלֵל, כִּי הִיא עֲדִין קַטְנָה, וְהַפֵּל יַחְזוֹר כְּמוֹ שֶׁהוּא, וְזֶה בְּרוּר, וְלָכֵן אֶת לֹא צְרִיכָה לְדַאֵג כָּלֵל, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁהַפֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

נָא וְנָא רְאֵי לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְלֹא לְהִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים רַק לְשִׂמְחָה, וְלֹא לְהִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתַּצְלִיחֵי בְּחַיֵּיךָ.

אֶת צְרִיכָה לְתַת תּוֹנָה וְהוֹדָא לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַחֹסֵד חֲנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, סוּף כָּל סוּף יֵשׁ לָךְ אֶת בְּעַלְךָ חֲזוֹנָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לּוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּרַמ"ח אֵיבָרָיו וּבְשִׁס"ה גִּידָיו וּבְכָל טַפֵּי דָמָיו, וְעוֹד תִּרְוּוּ רַב נַחַת מְכֹל יוֹצְאֵי חַלְצִיכֶם. הַעֲקֹר לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתִּיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, ב' דְּרָאשׁ-חֹדֶשׁ אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֵין אֶת יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שֵׁישׁ לִי, שֶׁאֶת עוֹסְקַת בְּמִדְרָשָׁה עִם הַנָּשִׁים, וְאֲנִי שׁוֹלַח עֲכָשׁוּ מַכְתָּב כָּלְלִי לְכָל

נשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁפֹלֵן תְּצַטְרַפְנָה אֶל הַמְדַרְשֵׁיהַּ, וּכְדַאי לְתַת הַיְדַמְנוֹת לְכָל אִשָּׁה לְהַתְבַּטֵּא, כִּי בְּאֵמֶת כָּל אִשָּׁה וְאִשָּׁה יֵשׁ לָהּ כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ בְּלִתֵּי רְגִילִים, אִךְ הִיא פּוֹחֶדֶת לְהוֹצִיא אֶת זֶה מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל. וְלָכֵן תַּעֲשֵׂי כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לְהַכְנִיס בְּכָל פְּעַם אִשָּׁה אַחֶרֶת, שְׁתַּעֲבִיר הַרְצָאָה חֲדָשָׁה.

הַעֲקֹר לְהַחֲדִיר אֲמוֹנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַרֵךְ, כִּי רַק בְּשִׁבִיל זֶה בָּאנוּ לְזֶה הָעוֹלָם — לְהַפִּיר אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה לְפָנָיו יִתְבַרֵךְ שְׁנַצְלִיחַ, וּתְהִלָּה לְאֵל, אִין לָנוּ בְּמָה לְהַתְבַּיֵּשׁ עִם הַקְהֵלָה שְׁלָנוּ, אֲבָל צְרִיכִים לְאֶחָד אוֹתָם יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וְעַקֵּר הָאֲחוּד רַק עַל-יְדֵי הַבּוֹרֵי אֲמוֹנָה, וְאֲמוֹנַת חַכְמִים וְסַפְּרֵי צְדִיקִים, וְלִמּוּד הַלְכוּת, וְשִׁתְּהִינָה עֲסוּקוֹת.

נָא וְנָא רְאִי לְהַתְחַזֵּק, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב, וְעוֹד תִּרְאִי נְסִים וּנְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, ב' דְּרָאשׁ-חֲדָשׁ אֲדַרְא' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל תְּלַמִּידֵי יִשְׁבֵּת "דְּמַשְׁק אֱלִיעֶזֶר", הַיּוֹנִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, אָמֵן.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׁתִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד מְאֹד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וּבְכַרְט לְהִיּוֹת חֲזָק לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנׁוֹת, אֲשֶׁר הַלִּמּוּד הַזֶּה שׁוֹרֵף אֶת הַיֶּצֶר הָרַע שְׁבוּעַר בְּאָדָם, וְכֵן רְצִיחֵי מְאֹד מְאֹד, שְׁתַּתְּמִידוֹ בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, לַעֲשׂוֹת לַעֲצָמְכֶם קְבִיעוֹת זְמַן לְצֵאת אֶל הַשָּׂדֶה וְלְהַתְּבוּדֵר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא לְפָחוּד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. וְעַל כָּלֵם — רְאוּ לְקִנּוּת לַעֲצָמְכֶם מִדּוֹת טוֹבוֹת, כִּי הִיסוּד אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל הִיָּה מִדּוֹת טוֹבוֹת, וּבְשִׁבִיל זֶה חִבֵּר לָנוּ אֶת הַסֵּפֶר הַנִּפְלָא "סֵפֶר-הַמִּדּוֹת",

כּי בְּמִדָּה שְׁאָדָם מוֹרְד, בְּה מוֹרְדִים לוֹ (סוּטָה ח); הַעֲקָר הוּא הַמְדוּת,
כּי בְּלִי מְדוּת אָדָם הוּא חֵיָה בְּצוּרַת אָדָם. וְלִכֵּן אֲנִי מְאֵד מְאֵד מְבַקֵּשׁ
אֶתְכֶם, שְׁתַּמְיִדוּ מְאֵד מְאֵד בְּלִמּוּד "סִפְר־הַמְדוּת", עַד שְׂיִהֵא שְׁגוּר
עַל פִּיכֶם בְּעַל־פֶּה, וְהִרְבֵּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים זוֹכִים לְדַעַת אֶת
זֶה בְּעַל־פֶּה, וּבְכָל הַדּוֹרוֹת תְּמִיד דְּבָרוּ בֵּינֵיהֶם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ קְטָעִים
מִ"סִפְר־הַמְדוּת", וְאָחַד הַזְכִּיר אֶת הַשְּׁנִי מֵה שְׁרַבְנוּ וְ"ל רוֹצֵה
מֵאֲתָנוּ.

אֲנִי מְאֵד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּהֲיוּ הַיּוֹם בְּשַׁעוֹר שְׁאֲנִי
אֶתֶן בְּרָבִים.

הַמְאֻחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתכא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, ב' דְּרֵאשׁ-חֲדָשׁ אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בִּבְנֵי-אֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַיְ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד, אָמֵן.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל גְּדֹל הַחֲסֵד שְׁזַכְּנִי הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת בְּמַחְנִיכֶם בְּשַׁבַּת-קֹדֶשׁ וְלִשְׁבוֹת עִמָּכֶם יַחַד, מִמָּשׁ
הָיָה תַעֲנוּג גֵּן-עֵדֶן, לְרֵאוֹת אֵיךְ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים מֵתְאַחֲדִים
יַחַד, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חֲזַק, וַיֵּשׁ לָנוּ קְבוּצַת קְדוּשׁ וְנוֹרָא מְאֵד,
שְׂאִין לָנוּ לְהִתְבַּיֵּשׁ עִם שׁוֹם קָהֵלָה בְּעוֹלָם.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הַיְלָדִים מְקַבְּלִים חֲנוּךְ שֶׁל אָמוּנָה בְּרוּךְ-
וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַבְּנִים לוֹמְדִים לְהִתְבּוֹדֵד אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וְלִדְבַר פְּתוּחַ מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֵן הַמּוֹרוֹת מְלַמְּדוֹת אֶת
הַבְּנוֹת רַק אָמוּנָה לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִדְבַר מֵהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, וְשֵׁם שְׁמַיִם שְׁגוּר בְּפִיהֶם שֶׁל תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, וְזוֹ

הַזְכוּת הַמְּחִיָּה אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְלִכְּנָן עָלֵינוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד עַל נֵעַם חֻלְקָנוּ, עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שֵׁם גּוֹרְלָנוּ, וְזָכִינוּ לְגוֹר בְּיַבְנָאֵל.

אֲנִי מִבְּטִיחַ לְכֻלְכֶּם, שֶׁפֶה תִּהְיֶה עִיר גְּדוּלָּה עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וְעוֹד תִּרְאוּ נִסִּים נִגְלִים שְׂעִעֲשֵׂה עִמָּנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִפְרָט בְּחֻדְשֵׁי הָאֵלוּ, וְלִכְּנָן אֲנִי מְאֹד מִבְּקִשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים לְקַיֵּם מֵאַמְרָם ז"ל (תַּעֲנִית כֵּט): מִשְׁנַכְנֵס אֶדְר מְרַבִּים בְּשִׂמְחָה; שֶׁתִּרְקְדוּ בְּכָל יוֹם אַחַר כָּל תְּפִלָּה וּתְפִלָּה, כִּי הַשִּׂמְחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת, כִּי עָקֹר הַגְּאֻלָּה תִּהְיֶה רַק עַל-יְדֵי שִׂמְחָה, וּבִפְרָט בְּחֻדְשֵׁי אֵלוּ שְׁנֵי חֻדְשֵׁי אֶדְר, נִזְכָּה לְפוּרִים קָטָן וּלְפוּרִים גְּדוֹל, שֶׁבָּהֶם נִזְכָּה לְרֵאוֹת מְחִיַּת הַמֶּן-עַמְלֵק, וְכָל שׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל, וְזֶה זֹכִים רַק עַל-יְדֵי שִׂמְחָה, כִּי שִׂמְחָה הִיא הַיְסוּד בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּשֵׁי-מוֹתֵר"ן, חֻלְק ב', סִימָן כד): מְצַוָּה גְּדוּלָּה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד; וְצָרִיכִים לְהַכְרִיחַ אֶת עַצְמוֹ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי טֹבַע שֶׁל אָדָם, שֶׁנִּמְשָׁף אַחַר הַעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוּת. וְרַבְּנוּ ז"ל מְגָלָה לָנוּ (שֵׁם), שְׁגַם חֻכְמֵי הַרוֹפְאִים אוֹמְרִים, שֶׁכָּל הַמַּחְלוֹת וְהַחֲלָאִים רְעִים בְּאִים לְאָדָם רַק מִחֲמַת עֲצָבוֹת.

וְלִכְּנָן רְאוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁכֶם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְאֵל תִּטְעוּ אֶת עַצְמְכֶם כָּלֵל, אֲלֵא תִמְסְרוּ אֶת נַפְשְׁכֶם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִז תִּרְאוּ נִסִּים נִגְלִים שְׂעִעֲשֵׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא רְאוּ לְעוֹרֵר אֶת נַשׁוּתֵיכֶם אֵלוּ שְׁלֵא עוֹבְדוֹת לְלַכֵּת אֶל הַמְּדַרְשֵׁי שֶׁפִּתְחָנוּ לְנָשִׁים, וְכִּף הֵן תִּלְמַדְנָה הַלְכוֹת וּפְרָשֵׁת הַשְּׁבוּעַ, סְפוּרֵי צְדִיקִים, וַיֹּאמְרוּ תְהַלִּים בְּיַחַד, שְׂוָה יָאֲחַד אוֹתָן, וְאִם יִהְיֶה טוֹב לְנָשִׁים, מִמֵּילָא יִהְיֶה טוֹב לְגַבְרִים.

נָא וְנָא רְאוּ 'לְגַנְב' בְּכָל יוֹם לְמוֹד הַלְכָה, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִינָנו מְאֹד עַל לְמוֹד הַלְכָה, וְאָמַר (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כט), אֲשֶׁר כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִחֻב לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר בְּפוּסְקִים וְשִׁלְחָן עָרוּף, וְלִכְּנָן עָלֵינוּ לְקַיֵּם אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת, וְלֵא לְהַתְּבַלְבֵּל מֵאַף אֶחָד.

נא וְנָא רָאוּ לְצֵאת לְהַפְצָה, וּבְזִכּוֹת זֶה יִהְיֶה לָכֶם תָּמִיד כֶּסֶף
בְּפִים, וְיָדוּעַ אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל בִּרְרָף אֶת תַּלְמִידוֹ ר' נִפְתָּלִי ז"ל, שֶׁפֶל
פַּעַם שִׁיכְנִים אֶת הַיָּד לְכִיס, יִהְיֶה לוֹ כֶּסֶף, וְכֵן הִתְקַיֵּם. וְאֲנִי מִבְטֵיחַ
לְכֻלְכֶם, שְׁמִי שִׁילָף לְהַפְצָה, תָּמִיד יִהְיֶה לוֹ בְּפִים כֶּסֶף, וְלֹא יִצְטָרֵף
לְלוֹת כַּמָּה שְׁקָלִים בְּעֵבוֹר לָחֵם וְחֻלְבּ וְכוּ', תָּמִיד יִהְיֶה לוֹ בְּפִים
כֶּסֶף. אֵל תִּהְיוּ בְטָלְנִים! עִם יִשְׂרָאֵל צְמֵאִים אֵל דְּבַר ה', צְרִיכִים
לְצֵאת בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ לְהַפְיֵץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, כִּי רַק בְּזֶה תִּלְווֶיָּה
גְּאֻלְתָּנוּ.

הַכֶּפֶל הַדְּבָר, עֲכָשׁוּ בְּחֻדֶשׁ הַשְּׂמֻחָה עֲלֵיכֶם לְרַקֵּד אַחַר פֶּל
תַּפְּלָה וְתַפְּלָה, וְעַל-יְדֵי הַמַּחְצֵאת כֶּף וְרַקוּדִין מִמַּתִּיקִים אֶת פֶּל
הַדִּינִים.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתכב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ב' אָדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָיָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לָךְ רַפּוּאָה שְׁלֵמָה, וְלֹא תִצְטָרְכֵי שׁוּם
רַפּוּאוֹת גְּשָׁמִיּוֹת, וְעַקֵּר הַרַפּוּאָה שְׁלָךְ — שְׁתַּמְשִׁיכֵי לְתַקְתֵּק אֶת אוֹר
הָאוֹרוֹת צַח הַצְּחֻצְחוֹת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, כִּי אֵין עוֹד זְכוֹת יוֹתֵר גְּדוּלָּה
מִזֶּה, כִּי הִיא זְכוֹת הַרְבִּים לְדוּרֵי דוֹרוֹת.

וְהִנֵּה בִקְשׁוּ מִמֶּנִּי שֶׁבְכָל יוֹם שְׁנֵי מִשְׁעָה שְׂמוֹנָה עַד תִּשְׁעַ אֲדַבֵּר
מִחֲנוּף, וְלַעֲוֹרֵר אֶת הַחַלּוֹנִים לְהַכְנִיֵס אֶת יְלָדֵיהֶם בְּחֲנוּף תּוֹרְנֵי
"חֲנוּף טְהוֹר", וְאִמְרָתִי שְׂאֲעֲשֶׂה מִזֶּה סֶפֶר גְּדוֹל, בְּכָל שָׁבוּעַ יִתּוּסֵף
כַּמָּה פְּרָקִים חֲדָשִׁים, עַד שֶׁבְמִשְׁוֹף הַזְּמַן יִהְיֶה סֶפֶר עַב פָּרַס, וְזֶה
הַסֶּפֶר "חֲנוּף טְהוֹר", וְתִהְיֶה לְאֵל, הַיּוֹם צִלְצְלוּ אֵלֶי שְׂאוּדוֹת הַשְּׁעוֹר
שֶׁל אֶתְמוֹל כְּבָר נִרְשָׁמוּ בְּתַלְמוּדֵי תּוֹרָה וּבְבִתֵּי סֶפֶר אַרְבָּעִים יְלָדִים,
וְהֵם רוֹצִים שְׂאֲמִשִּׁיף בְּזֶה, וְלָכֵן אֲנִי רוֹאֶה בְּזֶה הַזְּדַמְנוֹת טוֹבָה לְחַבֵּר

ספר וְחִבּוּר גָּדוֹל "חֲנוּךְ טְהוֹר", שִׁיְהִיָּה הָעֵקֶר בְּשִׁבִיל הַחֲלוּנִים וּסְתֵם עֲמֹךְ, לְעוֹרֵר אוֹתָם לְהַכְנִיֵס אֶת הַיְלָדִים בְּחֲנוּךְ תּוֹרְנִי.

אודות בְּנֵכֶם ... גֵּרוֹ יְאִיר, לֹא כְּדַאי לְלַכֵּת נֶגֶד רְצוֹנוֹ, מֵאַחַר שְׂבַעֲבָר הָיָו לָכֶם עֲמוֹ קְשִׁיִּים וְהוּא יֵלֵד מִיַּחַד, וְלִכֵּן אַתֶּם צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְכַבֵּד אֶת רְצוֹנוֹ, כִּדֵּי שְׂלֵא יִפְגַּע וְתַחֲזוֹר לָכֶם וְכוּ' הָעֲגָמַת נֶפֶשׁ מַה שֶּׁהִיָּה לָכֶם עֲמוֹ, וְלִכֵּן אֵל תִּסְתַּכְּלוּ מַה שְּׁגַם בֵּין ... לוֹמֵד שֶׁס, מַה יֵּשׁ לָכֶם עֲמוֹ, אַתֶּם צְרִיכִים לְהִסְתַּכֵּל רַק מַה שְּׁטוֹב בְּשִׁבִיל בְּנֵכֶם, וְאִם הוּא מִתְעַקֵּשׁ רַק לְהַכְנִיֵס בִּישִׁיבָה זֹו, תַּעֲשׂוּ אֶת רְצוֹנוֹ, כִּדֵּי לֹא לְשַׁבֵּר אֶת רוּחוֹ.

נָא לְהוֹדִיעַ לִי עַד אֵיזוֹ מִשְׁנָה שְׁלַחְתִּי "מִגֵּן אֲבוֹת", כִּי יֵשׁ לִי עוֹד לְשַׁלַּח, וְשִׁכַּחְתִּי מַה כָּבָר שְׁלַחְתִּי לָכֶם, וְלִכֵּן תִּכְתְּבוּ לִי אֶת הַמִּשְׁנָה הָאַחֲרוֹנָה שְׁקִבַּלְתֶּם בְּפָרֶק ב', וְאֶשְׁלַח לָכֶם עוֹד.

בְּעוֹד חֲצִי שְׁעָה יְהִיָּה לִי שְׁעוֹר עִם הַבְּחוּרִים.

הַמֵּאַחַל לָךְ רַפּוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתכג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אֲדָרָא' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, תִּלְמִידֵי הַיֵּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

בְּאַתִּי לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּעֲצֵר לְכַמָּה דַּקוֹת וְתַבְּוֹנֵן כִּדְבָרֵי אֵלוֹ שְׁאֲנִי מְדַבֵּר אֵלֶיךָ וּמִבְקֵשׁ מִמֶּךָ: אֵינִי אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַצַּעַר וְהָעֲגָמַת נֶפֶשׁ שִׁישׁ לִי, מִמָּה שְׁקוֹרָה אַתָּה, הֲלֹא אֲנִי צְפִיתִי לְרֵאוֹת מִמֶּךָ הַמּוֹן גַּחַת, מִסְרַתִּי אֶת נֶפְשִׁי כִּדֵּי לְחַתֵּן אוֹתְךָ בְּגִיל צַעִיר, וְהָיוּ לִי מִלְחָמוֹת גְּדוּלוֹת עַד שְׁרַאֲתִי אוֹתְךָ לְהִתְחַתֵּן, וּכְשֶׁהִתְחַתַּנְתָּ, הִיָּתָה לִי שְׂמִיחָה גְּדוּלָה מְאֹד, וּלְבַסּוּף הִתְקַרַּרְתָּ לְגַמְרֵי וְכוּ', וְלִבִּי נִשְׁבֵּר בְּקַרְבִּי לְגַמְרֵי, כִּי הָרִי חֲכַמִּינוּ הַקְּדוּשִׁים הִתְפַּלְּלוּ, שְׂלֵא יְהִיָּה לָהֶם בֵּין אוֹ תִּלְמִידֵי הַמְּקַדִּיִם תְּבַשִּׁילוּ בְּרַבִּים (עִין בְּרִכּוֹת

וְהַרְבֵּה בְּקִשְׁתִּי בְּעִבּוּרְךָ, וְתִהְיֶה לְאֵל, הַתְּפִלוֹת פְּעֵלוֹ, וְהִנֵּה לְקַחְתָּ אֶת עֲצֻמְךָ בְּיַדְךָ, וְעָשִׂיתָ כּוֹלָל, וְנִהְיִיתָ רֹאשׁ הַכּוֹלָל, וְהִתְחַלַּקְתָּ לְלַמֵּד בְּעִיּוֹן רַב, וּמִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים נִפְתַּח בִּי, וְזֶה לְקַח תְּקוּפָה, וּלְבִסּוּף עוֹד פֶּעַם נִפְלַתָּ, עַד שֶׁהִתְחַבְּרַתְּ אֶל קָלִים וְרִיקִים וּפְחוּזִים, שְׂאֵתָה אוֹכֵל אֶת מֵאֲכָלֶם, שְׂזָה בְּוִדְאֵי טְרֵפָה, וְשׁוֹמֵעַ אֶת דְּבוּרֶם, שְׂזָה דְבוּר לֹא מִתְאַיֵּם לִיהוּדִי, נְבוּל פֶּה וְכוּ', וְכֵן הִלָּאָה וְהִלָּאָה וְכוּ' וְכוּ', עַד שֶׁתִּרְאֶה לְהִיכֵן הַנְּעֻפָּה! וְאֵת הַפְּאֵב הַמֵּר שֵׁישׁ לִי, זֶה רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יוֹדֵעַ!

כָּל-כֶּף הַרְבֵּה הַצִּטְעָרְתִּי עַד שֶׁרְאִיתִי אוֹתְךָ לְהִתְחַמֵּן, וּבִשְׁעָה שֶׁנּוֹלְדָה לְךָ בֵּית, הִיִּיתִי הֵכִי מְאֹשֶׁר, וְהִנֵּה עֲכָשׁוּ אֲנִי פֶשׁוּט שְׂכוּל, אֲבָא שְׂכוּל שְׂאֵבֵד אֶת בְּנוֹ. וְכֶף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סִפְרֵי וְאַתְחִינּוּ): וְשִׁנְנַתְם לְבִנְיָךְ — אֵלּוּ תִלְמִידֶיךָ, מִכָּאֵן לְתִלְמִידִים שֶׁהֵם קְרוּיִים בְּנִים, וּכְשֶׁם שֶׁהִתְלַמְּדִים קְרוּיִים בְּנִים, כֶּף הַרְבַּ קְרוּי אָב, וְזֶה כָּל-כֶּף כּוֹאֵב לִי לְמָה אֵתָה צְרִיךְ לְהִתְחַבֵּר אֶל חֲלוֹנִים?! לְמָה אֵתָה צְרִיךְ לִישֵׁן בְּבֵיתְךָ?! תִּרְאֶה אֵילּוּ חַיִּים הֵם חַיִּים! חַיִּים שֶׁל רִיקְנוּת, בְּלִי תְּכִלִּית, מְרוֹיַחִים קֶצֶת כֶּסֶף וְאוֹכְלִים, וְעוֹכְדִים כְּמוֹ חֲמוּר, וּמְרוֹיַחִים כֶּסֶף וְאוֹכְלִים וְשׁוֹתִים וְכוּ' וְכוּ', וְכֶף חוֹזֵר חֲלִילָה, חַיִּים שֶׁל רִיקְנוּת.

וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ וּמִתְחַנֵּן אֵלֶיךָ, תַּעֲשֶׂה עִמִּי חֶסֶד, וְתַעֲזֹב אֶת הַשְּׁטִיּוֹת, תִּבְא לְכָאֵן שְׁנָה אַחַת, וְחַשְׁקֶם אֶת עֲצֻמְךָ בְּיִרְאֵת שְׂמִים, וּבְנִי ... גְרוֹ יְאִיר, מוֹכֵן לְמִצָּא לְךָ עֲבוּדָה וְדִירָה. וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, חוּס וְרַחֵם וְחַמֵּל עָלֶיךָ וְגַם עָלַי, כִּי גִדֵּל הַצֶּעַר וְהַעֲגָמַת נֶפֶשׁ וְהַבּוּשָׁה שֵׁישׁ לִי, זֶה אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי לֹא תֵאָרְתִּי וְלֹא שַׁעֲרָתִי, שְׂאֲנִי אֲגִיעַ אֶל מִצֵּב כְּזֶה. הֲלֹא הַסֵּמ"ךְ-מ"ם רַק רוּצָה לְתַפֵּס אוֹתִי וְכוּ', מְסַרְתִּי אֶת נַפְשִׁי בְּשִׁבִּיל הַתְּלַמְּדִים שְׁלִי, לְחַתֵּן אוֹתְם, וּלְבִסּוּף יוֹרְקִים לִי בְּפָנִים, פֶּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, הָאֵם זֶה לֹא צֶעַר?! הָאֵם זֶה לֹא בּוּשָׁה?! הָאֵם זֶה לֹא עֲגָמַת נֶפֶשׁ?!

וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, חוּס וְרַחֵם עָלַי וְעַלֶיךָ, וּבְיַד־אִי
לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ שְׁתַּעֲשֶׂה אֶת רְצוֹנִי, וְאֶהְיֶה לְךָ אֶסִיר תּוֹדָה.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתְּכֵד.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיֶיהָ.

אֵין אֶת יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַצַּעַר וְהַעֲגַמַת נַפְשׁ שֵׁשׁ
לִי מִמָּה שָׂאתָ מִדְּרָדְרַת מִיּוֹם לְיוֹם, אֵילוּ בּוֹשׁוֹת זֶה גּוֹרֵם לִי וְכוּ'
וְכוּ', אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהַשְּׁקֵעָתִי בְּכֶם הַשְּׁקֵעָה גְדוֹלָה לְחַנּוּף אֶתְכֶם בִּירְאֵת
שָׁמַיִם שְׁלֵמָה, וּלְבַסּוּף אֶת מוֹעֲדַת וְכוּ', אִם הֵייתָ שׁוֹמֵעַת מֵה שֶׁאֲנִי
שׁוֹמֵעַ בְּיוֹם אֶחָד צְרוּת יִשְׂרָאֵל — יְלָדִים צְעִירִים, נָשִׁים צְעִירוֹת
וְכוּ' קִבְּלוּ סְרֻטָן, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וּמִתְפַּתְּלִים בִּיִסוּרִים וְכוּ', אַז הֵייתָ
מִתְחִילָה לְרַעַד וּלְפַחַד, אָדָם צָרִיף לְפַחַד מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, כִּי סוּף כָּל
סוּף מֵה יִשְׁאָר מֵאֲתָנּוּ?! וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, חֲמֵלִי וְרַחֲמֵי
עַל עַצְמִךְ! כִּי יוֹם אֶחָד אֶת עוֹזְבֵת אֶת זֶה הָעוֹלָם, וּבְאֵילוּ פָּנִים
תִּגִּיעִי אֵל אַבִּינוּ שְׁבַשְׁמִים! וְכֵן חֲמֵלִי עָלַי! אֶת הַבּוֹשׁוֹת וְהַחֲרָפוֹת
שֶׁאֲנִי סוֹבֵל מִכֶּם, זֶה אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל! חֲמֵלִי וְחוּסֵי עַל
הוֹרִיף שֶׁהֵם אֲנָשִׁים מְבַגְּרִים, אֶת הַצַּעַר וְהַבּוֹשָׁה שֵׁשׁ לָהֶם מִמֶּךָ.
וְלִכֵּן אֲנִי מַצִּיעַ לְךָ, שְׁתַּעֲשִׂי כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְבוֹא לְפָה עִם
בְּעֻלְךָ וְעִם בִּתְךָ, וְתִגְוֹרוּ פֹה שָׁנָה אַחַת, וְתַחֲחַזְקוּ בִּירְאֵת שָׁמַיִם,
וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לְכֶם גַּם פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַ, וְלֹא תַצְטָרְכוּ עוֹד
לְבוֹא לְנִסְיוֹנוֹת. אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ שְׁתַּעֲשִׂי אֶת רְצוֹנִי.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתְּכָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אֲדָר־א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אודות ליל שְׂמֵחָה וְכוּ', לְדַעְתִּי, אֶת יְכוּלָה לְלַכֵּת בְּלִי שׁוּם סֶפֶק, כִּי זֶה תַקּוּן גְּדוֹל לְאַבָּא, כִּי כְּשֵׁאת תַּחֲיִי שְׂמֵחָה תַעֲשִׂי טוֹבָה גְּדוֹלָה לְנִשְׁמַת אָבִיךָ, וּמְכַל שְׂכָן כְּשֵׁתַעֲשִׂי סְעֻדַת רֵאש־חֻדֶשׁ, זֶה יִהְיֶה לְטוֹבַת הָאַבָּא, וְלִכְּנֵן אֶת יְכוּלָה לְלַכֵּת אֶל הָעָרֵב שְׂמֵחָה, וּלְעִשׂוֹת סְעֻדַת רֵאש־חֻדֶשׁ, וּבִפְרֵט שְׂיִגִּידוּ שֵׁם גַּם דְּבָרֵי תוֹרָה.

רְאֵי לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, סוּף כָּל סוּף אֶת בֵּית יַחֲידָה וְלֹא נִשְׁאָר מִהָאַבָּא רַק אֶת, וְלִכְּנֵן תִּרְאֵי לְהַרְבוֹת בְּמַצּוֹת וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְזוֹ תַּחֲיָה זְכוּת מְאֹד גְּדוֹלָה לְנִשְׁמָתוֹ.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחֵי דְרַבְּךָ תַּמִּיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתְּכוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אֲדָר־א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֶת לֹא צְרִיכָה לְדַאֵג כְּלוּם, בְּשִׁבִיל הָאֲחִים וְכוּ', צְרִיכִים רַק לְעִשׂוֹת מַצּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְזֶה כְּבוֹר יִהְיֶה לְטוֹבַת נִשְׁמָתָם,

בְּיָדַי זֶה כּוֹאֵב, מֵה שֶׁקָּרָה כִּף עִם הָאֲחִים, עִם כָּל זֹאת אָסוּר לְפַל
בְּיָאוֹשׁ וּבְדַכְאוֹן, שְׂזָה הַכִּי גְרוּעַ.

כְּתַבְתִּי מִכְּתָב אֶל ... תַּחֲיָה, כִּדַת מֵה לַעֲשׂוֹת, וְהִיא בֵּן יְכוּלָה
לְלַכֵּת לַעֲרֹב שְׂמִיחָה, וְכֵן הִיא יְכוּלָה לַעֲשׂוֹת סְעֻדַת רֵאש־חֹדֶשׁ, כִּי
תָמִיד תִּזְכְּרוּ אֲזוּ דְבָרֵי תוֹרָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיָדַי יִרְחַם
עֲלֵיכֶם, וְנִשְׁמַע וְנִתְפָּשֵׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתכז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גְרוּ יְאִיר.

כִּי תִקְבַּל בְּמֵה מִכְּתָבִים, וְתִמְסַר אֶת זֶה לְיַעֲדֵם.

אֶת הַמִּכְתָּב שֶׁל ... גְרוּ יְאִיר, תִּמְסַר לוֹ בְּיַד, כִּי מְאֹד נַחוּץ וְנָדִי
לְמַבִּין, וְכֵן אֶת הַמִּכְתָּב לְ... תִּמְסַר בְּיָדָהּ, כִּי זֶה מְאֹד נַחוּץ, וְנָדִי
לְמַבִּין.

מֵה לַעֲשׂוֹת?! אֶת גְּדֵל הַצַּעַר וְהָעֲגָמַת נִפְשׁ שִׂישׁ לִי, רַק
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ, מִסִּרְתִּי אֶת נַפְשִׁי, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, לְחַתֵּן
אֶת הַיְלָדִים בְּגִיל צַעִיר, וְהַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֲנִי עָלֵי מְאֹד, וְרַק רוֹצֵה
לְפַתַּח עָלַי תִּיק וְלֹא מַצְלִיחַ, שׁוֹפְכִים אֶת דְּמֵי, מְחַרְפִּים וּמְגַדְפִּים
אוֹתִי בְּכָלֵי שׁוֹפְכֵי הַנִּקְרָא עֲתוּנִים, וְלִבְסוּף יוֹרְקִים לִי בַּפְּנִים,
וּבְתוֹכָם בְּנֵךְ ... גְרוּ יְאִיר, מֵה לַעֲשׂוֹת? זֶה חֵלֶק מֵהַחַיִּים.

אִם הֵייתָ יוֹדֵעַ מֵה שְׂאֲנִי שׁוֹמֵעַ בְּיוֹם אֶחָד צְרוֹת יִשְׂרָאֵל, אָדָם
אֲחֵר הָיָה מְשַׁתְּעָע, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, מֵה שֶׁקוֹרָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂאֲמַר לְעוֹלָמוֹ דֵּי, יֹאמַר לְצְרוֹת יִשְׂרָאֵל דֵּי,
וְיִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלָמָה לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל.

ראה לחזק ולאמץ ולעודד את עצמך ואת אשתך, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא שהיא תעבור על הכל, ותוליד בקלות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תתכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... בְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאֲנִי כוֹתֵב עִכְשָׁו מִכְּתָב לְ... וּלְשִׁתְּפוּ ... שְׁלֹא יִפְרִידוּ עֲצָמָם מִהַשְׁתָּף הַשְּׁלִישִׁי ... כִּי זֶה רַק יִגְרַם לָנוּ צָרוֹת, וְחִבֵּל שִׁתְּפָרֵד הַחֲבִילָה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג אֶת הָעוֹלָם בְּהַשְׁגָּחַת פְּרִטִּית, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינּוּ נַעֲשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, אֲלֹא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, וְלִכֵּן אֵתָּה לֹא צָרִיךְ לַפְחֹד, סוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב. רַבְּנוּ ו"ל אָמַר: נִצְחָתִי וְנֹאֲנָצַח, וּבִנְדָאִי פַּה תִּהְיֶה עִיר בְּרִסְלָב.

אֹדוֹת תִּקּוֹן הַמְּטַבֵּעַ וְכוּ', אֵינּוּ דָבָר כְּזֶה, וְזֶה סֵתֵם דְּמִיּוֹן. וּמָה שְׁשִׁיף לְמִצִּיאַת הַזּוּוּג בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, מִדְּפָס כָּבֵד בְּקִנְטָרְס "מִצִּיאַת-הַזּוּוּג".

בְּעֵינַי הַסִּפֵּר תוֹרָה, בּוֹדָאִי צְרִיכִים לְהַכְנִיס אֶת זֶה תִּכְף-וּמִקֵּד בְּשִׁיגְמֵר, וְאֲנִי מְאֹד מְקוּוֹה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְהִיּוֹת בְּשִׁבְתּוֹ מְבָרְכִין חֹדֶשׁ גִּיסָן בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה.

וּכְדָאִי לְהַכְנִיס אֶת זֶה קֹדֶם כָּל בְּבִית-הַכְּנֶסֶת, וּבְעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּשִׁיבְנָה הַבֵּית-הַכְּנֶסֶת הַגְּדוֹל נִכְנָס אֶת זֶה שָׁם.

רַק תִּתְחַזַּק וְתִרְאֶה אֵיךְ שִׁתְּצַלִּיחַ בַּחַיִּים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כַּח תַּחַט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר תְּרוּמָה, ג' אָדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וְהִיָּה טוֹב מְאֹד, אִם אַתָּה יְכוּלָה לְלַכֵּת לְחַמֵּי טְבָרְיָה אוֹ לְחַמַּת גְּדֵר, שֶׁהֵם מֵיָמַי מְסֻגָּלִים לְבַטֵּל אֶת הַכְּאֻבִים, שֶׁזֶה מִן הַסֵּתֶם דְּלָקַת פְּרָקִים וְכוּ'.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ רַפּוּאָה שְׁלֵמָה בְּשִׁלְמוֹת.

אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַשְּׂמִיָּה שֶׁיֵּשׁ לִי, שֶׁמְסַרְתָּ שְׁעוֹר לְנָשִׁים, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְאֵנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּמִיד תִּמְסְרֵי שְׁעוֹר, וְזֶה יִכְנִיס בְּךָ בְּטָחוֹן עֲצָמִי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתְּל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר תְּרוּמָה, ג' אָדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אִמַּר לְךָ! תְּאֲמִינִי לִי, שְׂאֵנִי מְאֹד מְכַבֵּד וּמְיַקֵּר אֶת הַמְּסִירוֹת נַפְשׁ שְׂאֵת מוֹסְרַת בְּעִבּוּר הַבֵּית-סֵפֶר שְׁלֵנוּ, וְזֶה יִקָּר בְּעֵינַי מְאֹד מְאֹד. תְּאֲמִינִי לִי שֶׁהֵייתִי הַרְבֵּה לֵילוֹת עֵר, וְיִשְׁנַתִּי רַק שְׁעֵתִים בְּכָל לַיְלָה, וּבְלֵיל שַׁבָּת מִמָּשׁ מְסִרְתִּי אֶת נַפְשִׁי לְשַׁבַּת אֲתָכֶם כְּשֶׁעָזָה וְחֲצִי, וּמְאֹד מְאֹד צָר לִי מָה שְׁעוֹבֵר עָלַיְךָ, וְלָכֵן אֲנִי רוֹאֶה שֶׁתְּכַנְּסֵי אֶת

עצמך יותר ויותר בבית-ספר, ואני מאד מעריך את עבודתך, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, ששכל הפחות זה יתן לך ספוק בחיים, ובזכות זה יהיו לך ילדים טובים.

נא ונא אל תשברי משום דבר, כי גדול אדונינו ורב להושיע, ואני מצפה גדולות מהבית-ספר הזה, שייצאו לנו בנות יראות שמים.

תעשי התעוררות בין נשי אנשי שלומנו, שתבאנה ביום ראשון (יתן הקדוש-ברוך-הוא, את החיים) אל השעור, כי אני צריך ומכרח לדבר עם כל נשי אנשי שלומנו דברים נחוצים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תתלא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תרומה, ג' אדר-א' ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תכף-ומיד אחר מנחה נסיתי להתקשר אליך, אבל פנאָה שישנת כבר, דברתי באריכות עם אנשי שלומנו, ונתתי לך את כל הגבוי, ובנדאי זה ידפס ויתלה, ותראה מה שדברתי.

פה תקבל מכתב בעבור ... גרו יאיר, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיעשה רצוני.

אם היית יכול למצא גוי תאילנדי — הכי טוב, כף לא צריכים טובות מאף אחד, לא צריכים תנאים מאף אחד.

את גדל הצער והעגמת נפש שעוברים עלי, זה רק הקדוש-ברוך-הוא יודע.

אָפּר כח תתלב בנחל רלה

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי
שְׂאֵנִי מִבִּקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתלב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ הַפְּלֵא תְלוּנוֹת וְכוּ', אֲנִי חוֹשֵׁב,
שְׂאֵם פּוֹעֵל וּמְפַעֵל לֹא מִשְׁתּוֹיִם וְכוּ', אֲזִי נִכְנָעִים וְכוּ', לְמַה צְרִיכִים
לְהִיּוֹת בְּעֵמוּת, כִּי הִרִי אִם אַתָּם לֹא מִסְתַּדְרִים, לְמַה לְהַמְשִׁיךְ לְעֵבֶד,
לְמַעֲשֵׂה, כָּל הַתְלוּנוֹת לֹא בְּאוֹת אֲלֶיךָ, אֲלֵא אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר, אֲנִישִׁי
שְׁלוּמֵנוּ צוֹעֲקִים: אֲנַחְנוּ מִשְׁלָמִים כָּל חֹדֶשׁ כְּסָף, וּלְבִסּוֹף פַּה הַמַּיִם
קָרִים, פַּה הַמַּיִם רוֹתְחִים וְכוּ'. וּבְעֵינַי מִקְנֵה חֲמָה בְּשִׁבְתִּי, יְדוּע
שְׂאֲצֵל הָאֲשִׁכְנֹזִים מְאֹד מְקֻלִּים בְּזֵה, וַיֵּשׁ לָהֶם עַל מִי לְסַמֵּךְ, וְאֵלוּ
שְׂמַחְמִירִים, טוֹב שְׂיִלְכוּ לְטֹבֵל אֲצֵל הַמַּעְיָן שֶׁל ... גֵּרוּ יְאִיר, וְשְׁלוֹם
עַל יִשְׂרָאֵל, כָּל הַקְהָל לֹא צְרִיךְ לְסַבֵּל מִפְּנֵי חֲמָרָה, וְיְדוּע שְׂבִשְׂבַת
צְרִיךְ לְטֹבֵל יוֹתֵר מִכָּל הַשְּׁבוּעָה, מִפְּנֵי תַקְנַת עֲזָרָא, וְדִי לְמַבִּין. וְלִכֵּן
מִכְרַחִים שְׂיִהְיֶה מִקְנֵה חֲמָה.

בְּעֵינַי שְׂאַתָּה חוֹסֵף כְּסָף לְקַהֲלָה — תְּבוֹא עֲלֶיךָ בְּרָכָה, אֲבָל
לְפַעֲמִים כְּדַאי לְשַׁלֵּם יוֹתֵר, וְהַעֲבוּדָה נִגְמַרְתָּ אַחַת שְׁתַּיִם... מִלְחֲסוֹף
כְּסָף, וְלִצְבֹר הַרְבֵּה עֲגַמַת נֶפֶשׁ, וְלִכֵּן לְדַעַתִּי, כְּשֵׁם שְׂקַבְלַת שְׂכָר עַל
הַדְרִישָׁה, כֶּף תִּקְבַּל שְׂכָר עַל הַפְרִישָׁה, וְהֵבֵן לְמַעֲשֵׂה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי
שְׂאֵנִי מִבִּקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל, שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, וְנוֹכָה וְנִתְבַּשֵּׁר
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תתלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אֲדָרָא' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, הָרַב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַקָּצֵר.

רָאָה לְחִזְקֵךְ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְשִׁמַּח אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְעֲלִיף לְזִכֹּר, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחִזִּיק מֵעַמֶּד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דָּבָר, כִּי בְּאַמַּת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ, בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצָדֵק וּבְמִשְׁפָּט, וְהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחַה פְּרִטִית, וְעֲלִינוּ רַק לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמֵנוּ אֵלָיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְעֵבֵר עַל הַכֹּל. אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב, וְעוֹד תִּרְאֶה נְסִים וּנְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תתלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אֲדָרָא' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּלֵד יְנִיק וְחַפִּים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

וּמְאֹד מְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַע אֵיךְ שְׂאַתָּה מְתַמִּיד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, תְּמַשִּׁיךְ כָּךְ, וְעוֹד תִּרְאֶה שְׂתַגְדֵּל תְּלַמִּיד-חֶכֶם גְּדוֹל, וְתִהְיֶה לְאוֹת וּלְמוֹפֵת לְהוֹרִיךְ וּמוֹרִיךְ, וּבִפְרִט תִּגְרַם לִי נִחְתָּרוּחַ.

תלמד גם הרבה "ספר-המדות", כי רבנו ז"ל רצה ששחזור על הספר הזה, עד שיהיה שגור על פינו בעל-פה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תתלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אֲדָרָא' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

קִבְּלֵתִי מִכְּתָב מֵאֲשֶׁתְּךָ, אָשֶׁר בּוֹ הִיא מְאֹד מְמַרְמֶרֶת וְכוּ'.

מָה אָמַר לְךָ! הִיָּה טוֹב מְאֹד, אִם הֵייתֶם מִתְחִילִים לְלַמֵּד בְּיַחַד בְּסֵפֶר "אוֹצֵר-שְׁלוֹם-בֵּית", אֶתָּה צְרִיף לְזִכֹּר, שְׁהֵייתֶם זְרוּק, וְאִךָ אֶחָד לֹא הִסְתַּפֵּל עֲלֶיךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נָתַן לְךָ מִתְּנָה אִשָּׁה יְקָרָה כְּזוֹ, אִשָּׁה יְרֵאת הַשֵּׁם וְכוּ'.

בְּוֹדָאֵי הָעֲנִיּוֹת מְעַבְרַת עַל דַּעְתּוֹ וְעַל דַּעַת קוֹנוֹ, וּמְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְסַבֵּל עֲנִיּוֹת, אָבֵל זֶה לֹא מִתִּיר לְרַדֵּת וּלְהַתְנַפֵּל וּלְהַתְפַּרֵץ עַל הָאִשָּׁה וְכוּ', כִּי הָרִי זוֹ כְּפִיּוֹת הַטּוֹב, וְזֶה אֲנַחְנוּ מוֹצְאִים אֶצְלֵ אָדָם הָרֵאשׁוֹן, שֶׁהוּא אָמַר (בְּרֵאשִׁית ג, יב): "הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נִתְּנָה עִמָּדִי", אֹמֵר רַש"י: כָּאֵן כֶּפֶר בְּטוֹבָה; כִּי אִסּוּר לְהִיּוֹת כְּפוּי טוֹבָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֶתָּה צְרִיף לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שְׁנָתַן לְךָ אִשָּׁה יְקָרָה כְּזוֹ, אִשָּׁה עִם יֵשׁוּב הַדַּעַת וְעִם יְלָדִים כָּל-כֶּף חֲמוּדִים, וְלִכֵּן רָאָה לְהַשְׁלִים עִם אֲשֶׁתְּךָ. וְרַבְנּוּ ז"ל הִזְהִירוּנוּ מְאֹד מְאֹד עַל שְׁלוֹם-בֵּית, וְאָמַר (שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן רֹסג, רֹסד), שֶׁהִבְעַל-דְּבָר וְהִסְמֵךְ-מ"ם לְקַחוּ אֶת עֲצָמָם מְאֹד מְאֹד לְשִׁבֵר אֶת הַשְּׁלוֹם-בֵּית בֵּין בְּנֵי הַנְּעוּרִים, כְּדִי לְהַכְשִׁילָם בַּחֲטָאִים וְעוֹנוֹנוֹת. וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם לְהַשְׁלִים בֵּינְךָ לְבֵין אֲשֶׁתְּךָ, כִּי גַם אֶתָּה צְרִיף לְהַשְׁלִים עִם עֲצָמְךָ, כִּי כִּשְׂאֵתָה תִּהְיֶה שָׁלֵם עִם עֲצָמְךָ, אֲזִ תִּהְיֶה שָׁלֵם עִם אֲשֶׁתְּךָ, כִּי בְּאֵמֶת לְמָה אָדָם אֵין לוֹ שְׁלוֹם-בֵּית וְכוּ' כִּי הוּא מְמַרְמֵר מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְעַל-יַדֵּי-זֶה הוּא מוֹצִיא אֶת הָעֲצָבִים

שָׁלוֹ עַל אֲשֶׁתּוֹ, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, תִּקַּח אֶת עֲצֻמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְתִרְגְּלִי אֶת עֲצֻמְךָ לְלִכְתּוֹ לְשׂוּדָה, וְתִטְפֵּס עַל הַהָר, וְתִשָּׁב שָׁם לְכָל הַפְּחוֹת שְׂעָה, וְתִצְעַק בְּקוֹלִי קוֹלוֹת אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי זֶה סִגְלָה לְטְהֵרֶת הַמַּחַ וְטְהֵרֶת הַמַּחֲשָׁבָה, כַּמּוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ"א, וְסִימָן לו'): כְּשֶׁהַמַּחֲזִין הֵם בְּעַבּוּר, צְרִיכִים לְצַעֵק הַרְבֵּה, כְּדֵי לְהוֹלִיד אֶת הַמַּחֲזִין; וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מֵה שֶׁבִּיָּדֶיךָ לְזִכּוֹת לְיִשׁוּב הַדַּעַת, וְאֵל תִּצְיֵק לְאֲשֶׁתְּךָ, וְאֵל תִּצְיֵק לְעֲצֻמְךָ, אֵל תִּשְׁנֵא אֶת עֲצֻמְךָ, וְאֵל תִּשְׁנֵא אֶת אֲשֶׁתְּךָ, אַתֶּם צְרִיכִים לְחִיּוֹת בְּיַחַד כְּזוּג יוֹנִים! וְזֶה הַרְצוֹן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּינְךָ לְבֵין אֲשֶׁתְּךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמַּח וּלְשִׁמַּח אֶת אֲשֶׁתְּךָ, כִּי כֹף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (ראש השנה ג'): אִשָּׁה — בְּעִלְיָה מְשֻׁמָּחָה; וְלִכֵּן לָמָּה אַתָּה צְרִיךְ לְרִיב עִם אֲשֶׁתְּךָ? ! חֲבַל מְאֹד! אִם אֵין כֶּסֶף, תִּצְאוּ לְהַפְצָה, וְיִהְיֶה לָכֶם שְׂפַע גְּדוֹל.

נָא וְנָא תְּדוּן אֶת אֲשֶׁתְּךָ לְכַף זְכוּת, וְאֵז תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כֹף אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סט), אֲשֶׁר כָּל הַפְּרָנְסָה וְהַשְּׂפַע בָּאִים רַק בְּזְכוּת הָאִשָּׁה, וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּבֵא מִצִּיַּע נט'): אוֹקִירוּ לְנִשְׂיָכוֹ כִּי הֵיכִי דִתְתַעֲתְרוּ [תִּכְבְּדוּ וְתִזְקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם כְּדֵי שֶׁתַּתְעַשְׂרוּ]; וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, רְאֵה לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְאֵז תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא תִתְפַּלֵּל אֶת הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת בְּמַנְיַן דִּיקָא, וְאֵז יִהְיֶה לְךָ דְּבַר שְׂבַמְנָן, וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נה): כְּשֶׁאָדָם מִתְפַּלֵּל אֶת הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְמַשִּׁיף עָלָיו זְכוּת הָאֲבוֹת, וּבְמִקוֹם שֵׁשׁ הָאֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים — שָׁם יֵשׁ הַשְּׂכִינָה; וְלִכֵּן רְאֵה לְבַטֵּל אֶת עֲצֻמְךָ לְגַמְרֵי אֵל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִדַּע אֲשֶׁר דְּבַר גְּדוֹל וְדְבַר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מִעֲצָמוֹ, אֶלָּא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הַעֲלִיּוֹן, וְלִכֵּן אַתָּה לֹא צְרִיךְ לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר שְׂבַעוּלָם, אַתָּה

אָשֶׁר כַּח תַּתְּלוּ בְּנַחֵל רַלֵט

הַדְּבֵק אֶת עֲצָמְךָ רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמָה שְׂאֵתָה צָרִיךְ תִּקְבַּל רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ.

נָא וְנָא אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כְּרָגַע, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְיֵשׁ עֲנִין שְׂיִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתְּלוּ

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגִדְל הַצַּעַר וְהַעֲגָמַת נַפְשׁ שְׂיֵשׁ לִי מִזֶּה שְׂאִין אֲצִלְכֶם שְׁלוֹם-בַּיִת, זֶה אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, עַד שְׂאֵת כּוֹתֶבֶת לִי מִשְׁפָּט כְּזֶה, שְׂאֵתֶם עַל סֵף גְּרוּשִׁין, חֵס וְשְׁלוֹם.

מָה אִמַּר לְךָ! אֵת לֹא יְכוּלָה לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גִּדְל הַצַּעַר שְׂיֵשׁ לְהַשְׁכִּינָה הַקְּדוּשָׁה כְּשׂוֹזֵג מִתְפָּרְדִים, הֲרִי אֵתֶם הֵייתֶם זוּג לְמוֹפֵת, וּכְבוֹדָאֵי יֵשׁ בְּכֶם עֵין הַרְעָה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׂתַעֲבְרוּ דִיכָּה, וְיִתְרַחֵב לְכֶם.

נָא וְנָא הַדְּבִיקִי אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתַחֲוִי שְׂמִחָה וְעֵלְיָנָה, וְתִשְׁתַּדְּלִי מְאֹד שְׂיִהְיֶה בְּבַיִת שְׁלָכֶם קוֹל שְׂמִחָה, שְׂתַפְּעִילִי קִסְטָה שֶׁל שִׁירָה וְזִמְרָה, כִּי בְּבַיִת שְׂיֵשׁ שְׂמָה שְׂמִחָה, יֵשׁ שְׂמָה הַשְׁכִּינָה וְנִתְרַחֵב הַדַּעַת. וְלִכֵּן רְאִי לְדוֹן אֶת בְּעֵלְךָ לְכַף זְכוּת, כִּי עוֹבְרִים עָלָיו עֲכָשׁוּ מִשְׁבָּרִים וְגִלִים, בְּמִקּוֹם לְהַתְפָּרֵץ עָלָיו תַּחֲוִיכִי אֵלָיו, וְתִקְבְּלִי אוֹתוֹ בְּסִבָּר פָּנִים יְפוֹת, וְאֲנִי בְּטוֹחַ, שְׂהַסְמִיךְ-מִ"ם רוּצָה לְשׁוֹר בְּיַנִּיכֶם, וְחֻבֵּל מְאֹד! יֵשׁ לְכֶם יְלָדִים חֲמוּדִים, וְלִכֵּן תַּעֲשִׂי כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעוּלָם לְהַשְׁלִים עִם בְּעֵלְךָ, וְהוּא יַשְׁלִים אֵתְךָ.

כָּל הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים נְסִיווּנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּק מֵעַמָּד, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַרְגִּילִי אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי סוּף כָּל סוּף אֵין לָנוּ רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁבוֹרַח תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

אָנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אֲדָרָא' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת כָּל מִכְתָּבֶיךָ, אֶת צְרִיכָה לְהַבִּין, שֶׁשׁוּם אִשָּׁה לֹא צוֹחֶקֶת מִמֶּךָ וְכוּ', זֶה רַק דְּמִיּוֹן וְכוּ' שֶׁנִּכְנַס בְּךָ וְכוּ', תֵּאֱמִינִי לִי, כָּל אִשָּׁה יֵשׁ לָהּ אֶת הַצְּרוּת וְהַבְּעִיּוֹת שֶׁלָּהּ וְכוּ', וְאִם אַחַת לֹא רוֹדֶפֶת אוֹתָךְ וְכוּ', אֶת רוֹדֶפֶת אֶת עֲצֻמְךָ מֵעֲצֻמְךָ וְכוּ', וְלִכְּנֵן הַפְּסִיקִי כָּכָר לְהַתְּלוֹנֵן עַל נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, לֹא יְכוּלִים לְהַלְחִיץ נָשִׁים, הֵן בָּאוֹת לְהַתְּפָרֵק בַּמְדַּרְשָׁה, הֵן רוֹצוֹת לְלַמֵּד, וְלֹא שְׂיִלְכוּ אִתָּן בְּיַד קָשָׁה, וְלִכְּנֵן אָנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, הַפְּסִיקִי עִם הַתְּלוּנוֹת, וְאִם אַתָּה לֹא יְכוּלָה, אִזּוּ אֵל תְּבוֹאִי בִּינִיחֵן, כִּי כָּל הַנְּשִׁים הֵן בְּלַחֵץ וּבָאוֹת לְהַתְּפָרֵק, וְלֹא לְהִיּוֹת יוֹתֵר בְּלַחֵץ.

רְאֵי לְשִׁמְחָה וְלְשִׁמְחָה אֶת אַחֲרִים, אֲבָל אֵל תִּכְנָסִי בְּלַחֵץ, וְאֵל תִּכְנָסִי לַחֵץ בֵּין נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ. תֵּאֱמִינִי לִי, שֶׁעַל כָּל אַחַת עוֹבֵר צְרוּת וְיִסוּרִים, אֲפִלוּ יוֹתֵר מִמֶּךָ, אֲלֵא הֵן לֹא מְסַפְּרוֹת לָךְ אֶת זֶה, רַק חֲזָקִי וְאֲמָצִי, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאָד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ! גִּדְּל שְׂמֻחָתִי, שְׂאֲשַׁתֶּף הָרָה וְגַם יִלְדָה בֵּת
לְמִזְל־טוֹב — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי מָאָד דְּאֲגָתִי בְּשִׁבּוּעִים
הָאֲחֵרוֹנִים, וְתִהְיֶה לְאֵל, בְּשִׁרְתָּנִי בְּשׁוּרָה טוֹבָה, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׂתַמִּיד תִּבְשֹׁר לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַעֲקָר תִּתְחַזַּק, וְתִמְשִׁיף בְּעִבּוּדַת הַקְּדֻשׁ לְלַמֵּד אֶת הָאֲבָרְכִים
יִרְאֵת שְׂמַיִם, וְאֲנִי מָאָד מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל
הַצַּד הַיּוֹתֵר טוֹב.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ וּבְעַד אֲשַׁתְּךָ, שֶׁתִּהְיֶי בְּרִיאִים, וְתִרְוֶו רַב נַחַת
מִכָּל יוֹצְאֵי חַלְצִיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשְּׂמַיִם...

כח תתלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... שְׂיִהְיוּ נְצַח.

בְּאֲתִי לְבָרֵךְ אֲתֶכֶם בְּכֹרֶת "מִזְל־טוֹב" הַמָּה וּלְבָכִית עַל הַלְדָּת
הַנִּכְבְּדָה אֲצֶל בְּנֶכֶם ... נְרוּ יְאִיר, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיוּ לְכֶם

תמיד שְׁמַחוֹת בְּבֵית, וְתִהְיֶה שְׂמֵחִים וְעֵלְיוֹנִים תָּמִיד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוא יִרְחִיב לָכֶם בְּפָרְנֶסָה, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשַׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתמ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם מְסֻרוֹ בַּחֲיָה, וְזֶה נִפְלְאוֹת אֵיךְ
שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא מִתְגַּלֶּה וּמְתַפְסֵה, וְאָמַר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק ב', סִימָן נב): כְּמוֹ שֵׁשׁ קִשּׁוּיֹת עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא, כִּף יֵשׁ
קִשּׁוּיֹת עַל הַצַּדִּיק.

יְדוּעַ, אֲשֶׁר אֶצֶל מוֹהַר"ן ו"ל תָּמִיד הֵיטָה הַדְּלָת פְּתוּחָה, וְלֹא
הָיוּ גִבְעָאִים, אוֹ שְׂמֵשִׁים וְכְדוּמָה, כֹּל אֶחָד שֶׁהֵיטָה לוֹ אֵיזוֹ בְּעֵינָה
וְצָרָה בָּא אֵלָיו, וְכִף שֶׁפָּךְ אֶת לְבוֹ וְהִקַּל מֵעָלָיו, וְלִכֵּן אֵל תְּבַלְבְּלִי
אֶת עֲצָמֶךָ מְאַחֲרִים, כִּי בְּאֵמַת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא מְנַהִיג אֶת עוֹלָמוֹ
בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַק לְבַטֵּל אֶת
עֲצָמֵנוּ אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא.

אוֹדוֹת הַמְדַרְשָׁה, הַלּוֹאִי שֶׁתּוֹכְלִי לְבַצֵּעַ אֶת זֶה, כִּי אֵין עוֹד
מְצֻנָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מְזוֹ — מִלְחִזָק וּלְעוֹדֵד וּלְשִׂמְחָה אֶת נְשֵׁי יִשְׂרָאֵל,
וּבִפְרֵט בְּדוֹר הַזֶּה, שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שֶׁעוֹבֵר — צְרוֹת
וְיִסוּרִים וּמְכַאוּבִים רְעִים, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁעוֹסֵק לְחִזָק אֶת נְשִׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁיְהִיָּה לְךָ רַק טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתְּמַא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אֲדָרָא' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מֵינֵי אַפְּנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵל תִּדְאַגֵּי, בְּרַגַע
שֶׁתְּצַטְרָכִי לְעֵבֶר דִּירָה, אֲנִי אֶעֱוֹרֵר אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו וְיַעֲזְרוּ לָכֶם,
הַעֲקֹר תִּתְחַזְּקִי וְלֹא כִּדְאֵי שְׁתַּהֲיִי שְׁבוּרָה וְעֲצוּבָה, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנֵנו
וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבּוֹדְאֵי סוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

בְּעֵינַי וְכוּ', בּוֹדְאֵי כִּדְאֵי לְלָכֵת לְרוֹפְאָה וְכוּ', וְאֲנִי מְקַנְהָ שְׁסוּף
כָּל סוּף הַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה, כִּי יֵשׁ עֵינַי שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה,
הַעֲקֹר לֹא לְהַפְּגֵס בְּלַחֲץ, וְזֶה רַק הוֹרֵס אֶת הָאָדָם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי
שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפִּיל לְבַעֲדֶךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי בְּחַיֶּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתְּמַב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אֲדָרָא' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שְׂאֵל תִּפְרֹד מֵהַשְׁתַּפּוֹת עִם ... כִּדְי שְׂלֹא
תִּתְפָּרֵד, חֵס וְחִלְיָה, כָּל הַחֲבִילָה, וְיִהְיֶה לָכֶם אַחֲר־כֶּף הַפְּסָדִים, חֵס
וְשְׁלוֹם, רַק תִּחְזִיקוּ אֶת עַצְמְכֶם בְּיַחַד, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא שֶׁתְּצַלִּיחוּ.

רמד אֲשֶׁר כח תתמג — כח תתמד בַּנַּחֲל

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחֹזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וּבִכְפָּרֻט
בְּאֻמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שִׁיעֲשֵׂה עִמָּךְ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֲנִי מִתְפַּלֵּל וּמִבְּקֶשׁ מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁתִּזְכֶּה לְמַכּוֹר אֶת הַכֹּל בְּמַחִיר
סְבִיר, כְּדֵי שֶׁתֵּצֵא מִכָּל הַחַוּבוֹת וְהַצְרוֹת שְׁלָךְ.

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, שְׁלֵא תִתְפָּרְדוּ מִהַשְׁתַּף ... כְּדֵי שְׁלֵא יֵצֵא
מִזֶּה הַזִּקּוֹת לְכָל הַפְּרוֹיִקֵט, וְדֵי לְמַבִּין.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְרָכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אָשֶׁר כַּח תַּתְמָה בְּנַחֵל רַמָּה
בְּעֵינַי כָּל הַשְּׂאֵלוֹת שֶׁשְּׁאַלְתָּ אוֹתִי וְכוּ', זֶה שְׁנֵקָה אֶת הַשְּׁלָחַן,
בְּטָעוֹת זָרָק אֶת כָּל הַמְּכַתְּבִים לַפֶּח וְנִעְלָמוּ, וְלָכֵן אֵינִי זוֹכֵר בְּדִיוֹק
מָה שֶׁשְּׁאַלְתָּ.

אֵתָה יְכוּל לְשַׁאל מָה שֶׁאֵתָה רוֹצֶה, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שִׁיְהִיָּה לִי פְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ.

בְּעֵינַי הַצְּנִיעוֹת וְכוּ', מָה שֶׁשִּׁיף בְּבֵית, שֶׁאֵין שֵׁם שׁוּם בְּרִיָּה רַק
אֵתָה, מִתָּר וְכוּ', וַיֵּשׁ דְּבָרִים שֶׁצָּרִיכִים לְהַסְבִּיר לָךְ יוֹתֵר, אֲבָל לֹא
דָּרָךְ הַכְּתָב כַּמוֹכֵן.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתְמָה.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ד' אָדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֲקַנְיָה שֶׁמְסַרְתָּ אֶת הַמְּכַתְּבִי לְ... גֵּרוֹ יְאִיר, כִּי זֶה מְאֹד נְחוּץ,
מִמָּשׁ פְּקִיחַ גִּפְשׁ. וְלָכֵן אִם לֹא מְסַרְתָּ עַדִּין, תֵּאָתֵר אוֹתוֹ, וְתִמְסַרְנּוּ
לוֹ, וְתִכְתֹּב לִי הָאֵם קִבְלוּ.

הַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם זֶה הַתְּחִיבּוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא מְחַדֵּשׁ אֶת הַבְּרִיאָה בְּכָל יוֹם מִחֻדָּשׁ, וְאֲשֶׁרֵי הַזּוֹכֶה לְהִיּוֹת דְּבוּק
בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲזַי גַּם הוּא יִתְחַדֵּשׁ בְּדַגְמַת כָּל הָעוֹלָמוֹת.

רְאֵה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר עִם אִישׁ עִם
רַעְיָהוּ.

הַמְּחַפֵּה לְתַשׁוּבָה מֵהִיָּרָה...

כח תתמו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר תרומה, ה' אדר־א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲנִי רוֹצֶה שְׁאֵתָה תִּפְקַח עַל הַמְּקָנָה, וּמָה שֶׁכָּתַבְתִּי שְׁאֲנִי צָרִיף
תְּאִילְנְדִי, זֶה הֵיטָה הַלְצָה, כִּי הֵיטָה מִחֻלְקַת בֵּין ... לְבֵין ... אֲזוֹ
אִמְרָתִי — עֲדִיף כָּבֵר שְׁיִהְיֶה תְּאִילְנְדִי, מֵאֲשֶׁר תִּהְיֶה מִחֻלְקַת, וְהוּא
לְקַח אֶת זֶה בְּרִצְיֹנוֹת, אֲבָל אֵתָה מִבֵּין, שֶׁתְּאִילְנְדִי רַק יִשְׁבֹּר לָךְ אֶת
הַמְּכֹנָה תוֹף כְּמָה דְקוֹת, וְיִהְיוּ הַפְּסָדִים... וְלִכֵּן רְצִיתִי מָאֵד שְׁאֵתָה
תִּקַּח אֶת הַמְּקָנָה בְּיַדֶּיךָ, הֲלֹא אֵתָה כָּבֵר מִכִּיר אֶת כָּל הַיִּתְרוֹנוֹת
וְהַחֲסְרוֹנוֹת וְכוּ', וְחָבַל מָאֵד, שֶׁפַּעַם הַמְּקָנָה יִהְיֶה חֵם כָּל־כֶּף, שְׁלֹא
יִוָּכְלוּ לְהַפְּנֵס, וּפַעַם יִהְיֶה כָּל־כֶּף קָר, שְׁלֹא יִוָּכְלוּ לְהַפְּנֵס, בְּרוּף
הַשֵּׁם, יֵשׁ ל... גֵּרוּ יְאִיר, טַעַם טוֹב, הוּא שְׁפִץ אֶת הַמְּקָנָה, וּמְשַׁפֵּץ
אֶת הַמְּקָנָה, וּמְרַחֵב אוֹתוֹ, אֲבָל אֵתָה יוֹדֵעַ, שְׁלִכְל אֶחָד יֵשׁ אֶת
הַמְּעַלּוֹת וְהַחֲסְרוֹנוֹת, כִּי אֵין שְׁלֵמוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאַנְחֵנוּ עוֹבְדִים
שְׁנוֹזְכָה לְהֵיוֹת שְׁלֵמִים, וְלִכֵּן, לְדַעְתִּי, תִּרְאֶה לְהַשְׁתּוֹת אִתּוֹ, וְתִקַּח
אֶת הַמְּקָנָה בְּיַדֶּיךָ.

הֵן אָמַת הוּא אָמַר לִי, שְׁאֵתָה רוֹצֶה מְשַׁכְּרַת גְּבוּהָה, אֵף עֲלֶיךָ
לְהִבִּין, שְׁאַנְחֵנוּ נִמְצָאִים בְּמִצָּב מָאֵד מָאֵד קֶשֶׁה, וּבִפְרָט הַתְּלִמוּד־
תּוֹרָה וְכוּ', כִּי־דוֹעַ לָךְ, וּפְלֵא עַל גְּבֵי פְלֵא, רַק אֶת הַסֵּמ"ךְ־מ"ם, יִמַּח
שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, אֲשֶׁר הוּא מְלֵא גְּבוּבוֹת וּגְזוּלוֹת — לֹא תִפְסוּ, וְהִלּוּאֵי
שְׁיִתְּפִסּוּ אֶת הַרְשָׁע הַזֶּה, וְשִׁיעֲזֹב אוֹתָנוּ כָּבֵר.

הַכֶּפֶל הַדְּבָר, רְצִיתִי שְׁאֵתָה תִּטְפֵּל בַּמְּקָנָה.

הַמֵּאחֵל לָךְ שְׁבַת שְׁלוֹם...

כח תתמוז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ה' אָדָר־א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוּ יְאִיר.

הִנֵּה כַּמָּה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַתְּלוּנָנוּ, שְׂבָא אֵיזָה בְּחוּר, שְׁנוֹתָן
מִכּוֹת לְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אִז רְצִיתִי שְׁתִּכְף־וּמְיָד תִּסְלַק אוֹתוֹ מִהִשְׁיבָה,
כִּי אֲנַחֲנוּ לֹא צְרִיכִים בְּחוּרִים פְּרָאִיִּים, אוֹמְרִים שְׁמַדְבֵּר רוֹסִית וְכוּ',
אִתָּה יוֹדֵעַ מָה אֲנִי מָאד מְקַפִּיד וְאוֹמֵר תְּמִיד: "מִשְׁנֵה קֶרֶן חֲצִי גִזְק",
אֲנִי לֹא צָרִיךְ אֲנָשִׁים מְשֻׁנִּים, אִז תִּכְף־וּמְיָד תִּרְאָה לְהוֹצִיא אוֹתוֹ
מִהִשְׁיבָה, וְלִהְרַחֵקוֹ מִמִּדֵּית מִיבְנָאֵל, אֲנִי לֹא רוֹצֵה שֶׁהוּא יִהְיֶה
בְּקֵה־לְתַנּוּ.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַע־עוֹלָם, וְלִכְתֹּב לִי דו"ח
מִהִשְׁיבָה.

הַמְּאַחֵל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כח תתמוז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ה' אָדָר־א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַע־עוֹלָם, וְאֲנִי מָאד מְקַנָּה
לְהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁנוֹזְכָה לְחַתֵּן אֶת כָּל הַבְּחוּרִים.

שְׁמַעְתִּי שְׁנוֹמְצָא עֲכָשׁוּ בִּישְׁבָה בְּחוּר אֶחָד שְׁנוֹתָן מִכּוֹת עַל יְמִין
וְעַל שְׂמָאל, וְכַמָּה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כְּבָר הַתְּלוּנָנוּ שֶׁהוּא בְּחוּר אֲלִים,

וְלִכְּנֵן אֲנִי רוֹצֵה לְסַלְקוֹ לְגַמְרֵי מִיבְּנֵאֵל, לֹא רַק מֵהִי־שִׁיבָה, אֲלֵא שְׁלֹא יִמָּצֵא בְּכָלֵל בְּקֵה־לְתַנּוּ, אֲנִי מְקַוֶּה שְׁאֵתָה יוֹדֵעַ מִמִּי מְדַבְּרִים, חֲבַל שְׁלֹא אֶמְרוּ לִי בְּעֵת שְׁהֵי־יִתִּי בִּיבְנֵאֵל, אִזְ הֵי־יִתִּי מְסַלֵּק אוֹתוֹ, כִּי אֲנִי לֹא יִכּוֹל לְסַבֵּל אֱלִימוֹת וּמַחְלָקֶת וּמְרִיבוֹת, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִמְתְּקוּ מֵעֲלֵינוּ כָּל הַדֵּינִים, וְנִזְכֶּה וְנִתְבַּשֵּׁר תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַעֲקֹר רֵאָה לְהַתְּבוֹדֵד לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כח תתמט

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֶדֶשׁ לְסִדְרַת תְּרוּמָה, ה' אָדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

אֲנִי מְקַוֶּה שְׁקַבְּלֶתְ אֶת מִכְתָּבִי, וּכְדָאֵי לָכֶם לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם-בַּיִת, כִּי הַשְׂכִּינָה שׁוֹרָה רַק בְּבַיִת שֵׁשׁ שָׁם שְׁלוֹם, שֶׁהוּא שָׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

שְׁמַחְתִּי מְאֹד לְשִׁמְעַ, שְׁלֻקְחָתְ עַל עֲצֻמָּךְ לְהִיּוֹת מוֹרָה, וְכֵן מִמְּלֵאת מְקוֹם וְכוּ', הַעֲקֹר שִׁיְהִיָּה לָךְ הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה בְּחַנּוּף, וְתִלְכִי עִם הַבָּנוֹת בְּסִבְלָנוֹת גְּדוֹלָה, כִּי זֶה הַעֲקֹר בְּחַנּוּף — לְהִיּוֹת בְּסִבְלָנוֹת גְּדוֹלָה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מִתְּפַלֵּל עָלֶיךָ וְעַל בְּעִלְךָ וְעַל הַיְלָדִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְכֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תְּרוּמָה, ה' אָדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֶהוּבֵי, תִּלְמִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂאֵתָה תִּהְיֶה בְּשַׁבַּת זוֹ אֶצֶל אֲשֶׁתְּךָ
בְּבֵית-חֹלִים, וְכֵן תִּהְיֶה לְךָ אֵתָה שְׁפָה מְשַׁתְּפֶת וְתִתְחַזְּקוּ יַחַד וְכוּ',
הַעֲקָר לֹא לְדַבֵּר עַל הַהוֹרִים שְׁלָה וְכוּ', וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה שֶׁהַפֶּל
יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, אֵתָה אֵל תְּדַאֵג, רַק לֹא כְּדַאי לְךָ לְהַכְנִס בְּשׁוּם עֲמוּת
עִם הַהוֹרִים, כִּי זֶה כּוֹאֵב מְאֹד לְאִשָּׁה, וְזוֹ תוֹרָה שְׁלֵמָה אֵיךְ לְהִתְנַהֵג,
כִּי סוּף כָּל סוּף הִיא צְעִירָה וְנִקְרָעַת בֵּין הַהוֹרִים וּבֵינֶךָ, וְלִכֵּן תִּהְיֶה
פְּקֻחַ, וְאֵל תְּדַבֵּר אֵתָה מִהַהוֹרִים, רַק תְּדַבֵּר כְּפִי שְׁלֵמֶתְּ אֹתְךָ.

פֶּה תִקְבֵּל מִכְּתָב בְּעִבּוֹר אֲשֶׁתְּךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְכֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תְּרוּמָה, ה' אָדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיִיה.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי דוֹאֵג לְךָ, שְׁתִּיחִי בְּרִיאָה, וְאֲנִי מִתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּיחִי לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה.

אֵל תְּדַאֲגִי, יֵשׁ נָשִׁים שֶׁבִּתְחִלַּת הַהֲרִיּוֹן צְרִיכוֹת לְהִיּוֹת בְּבֵית-
חֹלִים, כִּי מִתְיַבְּשׁוֹת וְכוּ', וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנֵה יַעֲבֹר.

רְאִי רַק לְהִתְחַזֵּק עִם בְּעִלְךָ, אֲשֶׁר מְעַרְיָךְ אוֹתְךָ מְאֹד, וְחֻכְמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (תָּנָא דְּבִי אֵלִיהוּ, פְּרָק ט'): אֵיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה?
הַעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעִלְהָ; וְכֵן אָמְרוּ (רַאשׁ הַשָּׁנָה ו'): אִשָּׁה בְּעִלְהָ מְשַׁמְחָה;
וְלִכֵּן תִּתְחַזְּקוּ יַחַד, וְלֹא לְעַרְבׁ הוֹרִים, כִּי בְּאֵמַת גַּם הַהוֹרִים אוֹהֲבִים

אותך, ודואגים בשביל בריאותך, אבל לדעתי, היתה ביניהם אי הבנה.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שגשגות אנשי שלומנו תבאנה לבקר אותך, ולא תהיי בודדה.

המאחל לך רפואה שלמה...

כח תתנב.

בעזרת השם ותברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר תרומה, ו' אדר-א' ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי, שייצאת להפצה מרפנת, ובזה הרוחף שלש מצוות: א. זכית את נשמות ישראל עם אור ודעת רבנו ז"ל, אשר אין למעלה מזה — להפיץ את ספרי רבנו ז"ל, וזה היה רצונו של מוהרנ"ת ז"ל בצואתו האחרונה בחיים חיותו — שנעסק בהפצה. ב. שעזרת לי לאסף כסף ולשלם את החובות הרובצים עלי, וגם שנוכל להמשיך לבסוף לבנות את בית-המדרש. ג. שיהיה לך שפע פרנסה, כי זה בטוח — מי שיצא בכל יום להפצה, תמיד יהיה לו כסף בפיס.

מה אמר לך, ידידי היקר! החיים מלאים נסיונות קשים ומרים, וצריכים להתחזק. וזו גדלת בר ישראל, שאפלו שעוברים עליו משברים וגלים — אינו נשבר, אלא משמח גם את אחרים, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קו); אשרי משכיל אל דל, אשרי האדם שזוכה להכניס שכל בדל, כי אמרו חכמינו הקדושים (גדרים מא.): אין עני אלא בדעת; כי עקר העניות — כשאדם אינו מפיר את הקדוש-ברוך-הוא, כי אין לך עני יותר גדול מזה, כי אדם צריך לחקק בעצמו, אשר אין בלעדיו תברך כלל, והוא תברך מחיה ומנהיה ומקיים את כל הבריאה כלה, והכל לכל

אַלקוֹת גָּמוּר הוּא, וּכְשֵׁאִינוּ יוֹדַע אֶת זֶה, אָז הוּא עָנִי אֲמַתִּי, וּכְמֵאֲמָרֶם ז"ל (שם): דַּעַת קְנִיַת — מֶה חֲסֵרְתָּ, דַּעַת חֲסֵרְתָּ — מֶה קְנִיַת; וְעַל-פֶּן צְרִיכִים לְהַחְדִּיר בְּעַצְמוֹ אֶת הַדַּעַת הַזֶּה — "אֲתָה הָרֵאתָ לְדַעַת כִּי הִנֵּי" הוּא אֱלֹקִים אֵין עוֹד מְלַבְדּוֹ" (דְּבָרִים ד, לה); וְעֵצָה לְבוֹא לְגַדְלוֹת הַמַּחֲזִין הוּא — לְחַזֵּק אֶת אַחֲרִים; וְלִכְּנֹן אֲשֶׁרִי אָדָם שְׂזוּכָה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אַחֲרִים, לְחַזְקֵם וּלְעוֹדְדֵם וּלְשַׂמְחֵם, וְזוֹ הִיְתָה עֲבוּדַת מוֹהַרְנֵת ז"ל מֵאֵז שֶׁהִתְקַרַּב אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, וְרַבֵּנוּ ז"ל אָמַר לוֹ לְדַבֵּר עִם אֲנָשִׁים. בְּכֵן לֹא הָיָה יוֹם אֶחָד, שְׁלֹא דִבֵּר עִם מִיֶּשְׁהוּ בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְחַזֵּק אוֹתוֹ, וּבִדְרֹךְ כָּלֵל הָיָה בָּאִים אֶל בֵּיתוֹ, וְאִם קָרָה אֵיזָה יוֹם, שְׁאַף אֶחָד לֹא נִכְנַס אֶצְלוֹ, אֲזַי יֵצֵא בַּחוּץ לְחַפֵּשׂ אֵיזָה אָדָם לְדַבֵּר אִתּוֹ בְּעֵצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל.

וְעַל-פֶּן מֵאֲחֵר שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ מֶה שְׁעוֹבֵר — חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת גְּדוּלָה מְאֹד וְכוּ', כִּי סוּף כָּל סוּף עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבְרֵת חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת — זֶה מַעֲצָמוֹ וְזֶה מֵאַחֲרִים וְכוּ', אֲכַל אִם תִּקַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדֶּיךָ חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְתִדְבֹר בְּכָל יוֹם עִם מִיֶּשְׁהוּ בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְתַחֲזִקוּ וְתַעֲוֹדְדוּ וְתֵאֱמָצוּ, אָז תִּרְאֶה שְׂגָם לָךְ תִּהְיֶה הַתַּחֲזִיקוֹת. וְלִכְּנֹן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְתִזְכֶּה לְרֹאוֹת נְסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה אִתְּךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתנג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצֵאֵי-שְׁבֵת-קִדְשׁ לְסִדֵּר תְּרוּמָה, ו' אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

מֵאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי, שְׂיֵצֵאת לְהַפְעָה מְרֻכּוֹת, יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-

בְּרוּךְ־הוא בְּזִכּוֹת זֶה, שִׁיתְרַחֵב לָכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵי־נְיוֹת, וַיְהִיֶּה לָךְ
 רַק טוֹב.

וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, רְאֵי לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּלְשִׂמַח אֶת
 נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁזוֹ מִצְוָה גְדוֹלָה מְאֹד מְאֹד — לְהִיּוֹת
 בְּשִׂמְחָה, וּלְשִׂמַח אֶת הַזֵּילֹת. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁתְּמִיד שְׂמַח, וּמְשִׂמַח אֶת
 הַזֵּילֹת.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שֶׁתִּתְחַזְּקוּ תְּמִיד, הֵינּוּ אִשָּׁה תִּחְזַק אֶת
 רְעוּתָהּ, וְאֵינן עוֹד מִצְוָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה, וְזוֹ הַצְּדָקָה הַכִּי גְדוֹלָה —
 שִׁיכּוֹלִים לְחַזֵּק אִשָּׁה אַחֶרֶת.

רְצִיתִי מְאֹד שֶׁתִּשְׁתַּדְּלֶנָּה שְׂפָל הַנְּשִׁים תִּבְאֶנָּה לְשַׁעוֹר בְּיוֹם
 רִאשׁוֹן בְּשָׁעָה תִּשַׁע וָרִבְעֵ, כִּי יֵשׁ לִי לְדַבֵּר דְּבָרִים נְחוּצִים מְאֹד.

נָא לְהַעֲבִיר אֶת הַמָּסָר גַּם לְשָׂאֵר נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁכִּלְכַן
 תִּבְאֶנָּה, אִשָּׁה בַּל תַּעֲדֹר.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתנד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תְּרוּמָה, ו' אֲדָר־א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
 מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵינן אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשִּׂמְחָה שֶׁיֵּשׁ לִי, שֶׁלְקַחְתָּ
 עַל עֲצָמְךָ חֲזָרָה אֶת עֶסֶק הַמְּקוּהָ וְכוּ', כִּי מְאֹז שֶׁעֲזַבְתָּ אֶת הַמְּקוּהָ
 וְכוּ', הַכֹּל הֵלֶךְ הַפּוֹךְ, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד שְׂמַח, שֶׁלְקַחְתָּ עַל עֲצָמְךָ, וְאֲנִי
 מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוא, שֶׁתִּסְתַּדֵּר עִם ... גֵּרוֹ יָאִיר, צְרִיכִים
 רַק לְדַעַת אֵיךְ לְדַבֵּר אִתּוֹ, וְדִי לְמַבִּין.

הַעֲקֹר רְאֵה לְחֹזֵק אֶת עֲצָמָךְ, כִּי סוּף כָּל סוּף אֵין לָנוּ בְּזֵה
הָעוֹלָם, רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם נִחְדִיר בְּעֲצָמֵנוּ דְּבַר זֶה, אִז
נִהְיָה הַכִּי מִצְּלָחִים. וּבִקְאֻמַּת זֶה הַנִּסְיֹון שֶׁל הָאָדָם, שְׁתַּמִּיד שׁוֹכַח
מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׂאֵנִי מִבִּקְשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתְּנָה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ לְסֶדֶר תְּרוּמָה, ו' אָדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גִּרוּ יְאִיר.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שֵׁישׁ לִי, שְׂאֵתָה
גֵּר בְּיַבְנָאֵל, וְאַתָּה לּוֹמֵד וּמִצְּלִיחַ בְּלַמּוּדִים. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׁתַּעֲלֵה מַעֲלָה מַעֲלָה.

הַעֲקֹר אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, רַק תִּקְבַּע לְעֲצָמָךְ שְׁעוּרִים בְּמִקְרָא,
וּבְמִשְׁנָה, וּבְגִמְרָא, וּבְמִדְרָשׁ — כְּסִדְרֵן דִּיקָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְּלִיחַ
דְּרָכְךָ תָּמִיד.

לֹא יֵצֵא לִי לְתַת לְךָ תּוֹדָה שְׂמִסְרַתְּ אֶת נַפְשִׁי, וְקִנִּיתִּי לִי עֲלֶיָה
בְּשֵׁשׁ-מֵאוֹת שְׁקָל, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד יִהְיֶה לְךָ שְׁפַע,
וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְבְרִיּוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם בְּמַגְנֵן, וְכֵן תִּרְאֶה לְהַתְּבוֹדֵד כָּל
יוֹם אֱלִיו יִתְבַּרְךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא יִחָסֵר לְךָ שׁוּם דְּבַר.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתְנוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תְּרוּמָה, ו' אֲדֹרָא' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עוֹד יוֹם יוֹמִים אֲדַע בְּדִיוֹק אֶת הַתְּאָרִיךְ מְתֵי בְּנֵךְ וְכָל הַבְּחוּרִים
יִגְיַעוּ עַל חַג הַפֶּסַח.

פֹּה תִקְבַּל מִכְתָּבִים לְכָל אֵלּוּ שִׁיְצְאוּ לַהֲפָצָה.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שְׁתַּעֲשֶׂה בְטוֹחַ גַּם לְאוֹלָם, כִּי כְמוֹ שֶׁ...
גֵּרוּ יְאִיר, כְּתַב לִי, זֶה דְּבָר מְאֹד מְאֹד מְסַכָּן, חַס וְשְׁלוֹם, אִם אָחַד
יִפֹּל, חַס וְשְׁלוֹם, אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לִהְיוֹת בְּכַעֲזָה רְצִינִית. וְלִכֵּן צְרִיכִים
לַעֲשׂוֹת גַּם בְּטוֹחַ לְאוֹלָם.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתַּסְתַּדֵּר עִם יְדֵינּוּ ... גֵּרוּ
יְאִיר, כִּי כָּל הַשָּׁנִים הוּא מְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעַבּוּר הַמְקַנְהָה, וְאֵף פְּעַם
לֹא הִיָּתָה לָנוּ בְּעִזָּה.

רַק חֲזוּק וְאַמֶּץ, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּנֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתְנוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תְּרוּמָה, ו' אֲדֹרָא' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחָל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ
יְאִיר.

ראה לחזק את עצמך מכל מה שעובר עליך, ותמשיך על עצמך אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו, וזה זוכים על-ידי שפּרָגִילִים את עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כי סוף כל סוף אין לו לאדם אף אחד בזה העולם — רק את הקדוש-ברוך-הוא, וצריכים לדבר הרבה עם הקדוש-ברוך-הוא, עד שזוכים לזכך את עצמו, ויאיר בו האור האין סוף ברוך הוא.

אני מאד מאד מבקש אותך, שתשתדל להתפלל בכל יום במנין דיקא, כי מי שנוהר להתפלל בכל יום במנין, יהיה לו דבר שבמנין, הינו פרנסה בנקל. וחכמינו הקדושים אמרו (ברכות ח): "אימתי עת רצון, בשעה שהצבור מתפללין", ולכן אתה צריך לעשות מזה עקר גדול — להתפלל כל יום במנין ובבית-הכנסת דיקא, ואל תבלבל את עצמך משום בריה שבעולם.

נא ונא הרגל את עצמך ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, באפן שתסיים בכל שבוע שנים מקרא ואחד תרגום עם פרוש רש"י ו"ל, שזה מסגל ליראת שמים, ומסגל לפרנסה, ובשבוע אחד שאדם מחסר את הלמוד הזה, אז תהיה לו בעיה רצינית, רחמנא לצלן, ובני אדם מזולזלין במצוה הזו, כי חכמינו הקדושים אמרו (ברכות ח): לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור, שכל המשלים פרשיותיו עם הצבור, משלימין לו ימיו ושנותיו.

עכשו בימי אדר תשתדל להיות בשמחה, והעקר — תשמח את בני ביתך, כי חכמינו הקדושים אמרו (ראש השנה ו:): אשה — בעלה משמחה; ולכן חוב מנח עליך לשמח את אשתך, וזה יעזר לך בגשמיות וברוחניות גם יחד.

ועל כלם — ראה לבקש הרבה ממנו יתברך כל מה שאתה צריך, ואם היית יודע מה זה התבודדות, אז כל היום היית רק מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ותדע, שכל דבור ודבור שמדברים אל הקדוש-ברוך-הוא — זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל.

רָאָה לְהַתְמִיד בְּלִמּוּד מְשָׁנִיּוֹת, כִּי מִשְׁנֵינָה' אוֹתִיּוֹת נִשְׁמָ'ה',
וּמִי שְׁמֵרְבָה בְּלִמּוּד מְשָׁנִיּוֹת, מְזַכֵּךְ אֶת הַנְּשָׁמָה שְׁלוֹ.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתְנַח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּצִנָּה, ז' אֲדָר־א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי ... גְרוֹ יְאִיר.

הִנֵּה עֵתָה שְׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ אַרְבָּעָה קוֹנְטְרָסִים נִפְלְאִים מְאֹד,
שֶׁהִגַּחְתִּי אוֹתָם, אֲקַנְיָה שְׁתַּדְפִּיסֵם.

שְׁלַחְתִּי עִם ... גְרוֹ יְאִיר, אֵלֶיךָ בְּמַעֲטָפָה אֶלְפִים וְחֲמֵשׁ-מֵאוֹת
ש"ח עַל זֶה שְׁלַקְחְתִּי מִמֶּךָ קוֹנְטְרָסִים "דְּמַעַת הַעֲשׂוֹקִים", אֲקַנְיָה
שְׁיִמְסֹר לָךְ.

הוּא נֹסֵעַ עִכְשָׁיו וְיִגִיעַ מְחֹר בְּצִהְרִים. הָאֵם יֵשׁ אִיזוֹ הַתְקַדְמוֹת
עִם ... גְרוֹ יְאִיר?

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתְנַט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּצִנָּה ז' אֲדָר־א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת נְשׁוֹת
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגְּרִים בִּיבְנֵינָאֵל "עִיר
בְּרִסְלָב", הַגְּרִים עֲלֵיהֶן יִשְׂרָאֵל שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵן וְיִצִילֵן מִכָּל
צָרָה וְצוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחְלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה
יְדֵיהֶן, אָמֵן.

חֲסִדֵי הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁזָכִינוּ לְהִגִיעַ אֶל הַיּוֹם הַזֶּה, שֶׁהוּא ז'
בְּאֲדָר, הַהֲלוּלָא שֶׁל מְשָׁה רַבְּנוּ. רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּשֵׁי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק

ב', סימן ז'), שְׁהַצְדִּיק הָאֵמֶת הוּא הַרְחֵמֵן הָאֵמֶתִי. וּמִי הֵיָה עוֹד רַחֲמָן כְּמוֹ מֹשֶׁה רַבְּנוֹ? ! שְׂרַחֵם עַל עַם יִשְׂרָאֵל, וְיִצֵּא בַּחוּץ, וְרָאָה אֵיךְ עִם יִשְׂרָאֵל נִרְדָּפִים מִהַגּוֹיִים הַמְּצָרִים, מְכִים וּמְרוֹטִים וּמְעַנִּים תַּחְתָּם, וְלֹא יָכוֹל הֵיָה לְשַׁקֵּט, וּבִכָּה הַרְבֵּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂרַחֵם עַל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (פְּסִיקְתָּא דַּרְב פֶּהנָא): מִדְּד הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת כָּל בְּנֵי-אָדָם, וְלֹא מִצָּא אָדָם נָאָה, שְׂיִצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמְּצָרִים עַל יְדוֹ, אֲלֵא מֹשֶׁה רַבְּנוֹ. כִּי מֹשֶׁה רַבְּנוֹ הֵיָה בְּאֵמֶת רַחֲמָן, שְׂרַחֵם עַל עַם יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמָנוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד. וְאוֹמֵר רַבְּנוֹ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל'), שְׁמֹשֶׁה רַבְּנוֹ הוּא הַמְּלַמֵּד הַטּוֹב, שְׂיִוְדַע אֵיךְ לְלַמֵּד לְעַם יִשְׂרָאֵל גְּלוּי אֱלֻקוֹת, שְׂאֶפְלוּ עוֹלָלִים וַיּוֹנְקִים שְׂמֹטוֹ דִּדְיָהֶם מִפִּיָּהֶם, וְצִעְקוּ: זֶה אֵלֵי וְאֲנוּהוּ. יְלָדִים רַכִּים, עוֹלָלִים וַיּוֹנְקִים, מֹשֶׁה רַבְּנוֹ גָּלָה לָהֶם כָּף אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד שְׁעִזְבוּ הַכֹּל, וְאָמְרוּ: אִמָּא, הִנֵּה הַשָּׁם. מֹשֶׁה רַבְּנוֹ כָּל-כָּף הֶחְדִּיר אֱלֻקוֹת בְּנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַד שְׂאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְכִילְתָּא בְּשַׁלַּח): רָאִתָּה שְׂפָחָה עַל הַיָּם מַה שְּׁלֹא רָאָה יְחֻזְקָאֵל בֶּן בּוּזִי. יְחֻזְקָאֵל הַנְּבִיא הֵיָה מִהַנְּבִיאִים הַכִּי גְדוֹלִים, וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יְלָקוּט יְחֻזְקָאֵל שְׁלוֹ): לָמָּה נִקְרָא בֶּן בּוּזִי? שְׁבוּזוֹ אוֹתוֹ הַרְבֵּה. וּבְשִׁבִיל זֶה שְׁקַבֵּל עַלְבוּנוֹת, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין, וּבְזוּזוֹ אוֹתוֹ בְּכָל מִינֵי בְזִיוּנוֹת שְׁבַעוּלָם וְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, זָכָה לְגְלוּי אֱלֻקוֹת כְּזֶה, שְׁעָלְיוֹ נֶאֱמַר (יְחֻזְקָאֵל א, א): "נִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם וְרָאָה מַרְאוֹת אֱלֻקִּים"; שֶׁהַכֹּל הֵיָה פְתוּחַ לְפָנָיו. כִּי הַצְדִּיקִים צְרִיכִים לְסַבֵּל עַלְבוּנוֹת וּשְׂפִיכוֹת דָּמִים מֵאֲנָשֵׁי דְלֹא מְעָלִי, מֵאֲנָשִׁים פְּגוּמִים, אֲבָל כְּשֶׁהֵם מְבַלְיָגִים וּבוֹרְחִים אֲלֵיו יִתְבַּרַךְ, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁלֵּם לָהֶם בַּחֲזָרָה, שְׂמַתְגָּלָה אֲלֵיהֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ. וְזֶה הֵיָה יְחֻזְקָאֵל הַנְּבִיא, שְׂזָכָה לְגְלוּיִים כְּאֵלוֹ, שְׂגָלָה לְעַם יִשְׂרָאֵל, אֵיךְ שְׁכָל הַמְּרַכְבָּה הַעֲלִינָה נִמְצְאוֹת אֲתָם, שְׁלֹא יִתְיַאֲשׁוּ. וְעַם כָּל זֹאת, שֶׁהוּא זָכָה לְגְלוּיִים כְּאֵלוֹ, אֲבָל בְּזִמְן מֹשֶׁה רַבְּנוֹ, הֵיָה גְלוּי אֱלֻקוֹת עוֹד יוֹתֵר, שְׂגָלָה כָּל-כָּף אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד שְׂאֶפְלוּ סַתָּם שְׂפָחָה, זָכָתָה לְרְאוֹת אֱלֻקוֹת יוֹתֵר מִיְחֻזְקָאֵל הַנְּבִיא. אֲזַי הֵיָכוֹלִים אָנוּ לְתַאֵר מִי הֵיָה מֹשֶׁה רַבְּנוֹ? !

ברוך הוא וברוך שמו, עלינו להודות לבורא יתברך שמו על
 החסד הנם שעשה עמנו, שהביא אותנו אל מקום קדוש כזה
 כיבנאל, שהוא חוץ לישוב. וכמו שאומר רבנו ז"ל (ספורי-מעשיות,
 מעשה ג' מהחגר), שהחכם לקח את אנשיו חוץ לישוב, ושם שרו
 שירות ותשבחות להקדוש-ברוך-הוא, והחכם עשה עגול סביב
 אנשיו, והסמ"ך-מ"ם בא ורצה לבלע אותם, ולא יכול היה להכנס
 לעגול, ונגש אל החכם ואמר: אינך מפחד ממני?! וענה לו: איני
 מפחד ממך. ואמר: אם אתה רוצה אני בולע אותך. וענה לו החכם:
 אינני מפחד ממך. ועשה כל מיני פעלות שהחכם ואנשיו יפחדו
 ממנו. והחכם לא פחד ממנו. עד שהגביה עצמו עד השמים ואמר:
 אני בולע את כלכם. ענה ואמר לו החכם: איני מפחד ממך, אם
 אתה רוצה אעשה דבר כזה, שאתה תפחד ממני, והחכם החל
 להתפלל אל הקדוש-ברוך-הוא, ונעשו רעמים, ומהרעמים השדים
 מפחדים מאד, ונפל עליהם פחד גדול וכו'.

והיה כדאי לכלכן לעבר על הספור של החגר, שיכולים ללמד
 ממנו הרבה דברים. ובכלל היה טוב מאד, שתעשינה לכן שעור
 ב"ספורי-מעשיות", כי אמר רבנו ז"ל: אם יש אשה עקרה שאינה
 יכולה להוליד, לא עלינו, אם תקרא "ספורי-מעשיות", תפקד בורע
 של קימא, וזו הבטחה של רבנו ז"ל. לזאת ראינה לעשות שעור
 בזה, אשר הלשון בעצמה מעוררת מהשנה, כי בפרוש גלה לנו
 (לקוטי-מוה"ז, חלק א', סימן ס'), שהצדיק מעורר מהשנה, והלשון
 בעצמה מעוררת את האדם. ואמר רבנו ז"ל, שאין מלה אחת
 מיתרת, והפל כתוב בדקדוק רב. אשרי מי שאינו מטעה את עצמו.

והנה הקדוש-ברוך-הוא זכה אותנו בקהלה נפלאה ביבנאל,
 האהבה והאחדות שיש ביבנאל, אין בשום מקום בעולם, במקומות
 אחרים צריכים להתחנן ולבקש מהמשפחה בעבור עזרה וכו',
 שאחות או גיסה תשמר על הילדים, ואצלנו, ברוך השם, מדת
 החסד כל-כף נכנסה בדם של נשות אנשי שלומנו, שפשוט
 מתרצצות הנשים לעשות חסד זו לזו, וכל אחת רוצה לתפס את
 המצנה לעזר לזולת, ודבר זה איננו מצוי בשום מקום. וזו הגאונה

שְׂאוּכַל לְהִתְפָּאֵר בְּשָׂמִים, שְׂתַהֲלֶה לְאֵל, הַקָּמְתִי קִהְלָה כְּזוֹ. בְּוִדְאֵי צְרִיכִים לְתַקֵּן אֵין סֵפֶר דְּבָרִים, אָבֵל עָלִינוּ לְזִכְרֵךְ אֶת הַחֲסֵד שְׁעָשִׂה עִמָּנוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאָנוּ גָרִים חוּץ לְיִשׁוּב, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הַמּוֹרוֹת עוֹשׂוֹת עֲבוּדָה קְדוּשָׁה מְאֹד, מְחַנְכוֹת אֶת הַבָּנוֹת לְיִרְאַת שָׂמִים, בְּנֵהוּל הַגְּבֻרָת ... תַּחֲיָה [נְעֻדִין חֲסֵרוֹת לָנוּ מוֹרוֹת, עַל-פֶּן אֲבַקֵּשׁ מְאֹד אֶת הַנְּשִׁים, אִם יֵשׁ בֵּינֵינוּן מִשְׁהֵי הַמְּכַשֶּׁרֶת לְהִיּוֹת מוֹרָה, תַּתְקַשֵּׁר לְמִנְהֻלָּת]. כִּי בְּכֻלֵּיּוֹת הַחֲנוּף הוּא לְאוֹת וּלְמוֹפֵת. וְכֵן הַמְּעוֹן, הַפְּעוּטוֹן וְהַתֵּינוּקָיָה בְּהִנְהֻלַת הַגְּבֻרָת ... תַּחֲיָה, הַכֹּל מִתְנַהֵל עַל הַצַּד הַטּוֹב בְּיוֹתֵר, וְלְאוֹת וְלִשְׁם. מַה שָּׂרִים עִם הַיְלָדִים הַקְּטַנְטֵנִים?! מִגִּיל שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים וּמַעְלָה שָׂרִים עִמָּהֶם רַק שִׁירֵי אֲמוּנָה, רַק לְגִלּוֹת לָהֶם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאָנוּ חַיִּים רַק עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵין לָנוּ אֶף אֶחָד שְׂיַעֲזוֹר לָנוּ. נִגַּם שֵׁם חֲסֵרוֹת לָנוּ יָדִים עוֹבְדוֹת, וְדְרוֹשׁוֹת מְטַפְלוֹת, וְאֲנִי פּוֹנֶה לְכָל הַנְּשִׁים, מִי שְׂמַרְגִּישָׁה שְׂיֵישׁ לָהּ גִּישָׁה — תַּפְּנֶה אֶל מִנְהֻלַת הַמְּעוֹן. כְּמוֹ-כֵן בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, בְּחֻדְר, הַחֲנוּף הַנֶּתֶן לְבָנִים — אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, מַה אֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים בְּיְלָדִים? אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, מְדוּת טוֹבוֹת, הַמְּלַמְּדִים מְסוּרִים מְאֹד, אֶחָד כְּלַפֵּי זוּלָתוֹ וְכַלְפֵּי הַתַּלְמִידִים בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ. וְאֵין לָנוּ בְּמַה לְהִתְגָּאוֹת, אֶלָּא בְּמַדַּת הַחֲסֵד שְׂלָנוּ, בְּמַדַּת הַצְּנִיעוּת, בְּחֲנוּף שְׂאָנוּ מְחַנְכִים אֶת הַיְלָדִים בְּאֲמוּנָה, אֲשֶׁר דְּבַר כְּזֶה אֵין בְּשׁוּם מְקוֹם. וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן מְאֹד, הֲבֵה הַתְּחַזְקֶנָּה יַחַד, הֲבֵה נִמְשִׁיף לְהִתְאַסֵּף יַחַד, וְנִשְׁתַּדֵּל מְאֹד, שְׂהַעֲגוּל יִתְהַדֵּק יוֹתֵר חֻזַּק סְבִיבָנוּ, שְׂהַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שָׂמוֹ, לֹא יוּכַל לְהַפְּנֵס בֵּינֵינוּ. וּמַהוּ הַעֲגוּל? אֹמֵר דְּוֵד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים פֵּט, ט): "וְאֲמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ", הָאֲמוּנָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת סְבִיבָנוּ, וְזֶה מַה שְׂיַחֲזַק וַיַּעֲזוּד אוֹתָנוּ. וּבְרַגַע שְׂנִהְיָה חֻזְקִים בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעוּלָם לֹא תוּכַל לָנוּ.

זוֹאת עֲלִיכֶן לְדַעַת, אֲשֶׁר כָּל הַקְּהֵלָה שְׂלָנוּ עוֹמְדַת עַל גַּס אֶחָד גְּדוּל. בְּדֶרֶךְ כָּלֵל כָּל מוֹסֵד, תַּלְמוּד תּוֹרָה, בֵּית-סֵפֶר, פְּעוּטוֹן וְכוּ', יֵשׁ לָהֶם תּוֹרְמִים שְׂעוֹזְרִים לָהֶם. לָנוּ אֵין אִישׁ בְּעוֹלָם שְׂעוֹזֵר, אֲדַרְבָּה שָׂמִים לָנוּ רְגָלִים שְׂנַפְשָׁל, שְׂנַפְל, שְׂנַתְמוּט, אָבֵל אֶף אֶחָד, שׁוּם

קלפה וסטרא אחרא וסמ"ף-מ"ם לא יוכלו לנו, כל זמן שנהיה מאחדים יחד באמונה פשוטה בו יתברך, והיסוד יהיה אצלנו רק להתאחד עם הקדוש-ברוך-הוא, לדבר עם הקדוש-ברוך-הוא, אף אחד לא יוכל לנו. ואני חוזר ואומר בבטחון חזק, שהקהלה שלנו היא אחת הקהלות היפות ביותר בעולם, מי שהוא שבע, אינו יכול להבין מצוקת הרעב, מי שיושב תמיד באור, אינו יכול להבין מה זה חשך, ונדמה לו שזה טבעי, כן צריך להיות, שאני שבע ואור לי, אבל פשהולכים בחשך או חשים רעבון, אז מתחילים להעריך את האור והטוב. פמו-כן עם הקהלה שלנו ביבנאל, מי ששקוע בטוב, אינו יכול להעריך מה זה טוב, צריכים לצאת בחוץ, ואז תדעו להעריך, ואז תראו איך יתחרטו, אחד קדם אחד אחר כך.

השכונה שלי במקום מגורי, היא החרדית ביותר, והנה לפני שבועים ארע בשכונתנו דבר מזעזע, תפסו אחת-עשרה בחורות בגיל שלש-עשרה ארבע-עשרה חמש-עשרה עם סמים, אתן שומעות מה זה?! ואיני צריך להסבירכן מה זה?! כי סמים זה הסוף, ולפני שמגיעים לזה יש עוד לכלוף רב בדרך, דברים מלערים ומגנים מאד שיפה להם השתיקה. ואם-כן במקום החרדי ביותר שקיים בכל העולם, ארעו דברים פאלו. ולכן כל מי שמדבר סרה על החנוף שלנו, הייתי מציע לו לשטף את פיו המלכלך בסבון, בנדאי פה ושם ישנם לקויים, אשר זה טבעי פבכל מוסד, ובכל בית-ספר וכו' וכו', אבל להגיע לדרדור כזה, פאמור לעיל, השם ירחם. האינכן קולטות באיזה דור אנו חיים?! שעלינו להודות ולהלל להקדוש-ברוך-הוא, שזכנו לצאת חוץ לישוב, בנדאי הסמ"ף-מ"ם מוסר אותנו ונושך בנו מכל הפוונים, ואשתו זרש מנסה להכנס בין נשות אנשי שלומנו, וככל שאני מהדק את החגורה סביב סביב, את העגול סביב — הם מנסים לחדר. ויש בין נשות אנשי שלומנו נשים תמימות, השואלות: מה רע לדבר אתה?! אשר זה בדיוק כמו להתחבר עם נחש, אשר אומרים חכמינו הקדושים (יבמות קיב:): אין אדם גר עם נחש בכפיפה אחת. וכן אומרים חכמינו הקדושים (סנהדרין עח:): ארס נחש בין שניו.

צָרִיכִים רַק קֶצֶת לְהַשְׁתַּעֲשֵׂעַ עִם הַנֶּחֱשׁ, וּמִקְבָּלִים אִיזוֹ לְקִיקָה מְלֻשׁוֹנוֹ, וּכְבֹר הַחֲדִיר אֶת אָרְסוֹ, כִּי נֶחֱשׁ אִינוֹ נוֹשֵׁף, אֲלֵא מְכִישׁ בְּלֻשׁוֹנוֹ, וּכְבֹר מִתְפַּשֵּׁט הָאָרֶס בְּכָל הַגּוּף, וְחַיֵּי הָאָדָם בְּסִכְנָה.

לְזֹאת רְצִיתִי לְהַזְהִירְכֶן מְאֹד, תִּשְׁמְרֶנָּה שְׁלֵא יִשְׁפִיעוּ עֲלֵיכֶן, אֲנִי אֶת שְׁלִי עוֹשֶׂה וְאֶעֱשֶׂה לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, רַק זֶה הַנִּקְדָּה שְׁלִי, וְאִין לִי שׁוּם כְּוָנָה אַחֲרֵת. הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲיֵד בְּאֵילוֹ חוֹבוֹת אֲנִי מִנָּח, וְאֵילוֹ צְרוֹת מְנַת חֲלָקִי, עַד כְּדֵי כִּף שְׁזוּגוֹת צְעִירִים שְׁמִסְרֵתִי נִפְשֵׁי בְּעֵבוּרֵם, גַּם מִשְׁתַּפִּים פְּעֻלָּה עִם הַרְשָׁע הַזֶּה, עִם הַסְּמִיךְ-מ"ם. וּמָה הֵם גּוֹרְמִים? שְׁאֲחַשֵׁב פְּעֻמִּים, כִּי אִינְנִי מוֹכֵן לְהַכְנִס לְכָלֵא בְּעֵבוּר אֶף אֶחָד, וְדָבָר זֶה מוֹבֵן לְכָלְכֶן. עִם הַסְּמִיךְ-מ"ם הַזֶּה אֲסוּר שִׁיחֶיהָ לָנוּ מִגַּע וּמִשָּׂא וּמִתֵּן, אִם צָרִיכִים תַּעֲוֹדֵת נִשְׁוֹאִין, זֶה לֹא עַל-יַדֵּי הַסְּמִיךְ-מ"ם וְלֹא דִרְכוּ, יִשְׁנֵם מְקוֹמוֹת אַחֲרִים, שִׁיכּוּלִים לַעֲשׂוֹת אֶת זֹאת עַל הַצַּד הַיּוֹתֵר טוֹב. אֲנָשִׁים שֶׁהִכְשִׁילוּ אוֹתָנוּ בְּאֲסוּר כְּרִיתוֹת, שֶׁהִמְקִיחַ הֵיחָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵן פְּסוּלָה, שְׁלֵא הִיָּה מִים בְּאוֹצֵר, לְרִשְׁעִים כְּאֵלוֹ אִין מְחִילָה עוֹלָמִית, כִּי עַל כָּל דְּבָר יְכוּלִים לְמַחֵל, אִם אֶחָד עָשָׂק אֶת זוּלָתוֹ, אוֹ עָשָׂה לוֹ אִיזָה עוֹל, יְכוּלִים לְסַלֵחַ, וְצָרִיכִים לְסַלֵחַ וּלְרַחֵם עַל הַזּוּלָת, אֲבָל אִם מְכִשִׁילִים אֶת הַזּוּלָת בְּאֲסוּר כְּרִיתוֹת, עַל לֹא דְבָר, רַק רִשְׁעוֹת לְשֵׁם רִשְׁעוֹת, עַל זֶה אִין הַצְּדָקָה כְּלָל וּכְלָל. נִכְשְׁלָנוּ בְּאֲסוּר כְּרִיתוֹת בְּשִׁבִיל טְמָאָה כְּזוֹ, שֶׁהִמְקִיחַ הֵיחָה פְּסוּלָה, כִּי בְּבוֹר לֹא הָיוּ מִי גִשְׁמִים, וְכֵן שִׁחַתְּךָ אֶת הָעֲרוּב, וְהִכְשִׁילָנוּ בְּאֲסוּר סְקִילָה, בְּחִלּוֹל שְׁבֵת, הִישׁ עַל זֶה מְחִילָה?! אִין מְחִילָה עוֹלָמִית!!! וְהִכִּי טוֹב בְּעֵבוּרָנוּ לְהִתְרַחֵק מֵהֵם, כְּמוֹ שְׁמִתְרַחֲקִים מֵאֵשׁ שׁוֹרֵף.

עַל-כָּל-פָּנִים אִין לָנוּ לְהִתְבַּיֵּשׁ בְּקִהְלָה שְׁלָנוּ הַמְּבַסֶּסֶת עַל אַהֲבָה, עַל עֲזָרָה, עַל חֶסֶד, עַל צְדָקָה וְכוּ', וְהַחֲדוּשׁ שְׁבַחֲדוּשִׁים, שְׁעֲזָרְנִי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְפָתַח מְדַרְשֵׁיהָ לְנִשּׁוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ, אֲשֶׁר אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֵלוֹ הַנְּשִׁים שְׁאִינֶן עוֹבְדוֹת מֵאִיזוֹ סִבָּה שְׁלֵא תִהְיֶה, לְמָה שְׁלֵא תְבוֹאֲנָה לְלַמֵּד בְּמִדְרָשֵׁיהָ?! וְכָל אִשָּׁה יְכוּלָה לְמַסֵּר שֵׁם עַל נוֹשָׂא כְּלֻשָׁה, כִּי כָּל אִשָּׁה יֵשׁ לָהּ כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ בְּלִתִּי מְגַבְלִים. וְכָל אַחַת יְכוּלָה לְפַעֵל, אִם רַק תִּדַּע אִיךָ לְדַבֵּר וּמָה לְדַבֵּר.

וְהִיטִי רוּצָה שְׂבָאָמֶת יַעֲשׂוּ תוֹרְנוֹת, שְׁכַל אִשָּׁה תִלְמַד אֵיזָה שְׁעוֹר
בְּאֵיזָה נוֹשֵׂא בְּמִדְרָשֶׁיהָ. וּבִפְרָט הַעֲנִין שֶׁל אַמִּירַת תְּהֵלִים,
שֶׁתַּחֲלֶקְוּ בֵּינֵינוּ בְּכָל יוֹם וְתִאמְרְנָה שָׁם, וְתִסְיַמְנָה כֶּף פְּעַמִּים
תְּהֵלִים, כִּי אַמִּירַת תְּהֵלִים, אוֹמֵר רַבְּנוּ ו'ל (לְקוּשֵׁי מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן
עג) מְאֹד מְאֹד מְסַגֵּל לְתִשׁוּבָה, וְאִם אָדָם הֵיזָה יוֹדֵעַ מַה הוּא יָכוֹל
לַפְעַל עַל-יְדֵי אַמִּירַת תְּהֵלִים, תְּמִיד הֵיזָה אוֹמֵר תְּהֵלִים.

מְסַפְּרִים עַל הַרְבֵּי מְסֻאָמָאָר זי"ע. שְׂבָא אֵלֵינוּ אָב אָחַד
וְהַתְּלוּנָן לְפָנָיו, שְׂבָנוּ אֵינוּ מְקַבֵּל חֲנוּף טוֹב אֶצְל מְלַמֵּד מְסֻמָּם, וּבִקְשׁ
וְהַתְּחַנֵּן לְרַבִּי, שְׂיִדְבֵר עִם הַמְּנַהֵל שְׂיַחֲלִיפוּ עִם מְלַמֵּד אַחֵר וְכוּ',
וְהַרְבֵּי מְסֻאָמָאָר זי"ע, לְאַחַר הַפְּצָרוֹת רַבּוֹת וְלַחֲזֵן רַב — גְּאוֹת.
וְכַמוֹבֵן גַּם אֶצְל הַמְּלַמֵּד הָאֲחֵר הַיְלָד לֹא הִצְלִיחַ, וְחִלְפוּ כַּמָּה
חֲדָשִׁים, וְכֹא הָאָב לְהַתְּלוּנָן לְרַבִּי מְסֻאָמָאָר זי"ע, שְׂבָנוּ אֵינוּ
מְצַלִּיחַ. עֲנָה וְאָמַר לוֹ הַרְבֵּי: יִדְעָתִי מֵרֵאשׁ, שְׁלֹא הַמְּלַמְּדִים
הַבְּעִיָּתִים, אֲלֹא בְּנֵף הוּא בְּעִיָּתִי. וְהַחַל הַרְבֵּי לוֹמַר לוֹ: אֲסוּר לְתַלוֹת
אֶת הַקּוֹלָר בְּזוּלַת, אֲסוּר לְהַשְׁלִיךְ אֶת הָאִשְׁמָה עַל אַחֵר, אֲלֹא
לְהֵאשִׁים אֶת עֲצָמוֹ, קַח גַּא סֵפֶר תְּהֵלִים, וְתֹאמֵר פָּרַק אוֹ שְׁנַיִם
בְּדַמְעוֹת, בְּעֵבֹר הַצְּלַחַת בְּנֵף, וְתִרְאֶה אֵיךְ בְּנֵף יִשְׁתַּנֶּה. כִּי זוֹ הִיְתָה
הַגִּישָׁה שְׁלוֹ. מַה שְׂהֵהוּרִים יְכוּלִים לַפְעַל בְּעֵבֹר יִלְדִיהֶם, עַל-יְדֵי
תְּפִלָּה — שׁוּם דְּבָר אֵינוּ פּוֹעֵל. וְזֶה עוֹשֶׂה רִשָּׁם גְּדוֹל בְּשָׁמַיִם. אֵינְכֵן
יְכוּלוֹת לְתַאֵר וּלְשַׁעַר מַה זֶה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְבַקֵּשׁ
אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל מַה שְׂצָרִיכִים, וְזֶה מַה שְׂגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ
ו'ל. שְׂאִין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאִם מְצִיָּתִים
אֶת רַבְּנוּ ו'ל, הַכֹּל כְּבָר מְשַׁתַּנֶּה לְגַמְרִי, הַחֲנוּף חֲנוּף אַחֵר, הַשְּׂמַחָה
שְׂמַחָה אַחֲרָת, וְכֵן הַקְּהֵלָה קְהֵלָה אַחֲרָת.

וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן מְאֹד, שְׂתַתְּאֲסַפְּנָה יַחַד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם
בְּמִדְרָשֶׁיהָ, וְתִלְמַדְנָה פְּרִשְׁתַּת הַשְּׁבוּעַ, הַלְכוֹת, סְפוּרֵי צְדִיקִים, אַמּוּנַת
חֲכָמִים, וּמַה גַּם לְעוֹרֵד עַל מְצוֹת הַתְּפִלָּה, וּבוֹ בְּמִקּוֹם לְסִיִּם פְּעַמִּים
תְּהֵלִים, אֲשֶׁר זֶה לֹא אוֹרֵף זְמַן רַב, אֲבָל זֶה עוֹשֶׂה רַעַשׁ גְּדוֹל מְאֹד
בְּשָׁמַיִם, וּבִפְרָט כְּשִׁמוּרִידִים כַּמָּה דְּמַעוֹת בְּעַת אַמִּירַת תְּהֵלִים —
אֵין לְמַעֲלָה מְזָה.

בְּשַׁעַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ בְּמִצְרַיִם, סָבְלוּ סָבֵל גְּדוֹל מִפְּרַעָה, וְאוֹמֵר
הָאֲרָמִי וְ"ל, מַה זֶה פְּרַעָה? פְּה־רַע, צְרוּף שֶׁל שְׁתֵּי מְלִים: פֶּה רַע,
אֶחָד דִּבֵּר רַע עַל זולתו. וְלִכֵּן סָבְלוּ מַה שֶׁסָּבְלוּ, עַד שֶׁבָּא מֹשֶׁה
רַבְּנוֹ, וְהַחֲדִיר בְּכֻלָּם (דְּבָרִים ד): "אַתָּה הָרַאתָ לְדַעַת, כִּי הוֹנִי"ה הוּא
אֱלֹקִים אֵין עוֹד מִלְּבָדוֹ", וּמִזֶּה נַעֲשֶׂה פְּה־סַח, הִפֵּה הַחַל לְדִבֵּר אֶל
הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. לִכֵּן הִבֵּה נְדָבָר אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְנֹאמַר
פְּעַמִּים תְּהִלִּים בְּכָל יוֹם וּנְחַלְקוּ בֵּין הַנָּשִׁים, וְאִימְתִי שְׂאֲתָן יְכוּלוֹת
לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא — תְּבַקְשָׁנָה, וְיֵשׁ לִכֵּן הַרְבֵּה מַה
לְבַקֵּשׁ; אֵלוֹ שְׁנֵשׂוּאִים וְאֵין לָהֶם יְלָדִים — צְרִיכִים לְהוֹזִיל דְּמַעוֹת
לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂיִזְכּוּ לִילָדִים, אֵלוֹ שֶׁכָּבַר זָכוּ לִילָדִים, צְרִיכִים
לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִלְּפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, שֶׁהֵילָדִים יִלְכוּ בְּדַרְךָ הַנְּכוֹנָה, בְּדַרְךָ
הַתּוֹרָה, הִירָאָה וְהָאֲמוּנָה. אֵלוֹ שְׁצְרִיכִים בְּרִיאוֹת — בְּוֹדָי צְרִיכִים
לְהַרְבוֹת בְּתַפְלָה, מַה שְׂאָנוּ שׁוּמְעִים הַיּוֹם שְׁעוֹבֵר בְּדוֹר הַזֶּה, אֲנָשִׁים
צְעִירִים נַפְטָרִים וּמוֹתִירִים אַחֲרֵיהֶם אֱלֻמְנוֹת וִיתוּמִים, וְכֵן נָשִׁים
צְעִירוֹת נִסְתַּלְקוֹת, לֹא עֲלִינוּ, וְעַל זֶה עֲלִינוּ לְהַרְבוֹת הַרְבֵּה בְּתַפְלָה,
שְׁנֹזְכָה לְבְּרִיאוֹת וְלִכָּל טוֹב אֲמֵתִי וְנִצְחִי, וּמַה שֶׁתַּפְלָה פּוֹעֵלֶת, שׁוּם
דְּבָר אֵינוֹ פּוֹעֵל, וְכֵן הוֹצִיא מֹשֶׁה רַבְּנוֹ אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם
מִמִּצְרַיִם מִצְמָצוּם הַמַּחֲיִן, הַחֲדִיר בָּנוּ אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ.

וְלִכֵּן אֲבַקֵּשְׁכֵן מְאֹד, רְאִינָה לְהַתְחַזֵּק הַרְבֵּה בְּתַפְלָה, כִּי מַה
שֶׁתַּפְלָה עוֹשֶׂה בְּשָׂמִים, אֵין בְּכַח שׁוּם דְּבָר לַעֲשׂוֹת, תַּפְלָה הִיא
הַשְּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַכְּנִס אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כְּמוֹבָא (לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן,
חֶלֶק ב', סִימָן פד). וְהִנֵּה נִכְנָסוּ בְּחֻדָּשׁ אֲדָר, וְהַשְּׁנָה יֵשׁ לָנוּ שְׁנֵי
אֲדָרִים, שְׁשִׁים יוֹם, בְּשְׁנֵי חֲדָשִׁים אֵלוֹ, עֲלִינוּ לְרֹאוֹת לְהַרְבוֹת
בְּשִׂמְחָה. וּמוֹבָא: מְשֻׁנְכָס אֲדָר מְרַבִּים בְּשִׂמְחָה, כְּשִׁישׁ שִׂמְחָה,
הַמַּח מִתְּרוּחַב. אֲנִי יוֹדֵעַ שִׁישׁ נָשִׁים מְכוֹת עַל־יְדֵי בְּעֻלְיָהוּן, מְשִׁפְלוֹת
עַל־יְדֵי בְּעֻלְיָהוּן, אֲשֶׁר זֶה צַעַר מְאֹד מְאֹד גְּדוֹל, שְׁצְרִיכִים לְהַגִּיעַ
לְמִצְבִּים כְּאֵלוֹ, שֶׁהַבְּעַל יִשְׁפִּיל אֶת הָאִשָּׁה, וְיִכֶּה אוֹתָהּ, חַס וְשְׁלוֹם,
אֲבָל שְׁלֹמָה הַמֶּלֶךְ אוֹמֵר (מְשָׁלִי יד, א): "חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנֹתָה בֵּיתָהּ
וְאוֹלֵת בִּידֶיהָ תְּהַרְסֶנּוּ", עִם חֲכָמָה יְכוּלִים לְהַפִּיף אֶת הַבְּעַל לְגַמְרִי,
אֲבָל עַל־יְדֵי שְׁטוֹת וְאוֹלֵת יְכוּלִים לְהַפִּיף אֶת הַבֵּית. אִם הַבְּעַל הַגִּיעַ

למִצָּב כָּזֶה, שֶׁהוּא מִפְרָע, וּמִשְׁפִּיל וּמְכָה אֶת אִשְׁתּוֹ, הַמִּצָּב בְּיַד אִי
 מֵרָמָד, אָבֵל אִם יֵשׁ יְלָדִים אֲסוּר לְהִתְגַּרֵּשׁ, רַק בְּשָׁבִיל הַיְלָדִים,
 כִּי אִם מִתְגַּרְשִׁים זֶה עוֹשֶׂה אֶצְלָם צְלָקֶת לְכָל הַחַיִּים. עַל-כֵּן אִשָּׁה
 פְּקִיחַת צְרִיכָה לִידַע, אִם הַבַּעַל אֵינוֹ עוֹבֵד וְלֹא עוֹשֶׂה דְבָר, מִן
 הַסֵּתֶם עוֹבֵר עָלָיו אֵיזָה מִשְׁבֵּר בַּחַיִּים — הֵן מַעְצָמוֹ וְהֵן מֵאַחֲרִים
 וְכוּ', וְעַל הָאִשָּׁה לְהִיּוֹת פְּקִיחַת — לְחֻזֵק, לְעוֹדֵד וּלְשִׁמַּח אֶת הַבַּעַל,
 וְעַלֶּיהָ לְדַבֵּר בְּבֵית דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, וְלֹמַר: "בְּעָלִי הִיָּקֵר! אֵל תִּדְאָג,
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, תִּרְאֶה אִיךָ יִשְׁתַּנֶּה הַמִּצָּב" וְכוּ', הָאִם נִסִּיתָן
 לְדַבֵּר עִם הַבַּעַל בְּצוּרָה כְּזוֹ? אֲנִי בְּטוֹחַ שְׁלֹא! וּבְאֵמֶת זֶה מוֹבֵן,
 כִּי גַם עָלֶיכֶן עוֹבְרִים מִשְׁבָּרִים, סוּף כָּל סוּף הַבַּעַל מִסְתּוֹכֵב בְּטַל,
 וְעָלֶיכֶן לְטַפֵּל בְּיְלָדִים, וְאַחֲרֵי-כֵן עוֹד אֵתָן מְקַבְּלוֹת בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת
 דָּמִים. אָבֵל נֹא עֲרַכְנָה לְעַצְמְכֶן חֲשָׁבוֹן, לָמָּה לָכֵן לְצַפּוֹת לְתַשׁוּמַת
 לֵב מִבְּעָלֶיכֶן? הֲיֵינָה חֲכָמְנוּיּוֹת כְּבָנוֹת צְלֻפְחָד, וְתַחֲזֻקְנָה וְתַעֲזוֹדְדְנָה
 אֶת הַבַּעַל, כִּי כֵּן אֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: אֵיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה
 — כָּל שְׁעוֹשֶׂה רְצוֹן הַבַּעַל; וְאִךָ שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: אִשָּׁה
 — הַבַּעַל מִשְׁמַחָה. אָבֵל כְּשֶׁאֵין אֶת זֹאת, צְרִיךְ לְנַהֵג לְהַפְּךָ —
 שֶׁהָאִשָּׁה תִשְׁמַח אֶת הַבַּעַל וְתִדְבֵּר עַל לְבוֹ, וְלָתֵת לוֹ אֶת הַכְּבוֹד
 הַרְאוּי. וְאֵז תִּרְאִינָה אֵיזָה בַּעַל יָקָר יֵשׁ לָכֵן.

וְעַל כָּלֶם — לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי בְּלִי תַפְלָה אֵי
 אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְשׁוּם מְקוֹם. לָכֵן חֲשׂוּב מְאֹד לְבַקֵּשׁוּ יִתְבָּרַךְ עַל
 הַצְּלָחַת הַבַּעַל וְהַיְלָדִים, וְאֵז תִּרְאִינָה אִיךָ בֵּיתְכֶן יִהְיֶה גֵן-עֵדֶן. סוּף
 כָּל סוּף בְּאֵנוּ לְזֶה הָעוֹלָם לְתַקּוּפָה קְצָרָה מְאֹד, הֵנָּה חַיֵּינוּ פּוֹרְחִים,
 הֵנָּה יוֹם וְהֵנָּה לַיְלָה, הֵנָּה שְׁבוּעָה, וְיָמָה נּוֹתֵר? וְהַהֲכָרַח לָנוּ לְשׁוּב
 אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, לָמָּה לָנוּ לְחַיּוֹת חַיִּים מְרוּרִים, חַיִּים עֲצוּבִים וּמְדַכְּאִים,
 כְּשֶׁאֵנוּ יְכוּלִים לְהַפְּךָ אֶת הַחַיִּים שְׁלָנוּ לְחַיֵּי גֵן-עֵדֶן? אָבֵל אֶת זֹאת
 צְרִיכִים לְדַבֵּר יַחַד, וְלְחַזֵּק זֶה אֶת זֶה. רַבְּנוּ ז"ל רָצָה מְאֹד, שְׁיַחֲזְקוּ
 אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ זֶה אֶת זֶה, וְיִקְבְּלוּ אֶחָד אֶת נִקְדַּת חֲבֵרוֹ, וְאִם אָמַר
 אֶת זֹאת רַבְּנוּ ז"ל לְגַבְרִים, עַל אַחַת כְּפָה וְכַמָּה שְׁמִכּוֹן לְנָשִׁים,
 וּבְפָרֵט בְּקַהֲלָה שְׁלָנוּ, עָלֶיכֶן לְהִתְחַזֵּק בְּצוּמָא, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל בְּעֵין
 רָעָה עַל שׁוּם אִשָּׁה. תִּאֲמָנָה לִי, שְׂאִין מַה לְקַנָּא בְּאִךָ אַחַת, כָּל אַחַת

ואחת עוברת את הצרה שלה ואת החבילה שלה, ולכן לא כדאי לקנא באף אחד, אלא לחזק ולעודד ולשמח במלה טובה, בחיוף, במאור פנים. וכל אחת צריכה לדון את זולתה לכף זכות, וזה חשוב אצלו יתברך מאד. ואומרים חכמינו הקדושים (שבת קכז:): כל הדין את חברו לכף זכות, דנים אותו לכף זכות בשמים, ובזה שתדונו לכף זכות את בעליך, וכן אשה את רעותה, ידונו אתכן לכף זכות בשמים, ומי לא צריך שידונו אותו לזכות? ובפרט כפי מה שעובר על עם ישראל.

ולכן דיקא עתה באדר, בימי השמחה, עליכן לעשות כל מיני פעולות שבעולם לבוא להפגש פעם בשבוע בליל שמחה, וכלן תבאנה ותשמחנה מאד, ויהיה לכן שמח, ומהשמחה הזו תשפיענה על בעליכן וילדיכן. כי אינו דומה בית שיש בו שמחה ונחת לבית שיש בו מתח ועצבים. מה אתן רוצות שהילדים יהיו, בראותם עצבים וכו'?! ראינה להיות בשמחה, ותצאנה מקטנות המחין אל גדלות המחין, וכיצד זוכים לזה? אם מחזירים בעצמם אמונה פשוטה בו יתברך, ויודעים שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג עולמו בהשגחה פרטית, בצדק וברחמים, בחסד ובמשפט, אז כל החיים משתנים לגמרי. ולכן ראינה לעשות פעם בשבוע ליל שמחה, ופעם בשבוע לנסע לקברות צדיקים, ולבקש כל צרכן ממנו יתברך, ובכך עם הדרת מלך. אינכן יכולות לתאר ולשער מה זה פועל בשמים, אם הייתן יודעות אינה שעשוע נורא ונפלא אתן גורמות למעלה בשעה שאתן מתפללות בצותא ובוכות בתהלים, ואיזה נחת-רוח אתן גורמות לפניו יתברך, לא הייתן פוסקות מזה, כי מי מאתנו אינו רוצה לגרם נחת לבורא יתברך שמו. לזאת אבקשכן, ראינה להתאסף יחד ולשמח יחד ולהתפלל יחד.

וכן ביום שני ראינה לצאת להפצה מרפזת בעבור המוסדות שלנו, אשר הם נמצאים במצב מאד מאד ירוד, ואין מי שיעזר לנו, וכן ביום חמישי ראינה לצאת בשביל בית-הכנסת והאולם שמחות, שאנו עדין חייבים חובות על זה, ולבקשו יתברך, שבאמת נזכה לשלם את כל החובות, ונזכה לבנות בית-הכנסת גדול, ועזרת נשים

מְכַבֶּדֶת. וּמְלַבֵּד הַצְדָקָה שְׂאֵתָן אוֹסְפּוֹת, הִרִי אֶתָּן מְזֻכּוֹת אֶת עַם יִשְׂרָאֵל בְּגִלּוּי אֹר וּרְבִנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבָר גְּדוֹל מִזֶּה. אֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה שֶׁתְּפִיץ בְּכָל יוֹם אֶת אֹר וּרְבִנוּ ו"ל, כִּי לְקָרֵב אֶפְלוּ נִשְׁמָה אַחַת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כְּבָר הִיָּה כְּדָאִי לְהַגִּיעַ לְזֶה הָעוֹלָם, כִּי כְּשֶׁמְחַזְרִים בְּתִשׁוּבָה אִשָּׁה אַחַת, נַעֲשֶׂה רַעַשׁ בַּשָּׁמַיִם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנֹזְפָה כְּלָנוּ יַחַד לְשִׁמְחַ בְּשָׁנֵי חֲדָשִׁים אֵלוּ, וּבְזֻכוֹת הַשְּׂמִחָה נִזְכָּה לְהַמְתִּיק אֶת כָּל הַדִּינִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ עָלֵינוּ שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה דִינּוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְחַנֵּן עָלֵיכֶן, שֶׁתִּזְכְּנֶנּוּ לְהַצְלָחָה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת וּלְנַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶן.

הַמֵּאחַל לָכֵן בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתס.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצוּנָה, ט' אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גְּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִחָה שְׂיִישׁ לִי, שְׂיִצְאָתָּ לְהַפְצָה מְרֻפּוֹת בַּעֲבוּר הַמוֹסְדוֹת הַקְדוּשִׁים שְׁלָנוּ, יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּזֻכוֹת הַצְדָקָה הַזֹּאת שֶׁעָשִׂיתָ אִתָּנוּ, שְׂזֻכוֹת זֹאת תַּעֲמִד לָךְ תָּמִיד.

רָאָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמָךְ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִזְכֹּר מַה שְׂדָוֵד הַמְּלֶךְ אוֹמֵר (תְּהִלִּים סב, ט): "בְּטַחּוֹ בּוֹ בְּכָל יַעַת עִם שְׂפִכּוֹ לְפָנָיו לְבַבְכֶם, אֱלֹקִים מִחֶסֶה לָנוּ סְלָה"; אָדָם צָרִיךְ רַק לְבַטֵּחַ בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי "שׁוּא תִשׁוּעַת אָדָם", וְאוֹי לוֹ לְאָדָם שְׂבוֹטֵחַ בְּזוּלָתוֹ, כִּי הוּא אֵינוֹ יָכוֹל לַעֲזֹר לוֹ כְּלוּם, וְלָכֵן הָעֵקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם בְּטַחּוֹן, וְחִכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (מְנַחֵם כַּס): כָּל הַתּוֹלָה בְּטַחּוֹנוֹ בְּהַקְדוּשׁ-

בְּרוּךְ-הוּא, הָרִי לוֹ מַחְסֵה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלְעוֹלָם הַבָּא, בְּרַגַע שְׁאֲדָם
בוֹטַח רַק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמִבְטֵל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ
הוּא, אֲזִי טוֹב לוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְטוֹב לוֹ לְעוֹלָם הַבָּא, וּבִמְהַ מִתְבַּטֵּא
שְׁאֲדָם בוֹטַח בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? עַל-יְדֵי שְׁשׂוּפָה אֶת לְבוֹ לְפָנָיו
יִתְבַּרֵךְ, וְאֲזִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מַחְסֵה לוֹ תָּמִיד. אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַכְנִים
הַכְּרִים אֵלָיו בְּתוֹךְ לְבוֹ!

עֲלִיךָ לְזִכּוֹר, שֶׁהַחַיִּים מְאֹד מְאֹד קָשִׁים, עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד
מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים, וְנִמְשָׁף אֶל הַעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוֹת, כִּי הִטְבַּע שֶׁל אָדָם,
שֶׁתָּמִיד נִתְעוֹרְרִים אֲצִלּוֹ עוֹנוֹתָיו וּפְשָׁעָיו הַמְרַבִּים, וְאָדָם צָרִיךְ
לְמַסַּר אֶת נַפְשׁוֹ לַהֲיֹת רַק בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ
(לְקוּשֵׁי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד): מִצְוָה גְדוֹלָה לַהֲיֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד,
וְהַמִּצְוָה הַזֹּאת כְּלוּלָה מִכָּל הַמִּצְוֹת, כִּי כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ אֱמוּנָה
בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲזִי תָּמִיד יִשְׂמַח, כִּי מֵה יֵשׁ לוֹ לְהַפְסִיד
בְּזֶה הָעוֹלָם הָעוֹבֵר?! וְלָכֵן רָאָה לְשִׂמְחָה, וּבְפָרֵט עֲכָשׁוּ בְּחֻדְשׁ
הַשְּׂמִיחָה, רָאָה לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם אֲפִלּוֹ בִּינְיָד לְבֵין עֲצָמָה, הָעֵקֶר תְּהִיָּה
בְּשִׂמְחָה, וְעַל-יְדֵי שְׂמִיחָה יִתְרַחֵב לָהּ בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת. וְרַבְּנוּ ז"ל
אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׂמִיחָה, חֶלֶק ב'): מִי שֶׁהוּא שְׂמִיחַ תָּמִיד, הָרִי הוּא
מְצַלִּיחַ; וְלָכֵן עָקֵר הַהֲצִלָּחָה שֶׁל הָאָדָם תְּלוּיָהּ רַק כְּפִי מִדַּת הַשְּׂמִיחָה
שֵׁישׁ בּוֹ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׁאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתסא

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצוּהָ, ט' אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲוִיָּה.

אֵין אֶת יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שֵׁישׁ לִי, שְׂיִצְאָת

בַּעֲבוּר הַפְּצָה מְרֻכָּזת בַּעֲבוּר הַמוֹסְדוֹת שְׁלֵנוּ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּהֲיֶה לָךְ בְּזָכוֹת זֶה בְּרִיאוֹת הַשְּׁלֵמָה, וְתַצְלִיחֵי בְּחַיֶּיךָ.

נָא וְנָא רְאֵי לְהַתְחַזֵּק לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא רְפוּאָה בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחָנֵי, וְרַבְּנוּ וְ"ל גְּלָה לָנוּ (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת שִׂמְחָה, סִימָן טו): מִי שֶׁמְפָרְסֵם אֶת הַצַּדִּיק זֹכֶה לְשִׂמְחָה, וְלִכֵּן עָקֵר הַעֲבוּדָה שְׁלֶךְ צָרִיכָה לְהִיּוֹת רַק לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הַצַּדִּיק, עַל-יְדֵי הַפְּצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, וְאֵל תַּתְּבַיְשִׁי לְהַפִּיץ אֶת הַחוּבְרוֹת וְהַקּוֹנְטְרַסִּים לְכָל עוֹבֵר וְשׁוֹב, כִּי עַלִּינוּ נִפְלָה חוֹבַת הַיּוֹם — לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת רַבְּנוּ וְ"ל לְכֻלָּם, וּבְזָכוֹת זֶה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ עֲלֶיךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֵנִי מִבִּקְשׁ וּמִתַּפִּיל לְבַעֲדֶךָ, שְׁתַּצְלִיחֵי דְרַבְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתסב

בַּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְרַת תְּצִינָה, ט' אֲדָרָא' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מֵאֵד ... גִּירוּ יְאִיר, לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי שֶׁהִפִּילוּ אוֹתָךְ וְכוּ', תֵּאֱמִין לִי, שֵׁשׁ פַּה יָד וְדוֹנִית, כִּי הַסֵּמ"ף-מ"ם חָתַר גַּם אֶצְלִי, וְאֵנִי רוֹאֶה שֶׁהִרְשַׁע הִנֵּה אֵינּוּ נֹחַ כְּרַגַּע, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּהֲיֶה לוֹ מִפְּלָה, וְיִפֹּל נִפְיֵלָה אַחַר נִפְיֵלָה, וּבְכַרְט בְּחֻדֶשׁ זֶה, שֶׁהוּא זְמַן נִפְיֵלַת הַמֶּן-עַמְלָק, מִי יִתֵּן, שֶׁכָּבֵר גְּזָכָה לְרִאוֹת בְּנִפְיֵלָתוֹ.

אֵין אַתָּה צָרִיךְ לְהַצְטַעֵר, כִּי עֲלֶיךָ לְזַכֵּר, אֲשֶׁר אִם הַחֲדוּרָתְךָ אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ רַק בִּיהוּדֵי אֶחָד, כְּכֹר הִיָּה כְּדֹאֵי, וּמִכָּל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן שֶׁהַחֲיִיתָ מֵאוֹת וְאַלְפֵי אֲנָשִׁים בְּמִשְׁשׁ שְׁנַתִּים, וְאֵנִי מֵאֵד מְקוּוֶה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁעוֹד תִּחְזֹר לְתַפְקִידְךָ, כִּי בְּאַמַּת זֶה

המִצְוָה הַכִּי גְדוּלָה — לְעוֹדֵד וּלְשֹׁמֵחַ וּלְחֹזֵק אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר, וַיֵּשׁ דְּבוּר מְרַבְּנוּ ו"ל, שֶׁאָמַר פֶּעַם לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: "מִכֶּם אַתֶּם תְּבִינּוּ מֵה שְׁעוֹבֵר עַל בְּנֵי אָדָם", כְּאוֹמֵר: מֵה אַתֶּם, שְׂיֹדְעִים מְרַבִּי אֶמֶת בְּזֶה, עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת כְּאֵלוֹ, עוֹבֵר עֲלֵיכֶם מֵה שְׁעוֹבֵר, מִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן מִי שְׁאִינוּ יוֹדְע מַעֲצוֹת כְּאֵלוֹ — מֵה עוֹבֵר עֲלָיו. וְעַל-כֵּן אֵל תִּפְחֵד, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהֵיוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאַנִּי כָל-כָּף מְקוּוֶה וּמְצַפֶּה, שֶׁהֵבֵן שְׁלָךְ יָבוֹא לְלַמֵּד אֶצְלִי, תִּהְלֶה לְאֵל, יֵשׁ לָךְ זֶרַע בְּרַךְ ה', וְאַתָּה צְרִיךְ מְאֹד מְאֹד לְשֹׁמֵחַ עִם הַיְלָדִים שְׁלָךְ, וְאַנִּי רוֹאֶה עֵינַי בְּעֵינַי מִי שֶׁחֲתַר תַּחַת הַבֵּן שְׁלָךְ וְכוּ', מִי הוּא וְכוּ', וּמֵה הוּא וְכוּ', וְנוֹרְאָה עוֹד כְּמֵה שְׁנַיִם אֵיךְ הֵבֵן שְׁלָךְ יִרְאֶה, וְאֵיךְ שֶׁהֵבֵן שְׁלוֹ יִרְאֶה.

הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר הַצִּנְהָה, ט' אָדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ. אֵיךְ מְרַב טְרִדוֹתֵי הַמְרַבּוֹת לֹא הָיָה בְּיָדִי לְהַשִּׁיבָךְ תַּכְף-וּמִיד.

מֵה אָמַר לָךְ! אַתָּה לֹא צְרִיךְ לְהִתְבַּלְבֵּל לְגַמְרֵי מְמַנּוּ וְכוּ', תִּרְגִּיל אֶת עֲצֻמְךָ לְלַכֵּת בְּדַרְךָ הַתָּם וְהַפְּשׁוּט, שֶׁגֵּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, הַשְּׂמֵטָה לְחֶלֶק ב') עַל פְּסוּק (יחזקאל לג, כד): "אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם", שֶׁאַבְרָהָם אָבִינוּ הָיָה עוֹבֵד אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּבַחֲנֵינָת

אָחד, הוא לא התבלבל מאף בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְעַל-כֵּן גַּם אַתָּה לא צָרִיף לְהִתְבַּלְבֵּל מִמֶּנּוּ, מַה יֵּשׁ לְךָ וְלוֹ? ! תִּרְאֶה רַק לְהִיּוֹת חֲזַק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִרְגִּישׁ אַחֲרַי לְגַמְרִי.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנֹזְפָה תָּמִיד לְבָשָׂר וְלִהְתַּבְּשָׂר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְרַי תְּצַוֶּה, ט' אֲדָרָא' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ. וּמֵאֵד מְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַ, אִיךְ שְׂאַתָּ מְתַחַזְקָת. יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַּמִּיד תִּהְיִי מְחַזְקָת, וּבְכָל עֵת צָרָה רְאִי לְבָרַח אֶל הַבוּרָא יִתְבַּרְךָ שָׁמוּ, וְלִשְׁפֹּף לְפָנָיו שִׁיחַ וְכָל מַה שְׂמַצִּיק וּמַעִיק לְךָ, וְעֲצָה לְהִתְחַזֵּק הִיא — לְהִשְׁכִּיל אַחֲרֵימ, הִינּוּ לְעוֹדֵד וְלִחְזַק וְלִשְׂמַח אַחֲרֵימ, וְאֲז גַּם הוּא בְּעֲצָמוֹ נִתְחַזַּק וְנִתְעוֹדֵד.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנֹשְׁמַע וְנִתְבְּשָׂר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְרַי תְּצַוֶּה, ט' אֲדָרָא' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל יְדִידִי הִיָּקֵר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, דִּבְרָתִי עִם יְדִידֵנוּ ... גְּרוּ יָאִיר, וְהַסְּבִרְתִּי לוֹ, שְׂשִׁמְעָתִי רַק צֵד אֶחָד, וְעַכְשָׁו הַבְּחוּר סִפֵּר לִי אֶת הַצֵּד הַשְּׁנִי, אֲז אֲנִי רוֹאֶה שֶׁהוּא לֹא כָּל-כַּף אֲשֵׁם. עִם כָּל זֹאת רְאֶה

רעא בנחל כח תתסו אָשֶׁר

לְהִזְהִיר אוֹתוֹ, שְׁאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַפֵּיד לֹא לְהִגְבִּיחַ יְדֵים, כִּי זֶה אֶצְלִי
מִהֲעוֹנוֹת הַכִּי חֲמוּרִים.

אֲנִי מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת
מִשְׁמַחוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצִיגָה, ט' אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הַדִּירוֹת, תֵּאֱמִין לִי שֶׁהֶעֱקַר לְבָנוֹת דִּירוֹת כְּאֵלוֹ, שְׂיִהְיֶה
טוֹב לְזוּגוֹת צְעִירִים, וְלֹא יִצְטָרְכוּ לְשֵׁלֶם הַרְבֵּה מִשְׁפִּנְתָּא. וְעַל זֶה
אֲנִי חֲנֹנוּ צְרִיכִים לְחֹשֶׁב, כִּי סוּף כָּל סוּף אֲבָרְכִים צְעִירִים שֶׁרַק עֲכָשׁוּ
הַתְּחַתְּנוּ, מֵהֵיכֵן יִהְיֶה לָהֶם כֶּסֶף לְשֵׁלֶם מִשְׁפִּנְתָּא, וְלִכֵּן זֶה צְרִיף
לְהִיּוֹת כָּל חֲפִצָּנוּ וְרִצּוֹנָנוּ, שְׁלֹא יִתְקַעוּ, חֵס וְחִלְלִיָּה, בְּחֻבוֹת.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִזוּז, הֶעֱקַר
מֵה שְׁאֲנִי חֲנֹנוּ צְרִיכִים עֲכָשׁוּ זֶה לְהַתְּחַזֵּק, וְלֹא לְפַחַד מִשׁוּם דְּבָר, כִּי
גְדוֹל אֲדוּגָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם בְּאִמּוּנָה
פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי עַל-יְדֵי אִמּוּנָה יְכוּלִים לְעַבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם
בְּקִלוּת, כִּי כָּל הַצָּרוֹת שְׁאֵדָם סוּבֵל בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנוּת, זֶה רַק
מִחֲמַת חֲסְרוֹן הָאִמּוּנָה. וְאִם בְּגִי-אֵדָם הָיוּ יוֹדְעִים מְעַלֵּת הָאִמּוּנָה,
הָיוּ יְכוּלִים לְעַבֵּר עַל הַכֹּל.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתסז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תצוה, ט' אדר-א' ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בנדאי את יכולה לקחת את הדירה, ואדרבה, אני רוצה שתהיה לכם דירה משלכם, ולעת עתה תשפרי דירה מרחבת וזולה.

העקר שהשכינה תשרה ביניכם, ותראי לכבד את בעלך, ובניחוד תחיו באהבה ושלום, שלא יהיו ביניכם שום מריבות ומחלוקת ואי הבנות, והקדוש-ברוך-הוא בנדאי לא יעזב אותך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תתסח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תצוה, ט' אדר-א' ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

היה טוב מאד, שתגשי אל רופא שיבדק מה זה וכו', אני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שזה רק צנון וכו', ואין לך מה לדאג כלל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך רפואה שלמה, רפואת הנפש ורפואת הגוף, וכן תהיה רפואה שלמה לילדים שלך.

אָפּשׁר כּח תתסט — כח תתע בּנחל רעג

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתמיד נשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תתסט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תצוה, ט' אדר-א' ה'תש"ס.

שלום רב אל ... גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ראה לחזק את עצמך ולחזק את אחיך, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, אם תחזק אותו, סוף כל סוף הוא יצא מהצרות והחובות שלו, העקר רק להתחזק ולא להשבר משום דבר, פי אין זו עצה להשבר מכל דבר.

נא ונא תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות רק בשמחה, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שבקרוב מאד גם אתה תוכל להתחתן, רק תתמיד עכשו בלמוד משניות, ותסיים פעמים אין מספר במשך כל ימי חייה, ועל-ידי-זה תבוא על תקונה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תתע.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תצוה, ט' אדר-א' ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיחיו נצח.

אני מאד מאד דואג בשבילכם, ואין לי שום פגנה, רק שיהיה לכם טוב בחיים, פי אני מאד אוהב אתכם, פי אתם שניכם הילדים שלי. אני מאד מאד מבקש אתכם, שתתחזקו ביראת שמים, לא לעשן וכו', וכן לשמר מאד לא להסתובב עם חילונים וכו', פי זו השפעה לא טובה וכו'. אני מצדי רציתי לראות אצלכם רק את

הטוב, אין לי שום פְּנוֹת אַחֲרוֹת, וְאֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, תַּעֲשׂוּ לְמַעַן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּלְמַעַן שְׁמִי, שְׁלֹא יִתְחַלֵּל בְּרַבִּים, שְׁתַּעֲשׂוּ כֹל מִיַּנִּי מֵאֲמָצִים בְּעוֹלָם לְהַחֲזִיק מֵעַמְד. תִּאֲמִינוּ לִי, שְׁאֲנִי לֹא מְכָרִיחַ אֶתְכֶם לְבוֹא לְחוּץ לְאֶרֶץ, אֲלֹא רְצִיתִי שְׁתִּתְחַזְּקוּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, אֲנִי לֹא מְקַבֵּל שׁוּם לְשׁוֹן-הָרַע מֵאִף אֶחָד עֲלֵיכֶם, אַתֶּם הַיְלָדִים שְׁלִי וְהַעֵינִים שְׁלִי, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֵה לְרֹאוֹת רַק בְּטוֹבַתְכֶם. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבֹאֲמַת אֲזַכֶּה לָזֶה.

נָא וְנָא זְכְרוּ הַיֵּטֵב, אֲשֶׁר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְהוּא יִתְבָּרַךְ צוֹפֵה וּמְבִיט עַל כָּל אֶחָד, וּמְשַׁגִּיחַ עַל כָּל אֶחָד בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וּלְצַעֲרָנוּ שׁוֹמְעִים כָּל-כָּף הַרְבֵּה צְרוֹת מַה שְׁקוֹרָה עֲכָשׁוּ לְאֲנָשִׁים צְעִירִים וְכוּ', לְכֵן עֲלִינוּ לְהִתְעוֹרֵר בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְרַק בְּכוֹנָה זֹו אֲנִי כוֹתֵב לָכֶם.

מִצַּדֵּי אַתֶּם יְכוֹלִים לְהַשְׁאֵר לְגוֹר בִּיבְנָאֵל, אֲבָל נָא וְנָא תִתְחַזְּקוּ בִּיְהוּדוּת, לֹא לְעֵשֶׂן וְכוּ', וְלֹא לְהִסְתַּוֵּב עִם פּוֹרְקֵי הָעַל, וּמְכַל שְׁכָן לֹא לְאָכַל אֲצֵלָם, כִּי בּוֹדְאֵי הַמֵּאֲכָלִים שְׁלֵהֶם הֵם טְרַפָּה, כִּי לְצַעֲרָנוּ הַרְבֵּה, הַחֲלוּנִים הֵם בְּבַחֲיִנַת תִּינוּק שְׁנֹשְׁבָה, וְהֵם בְּעֲצָמָם לֹא יוֹדְעִים מַה מְתֵר וּמַה אֲסוּר, וְלְכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׁתִּתְחַמְּלוּ עַל עֲצָמְכֶם, וְתִרְחַמוּ עָלַי, וְתִתְנַהֲגוּ בְּטוֹב.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ אִיךָ שְׁאֲנִי אוֹהֵב אֶת שְׁנֵיכֶם, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבוֹא עוֹד כְּמָה שְׁבוּעוֹת לְאֶרְצָנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְאֲנִי רוֹצֵה מְאֹד שְׁתִּתְאַרְחוּ בְּשִׁבְת אֲצֵלִי.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ הוּא, הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתִּצְלִיחוּ דְרַפְכֶם תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתְעֵא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצַנֶּה, ט' אָדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד שָׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, שֶׁהֲרוּפָא אָמַר שְׁזֵה כָּלוּם, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּחֲיִי תְּמִיד בְּרִיאָה, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

רְאִי לְחִזּוֹק מְאֹד מְאֹד אֶת ... תַּחֲיָה, וְרְצִיתִי שֶׁכֵּן תִּתְחַבְּרִי אֵלַיָּה, כִּדִּי שְׁלֵא תִרְגִּישׁ מְנַתְקַת מִכָּלָם, חֵס וְשְׁלוֹם.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִזְכֶּה כְּלָנוּ לְחִזּוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתְעֵב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצַנֶּה, ט' אָדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמְךָ לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַמַּחַ וְהַדַּעַת, וְרַבְּנוּ ו'ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סה), שֶׁהַשְּׂמִיחָה הִיא כָּלִי לְחִדּוּשׁ בּוֹ חִדּוּשֵׁי דְאוּרִיטָא, וְרֵאָה לְהַמְשִׁיף לְחִדּוּשׁ חִדּוּשֵׁי דְאוּרִיטָא, כִּי רַבְּנוּ ו'ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב'), סִימָן קה), אֲשֶׁר הַחִדּוּשֵׁי תוֹרָה הֵם תְּקוּן הַמַּחַ, כִּי בְּזֵה שְׂאָדָם מִהֲרִהֵר הֲרַהוּרִים רְעִים, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, נִפְגָּם מַחוּ וְדַעַתוֹ, וּבְזֵה שְׂמַחְדָּשׁ חִדּוּשֵׁי דְאוּרִיטָא, בְּזֵה הוּא מַתְקֵן אֶת הַקְּלָקוּל. וְלָכֵן טוֹב מְאֹד לַעֲיִן בְּשִׂאלוֹת וְתִשׁוּבוֹת, כִּי זֶה מְחַבֵּר וּמְקַשֵּׁר אֶת הַתּוֹרָה מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂמַתְמִיד בְּזֵה, וְיִהְיֶה לוֹ תְּקוּן נִפְלָא.

העקר לא להתבלבל משום בריה שבעולם, רק להיות בשמחה, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך.

אני מאד מקנה לפניו יתברך, שנשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תתעג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תצוה, 'אדר-א' ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי לחזק את עצמך להיות בשמחה, ובפרט עכשו בחדש השמחה, כי עקר ההצלחה של האדם זה רק שמחה, וכן אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות שמחה, חלק ב', סימן א'): "מי ששמח תמיד, על-ידי-זה הוא מצליח"; לכן תעשי כל מיני פעולות שבעולם רק להיות בשמחה, ותשמחי את בעלך ואת הילדים; ובכלל טוב מאד, שתהיה בבית אורייה של שמחה, ואז כל הבית רגוע, לא-כן אם האשה מתפרצת וצועקת וכו', אז הילדים נלחצים וכו', וכל הבית הולך על גלגלים וכו' וכו', ויש מתח, וזה מה שגורם למריבות בבית. ולכן תעשי כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה, ואז תראי שתהיה לך הצלחה גדולה בין בגשמיות ובין ברוחניות.

ועל כלם — אל תשכחי אשר בעת הדלקת הנרות, אז הוא יצונו גדול בשמים לאשה, ואז צריכה לבקש הרבה על בעלה, ועל הילדים שלה ועל עצמה, ולכן אשרי האשה שנוהרת בעת רצון הנה, ומתפללת להקדוש-ברוך-הוא.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי נרפך תמיד.

נא ונא ראי לשמח את נשות אנשי שלומנו, שזו מצוה גדולה מאד, ובפרט עכשו בימי אדר הקדושים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תתעד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תצוה, 'י אדר-א' ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל תלמידי ישיבת "דמשק אליעזר" ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהם ישרה שכנתו תמיד, אמן.

באתי לבקש את כלכם, אם אפשר ביום חמישי לצאת להפצה מרפזות בעבור לשלם את החובות שלי, שאני חייב לבנין האולם, אהיה לכם אסיר תודה.

נא ונא ראו להיות חזקים ללמד בכל יום ח"י פרקים משניות, כי מי שחזק בלמוד ח"י פרקים משניות בכל יום, מבטח לו שיהרג את היצר הרע, וכן אמר רבנו ז"ל (שיחות-הרב"ן, סימן יט): אפלו אותן האנשים, שעדין משקעים בחטאים ועוונות ופשעים, אם יעשו לעצמם חק ולא יעברו בכל יום ויום ללמד כף וכף, יוכלו לצאת מהבץ שנפלו אליו. וקבלה אצל אנשי שלומנו, אשר "כף וכף" הם למוד ח"י פרקים משניות, וכן נתן רבנו ז"ל תקון למוהר"ן ת"ז ו"ל ולעוד כמה מאנשי שלומנו ללמד בכל יום ח"י פרקים משניות, כמובא (שיחות-הרב"ן, סימן קפה), ועל-פני ראו להיות חזקים בזה, וזכרו היטב, אשר "משנה" הוא אותיות "נשמה", כי על-ידי למוד משנה מזככים את הנשמה, ומה גם מ'שנה' ראשי תבות (תהלים ל, ד): "ה'עלית מן שאול נפשי", כי על-ידי למוד משניות ובפרט אמירת ח"י פרקים משניות, מוציאים את הנפש מן השאול שנפלה לשם, ותהיו חזקים בזה מאד מאד.

נא ונא התמידו בלמוד גמרא, ומי שיזכה ללמד בכל יום

שְׂבָעָה דַּפִּים גָּמְרָא — אֵין לְמַעְלָה מְזֵה, פִּי כֶּף יִסִּים בְּכָל שָׁנָה אֶת כָּל הַשָּׁס. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר: כְּשֶׁאָדָם זֹכֵה וּמְסִים אֶת הַשָּׁס, אֹז נִמְשָׁךְ עָלָיו צָלָם אֱלָקִים. נָא וְנָא תַתְּנֶהגוּ בְּדֶרֶךְ אַרְץ גְּדוֹל, וְאֵל תַּתְּקוּטְטוּ אַחַד עִם הַשָּׁנִי, כִּי אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל הָיָה דֶרֶךְ אַרְץ יְסוּד גְּדוֹל מְאֹד. וְאָמַר: אִם קִיִּסְרִים וּמְלָכִים הָיוּ יוֹדְעִים אֵיךְ אֲנִי לוֹמֵד עִם אֲנָשֵׁי דֶרֶךְ אַרְץ, הָיוּ שׁוֹלְחִים אֶת בְּנֵיהֶם אֵלַי; כִּי הֶעֱקַר אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל הָיָה דֶרֶךְ אַרְץ.

וְעַל כָּלֵם — רָאוּ לְהַתְּבוּדָד בְּכָל יוֹם אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֶפְלוּ דְבוּר אַחַד גַּם-כֵּן פּוֹעֵל.

הַמְּאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתְעָה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּצוּהָ, י' אֲדַר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... שְׁיַחֲיוּ נְצַח.

מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת אֶת הַבְּשׂוּרָה הַמְּשַׁמַּחַת, שְׁנוֹלָד לָכֶם בֵּין ל' מֵזֶל טוֹב, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַצְּדִיק תָּמִיד יִהְיֶה בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׂוּרוֹת מְשַׁמְחוֹת.

רְצִיתִי מְאֹד מְאֹד לְדַעַת מַה שְׁלוֹם הַיּוֹלָדָת, כִּי הַרְּבָה הַתְּפִלָּתִי שֶׁהַכֵּל יַעֲבֹר בְּקַלּוֹת.

הַמְּאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתְעוּ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּצוּהָ, י' אֲדַר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֵין אֶת יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדָל הַזְּכוּת שִׁישׁ לָךְ, שְׁלַקְחָתָּ

בְּיַדִּיךָ אֶת הַמְדַרְשִׁיָּה, וְנִשּׁוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו מִתְקַבְּצוֹת בְּכָל יוֹם
 וְלוֹמְדוֹת, וְזֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד. וְהַעֲקָר לְהַחֲדִיר אַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, כִּי בְּאַמֶּת אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם אֵלָא אַמוּנָה. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר
 (שיחות-הַר"ן, סימָן לג): אֲצֵל כָּל הָעוֹלָם אַמוּנָה הוּא דְּבַר קָטָן, אֲבָל
 הַעֲקָר הוּא רַק אַמוּנָה, וְעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַאֲמוּנָה הוּא בְּתַמִּימוֹת
 וּבְפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כְּמוֹ שֶׁהַנְּשִׁים מְאַמִּינּוֹת בְּלִי חֻכְמוֹת וְחֻקִּירוֹת
 כָּלֵל, וְזֶה מְאֹד מְאֹד יָקָר בְּעֵינָיו יִתְבָּרֵךְ. וְלָכֵן רָאִי רַק לְהַחֲדִיר
 אַמוּנָה, וּכְשִׁישׁ אַמוּנָה — יֵשׁ כְּבָר שְׂמֻחָה, וּכְשִׁישׁ שְׂמֻחָה — לֹא
 חָסַר שׁוֹם דְּבַר, וּבְפָרֵט בְּחֻדְשׁ הַשְּׂמֻחָה, חֻדְשׁ אֲדָר, צְרִיכִים מְאֹד
 מְאֹד לְשֻׂמְחָה, יֵשׁ כָּל-כָּף הַרְבֵּה נְשִׁים מְמַרְמְרוֹת, וְאִם תִּשְׂמְחוּ אִתָּן,
 תִּקְיֵמוּ מִצְּנֵה גְדוּלָה מְאֹד, כִּי אֵין עוֹד מִצְּנֵה כְּמוֹ לְשֻׂמְחָה אָדָם שְׁבוּר,
 וְנִדְמָה לוֹ כִּי אֲבַד מְנוּס וְתִקְוָה מִמֶּנּוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי
 שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי דְרַבְּךָ תְּמִיד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתעזו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר תְּצִיָּה, י' אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ נִצְחָה.

אִף שְׂפִתְבָּתִּי לָכֶם מִכְּתָב, אִמְרָתִי לְרוּץ שׁוּרוֹתֵיכֶם אֵלֹו לְפָנֵיכֶם,
 כִּי אַתֶּם מְאֹד חֻקוּקִים בְּתוֹךְ פְּנִימִיּוֹת לְבָבִי.

וְאֵנִי מְאֹד מְאֹד מְקוּוֹה שֶׁתִּקְיֵמוּ אֶת דְּבָרִי, וְתִתְחַזְּקוּ בִּיְהוֹדוֹת
 בִּיְתֵר שְׂאֵת וּבִיְתֵר עֵז, וְאֵל תִּתְאַשׁוּ, כִּי גְדוֹל אֲדוּנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ,
 וְאַתֶּם צְרִיכִים לְזָכוֹר, אֲשֶׁר אַתֶּם הַיְלָדִים שְׁלִי, וְאוֹי לְאַבָּא שְׂרוּאָה
 שֶׁהַיְלָדִים שְׁלוֹ מְדַרְדְּרִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. לָכֵן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם,
 רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בִּיְהוֹדוֹת — לֹא לְעֶשֶׂן וְכוּ', וְכֵן הֵייתִי מְצִיעַ לָכֶם לֹא
 לְאָכַל אֲצֵל חֲלוּנִים, כִּי הֵם בְּחִינַת תִּינוּקוֹת שֶׁנִּשְׁבּוּ וְכוּ', וְהַפֵּל טְרַף,

רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְלִכְן תַּעֲשׂוּ כָּל מַה שְּׁבִיכְלַתְכֶם לֹא לֶאֱכַל אֲצֵלָם שׁוּם דְּבַר.

נָא וְנָא אָנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם, רְאוּ לְהִתְחַזֵּק יַחַד, וְתַחֲזְרוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתַתְּנֶהְגוּ כְּמוֹ יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל הַמְּאֲמִינִים בְּגִי מְאֲמִינִים.

זְכֹר ... גְּרוֹ יֵאִיר, אֵיךְ שְׁמִסְרְתִי אֶת נַפְשִׁי בְּעִבּוּרְךָ, וְלִכְן רְאֵה לְשִׁמּוֹר וְלְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם בְּמִנְיַן דִּיקָא, עָרַב וּבְקָר וְצָהָרִים, וְאֵל תְּסַתְּפֵל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, אֵינן לָךְ עֶסֶק עִם אַף אֶחָד, וְלִמְעַן שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ וְלִמְעַן טוֹבֶתְךָ הַנְּצַחִית, תַּנְיַח בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין — זוֹכֵה לְחַיִּים (מְנַחוֹת מִד):.

וְאַתָּה ... תַּחֲיָה, רְאֵי לְהִתְלַבֵּשׁ בְּמִלְבוּשִׁים צְנוּעִים, וּמְמַשׁ תְּחִיּוּנִי.

אָנִי עוֹד פְּעַם מְצִיעַ לְכֶם, אִם אַתֶּם רוֹצִים — תְּבֹאוּ לְגוֹר עַל יָדִי, אִם אַתֶּם רוֹצִים לְהִשְׁאַר שָׁם — הַטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם עֲשׂוּ, הָעֵקֶר תַּתְּנֶהְגוּ בִּירְאַת שָׁמַיִם, וּמְמַשׁ תְּחִיּוּנִי, וְכֵן תַּחֲזְרוּ אֶת הוֹרֵיכֶם, אֲשֶׁר כָּלָם יוֹאגִים בְּעִבּוּרְכֶם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְּלִיחוּ דְרַכְכֶם תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתעח.

בְּצִוְתַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּצִיָּה, י' אָדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיִחְזִיו נְצַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִכֶּם.

אָנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף יִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה, וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, הָעֵקֶר לֹא לְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְכֶם מִשׁוּם דְּבַר, רַק לְחַזֵּק, לְעוֹדֵד וּלְשַׁמַּח אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

אתה ... גרו יאיר, ראה לדבר הרבה עם אנשי שלומנו דבורי
אמונה, אשר אין למעלה מזה. את ... תחיה, תשתדלי לעודד, לחזק
ולשמח את נשות אנשי שלומנו, אשר אין עוד מצוה יותר גדולה
מזו — מלשמח את נשות אנשי שלומנו, כי באמת לשמח את בר
ישראל — אין למעלה מזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תתעט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מצוה, 'י אדר-א' ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב מך,
איך שאתה מתחזק.

ראה ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום באיזו צורה
שאתה רוצה, או כל פרשה שנים מקרא ואחד תרגום עם פרוש
רש"י, או כל פסוק ופסוק שנים מקרא ואחד תרגום עם פרוש רש"י,
זה לא משנה, העקר לסיים בכל שבוע.

וכן ראה להתמיד בכל יום ח"י פרקים משניות, אשר דבר זה
הורג את היצר הרע, ומוציא את האדם מפל הטנופת והקלפות שנפל
אליהם.

ועל כלם — ראה להתבודד אל הקדוש-ברוך-הוא, ותהיה
שמח, ותשמח על נעם חלקך, על אשר בנחל שם חלקך וגורלך,
ואתה יודע מרבי אמת כזה.

ראה להתפלל במנין דיקא, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תתפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּצַוֶּה, 'י אֲדַרְא' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ, וּמֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ.

רְאִי לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מֵינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי גָדוֹל אֲדוּגְנוֹ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה לְךָ רַק טוֹב בְּחַיִּים, וְאֵל תִּבְלָבְלִי אֶת עֲצָמֶךָ מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצַדֵּק וּבְמִשְׁפָּט, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שְׁסוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

נָא וְנָא רְאִי לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמֶךָ עִם כָּל מַה שְׁתּוֹכְלִי, וְאִז תִּרְאִי נִסִּים נְגָלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּצַוֶּה, 'י אֲדַרְא' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֵין אֶת יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שְׂיִישׁ לִי, שְׂאֵת מְחִזִּיקָה אֶת בֵּית-הַסֵּפֶר, אֲבָל אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, תְּדַבְּרֵי הַרְבֵּה עִם הַמּוֹרוֹת, שְׁלֹא תִהְיֶינָה קְשׁוּיָחוֹת עִם הַתְּלַמִּידוֹת, רַק תִּלְכְּנָה בְּדַרְךְ סְבָלָנוֹת, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַצְלִיחַ עִם תְּלַמִּידוֹת וְכוּ' רַק בְּמַדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וְזֶה הַיְסוּד, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ רַק סְבָלָנוֹת.

אֲנִי אֲשַׁתְּדֵּל לַעֲשׂוֹת אִיזוֹ שִׂיחָה עִם כָּל הַמּוֹרוֹת, וְכֵן לְכַתֵּב לְהֵן מְכַתְּבִים בְּפֶרְטִיּוֹת אֵיךְ לְהַתְנַהֵג עִם הַתְּלַמִּידוֹת, כִּי הַדְּרֵךְ שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל זֶה רַק סְבָלָנוֹת וְאֲרִיכַת אַפִּים, וְרַק כֶּף מְצַלִּיחִים.

מָאד מָאד רְצִיתִי לְהַכְנִיס בְּבֵית-סֵפֶר אֲוִירָה שֶׁל שְׁמֹחָה, וְכִף
הֵם יִקְלְטוּ אֶת הַלְמוּדִים, לֹא-כֵן אִם הַכֵּל יֵלֵךְ עִם דֵּינָיִם — לֹא
יִצְלִיחוּ אִתָּן.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַחֲיֶה אוֹתָךְ כְּמוֹ שְׁאֵת מַחֲיָה אוֹתִי בְּזֶה שְׁאֵת
מִנְהַלֵּת אֶת בֵּית-הַסֵּפֶר.

רַק חֲזָקִי וְאַמְצִי מָאד, וְאַל תִּפְּלִי בְּדַעְתָּךְ כָּלֵל, כִּי גְדוּל אֲדוֹנָנוּ
וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבִוְדָאֵי נִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרֹת מְשֻׁמָּחוֹת תָּמִיד.

זְכָרִי הֵיטֵב אֲשֶׁר הִסְבְּלָנוֹת זֶה הָעֵקֶר בַּחַיִּים, וְאֵי אִפְשָׁר לְעֹבֵר
אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּלִי מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתְּכַב

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּצִיחָה, 'י אֲדַרְא' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מָאד מָאד רְצִיתִי, שְׁבִיּוֹם חֲמִישִׁי הַזֶּה יֵצְאוּ כָּלֵם לְהַפְצָה מְרֻכָּזָה
בְּעֵבוּר חוֹבוֹתֵי לְבַבְנִי אוֹלָם-הַשְּׁמָחוֹת, וְכֵן אֲנִי צָרִיף כֶּסֶף לְעֵשׂוֹת
שְׁפוּצִים לְמַעַלָּה בִּישִׁיבָה, שְׁזֶה מִמֶּשׁ נוֹרָא וְאִים אֵיף שְׁזֶה נִרְאָה,
חֻבֵּל מָאד שְׁנֻקְבָּל שֵׁם רַע, וְלִכֵּן תִּרְשָׁה לְבַחוּרִים שִׁיֵּצְאוּ לְהַפְצָה
מְרֻכָּזָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכֵל מִינֵי אִפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם,
וְחַשְׁתָּדֵל לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי בְּאַמַּת אֵין לָנוּ בְּזֶה
הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאַנְחָנוּ צְרִיכִים מָאד מָאד לְשִׁמְחָה,
שְׁזָכִינוּ לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ז"ל, וּמָה הֵיינו עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל, זֶוּ
הַשְּׁמֹחָה הַכִּי גְדוּלָּה שְׁלָנוּ, הָעֵקֶר לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרָיָה
שְׁבַעֲוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּוִדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

רְאֵה לְהַכְנִיִס בַּבְּחוּרִים שְׂמֵחָה וְהַתְּלַהֲבוֹת דִּקְדוּשָׁה, וְתִשְׁמַר
שֶׁהַבְּחוּרִים יִנְקוּ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁנִצְלִיחַ
לְהַקִּים לְגִיוֹן שְׁלָם שֶׁל עוֹבְדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ. הָעֵקֶר מֵה שֶׁהֵם צְרִיכִים
לְלַמַּד זֶה הַרְבֵּה "סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", כִּי הַמִּדּוֹת הֵן עֵקֶר הָאָדָם, וּבְמִדָּה
שְׂאֵדָם מוֹדֵד — בָּהּ מוֹדְדִין לוֹ, וְלָכֵן אֲנִי רוֹצֵה יְשִׁיבָה שֶׁל בְּעָלֵי
מִדּוֹת טוֹבוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּצוּהָ, י"ב אָדָר־א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל כָּלֵלִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגֵּרִים בְּיַבֵּנְאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבָעוּלָם
לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא הַיְסוּד בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבַפְּרָט
עֲכָשׁוּ בְּחֹדֶשׁ הַשְּׂמֵחָה, חֹדֶשׁ אָדָר, צְרִיכִים לְהַתְגַּבֵּר בִּיתֵר שְׂאֵת
וּבִיתֵר עוֹז לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְלִרְקֹד בְּכֹל יוֹם וְיוֹם, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה
לְנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן י'): כְּשֵׁשׁ דִּינִים עַל יִשְׂרָאֵל,
עַל־יְדֵי הַמְּחָאֵת כַּף וְרַקוּדִים, מִמְּתִיקִים אֶת הַדִּינִים.

גַּא וְנָא רְאוּ לְהַדְבִּיק אֶת מַחְשַׁבְתְּכֶם רַק בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וּצְרִיכִים רַק
לְחַשֵּׁב מִמֵּנוּ יִתְבַּרְךָ, לֹא לְהַתְבַּלְּבֵל מִשׁוּם בְּלִבּוֹל אַחַר, כִּי כָּל הַצְּרוֹת
שְׂבָאוֹת לְאָדָם, הֵן רַק מִפְּנֵי שֶׁהוּא חוֹשֵׁב שְׂטִיּוֹת, מִתְהַרֵּר הַרְהוּרִים
רַעִים, רַחֲמֵנָא לְצַלֵּן, אֲשֶׁר זֶה מֵה שֶׁהוֹרֵס לוֹ אֶת הַמַּת. כִּי רַבְּנוּ ז"ל
אָמַר (לְקוּטֵי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א): בְּמָקוֹם שְׂאֵדָם חוֹשֵׁב — שֵׁם
כָּל הָאָדָם; וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לְחַשֵּׁב רַק מַחְשְׁבוֹת טוֹבוֹת. וְכֵן אָמַר
רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן מ"ט): מַחְשְׁבוֹת טוֹבוֹת זֶה הַיִּצָּר
טוֹב, מַחְשְׁבוֹת רָעוֹת זֶה הַיִּצָּר הָרָע; וְלָכֵן צְרִיכִים לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ
רַק לְחַשֵּׁב מַחְשְׁבוֹת טוֹבוֹת, וְזֶה הַתְּקוּן לְהַכֵּל. וּצְרִיכִים מְאֹד מְאֹד

לְשׁמֹר עַל הַמַּחֲשָׁבָה, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבְּנוּ ו'ל (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן קיד): "הַנְּרָאָה שְׁצָרִיכִים לְשׁמֹר אֶת עֲצֻמוֹ מְאֹד מִהֲרֵהוּר", פִּי הִרְהוּרִים רָעִים פּוֹגְמִים מְאֹד בְּכָל הָעוֹלָמוֹת פְּלִם, וְלִכֵּן צָרִיכִים הִרְבֵּה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנֹזְכָה לְקַדְּשֵׁת הָעֵינַיִם, לְהִסְתַּפֵּל תָּמִיד רַק עַל רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבְּנוּ ו'ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן רנד), שְׁהֵעֵינִים הֵם דְּבָרִים גְּדוֹלִים וְעֵלְיוֹנִים מְאֹד, וְרוּאִים תָּמִיד מְרָאוֹת וְחֲזִיוֹנוֹת, אֲלֵא שֶׁהוֹלֵךְ כָּל-כֹּף בְּמִהִירוֹת, עַד שְׁאָדָם אֵינוֹ מְסַגֵּל לְתַפֵּס אֶת זֶה. וְלִכֵּן רָאוּ לְהִרְגִיל אֶת עֲצֻמְכֶם רַק לְהִסְתַּפֵּל עַל הַטּוֹב שֵׁישׁ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד, וְכֵן תִּסְתַּפְּלוּ רַק עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִזּוּ יֵיטֵב לָכֶם.

הַיּוֹם שְׁבַמְקוּהָ הַתְּקַלְקַל הַתַּנּוּר, וְכֵן הַמְּנוּעַ וְכו', לְזֹאת עֲשִׂיתִי מִגְּבִית אֲצֵל כָּלל אֲנִשִּׁי שְׁלוּמְנוּ, תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", שְׁכַל מִשְׁפָּחָה תַתֵּן מְאֵה שְׁקַל בְּעִבּוּר שְׁפוּץ הַמְּקוּהָ "מְקוֹת מְלָכָה", וְאִין עוֹד זְכוּת יוֹתֵר גְּדוֹלָה מְזוּ, וְאָמַר הַנְּבִיא (יִרְמְיָהוּ יד, ח): "מְקוּהָ יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעוֹ בַּעַת צָרָה" וְגו', וְכִתִּיב (שִׁם יו, יג): "מְקוּהָ יִשְׂרָאֵל הַיּוֹי"ה" וְגו', וְלִכֵּן כָּל מִי שֵׁינָדָב בְּעִבּוּר הַמְּקוּהָ, יֵשׁ לוֹ תְּקוּהָ טוֹבָה לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִזְכְּנוּ, שְׁנֵהִיָּה תָּמִיד מִמְּזוּפֵי הַרְבִּיִם.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ, שְׁאֵת הַתְּרוּמָה מְאֵה ש"ח בְּעִבּוּר הַמְּקוּהָ "מְקוֹת מְלָכָה", יִמְסְרוּ לְגַבְאֵי הַצְּדָקָה ... גְּרוֹ יֵאִיר.

הַעֲקֹר רָאוּ לְהִתְחַזֵּק לְהִתְחַזֵּק אֶת עֲצֻמְכֶם יַחַד, וְאִזּוּ נִזְכָּה לְכָל הַיְשׁוּעוֹת וְהַטּוֹבוֹת שְׁבַעוֹלָם.

הַמֵּאֲחַל לָכֶם שְׁבַת שְׁלוֹם...

כח תתפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שְׁבַת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת תְּצוּהָ, י"ב אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת כָּל מְכַתְּבֵיךָ.

תאמיני לי, שְׁזָה לי לא בְּזִיוֹן וְכוּ', אֲדַרְבֶּה, כְּשֶׁאֲנִי זֹכֶה לְשִׁמְשׁ
 אֶת נְשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, זוּ לִי הַזְכוּת הַכִּי גְדוֹלָה, וְטוֹב שֶׁתְּעִינִי
 בְּלִקְוֵי-מוֹהֵר"ן (חֶלֶק א', סִימָן קיח), מֵהַ שְׁמִפְרֵשׁ רַבְּנוּ ז"ל עַל הַפְּסוּק
 (יְשַׁעְיָה נג, ה): "וְהוּא מְחַלְלֵל מִפְּשָׁעֵינוּ", דְּאֵתְעֵבִיד חוֹל בְּגִינֵייהוּ,
 וְזֵהוּ דְסָבִיל מִרְעִין; כִּי סוּף כָּל סוּף הַיּוֹם צְרִיכִים לְדַבֵּר רַק מֵאֲמוּנָה,
 וְאִם רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (שיחות-הַר"ן, סִימָן קכו), שְׁקָדִם בִּיאֵת מְשִׁיחַ לֹא
 צְדִיק אֶחָד יִצְעַק עַל אֲמוּנָה, מֵהַ נֹאמַר עָלֵינוּ; וְאִם-כֵּן הָעֵקֶר לְדַבֵּר
 מֵאֲמוּנָה, וְלָכֵן רְצִיתִי שֶׁתִּקְחִי אֶת כָּל הַמְּכַתְּבִים שֶׁתִּקְתְּקִתִּי בְּדֶרֶךְ
 שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, וְלִשְׁבֹּץ אֶת זֶה בְּ"אֲשֶׁר בְּנַחַל" אִיפֹה שֶׁאֵת אוֹחֲזוֹת,
 וְרְצִיתִי מְאֹד מְאֹד, שֶׁתִּזְכְּרוּ לְגַמֵּר חֶלֶק אַחֵר חֶלֶק בְּשׁוֹ"ת "אֲשֶׁר
 בְּנַחַל", כִּי כָּבֵד רְצִיתִי לְהַגִּיעַ אֶל שְׁנַת תש"ס, אֲפִי שְׁזָה דְבָר גְּדוֹל
 מְאֹד, כִּי יִקַּח לְכָל הַפְּחוֹת עוֹד מְאֵתִים כְּרָכִים, אֲבָל אֲנִי מְקַנֶּה
 לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְפִי הַקָּצֵב שֶׁאַתֶּם עוֹבְדִים, נִזְכָּה לְהַגִּיעַ לְזֶה.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל גְּדֹל הַטְּרַחָה וְהִיגִיעָה שֶׁאַתֶּם
 מַתְּנִיעִים וְטוֹרְחִים בְּעִבּוּרִי, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצֵּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתפה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עֶרְב־שַׁבָּת-קִדְשׁ לְסִדְרַת תְּצוּהָ, י"ב אֲדַרְא' ה'תש"ס.
 שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה,
 אִישׁ חֶסֶד וְרַב פְּעֻלִים ... גֵּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלִיתִי אֶת מְכַתְּבְךָ, עִם הַסְּכוּם מְאֹה וְאֶחָד דּוֹלָר —
 כְּמִנְיֵן מִיכָאֵל, וְתִשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל זֶה.

מֵהַ אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיָּקָר! מְאֹד מְאֹד הֵייתִי שְׂמֵחַ, שֶׁתְּבוֹא
 לְבַקֵּר אֶת הַיְשִׁיבָה שְׁלֵנוּ, שְׁזָה לֹא רַחוּק מִבֵּיתְךָ, וְתִרְאֶה אֵיךְ אֲנִי
 מְגִדֵּל יְשִׁיבָה שְׁלֵמָה שֶׁל בַּחוּרֵי חֶמֶד מֵעֵדוֹת הַמִּזְרָח.

תהיה לנו זכות גדולה, שתבוא לבקר, ותתרשם מקרוב מה יכולים לעשות עם ילדים, ואם חכמינו הקדושים אמרו (גדרים פא.): הנהרו בבני עניים שמהן תצא תורה, זה נאמר על ילדי עדות המזרח, שהוניחו אותם זה חמשים שנה, ויכולים כל-כף הרבה לעזר, ולהביא מאות בחורי חמד, אבל הפיס ריק ואין בו, ולכן רציתי שאתה תבוא בעצמך ותתרשם מהישיבה שלנו, איך שהילדים — התלמידים מתעלים בתורה וביראת שמים ובמדות טובות.

ומי יתן, שתביא גם את בנך לבקר, ואהיה מאד מאד שמח לקבל את פניכם בשמחה.

אודות האחין שלך ... גרו יאיר, הוא נדב לבית-המדרש שלנו ארון-קדש נפלא מאד לעלוי נשמת אביו ז"ל, ואני אתו בקשר, ומקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיחזור בתשובה שלמה, ויתחתן ויבנה בית נאמן בישראל, ויהיה לאחותך, עליה השלום, נחת ממנו בשמים, כי הנשמה אין לה מנוחה בשמים, כשהילדים רחוקים מקיום המצוות, ולכן אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שסוף כל סוף יחזר בתשובה שלמה, והכל יתהפך לטובה.

המאחל לך שבת שלום...

כח תתפו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר תצוה, י"ב אדר-א' ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

אף שדברתי אתך מקדם, שכחתי להזכיר לך, אם יהיו אילוי כספי צדקה לחלק, כדאי לזכר מידידנו האברך הירא שמים גדול מאד, איש תמים שמוסר את נפשו בעבור קהלתנו, ר' ... גרו יאיר, שמלמד עם הנשים הלכות טהרה, ועכשו הוא מבטל, וכן אשתו

מִבְּטֻלַת, וְאִין בְּיָדָם לְפָרְטָה אֶפְלוּ שׁוּה פְּרוּטָה, וְהֵם מִשְׁפָּחָה מְרַבַּת יְלָדִים, וְלִכֵּן אִם יֵשׁ אֵילוּ כִּסְפֵי צְדָקָה, תְּמִיד צְרִיכִים לְזָכֹר מֵהֵם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנוֹזְכָה תְּמִיד לְהִיּוֹת מִשְׁפִּיעִים, וְיִהְיֶה לָנוּ תְּמִיד לְחֵלֶק לְעַנְיִים.

אֲנִי מִקְנֶה, שְׁעַד שְׁאֲבוּא לְשַׁבַּת מְבָרְכִין רֵאשׁ-חֹדֶשׁ נִיסָן (יִתֵּן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַחַיִּים), תִּהְיֶה גְמוּלָה כְּבֹר כֹּל הַדִּירָה, וְאִין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כֹּל הַחֶסֶד שְׁאַתָּה עוֹשֶׂה עִמָּדִי — לְשַׁפֵּץ אֶת הַדִּירָה שְׁלִי, כִּי סוּף כֹּל סוּף אֲבוּא לְגוֹר שָׁם, אִף שְׁזֶה נִרְאָה כְּמוֹ חֵלוֹם, אֲבָל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת הָעוֹלָם בְּהַשְׁגָּחָה נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד.

הַמְּאַחַל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כח תתפז

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת תְּצִוָּה, י"ב אֲדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת וְכו'.

רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, וְהַעֲקֹר לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה. וּבְחֻמֵּינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (תַּנְחוּמָא כִּי תִשָּׂא): כֹּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה — פְּרַנְסָתוֹ מִן הַתּוֹרָה, וּמִתְעַשֵּׂר וּמִצְלִיחַ; וְלִכֵּן בְּזֶה שְׁאַתָּה מְלַמֵּד אֶת הַנְּשִׁים פְּעַמִּים בְּשָׁבוּעַ הַלְכוֹת טְהָרָה, וְכֵן רְצִיתִי שְׁאַתָּה בְּעֲצָמְךָ תִּשְׁלִים אֶת עֲצָמְךָ עִם עוֹד הַלְכוֹת נְחוּצוֹת כְּמוֹ בֶּשֶׂר וְחֵלֶב, בְּשִׁירוֹת הָאֲכִילָה וְכו' וְכו', וְתִלְמַד אֶת זֶה אַחֲרֵי-כֵן עִם אַחֲרִים, וְכֵן מִעֲנִינֵי שַׁבַּת, בְּזִכְרוֹת זֶה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ עָלֶיךָ שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה, הַעֲקֹר לֹא לִפְחָד, אִף שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁעוֹבְרַת עָלֶיךָ עֲכָשׁוּ עֲנִיּוֹת גְּדוּלָה מְאֹד, אֲבָל כֹּל זֶה לְמַעַן נִסוּתְךָ לְרִאוֹת אֶל מִי תִּפְנֶה בְּעַת צָרָה. וּבְאַמֶּת כְּשֵׁישׁ לְאָדָם לֵב נִשְׁבֵּר אֲמַתִּי, אֲזִי הַתְּפִלוֹת יוֹצְאוֹת

בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרִי. וַחֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (סְנֵהֲדִין מִגּ): מִי שֶׁדַּעַתוֹ שְׁפָלָה — אֵין תְּפִלָּתוֹ נִמְאָסֶת, שְׁנֵאָמַר: "לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה"; וְלִכֵּן דִּיקָא עֲכָשׁוּ כְּשֵׁישׁ לָךְ לֵב נִשְׁבֵּר, רְאֵה לְפָרֵשׁ אֵת כָּל שִׁיחַתְךָ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר הוּא יִתְבַּרֵךְ שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה, וּבּוֹדָאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ גַּם-כֵּן.

הַעֲקָר רְאֵה לְשִׁמְחָה מְאֹד עִם הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ לָךְ, בְּפָרֵט עִם שְׂמֻחַת שַׁבָּת, וַחֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (ירושלמי ברכות, פָּרָק ב', הֲלָכָה ח'): "בְּרֵכֶת הַיּוֹי"הּ הִיא תַעֲשִׂיר" — זֶה בְּרֵכֶת שַׁבָּת; אִם אָדָם שִׁמְחָה בְּשַׁבָּת, נִשְׁפָּע עָלָיו שְׁפַע עַל שֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל. וְרַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), שֶׁצָּרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ אֵת קִדְשַׁת שַׁבָּת עַל שֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל; וְלִכֵּן רְאֵה לְשִׁמְחָה בְּשִׂמְחַת שַׁבָּת, וּבּוֹדָאי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ. הַעֲקָר הַחֲזֹק מֵעַמֵּד, וְאֵז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אֲסוּר לְהַתִּיאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. וְאֵנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ וּמִתְחַנֵּן אֵלֶיךָ, שְׂאֵל תִּשְׁבֵּר, כָּל הַעֲנִיּוֹת וְהַדְּחָקוֹת שֶׁעוֹבְרֶת עָלֶיךָ עֲכָשׁוּ, זֶה רַק כְּדֵי לְדַחֵף אוֹתְךָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ. וְלִכֵּן תִּצָּא בֵּין הַהָרִים, וְתִטְיֵל שָׁם, וְתִתְיַשֵּׁב עַל אֵיזֶה סֵלַע אוֹ אֶבֶן, וְתִשְׁפֹּף שֵׁיחַ וּתְפִלָּה אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵז תִּרְאֶה אֵת הַנִּסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אוֹדוֹת יְלָדִים וְכוּ', שִׁמְעֵתִי סְפוּר מִהֶרֶב הַקְּדוּשׁ מְסַאֲטָמָאֵר, זְכוּתוֹ תִּגַּן עָלֵינוּ, שְׂבָא אֵלָיו אֲבָא וְהַתְּלוּנָן, שֶׁהַמְּלַמֵּד לֹא טוֹב, וְאוּלַי יַפְעֵל אֲצֵל הַמְּנַהֵל בְּתַלְמוּד-תּוֹרָה, שֶׁיַּעֲבִירוּ אוֹתוֹ אֶל מְלַמֵּד אַחֵר, וְהוּא לֹא הַחֲזִיק מִזֶּה, אֲבָל יַעַן שֶׁהָאֲבָא לַחֵץ עָלָיו הַסְּפִים, וַיַּפְעֵל אֲצֵל הַמְּנַהֵל שֶׁיַּעֲבִירוּ אֵת הַיֶּלֶד הַזֶּה אֲצֵל מְלַמֵּד אַחֵר, וְלֹא לְקַח הַרְבֵּה זְמַן, וְגַם שָׁם לֹא הַצְּלִית, וּבָא לְכַפּוֹת אֶל הַרְבִּי — מַה יַּעֲשֶׂה עִם בְּנוֹ? עָנָה וְאָמַר לוֹ: אֲמַרְתִּי לָךְ, שֶׁהַחֲסָרוֹן הוּא לֹא בְּמַלְמֵד, אֶלֶּא בְּבִנְךָ, וְלֹאֹר זֹאת עֲצָתִי, שֶׁתֹּאמַר בְּכָל יוֹם כְּמָה מְזֻמְרֵי תְּהֵלִים בְּכִכְיּוֹת עַל הַצְּלַחַת בְּנֵךְ, וְאֵז תִּרְאֶה יְשׁוּעָה מִן הַשָּׁמַיִם.

יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּזְכָּה לְכַפּוֹת בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ,

רצ אֲשֶׁר כַּח תתפח — כַּח תתפט בַּנְחַל

וְלִהְיוּרֵיד דְּמַעוֹת חַמוֹת לְמַעַן יִלְדִינוּ, שְׂיִהְיוּ יִרְאִים וּשְׁלָמִים,
וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כַּח תתפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּצוּהָ, י"ב אֲדַרְא' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּיָדַי אֲנִי מִתְפַּלֵּל בְּכֹל יוֹם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְתִּיק אֶת כָּל
הַדִּינִים וְכוּ', וְדִי לְחַפְיָמָא.

גַּא וְנָא רְאֵה לְהַחְזִיק מְעַמְד, שְׁשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוֹכֵל
לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, הַדְּבָק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ
וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֵם רַק תִּהְיֶה
חֶזֶק בְּאִמּוֹנָה תִּרְאֶה נְסִים נְגָלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.
הַעֲקָר לֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, כִּי נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים עוֹבְרִים עַל
כָּל אֶחָד וְאֶחָד, עַל-כֵּן אֲשַׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהַחְזִיק מְעַמְד, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר
מִכָּל מָה שְׁעוֹבֵר עֲלָיו — בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְוֶה
לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שְׂיִהְיֶה לָךְ רַק טוֹב בְּחַיִּים.

הַמְּאַחַל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כַּח תתפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּצוּהָ, י"ב אֲדַרְא' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

אין מלים בפי להודות לך על כל החסד שעשית עמדי, ונענית ותרמת בעבור שפויץ "מקנת מלכה", אשר היא זכות הרבים לדורות, פי על-ידי המקנה הקדושה הזו, שנבנית במסירות נפש ממש, פשוטו כמשמעו, עם דם לבבי (פי לזיתי מאה אלף דולר לשלם בתשלומים במשך עשר שנים, כדי שיהיה מקנה, ולא יצטרכו להיות משפלים על-ידי הסמ"ד-מ"ם הרשע, ימח שמו, ואף שהסכום הזה היה למעלה מכוחתי, אף לא יכלתי לראות כבר בצערן של נשמות ישראל, והשלכתי את נפשי מנגד, ולא הסתכלתי על שום דבר, והפקרתי את עצמי, פשוטו כמשמעו, וקפצתי לתוף ים החובות, וכך בניתי את המקנה), ואני בטוח שעל-ידי המקנה הקדושה הזו יולדו נשמות קדושות וטהורות, ובזכות החלק הקדוש שיש לך בשפויץ המקנה, יקים אצלך (ירמיה יד, ח): "מקנה ישראל מושיעו בעת צרה" וגו', שתצא מכל צרותיך, וימתקו ממך כל הדינים, ויאיר עליך אורו יתברך בהארה נוראה ונפלאה מאד, פי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, אלא מחמת שחטאנו, נטמטם מחנו ונתעקם לבבנו, ועל-ידי-זה אנו לא זוכים לראות את אמתת מציאותו יתברך, ועוד עולה על לבנו ספקות ובלבולים וכו' וכו', ובזכות זה שיש לך חלק בשפויץ ותקון המקנה, יאיר עליך האור אין סוף ברוך הוא, ותושע בישועה גדולה מאד, ובפרט בחדש הזה, חדש אדר, חדש השמחה, חדש הישועה, חדש מפלת הרשעים, נזכה כבר לראות במפלתן של רשעים שונאי ישראל, ונזכה כלנו כלל נשמות ישראל ביחד לחזר בתשובה שלמה אליו יתברך, ויגאלנו הקדוש-ברוך-הוא בגאלת עולם.

המאחל לך מקרב לבי שבת שלום ותודה רבה מאד...

כח תתצ

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר תצוה, "ב אדר-א' ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... נרו יאיר ויזרח.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אם אתה בא פה לארצות-הברית, מאד מאד נחוץ לי, שתביא לי קפסה אחת או יותר (כפמה שתוכל להביא) קונטרס "דמעת העשוקים", כי זו הצלת נפשות ממש.

העקר ראה להתיחס אל אשתך באהבה, ולדון אותה לכף זכות, ואז תראה שהכל יסתדר. ובאמת רבנו ז"ל הזהיר אותנו מאד מאד על שלום-בית, ואמר (שיחות-הר"ן, סימנים רסג, רסד), 'שהסמ"ף-מ"ם עובד מאד לשבר את השלום-בית, כגדי להכשיל את בני הנעורים בפגם-הברית. לכן אתה צריך מאד מאד להזהר בדבר זה, ותשתדל לתת לאשתך תשומת לב, ואל תחכה שאשתך תתן לך תשומת לב.

העקר אל תתאכזר אל הילדים שלך, ותסביר להם תמיד בנחת, כי (קהלת ט, יז): "דברי חכמים בנחת נשמעים", ומה שפועלים בנחת, זה לא יכולים לתאר ולשער כלל. לכן תעשה כל מיני פעולות שבעולם ללכת עם הילדים בנחת, ותשפיע עליהם.

נא ונא ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, פי גדול אדוננו ורב להושיע, ואני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יתהפך לטובה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תתצא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר תצוה, "ב אדר-א' ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, עם כל הפרוט של החובות שנוצטברו בענין בית-הכנסת והמקנה וכו' וכו', תאמין לי, שאני יודע היטב היטב את ההשקעה שאתה משקיע בקהלה, כי זה לוקח לבן-אדם את הפח ואת המח, ומורט את העצבים, עם כל זאת תאמין לי,

שָׁמָּה שְׁמֵשְׁמֵשִׁים אֶת רַבְּנוּ ז"ל לֹא מִפְּסִידִים. וְכֵן אֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ב'): 'כָּל מִי שֶׁעָשָׂה חֶסֶד עִם אָחִד
מִגְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל, מַעֲלָה עָלָיו הַכְּתוּב כְּאִלוֹ עָשָׂה חֶסֶד עִם כָּל
יִשְׂרָאֵל'; תִּתְאַר לְעֶצְמָךְ, נִתְּנוּ לָךְ זְכוּת כְּזוֹ, שֶׁתַּעֲשֶׂה חֶסֶד עִם כָּל
יִשְׂרָאֵל, בְּזֶה שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה חֶסֶד עִם רַבְּנוּ ז"ל. וְלִכֵּן רָאָה לְהִתְחַזֵּק
בְּיוֹתֵר, כִּי רַק בְּזְכוּת זֶה תִּרְאֶה נִחַת מִלְּדִיד, כִּי הַיּוֹם צְרִיכִים כָּל־כָּף
הַרְּבֵה רַחֲמִים, שֶׁהִלְדִים יִגְדְּלוּ קְדוּשִׁים וְטַהוּרִים עִם הַשְּׂקֻפוֹת
טַהוּרוֹת, וְשֵׁלָא יִהְיוּ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, מְלַכְלָכִים וְכוּ', וַיִּמְצְאוּ חֵן בְּעֵינַי
אֱלֹקִים וְאָדָם, וְעַל זֶה צְרִיכִים הַרְּבֵה זְכוּת וְכוּ', וְלִכֵּן כָּל מִי
שֶׁעוֹסֵק בְּצַרְכֵי צְבוּר בְּאַמוּנָה, הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְשַׁלֵּם לוֹ שְׂכָרוֹ.
וְלִכֵּן רָאָה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְּנִים שֶׁבְּעוֹלָם.

אֹדוֹת הַחֶסֶד ר' ... גֵּרוֹ יָאִיר, לֹא הִתְכַּוְּנֵתִי שְׂאֵתָה תִּתֵּן מִכֶּסֶפְךָ,
אֲלֹא כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֵתְךָ אֶתְמוּל, שְׂאֵת כֶּסֶף הַפְּדִיּוֹנוֹת בְּדַרְךָ כָּלֵל
אֲנִי מַחְלֵק רַק לְעַנְיִים, וְהִנֵּה הַמְּשַׁפְּחָה הַזֹּאת הִגִּיעוּ עַד פֶּת לָחֵם מִמֶּשׁ,
רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, הֵם מְשַׁפְּחָה מְרַבֵּת יְלָדִים — עֲשֶׂרָה בְּמִסְפָּר, וְלָרֶשׁ
אֵין כָּל, וְהוּא עוֹבֵד הַשֵּׁם אֲמֵתִי, לוֹמֵד בְּהִתְמַדָּה, מִתְּפַלֵּל בְּהִתְמַדָּה
וּבִדְבָקוֹת, מִתְּבוֹדֵד לְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְנִחַח לְבָרִיּוֹת, וְאֵין לוֹ עֲכָשׁוֹ
שׁוּם הַכְּנָסָה, וְלִכֵּן תְּשִׁים מִכֶּסֶפִי הַפְּדִיּוֹנוֹת שְׁנִיתָנוּ לִי אֶלְךָ שֶׁקָּל
בְּתוֹךְ מַעֲטָפָה, וְתֹאמַר לוֹ שְׂאֵנִי שְׁלַחְתִּי לוֹ אֵת זֶה, וְאֵת שְׂאֵר הַכֶּסֶף
תִּתְּפֹךְ לְדוֹלָרִים, כְּדֵי שְׂאֲזוּכָה לְשַׁלֵּם פֹּה אֵת הַחֻבּוֹת וְהַהִתְחַיְבוּתִים.

אֹדוֹת הַמְּשַׁפְּחָה וְכוּ', אֲנִי מוֹדֵעַ לְכָל מֵה שֶׁכְּתַבְתִּי, אֲבָל עוֹבֵר
עֲלֵיהֶם עֲכָשׁוֹ מְשַׁבֵּר גְּדוּל מָאֵד, וְלֹא כְּדֹאֵי לְעֲשׂוֹת מְזַה עֶסֶק גְּדוּל,
וְעוֹד אֲסַפֵּר לָךְ בְּפִרְטִיּוֹת, וּבְפִרְטֵי שְׁהַמְקוּה נִמְצָא אֲצִלָּם, וְזֶה חֶסֶד
מִהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁהִסְפִּימוּ בְּמִשְׁךָ כָּל הַשָּׁנִים, כִּי אֵף בֶּן־אָדָם
לֹא הִיָּה מִסְפִּים לְזֶה, כִּי אֲבִדָה כָּל הַפְּרִטִיּוֹת שְׁלָהֶם וְכוּ', כִּי הַיּוֹם
כְּבֵר הוֹלְכוֹת יוֹתֵר מִמָּאָה גְּשִׁים כָּל חֹדֶשׁ, וְזוֹ אֵי גְעִימוֹת לְיְלָדִים,
וְדִי לְמִבֵּין.

אֲנִי מָאֵד מְקַנְהָ לְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף נְזֻכָה לְבָנוֹת
מִבְּנִים שֶׁל קָבַע בְּתִלְמוּד־תּוֹרָה וּבְבֵית־סֵפֶר, וְשֵׁם תְּהִיָּה קַרְיַת חֲנוּף

רצד אֲשֶׁר כח תתצב — כח תתצג בַּנְחַל

שְׁלֵמָה — הֵן הַגְּנִימִים וְהֵן הַפְּעוּטוֹן, וְגַם מְקַנְהַ נְשִׁים, וְאַצֵּל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַכֹּל יָכוֹל לְהִיּוֹת, כִּי הוּא בְּעַל-הַבַּיִת.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי בַּפְּרָטִיּוֹת אֵיךְ נוֹדַע לְךָ, שְׁסוּף כָּל סוּף אֲשֶׁרֶה הַקּוֹמָה הַשְּׁלִישִׁית.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְךָ עַל כָּל הַחֶסֶד אֲשֶׁר אַתָּה עוֹשֶׂה בְּשַׁבִּילִי, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְעַרֵּף אוֹתְךָ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתצב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תְּצוּהָ, י"ב אֲדַרְא' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְקַחַת אֶת הַתְּרוּפוֹת, כִּי דַלְקַת אֲזַנִּים וְגֵרוֹן וְכוּ', עַל זֶה צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד.

אֲנִי מִתְפַּלֵּל לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּהְיֶה לָּהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְתָרוּ רַב נַחַת דְּקִדְשָׁה מֵהֶם.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתצג.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תְּצוּהָ, י"ב אֲדַרְא' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... שְׂיִחִיו נְצַח.

לְנִכוּן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמִחָתִי לְשֹׁמֵעַ אֶת הַשְּׂמִחָה הַגְּדוֹלָה, שְׁעוֹר לְכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כֵּן יַעֲזֹר הַלְּאֵה,

אָשֶׁר כַּח תַּתְּצַד בְּנַחֵל רָצָה
שְׁתַּמִּיד תִּרְאוּ יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת, וְשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשׁוֹבֵר
אֶתְכֶם.

אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שֵׁישׁ לִי, שְׂאֲנִי
שׁוֹמֵעַ שֶׁהִילָדִים שְׁלָכְם לִוְמָדִים הִרְבֵּה "סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּרְאוּ רַב נַחַת דְּקִדְשָׁה מִיְלֻדֵיכֶם, וְהַכֵּל יַעֲבֹר, וְתִרְאוּ
אֶת גְּדֹל הַנְּסִים הַנִּגְלִים, שֶׁיַּעֲשֶׂה עוֹד עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְיִהְיֶה לָכֶם בֵּית וְדִירָה מְשֻׁלָּכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כַּח תַּתְּצַד.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרַת הַתְּצִיָּה, י"ב אֲדָר־א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וְאֵין אֶת יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת
גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שֵׁישׁ לִי, שְׂאֵת עוֹזְרַת לִי עִם הַמְּדַרְשֵׁיהַ לְנָשִׁים, וְרָצִיתִי
שֶׁמָּה שִׁיֹּתֵר נָשׁוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו תִּבְאֲנָה וְתִלְמַדְנָה הַלְכוּת, כִּי סוּף
כָּל סוּף יֵשׁ הַמוֹן בַּעֲלוֹת תְּשׁוּבָה, וְהֵן צְרִיכוֹת לְלַמֵּד הַלְכוּת, וְכֵן
צְרִיכִים לְחֻזַּק וּלְעוֹרֵד וּלְשַׁמַּח אֶת נָשׁוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו, וְלִכֵּן אֲנִי
מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַ, שֵׁישׁ לָךְ חֶלֶק דְּקִדְשָׁה בְּזֶה.

אוֹדוֹת הַמְּדַרְשֵׁיהַ שׁ... תַּחֲיָה רוּצָה לַעֲשׂוֹת. הַלְוִאי שֶׁנִּזְכָּה לְבַצֵּעַ
אֶת זֶה, כִּי אֲנִי רוּצָה שֶׁתַּחֲיָה לְנוּ יְשִׁיבָה בֵּין שְׁלֹשׁ-מֵאוֹת לְאַרְבַּע-
מֵאוֹת בַּחוּרִים, וְכֵן מְדַרְשֵׁיהַ בֵּין שְׁלֹשׁ-מֵאוֹת לְאַרְבַּע-מֵאוֹת בְּנוֹת,
וְכָךְ נִזְכָּה לְחַתֵּנָם וּלְהַקִּים בְּתִים נְאֻמָּנִים, וְתַחֲיָה פֹּה "עִיר בְּרִסְלָב"
בְּמֵלֵא מוּבָן הַמְּלָה, שֶׁנּוּכַל לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם לְכֻלָּם אֶת אֲמַתַּת
מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשֶׁנִּמְלָא אֶת תַּאֲוֹתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׂאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּנְחוּמָא תְּשָׂא טז): "מִיּוֹם שֶׁבִּרְאָה הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא אֶת עוֹלָמוֹ נִתְאָנָה שֶׁתַּחֲיָה לוֹ דִּירָה בַּתַּחְתּוֹנִים".

וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְעִרִיךָ אֶת עֲבוּדָתְךָ, שְׂאֵת תּוֹרַמַת בַּעֲבוּר

הַמְדַרְשֵׁיהַ שֶׁל הַנָּשִׁים, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתּוֹכֵי
לְרֹאוֹת בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִידָךְ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת תְּצוּהָ, י"ב אָדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיֶיהָ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֵין אֶת יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שֶׁיֵּשׁ לִי, שֶׁאֶת
רוּצָה לְפַתַּח מְדַרְשֵׁיהָ לְבָנוֹת, כִּי הִרְצוּן וְהַחֲשֵׁק שֶׁיֵּשׁ לִי, שֶׁתְּהִיָּה פֶה
בְּיַבְנָאֵל יְשִׁיבָה בֵּין שְׁלֹשׁ-מֵאוֹת לְאַרְבַּע-מֵאוֹת בַּחוּרִים, וְכַנְגֵד זֶה
תְּהִיָּה לָנוּ מְדַרְשֵׁיהָ בֵּין שְׁלֹשׁ-מֵאוֹת לְאַרְבַּע-מֵאוֹת בָּנוֹת, וְנִזְכָּה
לְחַתֵּן אוֹתָם. וְלָכֵן בָּאוּ קִדְּם נִתְחִיל עִם מַעַט, רַק אֶת צְרִיכָה מְאֹד
מְאֹד לְשִׁמּוֹר לְקַחַת רַק בָּנוֹת טוֹבוֹת, וְלֹא סֶתֶם בָּנוֹת שֶׁאֵין לָהֶן מִדּוֹת
טוֹבוֹת.

נָא וְנָא רְאִי לְהִתְחַזֵּק, כִּי סוּף כָּל סוּף אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק
אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ רַק בְּשָׁבִיל
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחַזֵּיק מַעֲמָד, וְאֵינוּ נִשְׁפָּר מִשׁוּם דְּבָר.

נָא וְנָא רְאִי לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְשִׂמְחִי אֶת עַצְמְךָ וּתְשִׂמְחִי אֶת
נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּתְשִׂמְחִי אֶת בְּעַלְךָ, כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים
(תָּנָא דְּבֵי אֱלֹהֵי רַבָּה, פָּרָק ט'): "אֵיזוֹ הִיא אִשָּׁה כְּשֶׁרָה הָעוֹשֶׂה רְצוֹן
בְּעַלָּה".

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי דְרַבְּךָ תְּמִיד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תֵשָׂא, פּוֹרִים קִטָּן ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת הַיְדִיעָה, שְׂיִצְאָתָּה לְהַפְצָה מְרֻפָּזָה בְּעֵבוֹר בְּנֵית
הָאוֹלָם שְׂמֻחֹת, וְלַעֲזֹר לִי לְשֵׁלֵם אֶת הַחֻבּוֹת.

מָה אִמַּר לָךְ! אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֲסָד חָנָם
שְׂאָתָה עוֹשֶׂה עִמִּי. יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂבִנְכוֹת הַחֲסָד הַזֶּה,
יִתְרַבּוּ לָךְ הַחֲסָדִים מְלַמְעָלָה, וְתִקְבַּל תְּפִלָּתְךָ לְרַחֲמִים וּלְרִצּוֹן.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק אֶת
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִשִּׁיחַ וְתִסְפֹּר אֶל
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ; כִּי בְּאֵמַת אָדָם צָרִיךְ
לְדַעַת, שְׂאֵין לוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאָדָם צָרִיךְ
לְהַתְּבוֹנֵן תָּמִיד אֵיךְ שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מַחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל
הַבְּרִיאָה כְּלָה. וְדוֹמָם, צוֹמָח, חִי, מְדַבֵּר, זֶה עֵצֶם עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ, וּכְפִי שְׂאָדָם מַחְדִּיר בְּעֵצְמוֹ יְדִיעָה זוֹ, אֲזוֹ כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ
הוֹלְכִים כְּבָר בְּצוּרָה אַחֲרָת. וְלִכֵּן רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת כְּלָל, וְזוֹ
הַמַּתְנָה הַכִּי יִפֶּה שְׂקִבְלָנוּ מֵרַבְּנוּ ו"ל — לְדַבֵּר תָּמִיד אֶל הַקְדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא. אֲשֶׁרִי מִי שְׂחֻזַּק בְּזֵה, וְאֲזוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

עֲכָשׁוּ הֵם יָמֵי אֲדָר הַקְדוֹשִׁים, רְאֵה לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם, כִּי רַבְּנוּ
ו"ל אָמַר (לְקוֹשִׁי-מוֹהַר"ו, חֶלֶק א', סִימָן י'): כְּשֵׁשׁ דִּינִים, עַל-יְדֵי רְקוּדִים
וְהַמְחָאָת בְּךָ אֶל בְּךָ נִמְתְּקִים הַדִּינִים; וְלִכֵּן תִּשְׁתַּדֵּל מָאד לְרַקֵּד בְּכָל
יוֹם, וְכֵן תִּחְזַק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמֻדְבָּרִים
אֶחָד עִם הַשָּׁנִי, זֶה עוֹזֵר לְשִׂמְחָה, כִּי כְּשִׂמְדְבָרִים מִשְׂמַחָה — נַעֲשֶׂה

שְׂמֵחָה. וְאַצְלוּ יִתְבַרְךְ שְׂרוּיָהּ רַק הַשְׂמֵחָה, כִּי "עַז וְחֲדוּדָה בְּמִקְוֹמוֹ"
 (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-א' טז); וְלִכֵּן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִתְרַחֵק מִכָּל מִינֵי
 וּפְנִיחִים וּמַחְלָקֶת וּמְרִיבוֹת, וְכָל הָעֲנִינִן שְׁלָנוּ זֶה רַק אֶהְבֶּה וְשְׁלוֹם,
 וְלַעֲזֹר אֶחָד לְשָׁנִי, וְלְדַבֵּר מִהֲקֵדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּל מֵה שְׂאֲנִי לֹמֵד
 אֶתְכֶם, זֶה רַק גְּלוּי אֱלֻקוֹת, אֵינִן לִי שׁוֹם כְּפִנְיָה אַחֲרַת, וְאֵינִי מְעֲנִין
 בְּשׁוֹם פּוֹלִיטִיקָה שֶׁל שְׂקָר, אֲנִי רוֹצֵה רַק שְׂנוּכָה לְמִלֵּא אֶת כָּל אֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל לְאַרְכָּה וְלִרְחֻבָּה עִם הַחוּבְרוֹת וְהַקּוֹנְטְרָסִים הַמְּגֻלִּים אֶת
 אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַרְךְ, אֲשֶׁר זֶה הַלְמוּד הָעֵמֶק שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, עֵמֶק
 עֵמֶק מִי יִמְצְאוּנוּ, אֵיךְ לְהַחֲדִיר בֵּינָן נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה,
 אֲשֶׁרִי מִי שְׂחֻזֵק בְּאֲמוּנָה, שְׂאֵז הוּא יַעֲבֹר עַל הַכָּל.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַבֵּעַ עֵתִים לַתּוֹרָה, וְאַל יִחְסֹר לָךְ יוֹם אֶחָד מִבְּלִי
 לְמוּד קִצְת מְקַרָּא, קִצְת מְשֻׁנָּה, קִצְת גְּמֵרָא, קִצְת מְדַרְשׁ, אֲשֶׁר הִד'
 לְמוּדִים הָאֵלוּ הֵם כְּנֶגֶד הָאֲרֻבָּעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יִצִּירָה,
 עֲשִׂיָּה. וְעַל כָּלֵם — תִּלְמַד הַרְבֵּה הֶלְכָה, כִּי הֶלְכָה זֶה הַיְסוּד אֲצֵל
 רַבְּנוּ ז"ל, כְּמוֹבָא בְּדִבְרֵי ו"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן כט), שְׂרַבְּנוּ ז"ל
 הַזֶּהִירָנוּ מְאֹד עַל לְמוּד פּוֹסְקִים, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂקוֹבֵעַ אֶת עֲצָמוֹ לְלַמַּד
 בְּכָל יוֹם פּוֹסְקִים, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלַחָה, וְתוֹדָה רַבָּה מְאֹד...

כח תתצו

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרְךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי כִּי תִשָּׂא, פּוֹרִים קִטָּן הַיְתִשׁ"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

אֵינִן אֶת־יְכוּלָּה לְתַאֵר וְלִשְׁעַר אֶת גְּדֵל הַשְׂמֵחָה שֶׁיֵּשׁ לִי שְׂגֻרְמַת
 לִי, בְּזֶה שְׂדָאָגַת לְהַפְּצָה מְרַכְּזוֹת בְּעֵבֹר לְשֵׁלֶם אֶת חוּבוֹתַי, יַעֲזֹר
 הַקּוֹדֵשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיתְרַחֵב לָךְ בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבְרוּחֵי-נְיִוֹת, וְתִמְשִׁיכִי
 לְעֲצָמְךָ יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת, וְיִהְיֶה לָךְ רַק טוֹב בְּחַיִּים.

נָא וְנָא רְאֵי לְהִתְאַחַד עִם נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְתִשְׁמַחֵי אוֹתָן,

וּבְפָרֵט עֲכָשׁוּ בְּחֹדֶשׁ הַשְּׁמֵחָה, שְׁמַעְלַת הַשְּׁמֵחָה — זֶה אֵין לְתֹאֵר
וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁחֹזֵק בְּשְׁמֵחָה, וְאִזּוּ יִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ
שְׁמֵחָה אֲמַתִּית. וּמוֹבָא בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ (תְּצַוֶּה קַפְדִּי): תְּדוּא דְּבֵר נִשׁ
מְשִׁיף לְגַבִּיָּה חֲדוּנָה אַחְרָא עֲלָאָה; הַשְּׁמֵחָה שֶׁל אָדָם מוֹשֶׁכֶת עַל
עֲצָמוֹ שְׁמֵחָה עֲלִיוֹנָה. וְלִכֵּן בְּזֵה שְׂאֵת תְּהִיִּי שְׁמֵחָה וְעֲלִיוֹנָה, וְכֵן
תְּשַׁמְּחִי אֶת כָּל הַמְּשַׁפְּחָה שְׁלֹף, תִּגְרָמִי שְׂתִּתְּהִי שְׁמֵחָה בְּכָל
הָעוֹלָמוֹת. אֲשֶׁרִי הָאֵשֶׁה שְׂתִּמְיִד שְׁמֵחָה, וּמְשַׁמַּחַת אֶת בְּעָלָהּ, שְׂאִזּוּ
יִמְשֹׁף עָלֶיהָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלַחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיהָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְתוֹדָה רַבָּה מֵאִד...

כַּח תַּתְּצַח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַי בִּי-תִּשְׂא, "י"ד בְּאֲדֶר-א' "פּוּרִים קָטָן"
ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת נְשׁוֹת
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגְּרִים בִּיבְנֵי אֵל "עִיר
בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֹנִיָּה עֲלִיהֶן יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵן וְיִצְיִלֵן מִכָּל
צָרָה וְצוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרֻכָּה וְהַצְּלַחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה
יָדֵיהֶן, אָמֵן.

חֲסִידֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂאֲנַחֲנוּ זוֹכִים לְדַבֵּר דְּבוּרֵי רַבְּנוּ ו"ל,
וּבְפָרֵט עֲכָשׁוּ, שְׂזֵהוּ פּוּרִים קָטָן, וְזֵהוּ יוֹם מְסֻגָּל גְּדוֹל בְּשָׁמַיִם,
לְהַתְּקַבֵּץ יַחַד וּלְדַבֵּר מִרַבְּנוּ ו"ל.

כִּיְדוּעַ, קִלְפַת הַמֶּן-עֲמֵלֵק, הִיא הַקְּלָפָה הַכִּי חֲזָקָה. 'עֲמֵלֵק'
גִּימְטְרִיָּה 'סִפֵּק', הֵינּוּ שְׁמֵכְנִיס סִפְקוֹת בְּאָדָם: "הֵיִשׁ הַיְוֹנִיָּה בְּקֶרְבָּנוּ
אִם אֵין" (שְׁמוֹת יז, ז), שְׁמֵשׁ נוֹבְעוֹת כָּל הַצְּרוֹת. כִּי אִם אֵין לְאָדָם
אֲמוּנָה, מֵשֵׁם הוּא סוֹבֵל אֶת כָּל הַסְּבָל שְׁלוֹ. כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ
רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'), שְׂאָדָם צָרִיף לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ
וּלְמַצֵּא בְּעֲצָמוֹ, הֵיכֵן אוֹחֵז בְּאֲמוּנָה, כִּי יֵשׁ סוֹבְלֵי חֲלָאִים וּמַחֲלוֹת
קָשׁוֹת, שְׂעַקֵר הַחוֹלָאֵת וְהַמַּחֲלָה שְׁלָהֶם בָּא רַק מִחֲמַת חֲסְרוֹן

אָמוֹנָה. וּבִפְרֵט מַחֲלַת הַדְּפֹאוֹן, שְׁנוּפְלִים בְּיֹאשׁ וּבַעֲצָבוֹת, זֶה בָּא
 רַק מִחֲמַת חֲסֵרוֹן הָאָמוֹנָה, כִּי אִם יֵשׁ לְאָדָם אָמוֹנָה פְּשוּטָה בּוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, אִזּוֹ יָכוֹל לַעֲבֹר עַל הַכֹּל, כִּי עַל-יַדֵּי הָאָמוֹנָה, נִכְנָסֶת בּוֹ מִדַּת
 הַסְּבָלָנוֹת בְּאִפְסָן אוֹטוֹמָטִי, כִּי מִי שֵׁיִשׁ לוֹ אָמוֹנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, וְיֹדֵעַ, שֶׁדָּבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֲלֵא
 בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן, נַעֲשֶׂה אֲצִלוֹ טִבְעִי לְסִבַּל. אִךְ בְּרַגַע
 שְׂאָדָם מֵאֲבֵד אֶת הָאָמוֹנָה, הוּא מֵאֲבֵד אֶת הַסְּבָלָנוֹת, וּבְרַגַע שְׂמֵאֲבֵד
 אֶת הַסְּבָלָנוֹת, חֲזִיוֹ כְּבָר אֵינָם חַיִּים כָּלֵל. כִּי הַכַּעַס הוֹרֵס אֶת הָאָדָם
 לְגַמְרִי. לָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (קְדוּשֵׁין מֵא): רַגְזָן לֹא עֲלֵתָה
 בְּיָדוֹ אֲלֵא רַגְזָנוּתָא, כִּי לֹא פּוֹעֲלִים עִם כַּעַס וְרַגְזָנוּת שׁוֹם דְּבָר. בְּזֶה
 שְׂאָדָם מִתְפָּרֵץ — הֵן גָּבַר וְהֵן אֲשֶׁה, אֵינָם פּוֹעֲלִים מֵאוֹמָה, אֲלֵא
 מִנְּסִים לְקָרָר עֲצָבֵיהֶם, אֲבָל אֵין עוֹזְרִים בְּזֶה, וּמִכָּל שְׂכָן כְּשִׁצּוֹעֵקִים
 וְכוּעֵסִים זֶה עַל זֶה — מִחֲרִיפִים אֶת הַמַּצֵּב, כִּי עַל-יַדֵּי כַּעַס וְקִלְלוֹת
 וְגִדּוּפִים, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, מְבִיאִים לְצָרוֹת הַרְבֵּה. וְלָכֵן אוֹמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (נְדָרִים כֵּב): כָּל הַכּוֹעֵס אֶפְלוֹ שְׂכִינָה אֵינָה חֲשׂוּבָה
 כְּנִגְדּוֹ; כִּי אִם יֵשׁ לְאָדָם אָמוֹנָה, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא אִתּוֹ,
 עֲמוֹ וְאֲצִלוֹ, מַה שֵׁיף שִׁיִּצְעֵק אוֹ יתְפָּרֵעַ? הֲלֹא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 פֹּה, וְהוּא צָרִיךְ רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלֹא שׁוֹם דְּבָר אַחֵר. אֲבָל
 בְּרַגַע שְׂאָדָם מִתְפָּרֵעַ בַּחֲמַת זַעַם, הוּא מְסַלֵּק אֶת הַשְׂכִּינָה. לָכֵן
 אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סוֹטָה יז): אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ — שְׂכִינָה
 שְׂרוּיָה בֵּינֵיהֶם, כִּי אֲצִל הָאִישׁ יֵשׁ י' וְאֲצִל הָאִשָּׁה יֵשׁ ה', וְכִיִּין
 שְׂמוֹצִיאִים אֶת הַי"ה נִשְׂאָר אֵשׁ וְאֵשׁ, וְשׁוֹרְפִים זֶה אֶת זֶה, וּמִזֶּה
 בָּאוֹת מְרִיבוֹת בַּבַּיִת, אֲשֶׁר אֵינָן מְבִיאֹת לְשׁוֹם דְּבָר, אֲלֵא לַעֲצָבִים
 יוֹתֵר וְיוֹתֵר. כִּי כְּדָגְמַת אֵשׁ, כְּדִי לְכַבּוֹתָהּ — שׁוֹפְכִים מִים, וּכְכֹל
 שִׁישְׁפְּכוּ יוֹתֵר מִים — כְּמוֹ-כֵן יִכְבוּ אֶת הָאֵשׁ, אֲבָל אִם שׁוֹפְכִים
 דֶּלֶק — מְלָבִים אֶת הַשְׂרָפָה יוֹתֵר וְיוֹתֵר. מַה מְסַמְלִים מִים? סִמֵּל
 שֶׁל שְׂקֵט, נִמְשָׁכִים לְמָקוֹם שְׁפֵל, סִמֵּל שֶׁל סְבָלָנוֹת, לָכֵן מִים
 מְטַהְרִים אֶת הָאָדָם, וּכְשִׁאָדָם טָמֵא הוּא צָרִיךְ לִילֵף לְמַקְנָה. וְלָכֵן
 אִם רוֹצִים לְכַבּוֹת אֵשׁ בּוֹעֵרַת בַּבַּיִת, צָרִיכִים לְרְאוֹת לְהַשְׁתַּמֵּשׁ רַק
 בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, כְּכֹל שְׂאָדָם סִבְלָן יוֹתֵר, בְּזֶה נִבְנִית אֲצִלוֹ הָאָמוֹנָה
 יוֹתֵר וְיוֹתֵר. לֹא-כֵן אִם אָדָם כַּעֲסָן, נִכְנָסִים בּוֹ עֲצָבִים, עַד שִׁישְׁנָם

בְּנֵי־אָדָם שֶׁהֵם מִמֶּשׁ חוֹלֵי עֲצָבִים וּמִגְבִּיּהִים יָדִים, וְזֶה עָלוּל לְהִיּוֹת מְצוּי — הֵן אֲצֵל הַגָּבֵר וְהֵן אֲצֵל הָאִשָּׁה, יִשְׁנֶם גְּבָרִים אֱלִימִים, מְפִים, שׁוֹרְטִים וְכוּ', וַיִּשְׁנֶן נָשִׁים אֱלִימוֹת, וְאֲצֵל שְׁנֵיהֶם יְכוּלָה לְהִמָּצֵא אֱלִימוֹת פִּיזִית וּמְלוּלִית, וּמָה פִּעֲלוּ? מֵאוּמָה. וּכְמֵאֲמָרָם ז"ל (פְּסָחִים קיג:): הִרְתַּחְנִין — חֲיִיָּהֶם אֵינָם חַיִּים. וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תַּעֲנִית ד:): מִבְּעֵי לִיָּה לְאִינִישׁ לְמִילָף נִפְשִׁיָּה בְּנִיחוּתָא, שְׁנֵאֲמַר (קֹהֶלֶת יא, י): "וְהִסֵּר כַּעַס מִלִּבָּךְ". עַל הָאָדָם לְהִרְגִיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר בְּנַחַת, כִּי דְבָרֵי חֲכָמִים בְּנַחַת נִשְׁמָעִים.

וְדַבֵּר זֶה תְּלוּי כְּפִי מִדַּת הָאֱמוּנָה; אִם יֵשׁ לְאָדָם אֱמוּנָה בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהִכַּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, אֲזִי יוֹדֵעַ: "לָמָּה לִי לְהִתְפָּרֵץ בְּבֵית, לְרִיב וּלְהִתְקוּטֵט, הֲלֹא מִי סוֹבֵל מִכָּף? הַיְלָדִים". בְּאֲשֶׁר הֵם עֲדִים לְמְרִיבוֹת וּלְכּוֹפְחוֹתִים וְלֵאֵי הַבְּנוֹת בֵּין הוֹרִיָּהֶם, וּמְכַל שֶׁכֵּן וְכַל שֶׁכֵּן כְּשֹׁעֲדִים לְאֱלִימוֹת מְלוּלִית וּפִיזִית, זֶה מִחֲדִיר בְּהֵם פַּחַד, וְסוֹפְגִים אֶת הָאוֹיֶבֶה הַקָּשָׁה בְּבֵית, וְזֶה עוֹשֶׂה אֲצֵלֶם צִלְקָת, וּמְכַנֵּס בְּהֵם יְרֹאוֹת וְחֻשְׁשׁוֹת, וּגְדִלִים אֱלִימִים וּמִפְרָעִים. וְלָכֵן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָר לָנוּ, שְׁזָכִינוּ לְדַעַת מִצְדִּיק אֱמֶת כְּזֶה, שֶׁמִּגְלָה לָנוּ אֶת הָאֱמוּנָה בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יָדֵי אֱמוּנָה, אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימֵן קנח), יֵשׁ לְאָדָם כַּח הַצּוּמָח וְכַח הַגָּדֵל, וְקוֹנֵה לְעֲצָמוֹ אֶרֶץ אֲפִים, מִדַּת הַסְּכָלָנוֹת לְסָבֵל הַכֹּל. וּכְבוֹדָאֵי זֶה קָשָׁה לְסָבֵל, אֲבָל יוֹתֵר קָשָׁה לְצַרֵּחַ וּלְצוּחַ וְלָרִיב וּלְקַלֵּל וּלְנַבֵּל אֶת הַפֶּה, וְחַס וְשָׁלוֹם, לְהִתְפָּרֵק וּלְגַרֵם לְגִירוּשִׁין. עַל-כֵּן לֹא תָמִיד צָרִיף לְהִיּוֹת צוּדֵק, צָרִיף לְהִיּוֹת פֶּקֶח. וּמָהִי הַפְּקָחוֹת וְהַחֲכָמָה שֶׁל הָאָדָם? אוֹמֵר הַתַּנָּא הַקְּדוּשׁ (אָבוֹת ג, יג): "סִיג לְחֲכָמָה — שְׁתִּיקָה!" לֹא תָמִיד צָרִיכִים לְעֲנוֹת, אֲבָל זֶה תְּלוּי כְּפִי מִדַּת הָאֱמוּנָה שֶׁיֵּשׁ בְּאָדָם.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים מְגַלִּים לָנוּ (תַּמּוּרָה טז:): אֵימְתִי מִתְחִילוֹת הַמְּרִיבוֹת בְּבֵית? אִשָּׁה — כִּיּוֹן שְׂאִין לָהּ תְּבוּאָה בְּתוֹף בֵּיתָהּ, מִיָּד צוֹעֶקֶת. אִשָּׁה — כְּשְׂאִין לָהּ בְּמָה לְהַאֲכִיל אֶת עוֹלָלָיָה — הִיא תִּכְף רוֹטְנָת. וְאִף שֶׁבְּצִדֵּק הוּא, אֲבָל אִשָּׁה פְּקָחִית תַּעֲרֹף לְעֲצָמָה חֻשְׁבוֹן: הֵאֵם בְּזֶה שְׂאֲעֶעַק וְאִגְבִּיָּה קוּלִי — תְּבֹא לִי פְּרֻנְסָה?! הֵאֵם עַל-יָדֵי שְׂאֲשָׁפִיל אֶת בְּעָלִי, שֶׁהוּא עֲצָלָן, אוֹ אֲכֹר וְכִדּוּמָה, יוֹעִיל

לי בְּמִשְׁהוֹ? ! הֲלֹא זֶה רַק יַחְרִיף אֶת הַמַּצְבִּי, וַיִּזְיַק לִילָדִים. לְכֵן אָמַר
 הַחֶכֶם מְכַל הָאָדָם (מְשָׁלִי יד, א): "חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה, וְאִלְת
 בִּידֶיהָ תִּהְרַסְנָו". אֲשֶׁה חֲכָמָה וּפְקָחִית יוֹדַעַת כִּיצַד לִנוּט אֶת בֵּיתָה
 וְלִבְנוֹתוֹ. אָבֵל אֲשֶׁה שׁוֹטָה — הוֹרֶסֶת אֶת הַבַּיִת בִּידֶיהָ; כִּי בְּכָל
 מְרִיבָה יִשְׁנֵם שְׁנֵי צָדָדִים, אֵין מִשְׁגַּל שֶׁל מְרִיבָה שֶׁל צַד אֶחָד. אִם
 זֶהוּ צַד אֶחָד — לְבַסּוֹף הַמַּחְלָקֶת תִּפְסֹק. וְכֹךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (אָבוֹת ה, יז): אֵיזוּהִי מַחְלָקֶת שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם? זו
 מַחְלָקֶת שְׁמַאי וְהַלֵּל, וְאֵיזוּהִי מַחְלָקֶת שְׁאִינָה לְשֵׁם שָׁמַיִם? זו
 מַחְלָקֶת קֶרַח וְעֵדְתוֹ. שׁוֹאֲלִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: מִדּוּעַ לֹא כָּתוּב:
 מַחְלָקֶת קֶרַח וּמִשֶּׁה? כִּי מִשֶּׁה רַבְּנוּ לֹא חָלַק, אֶלָּא קֶרַח בָּא לְחָלַק
 עַל מִשֶּׁה, וְהִבִּיא עִמּוֹ מֵאֲתָיִם וְחֲמִשִּׁים רַבָּנִים. מִשֶּׁה רַבְּנוּ בָּרַח רַק
 אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חֲרַפּוּהוּ, בִּזְוִיהוּ, הַשְּׁפִילוּהוּ, וְהוּא לֹא רָצָה
 מְאוּמָה, רַק רַץ תִּכְרַף אֶל קוֹנוֹ. מִשֶּׁה רַבְּנוּ לֹא חָלַק, כִּי הִצְדִּיק אֵינְנוּ
 חוֹלֵק עַל אֶף אֶחָד, לְכֵן כָּל יְהוּדֵי צְרִיף לָרְאוֹת, שְׁמַצְדוֹ לֹא תִּהְיֶה
 מַחְלָקֶת. אֶף אִם הֵוּא בָּא לְחָלַק עָלַי — מָה אַעֲשֶׂה? ! אָנִי אֵינִי
 רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת לָךְ מְאוּמָה. וְזֶה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם שֶׁלְּנוּ בִּיבְנָאֵל, רִשְׁע
 מְרִשְׁע, טָמֵא מְטָמֵא, מוֹסֵר אוֹתִי הַשֶּׁכֶם וְהַעֲרֵב, מַעֲלִיל עָלַי עַלִּילוֹת
 שׁוֹא, וַיֵּשׁ לוֹ בְּתֵי דִינָים 'רַע-בָּנִים' שְׁמִסְיַעִים בִּידוֹ, וְאָנִי אֵינִי עוֹשֶׂה
 לוֹ מְאוּמָה. וּבְכָלֵל כָּל הָעֲנִיָּן שֶׁלְּנוּ — לֹא לְהַתְּעַרֵּב עִם אֶף אֶחָד,
 כָּל הָעֲנִיָּן שֶׁלְּנוּ רַק גְּלוּי אֱלֻקוֹת, רַק לְגַלוֹת אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 וְאֵין לִי שׁוּם כְּוָנָה לְשׁוּם דְּבָר, אֵין לִי שׁוּם רְצוֹן לְשׁוּם דְּבָר רַק
 לְגַלוֹת אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, אֵינְנִי נִלְחָם עִם אֶף
 בְּרִיָּה, אֵינְנִי מִתְּאַרְגֵּן לְשׁוּם דְּבָר, כָּל הָעֲנִיָּן שְׁלִי — לְהַפִּיץ אֶת אוֹר
 רַבְּנוּ ז"ל, וְלְהַחֲדִיר אֲמוּנָה בְּנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְזֶה בְּעַצְמוֹ נִזְכָּה
 לְכָלוֹת אֶת הַמֶּן-עַמְלָק, שְׁזָה כָּלֵל הַסְּפָקוֹת, שְׁזָה כָּלֵל הַצְּרוֹת
 וְהִיסוּרִים, כִּי אִם הָיוּ יִשְׂרָאֵל חֲזָקִים בְּאֲמוּנָה — מִיָּד הָיוּ נִגְאָלִים.
 וְאוֹמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א, סִימָן ז'), שֶׁכָּל הַגְּלוֹת זֶה מַחְמַת
 חֲסָרוֹן אֲמוּנָה. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יִלְקוּט הוֹשַׁע תְּקִיט): אֶת
 מוֹצֵא, שְׁאֵין הַגְּלוֹת מִתְּכַנְסוֹת, אֶלָּא בְּשִׁכְר אֲמוּנָה. וְכֵן אֶתָּה מוֹצֵא
 שְׁלֹא נִגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל מִמְּצָרִים, אֶלָּא בְּזִכּוֹת הָאֲמוּנָה, אֶף אֲבָרְהָם לֹא
 יִרַשׁ הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא, אֶלָּא בְּזִכּוֹת הָאֲמוּנָה. כִּי מִי שֵׁיֵשׁ לוֹ

אַמוּנָה — הוּא סְבֻלָן, וְאִף פֶּעַם לֹא יָרִיב עִם אִף אֶחָד. כִּי הַסְבָּלָן מְנַצֵּחַ.

בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אָנוּ בְּיַבְנָאֵל כָּבֵר שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה שָׁנָה, וְאָנִי נִמְצָא תּחַת לְחָצִים תְּמִידִיִּים, שֶׁהֶסֶמ־דְּ"מ"ם אֵינוֹ עוֹזֵב אוֹתִי, וּמוֹסֵר אוֹתִי, וּמִסִּית אֶת תּוֹשְׁבֵי הַמָּקוֹם נְגִדֵי וְנְגֵד קְהֵלְתִּי, וְהֵיכָן שְׁאֵנִי מִזְפִּיר עַרְב־רַב הַפּוֹנֶה: עַרְב וְרַב, לִפְנֵי שְׂנֹכְנֵס לְהִיּוֹת רַב זֶה נִקְרָא 'עַרְב־רַב'. וְהִלּוֹאֵי שִׁיחֲקְרוּ אַחַר מַעֲשָׂיו וּמַעֲלָלָיו, וַיִּרְאוּ שְׁאֵינָנוּ אֶלָּא גֵנֵב וְנוֹכֵל שְׁלֹא נִמְצָא כְּמוֹתוֹ בְּאַרְץ. קִדְּם שְׂבָאוֹ לִיבְנָאֵל, מְצָאוּ עָלָיו שְׁחִיתוּת וּגְנֻבוֹת לְרַב, וְכַמְעַט שֶׁהֶעֱבִירוּ אוֹתוֹ מִעַמְדָּתוֹ. וּלְבִסוּף זֶה שָׁגְלָה אֶת שְׁחִיתוֹתָיו — הִדַּח מִמַּעַמְדוֹ. וְאִיךָ אָנִי מִחֲזִיק מִעַמְד? הַכֹּל עַל־יַדֵּי אַמוּנָה, כִּי הָאֻמוּנָה מְבִיאָה לִידֵי סְבֻלָנוֹת. וְלִכֵּן הַעֲצָה הַיְחִידָה לְהַחֲזִיק מִעַמְד — אַמוּנָה].

עַל־כֵּן בּוֹדְאֵי יִשְׁנֵן בְּעִיּוֹת שׁוֹנוֹת בְּבֵית, אֲבָל אִם אֵין אַמוּנָה, בְּנֵי הַזּוּג רַבִּים, וּמִטִּיחִים הָאֲשָׁמוֹת זֶה נִגְדֵה זֶה, וְהִילָדִים חוֹזִים וּמִתְפַּחְדִּים, וּמִתְקַלְקֵלֵת אִישִׁיּוֹתָם, וְהַבֵּית מִתְעַרְעֵר וּמִתְמוֹטֵט, וּמְכַל שֶׁכֵּן וְכֹל שֶׁכֵּן הַפְּרֻנְסָה נִעְדֶּדֶת מִהַבֵּית. כִּי עַל־יַדֵּי הַפֶּעַס — מְאֻבְדִּים אֶת הַשְּׁפֵעַ וְהַפְּרֻנְסָה. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ט), שֶׁהַפֶּסֶף וְהַפְּרֻנְסָה הֵם בְּזֻכוֹת הָאִשָּׁה. לְכֵן הַזְהִירוּנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּבֹא מְצִיעָא נט): אוֹקִירוּ לְנִשְׁיֵיכֶם כִּי הֵיכִי דְתַתְּעִתְרוּ; אֲבָל זֶה חַיֵּב לְהִיּוֹת הַדָּדִי, דּוּ סְטָרִי, מִחַד — אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (רֵאשׁ הַשָּׁנָה ו:): אִשָּׁה — בְּעֵלָה מְשֻׁמָּחָה; וּמֵאִידָךְ אוֹמְרִים (תָּנָא דְבִי אֱלִיהוּ רַבָּה ט): אִשָּׁה כְּשֶׁרָה — הָעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעֵלָה; כִּי צָרִיכִים לְחֻזַּק וּלְכַבֵּד וּלְיַקֵּר זֶה אֶת זֶה. וְכֵן אוֹמְרִים (ירושלמי בְּרֻכוֹת ט): אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה, וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, וְאִי אֶפְשָׁר לְשִׁנְיָהֶם בְּלֹא שְׁכִינָה. צָרִיכִים הֵן אֶת הָאִישׁ הֵן אֶת הָאִשָּׁה וְהֵן אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

לְזֹאת, הֵיּוֹת שְׁהִיּוֹם 'פּוּרִים קָטָן', וְזוֹ סְגָלָה לְהַכְנִיעַ אֶת הַמֶּן-עַמְלָק, שְׁכָל רְצוֹנוֹ — לְעֲשׂוֹת פְּרוּדִים, כְּמוֹ שְׁאֵמֵר הַמֶּן (אַסְתֵּר א): "יִשְׁנֵנוּ עִם אֶחָד מִפְּזָר וּמִפְּרָד" וְכו', וּמַעֲשֶׂה שְׁטָן הַצְּלִיחַ; אָנוּ

עדים לשנאת חנם שיש בין יהודים. ואמר מוהרנ"ת ז"ל: כשאני רואה שני סבלים רבים ביניהם, דוקרים לי הצדדים; כי מרב אהבתו שאהב את ישראל, לא היה יכול לסבל ששני אנשים רבים ביניהם בשוק. ומה עשו למוהרנ"ת ז"ל? דברו עליו כל דבר אסור, הקים כל-כף הרבה תלמידים ולבסוף בעטו בו, והוא לא התבלבל, והקים עוד ועוד תלמידים. ומה מצינו אצל רבי עקיבא? הקים עשרים וארבעה אלף תלמידים, כמה צריכים להשקיע בכל תלמיד ותלמיד?! יש לי פה עשרים ושנים תלמידים, ובשום פנים ואפן לעת עתה אינני רוצה לקחת אפלו עוד תלמיד אחד, ואם אפתח את הדלת אוכל לקבל כאן כמה מאות תלמידים. ההורים מכל ארץ ישראל ובפרט מאנשי שלומנו מאשדוד, מאשקלון, מבני-ברק, מירושלים, מתחננים שאקבלם, ומה הפלא? הם בחממה, אינם חסרים דבר — לא בגשמיות ומכל שכן לא ברוחניות. איני מסיר עיני מהם עשרים וארבע שעות ביממה. מישהו שאלני — עם כל הבעיות והצרות שעוברות עליכם, עם כל העורכי דינים והמשפטים שמתנפלים לכם, איך יש לכם סבלנות?! אבל אני עורך לעצמי חשבון, לרבי עקיבא היו עשרים וארבעה אלף תלמידים, ולבסוף לא כבדו זה את זה ומתו, רחמנא לצלן, רחמנא לישובן. עד שהקים תלמיד כרבי שמעון בר יוחאי, שהוא אמר: אגן בחכיבותא תליא — אגחנו תלויים רק באהבה. לזאת כתוב בשלחן ערוך — ביום שנופל ל"ג בעומר, באותו יום יפל פורים. השנה פורים הוא ביום שלישי, וכן ל"ג בעומר יוצא ביום שלישי. ומה הקשר? אלא המחלקת והמריבות בין התלמידים זה רק על-ידי המן-עמלק, שמכניס ספקות, כי זו כל עצת הסמ"ך-מ"ם: 'הפרד ומשל', כדי לרדות, הוא גורם פלוגים ופרודים. ורבי שמעון בר יוחאי גלה כל-כף את הקדוש-ברוך-הוא בגלוי כזה, שחבר לנו את הזהר והתקונים, שמאירים את האור אין סוף ברוך הוא. לכן בל"ג בעומר יש שמחה עצומה, ובפורים יש שמחה עצומה, שמוחקים את המן-עמלק, ומי היתה זו שגרמה שהמן-עמלק יתלה? אסתר. אשר אמרה למרדכי: "לך פנס את כל היהודים". למדים מכאן מעלת האחדות, שמחזיקים עצמם ביחד.

וְזאת אֲנִי רוֹצֶה לְהַחֲדִיר בְּקִהְלָתְנוּ, שְׁתִּהְיֶה אַחַדוֹת וְאַהֲבָה, אֲבָל דָּבָר זֶה מִתְחִיל בְּבֵית, צְרִיכִים לְרֵאוֹת שְׁתִּהְיֶה הָאֲהָבָה בְּבֵית, לְאִשָּׁה אֲסוּר לְהָרִים קוֹלָה עַל בְּעֵלָה, אֲלָא לְחַזְקוֹ וּלְעוֹדְדוֹ. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת כד.): אֲשֶׁתּוֹ כְּגוֹפּוֹ דְּמָיָא. הָאֵם יִתְכֵן שְׂדֵי יָמִין תִּפְּחֶה אֶת יָד שְׂמָאל וּלְהַפֵּךְ? הֲלֹא כָּל הַגּוֹף חָשׁ בְּכָאָב. כְּמוֹ-כֵן בְּעַל וְאִשָּׁה הֵם כְּגוֹף אֶחָד, וְלֹא שֵׁיף שְׂרִיבוּ וְיִתְקוּטְטוּ — כִּי כָּל הַגּוֹף סוֹבֵל. וְאֵם כְּבָר הִתְחַתְּנוּ — סִימָן שֶׁהֵם שְׂדוּף מִן הַשָּׂמַיִם. וְכַךְ אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן רסה), שְׁשֵׁתִי הַנְּשָׁמוֹת שְׂמִסְתוֹבְבוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם — הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה, לְמַעַלָּה בְּשָׂמַיִם הָיָה נִשְׁמָה אַחַת, וּכְשֵׁיֶרְדוּ לְזֶה הָעוֹלָם — נִתְפָּצְלוּ, הַזָּכָר יָרַד אֲצֶל זוּג הַזָּרִים אֶחָד, וְהַנְּקֵבָה יָרְדָה אֲצֶל זוּג הַזָּרִים שְׁנַי, וְעַד שְׂמָצְאוּ עֲצָמָם אַרְבֵּי זְמַן, אֲבָל כִּינּוּן שְׂמָצְאוּ זֶה אֶת זֶה, הָרִי הֵם נִשְׁמָה אַחַת, וְהָאִשָּׁה צְרִיכָה לְכַבֵּד אֶת בְּעֵלָה, וְהַבְּעַל יְכַבֵּד מִמֶּילָא אֶת אֲשֶׁתּוֹ, זֶה הַלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל. וְלָכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָנִים: רסג, רסד), שְׁהַסְמֵ"ךְ-מ"ם עוֹבֵד קָשָׁה, שְׁלֹא יִהְיֶה שְׁלוֹם-בֵּית.

לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן לְהַכְנִיס הַיֵּטֵב אֶת הַלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, שְׁזֶה הַלְמוּד שֶׁל הַצְּדִיק, שְׁתִּהְיֶה סְבֻלָּנוֹת בְּבֵית, אַרְיִכוֹת אַפִּים הַדְּדִית, וּבְזֶה מְרִאִים שֵׁישׁ שְׂכִינָה בְּתוֹךְ הַבֵּית, וְעַל-יַדֵּי-זֶה מְצַלִּיחִים מְאֹד בְּחַנוּף הַיְלָדִים. לֹא צְרִיכִים לְהִתְפַּרֵץ עַל הַיְלָדִים וְלֹא צְרִיף לְצַעֵק עֲלֵיהֶם. אִף שֶׁהֵם מְכַעֲסִים וּמְכַאֲיִבִים וְכוּ' וְכוּ'.

הַיִּיתִי הַיּוֹם בְּבֵית-חוֹלִים, אוֹי לְאֲשֶׁר רָאוּ עֵינַי; נִדְמָה לִי, שְׂמָה שְׂרוּאִים בְּיוֹם אֶחָד, דִּי בְּזֶה לְכָל הַחַיִּים. וּמְכַל שְׂכָן מַה שְׂאֲנִי שׁוֹמֵעַ, הַשֵּׁם יִשְׁמַר אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, שְׁלֹא גִדַע מְצָרוֹת. וְכִיצַד יֵשׁ זְמַן לְהִיּוֹת בְּמִתְחַ וּבְלַחֵץ, וְלְהִיּוֹת בְּמִרְיָבוֹת?! הִנֵּה יִלְדָה בַּת שֵׁשׁ-עֶשְׂרֵה הוֹצִיאָוּ מִמֶּנָּה גְדוּל בְּגִדְלָה שֶׁל אֲשָׁכּוּלִית, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְהִנֵּה יוֹשֶׁבֶת אִשָּׁה צְעִירָה בְּגִיל עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ, לִיד מִטַּת בְּעֵלָה כְּשֶׁהוּא מְחַסֵּר הַכְּרָה, וּמְחַבֵּר לְכָל מִינֵי מְכַשִּׁירִים, וְהִיא יוֹשֶׁבֶת עִם סֹפֵר תְּהֵלִים וּבּוֹכָה, וּמִמִּתְּנָה שְׁבַעֲלָה יָשׁוּב לְאִיתָנוּ. וְהִנֵּה עוֹמְדִים אָב וְאֵם כְּפּוֹפִים עַל מִטַּת בְּנֵם הַמְּחַבֵּר לְצַנּוּרוֹת וְאִינְפוּזִיָּה, וְהַדְּמַעוֹת זוֹלְגוֹת מְעִינֵיהֶם, מַה יִּהְיֶה אִתּוֹ?! וְהִנֵּה בְּחֶדֶר אַחַר מְשַׁפְּחָה שְׁלָמָה —

בָּנִים וּבָנוֹת, גִּיסִים וְכִלּוֹת צוֹרְחִים: אָבָא, אָבָא, הִתְעוֹרֵר; וְכִף
 עוֹבְרִים מִחֶדֶר לְחֶדֶר וְרוֹאִים תְּמוֹנוֹת מְזַעְזְעוֹת. וְאֲנִי חוֹשֵׁב לְעֶצְמִי:
 רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֵיךְ יֵשׁ לָנוּ זְמַן לְהִתְלוֹנֵן עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 אֵיךְ יֵשׁ לָנוּ פְּנָאֵי לְרִיב זֶה עִם זֶה? ! אֵיךְ הַשֶּׁכֶל וְהַדְּעַת שְׁלָנוּ, לִילֵךְ
 וְלָרִיב בְּפִית? !

בִּימֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל הָיָה יְהוּדֵי בְּשֵׁם ר' נַחֲמָן בַּר יוֹדָה לֵיב,
 וְהָיָה עוֹבֵד הַשֵּׁם גָּדוֹל מְאֹד, וְלָמַד תּוֹרָה בְּהִתְמַדְּהָ, וְהִתְבּוֹדַד הִרְבֵּה
 לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הִתְפַּלֵּל בְּאֲרִיכוֹת, וּנְעִים הִלִּיכוֹת הָיָה, וְהָיָה עָנִי
 מְרוּד, לֹא הָיָה לוֹ פֶת לְחֵם לְאָכֹל, וְאִם לֹא דֵי בְּזָה, הָיְתָה לוֹ אֲשֶׁה
 רָעָה וְכַעֲסָנִית, וְכָל דָּבָר פְּעוּט שֶׁעָשָׂה הָיְתָה מְעִירָה לוֹ וּמְקַנְטֶרֶת
 אוֹתוֹ, וְקָלְלָה וּבִזְתָּה וְהִקְנִיטָה אוֹתוֹ עַל שְׂאִינוֹ מְבִיא פְּרִנְסָה, עַד
 שֶׁבְּלִית בְּרִיָּה, נִעְשָׂה שׁוֹמֵר עַל בֵּית הַקְּבָרוֹת. וּפְרוּטוֹת זְעוּמוֹת קָבַל
 בְּעִבּוּר עֲבוּדָה זוֹ. וְכָל נַפְטָר שָׂבָא, הָיָה קוֹבְרוֹ, וּמְקַבֵּל עַל זֶה
 מִשְׁכַּרְתּוֹ הַזְּעוּמָה. וְהָיָה תַלְמִיד מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, וַיִּדְעוּ מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל
 כְּעוֹבֵד הַשֵּׁם גָּדוֹל, וְלֹא יָדַע מַה פְּרִנְסָתוֹ. פֶּעַם עָבַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל
 סְמוּךְ לְבֵית הַקְּבָרוֹת, וְרָאָהוּ לוֹמֵד שָׁם, שְׂאֵלוֹ מַה מַּעֲשֶׂהוּ? וְעָנָה
 לוֹ. אֲזַי צָעַק מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל: נַחֲמָן, אֲנִי רוֹצֵה שְׁתַּעֲזֹב תַּכְף-וּמִיד
 פְּרִנְסָתְךָ, שֶׁהָרִי יַחֲסֵר לְךָ עַל הוֹצָאוֹת שְׂבָת, אֲזַי יִטְלוּ מִמִּשְׁהוּ בֵּן
 אוֹ בֵת, אוֹ אִישׁ אוֹ אֲשֶׁה, חֵס וְשְׁלוֹם, לְהַשְׁלִים לְךָ מְעוֹתֶיךָ. וְעָנָה
 וְאָמַר: וּמַה אַעֲשֶׂה?! יֵשׁ לִי אֲשֶׁה רָעָה, הַמִּשְׁפִּילָה וְצוֹעֶקֶת עָלַי
 בְּהַעֲדֵר הַפְּרִנְסָה וְכוּ'. וְעָנָה וְאָמַר לוֹ: לְךָ וּבְרַח לְךָ אֶל
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִכָּל צְרוּתֶיךָ שְׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ.

לְמַדִּים מִכָּאן, אֲשֶׁר יְכוּלִים לְחַיּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם חַיִּים טוֹבִים
 וּנְעִימִים, הַבְּעַל יְכַבֵּד אֶת הָאִשָּׁה וְהָאִשָּׁה אֶת הַבְּעָלָה, וַיִּזְכוּ שְׁנֵיהֶם
 לְגִדּוֹל אֶת הַיְלָדִים בְּנַחַת. וְכִף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יְבָמוֹת סג):
 אֲשֶׁה טוֹבָה — מִתְּנָה טוֹבָה לְבְעָלָה. כִּי אֵין מִתְּנָה טוֹבָה יוֹתֵר
 מֵאֲשֶׁר אֲשֶׁה טוֹבָה.

לְזֹאת, אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן, הֵיזוֹת וְהַיּוֹם הוּא פּוֹרִים קָטָן, וְאָנוּ רוֹצִים
 לְמַחוֹת כְּבֹר אֶת הַמֶּן-עַמְלָק מֵאִתְּנוּ, לְעַקֵּר מֵאִתְּנוּ אֶת הַקְּנָאָה

והשנאה, לראות שקהלתנו תהיה קהלה קדושה וטהורה, הבה נעקר את הרציחה שטבועה בנו. ואומרים חכמינו הקדושים (דברים רבה, פרשה ו', סימן יא): ד' מדות בנשים: גרגרניות וצעקניות, וקנאיות, ועצלניות. אשה צריכה לתקן מדותיה, ובודאי גם לבעל אין חסרות מדות רעות, אבל עתה אני מדבר אל הנשים, אזי הבה נתקן מדותינו.

הנה עזרנו הקדוש-ברוך-הוא בזכיות חנם ממש לפתח מדרשה, רצייתי שכל הנשים בלי יוצא מן הכלל תצטרפנה למדרשה לפני הצהרים, חוץ מאלו העובדות בתור מורות בבית-ספר, שזו המצוה הגדולה ביותר — ללמד את בנות ישראל אמונה, בודאי גם עליהן לקנות מדת הסבלנות, לא לצעק על הבנות, לא להכותן חלילה וכו', הלא אנו רוצים לתקן מעשינו, ואיך מורה יכולה לתקן מעשי הבנות, כשבצעמה אין לה סבלנות? ! על-כן המורות עוסקות במלאכת הקדש, ולכן אינן יכולות לבוא למדרשה, וכן המטפלות שעושות עבודת הקדש של שפחה ופועה, שהן מרים ויוכבד, יוכבד — אם משה רבנו, ומרים — אחותו. שמשפרות ומיפות את הולד. אינכן יכולות לתאר ולשער גדל הזכות להיות מטפלת במעון.

אבל אני מכרח לתנות בפניכן צערי — אין לנו מספיק מטפלות, אפלו בכסף אין לנו מספיק ידים עובדות. ואחר-כך משליכים את כל האשמה על הגברת ... כאלו היא אינה מסכימה להכניס ילדים. אף עקר הסבה — פי אין מספיק עובדות, הלואי הייתן מתנדבות לכמה שעות לסייע לה במלאכתה, אשר אם לא-כן יסגר המעון שלנו, אשר זאת רוצה הסמ"ך-מ"ם לראות. כמו-כן בקרב המורות, חסרות לנו מורות. והלא סוף כל סוף אלו מוסדותינו, והסמ"ך-מ"ם, ימח שמו, רוצה לסגור, ואנו נלחמים יום יום בעבור קיומם, חונקים אותנו מכל הפונוים, אין תקציבים, עקלו לנו תפצים וכו', אבל בכל מוסד ומוסד ישנם תורמים ותומכים עשירים וכו', ולנו אין כלום, רק הקדוש-ברוך-הוא!

ובְרוּךְ הַשֵּׁם, זֶהוּ שִׂיא הַצְּלָחָתְנוּ, שְׁאָנוּ יוֹדְעִים שְׂאִין לָנוּ כְּלוּם רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֹאת אָנוּ לוֹמְדִים בְּקִהְלָתְנוּ.

לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן מְאֹד, מֵה שֶׁהִיָּה הִיָּה, גַּא לְשִׁפְח אֶת הָעֶבֶר, לֹא לְפִתַח פְּצָעִים טְרִיִּים, וְחִבּוּרוֹת הַפּוֹאָבוֹת לִי מְאֹד. אֲבָל הִבָּה נִתְחַזַּק בְּאַחֲדוֹת אַחַת, וְלִהְשָׁלִיף אֶת הַקְּנָאָה וְהַשְּׁנָאָה, אָנוּ רוֹאִים אִיף תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם שׁוֹנְאִים אוֹתְנוּ וּמוֹסְטִים נִגְדָנוּ עַל-יְדֵי הַסֵּמ"ך-מ"ם. הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּבֵר יִטְפֵּל בּוֹ, אֵינְנִי רוֹצֵה שִׁיְהִיָּה לָנוּ עֶסֶק עֲמוֹ. אֲבָל הִבָּה נַעֲזֹר זֶה לְזֶה, הַתְּעַנְיָנָה מֵה יְכוּלִים לַעֲזֹר בְּבֵית-הַסֵּפֶר, אִם חֲסֵרָה מוֹרָה, הִבָּה וְנִשְׁלִים אֶת הַחֲסָרוֹן, וּבִפְרָט בְּמַעוֹן, שֵׁם הַגִּיעוּ מִיָּם עַד נֶפֶשׁ, וְזִקְוִקִים מְאֹד מְאֹד לְיָדִים עוֹבְדוֹת.

הִנֵּה נִשְׁבְּרָה מְכוֹנַת הַחֲמוּם בְּמִקְנָה, וְעִשִׁיתִי מִגְּבֵית בְּיוֹם רְבִיעִי, וְאֲנִי מְכָרַח לומר לְכַלְכֵן, שְׁכַמְעַט כָּל הַבְּעָלִים נַעֲנוּ וְנִתְנוּ מֵאָה שְׁקָלִים. וְכָבֵר הַצְּלָחָנוּ לְקִנּוֹת בְּיוֹם שְׁשֵׁי מְכוֹנַת חֲמוּם. וְרָצוֹנִי עוֹד לְשִׁפְר, וּפִה אֲנִי מְכָרַח לַתֵּן אֶת הַתּוֹנָה לְר' ... גְּרוֹ יְאִיר, שְׁרַתֶּם אֶת עֲצָמוֹ תְּכַף-וּמִיד וְלִפְנֵי שֶׁהִיָּה כָּל הַכֶּסֶף בְּיָדוֹ, כָּבֵר הִבִּיא אֶת הַמְּכוֹנָה וְהַתְּקִין אוֹתָהּ וְכוּ' וְכוּ'. וְאֲנִי רוֹצֵה לְשִׁפְר וְלְשַׁפֵּץ עוֹד, אֲשֶׁר זֶה בְּעִבּוּרְכֶן.

לְמִדִּים מְכָאן, לְמָה אַחֲדוֹת מְבִיאָה?! עַל-כֵּן אַל תִּזְכְּרָנָה מִהָעֶבֶר, אַל תִּדְבְּרָנָה לְשׁוֹן-הָרַע מֵאֵף אַחַת, מִי שְׁנוֹתֵר — יִרְאֶה לְהַתְּאָחַד בְּצוֹתָא. בְּכָל מַלְחָמָה נוֹפְלִים קְרַבְנוֹת, אֲבָל הַמְּלַחְמָה מִמְּשִׁיכָה הַלְּאָה, וַיֵּשׁ לְרֵאוֹת לְקַצֵּר הַצְּלָחוֹת, אֲנַחְנוּ נִנְצַח! אָנוּ נִבְנָה פֶה קִהְלָה קְדוּשָׁה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, קִהְלָה שִׁיְהִיָּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נַחַת מִהַקְּהִלָּה שְׁלָנוּ, יְלָדִים קְדוּשִׁים וְטְהוּרִים, יְלָדִים שְׁיִלְמְדוּ רַק אֲמוּנָה, שְׁיִלְמְדוּ מִדּוֹת טוֹבוֹת, יְלָדִים שְׁיִלְמְדוּ תוֹרָה. וּבּוֹדָאִי פֶה וְשֵׁם צְרִיכִים לְתַקֵּן, אֲבָל הִבָּה נִתְחַיל עִם עֲצָמָנוּ.

חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים כָּל-כֵּף מְקַפִּידִים עַל צְנִיעוֹת הָאִשָּׁה. וְאוֹמְרִים (בְּמִדְבַר רַבָּה, פְּרָשָׁה א', סִימָן ג'): אִשָּׁה שֶׁהִיא מְצַנַּעַת עֲצָמָה אֶפְלוּ הִיא יִשְׂרָאֵלִית, רֵאוּיָה שֶׁתִּנְשָׂא לְכַהֵן וְתַעֲמִיד כַּהֲנִים גְּדוּלִים. וְכֵן מְסַפְרִים לָנוּ עַל אִשָּׁה בְּשֵׁם קַמְחִית, וְזִכְתָּה שִׁיִּצְאוּ מִמֶּנָּה שְׁמוֹנָה כַּהֲנִים

גְּדוּלִים, שְׂזוּ הַזְכוּת הַגְּדוּלָה בְּיִתְרָה לְהִיטֵב כֹּהֵן גְּדוֹל, לְהַפְגִּס לְפָנָי וּלְפָנָיִם בְּתוֹךְ בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, שְׂאָסוּר לְסִתְמָם כֹּהֵן לְהַפְגִּס, וְאֶפְלוּ לְכֹהֵן גְּדוֹל אָסוּר לְהַפְגִּס רַק פְּעַם בַּשָּׁנָה בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, וְגַם אִזּוֹ לְכַמָּה דְקוּת, וְהִיא זִכְתָּה לָזֶה, וּמִדּוּעַ? כִּי אָמְרָה: "מֵעוֹלָם לֹא רָאוּ קוּרוֹת בֵּיתִי שֶׁעַר רֹאשֵׁי". אֵף פְּעַם לֹא הִלְכָה בְּגִלּוּי שֶׁעַר, אֲשֶׁר זֶהוּ עוֹן חֲמוּר מְאֹד לְאִשָּׁה שֶׁנִּתְגַּלְּוֹת שְׁעֵרוֹתֶיהָ. וּמִדּוּעַ הִתְרַתִּי לֵילֶךְ עִם פֶּאֶה? כִּי הַמְצִיאֹת מוֹכִיחָה, שְׂאֵם חוֹבְשִׁים מְטַפַּחַת, הִיא מַחְלִיקָה וְרוֹאִים אֶת הַשְּׁעֵרוֹת בַּחוּץ, וְזֶהוּ עוֹן חֲמוּר מְאֹד, וְהִזְהַר הַקְּדוֹשׁ מִקָּלֵל בֵּית שֶׁהָאִשָּׁה הוֹלֶכֶת בּוֹ בַּשְּׁעֵרוֹת מְגַלְּוֹת, וְאוֹמֵר (חֶלֶק ג' קכח): קָלְלָה תְּבוּאָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת הַזֶּה, עֲנִיּוֹת תְּבוּאָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת הַזֶּה. אִזּוֹ לָמָּה לָכֵן לְטַל עֲלֶיכֶן קָלְלָה, בַּר מִינֵן? ! לָכֵן אֶצְלָנוּ הָאֲשֶׁפְּנוּזִיּוֹת בְּחֶלְקֵן הוֹלְכוֹת מְגַלְּחוֹת, וְכִיּוֹן שֶׁמִּתְבַּיְשׁוֹת בְּזֵה, הוֹלְכוֹת בְּפֶאֶה, וְיִשְׁנֵן נָשִׁים צְדָקְנִיּוֹת, שֶׁהוֹלְכוֹת רַק עִם מְטַפַּחַת. כִּי אִם כָּל-כָּף חֲמוּר הָאָסוּר, מִמֵּי יֵשׁ לָנוּ לְהִתְבַּיֵּשׁ?! הֲלֹא אָנוּ עוֹשִׂים רְצוֹן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הִנֵּה הַיּוֹם יִשְׁנֶה 'אֶפְנָה' חֲדָשָׁה, נָשִׁים מְסֻתְבָּבוֹת בְּקִרְחַת, בְּלִי פֶּאֶה בְּלִי מְטַפַּחַת, וְאֵף אֶחָד אֵינּוּ צוֹחֵק וְאֵינּוּ מְסַתְפֵּל בְּמוֹזְרוּיּוֹת וְכוּ', שֶׁהָרִי זֶה 'אֶפְנָה' וְכוּ'... וְלָמָּה כְּשֶׁאֲמוֹתֵינוּ וְסִבְתוֹתֵינוּ הִלְכוּ כָּךְ וּבְמְטַפַּחַת צָחֲקוּ?! הֲבֵיאָה נַעֲשֶׂה רְצוֹן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְגִלָּה יג): בְּשֹׁכֵר צְנִיעוּת שֶׁהִיְתָה בְּרַחֵל זִכְתָּה וְיִצָּא מִמֶּנָּה שְׂאוּל, וּבְשֹׁכֵר צְנִיעוּת שֶׁהִיְתָה בּוֹ בְּשְׂאוּל זִכָּה וְיִצָּא מִמֶּנּוּ אֶסְתֵּר; וְאֶסְתֵּר הַצִּילָה אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מִהַמֶּן-עַמְלֵק, לָמָּה לֹא תִהְיֶינָה כָּלְכֵן כְּאֶסְתֵּר? !

כְּמוֹ-כֵן הַיּוֹדְעוֹת אֶתֶּן שְׂאָסוּר יַחּוּד זֶהוּ עוֹן חֲמוּר, זֶה אָסוּר דְאוּרִיָּתָא. כְּשֶׁהִבְעַל לֹא בְּבֵית, אָסוּר שְׂיִכְנֵס לְבֵית גָּבֵר זֶר בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן. וְזֶהוּ דְבַר חֲמוּר מְאֹד. אֶפְלוּ קְרוּבֵי מְשַׁפְּחָה אָסוּר לְהַכְנִיס לְבֵית — כְּשֶׁהִבְעַל אֵינּוּ: הֵן גִּיס, וְהֵן בֶּן-דָּוִד וְכוּ', אֵין שׁוּם הִתֵּר עַל זֶה, זֶהוּ אָסוּר יַחּוּד הַחֲמוּר מְאֹד.

וְכֵן אִשָּׁה הִיא עֹקְרַת הַבַּיִת, וְצָרִיכָה לְדַאֵג שֶׁהַבַּיִת יִהְיֶה בְּכִשְׁרוּת, וְלֹא יִהְיֶה אֶכָּל לְלֹא הַכֶּשֶׁר. וְלִהְיֶה עַל אֶסְרוֹי בְּשׁוּר

וְחָלַב, וְלִשְׁמַר עַל הַיְלָדִים אֵיזָה הַכָּשֵׁר מְכַנִּיִּים עִם כָּל מִינֵי מַמְתָּקִים וְכוּ'.

לְכֵן אֲנִי חוֹזֵר וּמְבַקֵּשׁ אֶתְכֶן מְאֹד, תִּשְׁתַּדְּלָנָה לְהַתְקַבֵּץ בְּכָל יוֹם מֵה שְׂיוֹתֵר נָשִׁים, לְלַמֵּד בְּמִדְרָשְׁיָהּ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבָכֵל יוֹם תְּהִיֶּינָה בְּפֶה נָשִׁים מְנֻשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁתַּמְסַרְנָה אִיזוֹ הַרְצָאָה בְּאֵיזָה נֹשֵׂא, לְכַלְכֵּן יִשְׁנֵן כַּחוֹת, אֲף אֵינְכֶן יוֹדְעוֹת מִכַּחוֹתֵיכֶן, מִדּוּעַ לֹא תִשְׁתַּתְּפְּנָה כָּלֵן בְּמַסִּירַת הַשְּׁעוּרִים, וְלֹא רַק שְׂתִים שֶׁלֶשׁ נָשִׁים, אֲנִי רוֹצֶה שְׁכַלְכֵּן תְּנַסִּינָה כַּחֲכֹן, כִּי רַבְנוּ ז"ל רָצָה מְאֹד שְׁכַל אֶחָד וְאֶחָד יִקְרַב נִשְׁמוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְזוֹ כָּל הַנִּקְדָּה שְׁלִי — לְקַרֵּב עוֹד נִשְׁמוֹת אֶל הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה כָּל הָעֲנָנִין שֶׁל הַפְּצָה. תִּאֲמִינֵנוּ לִי, שְׂאִין לִי שׁוֹם אֵינְטֵרַס כָּלֵל, אֵין לִי שְׂיִכּוֹת לְשׁוֹם פּוֹלִיטִיקָה וְכוּ' וְכוּ', הֲלֹא יֵשׁ לָנוּ שְׂשִׁים עוֹבְדִים בְּמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ, שְׂשִׁים מִשְׁכוּרוֹת יֵשׁ לְשִׁלְמָם מְדֵי חֲדָשׁ בְּחֻדְשׁוֹ, וְלָכֵן אֲנִי קָשׁוֹר בְּזֶה מְעַט לְהַשְׁגַּת מְמוֹן, אֲכַל מִעֵבֶר לְזֶה אֵין לִי שׁוֹם עֵסֶק בְּפּוֹלִיטִיקָה, הַמְדִינָה עוֹשֶׂה כֶּף אוֹ אַחֲרַת, אֵין לִי שְׂיִכּוֹת לְשׁוֹם מְפֻלְגָה וְכוּ' וְכוּ', פּוֹלִיטִיקָה זֶהוּ לְכַלּוֹף אֶחָד גְּדוֹל, וְאֵינְנִי רוֹצֶה שְׂיִמְצֵא בִּינֵינוּ אֲף אִשָּׁה אוֹ גִּבֹּר שְׂיִהְיוּ מְעַרְבִים בְּאִיזוֹ פּוֹלִיטִיקָה, כֵּן מַחְזִירִין שְׂטָחִים אוֹ לֹא — אֵין זֶה עֲנִינֵנוּ, כָּל עֲנִינֵנוּ רַק אֲמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַק לְדַבֵּר מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַק לְאַהֵב אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַק לְאַהֵב אֶת הַזִּוּלַת וְלַעֲזוֹר זֶה לְזֶה, מֵאֲחֵר שְׂרָאִיתִי מֵה יָכוֹל לְקִרוֹת כְּשֵׁי שְׂמ"ך-מ"ם טַמָּא מְטַמָּא כְּזֶה, שְׂיָכוֹל לְהִסִּית אֶת כָּל תּוֹשְׁבֵי הַמָּקוֹם נְגַדְנוּ, אֲזִי אֲנִי מִבֵּין מֵה קוֹרֶה בְּכָל הָאָרֶץ, שְׂשִׁשְׁנָם רְשָׁעִים, שְׁכַל מְגַמְתָּם רַק לַעֲשׂוֹת מַחְלַקַת וּמְרִיבוֹת.

לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן, הִבֵּה נְחִזִּיק עֲצָמֵנוּ בְּיַחַד, וְכָל הַנָּשִׁים תִּתְקַבְּצָנָה בְּמִדְרָשְׁיָהּ, וְתַעֲשִׂינָה תּוֹרְנוֹת, כָּל אַחַת וְאַחַת תִּמְסֹר בְּיוֹם אַחֵר בְּאֵיזָה תְּחוּם שְׂהִיא רוֹצֶה.

וְכֵן אֲנִי רוֹצֶה שְׂיִהְיֶה בְּכָל שְׁבוּעַ עָרַב שְׂמַחָה, שְׁכַל הַנָּשִׁים תְּבִאְנָה וְלִשְׁמַח יַחַד, וְאֲנִי חוֹזֵר וּמְבַקֵּשׁ וּמַתְחַנֵּן, לְהַתְרַחֵק מִלְשׁוֹן-

הָרַע וּרְכִילוֹת, לֹא לְדַבֵּר זֶה עַל זֶה, אִם רַק רוּאִים מֵה שְׁקוּרָה בְּבֵית-חֹלִים, אָנִי חוֹשֵׁב שֶׁנִּשְׁנָה כָּבֵר אֶת גִּישְׁתָּנוּ מֵהַיּוֹם, מִפּוֹרִים קָטָן. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: "קִיְמוּ וְקַבְּלוּ" — קַבְּלוּ מֵה שְׁקִימוֹ כָּבֵר, בְּפוֹרִים הֵיטָה קַבְּלַת הַתּוֹרָה מִחֲדָשׁ. לָכֵן עִתָּה שְׁלֹשִׁים יוֹם קֵדָם הַפוֹרִים, הִבֵּה נִקְבַּל עַל עֲצָמָנוּ שְׁמַה שְׁדַּבְּרָנוּ עַד עִתָּה יִכְנָס הַיֵּטֵב בְּלִבָּנוּ, וְנַעֲשֶׂה רְצוֹן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְהַפְּיֵץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים, אֲשֶׁר הֵם עוֹשִׂים מֵהַפְּכָה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל.

אֵל תְּהִינֶנָּה בְּטִלְנִיּוֹת, אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן, שְׁתַּצְאָנָה פְּעָמִים בְּשָׁבוּעַ לְהַפְּצָה מְרֻכָּזָה, בְּיוֹם שְׁנֵי הוֹלָכִים בְּעֵבוֹר הַמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ, וּבִזְכוּת הַשְּׁקָלִים שְׁאַתָּן מְבִיאוֹת, בְּהֵן אָנוּ מְשַׁלְּמִים לְמַלְמָדִים וְלַמּוֹרֹת, וּבְיוֹם חֲמִישִׁי לְצֵאת בְּעֵבוֹר אוֹלָם הַשְּׁמַחוֹת וּבְנִין בֵּית-הַמִּדְרָשׁ וּשְׂאֵר הַהוֹצָאוֹת שֵׁשׁ, וְהַחֹבוֹת שְׁלִי, עֲדִין אָנִי חַיֵּב חוֹבוֹת, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְרַחֵם עָלַי וְיוֹצִיאֵנִי מֵהַחֹבוֹת, וּמֵהַפְּרוּטוֹת הַלָּלוּ אֶתָּן עוֹזְרוֹת לִי, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֵן. בְּיוֹם שְׁלִישִׁי אֶתָּן נוֹסְעוֹת לְקַבְּרוֹת צְדִיקִים, וּבַפֶּרֶט לְקַבְּרֵי רַבֵּי מֵאִיר בְּעַל הַנֶּס, תָּבֵא עָלֶיךָ בְּרָכָה, אֵינְכֶן יְכוֹלוֹת לְתַאֵר גְּדֹל הַזְּכוּת שֶׁנָּשִׂים מִתְּפַלְלוֹת לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמָה עָלֵינוּ לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם, כָּל אִשָּׁה צְרִיכָה לְבַקֵּשׁ עַל עֲצָמָה, עַל בְּעָלָה עַל הַיְלָדִים, עַל בְּרִיאוֹת, שׁוּמְעִים סְפוּרִים מְזוּעָזָעִים, הִבֵּה נִתְחִיל לְהַתְּפַלֵּל עִתָּה אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלָכֵן רְצִיתִי מְאֹד שֶׁבְּמִדְרָשָׁה יִהְיֶה גַם עֲנָן שֶׁל אַמִּירַת תְּהִלִּים, לְסִיִּם פְּעָמִים אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים, שְׁנֵה עוֹשֶׂה רֶשֶׁם גְּדוֹל בְּשָׁמַיִם, וְכֵן כְּשֵׁאתָן בְּקַבְּרֵי ר' מֵאִיר בְּעַל הַנֶּס תְּבַקֵּשְׁנָה: אֱלֹהֵי דְרַבֵּי מֵאִיר עֲנֵנִי, אֱלֹהֵי דְרַבֵּי מֵאִיר עֲנֵנִי, וְתְבַקֵּשְׁנָה בְּשִׁבְלִי וּבְשִׁבִיל אִשְׁתִּי, אָנוּ זְקוּקִים לִישׁוּעוֹת רַבּוֹת, וְזֶה דְּבַר גְּדוֹל לִילָף לְקַבְּרוֹת צְדִיקִים, וְכֵן לַעֲשׂוֹת לִיל שְׁמֻחָה, שְׁאִין מְצָנָה גְּדוֹלָה מְזוּ, וּבַפֶּרֶט בְּחֲדָשׁ אֲדַר, אֲשֶׁר 'מִשְׁנַכְנָס אֲדַר מְרַבִּים בְּשִׁמְחָה'.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁתַּתְּרַבֵּינָה שְׁמַחוֹת בְּקַהֲלָתָנוּ, וּבְכָל יוֹם יִהְיֶה בְּרִית לִפְנֵי הַצְּהָרִים, וְאַחַר הַצְּהָרִים בְּרִ-מְצוּהָ, וּבְלִילָה חֲתָנָה, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׁנַדַּע רַק מִשְׁמַחוֹת.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתֵי
שְׁאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתַּחֲנוּן עֲלֵיכֶן, שֶׁתִּזְכְּנֶנּוּ לְהַצִּלָּה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת
וּלְנַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חַלְצִיכֶן.

הַמֵּאחֵל לָכֵן בְּרָכָה וְהַצִּלָּה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא (שׁוֹשֵׁן פּוּרִים קָטָן) ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיִּקָּר
וְהַנְּעִלָה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבֵּלְתִּי.

אוֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ בְּעֵנִין טַעֲמֵי הַשְּׂמוֹת וְגִימַטְרִיּוֹת; זֶה שִׁיף
לְצַדִּיקִים קְדוֹשִׁים שְׁאוּחֲזִים בְּזֶה, וְאֵינְנוּ שִׁיף לְ'עַמְהָ' כָּלֵל. וּבְכָלֵל
בְּעֵנִין הַשְּׂמוֹת צְרִיכִים לְהִשָּׁמֵר בְּזֶה מְאֹד וְאֵינְנוּ מִשְׁחָק בְּעֵלְמָא.

הַזֶּה אֲנִי מוֹצְאִים, שֶׁיִּשְׁנֶם הַהוֹלָכִים לְאֲנָשִׁים הַמִּתְחַזְּזִים לְחֻכְמִים
וּמְקַבְּלִים, וּמִשְׁנִים לָהֶם אֵת הַשֵּׁם חֲדָשִׁים לְבַקְרִים, אֲשֶׁר זֶה אִסוּר
מִמֶּשׁ.

וּבְעֵנִין הַשְּׂדוּכִים אוֹמְרִים חֻכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (סוּטָה ב.): אַרְבַּעִים
יוֹם קֹדֶם יִצִּירַת הַיּוֹלֵד, יוֹצֵאת בַּת קוֹל וְאוֹמְרַת: בַּת פְּלוֹנִי לְפְלוֹנִי.
יֵשׁ לְכָל אֶחָד אֶת זְוִיגוֹ, וְלָמָּה מִסְתּוֹבְכִים אֶלְפֵי אֶלְפִים רוּקִים
וְרוּקוֹת, שְׂבוּרִים וְרָצוּצִים, וְאֵינָם מוֹצְאִים זֶה אֶת זֶה? אֵלָּא הַגְּאוּה
מוֹנַעַת מִהָאֲדָם לְמִצָּא זְוִיגוֹ. כִּי הַבְּחוּר חוֹשֵׁב: אֲנִי צָרִיף מִשְׁהוּ
מִיָּחַד מְאֹד, וְאֵינְנוּ מוֹצֵא מִבְּקֶשׁוֹ, וּמִסְתּוֹבֵב בְּעוֹלָם הַדְּמִיוֹן וְעַדִּין
מִחַפֵּשׁ. כְּמוֹ-כֵן הַבְּחוּרָה חוֹשֶׁבֶת: אֲנִי חִפְצָה בְּמִשְׁהוּ מִיָּחַד בְּמֵינוּ,
וְעַדִּין מִחַפֵּשֶׁת, אֲבָל אוֹמְרִים חֻכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (יְבָמוֹת סג.): נַחוּת
דְּרָגָה וְנִסְיַב אַתְתָּא, תִּרְדַּ דְּרָגָה אַחַת וּיְכַבֵּר תִּמְצָא זְוִיג. וְזֶה מְדַבֵּר
עַל אָדָם, שֶׁיֵּשׁ לוֹ כָּל הַמַּעֲלוֹת: הוּא חָכָם, עֲשִׂיר, מְצַלַח, כְּשֶׁרוֹנִי
וְכוֹי, אֲזִי הוּא צָרִיף לִירַד מְדֻרְגָה אַחַת וְלְמִצָּא בַּת זְוִיגוֹ, מִכָּל שְׁפָן

כְּשֶׁאֵין לְאָדָם כָּלוּם — לֹא חֻכְמָה, לֹא עֲשִׂירוֹת, לֹא יְחוּס, גַּם לוֹ נוֹתְנִים עֲצָה: נְחוֹת דְּרָגָה, אַתָּה כָּלוּם, אָזִי תֵרֵד עוֹד דְּרָגָה וְתִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ כָּלוּם שְׁבַכְלוּם, וְאָז תִּמְצָא זְוִיגָךְ. וְלִכֵּן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פט), שֶׁהַשְּׂדֵכָן הוּא הַצְּדִיק הַמְּשֻׁדָּךְ כָּל הַשְּׂדוּכִים. וְלִכֵּן מִי שְׂרוּצָה לְהִתְחַתֵּן צָרִיךְ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (מִלְאֲכֵי ב, ז): "כִּי שִׁפְתֵי כֹהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת וְיִתְּוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ" — רָאשֵׁי תְבוֹת 'שִׂדוּךְ', כִּי הַצְּדִיק הוּא הַשְּׂדֵכָן, וְעַל-כֵּן רָאשֵׁי תְבוֹת שֶׁל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קז, ז): "כִּי שִׁבְרַתְּ דִּלְתוֹת נִחְשֶׁת", זֶהוּ שִׁדְ'כֵן, הֵינּוּ כִּי הַצְּדִיק שׁוֹבֵר אֶת כָּל הַבְּרִיחִים וְהַדְּלָתוֹת, וּמְפַגֵּשׁ בֵּין בְּנֵי הַזּוּג וּמְשַׁדְּכֵם, וְכֵן שִׁדְ'כֵן זֶהוּ רָאשֵׁי תְבוֹת: שִׁיָּקֵר דְּוֹבֵר כְּסָף נְוִטֵל — כְּשֶׁאֵינְנוּ אִישׁ הַגּוֹזֵן. וְלִכֵּן הַטּוֹב בְּיֹתֵר לְבוֹא אֶל הַצְּדִיק, אָשֶׁר הוּא יִמְצָא אֶת הַזּוּיג לְאָדָם.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרֻכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתק.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר כִּי תִשָּׂא (שׁוֹשֵׁן פּוּרִים קטן) ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד, ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

אוֹדוֹת אָשֶׁר שְׂאֵלְתָּ וְכו', עֵקֶר הָעֲצָה בְּעִבּוּרְךָ, שֶׁתַּעֲבֹר לְגוּר בֵּין יְהוּדִים שׁוֹמְרֵי תוֹרָה וּמִצְוֹת, כִּי כָּף אוֹמֵר הֶרְמַב"ם בְּהִלְכוֹת דְּעוֹת, שְׂדָרְךָ בְּנֵי-אָדָם, שֶׁהֵם מְשַׁפְּעִים מִן הַסְּבִיבָה, לִכֵּן אִם אָדָם רוּצָה לְהַצְּלִיחַ עִם יְלָדָיו, יִכְנִיסֵם בְּחִנוּף תּוֹרָנִי, וְיִגּוּר בְּמָקוֹם שֵׁשׁ בּוֹ חֲנוּף עַל טְהוֹרַת הַקֹּדֶשׁ, הַמִּיֶּסֶד עַל דְּרָךְ אֶרֶץ מִפְּלָאָה, עַל תְּשׁוּבָתוֹת שֶׁל יִרְאֵת שָׁמַיִם טְהוֹרָה, עַל אֲדָנִי אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן וְגַם אֲז צָרִיכִים רַחֲמִים גְּדוֹלִים לְהַצְּלִיחַ בְּחִנוּף — וְזֹאת עַל-יְדֵי רַבּוֹי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה

בְּדַמְעוֹת שְׁלִישׁ מְלַפְנֵי יתְבַרַךְ וְכוּ', אָבֵל עַל-כָּל-פָּנִים לְפָחוֹת לִיצוֹר
בְּעִבוּרָם תְּנַאֲיִם רְאוּיִים לְחֲנוּף הַפֶּשֶׁר.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתקא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יתְבַרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא (שׁוֹשֵׁן פּוּרִים קָטָן) ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יֵאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

אוֹדוֹת שְׁאֵלְתְךָ בְּעֵינַי פְּרִנְסָה, צָרִיכִים לִידַע, שְׂזָה לֹא תִלּוּי בִידֵי
אָדָם, אֲלֹא בִידֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אִם אָדָם רוֹצֵה לְזַכּוֹת לְפְרִנְסָה,
עָלָיו לְקַיֵּם מִצְוֹת הַשְּׂיִכּוֹת לְפְרִנְסָה. חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים
(תְּנַחֲמוּמָא תִשָּׂא כּוּט): כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה — פְּרִנְסָתוֹ מִן הַתּוֹרָה,
וּמִתְעַשֵּׂר וּמִצְלִיחַ.

עַל-כֵּן, חֲמִדַת לְבָבִי! אִם פִּטְרוּ אוֹתְךָ מֵעִבוּדְתְךָ, תִּשְׁתַּדַּל
לְשִׁמְעַע בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר תּוֹרָה אֲפִלוּ כַּחֲצֵי שְׁעָה, אוֹ שְׁעָה, וּבְזָכוֹת
הַתּוֹרָה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְפְרִנְסֵךָ בְּנִקְלָה. וְכִמּוֹ-כֵן רְאֵה לְהַקְפִּיד עַל
מִצְוֹת שְׁבֵת, כְּמֵאמְרָם ז"ל (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה י"א, סִימָן א') "בְּרַכַּת
שְׁבֵת הִיא תַעֲשִׂיר" — זֶה הַשְּׁבֵת; וְכֵן כְּתוּב בַּזֹּהַר, שְׁכָל הַפְּרִנְסָה
בָּאָה לְאָדָם בְּזָכוֹת שְׁמִירַת שְׁבֵת. וְאִם אָדָם יֹאמֶר: הֲלֹא אֲנִי שׁוֹמֵר
שְׁבֵת, וְאִין לִי פְרִנְסָה? אֲלֹא סִימָן שְׂאִינְנוּ שׁוֹמֵר שְׁבֵת כְּרְאוּי; כִּי
הַפֶּשֶׁט בְּזָה — לְהִיּוֹת בְּבַחֲנֵינַת שׁוֹמֵר, אֲשֶׁר הוּא עִירְנִי כָּל רִגְעַ וְרִגְעַ,
שְׁלֹא יִגְנְבוּ אֶת הַחֶפֶץ, וְלֹא יִזְיָקוּהוּ. כְּמוֹ-כֵן בְּשְׁמִירַת שְׁבֵת, כָּל
הַשְּׁבֵת צָרִיף לְשִׁמְחָה, שְׁפָרוּף הוּא וּבְרוּף שְׁמוּ נִבְרָא מְזַרַע יִשְׂרָאֵל,
וּמְקַיֵּם מִצְוֹתָיו יתְבַרַךְ. וְהַשְּׂמִחָה הַזֹּאת תָּבִיא לוֹ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעָה.

רְאֵה נָא וּתְנַסֶּה, וְיִבְחַן אִם כֶּף הוּא אִם לֹא.

אֲשֶׁר כַּח תַּתְקַב — כַּח תַּתְקַג בְּנַחַל שֵׁט

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם, שְׁתִּהְיֶה לָכֶם פְּרוֹנָסָה בְּנֶקֶל.

הַמֵּאַחַח לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתְקַב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא (שׁוֹשָׁן פּוּרִים קָטָן) ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

בְּעֵינֵי הַשָּׁמַיִם וְכוּ', צְרִיכִים לְדַעַת אֲשֶׁר, לְצַעֲרֵנוּ הַרְבֵּה, הָעֶרֶב-
רַב הַכְּנִיסוּ בְּלִפְוֵל גְּדוֹל בֵּין נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהַמְצִיאוּ שָׁמוֹת בְּדוּיִים,
כְּמוֹ: טַל, שַׁחַר, אֹר וְכוּ', שְׂאִין לָהֶם שׁוּם מְקוֹר, וְהַשָּׁמוֹת הַלְלוּ
גּוֹרָמִים לְאָדָם צְרוֹת רַבּוֹת. וְלִכֵּן אִם שָׁנְתָה אֶת הַשֵּׁם לְשֵׁם קְדוֹשׁ:
שָׁרָה, אוֹ שְׂאָר שָׁמוֹת שֶׁל הָאֲמָהוֹת וְהַנְּבִיאוֹת וְשְׂאָר צְדָקָנִיּוֹת, הַשֵּׁם
הַחֲדָשׁ יוֹעִיל לְהַמְשִׁיךְ בְּרַכָּה, כְּפִי הַשֵּׁם שֶׁל הַצְּדִיק אוֹ הַצְּדִיקָת
שְׁנִקְרָאִים עַל שְׁמוֹ. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהַזְהֵר מְאֹד, לֹא לְתַת לִילְדִים
שָׁמוֹת בְּדוּיִים, אֲשֶׁר גּוֹרָמִים לָהֶם צְרוֹת וְסוּרִים וְסִבָּל גְּדוֹל. כִּי הַכָּל
תְּלוּי בְּשֵׁם, וְהַשֵּׁם שֶׁל הָאָדָם — זֶה נִשְׁמָתוֹ. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְתַת
לִילְדִים שָׁמוֹת שֶׁל צְדִיקִים, וְזְכוּת הַצְּדִיקִים וְהַצְּדִיקָנִיּוֹת תִּגֵּן עַל
הַיְלָדִים שְׁנוֹשְׂאִים אֶת שְׁמֵם.

הַמֵּאַחַח לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתְקַג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא (שׁוֹשָׁן פּוּרִים קָטָן) ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי

מֵאֵד, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, וְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... נְרוּ יֵאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי זֶה פְּעָמִים, וּמִפְּאֵת טְרֵדוֹתֵי הַרְבוּת נִתְעַכְבְּתִי בַתְּשׁוּבָה.

אֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ וְכוּ', עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר עֲבוּדַת הַחַנוּפָה מִתְחִילָה בְּבֵית. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סְפָה נו.): שׁוֹתָא דִּינוּקָא בְּשׁוּקָא אוֹ דְאָבוּה אוֹ דְאָמִיָּה; מָה שֶׁהֵילְדִים מְדַבְּרִים בַּחוּץ, זֶה בָּא מִהַהוֹרִים; כִּי הֵילְדִים מְחַקִּים אֵת הַהוֹרִיָּה, וְאִם הַהוֹרִים רוֹצִים לְזַכּוֹת לִילְדִים מִמִּשְׁמָעִים, עֲלִיָּהֶם לִהְיוֹת דְּגָמָא מוֹפְתִית בַּעֲבוּרָם. כְּגוֹן: הִנֵּה לַהוֹרִים יֵשׁ גַּם-כֵּן הוֹרִים, אִם הֵילְדִים רוֹאִים שֶׁהוֹרִיָּהֶם מְכַבְּדִים אֵת הַסֵּב וְהַסְבָּתָא, וּמְדַבְּרִים עִמָּהֶם בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוּל, מְכַבְּדִים וּמִיָּקְרִים אוֹתָם, שׁוֹאֲלִים בְּשִׁלּוּמָם וְכוּ', הֵילְדִים סוֹפְגִים אֵת זֹאת בְּבֵית, וּמְחַקִּים אֵת הַהוֹרִיָּה, וְגַם הֵם מְכַבְּדִים אוֹתָם. אֲבָל אִם הֵילְדִים רוֹאִים שֶׁהוֹרִיָּהֶם מְזוֹלְזָלִים בְּהוֹרִיָּהֶם, חַס וְשָׁלוֹם, גַּם הֵם יִנְהַגּוּ כֵּן. כְּמוֹ-כֵן צְרִיכִים סְבָלְנוֹת שֶׁל בְּרוֹז לִילְדִים, וּלְצַעֲרָנוּ הַרְבֵּ, לֹא כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ סְבָלְנוֹת. יְלָדִים הֵם יְהוֹלָמִים, אֲבָל צְרִיכִים לְעֵבֶר לְטוֹשׁ, וְזוֹ עֲבוּדַת הַחַנוּפָה. לְכֵן צְרִיכִים לָתֵת לָהֶם חַנוּפָה טְהוֹר וְקָדוֹשׁ, לְהַכְנִיסָם בְּבֵיתִי חַנוּפָה שְׁלוּמָדִים שֶׁם תּוֹרָה, אֲמוּנָה, יִרְאֵת שְׁמַיִם, מִדּוֹת טוֹבוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְאִם הֵילְדִים יִקְבְּלוּ אֵת הַחַנוּפָה הַזֶּה הַזֶּה, מִמֵּילָא יִקַּל עַל הַהוֹרִים לְגַדְלָם.

וְהַעֲקָר — יְלָדִים צְרִיכִים תְּשׁוּמַת-לֵב רַבָּה, וְכַאֲשֶׁר יִקְבְּלוּהָ, הֵם יִשְׁתַּנּוּ לְגַמְרִי. עַל-כֵּן בְּמִקּוֹם לְצוּחַ עֲלִיָּהֶם בְּצַעֲקָה וּלְהַסְבִּירָם, יוֹתֵר טוֹב לִילֵךְ בְּדַרְכֵי נַעַם וְאַהֲבָה, בְּנַחַת וּבְסוּבָלְנוֹת, וְאוֹתוֹ דָּבַר לְהַסְבִּירָם בְּשָׁקֵט וּבְרַגְע.

אִךְ בְּיָדָי עָלֶיךָ לְדַעַת, שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְהַשְׁתַּנּוֹת בֶּן-רַגַע, וְאִם עַד כֹּה צָעֲקוּ עַל הֵילְדִים וְהִכּוּ אוֹתָם, חַס וְשָׁלוֹם, וְעַתָּה עֲשׂוּ שְׁנוּי בְּדֶרֶךְ הַהִנְהָגָה עִמָּהֶם, אֲזִי לֹא בֵּן יוֹם יִשְׁתַּנּוּ, אֲלֵא יֵאָרֶךְ זְמַן עַד שֶׁיִּסְפְּגוּ אֵת הַקְּאוּיָה הַחַיּוּבִית בְּבֵית, אֵת הַהֲבָנָה הַהֲדַדִּית, וְאִזּוּ יִגְדְּלוּ כְּפָרִי הַלוּלִים.

ועקר העקרים, צריכים להרבות בתפלה ובתחנונים שיזכו לילדים טובים, כי על-ידי תפלה יכולים לפעל הכל.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כח תתקד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פי תשא (שושן פורים קטן) ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי.

אודות שאלתך וכו'. עליך לדעת, אשר פלה וחמותה לא ישתוו ביניהם, לחמות נדמה שהפלה לקחה לה את בנה, ולכן היא רואה בה את יריבתה במובן מסים, ואין על זה תקנה, אלא אם לחמות יש חכמה ודעת, ומבינה שאדרבה, הפלה נכנסה גם-כן למשפחה, והפכה חלק ממנה, ובעזרת השם, תראה מהם נכדים וכו'. וכן הפלה צריכה להיות פקחית, ולא לדבר על חמותה, ובפרט שלא בפני בעלה, כי סוף כל סוף היא אם בעלה, וכואב לו מאד לשמע במגרעותיה, ואף שהצדק עמה, תזהר לבלי לדבר בפניו. ובנדאי זהו חק, שפלה וחמותה אינן משתוות, אבל על-ידי חכמת חיים, יכולים לנוט את הענינים על הצד הטוב ביותר.

ואכן מספר בגמרא (עין שבת כו.) על חמות שקנתה שמן טוב לכלתה, ובקשה מפלתה שתמרח את גופה בשמן, ואחר-כך צותה לה להדליק את הנרות, ומחמת שהשמן היה דליק — נשרפה הפלה. למדים מכאן, שעוד מימי חכמי הגמרא, כבר הייתה שגאה נטושה בין פלה וחמותה. אבל פלה פקחית, צריכה להיות משפלת ולהתחמק בכל מיני אפנים, ולא להגיע לעמות פלל וכלל, ומפל שכן וכל שכן שלא לדבר על חמותה בפני בעלה, אשר זה מעיק

מֵאֵד עַל לְבוֹ, וְעֵלּוּלָה לְעֶרְעֵר אֶת שְׁלוֹם בֵּיתָהּ, חֲלִילָהּ. וְאִם תִּנְהַג
בֶּן, תִּרְאֶה שֶׁהַבְּעִיָּה תִפְתָּר עַל נִקְלָה.

בְּאִנְיָה לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתקה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא (שׁוֹשָׁן פּוֹרִים קָטָן) ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... נִרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ. בְּוִדְאֵי זֶה חֲצָפָה לְתַבְעַ תְּבִיעָה כְּזוֹ
וְכוֹ, וְעַל-כֵּן רְאֵה לֹא לְהַפְנִס בְּשׁוֹם עֲסָקִים, וְזֶה רְעִיוֹן נִפְלָא מֵה
שֶׁאַתָּה רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת בַּמַּחֲסָן.

אֲנִי מֵאֵד מֵאֵד מִקְנֵה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁעֲכָשׁוּ כְּשֶׁאַתָּה
בְּתוֹךְ הַעֲנִינִים, שֶׁהַקְהִילָה שְׁלָנוּ תִתְחִיל לְזוֹז קְדִימָה, כִּי אֲנִי צְרִיכִים
לְשַׁפֵּץ וּלְתַקֵּן דְּבָרִים מִבְּפָנִים וּמִבְחוּץ, בְּאִפְּן שֶׁתְּהִיָּה לָהּ צוּרָה יָפָה,
הֵן בְּחִיצוֹנוּת פְּרָחִים וּפְנִסִים וְכוּ' וְכוּ', דְּבָר שֶׁיִּמְשֹׁךְ אֶת עֵינֵי
הַעוֹבְרִים וְשָׁבִים, סְבִיב "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ" וּבְתוֹךְ "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", סְבִיב
הָאוֹלָם וּבְתוֹךְ הָאוֹלָם, וְכֵן בְּתִלְמוּד תּוֹרָה, אֲנִיחָנוּ צְרִיכִים רַק רְצוֹן
טוֹב, וְאֵז נְצִלִיח.

אֲנִי מֵאֵד מֵאֵד מִקְנֵה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁרַק נִצְעַד קְדִימָה
וְנִצְלִיח, רַק חֹזֵק וְאַמֵּץ, וְסוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה יְשׁוּעָה גְדוּלָה מֵהַשָּׁמַיִם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי
מִבְקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שֶׁתִּצְלִיח דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתקו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא (שׁוֹשָׁן פּוּרִים קָטָן) ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוֹבֵי יְקִירֵי ...
נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, בְּנִדְאֵי תִרְאָה לְגַמֵּר עִם הַשְּׂדוּף מֵהַ
שְׁיֹוֹתֵר מֵהֵר, כִּי אֶצֶל רַבְּנוּ ו"ל הִיָּה הָעֲנִיָּן שֶׁל לְהִתְחַתֵּן דְּבָר מְאֹד
מְאֹד יְסוּדִי, לְכֵן אֵל תְּהַסֵּס פְּרִגָּע וְתִתְחַתֵּן.

אֶתָּה לֹא יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַנִּחְתָּרוּחַ שֶׁאֶתָּה גּוֹרֵם
לִי, בְּזֶה שֶׁאֶתָּה עוֹזֵר לְיִלְדִים שֶׁיִּתְקַדְּמוּ בְּלִמּוּדִים, כִּי הֵיִלְדִים הֵם
הַעֲיִינִים שְׁלִי, וְאֲנִי רוֹצֶה רַק אֶת הַטוֹב שֶׁל הֵיִלְדִים, וְזֶה לִי בְּנִפְשֵׁי
שֶׁהֵיִלְדִים שְׁלֵנוּ יִקְבְּלוּ אֶת הַחֲנוּף הַכִּי טוֹב, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד
מִבְקֵשׁ אוֹתְךָ, תִּמְשִׁיךְ לְחַנּוּךְ אוֹתָם.

אוֹדוֹת הַסֵּפֶר "קִדְשֵׁת יִשְׂרָאֵל" וְכוּ', זֶה לֹא שִׁיף לְיִלְדִים מִפְּנֵי
כֹּה טְעָמִים וְכוּ', וְדִי לְמַבִּיֵן.

יוֹתֵר טוֹב שֶׁתִּשְׁקִיעַ עִמָּהֶם בְּעֲנִיָּן לְמוֹד "סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת",
שֶׁהַלְמוּד הַזֶּה מְאֹד הַכְּרִיחִי, כִּי הַמִּדּוֹת הֵן עֵקֶר הָאָדָם, וּבְלִי מִדּוֹת
אֵין לְאָדָם פְּלוֹם, וְלָכֵן תִּשְׁקִיעַ הַרְּבֵה בְּלִמּוּד "סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", אֲבָל
הָעֵקֶר תִּדְבֵּר אֶתְּם דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהִתְחַזְּקוֹת, וּמַעֲלַת הַמִּדְּבָר לְפָנֵי
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשִׂיחָה בֵּינֵנו לְבֵין קוֹנוֹ, וְעַל כָּלֵם מְצוֹת כְּבוֹד אָב
וְאֵם, שֶׁהִיא מְצוּהַ מִהַחֲמוּנָה שֶׁבְּחַמּוּרוֹת.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי
שְׁאֲנִי מִבְקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתקז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי כִּי תִשָּׂא (שׁוֹשָׁן פְּוִרִים קָטָן) ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי הַיֶּקֶר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַתִּי לְשִׁמְעַי הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאֵתָה מִתְחִיל לְהִתְחַזֵּק בְּיָתֶר שְׂאֵת וּבְיָתֶר עֹז.

רְאֵה לְחֹזֵר עַל מִסְכַּת תְּעֵנִית מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת, כִּי אָדָם צָרִיךְ לְצוּם הַרְבֵּה עַל חֲטָאָיו וְעוֹנוֹתָיו וּפְשָׁעָיו שְׁחָטָא, וּמִי יֵשׁ לוֹ אֵת כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ לְזֶה וְאֵת הַכַּחוֹת הַגְּשָׁמִיִּים לְזֶה, וּבְזֶה שְׁחוֹזְרִים מִסְכַּת תְּעֵנִית מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת, וּבְכַרְט מִי שְׁזוּכָה לְצַרְף גַּם אֶל זֶה יְרוּשְׁלַיִם וְתוֹסֵפֶתָא, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא בּוֹנֵה לְעֶצְמוֹ בְּיַת' נִפְלָא, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׁחוֹזֵר עַל מִסְכַּת תְּעֵנִית: בְּיָלֵי, יְרוּשְׁלַיִם, תוֹסֵפֶתָא מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת, וְאֵז מְבַטֵּחַ שְׁלֵא יִצְטָרֵךְ לְצוּם אֶף פְּעַם עַל חֲטָאָיו.

גַּא וְנָא הַרְגֵל אֵת עֶצְמָךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמַדְבָּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר כָּלָל.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתקח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי כִּי תִשָּׂא (שׁוֹשָׁן פְּוִרִים קָטָן) ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֵת מִכְתְּבֶךָ.

בְּוִדְאֵי אֵת צְרִיכָה לְלַכֵּת אֶל הַכֶּנֶס וְכוּ', וְאִם יֵשׁ עוֹד כְּמָה נְשׁוֹת

אָשֶׁר כַּח תַּתְקַט בְּנַחֵל שְׂכָא

אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׁמַעְנִינוּת, תִּרְאֵי לְקַחַת אוֹתָן, כִּי אֲנִי רוֹצֶה לְהַבִּיא
אֶת קְהַלְתָּנוּ לְמַדְרָגָה עֲלִיוֹנָה מְאֹד מְאֹד, שְׂאִין נִמְצָאת קְהֵלָה כְּזוֹ
בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְכֵן רְצִיתִי לְשַׁפֵּר אֶת הַקְּהֵלָה בְּכָל מַה שֶׁרַק יְכוּלִים
לְשַׁפֵּר.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאִנִּי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתְקַט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא (שׁוֹשֵׁן פּוּרִים קָטָן) ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ נְצַח.

בְּאִתִּי לְאַחַל לָכֶם בְּרַכַּת "מִזֵּל-טוֹב" חֲמָה וּלְכַבִּית עַל הַלְדַּת
נְכַדְכֶם, יַעֲזוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִזְכּוּ הַהוֹרִים לְהַכְנִיסוּ בְּכַרִּיתוֹ שֶׁל
אַבְרָהָם אָבִינוּ בְּעֵתוֹ וּבְזִמְנוֹ, וְתִרְוּ רַב נַחַת דְּקַדְשָׁה מִמֶּנּוּ וּמְכַל
יוֹצְאֵי חַלְצִיכֶם.

רְאוּ וְגַם רְאוּ אֶת גְּדֹל הַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה אִתְּכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּזִמְן קֶצֶר מְאֹד, שֶׁהִנֵּה אִתְּם רִואִים כְּבָר נְכָדִים, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יִתֵּן לָכֶם אַרְיִכוֹת יָמִים וְשָׁנִים, שֶׁתִּרְאוּ עוֹד גִּינִים וְכוּ', וְהִנֵּה גַם עֲזוֹר
לָכֶם בְּעִנְיַן הַדִּירָה, שְׂיֵשׁ לָכֶם דִּירוֹת, מִי הָאָמִין עַל נְפִלְאוֹת הַבּוֹרָא
יִתְבָּרַךְ שָׁמוּ שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם, וְלִכֵּן אִתְּם צְרִיכִים לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה
לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל לְהַבְּא,
וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת, יִשְׁמַע תְּפִלָּתְכֶם, וְגַם יִשְׁמַע
תְּפִלָּתִי שְׂאִנִּי מִבְּקֵשׁ בְּעַבּוּרְכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תתקי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא (שׁוֹשָׁן פּוּרִים קָטָן) ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲנִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַרְחִיב לָכֶם, שְׂתַהֲיֶה לָכֶם דִּירָה נִפְלְאָה, וְלֹא תִצְטָרְכוּ לְגוֹר בְּשִׁכְנוֹת יוֹתֵר, וְתַהֲיֶה לָכֶם דִּירָה פְּרָטִית, וְיִהְיֶה לָכֶם רַק טוֹב בַּחַיִּים.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׂתַשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד לְשֹׁמֵר עַל הַיְלָדִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תתקיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא (שׁוֹשָׁן פּוּרִים קָטָן) ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הַכֶּסֶף הַזֶּה שְׂשַׁלַּחְתִּי לָךְ, זֶה בְּעִבּוּר צָרְכֵי בֵיתְךָ, וְאֵל תִּשְׁאַל שְׁאֵלוֹת, וְיֵשׁ כָּלֵל: אִם נוֹתְנִים — מְקַבְּלִים! וּמִסְתֵּם אֲנִי יוֹדֵעַ מֶה שְׁאֲנִי עוֹשֶׂה.

אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת שֵׁישׁ לָךְ בְּזֶה שְׂאֵתָה לּוֹמֵד עִם נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַלְכוּת טְהוֹרַת הַמְשַׁפְּחָה, וְזֶה מְאֹד מְחֻיָּב וְנִצְרָךְ, וְלָכֵן תִּמְשִׁיךְ בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת, וְיִהְיֶה לָךְ שְׂפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדִיךָ.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהַדְבִּיק אֶת עֲצֻמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא. וְאַתָּה צְרִיף לְדַעַת, שְׁעוּבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד צְרוּת וְיִסּוּרִים, מְרִירוּת וּמְכַאוּבִים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּיק מֵעֲמֵד וְאִינוּ נִשְׁבֵּר, כִּי הַחַיִּים לֹא קָלִים כְּמוֹ שְׁחוּשְׁבִים, אֲבָל מִי שֶׁבוֹרַח רַק אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא, שֶׁם לֹא חֹסֵר שׁוּם דָּבָר, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סה): כְּשֶׁבוֹרְחִים אֶל הַתְּכֵלִית הַנִּצְחִית, אֲזַי סוֹתְמִים אֶת הָעֵינַיִם וְלֹא רוֹאִים כְּלוּם — רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא, וְכִשְׁחוּזְרִים, אֲזַי מְרַגֵּישים אֶת הַצֶּעֶר. וְלִכֵּן הַצְּדִיקִים אֵף פַּעַם אֵינָם חוּזְרִים, הֵם נִשְׁאַרִים תָּמִיד לְמַעְלָה, וּמִמִּילָא לֹא עוֹבֵר עֲלֵיהֶם שׁוּם דָּבָר, אֲבָל הַמּוֹן-עִם עֲדִין לֹא מְחַזֵּיקִים בְּזוֹה, וּמִמִּילָא כְּשְׁחוּזְרִים נוֹפְלִים. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל שֶׁם עֲצָה — לְחַדֵּשׁ בְּדַבְרֵי תוֹרָה. וְלִכֵּן רְאֵה לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם לְדַבֵּר עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאֲזַי יִהְיֶה לָךְ טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתְּקִיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא (שׁוֹשֵׁן פּוּרִים קָטָן) ה'תש"ס.

שְׁלוּם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֶת צְרִיכָה לַעֲשׂוֹת אֶת הַכִּי יִפֶּה וְהַכִּי טוֹב, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא בּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, לְבַחֵר אֶת צְרִיכָה לְבַחֵר כְּפִי הַטַּעַם שֶׁיֵּשׁ לָךְ, אֲנִי לֹא יְכוּל לְבַחֵר בְּמִקוּמְךָ, הַעֲקֹר שִׁיְהִיָּה בְּהַסְכַּמַּת בַּעֲלֶךָ, כִּי כֹף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תָּנָא דְּבִי אֵלֵיהּ וְבַה, פָּרָק ט'): אֵיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? הָעוֹשֶׂה רְצוֹן בַּעֲלָהּ; וְתִשְׁתַּדְּלוּ בִּיחַד לְשִׂמְחָה, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא יַעֲזֹר, שִׁיְהִיָּה לָכֶם נַחַת מִבְּנִיכֶם, וְאִם תִּמְשִׁיכִי בַתְּפִלָּה, אֲזַי תִּרְאִי שֶׁהֵבֵן לֹא יִהְיֶה בֶן יַחִיד... כִּי תִפְלֶה מִשְׁנָה אֶת הַטַּבַּע.

שכד אֲשֶׁר כח תתקיג — כח תתקיד בַּנְחַל

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁיִהְיֶה לְכֶם נַחַת מִכָּל יַלְדֵיכֶם, וַיְהִיֶה לְכֶם רַק טוֹב בַּחַיִּים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתקיג.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא (שׁוֹשָׁן פְּוִרִים קָטָן) ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ כְּכֹר כְּמָה פְּעָמִים, אִף מְרֹב טְרִדוֹתַי לֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ תַּכְףּ-וּמִיד.

רָאָה לְדוֹן אֶת אֲשֶׁתְּךָ לְכַף זְכוּת, כִּי אֵין זֹו יַעֲצָה לְמַצָּא תְּמִיד אֶת הָרַע אֲצֵל אֲשֶׁתְּךָ, כִּי סוּף כָּל סוּף זֹו הַמַּתְנָה שְׁנִתְּנָנוּ לָךְ מִן הַשָּׁמַיִם, וְלִכֵּן אֶתְּךָ צָרִיף לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל כְּבוֹד אֲשֶׁתְּךָ. וְחַכְמִינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּבֹא מְצִיעָא נֵט.) אוֹקִירוּ לְנִשְׁיִיכּוֹ כִּי הֵיכִי דְתַתְּעִתְרוּ [תַּכְּבְּדוּ וְתִיַקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם כְּדִי שְׁתַּתְּעִשְׂרוּ], וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם, וְאִז תִּרְאֶה שְׁלֹא תַחֲסֹר לָךְ פְּרִנְסָה, וְאִם בְּבֵית שְׁלָכֶם יְהִי כְבוֹד הַדָּדִי, אִז הַיְלָדִים יְהִיוּ בְּרִיאִים בְּנַפְשָׁם וּבְשִׁכְלָם, כִּי הַיְלָדִים נַעֲשִׂים עֲצָבוֹנִיִּים כְּשֶׁהַהוֹרִים בְּכַעַס וַיֵּשׁ מְרִיבוֹת, וְלִכֵּן רָאָה לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל הַשְּׁלוֹם-בֵּית, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַצְלִיחַ בְּרַבְרָה תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתקיד.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא (שׁוֹשָׁן פְּוִרִים קָטָן) ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אל תתפעל, פך הולך עולם העסקים, מלא גנבות ומרמה, וצריכים להרגיל את עצמו לדעת מי הם האנשים האלו, מבטיחים ואינם מקיימים וכו', ומה גם שמשקרים, רחמנא לישזבן וכו', אם יכולים להגיד שנותנים לי שלישי, שזה שקר שיכולים להתודע, אז אני רואה שהם כלל לא אמינים, ותגיד את זה בשמי, למה הם יגידו שקר שהם נותנים לאדמו"ר שלישי מהדמי תווד? הרי השקר הזה יתגלה, ולכן אין לי בהם אמון כלל.

ובכלל צריכים לדעת, שמי שעוסק בצרכי צבור, הוא צריך לראות שיהיה טוב לצבור, ולא להכביד על הצבור, וזה נקרא "כל העמלים עם הצבור, יהיו עמלים עמהם לשם שמים", והם לא עושים את זה רק ההפך, ולכן אל תבלבל את עצמך, אלא תלמד לקח מה יכול להיות בזה העולם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תתקטו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תשא (שושן פורים קטן) ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אֵל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי, אל תבלבל את עצמך, סך הכל עוד חדש אחד אתה צריך להגיד קדיש וכזה נגמר, ולכן אתה לא צריך להכנס בלחצים.

הרגל את עצמך לקרא כל יום בשאלות ותשובות "אשר בנחל", ושם תמצא מרגוע לנפשך, העקר ראה לא להלחין את

עצמך, כי הלחץ שמלחיצים את עצמו, זה הורס לאדם את החיים, ולמה צריך אדם לחיות תמיד בלחצים, יותר טוב לשחרר את השכל והדעת שלו, ולחשב רק מהקדוש-ברוך-הוא, שיזכה לישוב הדעת אמתית.

הרגל את עצמך ללמד בכל יום קצת מקרא, קצת משנה, קצת גמרא, קצת מדרש, אשר הארבעה למודים האלו, הם פנגד הארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשייה, ומי שלומד בכל יום הארבעה למודים האלו, ממשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא ותברך שמו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תתקטז.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר כי תשא (שושן פורים קטן) ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

באמת בעניני מס הכנסה, אני לא מתמצא בזה וכו', וכדאי להתרחק מהם, כדי לא להסתבך עם החק, שצריכים מאד מאד לשמר על זה.

אני מאד מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שתבוא לידי הסדר, והכל יבוא על מקומו בשלום.

העקר מה שאני יכול לייעץ לך, זה רק תפלה, לבקש את הקדוש-ברוך-הוא על כל מה שצריכים, כי אין לנו בזה העולם רק את הקדוש-ברוך-הוא, ואם בני-אדם היו מחזירים בעצמם דבר זה, היה להם רק טוב בתיים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֹתַי
שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי דְרַבְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּתְקִיז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא (שׁוֹשֵׁן פּוּרִים קָטָן) ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ר' ... גֵּרוּ יְאִיר
וְיִזְרַח.

יְדִידְנּוּ ר' ... גֵּרוּ יְאִיר, סִפֵּר לִי מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ', אֶתְּךָ
צָרִיךְ לְדַעַת, שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם יַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם שְׁלֹא
תְּפִיץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, כִּי הוּא יוֹדֵעַ, שְׁמִי שֶׁמְפִיץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל,
מִחֲזִיר בְּנֵי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה, וְזֶה לוֹ לְקוֹצִים וְלְצַנִּינִים, וְלִכֵּן יַעֲשֶׂה מָה
שֶׁיַּעֲשֶׂה לְמִנְעַ וּלְעִכּוֹב.

בְּשַׁעַת שֶׁהִדְפַסְתִּי אֶת הַסֵּפֶר "אֶרֶךְ אַפִּים", וְאֲנִי הֵייתִי אֶז
בְּבֵית-הַדְּפוּס לְרֵאוֹת אֵיךְ מְדַפְּסִים אֶת זֶה, צָלְצְלוּ אֵלַי בְּדַחֲפּוֹת,
שֶׁכָּל הַבֵּית שְׁלִי עָלָה בְּאֵשׁ, וְשֶׁאֲבוֹא תִּכְף-וּמִיד חֲזָרָה הַבֵּיתָה, וְאִף
שֶׁזֶה הָיָה רְחוֹק מְרַחֵק שֶׁל שַׁעַת, אִמְרַתִּי לְעַצְמִי: יְהִיָּה מָה שֶׁיְהִיָּה,
אֲנִי לֹא חוֹזֵר, אֲנִי מְכַרַח לְהִיּוֹת בְּעֵת שֶׁמְדַפְּסִים אֶת הַסֵּפֶר "אֶרֶךְ
אַפִּים", וְיַעֲבֹר עָלַי מָה שֶׁיַּעֲבֹר, אֲנִי לֹא נִכְנָע מִהַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וּבִסְוֶף
כְּשֶׁחֲזַרְתִּי נִתְגַּלָּה, שֶׁבְּקוֹמָה הַתְּחִתּוֹנָה אֶצֶל הַדְּבִיר שֶׁגָּר מִתְּחִתִּי נִשְׂרַף
לוֹ הַכֹּל, וְלֹא נִשְׂאָר לוֹ כְּלוּם, וְאֶצְלִי לְמַעְלָה לֹא נִגְעָה הָאֵשׁ אֶפְלוּ
כְּחוּט הַשַּׁעֲרָה, וְזֶה פְּלֵא עַל גְּבֵי פְּלֵא, כִּי פֹה בְּחוּץ לְאֶרֶץ רַב
הַבְּנִינִים הֵם מַעֲז, וְגַם אֵלוּ שֶׁהֵם מְבִלּוֹקִים, אֲבָל הַרְצוּף מַעֲז, וְזֶה
לְמַעְלָה מִדְּרָךְ הַטְּבַע, שֶׁהָאֵשׁ שְׁלוֹהֶטֶת לֹא תִתְפַּס גַּם בְּקוֹמָה
לְמַעְלָה.

וְכֵן פַּעַם בְּאֶתִי לְבֵית-הַדְּפוּס בְּעֵת שֶׁהִדְפִּיסוּ אֶת סֵפֶר "שְׁמִירַת-
הַזְּמַן", וְאִזּוּ פְּרָצָה שְׂרָפָה עֲנֻקִית בְּבֵית-הַדְּפוּס, וְהֵייתִי בְּטוּחַ וְכֵן

המדפּיס, שְׁכַל הַסְּפָרִים "שְׁמִירַת־הַזְּמַן" שֶׁהַדְּפִסְנוּ אֹז — חֲמִשָּׁת
 אֲלָפִים עֶתְקִים, עָלוּ בְּאֵשׁ, וּכְשֶׁמְכַבֵּי הָאֵשׁ גָּמְרוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֵשׁ,
 וְהִנֵּה פֶּלֶא עַל גְּבֵי פֶּלֶא, הָרִי אֵשׁ שׁוֹרֶפֶת נִיר בְּשִׁנְיֹת, וּבְבֵית־הַדְּפוּס
 הִזָּה חֲרָבָן נוֹרָא, וְרַק חֲמִשָּׁת אֲלָפִים הַגְּלִיּוֹנוֹת שֶׁל סֵפֶר "שְׁמִירַת
 הַזְּמַן", לֹא נִגְעָה בָּהֶם הָאֵשׁ, אֲלָא חֲרָכָה סְבִיב, כְּאִלּוּ שֶׁהָאֵשׁ בָּאָה
 לְנִיר וְחֲרָכָה אוֹתוֹ וְהִתְפַּזְּרָה, וְהַכּוֹרֶף סְפָרִים אַחֲר־כֵּף חֲתָף אֶת זֶה,
 וְכֵף לֹא הִרְגִישׁוּ, וְזֶה דָּבָר פֶּלֶא, גַּם בְּתוֹךְ גַּם, אֵיךְ שֶׁאֵשׁ לֹא תִשְׂרֹף
 נִיר.

וְכַל זֶה אֲנִי מְסַפֵּר לָךְ, כִּי שְׁמַעְתִּי שֶׁהָיוּ אֶצְלֶךָ שְׂרָפוֹת, אֵל
 תִּדְאָג כָּלֵל. וְהַעוֹלָם אוֹמְרִים, שֶׁאַחַר שְׂרָפָה נְעֻשִׁים עֲשִׂירִים. יַעֲזֹר
 הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁתְּהִיָּה לָךְ עֲשִׂירוֹת בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֲגִיּוֹת גַּם
 יַחַד, וְאֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמָּךְ מִשׁוּם דָּבָר שֶׁבַּעוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ
 וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הֵייתִי מְצִיעַ לָךְ לְשִׁמּוֹר טְהָרַת הַמְּשַׁפְּחָה בְּיַתֵּר זְהִירוֹת, וְלִכְנֹן
 לְבַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלָּךְ וְאֶת הַמְּזוּזוֹת בְּבֵית.

תִּרְאֶה אֶת הַמְּכַתֵּב הַזֶּה לְאִשְׁתְּךָ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתקיה.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא (שׁוֹשֵׁן פּוּרִים קָטָן) ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדֵי הַיָּקָר לִי
 מְאֹד ... נִירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מְכַתְּבֶךָ הָאָרוּךְ, אַתָּה צְרִיף לְהַבִּין, שֶׁהַסְּמ"ךְ־
 מ"ם אֵינּוּ רוֹצֵה שֶׁיִּפְיִצוּ, כִּי כָּל הַעֲנִיָּן שֶׁל הַפָּצָה זֶה לְקוֹצִים וְלִצְנִינָם
 בְּעִינָיו, וּבַפֶּרֶט עֲכָשׁוּ, שֶׁהַקּוֹנְטֵרְסִים וְהַחּוֹכְרוֹת הוֹלְכִים מִסּוּף
 הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, וּבַפֶּרֶט בְּאֶרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, זֶה מִתְּפַשֵּׁט לְאֶרְכָּה
 וְלִרְחֻבָּהּ, וְעַל־כֵּן הוּא עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבַּעוֹלָם לְשִׁבּוֹר אֶתְכֶם,

וְלִכֵּן רָאָה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְשׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם לֹא יִשְׁבֵּר אוֹתָךְ בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֵּן, אֲדַרְבֵּה רָאָה לְשַׁמַּח מְאֹד עַל נֵעַם חִלְקֶךָ עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם חִלְקֶךָ וְגוֹרְלֶךָ, וּמַעֲלַת זְכוּת הַרְבִּים הַזֹּאת אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאַתָּה צְרִיךְ לְשַׁמַּח כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, שְׂזוּפִית אֶת הַרְבִּים, כִּי אֶפְלוּ לְהַחְזִיר אָדָם אֶחָד בְּתִשׁוּבָה, זֶה עוֹשֶׂה רַעַשׁ גָּדוֹל בַּשָּׁמַיִם, וּמִכָּל שָׁפָן וְכָל שָׁפָן כְּשִׂזּוּכִים לְהַחְזִיר מְאוֹת וְאַלְפֵי אַנְשִׁים, אֵיזוֹ זְכוּת וְנַחַת־רוּחַ גּוֹרְמִים בַּשָּׁמַיִם, וּמִלְאָכִים מְקַנְאִים בּוֹ. וְעַל־כֵּן לֹא בַּחֲנָם שְׂעוּבֵר עָלָיו מַה שְּׂעוּבֵר. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן א'), שְׂצָרִיכִים מְאֹד לְשַׁמֵּר שְׁהַמְּלָאכִים לֹא יִקְנְאוּ בּוֹ. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהִתְאַחַד עִם גַּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְזֶה תְלוּיָהּ כָּל הַגְּאֻלָּה, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל יִתְאַחְדוּ יַחַד, וּמַה אֲנַחְנוּ רֹאִים, שֶׁהַהֲסָתָה הַפְּרוּעָה שְׁקוּרִית עֲכָשׁוּ — זֶה אֵים וְנוֹרָא, יֵשׁ קְנָאָה וְשִׁנְאָה, מִמֶּשׁ שְׁנֹאת חֲנָם מֵהָאֲשִׁכְּנֻזִים עַל עֲדוּת הַמְּזַרְח, וְכֵן רְבִים בֵּינֵיהֶם בְּמַחְלָקַת וּמְרִיבוֹת, וּצְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים, וְלִכֵּן אֵין עֲצָה אַחֲרֵת אֲלֹא לְהַפְּיץ אֶת הַחוּבְרוֹת וְהַקּוֹנְטְרַסִים, וְלִכֵּן אֵל תִּשְׁבֵּר מְשׁוּם דְּבַר שְׂבָעוֹלָם.

פֶּה תִקְבֵּל מִכְּתָב בְּעִבּוּר הָאֲכַרְךָ שְׂבַקְשָׁתָּ, וְאַנִּי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁגַם אַתָּה תִתְחַזֵּק מֵהַמְּכַתָּב הַזֶּה, כִּי אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ אִם סִפְרָתִי פָּעַם אֶת הַסְּפּוּר הַזֶּה מַה קָרָה אֵתִי בְּעַת הַהִדְפָּסָה, וּבְכַאֲמַת אֲנִי יוֹדֵעַ, שְׁכָּל זֶה מַעֲשֶׂה הַסֵּמ"ךְ־מ"ם לְשִׁבְרִי, וְאַנְחֵנוּ צְרִיכִים רַק לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִיּוֹ אֶפְנִים שְׂבָעוֹלָם.

צְרִיכִים לְהַפְּיץ הַמּוֹן סְפָרִים בְּעֵגֶן שְׁלוּם־בַּיִת, כִּי מַה שְּׂאַתָּה כּוֹתֵב בְּעֵגֶן הַגְּרוּשִׁין — זֶה מִפֶּה מְהֻלָּכַת עֲכָשׁוּ, אֶפְלוּ אֲצֵל חֲרָדִים, הִנֵּה מִתְחַתְּנִים וְהִנֵּה מִתְגַּרְשִׁים, וְזוֹ צָרָה צְרוּרָה, כִּי אֵין לָהֶם אֶת הַהַקְדָּמוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. וְלִכֵּן אֲשַׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהַפְּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִתֵּן לְךָ אֶת הַבְּרִיאוֹת וְהַחַיִּים וְאֲרִיכוֹת יָמִים וְשָׁנִים וְכַחוֹת הַנֶּפֶשׁ לְהַמְשִׁיךְ לְהַפְּיץ, וְכֵן לְהַקִּים מְפִיצִים, אֲשֶׁר דְּבַר זֶה הוּא זְכוּת הַרְבִּים לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, וּצְרִיכִים לְלַכֵּת גַּם בֵּין הַחֲרָדִים

וּלְהַפְיִין בְּיַגִּייהֶם, וּבִפְרֹט אֶת הַסְּפָרִים הַמְּכַרְכִּים, כִּי הַבְּקוּשׁ הוּא מְאֹד מְאֹד גָּדוֹל.

הֵייתָ צָרִיךְ לְקַחַת אֶת הָאֲבָרָה ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׂיֵשׁ לוֹ כַּחוֹת עֲצוּמִים, וְלִבָּא לִיְדֵי הַסֵּדֶר, כְּדֵי שֶׁהוּא יִקַּח סְפָרִים, וְחָבֵל שֶׁהַפְּסִיק וְכוּ', הֵן אָמַת שְׁאֵנִי יוֹדֵעַ שֶׁהוּא בֶּעַל חוֹב גָּדוֹל, אֲבָל כְּדֵאי לַעֲשׂוֹת אִתּוֹ אֵיזוֹ עֶסֶק שְׂיִשְׁלֵם חֲצִי, וְחֲצִי יִקַּח עַל פְּרֻנְסַת בֵּיתוֹ, כִּף הוּא יְרוֹקֵן לָךְ מַחְסָן שְׁלֵם שֶׁל סְפָרִים מְכַרְכִּים, כִּי הוּא בְּכַחֲנֵה אַחַת כְּעֵין הַצְּדִיק רַבִּי ... וְ"ל, וְאִם לֹא, אֲזַ תִּקַּח אֲבָרְכִים שְׂיִפִּיצוּ בִּישִׁיבוֹת חֲרָדִיּוֹת, שְׁצָרִיכִים מְאֹד מְאֹד.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרַכְּךָ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתקיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, ט"ז אָדָר-א' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידִי הַיָּקָר! אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שְׂיֵשׁ לִי, שְׂיִצְאָתָּ לְהַפְּצָה מְרַכְּזֹת בְּעִבּוּר הַמוֹסְדוֹת שְׁלֵנוּ, פְּשוּט אַתָּה מִצִּיל אֶת הַמוֹסְדוֹת שְׁלֵנוּ, וַיֵּשׁ לָךְ חֵלֶק בְּהַצְּלָתָם, אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּמִצָּב מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, אֵין מִי שְׂיַעֲזֹר לָנוּ, הָעֶרְב־רַב רַק מְשִׁתְּדָלִים בְּכָל מִינֵי אִפְנָיִם שְׂבַעוּלָם לְסַגֵּר מֵה שְׂיִוְתֵר תְּלַמוּדֵי תוֹרָה וּבִתֵּי סֵפֶר חֲרָדִיִּים, וְלִכֵּן בְּקָשִׁי נִכְנָס לָנוּ מֵה שְׂמַגִּיעַ לָנוּ, וּבְזֶה שְׂיִצְאָתָּ לְהַפְּצָה מְרַכְּזֹת בְּעִבּוּר הַמוֹסְדוֹת שְׁלֵנוּ, פְּשוּט הַצְּלַתָּ אוֹתָם. יַעֲזוּר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִצִּיל אוֹתְךָ מִכָּל צָרוֹת וְיִסוּרִים וְחוֹבוֹת, וְיִמְשֹׁךְ עֲלֶיךָ שְׂפַע בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִידֶךָ.

נָא וְנֹא הֲרַגְלֵ אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֵדְבָרִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֹו הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזֹו, שְׁאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לר'), שֶׁהַדְּבוּר הוּא הַכְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ הַשְּׁפַע, וְכָכֵל שְׁאָדָם מְרַבֵּה לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כֵּן מְרַבֵּה לְהַמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ שְׁפַע, וְלִכֵּן הֲרַגְלֵ אֶת עֲצָמָךְ רַק לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְכֵן רֵאָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמַּח אוֹתָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ, כִּי בְּזֵה שְׁמֵדְבָרִים עִם הַשְּׂנִי וּמְתַחַזְקִים יַחַד, זֶה עוֹשֶׂה פְּעֻלָּה גְדוּלָּה מְאֹד מְאֹד.

נָא וְנֹא הֲרַגְלֵ אֶת עֲצָמָךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, אֲשֶׁר הָאֲרַבְעָה לְמוֹדִים הָאֵלוּ הֵם כְּנֶגֶד הָאֲרַבְעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם כָּלֵל, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לְנוּ רַבְּנוּ ז"ל (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא): הָעוֹלָם הַזֶּה מְטַעֵה אֶתְכֶם מְאֹד, הֶעָקָר תִּשְׁתַּדְּלוּ לְרֵאוֹת שְׁלֹא יִטְעוּ אֶתְכֶם.

עֲכָשׁוּ בִימֵי אֶדְר הַקְדוּשִׁים, רֵאָה לְשַׂמַּח, וְתִשְׁתַּדֵּל לְשַׂמַּח אֶת הַזּוֹלָת, וְתַמִּיד תִּשְׁמַע כְּלֵי זָמֵר, וְזֶה יִכְנִיס אוֹתָךְ בְּמַצַּב רוּחַ מְרוֹמָם, כִּי הַשְּׂמִחָה מְגַבִּיחָה אֶת הַמַּחַ וְהַדַּעַת שֶׁל הָאָדָם, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוּ נִשְׁפָּר מִשׁוּם דְּבָר, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאִנִּי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתקב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, י"ז אֲדַרְא' ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָאד מָאד אָנִי שְׂמֵחַ, שְׂמֵתוֹסָפִים תִּלְמִידִים בִּישִׁיבַת "דְּמִשְׁק
אֱלִיעֶזֶר", כִּי רְצוֹנִי שְׂיִהְיֶה שָׁם בֵּין שְׁלֹשׁ-מֵאוֹת לְאַרְבַּע-מֵאוֹת
בְּחוּרִים.

אָבֵל אָנִי מָאד מָאד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׂתַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
שְׂבַעוּלָם, שְׂיִהְיוּ רַק בְּחוּרִים עִם מְדוֹת טוֹבוֹת, בְּרַגַע שְׂאֵתָה רוֹאֶה
אֵיזָה בְּחוּר פְּרוּעַ, אוֹ נוֹתֵן מְכוֹת, אָנִי כָּבֵד לֹא צְרִיךְ אוֹתוֹ, כִּי אֶצְלִי
זֶה הַכִּי גְרוּעַ — כְּשֵׁישׁ שְׁנָאָה בֵּין אֶחָד לַשְּׁנִי, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֵׂאֶחָד
מִגְבִּיֶה יָדִים עַל הַשְּׁנִי, וּבְזֶה אָנִי רוֹאֶה שֶׁהוּא בְּחוּר מְפָרַע. וְלִכֵּן אָנִי
מָאד מָאד רוֹצֶה, שְׂיִהְיוּ בֵּינֵינוּ רַק בְּחוּרִים בְּעֲלֵי דְרָךְ-אֶרֶץ, בְּעֲלֵי
מְדוֹת טוֹבוֹת, וְנִתְבָּשֶׁר רַק בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

רְצִיתִי לְסֵדֶר אֶת הַקּוֹמָה הָעֲלִיוֹנָה, שְׂיִהְיֶה מְסֻדָּר וְנָקִי, וְאֵת
הַחֵדֶר הַקְּדָמִי, שְׂיִהְיֶה מְשֻׁרָד בְּעֵבֶרְךָ וּבְעֵבֹר ... גֵּרוּ יְאִיר, וְאָנִי מָאד
מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַמְּקוֹם יִהְיֶה נָקִי וּמְסֻדָּר, וְצְרִיכִים
לַעֲשׂוֹת תּוֹרְנוֹת בֵּין הַבְּחוּרִים.

בְּרַגַע שְׂאֵתָה רוֹאֶה בְּחוּר מְפָרַע, תִּכְףּ-וּמִיד תִּשְׁלַח אוֹתוֹ מֵהֵיכָן
שֶׁהוּא בָּא, אָנִי לֹא מְעַנֵּן בְּכָלֵל בְּבְחוּרִים מְפָרַעִים, וְשֶׁלֹּא יִחְיוּ
בְּאֲשָׁלוּת, שְׂאֵחֲתָן אוֹתָם.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב
לְהוֹשִׁיעַ, וּבּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזוּב אוֹתְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תתקבא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פי תשא, י"ז אדר"א ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי הַיָּקָר לִי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אצלנו נוהגות הנשים להתפלל שחרית ולעיתים מנחה, וברוך
כלל אומרות ברכות השחר, ברוך שאמר, אשרי, ישפח, קריאת
שמע ושמונה-עשרה, ועל-כן אל תכניס את אשתך בלחצים וכו'.

בענין אכילת מלוג-מלכה וכו', זו סגלה מאד מאד לאשה
שתוליד בקלות, ולכן אשרי האשה שאוכלת בכל שבוע סעדת מלוג
מלכה.

בענין לשון-הרע וכו', זו קלפה שקשה מאד מאד להוציא את
זה מבני אדם וכו'.

בענין פורים, בודאי אעשה השנה תקנות חזקות, שלא יהיה
כמו שהיה בשנה שעברה, ואני מאד מקנה שהשנה נשמח כלנו
בפורים בשמחה אין סופית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ברוך רחמנא, שזכנו לסיים את כל החבור הנפלא הזה, והוא כרך
קכ"א יזכנו השם יתברך לסדר עכשו לדפוס את כרך קכ"ב להגדיל
תורה ולהאדירה.

אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא.

הספר הקדוש הזה נדפס
לרפואתו השלמה וחיזוק בריאותו המלאה
של כ"ק מורנו ורבנו מאיר דרכים ומורה נתיבות
לבן של ישראל עמוד צלותהוודעמא קדישא
עטרת תפארת ישראל

הגה"צ

רבי אליעזר שלמה בן מלכה

שליט"א

יאריך השי"ת ימיו בטוב ובנעימים בבריות גופא
ונהוראמעליא עד לביאת גאו"צ בב"א

המברכים ומאחלים

המתעסקים בקדשים בסידור והדפסת ספריו הקדושים

תִּכּוֹן הָעֲנִיּוֹת

חֵלֶק קבא

ג פֶּתַח דְּבָר

ה הַקְדָּמָה

יא כח תרוד

יעורר על שלום-בית וכבוד הַדָּר, ולהתפלל בְּמִנְיָן, וְלִלְמַד כְּפִי סֵדֶר
דְּרָף הַלְמוּד, וישבח מעלת האשה המגלחת שערות ראשה, אֲשֶׁר בָּזָה
תּוֹכָה לִילְדִים צְדִיקִים וקדושים.

יב כח תרכה

יורה לְמַנְהִלַת לשמר על בְּרִיאוֹת הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף, וְשִׁיחֶיהָ לָהּ קוֹ אֶחָד
לְחַנּוּף אֶת הַבְּנוֹת בְּאַמוּנָה וּבְדָרָף אֶרֶץ, וְעַל אֵף שְׁעוּמָדַת עַל עֲקֻרוֹנוּחֶיהָ,
אֲבָל תִּרְאֶה לְכַבֵּד אֶת הַצּוֹת, וְלֹא לְהִרְאוֹת כְּחֻנוֹת וּשְׁתַּלְטְנוֹת, וּבָזָה
תְּצַלִּיחַ בְּמִשְׁמַתָּה.

יג כח תרכו

יבהיר שִׁיבְנָאֵל אֵינָה עִיר מְקַלֵּט לְכָל מִינֵי טְפוּסִים מוֹזְרִים, וְלִכֵּן צָרִיף
לְהַזְהֵר שְׁלֹא יִמָּצֵא בִּינֵינוּ קוֹץ וְדַרְדַּר, שְׁאִינוּ מִן הַמִּנְיָן.

יד כח תרכז

ייעץ אודות הַבֵּן, שְׁצָרִיף לְחֻזְקוֹ וְלַעוֹדָדוֹ, עַל אֵף שֶׁהוּא מוֹצִיא מִהַכֵּלִים,
עִם כָּל מַעֲלָלָיו וּפְרָאוֹתוֹ, וַיִּקְנֶה שְׁלִבְסוּף הַכָּל יִסְתַּדֵּר עִמוֹ.

טז כח תרכח

יבקש לעשות אֲסֵפַת חֵרוֹם לְמַלְמְדִים אודות עֲנִיָּן נְחוּץ.

טז כח תרכט

יבהיר, אֲשֶׁר יֵשׁ עֲנִיָּן שֶׁהִכֵּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְצָרִיכִים רַק סְבֻלָּנוֹת, אֵף
לְבִסוּף מַצְלִיחִים, וְלִכֵּן אֲשַׁרֵּי מִי שִׁישָׂאָר אֲצֻלוֹ עַד הַסּוּף, וְלֹא יַעֲזֹב
בְּאַמְצַע הַדָּרָף.

יז כח תרל

יבהיר, שְׁאִין לְהִרְתַּע מִשׁוּם קָשִׁי, וּבִפְרָט מִי שֶׁנִּכְנָס בְּעִבּוּדַת הַכֵּלָל, הוּא
צָרִיף חֲזוּק עַל כָּל צַעַד וְשַׁעַל.

כח תרלא יח

יְדַבֵּר מִיבְנֵי אֵל שֶׁתְּהִי עִיר גְּדוֹלָה מְאֹד, וַיְהִי בָּהּ מוֹסְדוֹת מִפְּאָרִים, וְלֹא יִחָסֵר בָּהּ מְאוּם, וְאִף שֶׁנֶּרְאָה עִתָּהּ כְּחֵלוֹם, אָבֵל יִתְגַּשֵּׁם, וְעַל אִף הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲפוּבִים מִצִּד הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, שְׁאוּרָב עַל כָּל דָּבָר שֶׁבִקְדֻשָּׁה, אִף לֹא יוֹעִיל לוֹ כְּלוּם, וְהֶאֱמַת תְּנַצַּח.

כח תרלב כה

יִחֲזֹק אֶת הַמְּדַפְּיִסִים עַל עֲבוֹדָתָם הַנִּפְלְאָה, וְלֹא בְּחֵן שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם שָׁנְיוֹ חָרַק עֲלֵיהֶם, עִם כָּל זֹאת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ יִמְתִּיק מֵהֶם כָּל הַדֵּינִים, וַיַּעֲבְרוּ עַל הַכֹּל.

כח תרלג כו

מִכְתָּב לְכָל־לִיּוֹת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בּוֹ יִבְאָרְןָ רְצוֹן רַבְּנוּ וַי"ל, שֶׁרְצָה שָׂגֵם הַנְּשִׁים תְּהִינָה חֲסִידוֹת וְחֲזֻקוֹת בְּאֲמוּנַת חַכְמִים וּמִקְרָבוֹת אֱלֹוֹ, וְתִתְבַּדְּדֶנָּה, וְתִהְיֶינָה בְּשִׂמְחָה וְכוּ' וְכוּ', וַיִּזְהֵר מְאֹד מִדְּבוּרִים רָעִים וְאָרְס הַנְּחֹשׁ, וַיַּעֲזֹר עַל מִדַּת הַצְּנִיעוּת, וַיִּשְׁמֵרָהּ מִגְּלוֹי שְׁעַר בְּאִשָּׁה, אֲשֶׁר זֶה חֲמוּר בְּיִתְרוֹ, וַיִּשְׁלֶשֶׁה עֲתוֹת רְצוֹן לְאִשָּׁה הַמְּסַגְּלִים לְפַעַל בְּשָׂמִים, וַיִּפְלִיג בְּמַעֲלַת מִדַּת הַחֲסֵד וְעֲזָרָה לְזוּלַת, אֲשֶׁר זֶה גּוֹרֵם נַחֲת־רוּחַ וְשַׁעֲשׂוּעַ גְּדוֹל בְּשָׂמִים.

כח תרלד לב

יִוְדָה לְנִמְעָן שֶׁיֵּצֵא לְהַפְצָה מְרֻפָּזת בְּעִבּוּר הַחֹבּוֹת שֶׁל בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וַיַּעֲזֹר עַל הַתְּבוּדוֹת וְשִׂמְחָה.

כח תרלה לג

יִבְאֵר לְנִמְעָן, אֲשֶׁר מִי שֶׁנִּכְנַס בְּעֲבוּדַת הַחֲנוּף וְהַפְּלָל, הוּא צָרִיף לְמִסֵּר נַפְשׁוֹ מִמֶּשׁ, וַיִּפְלִיג בְּמַעֲלַת הַמְּחַנֵּף, אֲשֶׁר הוּא אַחֲרָאֵי לְעֵתִיד עִם יִשְׂרָאֵל, לְהַחֲדִיר בְּיַלְדִים בְּצַעֲירוֹתָם אֶת יְסוּדוֹת הַקְּדוּשָׁה וְהַשְׁתַּהֲרָה וְעֲבוּדַת הַשֵּׁם, וּבִפְרָט בְּדוֹר הַזֶּה, שֶׁהוּא הַפְּקָר לְגַמְרֵי, וְצָרִיף רַחֲמֵי שָׂמִים שְׁלֹא לִפְלֵ בְּשִׂאוֹל תַּחֲתִית, חֵס וְשְׁלוֹם, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁעוֹסֵק בְּקִדְשִׁים.

כח תרלו לה

יִבְאֵר, שֶׁמִּלְמַד זֶה עֲבוּדַת קֹדֶשׁ, וְאַחֲרֵי־כֵן גְּדוֹלָה מְאֹד, וְאִם לֹא־חָחִים עַל עֲצָמוֹ מִשְׁהוּ, צָרִיף לְהַחֲזִיק מִצְמַד בְּכֹל מַחִיר, וְלִהְתַּחַזֵּק הַלְּאָה וְהַלְּאָה, כִּי צָרִיכִים לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ וַי"ל, וְזֶה יְהִי!

תְּכַן הַעֲנִינִים

- כח תרלו** לו
 יורה לחזק ולשמח את נשות אנשי שלומנו, אשר אין מצוה גדולה מזו, וזו הצדקה הכי גדולה שיכולים לעשות עם נשמות ישראל.
- כח תרלח** לז
 יבאר, אשר החיים מלאים נסיונות קשים ומרים, ואשרי מי שנתפס על דברי תורה, הינו שהעלבונות שלו הם על דברים של רוחניות, ולכן העקר להתחזק ולהחזיק מעמד.
- כח תרלט** לח
 יאחל ברפת "מזל טוב" להלדת הנכדה, ויורה לזכר נפלאות הבורא יתברך, אילו נסים עשה ועושה, ולא לשפח זאת כרגע, ולהודות לפניו יתברך בכל עת ורגע.
- כח תרמ** לט
 יאחל "מזל טוב" להלדת הבת, ויורה לאב לקבץ עתים לתורה, שבתו תהיה בת תלמיד חכם, ויעוררו להמשיך לחזק את אנשי שלומנו באחדות ובשמחה, ויורה אודות קריאת השם לבת, שלא לדחות את זה וכו'.
- כח תרמא** מא
 ייעץ על קניית דירה, ולא יצטרכו לדור בשכירות, ויעורר להיות שמח בחלקו תמיד.
- כח תרמב** מב
 יעורר על למוד שנים מקרא ואחד תרגום, וח"י פרקים משניות, ולהתפלל התפלות מתוך הסדור בחיות ובדבקות.
- כח תרמג** מג
 יבאר, אשר כל ענינו רק לגלות ולפרסם אממת מציאותו יתברך ותו לא.
- כח תרמד** מד
 יבהיר אודות הבר-מצוה של הבן, שלא יוכל להשתתף וכו', ויורה להמשיך להתפלל על הבן, כי התפלות פועלות מאד למעלה בשמים, וכן לדון את הבעל לכף זכות, כי את זה העולם יכולים להפוך לגן-עדן, או חס ושלום, להפוך.

- כח תרמה** מד
 יוֹרָה לְהִתְחַזֵּק מְאֹד, וְעָקַר הַהִתְחַזְקוֹת זֶה שְׂמִיחָה, לְשִׂמְחָה בְּכָל הַטּוֹבוֹת
 שְׁעָשָׂה עִמּוֹ הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְכֵן יִרְגֵּל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְהִתְמַיֵּד
 בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בַּתְּשׁוּקָה עֲצוּמָה.
- כח תרמו** מו
 יְבָאָר, שְׂאֲצֵלוֹ הָעָקַר זֶה שְׁלוֹם, וְלֹא לְהַפְרִיד בֵּין בְּנֵי הַזּוּג, וּבַפְּרִט כְּשֵׁישׁ
 יְלָדִים, צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לְהַשְׁלִים.
- כח תרמז** מו
 יוֹרָה לְהַפְיֵץ בְּכוּוֹן נְתִיבוֹת, עָקֵב הַהִלּוּלָא שֶׁל הַבְּבֵא סְאֵלֵי זִי"ע, אֲשֶׁר
 בּוֹדָאֵי יְבוֹאוּ אֵלַיִם אֲנָשִׁים לְאֶזְרוֹר.
- כח תרמח** מז
 יִשְׂמַח מְאֹד, שֶׁהִנְמָעַן חֹזֵר לְלַמֵּד בַּתְּלִמוּד תּוֹרָה, הֵיחֵד לְהִיטֵב שֶׁהַצְּלִיחַ מְאֹד
 בַּעֲבוּדָתוֹ, וְיִחְזְקוּ הָעָקַר עַל הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִידַע שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
 מִנְהִיג אֶת הָעוֹלָם בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְאֵין דְּבָר נַעֲשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, אֶלֶּא הַכֹּל
 בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן.
- כח תרמט** מח
 יִחֲזַק מְאֹד בְּאִמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי 'אִישׁ אִמוּנוֹת רַב בְּרִכּוֹת'.
- כח תרנ** מח
 יִשְׂמַח מְאֹד עַל חֲזֵרַת הַנְּמָעַן לְהִיטֵב מְלַמֵּד בַּתְּלִמוּד תּוֹרָה, וְיִכְרְכוּ עַל
 הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה.
- כח תרנא** מט
 יוֹרָה לְנַמְעֵן לְהַחֲדִיר בְּיַלְדִים אִמוּנָה פְּשוּטָה, וּלְהַתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם בְּמִנְיָן.
- כח תרנב** מט
 יִרְגִיעַ הַנְּמָעַן, שְׁלֹא נוֹרָא אִם יִהְיֶה סִגָּן בַּתְּלִמוּד תּוֹרָה, וְיוֹרָה לְגַבֵּי כְּפָה
 עֲנִינִים טְכְנִיִּים.
- כח תרנג** נ
 יְבָאָר, אֲשֶׁר הָעָקַר בְּזֶה הָעוֹלָם הִיא הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִי אֶפְשָׁר
 לְהַגִּיעַ לָזֶה אֶלֶּא עַל־יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדָּה. וְיַעֲזֹר עַל אִמוּנָה בְּרוּרָה,
 וּכְבוֹד הָאֵשֶׁה.
- כח תרנד** נא
 יִבְקֹשׁ שְׂתוּף פְּעֻלָּה עִם צְנוֹת הַחֲנוּף, וְיִמְסֹר דְּרִישַׁת שְׁלוֹם מִהֲבֵן שְׂמַצְלִיחַ
 מְאֹד, וְרַב נַחַת מִמֶּנּוּ.

- נב** כח תרנה
 ייעץ אודות קניית חנות, ויעורר על התבודדות אליו יתברך.
- נג** כח תרנו
 יחזק על אמונה פשוטה, לידיע שכל הקורה בזה העולם הכל בהשגחת
 המאציל העליון וכו'.
- נד** כח תרנו
 יברך הנמצען על יום הולדתו, ויאחלו שיהיה לו לעזר להדפיס את כל
 הספרים אשר תחת ידו.
- נה** כח תרנח
 יעורר על אמונה, וייעץ בענין זיווג לומר את התפלות בקונטרס "מצאת
 הזיווג", ואז יראה נסים נגלים.
- נו** כח תרנט
 יעורר על שלום-בית ולכבד זה את זה, ולהודות לפניו יתברך ולשיח
 בינו לבין קונו, אשר זו המתנה שקבלנו מרבנו ז"ל.
- נז** כח תרס
 יעורר על למוד חמש ורש"י בכל יום, ומשניות ודף גמרא ושלחן ערוך,
 ועל כלם — להיות בשמחה.
- נח** כח תרסא
 ימסר את נהול הגנים בידי הנמצען, ויחזקו ויאמצו, שבזכות תינוקות של
 בית רבן, סוף כל סוף הכל יתהפך לטובה.
- נז** כח תרסב
 יודה לנמצען שנטל את הקבוצה של ילדי הבר-מצוה, ויורה לנהג עמהם
 כדרך שמתנהגים עם גדולים וכו', ולהרגילם לילך למקוה בכל יום קדם
 הנחת תפלין, אשר זה מסגל ליראת שמים ולטהרת המחשבה.
- נח** כח תרסג
 יורה לנמצען להקפיד על המשמעת, שהמלמדים ישמרו על הזמנים, ולא
 יבטלו, חלילה, את זמן התלמידים, אשר זה גזול זמן שלא נתן להשיבו.
- נח** כח תרסד
 יודה לנמצען שיצא להפצה בעבור המוסדות, אשר אין מצוה גדולה מזו.
- נט** כח תרסה
 יעורר על תפלה והתבודדות, ולבקש מאתו יתברך כל צרכיו.

תִּכְנֵן הָעֲנִינִים

- כח תרסו**
 יבֹאֵר אֲשֶׁר הָעֶקֶר הוּא אֲמוּנָה, לְהֶאֱמִין שֶׁשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ מַחִיָּה וּמְהִיָּה אֶת
 כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְהַכֹּל נִסְיוֹנוֹת מִן הַשָּׁמַיִם לְרֵאוֹת אֶל מִי נִפְנָה בַּעֲת
 צָרָה וְכוּ'.
- כח תרסז**
 יִחֲזַק יְדֵי הַנִּמְעָץ לְהַמְשִׁיךְ לְנַהֵל אֶת עֵינָיו הַמְשַׁמַּעַת בַּתְּלִמּוּד תּוֹרָה, וְלִילֵךְ
 בַּתְּקִיפוֹת מִצַּד אַחַד, וּבְאֵהָבָה מִצַּד שֵׁנִי, וְזֶה סוּד הַהֲצִלָּחָה.
- כח תרסח**
 יוֹרָה לְהַעִיר לְמוֹרָה אֶת הַנְּצִרָה, וְלֹא לְהִרְתַּע מִשׁוּם בְּרִיָּה כָּלֵל, כִּי הָעֶקֶר
 צָרִיךְ לְרֵאוֹת אֶת טוֹבַת הַתְּלִמִּידוֹת, וְלֹא אֵינְטֵרְסִים אַחֲרֵיהֶם.
- כח תרסט**
 יַעֲזוּר בְּחוּר לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד כְּסֵדֶר דְּרָךְ הַלְמוּד, וְלִקְנוֹת לְעֲצֻמוֹ שֵׁם טוֹב.
- כח תרע**
 מִכְּתָב כָּלֵל לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגֵּרִים בִּיְבִנְאֵל, בּוֹ יִחֲזַקְם עַל אַחֲדוֹת
 וְאֵהָבָה, וְלִדְוֹן זֶה אֶת זֶה לְכַף זְכוּת, וְלֹא לְהַחְנוֹת אֶת הַרְכָּבִים אֶלֶּא
 בַּחֲנִיָּה הַמֵּיַעֲדָת, כְּדֵי לֹא לִתֵּן פְּתִיחוֹן פֶּה לְרָשָׁעִים.
- כח תרעא**
 יִבְקֹשׁ לְסַדֵּר אֶת עֵינָיו הַחֲנִיָּה וְכוּ', וְיִחֲזַק מְאֹד לְזָכֹר אֶת כָּל גַּפְלֹאוֹת
 הַבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ וְלַהּוֹדוֹת לְפָנָיו וּלְבַקֵּשׁ לְהִבָּא.
- כח תרעב**
 יִבְקֹשׁ לְהִתְחַזֵּק בִּיְתֵר שְׂאֵת, עַל אִף הַצָּרוֹת שֶׁהִרְשָׁעִים מְעוּלָלִים לָנוּ,
 וַיִּבְהִיר, אֲשֶׁר אִם יֵשׁ לָנוּ צָרוֹת אַחֵר צָרוֹת, בּוֹדָאֵי יִהְיוּ לָנוּ אַחֲר־כֶּף
 יְשׁוּעוֹת אַחֵר יְשׁוּעוֹת, כִּי מִתּוֹךְ צָרָה — רְוָחָה.
- כח תרעג**
 יִבְהִיר, אֲשֶׁר אִם הַהוֹרִים מְסִיתִים נֶגֶד הַדָּת, אֲסוּר לִילֵךְ אֲלֵיהֶם, כִּי אָנוּ
 מַחֲיִבִים לְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלִצִּיַּת לְמַצּוּתוֹתָיו, וְזֶהוּ: "אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו
 תִּירָאוּ", אֲבָל "וְאֵת שְׁבֹתַי תִּשְׁמְרוּ", הֵינּוּ בְּרַגַע שְׁמִסִּיתִים כִּנְגֵד
 מַצּוּתוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲסוּר לְשַׁמַּע בְּקוֹלָם.
- כח תרעד**
 יבֹאֵר, אֲשֶׁר כָּל הַצָּרוֹת שְׁעוֹכְרוֹת עַל יִשְׂרָאֵל זֶה בְּעֵטִים שֶׁל דִּינֵי יִשְׂרָאֵל
 שְׂאֵינָם הַגּוֹנִים, וְיִחֲזַק עַל אַחֲדוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְלִמְצֵא נִקְדוֹת
 טוֹבוֹת אֲצֵל כָּל אַחַד וְאַחַד.

כח תערה סח

יִתְּנָה צַעֲרוֹ מִרְעַת הַסֶּמֶךְ-דַּמָּם, שְׁמוּצִיא כְּתָבִי פְּלֶסֶתֶר כְּנָגֵד הַקְּדוּשָׁה,
וְזֶה פֶּלֶא אֵיךְ שׁוֹמְעִים רַק צַד אֶחָד, בְּשַׁעַה שְׁאַמְרוּ חַז"ל: שְׁמוּעַ בֵּין
אֲחֵיכֶם — אֲזַהֲרָה לְבֵית-דִּין שְׁלֵא יִשְׁמַע דְּבָרֵי בַעַל דִּין קֹדֶם שְׁיָבוֹא
בַעַל דִּין חֲבָרוֹ וְכוּ'.

כח תרעו סט

יִטִּיף לְתַנּוֹת צַעֲרוֹ, שְׂרָבָנִים דְּנִים אֶת בַּעַל הַדִּין שְׁלֵא בְּפָנָיו, וְעוֹשִׂים
עוֹלוֹת כְּאֵלוֹ, וּבָזָה מְפָרֵשׁ אֶת הַפְּסוּק: "עַל-כֵּן לֹא יִקוּמוּ רְשָׁעִים
בְּמִשְׁפָּט, וְלָמָּה? כִּי "וְחֻטָּאִים בַּעֲדַת צַדִּיקִים".

כח תרעז ע

יִרְדֶּה לְגַמְעֵן שְׁיֻצָא לְהַפְצָה מְרַכְּנֹת, בְּעֵבֹר תְּשֻׁלוֹם הַחֹבוֹת, וַיִּחְזְקוּ
וַיִּאֲמְצוּ עַל שִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, בְּאֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה
כְּזוֹ, שְׁאִין לְתֹאֵר כָּלֵל.

כח תרעח עא

יִכְרֹף הַגְּמָעֵן בְּזָכוֹת שְׁיֻצָא לְעוֹר לְתִשְׁלוֹם הַחֹבוֹת, הוּא לֹא יִגִּיעַ לְמַצָּב
כְּזֶה אִף פַּעַם, וַיִּתְרַחֵב לוֹ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת גַּם יַחַד.

כח תרעט עב

יִבְהִיר לְגַמְעֵן, שְׁעַל-יְדֵי הַבוֹשׁוֹת וְהַעֲלֹבוֹנוֹת שְׁהִיוּ לוֹ נֹצֵל מִצְרוֹת רְבוֹת,
וְלִכֵּן צְרִיכִים לְתַת תּוֹדָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַטּוֹב שְׁגִמְלָנוּ.

כח תרפ עב

יִיעֵץ לַעֲשׂוֹת אֶת הַבְּרִי-מִצְוָה בַּתְּאָרִיף הַנִּכּוֹן, וְלֹא לְהַתְחַשֵּׁב אִם יוּכַל
לְהַשְׁתַּתֵּף אִם לֹא.

כח תרפא עג

יִחֲזֹק עַל תְּפִלָּה בְּמִנְיָן, וְלִקְבַע שְׁעוּרִים בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלִהְתְּבַדֵּד
לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר רַק הוּא יְכוֹל לְתַת לָנוּ מְבַקְּשָׁנוּ.

כח תרפב עד

יִשְׂבַח הַגְּמָעֵן שְׁלוֹמֵךְ בְּרַבִּים, אֲשֶׁר גִּדְּל זְכוֹתָו בְּשָׂמִים — אֵין לְתֹאֵר,
וַיִּחְזְקוּ לְהַחֲדִיר הַלְכָּה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, כִּי עַל לְמוּד פּוֹסְקִים הַזְּהִיר
רַבְּנוּ ז"ל יוֹתֵר מִכָּל הַלְמוּדִים.

כח תרפג עה

יִוְרָה שְׁלֵא לְהַתְּפַעַל מִשׁוֹם בְּרִיָּה, וְלֹא לְהַתִּיחֵס לְמִי שְׁעִינוּ צָרָה, וַיִּבְהִיר,
שְׁכָּל הַבְּזִיוֹנוֹת הֵיוּ כְּדֹאִיִּים, כְּדִי שְׁיִנְצַל מִכָּל מִינֵי צְרוֹת אַחֲרוֹת.

- כח תרפד** עו
 יִמְסֹר דְּרִישַׁת שְׁלוֹם מֵהַבְּנִים הַלּוֹמְדִים אֶצְלוֹ, וַיִּקְוֶה לְסַכֵּל אֶת עֲצַת
 הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם שְׁעוֹסֵק בְּמִסִּירוֹת חֲדָשִׁים לְבָקָרִים, אַף לֹא יִצְלִיחַ
 בְּמִזְמוֹתָיו.
- כח תרפה** עז
 יִגְנֶה הַסֵּתְפָלוֹת פְּסִימִית, וַיִּשְׁבַּח אֶת הַקְּהֵלָה וַיִּפְּיֶה וַיִּשְׁשׁוּגָה.
- כח תרפו** עח
 יִזְהִיר מֵהַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם שְׁמַחֲפֵשׁ לְהִסִּית וּלְהַדִּיחַ מִכָּל דָּבָר שֶׁבִקְדָּשָׁה,
 וַיִּחְזַק עַל אֲמוּנַת חַכְמִים, וַלְחַזֵּק בְּזֶה אֶת אַחֲרִים.
- כח תרפז** עה
 יִשְׁבַּח הַנִּמְעָן, שְׁמַלְמֵד תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, אֲשֶׁר עֲבוּדְתוֹ עֲבוּדַת
 הַקֶּדֶשׁ, וַצְּרִיכִים לָהּ סִבְלָנוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, וַיַּעֲזֹר עַל הַדְּבוּר וְהַשִּׁיחָה
 בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ.
- כח תרפח** פ
 יִבְקֹשׁ לְמַצָּא מְמַלְאוֹת מְקוֹם לְמִוְרוֹת שְׁחִסְרוֹת עֲתָה בְּבֵית-סֵפֶר, וְהַעֲקֹר
 לְהִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנַת חַכְמִים, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם.
- כח תרפט** פא
 יִשְׁבַּח הַנִּמְעָן שְׁמַטְפֵּל בְּאֵיזֶה יְלֵד, שֶׁלֹּא יֵרֵד לְשִׂאוֹל תַּחְתִּית, וְאֲשֶׁרְיוֹ
 שְׁמַצִּיל נַפְשׁ מִיִּשְׂרָאֵל, כִּאלֹו קַיִם עוֹלָם מְלֵא.
- כח תרצ** פב
 מִכְּתָב כְּלָלִי לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ בְּיַבְנָאֵל, בּוֹ יִחְזַקֵּן עַל אֲמוּנַת חַכְמִים,
 וְעַל הַשְּׁגָחַת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ הַפְּרָטִי פְּרָטִית, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְקַרָּה
 כְּלָל, אֲלֹא הַכֹּל מְשַׁגַּח מֵאִתּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְלֹא תְּמִיד מְבִינִים הַנְּהַגְתּוֹ יִתְבַּרֵּךְ,
 אַף צְרִיכִים לְהֶאֱמִין שֶׁזֶה רְצוֹן הַבוֹרָא, וְכֵף מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ.
- כח תרצא** פג
 יִזְכִּית הַנִּמְעָן שְׁמַדְבֵּר אֶחָד בְּפֶה וְאֶחָד בְּלֵב, מִצַּד אֶחָד מְרָאֶה עֲמֻדָה שֶׁל
 גִּטְרָלִיּוֹת, וּבְתוֹךְ תּוֹכּוֹ אוֹחֵז עִם רְעַת הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם.
- כח תרצב** פד
 יוֹרָה שֶׁלֹּא לְהִתְחַבֵּר לְמִי שֶׁסָּרַח, וְלְהַשְׁתַּדֵּל שְׁתַּהֲיֶה אֶהְבֶּה וְשְׁלוֹם בֵּין
 כָּלֵם.

- כח תרצג** צז
 יוֹרָה לְנִמְעָנָה לְשִׂמְחָה עַל נֶעֱם חִלְקָהּ, שְׁעֲזָרָה הַבּוֹרָא לְהִתְחַתֵּן וְחֻנְנָה
 בְּיַלְדֵים, וַיִּתֵּן לָהּ רֶב נַחַת.
- כח תרצד** צז
 יִתֵּן תְּקוּיָן לְנִמְעָנָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה וּלְשִׂמְחָה אַחֲרֵים.
- כח תרצה** צח
 יִחְזַק מְאֹד שְׁלֵא לִירָא כָּלֵל, כִּי יֵשׁ עֲנִיָּן שְׂיִתְהַפֵּף הַכֹּל לְטוֹבָה, וְאֲשֶׁרִי
 מִי שְׂמַחֲזִיק מִצְמַד.
- כח תרצו** צט
 יְעוֹרֵר עַל קְבִיעַת עֵתִים לְתוֹרָה, וְתַפְלָה בְּמִנְיָן, וְדַבּוּר וְשִׂיחָה אֵלָיו
 יִתְבַּרֵּךְ.
- כח תרצז** צט
 יִבְקֶשׁ לְהִתְחַזֵּק וּלְחַזֵּק אֶת הַבְּעַל, וְאֵז יִזְכּוּ לְרֵאוֹת נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה
 אִתָּם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.
- כח תרחצ** ק
 יוֹרָה שְׁלֵא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבַר, כִּי הַכֹּל זֶה נִסְיוֹן מִהַשָּׁמַיִם, וְאֲשֶׁרִי מִי
 שְׁעוֹמֵד בְּנִסְיוֹן.
- כח תרצט** קא
 יִשְׂמַח בְּשִׂמְחַת הַנִּמְעָן שְׂחַתָּם חוֹזָה לְקִנְיַת דִּירָה, וְלֹא יִצְטַרֵּף לְהִיּוֹת נֶעֱ
 וְנָד בְּשִׂכְרוֹת.
- כח תש** קא
 יֵאחַל יְשׁוּב הַדַּעַת, אֲשֶׁר עָקְרוּ לְכַרְח תְּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ.
- כח תשא** קב
 יִפְלִיג בְּמַעֲלַת תְּפִלָּה בְּמִנְיָן, וְיִחְזַק עַל יְרֵאת שָׁמַיִם וּקְבִיעַת שְׁעוֹרִים
 כְּסֻדְרָן.
- כח תשב** קג
 יִחְזַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עַל נֶעֱם חִלְקָנוּ, שְׂאֲנוּ יוֹדְעִים מְרַבְּנוּ וְ"ל, וַיִּרְגֵּיל
 לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר כָּל דַּבּוּר וְדַבּוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, שְׂאִין
 לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל.
- כח תשג** קד
 מִכְּתָב כָּלְלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַגְּרִים בְּיִבְנָאֵל, בּוּ יִחְזַקְם עַל נֶעֱם

תִּכְן הַעֲנִינִים

חִלְקָם, שְׁזָכוּ לְקַהֵלָה יָפָה מְאֹד, וּבָהּ מִתְחַנְּכִים הַיְלָדִים לְאַמוּנָה וְיִרְאַת הַשֵּׁם.

כח תשד קה

יִבְהִיר, כִּי זֶה טְבָעִי שֵׁישׁ בֵּין יְלָדִים מִדַּת הַקְּנָאָה, אֶךְ צְרִיכִים לְעַקְרָה בִּימֵי הַנְּעוּרִים, כִּי אִם נִשְׁאָרִים עִם קְנָאָה, זֶה נוֹרָא וְאִים.

כח תשה קו

יֹרֵה שְׁלֵא לְפַחַד כָּלָל, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב הַהוֹשִׁיעַ, וְהַכֵּל מְשַׁנָּח מְאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְיָדָיו יִקְיַם לְבִסּוּף: 'מִתּוֹךְ צָרָה רְוַחָה'.

כח תשו קז

יִקְוֶה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אָמַר לְעוֹלָמוֹ דֵּי, שֵׁיֵאמַר לְצְרוּתֵינוּ דֵּי, וְהַכֵּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

כח תשז קח

יִתֵּן כַּמָּה הוֹרָאוֹת בְּעֵינֵי הַדְּפָסָה, וּיִבְקֹשׁ לִתֵּן לְבָנוּ אֶת הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים שָׂאָךְ יִצְאוּ לְאוֹר.

כח תשח קט

יִתְנֶה צִעְרוֹ שְׂסוּבֵל מֵהַסֵּמ"ך־מ"ם הַרְשָׁע — מְסִירוֹת וְהַשְּׁפָלוֹת עַל לֵא עוֹל בְּכַפּוֹ, וּמָה סֵךְ הַכֵּל הוּא רוֹצֶה? לְבָנוֹת בֵּית־הַכֶּנֶסֶת לְהַגְדִּיל שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ וְיִלְהַאֲדִירוֹ, אֶךְ זֶה לְצַנִּינִים בְּעֵינֵי הַטְּמָאָה, וְלִכֵּן הִיא פּוֹשְׁטַת טְלַפְיָהּ לְמַנַּע וּלְעַכֵּב.

כח תשט קכ

יִבְאָר רְצוֹנוֹ, לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים סְמוּךְ לְפָרְקָם, שְׁלֵא יִדְעוּ טַעַם חֲטָא, וְיִחְיִי בַקְדֻשָּׁה וּבְטַהֲרָה, אֶךְ זֶה לְקוֹצִים בְּעֵינֵי הַסֵּמ"ך־מ"ם, וְלִכֵּן הוּא מוֹסֵר וּמְלַשִּׁין, אֶךְ לֵא יַעֲלֶה בְּיָדוֹ לְהַכְנִיעַ אֶת הַקְּדוּשָׁה.

כח תשי קכא

יִחֲזַק עַל אַמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְדַבֵּר תְּמִיד טוֹב, כִּי דְבָרִים טוֹבִים כָּלָם יִתְפָּצִים לְשִׁמְעָה.

כח תשיא קכב

יִזְדֶּה לְנִמְעָן שֵׁיֵצֵא לְמַעַן הַחֲזִיקַת הַמוֹסְדוֹת, וְיִרְגִּילוּ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר זֶה הַצְּלָחָה נִצְחִית שָׂאִין כְּמוֹתָהּ.

כח תשיב קכג

יַעֲוֹרֵר לְחֻזַּק אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ וּלְשִׁמְחָתָן מְאֹד, וְיִלְחַצְזִיק עֲצָמָן בְּיַחֲדָה, וְאֵז יִרְאוּ דְבָרִים נְפִלְאִים מְאֹד.

- כח תשיג** קיא
מכתב כללי לאנשי שלומנו היקרים ביבנאל, בו יבקשם להיות באהבה ואחדות, ולחדש את ענין "ענג שבת" וכו', ויחזקם מאד על מדת הסבלנות, כי מי שהוא סבלן ביותר — הוא מצליח ביותר, ויעוררם על למוד גמרא ותפלה במנין ושיחה בינם לבין קונם.
- כח תשיד** קיב
יורה לזוג לחדל ממחשבות של גרושין, אלא לחיות באהבה, אחוה ורעות, והקדוש-ברוך-הוא יעזרם שיצליחו.
- כח תשטו** קיג
ישבח הנמענת שנהיתה מורה, ויבקשה לחזק את הנשים ולשמחן ולהזהירן מהסתות הסמ"ד-מ"ם וזרש אשתו.
- כח תשטז** קיד
יבהיר, אשר כל השפע בבית בא בזכות כבוד האשה והכנה הדדית בין בני הזוג, ולהפך — כל העניות באה רק מפני מריבות ואי הבנות, בכך יעורר על שלום-בית, ולהמנע מכעס ומדון.
- כח תשיז** קטו
יבהיר, אשר צריכים כחות עצומים להשאר בהיכל המלך, כי הסמ"ד-מ"ם אורב על כל אחד ואחד להפילו, ואשרי מי שזוכה להחזיק מעמד.
- כח תשיח** קטז
יבאר, אשר כל מה שזוכה להוציא ספרים נפלאים כאלו, זה מפני החרופים והגדופים שהם מנת חלקו מאינשי דלא מעלי, והקדוש-ברוך-הוא משלם לו בחזרה ספרים נוראים כאלו.
- כח תשיט** קיז
ייעץ אודות שדוף, ויחזק לזכר נפלאותיו יתברך, על כל החסד חנם שעשה עמו, ועל-ידי נתינת תודה והודאה, מתרחב הלב לבקש על להבא.
- כח תשכ** קיח
ימסר דרישת שלום מן הבנים, ולא לקבל לשון-הרע עליהם, ויעורר לחזק ולעודד את אנשי שלומנו, כי העקר בזה העולם התחזקות חדשה בכל יום, ולא להתפעל משום דבר כלל.

- כח תשכא** קיח
 יבהיר, אֲשֶׁר מִי שְׂרֹאָה רַק שָׁחַר, אֵינּוּ יְכוּל לְהִשְׁאָר בְּעִבּוּדְתוֹ כְּמַלְמֵד,
 כִּי מַעֲלַת הַמְּלַמְּדִים שֶׁהֵם רוֹאִים טוֹב אֲצֶל הַיְלָדִים.
- כח תשכב** קיט
 יחזק הנמְעַן לְהַחְזִיק מַעֲמַד בְּעַת מְצוּקָתוֹ, אֲשֶׁר זֶה עֶקֶר מַעֲלַת בַּר
 יִשְׂרָאֵל, שְׂאֵינּוּ נִשְׁבֵּר עַל אֵף הַמְּשֻׁבָּרִים שֶׁעוֹבְרִים עָלָיו, וְהַעֲצָה לְהַתְּחַזֵּק
 הוּא לְחַזֵּק אֶת אַחֲרֵי, וְאֵז זוֹכִים לְגִדְלוֹת הַמַּחֲזִין.
- כח תשכג** קכ
 מְכַתֵּב פְּלִילִי לְמַלְמְדִים, בּוֹ יַחְזִקֵם עַל עִבּוּדְתָם עִבּוּדַת הַקֹּדֶשׁ, וְכַמָּה
 צְרִיף לְהִשְׁקִיעַ בַּתְּלִמִּידִים, אֲשֶׁר הֵן נִשְׁמוֹת גְּדוּלוֹת, וּבְהֵן תְּלוּי הַמְּשֻׁפָּן
 עִם יִשְׂרָאֵל, וְהֵם דוֹר הַעֲתִיד שְׁלֵנוּ.
- כח תשכד** קכב
 יבקש לחזק וילְעוֹדֵד אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתוֹזְהֶרְנָה לְהַתְּחַזֵּק
 מִהֶסְתוֹת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם וּגְנֵדָא דִּילָהּ, כְּמוֹ שְׁבוֹרְחִים מֵאֵשׁ שׁוֹרְף.
- כח תשכה** קכג
 ישבח הנמְעַנֵּת שְׁנִטְלָה עַל עֲצָמָה עִבּוּדַת הַהוֹרָאָה, וַיַּחְזִקָה לְרַחֵק מִכַּחַ
 הַטְּמָאָה, וְלִשְׁמֵר עַל שְׁלוֹם בֵּיתָהּ.
- כח תשכו** קכד
 יאחל בְּרַפְת "מְזֵל טוֹב" לְהַלְדַת הַבַּת, וְרַב נַחַת.
- כח תשכז** קכד
 יבאר אֲשֶׁר אֵין לְשִׁנוֹת אֶת הַשֵּׁם, וְעִם שְׁמוֹת לֹא מְשַׁחֲקִים, כִּי זֶה חֲמוּר
 מְאֹד, וַיֵּאחַל רַב נָסִים וְהַצְּלָחָה, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.
- כח תשכח** קכה
 יעורר מְאֹד עַל כְּבוֹד אָב וְאִם, וְלְהַמְשִׁיךְ לְתַקְתָּק אֶת הַסֵּפֶר "מִגַּן אֲבוֹת",
 אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה, וַיֵּאחַל רַב נַחַת דְּקִדְשָׁהּ.
- כח תשכט** קכו
 יאחל רַב נַחַת מִהַבַּת שְׁנוֹלְדָה בְּ"מְזֵל טוֹב", וּבְזִכּוֹת הַעֲזֵר שֶׁעוֹזְרִים לוֹ
 יַעֲזֹר לָהֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.
- כח תשל** קכז
 יודה לְנַמְעַן עַל עֲזָרְתוֹ, וַיַּעֲזֵר עַל הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְעַל הַדְּבוּר

וְהִשִּׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וְעַל שְׁעוּרִים כְּסֹדֶרֶן בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתַפְלָה
בְּמִנְיָן.

כח תשלא קכח

יַעֲזֹר לְחֹזֵק אֶת הַנְּשִׁים, אֲשֶׁר אֵין מִצְוָה גְּדוּלָה מִזוּ בְּעֵתִים הַלְלוּ, וְכֵן
לְעוֹרֵר אֶת כָּלָן לְבוֹא לְאַמִּירַת תְּהִלִּים בְּצוֹתָא, אֲשֶׁר זֶה מִמְּשִׁיךְ יְשׁוּעוֹת.

כח תשלב קכט

יְחֻזֵּק שְׁלֵא לְהַשְׁבֵּר מְשׁוּם דְּבָר כָּלָל, וּכְדָגְמַת עֵץ הַשְּׁדָה, אִף שְׁעוֹבְרִים
עָלָיו רוּחוֹת וּגְשָׁמִים, הוּא מְחֻזֵּק מִצְמַד וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר, כְּמוֹ-כֵן אָדָם צָרִיף
לְהַחֲזִיק מִצְמַד חֲרָף כָּל הַמְּשֻׁבְּרִים.

כח תשלג קל

מִכְּתָב כָּלְלִי לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בּוֹ יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַקְּהֵלָה וּגְדֻלְתָּהּ,
וְאֲשֶׁר צָרִיכִים זְכוּת גְּדוּלָה לְגוֹר בְּיַבְנָאֵל, שְׁמִשָּׁם יִתְגַּלֶּה הָאוֹר לְכָל עַם
יִשְׂרָאֵל, כִּי שָׁם נִתְקַבְּצִים יַחַד כָּל הָעֵדוּת וְאֵין הַתְּנַשְׂאוֹת אַחַד עַל הַשְּׁנִי,
זֶה חֲשׁוֹב מְאֹד אֲצִלוּ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי אֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ תְּבוֹא הַגְּאֻלָּה.

כח תשנ קמא

יֵאָחַל בְּרַפְת "מְזֹל טוֹב" לְהַכְּנִס הַבֵּן בְּעַל מִצְוֹת, וְיִמְסֹר דְּרִישַׁת שְׁלוֹם
מִהַבֵּן הַנוֹסֵף, וְיֵאָחַל רַב נַחַת.

כח תשנא קמב

מִכְּתָב כָּלְלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל, בּוֹ יִתְנַה צְעֵרוֹ מִהֶסֶם"ף-
מ"ם הַרְשָׁע, שְׁמִנִּיחַ עֲצָמוֹ לְאַרְף וּלְרַחֵב לְמִנְעַ כָּל דְּבָר שְׁבִקְדָשָׁה, כִּי
הִנֵּה הַקְּמֵנוּ קְהֵלָה קְדוּשָׁה, שְׁגָם הַיְלָדִים יוֹכְלוּ לְדַבֵּר פְּתוּחַ מִהַקְּדוּשָׁה-
בְּרוּךְ-הוּא, וְיִצְבִּיעוּ בְּאַצְבָּע הַנֵּה הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא יִדְעוּ טַעַם חֲטָא, וְזֶה
לְצַנִּינִים בְּעֵינֵי הַטְּמֵאָה, אִף אֲסוּר לְהַשְׁבֵּר כָּלָל, אֲלֵא לְהַחֲדִיר רַק שְׁמִחָה
וְשִׂשׁוֹן, וּבְזְכוּת הַשְּׁמִחָה נִזְכָּה לְיִשׁוּעוֹת שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּנוּ הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-
הוּא.

כח תשנא קמד

יִמְסֹר דְּרִישַׁת שְׁלוֹם חַמָּה מִהַבֵּן בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, וְיִחֻזֵּק מְאֹד עַל אַמּוּנָה,
כִּי אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא.

כח תשנא קמה

יַעֲזֹר לְשִׁמּוֹר עַל הַבְּרִיאוֹת וְלְהַחֲזִיק בְּאַמּוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

- כח תשלח** קמו
 ישמח מאד בקבלת הספר "זכות אבות", ויקנה שיתחילו להדפיס חלק
 אחר חלק מהספר "אשר בנחל", אשר זו זכות גדולה מאד שאין לתאר
 ולשער כלל.
- כח תשלט** קמו
 יורה לנמען שלא יעז לילך באלימות, ושלא יהא לו שום עסק עם פלוני,
 ויניחו לדרך.
- כח תשמ** קמו
 יבקש את הנמען לשוב לעבודתו בתור מלמד, וכן שיעשה לו סדר
 הלימוד בכל חלקי התורה הקדושה.
- כח תשמא** קמו
 יבקש את אחד המלמדים לשוב לעבודתו, ויבדאי יצליח עם הילדים
 כפי שהצליח עד כה.
- כח תשמב** קמו
 יורה שלא להתפעל מעלבונות ובזיונות, אשר זה בא לכפרת עוונות,
 וזה במקום יסורים קשים אחרים.
- כח תשמג** קמו
 ישתתף בצער הנמענת שסובלת יסורים קשים, ויחזקה ויעודדה, ויורה
 להמשיך להתפלל אליו ותברך, כי רק הוא יכול לעזור.
- כח תשדמ** קמו
 יורה להתחזק באמונה דיקא כשמר מאד, וטועם אלה טעמי מיתה,
 ועל-ידי שידם וישתק, אז יהיה נכלל בכתר עליון.
- כח תשמה** קמו
 מכתב פללי לאנשי שלומנו הגרים ביבנאל, בו יבקשם לעזור להעלות
 את הספרים, והעקר — להפיצם, הן הספר "זכות אבות", והן חלקי
 "אשר בנחל" וכן הקונטרסים שיצאו לאור.
- כח תשמו** קמו
 מכתב לבחורים בישיבת "דמשק אליעזר", בו יבקשם לעזור להעלות
 את הספרים למקומם, ויחזקם על התמדה בלימוד ח"י פרקים משניות,
 והתבודדות אליו ותברך.

- כח תשמז** **קנב**
 יקפיד על הנמנען שלא יתחב אפו בענינים שאינם שיכים לו, אלא ישב
 וילמד ויתבודד בפנה שלו, ולא יתעסק עם אחרים.
- כח תשמח** **קנג**
 יבקש להיות בקשר עם איזה אברך שיכול לעזור לעניני הקהלה, כי זה
 מאד מאד נחוץ, והלואי ויתקו מאתנו כל הדינים.
- כח תשמט** **קנד**
 יאחל "מזל טוב" לנשואי הבת, ורכ נחת וישועות תמיד.
- כח תשנ** **קנה**
 יאחל לנמענים, שפפי ששמחו אותו, כף ישמח אותם הקדוש-ברוך-
 הוא.
- כח תשנא** **קנה**
 יודה לנמען שיצא להפצה מרפזת, ויאחל לו בזכות זה שפע ברכה
 והצלחה, וירגיל לדבר אליו יתברך, ולהרבות בלמוד חמש ורש"י עם
 התרגום, אשר זה סגלה ליראת שמים ואריכות ימים.
- כח תשנב** **קנו**
 יורה לנמענת לשמח שיש לה חלק במוסדות שלנו, שהם למעשה של
 רבנו ז"ל, ויבארה שבנדאי תקבל בחזרה מרבנו ז"ל יותר ויותר.
- כח תשנג** **קנז**
 מכתב פללי לתלמידי ישיבת "בית שלמה", בו יחזקם על המשך למוד
 בהתמדה, וליילך למקנה בכל בקר קדם התפלה, ולהתפלל התפללות
 במנין דיקא, ולמוד ח"י פרקים משניות.
- כח תשנד** **קנח**
 יורה להודות לפניו יתברך שזכה לחתן את הבן וכן הבת, וימסר דרישת
 שלום מהבן הקטן, שיראו לחזקו ולעודדו, כי הוא לומד טוב.
- כח תשנה** **קנט**
 ישמח שהנמען נטל את המושכות לידי, ויורהו איך להתנהג עם
 הבחורים, והעקר להתחזק ולשמח, והקדוש-ברוך-הוא בנדאי לא יעזב
 אותו.
- כח תשנו** **קס**
 יבאר רצונו לעקר את השנאת חנם שיש בין עם ישראל, ואם אינו פועל

תִּכְן הַעֲנִינִים

זאת אצל כלליות ישראל, לכל הפחות רצונו לפעול זאת בקהלתנו, וזהו עקר הנחת רוח אצלו ותברך, וכך יהיה בעת ביאת המשיח.

כח תשנו קסא

מכתב לאברכים הצעירים ביבנאל השייכים אל "התאחדות האברכים", בו יבקשם להתפלל במגן יחד, ולשיר בצותא את הזמירות, ולהתאחד באחדות אחת, ולא להתבלבל מפל מיני שוטים שצצים כפטריות אחר הגשם, ואין בהם ממש.

כח תשנה קסב

ישבח הנמען שמתעסק בעסק ההרפסה והפצה, והוא גבאי של הספרים, אשר רבנו ז"ל בודאי ישלם לו ברוחני ובגשמי.

כח תשנט קסג

יעורר להחיות עצמו עם כל נקדה טובה שיש בו, ולא להשבר כלל, כי 'מצט גם כן טוב'.

כח תשס קסד

יבקש לאחד את נשות אנשי שלומנו, שלא תלכנה בטל, ויפליג במעלת הדבור אליו ותברך, אשר כל דבור הוא הצלחה נצחית שאין לתאר כלל.

כח תשסא קסה

יעורר להתחזק בכל מיני אפנים, כי בזה העולם צריכים התחזקות גדולה מאד, והעקר להשמר מלשון הרע, רכילות וליצנות, אשר זה פתח השמאה.

כח תשסב קסו

יורה לחזק את נשות הקהלה, ולארגן להן שעור בצותא, כדי שלא תשתעממנה.

כח תשסג קסז

יוכיח את הנמען שכתב נסח חמור מאד במכתבו, מבלי לדעת כלל שרצו לטובת בנו להצילו מבחינה רוחנית, ויודה לו על המסירות נפש שעושה בעבורו, והעקר שיראה להודות לפניו ותברך על הנסים ונפלאות שעושה עמו.

כח תשסד קסח

יבקש לארגן שעור לנשים לפני הצהרים, בשביל אלו שאינן עובדות, כי הבטלה היא אם כל חטאת.

כח תשסה קסט
 יתנה צערו שיש לו מכפיות הטובה של אלו שמסר נפשו בעבורם, וזכו
 למה שזכו אצלו, אשר במקומות אחרים מי יודע מה היה קורה עמם,
 ויורה העקר בזה העולם להתחזק, ולא להתיאש, ולברח רק אליו
 יתברך.

כח תשסו קע
 יחזק על אמונה בו יתברך, לידע אשר הכל נעשה מאתו יתברך, ואין
 אדם נוגע במה שמוכן לחברו אפלו כמלא נימא וכו', וייעץ אודות
 לפתח עסק עם שותף, ויעזור על הנחת תפלין ושמירת שבת, אשר
 בזכותה בא השפע.

כח תשסז קעא
 ינחה אודות הדפסה, ויחזק על גדל הזכות הזו, כי הספרים הם כמים
 קרים על נפש עיפה.

כח תשסח קעב
 יתנה גדל צערו, על כפיות טובה שנעשית בעולם, אף הוא נחוש
 בדעתו, שיבנה פה ביבנאל עיר גדולה חרדית, על אפם וחסמתם של כל
 המתנגדים, ויצאו מפה דורות ישרים מברכים.

כח תשסט קעג
 ייעץ להורים שלא לשלח את הזוג לארצות-הברית, אשר יכולים שם
 להתקלקל הרבה יותר, וכן המחיה גבוהה מאד, לכן פדאי להשאיר
 בארץ, ובצורתו יתברך, הכל יתהפך לטובה.

כח תשע קעד
 יורה לזוג להשאיר בארץ, ולא לעקר לארצות-הברית, אשר שם עלולים
 להדברר מאד חס ושלום.

כח תשעא קעה
 ייעץ לבנות חדר בשביל האם האלמנה, וכזה מקומים מצות כבוד אב
 ואם גדולה מאד.

כח תשעב קעו
 יורה להפעיל מוסיקה בבית, וכזה תרבה אוירה של שמחה פגוד
 המתחים והמריבות שעלולות לפרץ.

- כח תשעג** קעז
 ייעץ אודות האחות מה לעשות וכיצד להתנהג עמה, לעודדה ולשפחה
 שלא תהיה גלמודה.
- כח תשעד** קעח
 ישבח הנמנעת על גדל זכותה לחנף את בנות ישראל, ויחזקה פי גדול
 אדוננו ורב להושיע.
- כח תשעה** קעח
 יעורר על התבודדות אליו ותברך, פי אין לנו בזה העולם רק אותו
 ותברך.
- כח תשעו** קעט
 ישבח הנמנעת על שנטלה על עצמה לפתח מדרשה לנשות אנשי
 שלומנו, ויבקש דווח אודות כך.
- כח תשעז** קפ
 ישמח מאד שהנמען נעשה עזר למלמדים, ויאחלו בזכות זה הרחבת
 הדעת וגדלות המחין.
- כח תשעח** קפ
 ישבח הנמען שעוזר לתלמידים בתלמוד תורה, ומוסר שעורים
 לאברכים, ויברכו בזכות זה מפי אל עליון.
- כח תשעט** קפא
 יחזק הנמען על הבזיון שעבר עליו, שיהיה לכפרת עוונות, והעקר
 שיהיה שמח עם אשתו ובתו, ולזכר נפלאותיו ותברך שעשה עמו.
- כח תשפ** קפב
 מכתב כללי לנשות אנשי שלומנו בו יפליג במעלת האחדות והאמונה,
 אשר זה מקום הקרשה, ולהפך — במקום המחלקת שם השמאה.
 וירבה במדרשים ובמשלים על נושא האחדות והאמונה, אשר זה היסוד
 בעם ישראל.
- כח תשפא** קצ
 יבאר, אשר העקר בהתקרבות אל רבנו ז"ל זה למוד "לקוטי-מוהר"ן",
 אשר שם נמצאים פניו, שכלו וחקמתו של רבנו ז"ל, ויעורר על
 התבודדות ושיחה בינו לבין קונו, ולמוד שנים מקרא ואחד תרגום וחי"
 פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת.

- כח תשפב** קצב
 יבאר, אשר מי שזוכה לשמש את רבנו ז"ל אינו מפסיד — לא בזה ולא בבא.
- כח תשפג** קצג
 ישבח הנמענת שפתחה מדרשה לנשים שאינן עובדות, ויקנה להגדיל תורה ולהאדירה.
- כח תשפד** קצד
 יבחר לבעל, שכל מה שעובר עליו, זה מפני שאשתו אינה מקפדת על גלוי שער, אשר הזהר מקלל בית כזה, ויבקש להקפיד על כך מעתה והלאה, כדי להנצל מקללת הזהר הקדוש.
- כח תשפה** קצה
 יבקש את הנמענת להעביר שעורים לנשות אנשי שלומנו, ויקנה לאחוד ולקרוב לבבות.
- כח תשפו** קצה
 ישבח את המגורים ביבנאל, אשר אין מקום אידיאלי מזה, ובו רואים אלקות מפל הבריאה.
- כח תשפז** קצז
 יחזק על מדת השמחה, להחיות עצמו עם הנקדות הטובות שיש בו.
- כח תשפח** קצח
 יעורר מאד על שלום בית, ויחזק אודות עניות ודחקות, לידע, אשר בזה העולם עובר על כל אחד מה שעובר, והעקר להתחזק בהשם אלקים, ויבקש הכל ממנו יתברך.
- כח תשפט** קצח
 יתנה גדל צערו, ויבאר אשר החיים מלאים נסיונות קשים ומרים, ואשרי מי שמחזיק מעמד ואינו נשבר כלל, והעצה היחידה — להיות רגיל לדבר אל השם יתברך, ולשפף לפניו שיחו.
- כח תשצ** קצט
 יפליג במעלת הפצת הקונטרסים, אשר מחזקים את נשמות ישראל באמונה והשגחה פרטית.
- כח תשצא** ר
 יבקש לא לשכח לקחת את הקונטרסים "דמעת העשוקים", ויעורר לקים מצוה של "לא תעמד על דם רעך".

- כח תשצב** **רא**
 יבאר בענין מחלקת בין הצדיקים, שאסור להתערב, אבל אם ישע וודף
 את הצדיק, על זה נאמר: "לא תעמד על דם רעך".
- כח תשצג** **רא**
 יורה לעשות מה שאפשר, ואם זה קשה — לומר בפרוש, העקר לא
 להתבלבל משום דבר.
- כח תשצד** **רב**
 מכתב לתלמידי ישיבת "דמשק אליעזר", בו יעוררם על התמדת בתורה
 הקדושה, ולנצל הזמן היקר, ולצית את המגיד שעור, אשר הכל מה
 שאומר זה בשליחותו.
- כח תשצה** **רב**
 יורה להתחזק בכל מיני אפנים, פי גדול אדוננו ורב להושיע.
- כח תשצו** **רג**
 ידבר ממציאת נקודות טובות בעצמו, ולדון עצמו לכף זכות, ויעורר על
 הדבקות באין סוף ברוך הוא.
- כח תשצז** **רד**
 יוכיח בעל שמתפרץ על אשתו ומתנהג עמה שלא כשורה.
- כח תשצח** **רד**
 יעץ אודות הברית, ושיהיה בסימן טוב ובמזל טוב, ויעורר לקנות
 תפלין דרבנו תם לבן, אשר כף רצה רבנו ז"ל — שייחוו שני זוגות
 תפלין מעת הבר-מצוה.
- כח תשצט** **רה**
 יעורר מאד על כבוד אב ואם, אשר אין דבר חשוב למעלה מזה, ולנצל
 את ימי הנעורים בטוב, כי חבל על הזמן היקר שילף לאבוד.
- כח תת** **רו**
 יורה לדון את עצמו לכף זכות, ולא להתבלבל משום דבר.
- כח תתא** **רז**
 יורה לסגן המנהל שלא להתפעל משום ברירה, ועל פיו ישק דבר, ולא
 לתן שיתערבו לו בעניני התלמוד תורה.

- כח תתב** רז
 יִנְחָה אוֹדוֹת הַמִּקְנָה, מִי יִהְיֶה הָאֲחֵרָאֵי עַל זֶה, וַיִּחְזַק מְאֹד שְׁלֹא לְהִשָּׁבֵר
 כָּלֵל, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.
- כח תתג** רט
 יַעֲזֹרֵר עַל קְבִיעַת עֵתִים לַתּוֹרָה בְּכֹל חֻלְקֶיהָ, וְלְהַעֲבִיר אֶת הַפְּקִיחַ בַּמִּקְנָה
 לְמִישָׁהוּ אַחֵר, שֵׁשׁ לוֹ יוֹתֵר זְמַן וְאַחֲרִיּוֹת.
- כח תתד** רי
 יִיעֵץ אוֹדוֹת סְעֻדַת רֵאש־חֹדֶשׁ, וַיִּבְאֵר שְׁכָל דְּבַר קֶטֶן שְׁעוֹשִׂים בְּזֶה
 הָעוֹלָם לְזָכוֹת הָאֲבָא, זֶה עוֹשֶׂה רֶשֶׁם בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת.
- כח תתה** רי
 יִבְקֶשׁ לַעֲשׂוֹת רְשִׁימָה שֶׁל כָּל אֱלוֹ הָאֲבֻרְכִים הַגְּרִים בִּיבְנָאֵל, וַיִּשְׁמַח
 מְאֹד בְּרַבּוּי הַקְּבוּץ בַּמָּקוֹם.
- כח תתו** ריא
 יִבְקֶשׁ אֶת הַנִּמְעָן לְקַחַת אֶת הַפְּקִיחַ עַל הַמִּקְנָה, בְּאֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה אֶת
 זֹאת עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.
- כח תתז** רבי
 יִבְקֶשׁ אֶת עֲזֵרַת הַנִּמְעָן שֶׁיִּשְׁלְמוּ לָהֶם אֶת הַחֹזֵב בְּעֵבֹר הַמוֹסְדוֹת,
 שִׁיּוּכְלוּ לְהַחֲזִיק מֵעֵמֶד.
- כח תתח** ריג
 יִבְקֶשׁ אֶת הַרְשִׁימוֹת שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ בִּיבְנָאֵל, וַיִּקְנֶה, שְׁסוּף כָּל סוּף
 אַחֵר הָרַע יְבוֹא הַטּוֹב, וְנִנְזָה לְרֵאוֹת בִּישׁוּעַתָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.
- כח תתט** ריד
 יִבְקֶשׁ לְהַדְפִּיס אֶת הַקּוֹנְטֵרַס "מִשְׁתָּהּ וְשִׁמְחָה" וְ"שְׂמֵחַת פּוֹרִים", וַיִּפְלִיג
 בַּמַּעֲלַת הַדְפָּסָה.
- כח תתי** ריד
 יִחְזַק עַל מַדַּת הַשְּׂמֵחָה, אֲשֶׁר עַל יְדָהּ יְכוּלִים לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.
- כח תתיא** רטו
 יִבְאֵר, אֲשֶׁר כָּשֶׁם שֵׁשׁ קִשְׁיוֹת עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּף יֵשׁ קִשְׁיוֹת עַל
 הַצְּדִיקִים, כִּי הַצְּדִיק דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַעֲקָר לְהַדְבִּיק עֲצָמוֹ בְּאֵין סוּף
 בְּרוּךְ הוּא, וְאֵף פַּעַם שְׁלֹא לְהִתְרַחֵק, חַס וְשְׁלוֹם, מֵהַצְּדִיק, אֵף אִם יֵשׁ
 חֻלְשׁוֹת הַדַּעַת.

כח תתיב רטז
 יחזק מאד שלא לפל כָּלֵל, כי בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד צְרוֹת
 וַיְסוּרִים, וְהַעֲקָר לְהַרְבוֹת בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּוִת.

כח תתיג ריז
 יוֹרָה כַּמָּה הוֹרָאוֹת טְכָנִיּוֹת, וַיִּבְהִיר אוֹדוֹת טִיּוּלִים, שְׁלֹא לְנִסְעַ עִם
 הַתְּלִמִּידִים לְנִסְיַעוֹת מְסַפְּנוֹת, כִּי הַשָּׁטָן מְקַטְרֵג בְּשַׁעַת סַפְּנָה, וּכְדָאֵי
 תְּמִיד לְשֹׁלֵב גַּם אֵיזָה קְבֻרוֹת צְדִיקִים, שְׁיִגְנוּ עַל הַצְּבוּר.

כח תתיח ריח
 יאַחַל הַצְּלָחָה בַּלְמוּדִים, וְלִהְתְּחַבֵּר עִם חֲבֵרוֹת טוֹבוֹת.

כח תתטו ריט
 יוֹרָה שְׁלֹא לְהַתְּבַלְּבֵל מְאַחֲרִים כָּלֵל, כִּי הָעוֹסֵק בְּצִרְכֵי צְבוּר — כְּעוֹסֵק
 בַּתּוֹרָה, וְאַף שְׂאִין זֶה קַל, אֲךָ הָעֲקָר לְהַתְּחַזֵּק, וּזְכוֹת רַבְּנוּ וְ"ל תִּגַּן עָלָיו.

כח תתטז רכ
 יִנְחָה כִּי־צַד לְנֶהֱג עִם הַבַּת, וְלֹא לְהַפְּנֵס עִמָּה בְּעַמּוּת, וַיִּקְנֶה שֶׁהַכַּל
 יִתְּהַפֵּף לְטוֹבָה.

כח תתיז רכא
 יאַחַל לְדָה קֵלָה, וְדִירָה יָפָה בְּיַבְנָאֵל, וַיִּחְזַק אֶת הַבַּעַל עַל עַבּוּדָּתוֹ
 הַקְּדוּשָׁה כַּמְלֻמָּד.

כח תתיח רכב
 יחזק שלא להשָׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר, רַק לְשִׂמְחָה, כִּי גְדוֹל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ,
 וְלַהוֹדוֹת לְפָנָיו יִתְּבַרֵךְ עַל כָּל הַחֲסָדִים וְהַרְחָמִים גְּמוּרִים שְׁעוֹשָׂה.

כח תתיט רכג
 יִשְׁבַּח הַנְּמַעֲנַת שְׁעוֹסֵקֶת בַּמְדַּרְשָׁה לְנָשִׁים, וַיּוֹרָה הָעֲקָר לְהַחֲדִיר אָמוּנָה
 פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְּבַרֵךְ, אֲשֶׁר בְּשִׁבְלֵי זֶה בָּאנוּ לְזֶה הָעוֹלָם, לְהַפְּיָרוֹ יִתְּבַרֵךְ.

כח תתכ רכד
 מְכַתֵּב כָּלֵלִי לְתַלְמִידֵי יִשְׁיַבֵּת "דְּמִשְׁק אֱלִיעֶזֶר", בּוֹ יִחְזַקֵם עַל לְמוּד
 הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתַפְּלָה וְהַתְּבוּדָּוִת, וְלִקְנוֹת לְעַצְמָם מְדוֹת טוֹבוֹת,
 אֲשֶׁר זֶה הִזָּה הַיְסוּד אֲצֵל רַבְּנוּ וְ"ל.

כח תתכא רכה
 מְכַתֵּב כָּלֵלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּיַבְנָאֵל, בּוֹ יִשְׁבַּחֵם עַל הָאֲחָדוּת וְהַאֲהָבָה
 שֵׁשׁ בֵּין אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וְעַל הַחֲנוּף הַנִּפְלֵא שֶׁמַּחֲדִירִים בְּיַלְדִים — אָמוּנָה

וַיֵּרָאֵת הַשֵּׁם, וַיִּבְקֶשׂם לְהַרְבּוֹת בְּשִׁמְחָה מִשְׂנֹכְנֹס אָדָר, וְלִרְקֹד אַחַר כָּל תְּפִלָּה, וְהַשְׁמִיחָה מִרְחֻבַת אֶת הַדַּעַת, וְעָקַר הַגְּאֻלָּה תִּהְיֶה רַק עַל-יְדֵי שִׁמְחָה.

כח תתכב רכז

יֵאָחַל רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְעָקְרָה — לְהַמְשִׁיךְ לְתַתְּקַת אֶת אֹר הָאֹרוֹת, אֲשֶׁר אֵין זְכוּת גְּדוּלָה מְזוּ, וַיִּנְחָה אֹדוֹת הוֹצֵאת הַסֶּפֶר "חֲנוּךְ טְהוֹר". וְכִיצַד לְנַהֵג עִם הַבֶּן.

כח תתכג רכז

יֹכִיחַ הַנִּמְעָן שֶׁהִדְרִדָּר אַחַר שְׁעָלָה עַל דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ, וַיִּבְקֶשׂוּ לְעֹזֵב אֶת דֶּרְכּוֹ הַרְעָה, וְלִשְׁקֵם עֲצָמוֹ בְּיִרְאֵת שָׁמַיִם כְּרֵאִי.

כח תתכד רכז

יֹכִיחַ הַנִּמְעָנָת שֶׁמִּדְרִדְרָת מִיּוֹם לְיוֹם, עַל אִף הַהִשְׁקָעָה הַגְּדוּלָה שֶׁהִשְׁקִיעוּ בָּהּ, וְהַחֲנוּךְ שֶׁנִּתְּנָה לָהּ וְכוּ', וַיִּבְקֶשׂה לְרַחֵם עַל עֲצָמָה וְלַחְזוֹר בָּהּ מִדְרַכָּה הַרְעָה. וְלְרַחֵם עַל הוֹרְיָה, שְׁלֵא יִסְבְּלוּ צַעַר וּבוֹשָׁה מִמֶּנָּה.

כח תתכה רל

יִבְהִיר, שְׁעַל-יְדֵי שִׁמְחָה עוֹשִׂים טוֹבָה גְּדוּלָה לְנִשְׁמַת הָאָב, וְכֵן עַל-יְדֵי סַעֲדַת רֵאשִׁי-חֹדֶשׁ, וּבְכַפְרֵט כְּשֹׂאֲמָרִים שֶׁם דְּבָרֵי תוֹרָה.

כח תתכו רל

יִבְהִיר, שְׁצָרִיכִים הַנּוֹתָרִים פֹּה לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים וּמִצְוֹת, וְזֶה כְּכֹר לְטוֹבַת הַנְּשִׂמָה שְׁנִלְקַחָה לְבֵית עוֹלָמָה.

כח תתכז רלא

יִתְּנָה צַעֲרוֹ, מִמָּה שֶׁשׂוֹמֵעַ צְרוֹת יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם אֶחָד, אֲשֶׁר זֶה נוֹרָא וְאֵיִם, וַיִּבְקֶשׂ, שֶׁהַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ שְׂאֲמַר לְעוֹלָמוֹ דֵּי, יֹאמֵר לְצְרוֹת יִשְׂרָאֵל דֵּי.

כח תתכח רלב

יִבְהִיר, אֲשֶׁר הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ מְנַהֵיג עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִית, וְהַכֵּל נַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ, וְלִכְן אֵין לְפָחוֹד כָּלֵל, כִּי אַחַר הַרְעָ יָבֹא הַטּוֹב.

כח תתכט רלג

יַעֲצֵן לִילֵךְ לְחַמֵּי טְבִירָה, אֲשֶׁר הֵם מִיַּם הַמַּסְגְּלִים לְכַטֵּל הַכְּאָבִים, וַיֵּאָחַל רְפוּאָה שְׁלֵמָה.

- כח תתל** רלג
 יַעֲרִיף מְאֹד אֶת עֲבוֹדַת הַנְּמַעֲנָת, שֶׁמִּשְׁקִיעָה בַּחֲנוּךְ בְּבֵית-הַסֵּפֶר, וַיֵּאחֵל
 לָהּ בְּזָכוֹת זֶה יְלָדִים טוֹבִים.
- כח תתלא** רלד
 יִנְחָה כַּמָּה הַנְּחִיּוֹת טְכְנִיּוֹת, וַיִּבְקֶשׁ לְמַצָּא אֵיזָה גּוֹי שֶׁיַּעֲשֶׂה אֶת הָעֲבוֹדָה,
 וַיִּתְּנָה צִעְרוֹ מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו.
- כח תתלב** רלה
 יִיעֵץ, אֲשֶׁר אִם פּוֹעֵל וּמְפַעֵל אֵינָם מִשְׁתּוּיִם, אֵינן צָרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ לַעֲבֹד
 יַחַד, וְלַעֲתִים כְּדָאֵי לְהוֹצִיא יוֹתֵר כֶּסֶף וְלַחֲסוֹף הַרְבֵּה עֲגָמַת נַפֶּשׁ.
- כח תתלג** רלו
 יוֹרָה לַחֲזֹק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנּוֹ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּבְאֵמַת סוֹף כֹּל סוֹף אַחֵר
 הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב, וְעוֹד יִזְכּוּ לְנִסִּים נְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּהֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.
- כח תתלד** רלז
 יַעֲוֹדֵד יֵלֵד לְהַמְשִׁיךְ לְהַתְמִיד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכֵן בְּ"סִפְר־
 הַמִּדּוֹת", וְלַהֲרוֹת אֶת הוֹרְיוֹ רַב נַחַת.
- כח תתלה** רלז
 יַעֲוֹרֵר לְלַמֵּד בְּסִפְר "אוֹצֵר שְׁלוֹם בַּיִת", וְזֶה יִיטִיב אֶת הַשְּׁלוֹם בְּיַגִּיהֶם,
 כִּי חָבַל לְהַתְפַּרֵּץ וּלְכַעַס, וּבִפְרֹט שְׂזֻכָּה לְאִשָּׁה נִפְלְאָה מִתְנַת הַשֵּׁם, וְאִיךָ
 אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת כְּפוּי טוֹבָה כְּלַפְּיוֹ יִתְבָּרַךְ.
- כח תתלו** רלט
 יַחֲזֹק אִשָּׁה שְׁלֵא לַחֲשׁוֹב עַל עֲנִינֵי גְרוּשִׁין, כִּי אֵין זֶה פִּתְרוֹן, וּבִפְרֹט שֶׁהִיוּ
 זוּג לְמוֹפֵת, וּבְדוֹאֵי נִכְנַס בָּהֶם אֵיזָה עֵין הָרַע, וַיַּעֲוֹדֵם לְשָׁמֵר עַל
 הַשְּׁלוֹם.
- כח תתלז** רמ
 יַחֲדִיר בְּטַחֲוֹן עֲצָמִי, וְלְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה וּלְשִׂמְחַת אַחֲרִים, וְלֹא לְהִיּוֹת בְּלַחֲץ.
- כח תתלח** רמא
 יֵאחֵל "מְזַל טוֹב" לְהַלְדֵת הַבַּת, וַיַּחֲזֹק לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד אֶת הָאֲבָרְכִים,
 וּבְדוֹאֵי הַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַטּוֹב בְּיוֹתֵר.
- כח תתלט** רמב
 יֵאחֵל "מְזַל טוֹב" לְהַלְדֵת הַנְּכֻדָּה, וְשִׁתְּמִיד תַּהֲיִינָה שְׂמֵחוֹת בְּבֵית
 וְהִרְחֵבָה בְּפִרְנֶסָה.

- כח תתמ** רמב
 יִבְהִיר, אֲשֶׁר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצִדְקָה
 וּבְמִשְׁפָּט, וְעֲלִינוּ רַק לְבִטָּל אֶת עֲצָמָנוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.
- כח תתמא** רמג
 יִחֲזַק בְּכָל מִינֵי אַפְּנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְיִרְגִיעַ שְׁבַרְגַּע שְׂיֻצְטָרְכוּ עֲזָרָה, אֲנִשִּׁי
 שְׁלוֹמָנוּ יִרְתָּמוּ לְסִיעֵ, וְאִין לְדָאג כָּלֵל.
- כח תתמב** רמז
 יִבְקֵשׁ שְׁלֵא לְהִתְפָּרֵד מִהַשְׁתַּפּוּת, וְיִקְוֶה לְהַצְלִיחַ גְּדוּלָה.
- כח תתמג** רמד
 יִחֲזַק עַל אַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵז יִרְאֶה נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמּוֹ
 הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.
- כח תתמד** רמה
 יִבְהִיר כְּמָה דְּבָרִים בְּעֲנִינֵי צְנִיעוֹת בְּתוֹךְ הַבֵּית.
- כח תתמה** רמו
 יִדְבַר מְעַנֵּן הַהִתְחַזְקוֹת שְׁצָרִיכִים בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֲשֶׁרֵי הַזֹּכָה לְהִיּוֹת
 דְּבוּק בְּאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם.
- כח תתמו** רמז
 יִבְקֵשׁ אֶת הַנִּמְעָן לְטַל לְיָדוֹ אֶת הַפְּקוּיָת עַל הַמְּקוּוֹה, כִּי זֶה נְחוּץ מְאֹד.
- כח תתמוז** רמז
 יוֹרֵה לְסֵלַק אֵיזָה בְּחוּר שְׂאִינוֹ מִתְנַהֵג כְּרְאוּי, כִּי קָהֲלָתָנוּ אֵינָה עִיר מְקַלֵּט
 לְכָל הַמֵּי וְמֵי.
- כח תתמח** רמז
 יִחֲזַק מְאֹד וְיוֹרֵה לְהַסִּיר כָּל מִינֵי קוֹץ וְדַרְדַּר מִהַקְהֵלָה, וְלְהַרְבּוֹת בְּתַפְלָה
 וְהַתְּבוֹדָדוֹת.
- כח תתמט** רמח
 יִחֲזַק עַל שְׁלוֹם-בֵּית, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מְזָה, וְיִשְׁבַּח הַנִּמְעָנָת שְׁנֹטְלָה עַל
 עֲצָמָה לְהִיּוֹת מוֹרָה, וְיֵאחַל לָהּ הַצְּלִיחָה.
- כח תתנ** רמט
 יוֹרֵה לְכַבֵּד אֶת הָאִשָּׁה, וְלֹא לְדַבֵּר עַל הוֹרְיָה, כִּי זֶה מְאֹד כּוֹאֵב לְאִשָּׁה,
 וּבְכָלֵל לֹא לְהַפְגִּס בְּשׁוּם וּכְפוּחַ בְּעֲנִין הַהוֹרִים וְכוּ', וְכֵף יִזְכּוּ לְחַיִּים
 טוֹבִים.

- כח תתנא** רמט
יאחל רפואה שלמה, ויחזק על שלום-בית ונהנה הַדְּדִית.
- כח תתנב** רנ
יפליג במעלת ההפצה אשר זה היה רצונו של מוהרנ"ת ז"ל, ומלבד זאת יביע הערכתו לעזרת הנמען לצאת מן החובות הגדולים בעבור בנית בית-המדרש, ומלבד זאת יהיה לו גם פרנסה בשפע. ובאמת עקר העניויות אינה אלא בדעת, הינו כשאדם אינו יודע שהוא יתברך מחיה ומקיים את כל הבריאה, אין עני גדול ממנו, ולכן העקר להחזיר בעצמו את הדעת הזו, שהוא יתברך משגיח על כל הבריאה כלה.
- כח תתנג** רנא
יעורר על נקדת השמחה, וילשם את אחרים, אשר אין מצוה גדולה מזו.
- כח תתנד** רנב
ישבח הנמען שנטל על עצמו את אחריות על המקנה, ויחזקו להחזיר בעצמו את הקדוש-ברוך-הוא, או אז יחיה חיים נעימים.
- כח תתנה** רנג
יעורר על קביעת עתים לתורה בכל חלקיה, ועל תפילה במנין והתבודדות אליו יתברך בכל יום.
- כח תתנו** רנד
יבקש לעשות בטוח לאולם, אשר זה חשוב מאד, וישבח את האחראי על המקנה, שתמיד עשה מלאכתו נאמנה.
- כח תתנוז** רנד
יבהיר, אשר על-ידי תפילה והתבודדות זוכים להמשיך על עצמו זיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו, ויעורר על תפילה במנין, אשר אז הוא עת רצון, וללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, ולהרבות בשמחה, ולבקש הרבה ממנו יתברך כל צרכיו, כי כל דבור הוא הצלחה וצחית, שאין לתאר כלל.
- כח תתנח** רנו
יורה להדפיס ארבעה קונטרסים מגהים ששלח, וכן יבקש לינע אם קבלו את המעטפה עם הפסך ששלח בעבור הדפסה.

- כח תתנט** רנו
 מכתב כָּלְלִי לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּיבְנָאֵל, בוּ יְבָאָרְם גְּדֻלַּת הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ
 ז' בְּאֲדָר, שֶׁהוּא הַהִלּוּלָא שֶׁל מִשָּׁה רַבְּנּוּ, וַיִּפְּלִיג בְּמַעֲלָתוֹ, שֶׁהָיָה הַצַּדִּיק
 הָאֵמֶת מְלֵא רַחֲמָנוֹת, שָׂרְחָם עַל עַם יִשְׂרָאֵל, וּמָסַר נַפְשׁוֹ בְּעִבּוּרָם חֲרָף
 כָּל הַבְּזִיוֹנוֹת שֶׁסָּבַל, וַיִּפְּלִיג בְּמַעֲלַת הַקְּהֵלָה בִּיבְנָאֵל, שֶׁהִיא כְּלֵה חֶסֶד
 וְאַחֲדוּת, אָמוּנָה וַיִּרְאֵת שְׁמַיִם, וַיִּזְהִיר לְהִתְרַחֵק מִן הַטְּמְאָה בְּדַמוֹת
 הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, אֲשֶׁר כָּל כַּחוֹ לְהִרְעֵ וְלִמְנַע כָּל דְּבַר שֶׁבִקְדָּשָׁה, וְלִכְן צָרִיף
 לְבַרְחַ מִמֶּנּוּ כִּמוֹ מֵאֵשׁ, וַיּוֹרֶה לְהַרְבוֹת בְּאַמִּירוֹת תְּהִלִּים, וְלִשְׁמֹר עַל הַפֶּה
 לְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי קְדָשָׁה וְטַהֲרָה, דְּבוּרִים טוֹבִים שֶׁל חֲזוּק וְעִדּוּד,
 וְלְהַרְבוֹת בְּשִׂיחָה וּתְפִלָּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה הַהֲצִלָּחָה הַנִּצְחָתִית.
- כח תתס** רסו
 יחזק על מדת הבטחון לבטח אף ורק בהשם יתברך, ושוא תשועת אדם.
- כח תתסא** רסז
 יחזק על מדת השמחה, אשר היא רפואה בין בגשמי ובין ברוחני,
 ויפליג במעלת הפצת מעינות החכמה חוצה.
- כח תתסב** רסח
 ישתתף בצער הנמען שחתרו תחתיו להפילו מתפקידו, אף יחזקו, שפועל
 הרבה בזמן היותו על מקומו, ובודאי עוד ישוב למעמדו.
- כח תתסג** רסט
 נרגיל לילך בדרך התם שגלה לנו רבנו ז"ל — בכחינת: 'אחד היה
 אברהם', שלא להתבלבל משום בריה לכל.
- כח תתסד** ער
 יבאר, אשר עצה לבוא להתחזקות — לחזק את אחרים.
- כח תתסה** ער
 יקפיד מאד על בחור, שלא להגביה ידים, אחרת יוציאו מן המקום.
- כח תתסו** קעא
 יבאר אודות רכישת הדירות לאברכים הצעירים, ויעורר להתחזק ולא
 לפחד משום דבר, ועל-ידי אמונה יכולים לעבר את זה העולם בנקל,
 כי כל הצרות שאדם סובל הן מחמת חסרון אמונה.
- כח תתסז** ערב
 יעורר על שלום-בית וכבוד הבעל, ולרחק ממריבות ומחלוקת.

- כח תתסח** **ערב**
 יוֹרָה לִילֵךְ לְרוּפָא לְבִדֵּק וְכוּ', וַיֵּאחֲלֵה רְפוּאָה שְׁלָמָה.
- כח תתסט** **רעג**
 יַעֲוֹרֵר לְחֹזֵק אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת הָאֵחָז, וְעַל-יַדֵּי-זֶה יִזְכּוּ לְצֵאת מֵהַצָּרוֹת, כִּי
 אֵין זֶה עֲצָה לְהַשְׁבֵּר כָּלֵל, וְהַעֲקֹר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה.
- כח תתע** **רעג**
 יוֹכִיחַ זֶה צָעִיר, שֶׁיִּרְאוּ לְשָׁמֹר עַל עֲצָמָם בְּרוּחָנִיּוֹת, וְלֹא לְהִסְתַּוְּבֵב
 בְּחִבְרָה שְׁלִילִית, וְלִקְדֹשׁ שֵׁם שָׁמַיִם בְּרַבִּים, וְלֹא לְהַפְּךָ, חֵס וְשָׁלוֹם.
- כח תתעא** **ערה**
 יִבְקֹשׁ לְחֹזֵק אֶת הַחִבְרָה, כִּדְּי שְׁלֹא תִרְגִּישׁ מִנְחָקָת, וַיַּעֲזֹר הַשֵּׁם יְחַבְּרֶךָ,
 שְׁזִנְזָה כָּלֵנוּ לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.
- כח תתעב** **ערה**
 יִחֲזֹק מְאֹד עַל נִקְדַּת הַשְּׂמִיחָה, אֲשֶׁר מִרְחַבֵּת אֶת הַדַּעַת וְהַמַּחַס, וְהִיא כְּלִי
 לְחִדּוֹשׁ חִדּוּשֵׁי דְאוּרִיחָא.
- כח תתעג** **רעו**
 יַעֲוֹרֵר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, אֲשֶׁר הִיא עֵקֶר הַהֲצִלְחָה שֶׁל הָאָדָם, וְלְהַשְׁרוֹת
 בְּבֵית אוֹרְהָ שֶׁל שְׂמִיחָה, אֲשֶׁר אֵז הַבֵּית רְגוּעַ וְנָעִים.
- כח תתעד** **רעז**
 מִכְּתָב לְתַלְמִידֵי יְשִׁיבַת "דְּמִשְׁק אֱלִיעֶזֶר", בּוֹ יִחֲזָקֵם עַל לְמוּד ח"י
 פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, אֲשֶׁר מְזַכֵּף אֶת הַנֶּשְׁמָה, וְעַל לְמוּד גְּמָרָא, אֲשֶׁר מְמַשֵּׁף
 צָלָם אֱלָקִים עַל הָאָדָם, וַיַּעֲוֹרֵר עַל דְּרָף אֶרֶץ, אֲשֶׁר זֶה הִיָּה הַעֲקָר אֲצֵל
 רַבְּנוּ ז"ל.
- כח תתעה** **רעח**
 יֵאחֲלֵה "מִזְל טוֹב" לְהִלָּדֵת הַבֶּן, וַיִּדְרֹשׁ בְּשָׁלוֹם הַיּוֹלָדֵת שֶׁהַתְּפִלָּה בְּעִבּוּרָהּ
 רַבּוֹת.
- כח תתעו** **רעח**
 יִשְׂבַח הַנִּמְעָנֵת שְׁנִטְלָה עַל עֲצָמָה אֶת הַפְּקוּד בַּמְדַּרְשִׁיָּה, וַיּוֹרָה הַעֲקָר
 לְהַחֲדִיר אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יְחַבְּרֶךָ, וְכִשְׁיֵשׁ אֲמוּנָה — יֵשׁ שְׂמִיחָה,
 וְכִשְׁיֵשׁ שְׂמִיחָה — אֵין חֵסֵר דְּבָר.

כח תתעז רעט

יעורר להתחזק ביהדות ביתר שאת, ולהזהר מאד על עקרונות התורה והיראה, ולא להתחבר לחברה שלילית אשר השפעתה נוראה ומסכנת.

כח תתעה רפ

יורה לדבר עם אנשי שלומנו דבורי אמונה, ולחזקם ולאמצם, אשר אין עוד מצוה גדולה מלשמח את אחרים.

כח תתעט רפא

יחזק על למוד חמש ורש"י עם התרגום, ולהתמיד בת"י פְּרָקִים משניות, ועל שמחה והתבודדות.

כח תתפ רפב

יחזק שלא להתבלבל משום דבר, כי השם יתברך מנהיג עולמו בחסד וברחמים, בצדק ובמשפט, וסוף כל סוף הפל יתהפך לטובה.

כח תתפא רפב

יורה למנהלת בית הספר להנחות את המורות, שלא תהיינה קשוחות עם הפלמידות, ולילך במדת הסבלנות, אשר זה סוד ההצלחה.

כח תתפב רפג

יעורר על הדבקות בו יתברך, כי אין לנו בזה העולם רק את הקדוש-ברוך-הוא, וצריכים מאד לשמח שזכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, כי מה היינו עושים בלי רבנו ז"ל.

כח תתפג רפד

מכתב פללי לאנשי שלומנו הגרים ביבנאל, בו יחזקם על נקדת השמחה, אשר היא היסוד אצל רבנו ז"ל, ובפרט בחדש אדר, צריכים להתגבר להיות בשמחה, ועל-ידי המחאת פה ורקודים ממתיקים את הדינים, ויעורר לחשב רק מחשבות טובות, ולא להפך, ולשמר על קדשת העינים, ולהחזיק עצמם ביחד, ואז יזכו לכל הישועות.

כח תתפד רפה

יביע רצונו למדפיסים, שינדדזו להוציא פרך אחר פרך "אשר בנחל", אשר אין למעלה מזה, ורצונו שפכר יגיעו לשנה זו.

כח תתפה רפו

יבקש מהנמען לבוא להתרשם מן הישיבה שהקים לעדות המזרח, אשר בה נתקיים מאמרם ז"ל: הזהרו בבני עניים שמקן תצא תורה וכו'.

- כח תתפו** רפז
 יוֹרָה לְחַלֵּק מִכֶּסֶּפִי צְדָקָה לְאַבְרָהָם יָקָר הַמּוֹסֵר שְׁעוּרִים חֲנֹם אֵין כֶּסֶף,
 וְהוּא נֶצְרָף מָאד, וְיוֹרָה לְנַמְצֵן עַל עֲזוּרְתוֹ בְּשִׁפּוּץ הַדִּירָה.
- כח תתפז** רפח
 יִבְהִיר, אֲשֶׁר הָעֶקֶר לֵהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְעַל-יְדֵי שְׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, פְּרִנְסָתוֹ מִן
 הַתּוֹרָה, וְאֵף שְׁעוֹבֵרֵת עָלָיו עֵתָה עֲנִיּוֹת גְּדוּלָה, זֶה לְנִסְיוֹן לְרֵאוֹת אֶל מִי
 יִפְנֶה בְּעֵת צָרָה. וְעַל-יְדֵי לֵב נִשְׁבֵּר, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּתוֹ.
- כח תתפח** רצ
 יוֹרָה לְהַדְּבִיק עֲצָמוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְעַל-יְדֵי אֲמוּנָה יִרְאֶה נְסִים
 נְגִלִים, הָעֶקֶר לֹא לְהַשְׁבֵּר אֶלֶּא לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד.
- כח תתפט** רצ
 יוֹרָה לְנַמְצֵן עַל תְּרוּמָתוֹ בְּעִבּוּר "מִקְּוֹת מְלָכָה", וַיִּבְאֵר אֵיזוֹ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ
 יֵשׁ לוֹ בְּבִנְיַת הַמִּקְנָה הַזֶּה, וְכֹל הַמְּסִיעַ לָזֶה, יִשְׁעֵה מִכָּל צְרוּתָיו, וַיִּמְתְּקוּ
 מִמֶּנּוּ כָּל הַדִּינִים.
- כח תתצ** רצא
 יִבְקֶשׁ לְהִבְיֵא עִמּוֹ קוֹנְטְרָסִים "דְּמַעַת הָעֲשׂוּקִים", וְיוֹרָה לְכַבֵּד אֶת הָאִשָּׁה
 וְלְדוּנָה לְכַף זְכוּת.
- כח תתצא** רצב
 יִבְהִיר, אֲשֶׁר מֵה שְׁמִשְׁמֵשִׁים אֶת רַבְּנוֹ וְ"ל לֹא מִפְּסִידִים, וּבְזִכּוֹת
 הַמְּסִירוֹת נֶפֶשׁ וְהַשְׁקָעָה שְׁמִשְׁקִיעַ בְּקֵהֳלָה, יִזְכֶּה לְנַחַת מֵהִילָדִים,
 וַיִּשְׁלַם שְׁכָרוֹ מִן הַשָּׂמַיִם.
- כח תתצב** רצד
 יוֹרָה לְטַל אֶת הַתְּרוּפוֹת בְּעִבּוּר הַדְּלָקָת, וַיֵּאחַל רְפוּאָה שְׁלֵמָה.
- כח תתצג** רצע
 יֵאחַל רַב נַחַת מֵהִילָדִים, וְשִׁינּוֹ לְרֵאוֹת נְסִים נְגִלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּהֶם
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.
- כח תתצד** רצה
 יוֹרָה לְנַמְעֵנֵת עַל עֲזוּרְתָהּ לְהַצְלִיחַ הַמְּדַרְשָׁיָה, כִּי רְצוּנוֹ לְהַגְדִּיל תּוֹרָה
 וּלְהַאֲדִירָה, וְלִבְנוֹת בְּמִקְבִּיל גַּם יִשְׁיבָה לְמֵאוֹת בַּחוּרִים, וְכֵף יוֹכֵל
 לְשַׂדְּכֵם עִם בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַכְּשֻׁרוֹת.

- כח תתצה** רצו
 ישבח הנמְעַנֵּת על רְצוֹנָה לְבָנוֹת מְדַרְשֵׁיהָ לְבָנוֹת, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה,
 ויחזקה מאד, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה בְּזֶה הָעוֹלָם לְהַתְחַזֵּק וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם
 דְּבָר.
- כח תתצו** רצו
 יִבְרַךְ הַנִּמְעָן בְּכָל מְלֵי דְמִיטֵב בְּזָכוֹת עֲזָרְתוֹ לְבָנֵי הַמוֹסְדוֹת, ויחזקו על
 תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּדוֹת, אֲשֶׁר זֶה הַמַּתָּנָה הֵכִי יָפָה שְׁקַבְּלֵנוּ מִרְבֵּנוּ ז"ל,
 וְלְהִרְבּוֹת בְּשִׂמְחָה, בְּפָרֵט בִּימֵי אָדָר, וּכְשֵׁיִשׁ דִּינִים, עַל-יְדֵי רְקוּדִים
 וְהַמְחָצֵת כַּף מִמַּתִּיקִים אֶת הַדִּינִים.
- כח תתצו** רחצ
 יְעוֹרֵר עַל אַחֲדוֹת וְשִׂמְחָה, וּכְשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל שִׂמְחָה לְמַטָּה, הוּא מוֹשֵׁף עַל
 עֲצָמוֹ שִׂמְחָה עֲלִיוֹנָה.
- כח תתצה** רצט
 מְכַתֵּב כָּלֵלִי לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בּוֹ יִחְזַקְסָם עַל אֲמוּנָה בְּרוּרָה בּוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר עַל יְדֵהּ מְגִיעִים לְמִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, שֶׁעַל יְדֵהּ זוֹכִים לְשִׁלּוּם
 בֵּינוֹ לְבֵין עֲצָמוֹ וּבֵינוֹ לְבֵין אִשְׁתּוֹ, כִּי מִי שֵׁיִשׁ לוֹ אֲמוּנָה — הוּא סִבְלָן,
 וְאִךְ פֶּעַם לֹא יִרִיב עִם אֵף אֶחָד.
- כח תתצט** שיב
 יִבְאֵר בְּעֵינֵי הַשָּׁם שֶׁל הָאָדָם, שֵׁיִשׁ בְּזֶה סוּדוֹת גְּדוּלִים, וְצָרִיף לְהַשְׁמֵר
 בְּזֶה. וַיִּעֵץ אֲדוֹת מְצִיאַת זוּג, לְהִיּוֹת בְּחֵינַת 'נְחוֹת דְּרָגָה', וְאֵז מוֹצָאִים
 אֶת זוּגוֹ.
- כח תתק** שיג
 יִעֵץ לְעֵבֵר לְגוֹר בֵּין שׁוֹמְרֵי תוֹרָה וּמְצוּוֹת, כִּי הַסְּבִיבָה מִשְׁפִּיעָה מְאֹד
 עַל הָאָדָם.
- כח תתקא** שיד
 יִעֵץ בְּנוֹשָׂא הַפְּרִנְסָה, שֶׁעַל-יְדֵי שְׁעוֹסֵק בַּתוֹרָה, פְּרִנְסָתוֹ מִן הַתוֹרָה, וְכֵן
 בְּזָכוֹת שְׁמִירַת שְׁבֹת זוֹכִים לְעֵשֶׂר.
- כח תתקב** שטו
 יִבְהִיר אֲדוֹת הַשָּׁמוֹת לִילְדִים, שְׁצָרִיכִים לְתֵן שָׁמוֹת שֶׁל צְדִיקִים
 וְצָדִיקָנוֹת, וְזֶה מְגֵן עַל הַיְלָדִים וּמְבִיא לָהֶם הַצְּלָחָה.

- כח תתקג** שטו
 יִיעֵץ אֹדוֹת חֲנוּף הַיְלָדִים, שֶׁהֶעֱקָר הוּא הַגָּמָא אִישִׁית וְכוּ'.
- כח תתקד** שיז
 יְבָאָר, אֲשֶׁר כֹּלָה וְחֲמוּתָהּ לֹא יִשְׁתּוּי בִּינֵיהֶן, לְכֵן צָרִיף חֲכַמַת חַיִּים לְנוֹט
 אֶת הָעֲנִינִים עַל הַצַּד הַטּוֹב בְּיוֹתֵר.
- כח תתקה** שיח
 יִקְוֶה מְאֹד שֶׁהַנִּמְעָן יִהְיֶה לְעֹזֵר לְהַצְעִיד קְדִימָה אֶת עֲנִינֵי הַקְּהֵלָה וְהַמְּשִׁיךְ
 שְׁגִשׁוּגָה.
- כח תתקו** שיט
 יִחַזֵּק יָדֵי הַנִּמְעָן שִׁימְשִׁיף לְחֲנוּף אֶת יַלְדֵי יִשְׂרָאֵל, וְכֵן שִׁיגְמֹר אֶת הַשְּׂדוּף
 בְּכִי טוֹב, וְיִיעֲצוּ לְלַמֵּד עִמָּהֶם "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", כִּי הַמִּדּוֹת הֵן עֶקֶר הָאָדָם.
- כח תתקז** שכ
 יוֹרָה לְחֹזֵר עַל מַסְכַּת תַּעֲנִית מְאֹה וְאַחַת פְּעָמִים, וּבְזֶה בּוֹנֶה לְעֲצֻמוֹ
 בְּיַת' נִפְלָא, וְיִרְגִּיל לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר הוּא
 הַצְּלָחָה נִצְחִית שְׁאִין לְתָאָר.
- כח תתקח** שכ
 יוֹרָה לֵילֵף אֶל הַכֶּנֶס וְלִקְחַת עוֹד נִשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהֶעֱקָר לְשַׁפֵּר אֶת
 הַקְּהֵלָה בְּמָה שִׁיכּוֹלִים.
- כח תתקט** שכא
 יֵאחַל "מְזֵל טוֹב" לְהַלְדֵת הַנֶּכֶד, וְיוֹרָה לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל הַנְּסִים
 גְּדוֹלִים, שֶׁכָּבֵר זוֹכִים לְנִכְדִים וְכוּ'.
- כח תתקי** שכב
 יֵאחַל הַרְסָבָה גְּדוֹלָה וְדִירָה מִשְׁלָהֶם, וְשִׁירָאוּ לְשֹׁמֵר עַל הַיְלָדִים.
- כח תתקיא** שכב
 יִשְׁבַּח הַנִּמְעָן שְׁלוֹמֵד עִם הַנְּשִׁים טְהוֹרַת הַמְּשַׁפָּחָה, אֲשֶׁר זֶה מְחִיב וְנִצְרָף
 מְאֹד.
- כח תתקיב** שכג
 יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַתְּפִלָּה, אֲשֶׁר מְשַׁנֶּה אֶת הַטְּבַע, וְיֵאחַל רַב נַחַת.
- כח תתקיג** שכד
 יוֹרָה לְדוֹן אֶת הָאִשָּׁה לְכַף זְכוּת וְלְשֹׁמֵר בְּכַבּוּדָהּ, וְעַל-יָדֵי כְבוֹד הַדָּדִי
 וְשְׁלוֹם-בֵּית זוֹכִים לְכָל טוֹב בְּבֵית.

- כח תתקיד** שכד
 יִגְנֶה אֶת עוֹלָם הַעֲסָקִים שֶׁהוּא מְלֵא מְרָמָה, וְצָרִיף לְהִזְהַר מֵאֵד לֹא
 לְהִטְעוֹת עֲצָמוֹ, וּבִפְרָט מִי שֶׁעוֹסֵק בְּצָרְכֵי צְבוּר, צָרִיף לְרְאוֹת לְדָאג
 לְטוֹבַת הַצְּבוּר, וְלֹא לְהִפְךָ.
- כח תתקטו** שכה
 יוֹרָה לְהִתְחַזֵּק מֵהַסְּפָר "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", אֲשֶׁר בְּנֵה יִמְצָא מְרֻגָע לְעֲצָמוֹ,
 וְכֵן יִרְגִיל לְקַבֵּעַ עֲתִים בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר מִמְּשִׁיכָה עַל הָאָדָם אוֹר
 וְזִיו וְחַיּוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.
- כח תתקטז** שכו
 יִבְהִיר, אֲשֶׁר בְּנֵה הָעוֹלָם הַעֲצָה לְהִנְצֵל מֵהַכֵּל זֶה רַק תִּפְלָה, וְאִם הִיוּ
 בְּגִי־אָדָם מַחְדִּירִים בְּעֲצָמָם דְּבָר זֶה, הִיָּה לָהֶם רַק טוֹב בְּחַיִּים.
- כח תתקיז** שכז
 יִחַזֵּק הַנִּמְעָן שְׂאֲרָעָה אֲצֵלוֹ שְׂרָפָה, שִׂידַע וְיִבִּין, שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם יַעֲשֶׂה
 כָּל מִינֵי פְעוּלוֹת כְּדֵי לְמַנֵּעַ וּלְעַכֵּב אֶת הַתְּפִשְׁטוֹת הַקְּדוּשָׁה, וְהַעֲקֹר שֶׁלֹּא
 לְהַכְנִיעַ כָּלֵל. וַיֵּשׁ פְּתִגָּם הָעוֹלָם הָאוֹמֵר: אַחַר שְׂרָפָה נַעֲשִׂים עֲשִׂירִים.
- כח תתקיח** שכח
 יִבְהִיר, שֶׁכָּל מַגְמָתוֹ שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, שֶׁלֹּא יִפְצִיז אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל,
 וְלִכְן עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעוּלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְשֹׁבֵר אֶת הָאָדָם, אִף צְרִיכִים
 לְהִתְחַזֵּק בִּיתֵר שְׂאֵת וּבִיתֵר עוֹ, וְלִשְׁמַח עַל הַזְּכוּת הַגְּדוּלָה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ
 לְפָרְסָם אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם.
- כח תתקיט** שכל
 יַעוֹרֵר לְשִׁיחַ בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, כִּי הַדְּבוּר הוּא הַכְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ הַשְּׁפַע, וּכְכֹל
 שֶׁאָדָם מְרַבֵּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כֵּן מִמְּשִׁיף עַל עֲצָמוֹ שְׁפַע. וַיִּחַזֵּק עַל
 קְבִיעַת עֲתִים לְתוֹרָה, וְלִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה גְּדוּלָה, כִּי הַשְּׂמִחָה מַגְבִּיְהֶה אֶת
 הַמַּח וְהַדַּעַת.
- כח תתקכ** שכב
 יוֹרָה לְהַכְנִים לִישִׁיבַת "דְּמִשְׁק אֱלִיעֶזֶר" רַק בְּחוֹרִים טוֹבִים וּבְעֵלֵי דְרָף
 אֶרֶץ, כִּי רְצוֹנוֹ בִישִׁיבָה מְצֻלַחַת וְטוֹבָה.
- כח תתקכא** שכג
 יִבְאֵר, שְׂאֲצֵלְנוּ נוֹהֲגוֹת הַנְּשִׂים לְהִתְפַּלֵּל שְׁחֲרִית וּלְעֲתִים מִנְחָה וְכוּ',
 וּבְעֵינָן מְלוֹה מְלָכָה יִבְהִיר, שְׁזוֹ סְגָלָה לְהוֹלְדָה בְּנִקְל.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

יחיאל בן שלומצה

מרים בת אסתר גיטל

הקדוש ברוך הוא יעזור להם שירווי רוב נחת

דקדושה מכל יוצאי חלציהם

ויתרחב להם בגשמיות וברוחניות

ויצאו מכל החובות

ויהיה להם פרנסה בניקל ובהרחבה

ויזכו להדפיס את כל חלקי שו"ת אשר בנחל

אשר עדיין נמצאים בכתב יד

וכן את כל ספרי

הגה"צמוהרא"ש שליט"א

בתכלית ההידור והיופי

בעבור שהחפץ בעילום שמונדב סכום הגון להדפסת

הספר הקדוש הזה לזכותם.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

שלמה ברוך בן רבקה

וזוגתו ריסא בת מרים

בעבור שלא חשך עמל ויגיעה רבה עד שיצא

הספר כלול בהדרו כמתכונתו בפאר ויופי

שלום בהגהות. במראי מקומות ובמפתחות

השם יתברך יהיה בעזרו שיזכה לרוות נחת

מכל צאצאיו שילכו בדרך התורה והיראה

ויאריך ימים בבריות גופא ונהורא

מעליאומזונארויחי

וילדיהם

מינדל, שמריהו, אהרן, ברכה, חיה גיטל, פיגא,

נתן צבי, בילא, יוסף שלום, אפרים פישל.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

משה בן מרים מינדל

חנה בת מרים

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירוו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

רפאל צבי בן מרים

שפרה מרים בת שבע

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירוו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

משה בן מרים

חיה בינה בת פרידה

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירוו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אליעזר שלמה בן מרים

חיה גולדא בת חוה גיננדל

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירוו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

יצחק בן מרים

מינדל בת ריסא

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

ישראל אריה בן מרים

מנוחה נחמה בת רבקה

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

דבורה פייגא בת מרים

הקב"ה יעזור שתצליח ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
וירו מימנה הוריה רוב נחת
דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אברהם יהושע העשיל בן מרים

יפה שינדל בת נעטיל מרגלית

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אברהם בן מלכה

לאה בת מרים

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירווי
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

שרה בת מרים

הקב"ה יעזור שתצליח ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
וירווי מימנה הוריה רוב נחת
דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

שמעון מאיר בן יעל

שיזכה להתחתן בקרוב
ולהקים בית נאמן ודורות
ישרים ומבורכים בחן ובחסד
וברחמים גמורים בלי שום
צער ויסורים בזכות וכח רבינו
נחמן בן פייגע

הספר הקדוש נדפס לזכות

פייגע בת יעל

שתושע ברחמים גמורים מידו
יתברך שמו בחן ובחסד בזכות
וכח רבינו נחמן בן פייגע גיע"א

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

רחל בת שפרה מרים, משה בן שפרה מרים,
לאה בת שפרה מרים, אברהם בן שפרה
מרים, חנה בת שפרה מרים, יעקב בן חנה,
שלומית שלומצה בת חנה, נחום זאב בן
חנה, ישראל אריה בן חנה, רבקה בת חנה,
דבורה רייזל בת חיה גולדה, שלומית
שלומצה בת חיה גולדה,
מיכל גניה בת חיהגולדה, רבקה רייזל בת
חיה בינה, ישראל אריה בן חיה בינה, חיים
מאיר בן חיה בינה, שולמית שלומצה בת לאה,
אליהו יהושע בן לאה, רבקה דבורה בת לאה,
רחל פייגא בת לאה, חנה בת מנוחה נחמה,
משה בן יפה שיינדל, רעיה רחל בת יפה
שיינדל, ברכה בת מינדל

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג ובכל מעשה ידיהם ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך ולהתקרב לרבנו הק' וירווי מהם הוריהם רוב נחת
דקדושה אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לכבודו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא

רבנו של של עולם מלוך על כל העולם כולו בכבודך והנשא על
כל הארץ ביקרך והופע בהדר גאון עוזיך על כל יושבי תבל ארצין
וידע כל פעול כי אתה פעלת ויבין כל יצור כחי אתה יצרתו ויאמר
כל אשר נשמה באפוהו"ה אלוקי ישראל מלך ומלכותו בכל
משלה

בזכות רבינו נחמן בן פייגא זיע"א במהרה בימנו וברחמים אמן
ואמן

הספר הקדוש הזה נדפס לעילוי נשמת

נחמן שלמה יצחק בן פייגא

בזכות וכח רבינו נחמן בן פייגא
ת.נ.צ.ב.ה.

הספר הקדוש הזה נדפס לעילוי נשמת

חנה טובה בת חיים גבריא

בזכות וכח רבינו נחמן בן פייגא
ת.נ.צ.ב.ה.

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הפללי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצוה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי

חסדי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים
האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים
אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע
מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות
נריע לו: כי אל גדול יהנה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד
קדשא בריך הוא ושכינתה ברחילו ורחימו על-ידי ההוא טמיר
ונעלם בשם כל ישראל:

טז א מכתם לדוד שמרני אל פי-חסייתי בך:
ב אמרת ליהוה אדני אתה טובתי בל-עליך:
ג לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל-חפצי-
ד בם: ירבו עצבותם אחר מהרו בל-אסוף
נספיהם מדם ובל-אשא את-שמותם על-שפתי:
ה יהוה מנת-חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי:
ו חבלים נפלוי לי בנעמים אף-נחלת שפרה עלי:
ז אברך את-יהוה אשר יעצני אף-לילות יסרוני
כליותי: ח שויתי יהוה לנגדי תמיד כי מימיני
בל-אמוט: ט לבן א שמת לבי ויגל כבודי אף-
בשרי ישכן לבטח: י כי א לא-תעזב נפשי לשאול
לא-תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח
חיים שבע שמחות את-פניך נעמות בימינך
נצח:

לב * לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁר־י נְשׁוּי־פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה:
 ב אֲשֶׁר־י אָדָם לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עֹז וְאִין
 בְּרוּחוֹ רַמְיָה: ג כִּי־הֶחֱרַשְׁתִּי בְּלוֹ עֲצָמַי בְּשֹׁאֲנָתִי
 כָּל־הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וּלְיָלֵה תִכְבֵּד עָלַי יָדָךְ נִהַפְּךָ
 לְשִׁדְי בְּחַרְבְּנִי קִיץ סָלָה: ה חֲטָאֲתִי אֹדְרִיעֶךָ וְעוֹנִי
 לֹא־כִסִּיתִי אֲמַרְתִּי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה וְאַתָּה
 נִשְׂאֵת עֵזוֹן חֲטָאֲתִי סָלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל־חֹסֵיד | אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מִצַּא רַק לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים
 אֱלֹוֹ לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה | סִתַּר לִי * מִצַּר תִּצְרֵנִי
 רַנִּי פִלַּט תְּסוּבְּבֵנִי סָלָה: ח אֲשַׁכִּילְךָ | וְאוֹרְךָ
 בְּדַרְךָ־זוֹ תִלְךָ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל־תִּהְיוּ |
 כְּסוּם כְּפָרֵד אִין הָבִין בְּמַתְגַּוְרָסוֹן עֲדִיו לְבָלוֹם
 בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ: י רַבִּים מְכַאֲזָבִים לְרָשָׁע וְהַבּוֹטָח
 בִּיהוָה חֶסֶד יְסוּבְּבֵנוּ: יא שְׂמַחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
 צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא * לְמַנְעֵחַ מִזְמוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁר־י מִשְׁכִּיל אֶל־
 דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֵהוּ
 וַיִּחִיֵּהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֶל־תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אִיְבָיו:
 ד יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל־עֶרְשׁ דָּוִי כָּל־מִשְׁכְּבוֹ הַפְּכֵת
 בְּחֻלָּיו: ה אֲנִי־אֲמַרְתִּי יְהוָה חֲנֻנִי רַפָּאָה נַפְשִׁי
 כִּי־חֲטָאֲתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת
 וְאָבֵד שְׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת | שְׂוֹא יִדְבַר לְבוֹ

יִקְבֹּץ אָוֶן לֹא יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר: ^ה יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
 כָּל־שֹׁנְאֵי עָלַי | יַחֲשֹׁבוּ רָעָה לִּי: ^ט דְּבַר־בְּלִיעַל
 יַעֲזֹק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם: ^י גַּם־אִישׁ
 שְׁלוּמֵי | אֲשֶׁר־בִּטַּחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחְמֵי הַגְּדִיל עָלַי
 עָקַב: ^{יא} וְאַתָּה יְהוָה חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי וְאַשְׁלֶמְהָ לָּהֶם:
^{יב} בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי־חִפְצָתָּ בִּי כִּי לֹא־יִרְעֵ אִיבִי
 עָלַי: ^{יג} וְאֲנִי בְּתַמִּי תִמְכַּת בִּי וְתַעֲיִבֵנִי לְפָנֶיךָ
 לְעוֹלָם: ^{יד} בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם
 וְעַד־הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב * לְמִנְצַח מִשְׁפִּיל לְבָנֵי־קָרַח: ^ב כְּאִיל תִּעְרַג
 עַל־אֲפִיקֵי־מַיִם בֶּן נִפְשֵׁי תִעְרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:
^ג צְמָאָה נִפְשֵׁי | לְאֱלֹהִים לֵאלֹהֵי מְתֵי אָבוֹא
 וְאַרְאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים: ^ד הִיִּתְהַלֵּי דַמְעֵתִי לֶחֶם יוֹמָם
 וּלְיֵלָה בְּאָמַר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: ^ה אֵלֶּה
 אֲזַכְּרָה | וְאֲשַׁפְּכָה עָלַי | נִפְשֵׁי כִּי אֶעְבֵּר | בְּסֶף
 אֲדָדִים עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
 חוֹנֵג: ^ו מֵה־תִּשְׁתַּוְּחָתִי | נִפְשֵׁי וְתַהֲמִי עָלַי הוֹחֲלִי
 לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנֹו יִשׁוּעוֹת פְּנִיֹו: ^ז אֱלֹהֵי עָלַי
 נִפְשֵׁי תִשְׁתַּוְּחַח עַל־כֵּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאַרְצֵ יִרְדֵּן
 וְחַרְמוֹנִים מֵהַר מְצַעֵר: ^ח תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם קוֹרָא
 לְקוֹל צְנוּרִיךָ כָּל־מִשְׁבְּרִיךָ וְגַלְיָךָ עָלַי עֲבְרוּ:
^ט יוֹמָם | יַצֹּה יְהוָה | חֲסִדֹו וּבְלִילָה שִׁירָה עָמִי
 תִּפְלָה לֵאלֹהֵי חַיִּי: ^י אֲזַכְּרָה | לֵאלֹהֵי סְלַעֵי לְמָה

שְׂכַחְתָּנִי לְמַה־קָּדַר אֵלֶיךָ בְּלַחֵץ אוֹיֵב: * בְּרָצַח |
 בַּעֲצָמוֹתַי הִרְפוּנֵי צוּרָי בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם
 אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: * מַה־תִּשְׁתַּוְּחָחִי | נַפְשִׁי וּמַה־תִּהְיֶה
 עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנֵנּוּ יְשׁוּעַת פָּנָי
 וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמַנְעַח אֶל־תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם בְּשִׁלַּח
 שְׂאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ: ב הַצִּילֵנִי
 מֵאִיֵּבִי | אֱלֹהֵי מִמֶּתִקּוֹמִי תִשְׁנַבְּנֵי: ג הַצִּילֵנִי
 מִפְּעֻלֵי אֲזָן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה
 אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יָגוּרוּ עָלַי עוֹיִם לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־
 חַטָּאתַי יְהוּדָה: ה בְּלִי־עוֹן יִרְצוֹן וַיְכַוְּנוּ עוֹדָה
 לְקַרְאתִי וּרְאָה: ו וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים | צְבָאוֹת
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַקִּיְצָה לְפָקֶד כָּל־הַגּוֹיִם אֶל־תִּחַן
 כָּל־בְּגָדֵי אֲזָן סָלָה: ז יָשׁוּבוּ לְעָרֵב יַהֲמוּ כַּפְּלָב
 וַיִּסּוּבּוּ עִיר: ח הִנֵּה | יַבִּיעוֹן בְּפִיָּהֶם חֲרָבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק־
 לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: י עוֹז אֵלֶיךָ אֲשַׁמְרָה כִּי־
 אֱלֹהִים מִשְׁנַבְּנֵי: יא אֱלֹהֵי חֲסָדֵי יְקַדְּמֵנִי אֱלֹהִים
 יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרֵי: יב אֶל־תִּהְרָגֶם | פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי
 הַנִּיעַמּוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידֵמוּ מִגִּנְנוֹ אֲדָנִי: יג חַטָּאת־
 פִּימוֹ דְּבַר־שִׁפְתֵימוֹ וַיִּלְכְּדוּ בְּגִאוֹנָם וּמֵאֲלֹהַ
 וּמִפִּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלָּה בְּחִמָּה כִּלָּה וְאִינָמוּ וַיִּדְעוּ
 כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁלַל בִּיעַקֵּב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

טו וַיֵּשְׁבוּ לָעָרֵב יַהֲמוּ כַּפְּלָב וַיִּסּוּבּוּ עִיר: טז הַמָּה
 יִנְיֵעוֹן לָאֵכֶל אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיִנוּ: יז וְאֲנִי |
 אֲשִׁיר עֶזְךָ וְאַרְגֵּן לְבַקֵּר חֲסֵדְךָ כִּי-הָיִיתָ מִשְׁגָּב לִי
 וּמָנוֹס בַּיּוֹם צָר-לִי: יח עֲזִי אֵלֶיךָ אֲזַמְּרָה כִּי-אֱלֹהִים
 מִשְׁגָּבֵי אֱלֹהֵי חֲסֵדֵי:

עז * לְמַנְצַחַת עַל- יְדוּתוֹן לְאֶסְף מִזְמוֹר: ב קוֹלִי *
 אֱלֹ-אֱלֹהִים וְאַעְעֶקָה קוֹלִי אֱלֹ-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין
 אֵלָי: ג בַּיּוֹם צָרְתִי אֲדַנִּי דְרָשְׁתִּי יָדַי | לִילָה נִגְרָה
 וְלֹא תִפּוֹג מֵאַנְהָה הַנְּחָם נַפְשִׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים
 וְאַהֲמִיָּה אֲשִׁיחָה | וְתַתְּעַטֵּף רוּחִי סָלָה: ה אַחֲזֶת
 שְׁמֵרוֹת עֵינָי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמַיִם
 מִקֶּדֶם שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בַלְיָלָה
 עַם-לְבָבִי אֲשִׁיחָה וַיַּחַפֵּשׁ רוּחִי: ח הֲלַעוֹלָמִים
 יִזְנַח | אֲדַנִּי וְלֹא-יִסִּיף לְרַצוֹת עוֹד: ט הָאֶפֶס לְנַצַּח
 חֲסֵדוֹ גָּמַר אָמַר לְדָר וְדָר: י השָׁכַח חַנּוּת אֵל
 אִם-קָפִץ בְּאֵף רַחֲמָיו סָלָה: יא וְאֵמַר חֲלוּתִי הִיא
 שָׁנוֹת יָמַיִן עֲלִיוֹן: יב אֲזַכְּרָה מֵעַלְלִי-יָהּ כִּי-אֲזַכְּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלֶאֶד: יג וְהִנִּיתִי בְּכָל-פְּעֻלָּךְ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
 אֲשִׁיחָה: יד אֱלֹהִים בִּקְדָשׁ דִּרְכָךְ מִי-אֵל גָּדוֹל
 כְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלֶא הוֹדְעַת בְּעַמִּים
 עוֹד: טז גְּאֻלַּת בְּזוֹרַע עֶמֶד בְּנִי-יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סָלָה:
 יז רְאוּךָ פַּיִם | אֱלֹהִים רְאוּךָ פַּיִם יַחֲלִילוּ אֵף יִרְגְּזוּ

(* באמרוך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

תְּהוֹמוֹת: יח זָרְמוּ מַיִם | עָבוֹת קוֹל נָתַנּוּ שְׁחָקִים
 אֶף־חֲצָצִידָי יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעְמָךְ | בְּנִלְגַל הָאִירוּ
 בְּרָקִים תִּבֵּל רִגְזָה וּתְרַעַשׂ הָאָרֶץ: כ בַּיַּם דִּרְכָךְ
 וּשְׁבִילְךָ בַּמַּיִם רַבִּים וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נָדְעוּ:
 כא נַחִיתָ כַּעֲזָן עִמָּךְ בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ * תִּפְלֶה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדַנִּי מֵעוֹן אַתָּה
 הָיִיתָ לָנוּ בְּדַר וּדְר: ב בְּטָרָם | הָרִים יִלְדוּ
 וְתַחֲזִיל אֶרֶץ וְתִבֵּל וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל:
 ג תָּשָׁב אֲנוּשׁ עַד־דָּפָא וּתְאֹמַר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם:
 ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כִּיּוֹם אַתְּמוֹל כִּי יַעֲבֹר
 וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָה: ה זָרְמָתָם שָׁנָה יִהְיוּ בַּבֶּקֶר
 כַּחֲצִיר יַחֲלֶף: ו בַּבֶּקֶר יֶצִיץ וְחֲלֶף לָעָרֵב יִמּוֹלֵל
 וַיִּבֶשׁ: ז כִּי־כָלִינוּ בְּאַפָּךְ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהַלְנוּ:
 ח שִׁתָּה עֹנֹתֵינוּ לְנִגְדֶךָ עָלְמָנוּ לְמֵאוֹר פְּנֶיךָ: ט כִּי
 כָּל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרָתְךָ כָּלִינוּ שָׁנֵינוּ כְּמוֹ־הֶגְהָ:
 י יָמֵי־שָׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בְּגִבּוֹרֶת |
 שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרֹהֶבָם עָמַל וְאוֹן כִּי־גֹז חִישׁ וְנִעְפָּה:
 יא מִי־יֹדַע עִז אַפָּךְ וּכְיִרְאָתְךָ עִבְרָתְךָ: יב לְמִנּוֹת
 יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנִבֵּא לִבְבַּ חֲכָמָה: יג שׁוּבָה יְהוָה
 עַד־מָתִי וְהִנָּחֵם עַל־עֲבֹדֶיךָ: יד שִׁבְעֵנוּ בַּבֶּקֶר
 חֲסֻדְךָ וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמָחָה בְּכָל־יָמֵינוּ: טו שְׂמַחְנוּ
 כִּימוֹת עֲנִיתָנוּ שָׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: טז יִרְאֵה אֶל־
 עֲבֹדֶיךָ פְּעֻלָּךְ וְהִדְרֶךְ עַל־בְּנֵיהֶם: יז וַיְהִי | נָעַם

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ
 וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

קה * הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
 עֲלִילוֹתָיו: ב שִׁירוֹ-לוֹ וּמְרוֹ-לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל-
 נַפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב |
 מִבְּקִשֵׁי יְהוָה: ד דְּרָשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ בְּקִשׁוֹ פָּנָיו
 תָּמִיד: ה זְכְרוּ נַפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עָשָׂה מִפְתּוֹ
 וּמִשְׁפְּטֵי-פָיו: ו זַרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב
 בְּחִירָיו: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ
 מִשְׁפְּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דְּבַר צְוָה לְאַלְפָּה
 דוֹר: ט אֲשֶׁר פָּרַת אֶת-אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
 י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֶק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
 יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת-אֶרֶץ-כְּנָעַן חֶבְל נַחֲלַתְכֶם:
 יב בַּהֲיוֹתֶם מְתֵי מִסְפָּר כְּמַעֲט וְגָרִים בָּהֶ:
 יג וַיִּתְּהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אֲחֵר:
 יד לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקֶם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
 טו אֶל-תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחִי וּלְנַבִּיאִי אֶל-תִּרְעוּ:
 טז וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטְהַלְחָם שָׁבַר:
 יז שָׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ לָעֶבֶד נִמְכָּר יוֹסֵף: יח עָנוּ
 בְּכַבֵּל רָגְלוֹ בְּרוֹל בָּאָה נִפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה
 בֹּא-דַבְּרוּ אִמְרַת יְהוָה צִרְפַּתְהוּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ
 וַיִּתִּירָהוּ מִשַׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ: כא שָׁמוֹ אָדוֹן
 לְבֵיתוֹ וּמִשַׁל בְּכָל-קְנִיָּנוֹ: כב לְאִסָּר שָׂרָיו בְּנִפְשׁוֹ

וַיִּקְנִי יַחֲפָם: כג וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גֵר
 בְּאֶרֶץ-חָם: כד וַיִּפֹּר אֶת-עֲמוּ מָאֵד וַיַּעֲצֵמָהּ
 מִצְרַיִם: כה הִפְךָ לָבָם לְשֵׁנָא עֲמוּ לְהִתְנַפֵּל בְּעַבְדֵי־וֹ:
 כו שְׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדוֹ אֶהֱרֹן אֲשֶׁר בְּחָר-בּוֹ: כז שְׁמוֹד
 בָּם דְּבָרֵי אֱתוּתָיו וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שְׁלַח
 חֹשֶׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ וְלֹא-מָרוּ אֶת-דְּבָרוֹ: כט הִפְךָ אֶת-
 מִימֵיהֶם לָדָם וַיָּמַת אֶת-דָּגְתָם: ל שְׂרָץ אֲרָצָם
 אֲפָרְדָּעִים בְּחֻדְרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֵא עָרַב
 בָּנִים בְּכָל-גְּבוּלָם: לב נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בְּרֹד אִשׁ
 לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיִּךְ גִּפְנָם וַתֵּאֱנָתָם וַיִּשְׁבֵּר עֵץ
 גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֵא אֲרָבָה וַיִּלֶּק וַאִין מִסְפָּר:
 לה וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
 לו וַיִּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְכָל-אוֹנָם:
 לז וַיִּצְיֵאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאִין בְּשַׁבָּטָיו כּוֹשֵׁל:
 לח שָׁמַח מִצְרַיִם בְּעֲצָתָם כִּי-נִפְל פַּחַדָם עֲלֵיהֶם:
 לט פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְדָּ וְאִשׁ לְהֵאִיר לַיְלָה: מ שָׂאֵל
 וַיָּבֵא שָׁלוֹ וְלָחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח צִוֵּר
 וַיִּזְוְבוּ מַיִם הָלְכוּ בַּעֲצוֹת נָהָר: מב כִּי-זָכַר אֶת-
 דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת-אַנְרָהֶם עֲבָדוֹ: מג וַיִּוצֵא עֲמוּ
 בְּשֵׁשׁוֹן בְּרָנָה אֶת-בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
 גּוֹיִם וַעֲמַל לְאֲמוֹם יִירָשׁוּ: מה בְּעֵבוֹר | יִשְׁמְרוּ
 חֻקָּיו וְתוֹרָתוֹ יִנְעֲרוּ הַלְלוּיָהּ:

קלו * על־נהרות | בְּבַל שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם־בְּכִינוּ
 בְּזָכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן: ב על־עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תִּלְיֵנוּ
 בְּנִירוֹתֵינוּ: ג כִּי שָׁם שְׂאֵלוֹנוּ שׁוּבֵינוּ דְּבַר־יִשִׁיר
 וְתוֹלְלֵינוּ שְׂמַחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִׁיר צִיּוֹן: ד אִיךְ נָשִׁיר
 אֶת־שִׁיר־יְהוָה עַל אֲדָמַת נֶכֶר: ה אִם־אֲשַׁכַּחַךְ
 יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: ו תִּדְבַק לְשׁוֹנֵי | לְחַפֵּי
 אִם־לֹא אֲזַכְּרֵכִי אִם־לֹא אֶעֱלֶה אֶת־יְרוּשָׁלַם עַל
 רֹאשׁ שְׂמַחָתִי: ז זָכַר יְהוָה | לְבָנֵי אֲדוֹם אֶת יוֹם
 יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ | עָרוּ עַד הַיְסוּד בָּהּ:
 ח בַּת־בְּבַל הַשְּׂדוּדָה אֲשֶׁרִי שִׁישְׁלַם־לָךְ אֶת־
 גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלָת לָנוּ: ט אֲשֶׁרִי | שִׁיאֲחֹז וְנַפֵּץ אֶת־
 עַלְלִיךְ אֶל־הַסַּלַע:

קג * הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ־אֵל בְּקִדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בְּרִקְיעַ
 עֲזוֹ: ב הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדָלוֹ:
 ג הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וּכְנֹר:
 ד הַלְלוּהוּ בַתֶּף וּמַחֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעִנְבִּ:
 ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה:
 ו כָּל הַנְּשָׁמָה תְהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי תן מציון ישועת ישראל בשוב יהנה שכבות עמו וגל יעקב ישמח ישראל:
 ותשועת צדיקים מיהנה מעוזם בעת צרה: ויעזרם יהנה ויפלטם ויפלטם
 מרשעים ויושיעם פי חסו בו: